

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

FETĀVĀ-YI ALİ EFENDİ
(31A/60B)

GİRİŞ-İNCELEME-NÜSHA KARŞILAŞTIRMASI-DİZİN-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bünyamin TÜRK

Düzce

2020

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

FETĀVĀ-YI ALİ EFENDİ
(31A/60B)

GİRİŞ-İNCELEME-NÜSHA KARŞILAŞTIRMASI-DİZİN-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bünyamin TÜRK

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Dilek HERKMEN

Düzce

2020

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında oy birliği / oy çokluğu ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Dr. Öğr. Üyesi Dilek HERKMEN

Üye Dr. Öğr. Üyesi Eda TOK

Üye Doç. Dr. Aylin KOÇ

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

27/07/2020

Doç. Dr. Ali ERTUĞRUL
Enstitü Müdürü

İçindekiler

ÖN SÖZ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ	ix
KISALTMALAR VE İŞARETLER	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Fetāvā-yı ‘Alī Efendi.....	1
1.1.1. Müellifi.....	1
1.1.2. Konusu ve İçeriği.....	2
1.1.3. Nüshaları.....	9
1.1.3.1 Yurt içindeki Nüshalar	9
1.1.3.2. Yurt Dışındaki Nüshalar	14
1.1.3.3. Yurt içindeki Tarihi Belirsiz Nüshalar	15
1.1.3.4. Yurt Dışındaki Tarihi Belirsiz Nüshalar	18
2. İNCELEME	22
2.1. İMLÂ ÖZELLİKLERİ	22
2.1.1. Ünlülerin Yazımı.....	22
2.1.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazımı	22
2.1.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazımı	23
2.1.1.3. /ı/, /i/ Ünlülerinin Yazımı.....	24
2.1.1.4. /o/, /ö/ Ünlülerinin Yazımı	25
2.1.1.5. /u/, /ü/ Ünlülerinin Yazımı	25
2.1.2. Ünsüzlerin Yazımı	26
2.1.2.1. /ç/ Ünsüzünün Yazımı.....	26
2.1.2.2. /p/ Ünsüzünün Yazımı	27
2.1.2.3. /t/ Ünsüzünün Yazımı	28
2.1.2.4. /s/ Ünsüzünün Yazımı	29
2.1.2.5. /η/ Ünsüzünün Yazımı	30
2.1.2.6. /k/ Ünsüzünün Yazımı.....	31
2.1.2.7. /g/, /ğ/ Ünsüzlerinin Yazımı.....	32
2.1.2.8. Bitişik Yazılan Kelimeler	33
2.2. SES BİLGİSİ	34

2.2.1. Ünlüler	34
2.2.1.1. Ünlü Değişmeleri	34
2.2.1.1.1. i~e Değişmesi.....	34
2.2.1.1.2. e~i Değişmesi.....	35
2.2.1.1.3. i~ü Değişmesi.....	35
2.2.1.1.4. o, ö~u, ü Değişmesi	35
2.2.1.2. Ünlü Uyumu.....	35
2.2.1.2.1. Damak Uyumu (Kalınlık-İncelik Uyumu).....	35
2.2.1.2.2. Dudak Uyumu (Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu)	36
2.2.2. Ünsüzler.....	39
2.2.2.1. Ünsüz Uyumu	39
2.2.3. Ses Hadiseleri.....	40
2.2.3.1. Ünsüz Değişmeleri	41
2.2.3.1.1. Sızıcılaşma.....	41
2.2.3.1.2. Dudaksılaşma.....	41
2.2.3.1.3. Ötümlüleşme	42
2.2.3.2. Ses Düşmesi	43
2.2.3.2.1. Ünlü Düşmesi.....	43
2.2.3.2.2. Ünsüz Düşmesi	44
2.2.3.3. Hece Düşmesi	44
2.2.3.4. Ses Türemesi.....	45
2.2.3.4.1. Ünlü Türemesi	45
2.2.3.4.2. Ünsüz Türemesi	45
2.2.3.5. Geçişme	46
2.2.3.6. Birleşme.....	46
2.2.3.7. Yarı Ünlüleşme.....	46
2.2.3.8. Ünsüz Kaynaşması	46
2.2.3.9. Ünlü İncelmesi	46
2.3. ŞEKİL BİLGİSİ	47
2.3.1. İsim Çekim Ekleri	47
2.3.1.1. Çokluk Eki	47
2.3.1.2. İyelik Ekleri.....	47
2.3.1.3. Hâl Ekleri.....	48
2.3.1.3.1. Yalın Hâl	48
2.3.1.3.2. İlgi Hâli	49
2.3.1.3.3. Belirtme Hâli.....	49

2.3.1.3.4. Yönelme Hâli.....	50
2.3.1.3.5. Bulunma Hâli	50
2.3.1.3.6. Ayrılma Hâli	51
2.3.1.3.7. Vasıta Hâli.....	51
2.3.1.3.8. Yön Gösterme Hâli.....	51
2.3.2. Fiil Çekim Ekleri.....	51
2.3.2.1. Şahıs Ekleri.....	51
2.3.2.1.1. Birinci Tipteki Şahıs Ekleri	52
2.3.2.1.2. İkinci Tipteki Şahıs Ekleri	52
2.3.2.1.3. Üçüncü Tipteki Şahıs Ekleri.....	54
2.3.2.2. Haber Kipleri.....	54
2.3.2.2.1. Görülen Geçmiş Zaman	54
2.3.2.2.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman	55
2.3.2.2.3. Geniş Zaman	55
2.3.2.3. Tasarlama Kipleri	55
2.3.2.3.1. Gereklilik Kipi.....	55
2.3.2.3.2. Şart Kipi.....	56
2.3.2.3.3. Emir Kipi.....	56
2.3.3. Çatı Ekleri.....	57
2.3.3.1. Geçişli/Ettirgenlik Çatı Ekleri	57
2.3.3.2. Edilgen Çatı Ekleri	57
2.3.3.3. Dönüştürme Çatı Ekleri.....	58
2.3.3.4. İşteş Çatı Ekleri	58
2.3.4. Yapım Ekleri	58
2.3.4.1. İsimden İsim Yapım Ekleri.....	58
2.3.4.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri.....	59
2.3.4.3. Fiilden İsim Yapım Ekleri.....	59
2.3.4.4. Fiilden Fiil Yapım Ekleri	59
2.3.5. Fiilimsiler	59
2.3.5.1. İsim-Fiil Ekleri.....	59
2.3.5.2. Sıfat-Fiil Ekleri	60
2.3.5.3. Zarf-Fiil Ekleri.....	61
2.3.5.3.1. Zaman Zarf-Fiil Ekleri	61
2.3.5.3.2. Hâl Zarf-Fiil Ekleri.....	62
2.3.5.3.3. Bağlama Zarf-Fiil Ekleri	62
2.3.5.3.4. Farklı Ek ve Edatlarla Oluşturulan Birleşik Zarf-Fiil Ekleri	62

3. NÜSHA KARŞILAŞTIRMASI	64
4. DİZİN	102
5. KAYNAKÇA	188
6. TIPKIBASIM	190

ÖN SÖZ

Çalışmamıza konu olan yazma eser Diyanet İşleri Kütüphanesi'nde 1229 numarada kayıtlıdır. Eser şirazesi gevşemiş, krem ve nohudi filigranlı kağıda yazılmış olup Çatalcalı Ali Efendi'ye ait Fetava-yı Ali Efendi adlı yazma eserdir. Nesih yazı ile yazılan eserin varak sayısı 348'dir. Eserin ebadı 190x130mm, 160x70mm., satır sayısı 25'tir. Ancak bazı sayfalarında 24, bazı sayfalarında ise 26 satır bulunmaktadır. Bazı sayfaların kenarlarına da yazılar vardır. Fıkıh alanından birçok konu ele alınmış olup harekesiz bir şekilde yazılmıştır.

Çalışma sırasıyla giriş, inceleme, nüsha karşılaştırması, dizin ve eserin tıpkıbasımı bölümlerinden oluşacak şekilde düzenlenmiştir.

Giriş bölümünde genel olarak eser hakkında bilgiler yer almaktadır. Eser, eserin yazarı, konusu ve içeriği ile ilgili bilgilendirmeler yapılmış ve nüshaları tespit edilmiştir. Konuları ayrı başlıklar hâlinde açıklanmış ve örnekler verilmiştir.

İnceleme bölümünde; imla özellikleri, ses bilgisi ve şekil bilgisi başlıkları yer almaktadır.

Nüsha karşılaştırması bölümü sayfa ve satır numaraları verilerek oluşturulmuştur. Müstensih hataları olarak kabul edilebilecek yanlışlıklar dipnotta gösterilmiştir. Ayrıca ana nüsha olarak kabul edilen A nüshası, B nüshası olarak adlandırılan farklı bir nüsha ile karşılaştırılmıştır. B nüshası olarak adlandırılan nüsha Diyanet İşleri Kütüphanesi'nde 3084 numarada kayıtlıdır. B nüshasının şirazesi dağılmış olup bazı varakların ipleri kopmuş ve suya maruz kalmıştır. A nüshasında olup B nüshasında olmayan kısımlar dipnotlarla gösterilmiştir.

Dizin bölümünde kelimelerin tamamının anlamları metne uygun olarak verilmiştir. Kelimelerin almış olduğu ekler alfabetik sıra ile dizilip metin numaraları eklenmiştir.

Çalışmanın sonuna çeviri yazıya aktarılan 031a-060b varaklarının tıpkıbasımı konulmuştur.

Çalışmanın başlangıcından bitimine kadar bilgisi, birikimi ve tecrübesiyle bana yol gösteren ve kıymetli vaktini ayıran danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Dilek HERKMEN'e, çalışmam sırasında destek ve yardımlarını esirgemeyen Doktora Öğrencisi Hüseyin KABA'ya ve eğitim-öğretim hayatım boyunca yanımda olan aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bünyamin TÜRK

ÖZET**FETAVA-YI ALİ EFENDİ****(031A-060B VARAKLAR)****GİRİŞ- İNCELEME-NÜSHA KARŞILAŞTIRMASI-DİZİN-TIPKIBASIM****TÜRK, Bünyamin****Yüksek Lisans, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı****Tez Danışmanı: Dr. Öğretim Üyesi Dilek HERKMEN****Haziran, 2020, x+254 sayfa**

Bu çalışmada Osmanlı Devleti'nin şeyhülislamlarından biri olan Çatalcalı Ali Efendi'nin Fetava-yı Ali Efendi adlı yazma eserin 031a-060b arasındaki varaklar incelenmiştir. Bu varaklar farklı bir nüsha ile karşılaştırılarak çeviri yazısı yapılmıştır. İmla özellikleri, ses bilgisi ve şekil bilgisi yönünden incelemeler yapılmıştır. Çalışma; giriş, inceleme, metin, dizin ve tıpkıbasım olmak üzere beş bölümden oluşturulmuştur. Giriş bölümünde eserin özellikleri, yazarı, konuları, içeriği hakkında bilgiler ve tespit edilen nüshaları verilmiştir. İnceleme bölümünde eser; imla özellikleri, ses ve şekil bilgisi yönünden ele alınmıştır. Metin bölümünde sayfa ve satır numaraları ile birlikte çeviri yazıya aktarılmıştır. Ayrıca bir başka nüsha ile karşılaştırılmış olup farklılıklar dipnotlarla gösterilmiştir. Dizin bölümünde ise kelimelerin tamamının metne uygun olarak anlamları verilmiş olup aldıkları ekler alfabetik sıra ile eklenmiştir. Çalışmanın sonuna incelenen varakların tıpkıbasımları konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Fetva, Fıkıh, Çatalcalı Ali Efendi, Klasik Osmanlı Türkçesi, 18. yüzyıl

ABSTRACT**FETAVA-YI ALİ EFENDİ****(PAGES NO: 031A-060B)****INTRODUCTION- ANALYSIS-COMPARATIVE TEXT-INDEX-FACSIMILE****TÜRK, Bünyamin****Master Degree, Department of Turkish Language and Literature****Thesis Supervisor: Asst. Prof. Dilek HERKMEN****June, 2020, x+254 pages**

In this study, a part (pages no: 31a-60b) of one of Ottoman Empire's sheikhulislams', Çatalcalı Ali Efendi's manuscript titled 'Fetava-yı Ali Efendi' was examined. These papers were compared with the corresponding pages of a different copy and a translation was written. Analysis on spelling features, phonetics and morphology was carried out. The study is composed of five sections: introduction, review, text, index and facsimile. In the introduction part, information about the features, the author, the subjects, the content and the recorded copies of the work are given. In the review section, the spelling features, the phonology and the morphology of the work is discussed. In the text section, the transcription of the text along with the page and line numbers was transferred to the text. It has also been compared to another copy and the differences were shown with footnotes. At the end of the study, facsimiles of the examined papers were placed.

Keywords: Fatwa, Fiqh, Çatalcalı Ali Efendi, Classical Ottoman Turkish, 18th Century

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

آ	a, ā	ص	ş
أ	a, e, ı, i, u, ü	ض	z, d
ب	b, p	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	ʿ
ث	ṯ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	q
ح	ḥ	ك	k, g,
خ	ḫ	ك	ḡ
د	d	ل	l
ذ	ẓ,	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	o, ö, u, ū, ü, v
ژ	j	ه	a, e, h
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ی	ı, i, ī
ء	ʾ		

KISALTMALAR VE İŞARETLER

A	A nüshası
age.	Adı geçen eser
Ar.	Arapça
Alm.	Almanca
B	B nüshası
bk.	Bakınız
C	Cilt
Erm.	Ermenice
Far.	Farsça
Hz.	Hazreti
İt.	İtalyanca
S	Sayı
s.	Sayfa
T.	Türkçe
Yun.	Yunanca
-	Fiil kök ve gövdelerini gösterir.
+	İsim kök ve gövdelerini gösterir.
~	Değişken biçim gösterir.
<	Bu biçimden gelir.
>	Bu biçime gider.
[]	Varak satır numaralarını gösterir.
[?]	Kökeni belirlenemeyen kelimeyi ifade eder.
()	Varak numaralarını gösterir.
(...)	Okunmayan bölümleri gösterir.

1. GİRİŞ

1.1. Fetāvā-yı ‘Alī Efendi

İncelenen yazma eser Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesinde 1229 demirbaş numarası ve 297.58 ISC yer numarasında kayıtlıdır. Yazma eserin adı kayıta Fetāvā-yı Ali Efendi olarak geçmektedir. Müellifi eserin isminden yola çıkılarak belirlenmiştir. Çatalcalı Ali Efendi tarafından yazılmış olup H.1100/M.1689 tarihinde kaleme alındığı kayda geçmiştir. İstinsah tarihi hakkında ise eserde herhangi bir tarihe rastlanmamıştır. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesinde istinsah tarihi 1692 olarak kayda geçmiştir. Yazılmış olduğu tarih ve yapılan dil incelemesinden sonra Klasik Osmanlı Türkçesine ait bir eser olduğu anlaşılmaktadır. Eserin çok sayıda nüshası bulunmaktadır. Müstensih hakkında hiçbir ifadeye rastlanılmamıştır. Bu eser Osmanlı fetva geleneğinin en önemli dört fetva kitabından biridir.¹ Harekesiz olarak nesih yazı ile kaleme alınmıştır. Eser toplamda 348 varaktır. Her sayfasında genellikle 25 satır bulunmaktadır. Ancak 34b, 38b, 56b sayfalarında 26 satır; 43a, ve 57a sayfalarında 24 satır bulunmaktadır. Ayrıca 37a, 40b, 56b sayfalarında ise sayfa kenarlarında birer fetva bulunmaktadır. Yazma eserde Mes’ele ve El-cevāb kelimeleri kırmızı mürekkep ile yazılmış olup geri kalan cümleler siyah mürekkep ile yazılmıştır. 35a/20, 37b/02, 55b/01 satırlarında Mes’ele kelimesi yazılmamış olup boşluk vardır. 37b/01 satırında da El-cevāb kelimesi yazılmamıştır. Yanlış olduğu düşünülen ya da yanlışlıkla iki kere yazılmış olan kelimelerin üstü çizilidir.

1.1.1. Müellifi

Eserin müellifi, Osmanlının kırk üçüncü şeyhülislamı olan Çatalcalı Ali Efendi’dir. Nakşibendî şeyhi Mehmet Efendi’nin oğlu olan Ali Efendi 1632 yılında Çatalca’da doğmuştur. İlk öğrenimini Çatalca’da yapan Ali Efendi, 1647’ de dönemin şeyhülislamı olan Hoca Abdürrahim Efendinin yanında mülazımlık yapmaya başladı. Daha sonra Minkarîzade Yahya Efendi’ye intisap etti. Yahya Efendi’nin kadılık görevi nedeni ile onunla birlikte Mısır’a gitti. Kadının olmadığı durumlarda vekillik yaparak naibliğe yükseldi. Otuz yaşına gelmeden kendini göstermiş ve kanıtlamış biri olarak çevresinde büyük saygınlığa ulaştı. Naibliğinden dolayı “Naib Çelebi” olarak anılmaya başlandı. Çeşitli medreselerde müderrislik de yapan Çatalcalı Ali Efendi, 1663 yılında Köprülüzade Fazıl Ahmet Paşa’nın Uyvar seferinde ordu kadılığı yaptı. Daha sonraki yıllarda Selanik kadılığı, Mısır kadılığı ve Rumeli kazaskerliği görevlerinde bulundu. Fazıl Ahmet Paşa’nın takdirini kazanmış ve şeyhülislam Minkarîzade’nin hastalığı sebebiyle emekliliği üzerine 1674 yılında şeyhülislam oldu. Ali Efendi’nin şeyhülislamlığı devletin sıkıntılar içinde olduğu buhranlı bir döneme denk gelmiştir. Devlet işleriyle ilgilenmeyip sürekli av peşinde koşan dönemin padişahı IV. Mehmet’i ikaz etmeyip görevini iyi yapamadığı gerekçesiyle ağır hakaretlere maruz kalmıştır. Oluşan toprak kayıplarından sonra yapılan bir toplantıya gelmemesi üzerine 1686 yılında IV. Mehmet tarafından Bursa’ya sürüldü. Böylece ilk şeyhülislamlık dönemi 12 yıl sürmüştü. İstanbul’a tekrar 1690 yılında döndü. İki yıl sonra 1692 yılında ikinci şeyhülislamlık dönemi başladı. II. Ahmet, Ali Efendi’nin yapmış olduğu devlet hizmetleri ve göstermiş olduğu dürüstlüğü için onu yeniden eski görevine getirmiştir. Ancak yeniden göreve gelse de kısa sürmüştür. Kırk gün sonra 1692

¹ Kallek, Cengiz, (1995), “Fetāvā-yı Ali Efendi”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C 12, s. 438.

yılında Edirne’de vefat eden Çatalcalı Ali Efendi’nin mezarı Edirne Zehrimar Caminin haziresinde bulunmaktadır.²

1.1.2. Konusu ve İçeriği

Eserin konusu ve içeriği dönemin şeyhülislamı olan Çatalcalı Ali Efendi’nin vermiş olduğu fetvalardır. Osmanlı Devleti’nde fetva veren ve bu işlerle uğraşan en büyük makam şeyhülislamlık makamıdır. Şeyhülislam, çeşitli konularda karşılaşılan sorunlar üzerine şeriat ve dine uygun olarak fetvalar verebilmektedir. İncelenen yazma eserde de Osmanlı Devleti’nin kırk üçüncü şeyhülislamı olan Çatalcalı Ali Efendi’nin vermiş olduğu fetvalar yer almaktadır. Eserde 4412 fetva bulunmaktadır. 31a-60b varakları arasında ise 470 fetva vardır. Bu varaklardaki fetvaların konuları; boşanma ve boşanma davaları, iddet, nesep, çocukların velayet hakkı, nafaka, kölelik ve kölelikten azat olma, yeminler, adaklar, zina, iftira etmek, oğlancılık, hakaret etmek, yalan yere şahitlik etmek, içki içmek, gammazlık, adam öldürme, kaçırmak ve alıkoymak, hırsızlık ve bu suçlara verilen cezalar yer almaktadır. İslam hukukuna dair birçok konuda sorular sorulmuş ve cevapları verilmiştir. Cevaplar genelde “olur” ya da “olmaz” şeklinde kısa cevaplardır. Verilen bu cevaplar ve hükümler herhangi bir kaynağa dayandırılmamıştır. Eserdeki fetvalar dönemin din anlayışını, toplumun ahlaki ve kültürel yapısını çok iyi bir şekilde yansıtmaktadır. Eserin incelenen kısmındaki fetvalarda ahlaksız ilişkilerin olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra işlediği bir suç ile dinden çıkan bir kimse, tekrar dine dönmezse öldürülmektedir. Eserde verilen fetvalar temsili isimler aracılığı ile anlatılır. Fetvalar genellikle Zeyd ismi üzerinden açıklanır. Bununla birlikte Amr, Bekir, Beşir, Halid ve Velid adlarına da yer verildiği görülür. Fetvalarda tercih edilen kadın isimleri öncelikle Hind, ardından Hatice ve Zeynep’tir.

Eserin incelenen kısmındaki işlenen konuları şöyle sıralayabiliriz:

a) Boşanma ve Boşanma Şartları

İslam dininde boşanma, sadece erkek tarafından gerçekleştirilen bir durumdur. Eserde verilen fetvalarda da erkeklerin yaptığı görülmektedir. Kadınların boşaması ile ilgili bir fetva yoktur. Bazı fetvalarda erkeğin evliliği üzerine yemin etmesi görülmektedir. Bir işi yapıp yapmaması durumunda evliliğinin sona ermesini söyler. Aşağıdaki fetva buna örnek olarak gösterilebilir:

“Mes’ele: Zeyd fülân fi’ili işlersem talâk-ı selâse üzerime olsun déyüp ba’de ol fi’ili işlese Zeydün zevcesi üç talâk boş olur mı? El-cevâb: Böyle demek ‘örflerinde ‘avratum üç talâk boş olsun demek ise olur.”(31b/20-23)

Fetvalarda üç talak ile boşanma görülmektedir. Üç talak, bir kocanın karısını boşadığını üç defa söylemesiyle gerçekleşir. Buna talak-ı selase de denir. Bu şekilde boşandıktan sonra tekrar evlenmek isteyen çiftler hüлле şartını yerine getirmek zorundadır. Kadın eski kocasıyla evlenebilmesi için iddeti bittikten sonra başka bir erkekle evlenip boşanması gerekir. Buna hüлле denir. Eğer hüлле şartını yerine getirmeden nikâh yapılırsa cezaya çarptırılır. Aşağıda hüлле şartı ile ilgili fetva verilmiştir:

“Mes’ele: Zeyd-i muhşan zevcesi Hindi üç talâk ile taflık édüp ‘iddeti münkâziyye olduktan sonra Zeyd Hinde hüлле étdürmedin ‘âkd-i nikâh étmedin Hindi vaıy eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Recm.”(52b/02-05)

² İpşirli, Mehmet, (1993) “Çatalcalı Ali Efendi”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C 8, İstanbul, s. 234-235.

Bir diğer boşanma ise karşılıklı anlaşarak boşanmadır. Kadın bir bedel karşılığında kocasından boşanma hakkını elde edebilir. Fetvalarda bu bedel genellikle mehrinden ve iddet nafakasından vazgeçmesi şeklinde görülmektedir. Boşanma gerçekleşikten sonra iddet sırasında kadın ölürse varisleri kocasından bir hak talep edemezler. Eğer bu süre içerisinde koca ölürse kadın kocasına varis olamaz. Aşağıda verilmiş olan fetvalar bu duruma örnek olarak gösterilebilir:

“Mes’ele: Hind şıhhatinde zevci Zeyd ile mehri üzerine hul’ olduğdan sonra Hind fevt olsa verese Zeydden mehr nāmına nesne almağa kādire olur mı? El-cevāb: Olmaz.” (32b/13-15).

“Mes’ele: Hind zevci Zeyd ile hul’ olduğdan sonra Zeyd fevt olsa Zeyd fevt olsa Hind Zeyde vārişe olur mı? El-cevāb: Olmaz.” (33a/01-03)

b) İddet

Evliliğin çeşitli nedenlerle son bulduktan sonra tekrar evlenebilmek için beklenmesi gereken süreye *iddet* denir. İddet hem erkek hem de kadın için söz konusudur. Ancak eserdeki fetvalarda erkeklerden ziyade kadınlara yöneliktir. İslam hukukunda kadın kocasından boşanırsa 100 gün, kocası ölürse 130 gün iddet süresi beklemek zorundadır. İddetin sebebi kadının hamile olup bir çocuk doğurma ihtimalinin olmasıdır. Amacı ise çocuğun nesebinin rahatlıkla tespit etmektir. Eğer kadının hamile olduğu biliniyorsa iddet süresi çocuk doğduğunda biter. Kadın gayrimüslim olsa bile iddet beklemek zorundadır. Aşağıda iddet ile ilgili fetvalar verilmiştir:

“Mes’ele: Hind-i naşrāniyyenün zevci Zeyd-i müslim fevt olsa Hinde ‘iddet lāzım olur mı? El-cevāb: Olur.” (35a/06-07)

“Mes’ele: Hindün zevci Zeyd āher diyārda fevt olup olsa Hindün ‘iddeti vefāti gününden mi i’tibār olunur yoħsa haber vāşıl oldığı günden mi i’tibār olunur? El-cevāb: Vefāti gününden.” (35a/25-35b/02)

“Mes’ele: Zeyd zevcesi Hind-i hāmili taṭliḳ eylese Hindün ‘iddeti ne ile münkaṣiyye olur? El-cevāb: Vaz’-ı haml ile.” (35b/07-08)

c) Doğan Çocuğun Nesebinin Tespit Edilmesi

Neseb kelimesi “soy, baba soyu” anlamına gelmektedir. Bir kadın kocası öldükten sonra veya kocasından ayrıldıktan sonra bir çocuk doğursa çocuğun nesebini ortaya koymak gerekir. Çocuğun nesebi koca tarafından kabul veya reddedilebilir. Hamilelik süresi en fazla iki sene olarak kabul edildiği için koca iki seneden sonra doğan çocuğu reddebilir. İki seneden az bir zamanda doğmuşsa çocuğun nesebi kocadan olduğu kabul edilmektedir. Çocuk doğuran kadın cariye ise çocuğun nesebi için kocanın itirafı gereklidir. Koca “çocuk bendendir” demezse çocuğun nesebi kocadan sayılmaz. Aşağıda konuyla ilgili fetvalar verilmiştir:

“Mes’ele: Zeyd-i müslim fevt olduğdan sonra zevcesi Hind-i naşrāniyye Zeydün fevtinden on ay tamāmında bir veled toğurup Hind inḳizā-i ‘iddete ikrār etmiş olmasa ol veled Zeyde vāriş olur mı? El-cevāb: Olur.” (37b/02-04)

“Zeydün cāriyesi Hind hāmile olduğda Zeyd Hindün hamlı bendendir dēyü di’vet édüp ba’de Zeyd fevt olduğda Hind vaḳt-i di’vetden on bir ay tamāmında bir veled getürse ol veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur.” (36a/24-37a/02)

“Mes’ele: Zeydün cāriyesi Hind veled getürdükde Zeyd veled benden degüldür déyüp ba’de Zeyd fevt olsa ol veled Zeyde vāriş olur mı? El-cevāb: Olmaz.”(35b/24-36a/01)

d) Hıdane Hakkı

Hıdane çocukların velayet hakkı anlamına gelmektedir. Hıdane ihtiyacını göremeyecek durumda olan çocukların bakımını ve terbiyesini üstlenme anlamına gelir. Evlilik bittikten sonra küçük yaştaki çocukların velayet hakları annelerine verilmektedir. Babanın çocukları annelerinden ayırmaya hakkı yoktur. Eğer anneye verilmesi de uygun değilse annenin annesine verilir. Genellikle kadın akrabasının hakkıdır. Eğer kadınlardan akrabası yok ise veya uygun değil ise dayısı, amcası veya kuzenleri tarafından yetiştirilip büyütülebilir. Hıdane hakkını çocuk 7-9 yaşlarına geldiğinde babası alabilir. Aşağıda konuyla ilgili fetvalar verilmiştir:

“Mes’ele: Zeyd-i şağîrûñ hālası ve hādınası Hind fevt olup şağîrûñ hālî oğlı ‘Amrdan ğayrı kimesnesi olmasa ‘Amr şağîri rāy-ı hākimle alup terbiye ve imsāke kâdir olur mı? El-cevāb: Olur.”(38b/09-12)

“Mes’ele: Zeyd-i şağîrûñ anası ve hādınası Hind nefsinî şağîre ecnebîye tezvîc étdükde şağîrûñ hālî ‘Amrdan ğayrı kimesnesi olmamağıla ‘Amr şağîri rāy-ı hākimle Hindden alup terbiye ve imsāke kâdir olur mı? El-cevāb: Olur.”(38b12-16)

“Mes’ele: Zeyd-i şağîri anasının anası Zeyneb bi-ħağğa’l-ħıdāne imsāk üzere iken Zeyd yedi yaşını tekmiñ édüp istiğnā hāşıl olsa Zeydün babası ‘Amr Zeydi Zeynebden almağa kâdir olur mı? El-cevāb: Olur.”(39b/07-11)

“Mes’ele: Hind-i naşrāniyye zevci Zeyd-i müslim-i müteveffādan olan oğlı ‘Amrı şağîri bi-ħağğa’l-ħıdāne imsāk üzere iken ‘Amr ta’ağğul-ı dîn édüp müslümāndan ‘ammesi Zeynebden ğayrı kimesnesi olmasa Zeyneb ‘Amrı Hindden alup bi-ħağğa’l-ħıdāne imsāke kâdire olur mı? El-cevāb: Olur.”(39a/24-39b/03)

e) Nafaka

Nafaka kelime anlamı olarak “harcamak, tüketmek” anlamındaki *infak* kelimesinden türetilmiştir. İhtiyaçların karşılanması için harcanan maddiyat anlamına gelmektedir. Yakınlığı bulunan bir kimseye geçimini sağlması için ödenmesi gereken paradır. Para olabileceği gibi yiyecek, giyecek ve barınacak bir ev de olabilir. Eserde nafaka; evlilik nafakası, hısımlık nafakası, iddet bekleyen kadının nafakası ve çocukların nafakası olarak işlenmiştir. Evlilik nafakası koca fakir olup eşi zengin olsa bile ödenmesi şarttır. Hısımlık nafakası kan bağı olan kişilerin arasında uygulanmaktadır. İddet bekleyen kadının nafakası kocasından ayrılan kadına verilmektedir. Kocasından ayrılan bir kadın iddet beklemek zorundadır. Bu süre içinde kadının ihtiyaçları kocası tarafından karşılanarak nafakalandırılır. Kadının kocası ölürse iddet nafakasına gerek yoktur. Çocukların nafakaları babaları üzerindedir. Fakir olsa bile çocuklarının nafakasını karşılaması gerekmektedir. Kocasından ayrılan kadın çocuklarının velayet hakkını kullanarak babalarından nafaka almak için mahkemeye başvurabilir.

“Mes’ele: Zeyd zevcesi Hindi bilā-nafāka birağup āher diyāra gitdükden sonra Hind Zeydün kendüde vedî’at olan ağçesinden nafakasına kadr-i ma’rûf şu kadar ağçe şarf eylese Hinde zamān lâzım olur mı? El-cevāb: Olmaz.”(42a/06-10)

“Mes’ele: Faķir ve muhtāc olan Zeyd Őaĝir oĝlı ‘Amr-ı mūsirden ĝayrı kimesnesi olmasa Zeyd ‘Amruŝ mālından kendi nafākasına ķadr-i ma’rūfdan Őarf ētmek cā’iz olur mı? El-cevāb: Olur.” (43b/11-14)

“Mes’ele: Hind-i mu’tedde zevc-i muṭalliki Zeyd üzerine ḥākime ķadr-i ma’rūf yevmī Őu ķadar aķçe nafāka-i ‘iddet taķdīr ētdürse Hind meblaĝ-ı mezbūrı Zeydden alup nafākasına Őarfa ķādire olur mı? El-cevāb: Olur.” (43a/14-17)

“Mes’ele: Hind zevc-i muṭalliki Zeydden olup ḥıdānesinde olan veled-i Őaĝiri iķin Zeyd üzerine ḥākime ķadr-i ma’rūfdan ziyāde yevmī Őu ķadar aķçe nafāka taķdīr ētdürse Zeyd ziyādeyi ḥākime ḥaṭṭ ētdürmeĝe ķādir olur mı? El-cevāb: Olur.” (44b/09-13)

f) Kōlelik ve Kōlelikten Azat Etme

Eserde erkek kōlelere karŐılık olarak *kul*, *gulam* ve *abd* kelimeleri kullanılmıŐtır. Kadın kōleler iķin de sadece *cariye* kelimesi kullanılmıŐtır. Kōlelik ve cariyelik bir kiŐinin hürriyetinin baŐka bir kiŐide olmasıdır. Kōlelerin hiķbir varlıĝı bulunmamaktadır. Her Őeyi ile efendisine baĝlıdır. Efendisi kōleyi istediĝi Őekilde satabilir, kiraya verebilir, baŐkası ile evlendirebilir, kendi iŐinde istihdam edebilir ve onunla iliŐkiye girebilir. Bunların yanı sıra bir Őey talep etmeden azat edebilir. Bir cariyeye efendisinden hamile kalıp çocuk doĝurursa o cariyeye efendisinin *ümm-i veledi* (çocuĝu bulunan satılmaz cariyeye) olur. Ümm-i veled olan bir cariyeye baŐkasına satılamaz. Kōle edinme tek baŐına olduĝu gibi iki kiŐi ortak olarak da kōle edinebilir. Azat etme üç Őekilde gerķekleŐir. Bir Őarta baĝlı olmadan hemen azat etme, bir Őarta baĝlı olarak azat etme ve efendisinin ölümüne baĝlı olarak azat etme Őeklindedir. AŐaĝıda kōle azat etme ile ilgili fetvalar verilmiŐtir:

“Mes’ele: Zeyd ķulı ‘Amr iķin oĝlumdur dese ‘Amr āzād olur mı? El-cevāb: Olur.” (46b/14-15)

“Mes’ele: Zeyd-i zimmī ḥamrdan sekrān iken ķulı ‘Amra āzād ol dese ‘Amr āzād olur mı? El-cevāb: Olur.” (48a/13-14)

“Mes’ele: Zeyd ‘Amr ile ‘ale’l-iŐtirākü’s-seviyy mālīk olduĝı cāriyeyi ‘Amruŝ izinsüz vatıy eylese ‘Amr cāriyenün nıŐf-ı ‘ukrını Zeydden almaĝa ķādir olur mı? El-cevāb: Olur.” (48b/17-19)

“Mes’ele: Zeyd tedbīr-i muṭlaķ ile tedbīr eylediĝi cāriyesi Hindi āzādlu ķulı ‘Amra tezvīc ēdüp Hind ‘Amrdan bir veled getirse Zeyd ol veledi bey’e ķādir olur mı? El-cevāb: Olmaz.” (49b/03-05)

g) Yeminler ve Adaklar

Yemin, bir kiŐinin bir iŐi yapıp yapmaması veya bir Őeyin olup olmaması karŐılıĝında söz vermesidir. Bu söz vermeyi de Allah adı ile kuvvetlendirerek söylemesi yemin etmesidir. Bir kimse yeminini bozarsa kefarete vermesi gerekmektedir. Yemin ederken dine ve imana aykırı sözler söyleyen kimse dinden çıkmak maksadıyla söylese imanının yenilenmesi gerekir. Dine ve imana aykırı sözlere örnek olarak eserde geķen Őu ifadeleri söyleyebiliriz: Peygambere sövmek, Allah’a iki diyenlerden olmak, Kabe’ye taŐ atanlardan olmak, dinden dönmüŐ sayılmak. AŐaĝıda yemin etmek ile ilgili fetvalar bulunmaktadır:

“Mes’ele: Zeyd Allah ile ‘ahdum olsun fülān fi’ili iŐlemeyeyüm dēyüp ba’de ol fi’ili iŐlese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Keffāret-i yemin.” (51a/21-23)

“Mes’ele: Zeyd fülân fi’ili işlersem sebb-i nebî etmişlerden olayum déyüp ba’de ol fi’ili işlese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Yemîn olmak i’tikâdında olup işledi ise [51b/12] keffâret-i yemîn kâfir olmak i’tikâdında işledi ise tecdîd-i îmân ve nikâh lâzım olur.” (51b/09-13)

“Mes’ele: Zeyd qarındaşum ‘Amruñ evine varursam Ka’be-i Mükerrermeşe taş atmışlardan olayum déyüp ba’de ‘Amruñ evine varsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Yemîn olmak i’tikâdında olup vardı ise keffâret-i yemîn kâfir olmak i’tikâdında olup vardı ise tecdîd-i îmân ve nikâh lâzım olur.” (51b/13-17)

Eserde adak kelimesine karşılık olarak “nezr” kelimesi kullanılmıştır. *Nezir*, insanın bir şeyi yerine getirmeyi kendine borç kılması ya da vaatte bulunmasıdır. Adak bir konuda Allah’tan yardım istemek amacıyla başvuru olan dinî bir davranıştır. Eserde adak ile ilgili çok az sayıda fetva bulunmaktadır:

“Mes’ele: Bir diyâr ahâlisinden Zeyd bir huşûş için şu kadar akçe nezr eylese ol diyârın kâdısı Zeyde ol kadar akçeyi baña vér ben istedigüm yere vérürüm déyü cebre kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz.” (52a/08-11)

“Mes’ele: Zeyd fülân fi’ili işlersem ehl-i ‘örf tâ’ifesine şu kadar akçe nezrüm olsun dedükden sonra Zeyd ol fi’ili işlese ehl-i ‘örf tâ’ifesinden ‘Amr nezr eyledün déyü Zeydden nesne almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz.” (52a/11-14)

“Mes’ele: Zeyd dâ’ini ‘Amra deynümi fülân güne dek saña edâ eylemezsem İmâm-ı A’zam türbesinün kanâdiline şu kadar vekıyye yağ nezrüm olsun dedükden sonra Zeyd ol güne dek edâ-yı deyn edemese ol türbenün türbedârı Bekir nezr eyledün déyü Zeydden nesne almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz.” (52a/14-19)

h) Zina Etmek ve Birine Zina İftirasında Bulunmak

Zina anlam olarak meşru olmayan cinsel ilişki anlamına gelmektedir. Zina eden erkeğe zani, zina eden kadına ise zaniye denir. İslam zinayı büyük günahlardan biri olarak kabul etmiş ve yasaklamıştır. Aynı şekilde namuslu olan birine zina iftirasında bulunmak da yasaklanmış ve ağır bir cezası bulunmaktadır. Zina edenler evli ise recm cezasına çarptırılır. Evli değil ise 100 değnek vurulur. Bu ceza eserde hadd-i zina olarak geçmektedir. Bu cezalarda kadın ya da erkek fark etmeksizin aynıdır. Birine zina iftirasında bulunma ise eserde hadd-i kazf şeklinde geçmektedir. Bu suçu işleyenlerin cezası ise 80 değnektir. Aşağıda konu ile ilgili fetvalar bulunmaktadır:

“Mes’ele: Zeyd-i muşşan Hind-i bikre cebren zinâ édüp bekâretini izâle eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Recm.” (52a/22-23)

“Mes’ele: Zeyd-i muşşan oğlu ‘Amruñ zevcesi Hinde zinâ eylese Zeyde ne lâzım olur. Recm.” (52a/23-25)

“Mes’ele: Zeyd iki nefer bibr cāriyelerini ‘Amra idā ve teslim étdükden sonra ‘Amr ol cāriyeleri izinsüz vaṭy édüp bekâretlerini izâle eylese ‘Amr muşşan olmayıcağ ‘Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Yüz degnek urulur ve cāriyelerün noḫşān kıymetlerini zamān lâzım olur.” (52b/12-16)

“Mes’ele: Zeyd ‘Amruñ zevcesi Hind-i muşşanaya bre zāniye dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Hadd-i kazf.” (53b/04-05)

ı) Ođlancılık

Ođlancılık kavramı eserde livata kelimesi ile anlatılmaktadır. *Livata* kelimesi erkekler arasındaki eşcinsel ilişkiyi ifade eder. Kelime anlamını Lut kavminden almaktadır. Lut kavminin bu kötü işini kendine adet eden kişiye ise Luti denmiştir. Eserde ođlancılık ile ilgili birkaç fetva bulunmaktadır. Bu suçun cezası şiddetli bir azarlama ve tevbe edene kadar haptir. Eğer bu kötü işi kendine adet edindiđi sabit olunmuşsa öldürölmesi meşru kılınmıştır. Aşađıda ođlancılık ile ilgili fetvalar örnek olarak verilmiştir.

“Mes’ele: Zeyd ‘Amruđ ğulı Bekire cebren livāta eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr-i şedīd ve tevbe ve şalāhı zāhir olunca aĥbes mevāzı’da ĥabs.”(53a/13-15)

“Mes’ele: Zeyd ‘Amr-ı şađire cebren livāta édüp Zeydüđ mu’tādī oldıđı şer’an şābit olsa Zeydüđ ğatli meşrū’ mıdır? El-cevāb: Meşrū’dur.”(53a/17-19)

ı) Hakaret Etmek

Hakaret etmek veya birine sövmek, eserde *şetm*, *sebb* ve *lanet etmek* şeklinde verilmiştir. Hakaret etme, karşılıklı hakaret etme ve cima sözü ile birine hakaret etmenin cezası azarlamadır. Aşađıda konu ile ilgili fetvalar bulunmaktadır.

“Mes’ele: Zeyd şuleĥādan ‘Amra bre pezevenk dēyü şetm eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr.”(53b/16-17)

“Mes’ele: Zeyd zevcesi Hinde bre ĥaĥbe dēse Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr.”(54b/04-05)

“Mes’ele: Zeyd zevcesi Hinde anasını fūlān étđıđüm dēyü cimā’ lafzı ile şetm eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr.”(55a/15-17)

ı) Yalan Yere Şahitlik ve Gammazlık

Eserde bu konular üzerine fazla durulmamıştır. Yalancı şahitlik üzerine 1, gammazlık üzerine ise 2 adet fetva bulunmaktadır. Cezası ise şiddetli azarlama olarak verilmiştir. Gammazlık yapan kişi devlet memuru ise görevinden alınarak cezalandırılmıştır. Aşađıda ilgili fetvalar yer almaktadır:

“Mes’ele: Bir ĥusūsa şehādet Zeydüđ yalan yere şehādet étđıđı şer’an şābit olsa Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr-i bi’t-teşhīr.”(55b/24-56a/01)

“Mes’ele: Zeyd ğammāz olup ba’zı kimesneleri ehl-i ‘örfē ğamz ve tađrīm étdürmek ‘ādeti olsa Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta’zīr-i şedīd ile zecr ve men’ olunur.”(56a/01-03)

“Mes’ele: İmām olan Zeyd ğammāz olup nāsı ehl-i ‘örfē ğamz ve tađrīm etdürmek mu’tādı olsa ‘azle müstaĥıĥ olur mı? El-cevāb: Olur.”(56a/03-05)

ı) Bir Kimseyi Kaçırarak ve Öldürmeye Sevk Etmek

Bir kişinin hürriyetini engellemek onu bir yerde zorla alıkoymak suçunun cezası azarlama olarak belirlenmiştir. Eğer bir kadını veya erkeđi zina kasdıyla kaçırma söz konusu ise azarlamasının yanında hapis cezası da verilmiştir. Birini öldürmeye sevk etmenin cezası ise azarlama ve haptir. Bu konularla ilgili eserde az örnek bulunmaktadır. Aşađıda ilgili fetvalar verilmiştir.

“Mes’ele: Zeyd ebtā’ından ‘Amrı Bekiri katl için tahrik ve sevķ étmegile ‘Amr Bekiri katl eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta’zîr ve ĥabs.”(56a/11-13)

“Mes’ele: Birķaç nefer kimesneler Hindi cebren menzilinden çıkarup fi’l-i şeni’ kaçdıla bir mahalle getürüp Hind bir tarikle ellerinden ĥalâş olsa mezbûrlara ne lâzım olur? El-cevâb: Ta’zîr-i şedîd ve şalâhları zâhir olunca ĥabs.”(56a25-56b/02)

“Mes’ele: Zeyd ‘Amruĥ cāriyesi Hindi ĥaşben aĥz ve menziline getürüp bir sene alıķoduĥdan sonra ‘Amr Hindi alsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta’zîr.”(57a/03-05)

l) İçki İçmek

İçki içmek eserde şürb-i hamr (şarap içmek) olarak geçmektedir. İçki içip sarhoş olmak İslam’da yasaklanmış ve bu suçu işleyenler cezalandırılmıştır. Eserde içki içmenin cezası *hadd-i şürb* olarak geçmektedir. Hadd-i şürb ise kaynaklarda Hazreti Ömer’in uygulamasına göre 80 deĥnektir. Şaraptan veya başka bir şeyden sarhoş olan bir kimse köle ise cezası 40 deĥnektir. Konu ile ilgili eserde iki adet fetva bulunmaktadır:

“Mes’ele: Zeyd-i müslim icānibden birķaç kimesneleri zevcesi Hindüĥ yanına getürüp mezbûrlar ile şürb-i hamr eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ĥadd-i şürb ve ta’zîr-i şedîd.”(53a/24-53b/02)

“Mes’ele: Zeyd ve ‘Amr ve müslimler birķaç zimmiler ile meclis kûrup şürb-i hamr eyleseler Zeyde ve ‘Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Ĥadd-i şürb.”(53b/02-04)

m) Hırsızlık

Hırsızlık eserde *serika* kelimesi ile verilmiştir. *Sirkat* kelimesinden türetilen serika çalınmış nesne anlamına gelir. Hırsızlık etmek, serika eylemek şeklinde geçmektedir. İslam hukuku hırsızlığı büyük günahlardan saymış ve hırsızlık edenleri ağır bir şekilde cezalandırmıştır. Hırsızlığın cezası hadd-i sirkattir. Hadd-i sirkatte suçlunun sağ eli kesilmektedir. Aşağıda hırsızlık eden bir kimseye verilmiş ceza ile ilgili fetvalar verilmiştir:

“Mes’ele: Zeyd ‘Amrdan sen benüm mekân-ı muĥrezümden şu kadar biĥ aķçemi seriķa eyledüĥ déyü da’vâ étdükde ‘Amr vech-i muĥarrer üzere seriķaya řav’an iķrâr édüp rücü’ étmese ‘Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Kař’-ı yed.”(59b/14-17)

“Mes’ele: Zeyd ‘Amrdan sen menzilümde mekân-ı muĥrezümden şu maķüle şu kadar biĥ aķçe kıymetlü metâ’umı seriķa eyledüĥ déyü da’vâ ve ‘Amr inkâr eylese Zeyd müdde’āsını vech-i řer’î üzere işbât édicek ‘Amruĥ elini kař’ étdürmege ķâdir olur mı? El-cevâb: Olur.”(60a/01-05)

Dönemin özelliklerini iyi bir şekilde yansıtan Çatalcalı Ali Efendi tarafından yazılan *Fetâvâ-yı Ali Efendi* adlı yazma eser Osmanlı fetva geleneğinin en önemli dört fetva kitabından biri olarak görülmektedir.³

³ Yakut, Esra, (1996) “Şeyhülİslâm Çatalcalı Ali Efendi’nin Fetava-yı Ali Efendi Adlı Fetva Mecmuasına Göre Osmanlı Toplumunda Aile Kurumunun Oluşması ve Dağılması”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarih Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S 7, Ankara, s. 289.

1.1.3. Nüshaları

İncelenen yazma eserin yurt içinde ve yurt dışında birçok nüshası bulunmaktadır. Nüshalar Osmanlı Türkçesi ile yazılmakla beraber Arapça olan nüshalarda bulunmaktadır. Yaklaşık 270 adet olan bu nüshaların çoğunda müellif kaydı Çatalcalı Ali Efendi olarak geçmektedir. Yazılış tarihleri birbirlerine yakın olup 17. ve 18. yüzyıl olarak kayıtlıdır. Ancak nüshalar incelendiğinde birçok nüshada müstensih kaydı ve istinsah tarihi olarak herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Bu durum tarihlerine göre bir gruplandırma yapılmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca eserin taş baskısı da mevcuttur. Bu baskı H. Necati Demirtaş tarafından yayınlanmıştır.⁴ 1245'te eserin baskısı yapılmış ve daha sonra eser iki cilt halinde tekrar basılmıştır.

Bu bölümde eserin nüshaları gruplandırılmıştır. Türkiye'deki nüshalar ve yurt dışındaki nüshalar ayrı ayrı ele alınmıştır. Ayrıca tarihi belirsiz olan nüshalar da ayrı bir başlık altında toplanmıştır. İncelenen bu nüshaların dili Osmanlı Türkçesidir. Arapça olan nüshalar gruplandırmaya dahil edilmemiştir.

1.1.3.1 Yurt İçindeki Nüshalar

Türkiye'deki nüshalar Ankara, İstanbul, Konya, Samsun, Erzurum, Antalya, Trabzon, İzmir, Kayseri, Isparta, Balıkesir, Amasya, Tokat, Afyon, Çankırı, Eskişehir, Manisa, Diyarbakır, Kastamonu, Amasya, Burdur ve Nevşehir İl Halk Kütüphanelerinde bulunmaktadır. Bursa'da İl Halk Kütüphanesi ve Yazma Eserler Kütüphanesi'nde de eserin nüshaları mevcuttur. Bu kütüphanelerdeki bazı nüshalara dijital ortamdan ulaşılmaktadır. "Fetâvâ" ya da "Fetâvâ-yı Ali Efendi" adıyla kayıtlıdır. Fakat her nüshanın dijital görüntüsü bulunmamaktadır. Kütüphane kayıtlarında nüshalar hakkında bilgiler yok denecek kadar azdır.

- **17. Yüzyıl Nüshaları**

1. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 317, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed /1050 (1640)

2. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 155, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1104 (1692)

3. Balıkesir İl Halk Kütüphanesi - Balıkesir İl Halk Kütüphanesi, 10 Hk 404, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1110 (1697)

4. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 1042, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1111 (1699)

5. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 4835, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1112 (1699)

- **18. Yüzyıl Nüshaları**

1. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), A. 885, Fetâvâ / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1112 (1701)

⁴ Demirtaş, H. Necati, (1995) *Açıklamalı Osmanlı Fetvâları 1-2*, 1. Baskı, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.

. Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi- Safranbolu İzzet Mehmet Paşa Koleksiyonu, 67 Saf 417/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1115 (1702)

. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 862, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1144 (1702)

4. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 772, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1125 (1703)

5. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 882, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1125 (1703)

6. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 913, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1125 (1703)

7. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 3227, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Alî b. Mehmed Çatalcalı / 1118 (1705)

8. Trabzon İl Halk Kütüphanesi, 61 Hk 325, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1120 (1707)

9. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz B 59, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî/ Çatalcalı Alî Efendî, 1120 (1708)

10. Antalya Akseki Yeğen Mehmet Paşa İlçe Halk Kütüphanesi - Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 07 Ak 129, Fetâvâ / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1121 (1708)

11. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 59, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî / Çatalcalı Alî Efendî / 1120 (1708)

12. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), R. 668, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1122 (1710)

13. Balıkesir İl Halk Kütüphanesi - Balıkesir İl Halk Kütüphanesi, 10 Hk 238, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1123 (1711)

14. Isparta İl Halk Kütüphanesi - Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 32 Yalvaç 97, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1123 (1711)

15. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 4905/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1126 (1713)

16. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 5026, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1126 (1713)

17. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 3269, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1127 (1714)

18. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 281, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1126 (1714)

19. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), A. 378, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1127 (1715)

20. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), R. 667, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1127 (1715)
21. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 4259, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1129 (1716)
22. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 82, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1125 (1717)
23. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 4648/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1132 (1719)
24. Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, 05 Ba 513, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1133 (1720)
25. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz A 8218, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî / Çatalcalı Alî Efendî / 1135 (1722)
26. Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Hk 3200, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1135 (1722)
27. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 8218, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî / Çatalcalı Alî Efendî, 1135 (1722)
28. Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, 05 Ba 250, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1135 (1722)
29. Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesi – İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, 07 Tekeli 367, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1135 (1722)
30. Kayseri Raşit Efendi Eski Eserler Kütüphanesi (Kayseri), Râşid Efendi 374, Me'hazü'l-Fetâvâ / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1136 (1724)
31. Milli Kütüphane-Ankara- Tokat Zile İlçe Halk Kütüphanesi, 60 Zile 56/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1139 (1725)
32. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), R. 669, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1142 (1730)
33. Samsun İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 55 Hk 155, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1142 (1730)
34. Tercüman Gazetesi Kütüphanesi Türkçe Yazmaları - İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Y-167, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1142 (1730)
35. Isparta İl Halk Kütüphanesi - Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 32 Hk 357, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1143 (1730)
36. Diyarbakır İl Halk Kütüphanesi, 21 Hk 414, Fetâvâ-yı Alî Efendî/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1144 (1730)
37. Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Türkçe Yazmaları - Diyanet İşleri Başkanlığı- Ankara, DİB. Küt. Yaz. D. No: 172, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1144 (1732)

38. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi- Isparta Yalvaç İlçe Halk Kütüphanesi, 32 Yalvaç 218, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1149 (1735)
39. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane(Ankara), 06 Hk 3410, Fetâvâ / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1149 (1735)
40. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), H.S. 334, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1147 (1735)
41. İzmir Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları - İzmir Milli Kütüphanesi, 1656, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1147 (1735)
42. Balıkesir İl Halk Kütüphanesi - Balıkesir İl Halk Kütüphanesi, 10 Hk 405, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1149 (1736)
43. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 1136, Fetavâ / Çatalcalı Alî b. Mehmed (1041-1103/1632-1692) / 1149(1736)
44. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Türkçe Yazmaları - İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı, 0,3, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1149 (1737)
45. Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi- Türkiye Büyük Millet Meclisi Koleksiyonu, 06 TBMM KK 4 a, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1151 (1737)
46. Burdur İl Halk Kütüphanesi - Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 15 Hk 1986, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1151 (1737)
47. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 273/1, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1152 (1740)
48. Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi - Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 07 El 2995, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1155 (1741)
49. Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Hk 822, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed 1156 (1742)
50. Milli Kütüphane-Ankara- Çankırı İl Halk Kütüphanesi, 18 Hk 598, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1157 (1743)
51. Nevşehir Ürgüp Tahsin Ağa İlçe Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 50 Ür 187, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1160 (1746)
52. Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Türkçe Yazmaları - Diyanet İşleri Başkanlığı-Ankara Yazma D. No. 605, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed /1160(1747)
53. Milli Kütüphane-Ankara- Eskişehir İl Halk Kütüphanesi, 26 Hk 661, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1166 (1752)
54. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane(Ankara), 06 Hk 2593/1, Fetâvâ / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1167 (1753)
55. Kandilli Rasathanesi Kitaplığı Türkçe Yazmaları (İstanbul), 206, Cedvelü Tesviyetu'l-Biyût li Cemî'i'l-Urûz / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1178 (1765)

56. Eskişehir İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 26 Hk 660, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1181 (1768)
57. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 2477, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1184 (1769)
58. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 4260, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1185 (1770)
59. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 1857, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1193(1778)
60. Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Hk 4797, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1193 (1778)
61. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 735, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1192 (1778)
62. Kandilli Rasathanesi Kitaplığı Türkçe Yazmaları (İstanbul), 201, Cedvel-i Kerrât / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1198 (1783)
63. Samsun Vezirköprü İlçe Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 55 Vezirköprü 804/1, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1199 (1784)
64. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 2855, Fetâvâ-yı Alî Efendi Ma'a Şevâhidihî/Sâlih b. Ahmed Kefevî, 1203 (1787)
65. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 2855, Fetâvâ-yı Alî Efendi Ma'a Şevâhidihî / Sâlih b. Ahmed Kefevî / 1203 (1787)
66. Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi,05 Gü 111/1, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed 1205 (1789)
67. Kayseri Raşit Efendi Eski Eserler Kütüphanesi (Kayseri), Râşid Efendi 381, Fetâvâ, Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1204 (1789)
68. Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi- Safranbolu İzzet Mehmet Paşa Koleksiyonu, 67 Saf 115, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed, 1211 (1795)
69. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Mil Yz B 618, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1213 (1798)

• 19. Yüzyıl Nüshaları

1. Orhan Camii Koleksiyonu - Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi, 16 Or 548, Fetâvâ Kâdî Hân / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 618 (1221)/ 1802
2. Milli Kütüphane-Ankara- Nevşehir Ürgüp Tahsin Ağa İlçe Halk Kütüphanesi, 55 Ür 309/1, , Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b.Mehmed 1235 (1818)
3. Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi- Safranbolu İzzet Mehmet Paşa Koleksiyonu, 67 Saf 355, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed,1242 (1825)

4. Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, 19 Hk 34883, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b.Mehmed, 1244 (1827)

5. Samsun İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 55 Hk 362, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1249 (1833)

6. Samsun İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 55 Hk 975, Fetâvâ / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1249 (1833)

7. İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 3990, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b.Mehmed, 1292 (1874)

1.1.3.2. Yurt Dışındaki Nüshalar

1. Almanya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Almanya), Ms.or.oct.3322 Staatsbibliothek, Berlin, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed / 1197 (1782)

2. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 437, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1128 (1716)

3. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 693, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1137 (1725)

4. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 283, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1148 (1736)

5. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 228, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1158 (1745)

6. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 2380, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1163 (1750)

7. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 237, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1120 (1805)

8. Bodleian Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Oxford-İngiltere), MS Turk. E. 14, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1189 (1776)

9. Almanya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Almanya), Ms.or.oct.2699 Staatsbibliothek, Berlin, Fetâvâ / Çatalcalı Ali b. Mehmed (1041-1103/1632-1692 / 1140 (1728)

10. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R-7825, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1151 (1739)

11. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 4838, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1166 (1753)

12. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 6996, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1196 (1781)

13. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 7818, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1201 (1786)

14. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 4500/1, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1125 (1713)

15. Mektebetü'l-Evkâfi'l-Amme Türkçe Yazmaları (Musul-Irak), Medresetü'l-Muhammediye 21/22, Fetâvâ, Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) / 1120 (1708)

16. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R-7767, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed / 1115 (1704)

17. İngiltere Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (İngiltere), Or. 9679/1, Menâkıb-ı Şeyh Mehmed Dâgî / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm/1001(1592)

1.1.3.3. Yurt İçindeki Tarihi Belirsiz Nüshalar

1. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi, 06 HK 3350, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

2. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi, 34 Nk 2018, Fetava-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

3. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi, 34 Nk 2019, Fetava-yı Ali Efendi/Çatalcalı Ali Efendi

4. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi, 34 Nk 2020 Fetava-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

5. Köprülü Yazma Eser Kütüphanesi- Mehmed Asım Bey Koleksiyonu, 34 Ma 123, Fetava-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

6. Köprülü Yazma Eser Kütüphanesi- Mehmed Asım Bey Koleksiyonu, 34 Ma 124, Fetava-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

7. Konya İl Halk Kütüphanesi- Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 42 Kon 1572, Fetava-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

8. Konya İl Halk Kütüphanesi- Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 42 Kon 2313, Fetevayi Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi

9. Konya İl Halk Kütüphanesi- Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 42 Kon 3118, Fetava/Çatalcalı Ali Efendi

10. Konya Karatay Yusufpaşa Kütüphanesi, 42 Yu 7186, Fetâvây-ı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi

11. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi- Malatya Darende İlçe Halk Kütüphanesi, 44 Dar 244, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Yenişehirli Alî Efendî

12. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz B 60, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî, / Çatalcalı Ali Efendi

13. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 6753, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî Efendî

14. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 6807, Fetâvâ-yı 'Alî Efendî, / Çatalcalı Ali Efendi
15. Milli Kütüphane-Ankara- Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 5035, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî Efendî
16. Atıf Efendi Yazma Eser Kütüphanesi- Atıf Efendi Koleksiyonu, Atıf Efendi Koleksiyonu, Fetâvâ-yı Alî Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi
17. Atıf Efendi Yazma Eser Kütüphanesi- Atıf Efendi Koleksiyonu, 34 Atf 1146, Feteva-yı Ali Efendi/ Çatalcalı Ali Efendi, 932
18. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu, 34 Nk 2061M, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
19. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2009/2, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
20. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2012/1, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
21. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2010, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
22. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2011, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
23. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2013, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
24. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2014, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
25. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2015, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
26. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2016, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
27. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi- Nuruosmaniye Koleksiyonu 34 Nk 2017, Fetava-yı Ali Efendi / Çatalcalı Ali Efendi
28. Erzurum İl Halk Kütüphanesi, 25 Hk 2141, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
29. Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, 05 Ba 780/1, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
30. Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, 05 Ba 1948/2, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
31. Milli Kütüphane-Ankara- Afyon Gedik Ahmet Paşa İl Halk Kütüphanesi, 03 Gedik 17926, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
32. Diyarbakır İl Halk Kütüphanesi, 21 Hk 1911, Fetâvâ-yı Alî Efendî/ Fetâvâ-yı Alî Efendi/ Çatalcalı Alî b. Mehmed

33. Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi- Safranbolu İzzet Mehmet Paşa Koleksiyonu, 67 Saf 261/6, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
34. Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Hk 8003, Fetâvâ/ Çatalcalı Alî b. Mehmed
35. Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Hk 4798, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
36. Diyarbakır İl Halk Kütüphanesi, 21 Hk 528/3 Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed
37. Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, 19 Hk 4464/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed
38. Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, 19 Hk 4475, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed
39. Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi, 19 Hk 362220, Fetâvâ-yı Alî Efendî, Çatalcalı Alî b. Mehmed
40. Anlara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Hk 3345, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
41. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 1147, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
42. Anlara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 06 Hk 2875, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed
43. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 1420/3, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
44. Orhan Camii Koleksiyonu - Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi, 16 Or 546, Fetâvâ Kâdî Hân / Çatalcalı Alî b. Mehmed
45. Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 3934, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
46. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 5050, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
47. Manisa Akhisar Zeynelzade Koleksiyon - Manisa İl Halk Kütüphanesi, 45 Ak Ze 334, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
48. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 1933, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
49. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi – Milli Kütüphane- Ankara, 06 Hk 1913/1, Fetâvâ-yı Alî Efendî / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
50. Samsun Vezirköprü İlçe Halk Kütüphanesi - Milli Kütüphane-Ankara, 55 Vezirköprü 853, / Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
51. Vatikan Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Vatikan), Vat. Turco 136, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
52. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), E.H. 820, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

53. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), B. 106, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

54. Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları (İstanbul), R. 670, Mecmû'atü'l-Fetâvâ / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm

1.1.3.4. Yurt Dışındaki Tarihi Belirsiz Nüshalar

1. Gürcistan Bilimler Akademisi Türkçe Yazmaları (Tiflis-Gürcistan), L150, Fetâvâ / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

2. Kıbrıs Kütüphanelerinde bulunan Türkçe Yazmalar(Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti), II. Mahmud Ktp. 1253, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

3. Kıbrıs Kütüphanelerinde bulunan Türkçe Yazmalar(Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti), II. Mahmud Ktp. 1036, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

4. Kıbrıs Kütüphanelerinde bulunan Türkçe Yazmalar(Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti), Milli Arşiv 1090, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

5. Kıbrıs Kütüphanelerinde bulunan Türkçe Yazmalar(Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti), II. Mahmud Ktp. 428, , Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

6. Bodleian Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Oxford-İngiltere), MS Turk. d. 7, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

7. Avusturya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Avusturya), N.F. 352, Mir'âtü'l-Avâlim / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

8. Avusturya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Avusturya), A.F. 104 (277), Fetâvâ, / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

9. Boşnak Enstitüsü Türkçe Yazmaları (Zürih-İsviçre), Ms 23, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

10. Kazan Devlet Üniversitesi Fennî Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Kazan-Tataristan), T 2105, Fetâvâ/ Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

11. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 137, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

12. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 144 , Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

13. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 215, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

14. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 3345, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

15. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 644, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

16. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 684, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

17. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), 417, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
18. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 7603, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
19. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 6934, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
20. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 4464, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
21. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 7826, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
22. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 6084, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
23. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 6703, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
24. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 6031, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
25. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 8175, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
26. Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Bosna-Hersek), R- 5651, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
27. İzmir Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları - İzmir Milli Kütüphanesi, 1763, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
28. Almanya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları (Almanya), Ms.or.quart. 1273, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
29. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefî Türkî 42, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
30. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Mecâmi Türkî Talat 21, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
31. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), m Fıkhı Hanefî Türkî 9, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
32. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), s 4446, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
33. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefî Türkî 11, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
34. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefî Türkî Talat 26, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /

35. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), m Fıkhı Hanefi Türkî 10, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
36. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 88, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
37. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 109, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
38. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Kula 57, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
39. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 71, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
40. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), s 4476, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
41. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 27, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
42. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 40, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
43. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 27, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
44. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 24, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
45. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), 43, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
46. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 62, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
47. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), ez-Zekiyye-Mahtutatı Farisiye ve Türkîye 8, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
48. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Kula 65, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
49. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 2, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
50. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 108, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
51. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Mecâmi Türkî Talat 7, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed /
52. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), S 4497, Fetâvâ, / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

53. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Türkî Talat 13, Fetâvâ, / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

54. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Ebi Hanife Türkî Kula 69, Fetâvâ, / Alî Efendî b. Mehmed Çatalcalı Şeyhu'l-İslâm (1041-1103) /

55. Mısır Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları(Kahire-Mısır), Fıkhı Hanefi Türkî Talat 102, Fetâvâ, / Çatalcalı Alî b. Mehmed⁵

⁵ Maytap, Fatma, (2019) Fetâvâ-yı Ali Efendi (1b-30b) Giriş- inceleme-metin-dizin-tıpkıbasım, Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi.

2. İNCELEME

2.1. İMLÂ ÖZELLİKLERİ

Klasik Osmanlı Türkçesine ait olan incelenen metin harekesiz olarak istinsah edilmiştir. Metinde aynı kelimenin farklı yazılışları mevcuttur. Dolayısıyla imla açısından bir ikilik olduğunu söylenebilir. Ünlü harfler elif (ا), vav (و), ye (ي) ile karşılanmıştır. Ünsüz harflerin (p, ç, s, t) ise yazımında bir birlik yoktur. Arap ve Fars yazı geleneğinden aktarılmış özellikler Türkçe kelimelerin imlasında ikilik oluşturmuştur.

2.1.1. Ünlülerin Yazımı

2.1.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /a/ ünlüsü bütün kelimelerde elif (ا) ile gösterilmiştir.

ancağ (031a/07)

anası (034b/11)

alup (033a/18)

anda (040b/20)

altı (033a/22)

ağçe (043a/15)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /a/ ünlüsü elif (ا) ile gösterilmiştir. Bazı örneklerde /a/ ünlüsünün herhangi bir işaretle gösterilmediği de olmuştur.

çıkamazsam (031a/15)

bırağup (041b/08)

olmamağıla (033a/18)

ağacı (054b/24)

yanında (039a/17)

taşup (055a/02)

yalnız (040a/02)

şakalı (055b/05)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /a/ ünlüsü elif (ا) ve he (ه) harfleri ile gösterilmiştir.

Elif (ا) ile

sağa (041a/09)

bağa (037a/26)

He (ه) ile

 olsa (031a/01)

 baña (031a/03)

2.1.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazımı

• Başta Kullanımı

Kelime başında /e/ ünlüsü elif (ل) ile gösterilmiştir.

 eylese (031a/12)

 eger (050a/01)

 elünđe (32a/11)

 evine (051b/13)

 etmese (032a/20)

 er (044b/02)

• İçte Kullanımı

Kelime içinde /e/ ünlüsü elif (ل) ile ve he (ه) ile gösterilmiştir. İç seste /e/ ünlüsünün hiç bir işaretle gösterilmediği de olmuştur.

Elif (ل) ile

 eylemese (031b/18)

 édemese (052a/17)

 étmemek (040a/16)

 gitmese (057a/10)

 işlemeyeyüm (051a/22)

He (ه) ile

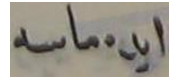
 éderüm (038b/20)

 éderüm (058a/13)

 işlemeyeyüm (051a/23)

 geleceğini (058b/06)

 véreyüm (051b/01)

 édemese (052a/17)

• Sonda Kullanımı

Kelime sonunda /e/ ünlüsü he (ه) ile gösterilmiştir.

 üzere (031b/12)

 besle (045a/05)

 böyle (032a/17)

 gitmese (052a/02)

 akçe (043a/24)

 géce (056a/19)

2.1.1.3. /ı/, /i/ Ünlülerinin Yazımı

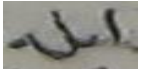
• Başta Kullanımı

Kelime başında /ı/ ve /i/ ünlüleri genel olarak elif ye (ی) ile nadiren de sadece elif (ل) ile gösterilmiştir.

Elif Ye (ی) ile

 işlersem (052a/11)

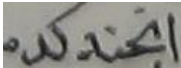
 içersem (031b/24)

 ile (031a/21)

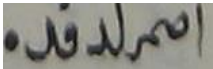
 inanıcağ (035b/06)

 ise (031b/23)

Elif (ل) ile

 incindükde (031a/14)

 işlersem (031a/09)

 ışmarladuğda (046b/17)

• İçte Kullanımı

Kelime içinde /ı/ ve /i/ ünlüleri ye (ی) ile gösterilmiştir. Bazı kelimelerde /ı/ ve /i/ ünlülerinin herhangi bir işaretle gösterilmediği de olmuştur.

 oldığı (032a/19)

 dédigüm (031b/14)

 kızınıuğ (044b/18)

 üzerine (033b/05)

 çıkarup (056a/25)

 bilürken (035a/23)

• Sonda Kullanımı

Kelime sonunda /ı/ ve /i/ ünlüleri ye (ی) ile gösterilmiştir.

qızı (033a/20)

eyledigi (045b/03)

daḥı (034b/17)

birini (047b/11)

oldı (035b/05)

aḳḳeyi (052a/09)

2.1.1.4. /o/, /ö/ Ünlülerinin Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /o/ ve /ö/ ünlüleri elif vav (و) ile gösterilmiştir.

olsun (031b/10)

ölmüş (054b/23)

ögey (034a/14)

oḳuyup (055b/23)

oḳlı (039b/04)

oturur (056a/10)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /o/ ve /ö/ ünlüleri vav (و) ile gösterilmiştir.

böyle (032a/17)

toḳurdıḳı (053a/05)

döşegünje (032a/21)

şoḳup (053a/07)

örüp (035b/05)

boḳazından (054a/12)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /o/ ve /ö/ ünlülerine rastlanmamıştır.

2.1.1.5. /u/, /ü/ Ünlülerinin Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /u/ ve /ü/ ünlüleri elif vav (و) ile gösterilmiştir.

üç (031a/08)

urılur (052b/15)

üzere (050b/01)

uydurup (054a/04)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /u/ ve /ü/ ünlüleri vav (و) ile gösterilmiştir.

 olursam (031b/09)

 étdügi (031b/07)

 olsun (031b/16)

 kendüye (050b/01)

 buçuq (039b/04)

 yüri (057a/12)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /o/ ve /ö/ ünlüleri vav (و) ile gösterilmiştir.

 bu (031a/14)

 berü (036b/25)

 şu (033a/04)

 āzādлу (037a/24)

 déyü (034a/21)

 kıymetlü (059b/19)

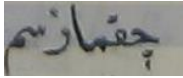
2.1.2. Ünsüzlerin Yazımı

2.1.2.1. /ç/ Ünsüzünün Yazımı

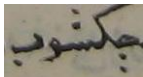
- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /ç/ ünsüzü çim (چ) ve cim (ج) ile gösterilmiştir.

Çim (چ) ile

 çıkmazsam (031a/15)

 çıkarp (056b)

 çekişüp (053b/24)

Cim (ج) ile

 çıkup (057b/01)

 çıkarp (056a/25)

 çıkduqda (060b/21)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /ç/ ünsüzü çim (چ) ve cim (ج) ile gösterilmiştir.

Çim (چ) ile

göçmeyüp (031a/22)

içinde (032b/17)

içün (31b/07)

ağçe (034a/15)

içersem (031b/23)

buçuk (039b/04)

Cim (ج) ile

geçinse (41b/16)

olduğça (051b/06)

geçmegile(047a/15)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /ç/ ünsüzü cim (ج) ile gösterilmiştir.

üç (031a/01)

birkaç (051b/01)

2.1.2.2. /p/ Ünsüzünün Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /p/ ünsüzü iki kelimedede be (ب) ile gösterilmiştir.

pezevenk (053b/17)

pādişāh (054a/07)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /p/ ünsüzü be (ب) ve pe (پ) ile gösterilmiştir.

Be (ب) ile

şapkası (058a/18)

yapışup (056a/10)

depseleler (058a/20)

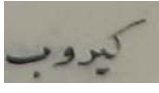
köpek (054b/02)

Pe (پ) ile

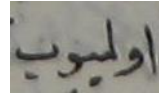
tapup (055a/02)

- **Sonda Kullanımı**

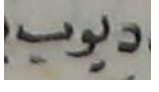
Kelime sonunda /p/ ünsüzü be (ب) ile gösterilmiştir.

girüp (031a/01)

olmayup (035a/04)

déyüp (031a/04)

bırağup (042a/02)

2.1.2.3. /t/ Ünsüzünün Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /t/ ünsüzü kalın sıradan kelimelerde tı (ط) ve te (ت) ile ince sıradan kelimelerde ise te (ت) ile gösterilmiştir.

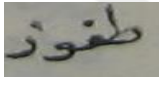
Tı (ط) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

çoğursa (033b/08)

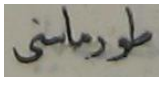
taş (051b/14)

çoğuz (036b/22)

taşup (055a/02)

türması (038b/19)

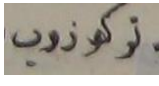
tütüşup (58a/20)

Te (ت) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

Taşrı (059a/01)

Te (ت) ile İnce Ünlülü Kelimelerde

tükürüp (055a/11)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /t/ ünsüzü kalın ve ince sıradan kelimelerde te (ت) ile gösterilmiştir. Tı (ط) ile yazılan kalın sıradan kelimeye rastlanmamıştır.

Te (ت) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

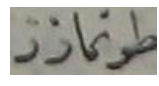
altı (033a/22)

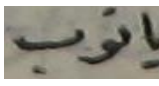
şatılığ (047a/07)

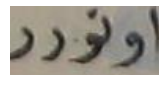
altmış (033b/04)

tutmazuz (048a/10)

yatup (040a/02)

oturur (056a/10)

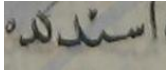
Te (ت) ile İnce Ünlülü Kelimelerde

götürsem (031a/04)

etmek (033b/12)

istedükde (040a/07)

getürse (048b/10)

- **Sonda Kullanımı**

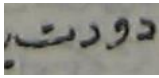
Kelime sonunda /t/ ünsüzü kalın ve ince sıradan kelimelerde te (ت) ile gösterilmiştir. Tı (ط) ile yazılan kalın sıradan kelimeye rastlanmamıştır.

Te (ت) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

ot (059b/12)

Te (ت) ile İnce Ünlülü Kelimelerde

dört (038b/22)

git (049b/09)

2.1.2.4. /s/ Ünsüzünün Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /s/ ünsüzü kalın sıradan kelimelerde sad (ص) ve sin (س) ile ince sıradan kelimelerde sin (س) ile gösterilmiştir.

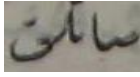
Sad (ص) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

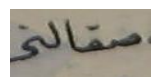
şonra (047a/04)

şoyıcı (053b/15)

şatılık (047a/04)

şakalını (055b/05)

şokup (053a/07)

şubaşı (55b/12)

Sin (س) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

sağa (034a/15)

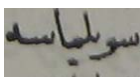
Sin (س) ile İnce Ünlülü Kelimelerde

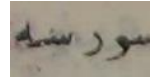
seni (031a/04)

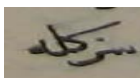
sözünle (054b/23)

söylemese (032a/16)

sürse (055a/05)

sizünle (051b/25)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /s/ ünsüzü kalın sıradan kelimelerde sad (ص) ve sin (س) ile ince sıradan kelimelerde ise sin (س) ile gösterilmiştir.

Sad (ص) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

ışmarladuğda (046b/17)

aşılacak (054b/10)

aşlında (050b/10)

başup (056a/20)

Sin (س) ile Kalın Ünlülü Kelimelerde

olsun (031a/15)

babasının (038a/13)

toğursa (033b/12)

Sin (س) ile İnce Ünlülü Kelimelerde

işlersem (031a/09)

kimesnesi (038b/14)

beslerüm (038a/18)

istedükde (047a/15)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /s/ ünsüzü ile biten bir kelimeye rastlanmamıştır.

2.1.2.5. /η/ Ünsüzünün Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /η/ ünsüzü bulunmamaktadır. Eski Türkçeden beri olan /η/ ünsüzü Türkçenin her döneminde varlığını devam ettirmiştir.

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde /η/ ünsüzü kef (ك) ve nun kef (ك) ile gösterilmiştir.

Kef (ك) ile

şonra (031a/16)

beñzersin (054b/11)

yalñız (040a/02)

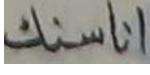
sözünile (054b/23)

Nun kef (ك) ile

Tañrı (059a/01)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /ŋ/ ünsüzü kef (ك) ile gösterilmiştir.

 anasınŋ (038a/06)

 senün (054b/23)

 eyledün (052a/13)

 démişidün (055b/15)

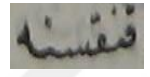
2.1.2.6. /k/ Ünsüzünün Yazımı

• Başta Kullanımı

Kelime başında bu ünsüzün yazımı kalın sıradan kelimelerde kaf (ق) ile ince sıradan kelimelerde ise kef (ك) ile gösterilmiştir.

Kaf (ق) ile

 kırk (032a/14)

 kanqısına (037a/11)

 karındaşı (034a/10)

 kadıncaqdur (046b/25)

 kadar (034a/16)

 qayın (051b/22)

Kef (ك) ile

 kendi (033a/07)

 kesüp (050a/09)

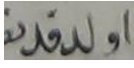
 kimesnesi (038b/14)

 köpek (054b/02)

• İçte Kullanımı

Kelime içinde /k/ ünsüzü kalın sıradan kelimelerde kaf (ق) ile ince sıradan kelimelerde ise kef (ك) ile gösterilmiştir.

Kaf (ق) ile

 olduqdan (031a/11)

 toquz (036b/22)

 aqçesinden (042a/04)

 çıqup (041a/18)

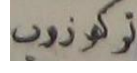
 başqa (049b/02)

Kef (ك) ile

 dédükden (032a/07)

 bilürken (035a/23)

 çekişmege (054a/05)

 tükürüp (055a/11)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /k/ ünsüzü kalın sıradan kelimelerde kaf (ق) ile ince sıradan kelimelerde ise kef (ك) ile gösterilmiştir.

Kaf (ق) ile

 ancak (031a/07)

 olmayacak (044a/01)

 olmak (036b/03)

 boğ (055b/08)

 yıllık (041b/19)

 yok (058a/25)

Kef (ك) ile

 demek (032a/01)

 degnek (052b/21)

 edicek (032a/12)

 kemlik (058a/14)

 senelik (033a/23)

2.1.2.7. /g/, /ğ/ Ünsüzlerinin Yazımı

- **Başta Kullanımı**

Kelime başında /ğ/ ünsüzü gayın (غ) ile /g/ ünsüzü ise kef (ك) ile gösterilmiştir.

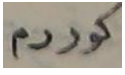
Gayın (غ) ile /ğ/ Ünsüzü

 guruş (034a/13)

Kef (ك) ile /g/ Ünsüzü

 giyse (058a/18)

 gelüp (059a/04)

 görürüm (058b/06)

 giymek (059a/22)

 geleceğini (058b/06)

 girüp (058b/19)

- **İçte Kullanımı**

Kelime içinde ğ/ ünsüzü gayın (غ) ile /g/ ünsüzü ise kef (ك) ile gösterilmiştir.

Gayın (غ) ile /ğ/ Ünsüzü

oğlı (033a/07)

yoğiken (039b/06)

toğursa (033b/08)

bırağup (042a/02)

oldıǵını (035a/17)

boğazından (054a/12)

Kef (ك) ile /g/ Ünsüzü

eger (031a/19)

degnek (052b/15)

döşegüñe (032a/21)

dügüne (058a/20)

ögey (034a/14)

- **Sonda Kullanımı**

Kelime sonunda /g/ ünsüzüne rastlanmamıştır. /ğ/ ünsüzü ise gayın (غ) ile gösterilmiştir.

Gayın (غ) ile /ğ/ Ünsüzü

yağ (052a/16)

sağ (060a/20)

2.1.2.8. Bitişik Yazılan Kelimeler

anuñçun (055a/02)

demişidüñ (055b/20)

mürredile (36b/14)

yoğiken (039b/06)

varmadısa (052a07)

2.2. SES BİLGİSİ

2.2.1. Ünlüler

Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesinde ünlü sayıları konusunda çeşitli tartışmalar çıkmıştır. Kimi bilim adamları Kapalı /e/ yi bir sesbirim olarak kabul etmiş, ancak kimileri de bu görüşe karşı çıkmıştır. Süer Eker kapalı /e/ yi bir alt sesbirim olarak kabul edip /ç,ş,y/ ünsüzlerinin bu sesi oluşturmasında rol oynadığını söyler.⁶ Kapalı /e/ bir ara sestem ziyade bazı Anadolu ağızlarında fonemik değere sahip Türkçenin dokuzuncu ünlüsüdür. Dolayısıyla Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi metinlerinde a, e, é, ı, i, o, ö, u, ü olmak üzere dokuz ünlü karşımıza çıkmaktadır.

2.2.1.1. Ünlü Değişmeleri

2.2.1.1.1. i~é Değişmesi

Kapalı /e/ sesi geçmişten günümüze dek araştırmacılar arasında tartışma konularından biri olmuştur. V. Thomsen ve Gabain kapalı /e/ sesinin Yenisey ve Brahmi yazmalarında özel bir işaretle gösterildiğini söylemişler ve bununla ilgili örnekler göstermişlerdir. Thomsen, Orhon yazıtlarındaki iki farklı şekilde yazılan kök hecelerin Yenisey yazıtlarında özel bir işaretle gösterildiğini belirtmiştir. Kapalı /e/ sesinin varlığını kabul eden Mecdut Mansuroğlu bu görüşünü dayandırdığı iki madde ile destekler. Besim Atalay *Divânü Lugâti't-Türk*'te çift hareke ile gösterilen kelimelerdeki ünlüyü kapalı /e/ olarak kabul ederken Reşit Rahmeti Arat ise kapalı /e/ sesini kabul etmemektedir.⁷

Genel anlamda varlığı kabul edilen dokuzuncu ünlü kapalı /e/'nin Eski Anadolu Türkçesi harekeli metinlerde imlası bellidir. Fakat harekesiz Osmanlı Türkçesi metinlerinde bir takım sorunlar öne çıkıyor. Sesin “i” mi yoksa “e” mi olduğunu anlamak zordur. Metnimizde Tarihî Türk Lehçelerinde kapalı /e/ ile yazılan kelimeler ye (ﻲ) ile gösterilmiştir. Aynı kelimenin ye (ﻲ) olmadan yazımı da mevcuttur. Metin oluşturulurken yazımı yansıtmayı amacıyla ye (ﻲ) harfinin yazılmadığı kelimeler “e” olarak okunmuştur.

étmek (033a/16)

démek (031b/22)

géce (056a/19)

vérdügi (041b/15)

nécedür (051a/01)

Ye (ﻲ) harfinin yazılmadığı kelimeler

beş (035b/15)

yere (055b/25)

yedi (039b/09)

⁶ Eker, Süer (2007), “Türkçenin Sesbirimleri ve Belirgin Altsesbirimleri”, *Turkology in Turkey*, Szeged, s. 181-191.

⁷ Erdem, Mehmet Dursun-Gül, Münteha (Güz 2006), “Kapalı E (è) Sesinin Anadolu Ağızları Açısından Eski Anadolu Türkçesindeki Durumu”, *Karadeniz Araştırmaları*, S 11, s. 112-113.

eşitdükde (055b/12)

yeme (057a/12)

Not: ye- fiili metinde e’li şeklindedir. (054b/16)

Metinde iki farklı şekilde yazılan kelimeler

etmek (035a/12) ~ étmek (035a/16)

2.2.1.1.2. e~i Değişmesi

Eski Türkçede e’li olan ked- “giymek” günümüz Türkiye Türkçesinde i’li şeklindedir. Metinde de Türkiye Türkçesindeki gibi i’li şekilde yazılmıştır:

giyse (058a/18)

giymek (059a/22)

Eski Türkçedeki edgü “iyi” Türkiye Türkçesinde “iyi” şeklindedir. Fakat metinde “e” sesi kendini korumuş olup i’li değildir.

eyüdür (059a/16)

2.2.1.1.3. i~ü Değişmesi

Metinde Türkiye Türkçesinde düz ünlülü olan bazı kelimeler Eski Türkçede olduğu gibi yuvarlak şekillerini devam ettirmiştir.

içün (031b/07)

berü (036b/25)

niçün (054b/25)

kendüye (041b/09)

Ünlüsüz yazılan “degül” kelimesi metin harekesiz olduğu için gözlemlenememiştir. Ancak dönemin imlasını dikkate alarak kelime yuvarlak şekli ile gösterilmiştir.

degül (050a/10)

2.2.1.1.4. o, ö~u, ü Değişmesi

Arap alfabesinde o, ö, u, ü seslerinin hepsi vav (و) ile gösterildiğinden dolayı sesin dar yuvarlak mı yoksa geniş yuvarlak mı okunacağı kesin olarak belirlenememiştir.

yüri (057a/12)

2.2.1.2. Ünlü Uyumu

2.2.1.2.1. Damak Uyumu (Kalınlık-İncelik Uyumu)

Ural-Altay dillerinin en belirgin özelliklerinden biri kalınlık-incelik uyumudur. Bu uyum başlangıçtan beri Türkçede mevcuttur ve bu uyuma büyük ünlü uyumu da denmektedir. Fakat Mesut Şen bu uyuma kalınlık-incelik uyumu veya damak uyumu denmesi gerektiğinin

daha doğru olacağını söyler. Çünkü kelimeye tâbi olan ekin kalın veya ince olmasında ünlülerin yanında ünsüzlerin de belirleyici olduğunu belirtir.⁸

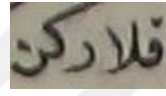
Kısaca Türkçenin her evresinde kuvvetli bir şekilde görülen bu ses olayı kelime kökündeki vokallere göre gelen ekin de buna uyum sağlamasına “damak uyumu” denir. Metnimizde de bu uyumun sağlandığı görülmektedir.

démegile (032a/17)	étdükden (037b/05)	olmayıncağ (040b/14)
toğurmağıla (046b/11)	almağa (032b/05)	etmeyicek (059a/17)
oldığı (032a/13)	vérmemeye (034a/21)	oğuduğına (058a/23)
vérdügi (041b/15)	olmamağ (034b/08)	aşılacağ (054a/12)
alıkoğduğdan (057a/04)	beslemek (038a/21)	geleceğini (058b/06)

Not: Metinde geçen “-ken” zarf-fiilinin uyuma girmediğı görülmüştür.

yoğiken (039b/06)

kılarken (059a/04)

2.2.1.2.2. Dudak Uyumu (Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu)

Türkçede ünlü yuvarlaklaşması Köktürkçeden beri tarihî Türk lehçelerinde görülen bir ses olayıdır. Türkiye Türkçesinde bir kelimenin ilk hecesi düz ünlü ile başlıyorsa sonraki hecelerde de düz ünlü gelmesi gerekir. Yuvarlak ünlü ile başlıyorsa sonraki hecelerde de ya düz geniş (a, e) ya da dar yuvarlak (u, ü) ünlü gelmesi gerekir. Bu kurala “dudak uyumu veya düzlük-yuvarlaklık uyumu” denmektedir.⁹

Metinde düz tabanlardan sonra yuvarlak ünlülü eklerin, yuvarlak tabanlardan sonra da düz ünlülü eklerin geldiğı görülmüştür. Hatta aynı ekin hem düz hem de yuvarlak şekli kullanılmıştır.

Tabanlardaki Eski Türkçeden Devam Eden Yuvarlaklıklar

kendü (042a/08)	eyü (059a/16)
berü (036b/25)	götür-ür-ken (051b/02)
degül (050a/10)	toğ-ur-sa (033b/12)

Tabanlardaki Eski Türkçeden itibaren devam eden düzlüklerden sadece bir tane tespit edilmiştir.

yüri (057a/12)

Ekleşmede Devamlı Yuvarlak Ünlü Bulunduran Ekler

a) 1. Teklik Şahıs İyelik Eki +(U)m

⁸ Şen, Mesut (2000), “Tarihî Şivelerde Ek Uyumsuzluğu Var mı?”, *IV. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II* s. 1695.

⁹ Akça, Hakan (2016), “Ankara İli Ağızları ile Eski Anadolu Türkçesinin Ünlü Yuvarlaklaşması Bakımından Karşılaştırılması”, *Gazi Türkiyat*, Bahar S 18, s. 93-94.

‘avratum (031a/09)	‘ahdum (051a/21)	‘ömrüm (051b/06)
murādum (031b/07)	ķarındaşum (051b/13)	dīnüm (051b/06)

b) 1. Çokluk Şahıs İyelik Eki +(U)mUz

beynümüzde (057b/23)

c) 2. Çokluk Şahıs İyelik Eki +(U)ŋUz

ķaryeŋüz (031a/14)	namāzuŋuza (058b/24)	‘ıyduŋuzı (059a/12)
dīnūŋüze (055a/08)	şavmuŋuzı (059a/11)	

d) İlgi Eki +Uŋ, +nUŋ

anasınuŋ (038b/26)	namāzınuŋ (059a/03)	diyāruŋ (052a/09)
senūŋ (039a/22)	anuŋ (055a/02)	āhiretüŋ (059a/12)
cāriyenūŋ (049a/14)	atuŋ (054b/19)	

e) 3. Teklik Şahıs Bildirme Eki +dUr

degüldür (036a/02)	oğlıdur (036a/14)	yokçdur (039a/23)
ğayrıdandır (036a/02)	ķankısınuŋdur (038a/01)	eyüdüdür (059a/16)

f) İsimden İsim Yapım Eki +sUz

nafaķasuz (045a/05)	iżinsüz (033b/24)	dīnsüz (054a/22)
rızāsınsuz (050a/11)	taşāretsüz (054a/24)	iħlālinsüz (048b/15)

g) İsimden İsim Yapım Eki +IU

āzādlu (037a/24)	ķıymetlü (059b/19)
------------------	--------------------

h) Fiilden Fiil Yapım Eki –dUr

aldurmağa (055b/18)	étdürmege (035a/02)	kesdürmege (060a/23)
---------------------	---------------------	----------------------

i) Zarf-Fiil Eki –(y)Up

vérüp (046a/22)	varup (055a/04)	şokup (053a/07)
déyüp (046b/07)	ķurup (053b/03)	okuyup (055b/23)
kesüp (050a/09)	taşup (055a/02)	

j) Görülen Geçmiş Zaman 1. Teklik Şahıs Eki –dUm

oldum (034b/09)	besledüm (045a/05)	étdüm (055b/19)
eyledüm (041b/02)	kesdüm (055a/02)	kāfir idüm (058b/03)

k) Görülen Geçmiş Zaman 2. Teklik Şahıs Eki –dUŋ

olduŋ (034b/05)	eyledüŋ (052a/13)	kesdüŋ (054b/25)
-----------------	-------------------	------------------

demişidüñ (055b/15)

işledüñ (058b/09)

étdüñ (059a/19)

l) Emir 1. Teklik Şahıs Eki –AyUm

girmeyeyüm (032a/21)

işlemeyeyüm (051a/22)

édeyüm (059a/05)

véreyüm (034a/15)

yestehleyeyüm (054b/18)

m) Emir 3. Teklik Şahıs Eki –sUn

olsun (031a/15)

n) Yön Eki +rU

berü (036b/25)

Ekleşmede Devamlı Düz Ünlü Bulunduran Ekler**a) Belirtme Eki +(y)I**

ağçeyi (034a/19)

cāriyeyi (047b/05)

bokı (055b/09)

ziyādeyi (044b/16)

yaşını (039b/15)

kāğıdı (034b/09)

b) Vasıta Eki +(y)IIA

olmağıla (033a/09)

şartıla (041b/16)

démegile (041b/13)

malıla (041b/01)

mücerredile (036b/14)

sözünile (054b/23)

c) Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki –mİş

étmişdi (032b/24)

eylemişsin (054b/22)

demişidüñ (055b/20)

d) Görülen Geçmiş Zaman 3. Teklik Şahıs Eki –dI

oldı (035b/05)

eyledi (050b/03)

başdı (055b/12)

bırakdı (041b/13)

vardı (051b/16)

e) 2. Teklik Şahıs Bildirme Eki +sIn

sen nesin (054a/03)

sikisin (054b/20)

f) Fiillerde 2. Teklik Şahıs Eki –sIn

beñzersin (054b/11)

yersin (055b/09)

g) Fiillerde 2. Çokluk Şahıs Eki –sIz

édersiz (055a/02)

h) Zarf-Fiil Eki –(y)IcAk

olmayıcağ (034a/08)

olıcağ (041b/25)

işleyicek (031a/13)

inanıcağ (035b/06)

édicek (031a/01)

i) Zarf-Fiil Eki –IncA

olınca (043a/19) édinçe (056a/12)
varınca (058a/13) getürmeyince (056b/04)

j) Soru Eki mi

olsun mı (031b/14) üzerine mi (044b/08)
günden mi (035b/02) olur mı (035b/06)

k) Fiilden İsim Yapım Eki –İcI

şoyıcı (053b/15)

l) 3. Teklik Şahıs İyelik Eki +I, +sI

eşyāsı (032a/25) ‘avratı (031b/13) kıızı (037b/10)
nafakası (033a/13) étdügi (42b/02) şapkası (058a/18)
anası (034b/11) oğlu (043b/06)

Eklerde Hem Düz Hem Yuvarlak Ünlü Bulundurup Uyum Dışı Kalan Örnekler

a) 2. Teklik Şahıs İyelik Eki +(U)ñ +(I)ñ

ecdādına (059b/05) ‘avratuñ (031b/14) hükümüne (058a/03)
ağzını (059a/06) sözüñile (054b/23) İslāmuñ (054b/10)
mezhebiñi (059a/06) irādetüñ (032a/14)

b) Sıfat-Fiil Eki –dUk, –dIk

étdügi (031b/07) eyledügi (060b/09) oldığı (032a/12)
vérdügi (041b/15) eyledigi (045b/03)
oқuduğına (058a/23) toғurdığı (053a/05)

c) Geniş Zaman Eki –Ur, –(I)r

Geniş zaman eki –Ur sadece bir örnekte uyumu bozduğu görülmüştür.

görürüz (057b/23) – görürüm (057b/20)

olursam (031b/09) alurum (045a/05) oқurum (058a/23)
bilürken (035a/23) gelür (055b/02) bulursa (060b/22)

2.2.2. Ünsüzler

2.2.2.1. Ünsüz Uyumu

Ünsüz uyumu, konsonantların seda bakımından birbirleriyle uyuma girmesine denir. Eğer kelime sedalı bir konsonant ile bitiyorsa gelen ekinde sedalı bir konsonantla başlaması

gerekmektedir.¹⁰ Metinde konsonantlar arasında bir uyum yoktur. Kelime kökündeki konsonant ister sedalı ister sedasız olsun sonra gelen aşağıdaki ekler daima /d/ (ـ) ile yazılmıştır. Bu durumun bir imla meselesi olarak görülebileceğinden dolayı uyumun olmadığı yönünde bir yargıya varmak doğru olmayacaktır. Aşağıda konsonant uyumu dışında kalan örnekler verilmiştir.

Bulunma Hâl Eki +dA

şüretde (033a/03)	di'vetde (037a/19)
huşümetde (036b/06)	huşüsda (057b/06)

Ayrılma Hâl Eki +dAn

olduğdan (031a/21)	ma'rūfdan (042b/05)
dédükden (032a/07)	ğuruşdan (034a/08)
i'tākdan (047b/10)	

Görülen Geçmiş Zaman Eki –dI

bırakdı (041b/13)	étdüm (055b/19)
etdi (051b/20)	kesdüm (055a/02)

Sıfat-Fiil Eki –dUk

étdüğü (031b/07)	kesdükden (050a/04)
geçdükden (047a/14)	

3. Teklik Şahıs Bildirme Eki +dUr

gerekdür (035a/12)	yoğdur (039a/23)
şerīfdür (059a/10)	ğadıncağdur (046b/25)

Zarf-Fiil Eki –dUkdA

étdükde (039b/23)	çekişdükde (054a/09)
-------------------	----------------------

Fiilden Fiil Yapım Eki –dUr

étdürse (035a/15)	kesdürmege (060a/23)
-------------------	----------------------

2.2.3. Ses Hadiseleri

Bir araya gelerek kelimeleri oluşturan sesler yüzyıllar içerisinde bazı sebeplerden dolayı düşebilir, benzeşebilir hatta birbirine aykırı hâle gelebilir. Bu hadiselere sebep olan faktörlere yaşanan coğrafyanın özellikleri, toplumun kültür yapısının zaman içinde değişmesi gibi

¹⁰ Korkmaz, Zeynep (1992), *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları: 575, Ankara, s. 163.

örnekler verilebilir. Toplumların birbirleriyle etkileşime girmesi de ses olaylarının meydana gelmesini sağlar. Dil canlı bir varlıktır ve değişerek gelişir.¹¹

2.2.3.1. Ünsüz Değişmeleri

2.2.3.1.1. Sızıcılaşma

Patlayıcı ünsüzlerin zaman içerisinde yerini sızıcı ünsüzlere bırakmasına sızıcılaşma denir. Aşağıda sızıcılaşma örnekleri verilmiştir.

ķ > ħ

Eski Türkçede /ķ/ sesi metinde /ħ/ sesi olarak verildiği görülmüştür.

taķı > daħı (032a/02)

yoķsa > yoħsa (035b/01)

maşkaralık > maşharalık (058a/17)

Türkçede kelimelerin başında /ħ/ harfi yer almaz. Günümüzde kullandığımız “hangi” kelimesi ķ > ħ değişimiyle dilimizde yer almaktadır. Eski Türkçe devrinde bu kelime “ķanķı” olarak kullanılmaktaydı. Metinde de bu kullanımın devam ettiği görülmektedir.

ķanķısınunđur (038a/01)

b > v

Eski Türkçede bazı kelime başında ve sonundaki /b/ sesleri sızıcılaşarak /v/ sesine dönüşmüştür.

Kelime başında:

bar > vardur (047b/04)

bar- > var-up (042b/04)

bér- > vér-üp (046a/20)

Kelime Sonunda:

eb > evine (051b/13)

d > y

Eski Türkçedeki /d/ li kelimeler metinde /y/ li olarak geçmektedir.

adaķ > ayağı (060a/20)

edle- > eylese (31a/12)

kod- > alı-koyup (058b/21)

ödle > öyle (059a/03)

ked- > giymek (059a/22)

edgü > eyüdür (059a/16)

adart- > ayardup (056b/03)

2.2.3.1.2. Dudaksılařma

Dudak ünsüzü olmayan ünsüzlerin dudak ünsüzüne dönüşmesine dudaksılařma denir.

¹¹ Coşkun, Mustafa Volkan (2007), “Standart Türkçede Ses Olaylarının Sebep-Sonuç İlişkisi Çerçevesinde Yeniden Sınıflandırılması”. 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi, s. 348.

g/ğ > v

Metinde tek örnek olan ve günümüzde ‘‘üvey’’ olarak kullandığımız kelime karşımıza ‘‘ögey’’ olarak çıkmaktadır.

‘‘üvey’’ ögey (034a/14)

2.2.3.1.3. Ötümlüleşme

Ötümsüz ünsüzlerin bazı sebeplerden dolayı yerini karşıtı olan ötümlü ünsüze bırakması olayıdır. Bu olaya sedalılılaşma da denmiştir.

k > g, k̄ > ğ

Eski Türkçede kelime başında olan /k/ sesi Batı Türkçesinde /g/ sesine dönüşür. Bazı kelimeler ön seste k > g değişimine uğramıştır.¹²

kün > gün (035b/04)

kel- > gelüp (037a/10)

kit- > gitmek (051b/25)

kötür- > götürüp (053a/09)

kör- > görüp (035b/05)

kergek > gerekdür (035a/12)

kir- > girüp (056b/06)

köç- > göçmeyüp (031a/22)

Ünlü ile başlayan bir ek aldığında ve iki ünlü arasında kaldığında ötümsüz olan /k/ ve /k̄/ sesleri yerini /g/ ve /ğ/ seslerine bırakarak ötümlüleşir.

bırağup (041b/08)

döşegiçe (032a/21)

étdügi (031b/07)

almağa (032b/02)

etmege (042a/06)

yoğiken (039b/06)

olmağıla (033a/09)

t > d

Eski Türkçedeki kelime başı /t-/ ünsüzü, Eski Anadolu Türkçesinde özellikle ince ünlülü kelimelerde tonlularak /d-/ olmuştur.¹³ Metinde bazı kelimelerde /t/ sesi korunurken bazı kelimeler hem /t/ hem de /d/ sesi ile yazılmaktadır. Bu durumda imlanın devam ettirilmek istenmesi etkili olduğu düşünülebilir.

Kelime başında:

¹² Ergin, Muharrem (2013), *Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri İçin Türk Dil Bilgisi*, İstanbul, Bayrak Basım/Yayımlar/Tanıtım, s. 85.

¹³ Gökçe, Aziz (2002), *Osmanlı Türkçesi Metinlerine Dil ve İmlâ (XVI., XVII. ve XVIII. Yüzyıl)*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s. 170.

Eski Türkçede /t/ olup metinde /d/ ile yazılan kelimeler:

taķı > daķı (031b/16)	telü > deli (055a/19)
tegül > degül (034a/23)	tön- > dönmem (058a/15)
tügün > düğüne (058a/20)	tört > dört (038b/22)
töşek > döşegiçe (032a/21)	teg- > deger (051a/01)
té- > démek (031b/14)	tegenek > degnek (052b/15)
tep- > depseler (058a/20)	

Eski Türkçede /t/ olup metinde bu sesi koruyan kelimeler:

toğurduķda (035b/22)	ıtıtmazuz (048a/10)
ıtırmasını (038b/19)	tükürüp (055a/11)
toķuz (039b/12)	

Metinde hem /t/ ile hem de /d/ ile yazılan kelimeler:

toğurduķda (035b/22) ~ doğurduķda (035b/15)

Kelime içinde ve kelime sonunda:

kentü > kendüye (041b/09)	git- > gider (041b/11)
yéti > yedi (039b/09)	ét- > éder (055a/06)
adart- > ayardup (056b/03)	

ç > c

géçe > géce (060a/16)	ağaç > ağacı (054b/24)
yinçin- > incindükde (031a/14)	ança+ok > ancak (031a/07)
neçe > néce (051a/01)	
ıtırmasını (038b/19)	

2.2.3.2. Ses Düşmesi

Ses düşmesi; kelimelerin başında, ortasında ya da sonunda bazı seslerin herhangi bir olaydan dolayı kaybolması, düşmesi olayıdır. Bu olay “ünlü düşmesi” ve “ünsüz düşmesi” olarak iki başlık altında verilmiştir.

2.2.3.2.1. Ünlü Düşmesi

Kelime başında: uş+öyle > şöyle (046b/17)

Kelime ortasında:

bu+ile > böyle (035b/16)

yalıñ+uz > yalnız (040a/02)

beñize- > beñzersin (054b/11)

İçün: anuñçun (055a/02), nefsiçün (045a/22)

İyelik Eki ile:

ağzıña (058a/22)

aklı (048a/11)

oğlı (050b/25)

aşlı (059b/12)

Ek fiil ile:

étmişdi (032b/24)

işlersem (031a/09)

dédise (058a/16)

bilürken (058b/19)

2.2.3.2.2. Ünsüz Düşmesi

Kelime başında /b-/ sesi düşmesi: bol- > olmak (031b/11)

Kelime başında /y-/ sesi düşmesi: yinçin- > incindükde (031a/14), yığaç > ağaca (055a/01)

Kelime içinde /-l-/ sesi düşmesi: keltür- > getirüp (056a/09), oltur- > oturur (056a/10)

Kelime içinde /-g-/ sesi düşmesi: kergek > gerek (055b/23), yalğan > yalan (055b/25), köndger- > gönderüp (043a/24),

Kelime sonunda /-y/ sesi düşmesi: koy- > kıosa (051b/24)

2.2.3.3. Hece Düşmesi

Ses bakımından birbirine benzeyen ve artarda gelen iki heceden birinin düşmesine hece düşmesi denir. Böylelikle iki hece tek hece hâline gelerek tekleşir.¹⁴

turur > +dUr

degüldür (036a/02)

yoğdur (039a/23)

eyüdür (059a/16)

vardur (056a/20)

Hece düşmesi gerçekleşen diğer kelimeler

kim+er-se+ne > kimesnesi (038b/11)

Metinde düşme gerçekleştirmemiş fakat Türkiye Türkçesinde hecesi düşmüş olan kelime:

¹⁴ Ergin, age., s. 52.

karındaşı (042b/07) > kardeş

2.2.3.4. Ses Türemesi

Seslerin özelliklerine göre veya birbirleriyle ekleşme sırasında çeşitli hadiselerle kelime başında, içinde ve sonunda ünlü veya ünsüz sesler türeyebilmektedir. Bu hadiseye ses türemesi denir.¹⁵

2.2.3.4.1. Ünlü Türemesi

Arapça ve Farsça kelimeler metinde Türkçenin söyleyiş tarzına uydurulmak istenmiştir. Bundan dolayı ünlü türemesi Arapça ve Farsça asıllı kelimelerde görülmektedir. Metin harekesiz olduğu için bu kelimelerde ünlü türemesinin olduğunu söylemek güçtür. Ancak Türkçeleştirme ve dile alma bakımından bu kelimeler günümüz Türkçesinde ünlülü şekilde okunmaktadır. Metinde bu kelimeler Türkçeye uygun bir şekilde okunmuştur.

hüküm (037a/11)

naķil (031b/07)

zulum (053a/22)

2.2.3.4.2. Ünsüz Türemesi

/y/ Türemesi

nafaķa+y+a (041a/16)

kendü+y+e (042a/15)

dé-y-üp (031b/20)

ķāđı+y+a (041b/13)

işle-y-icek (031a/13)

/n/ Türemesi

/n/ sesinin türemesi iyelik eki ve hâl ekleri arasında bulunan ‘pronominal n’dir. Buna zamir n’si de denmektedir.

yaş+ı+n+ı (039b/09)

mal+ı+n+ı (043b/16)

baba+sı+n+ı (050b/12)

cezā+sı+n+ı (055b/05)

baş+ı+n+da (034a/23)

yed+i+n+de (060b/22)

¹⁵ Korkmaz, age., s. 129.

2.2.3.5. Geçişme

Ünlü ile biten ve ünlü ile başlayan iki kelimenin birleşmesi sırasında ortaya çıkan bu ses olayının metnimizdeki örnekleri şunlardır:

ne+içün > niçün (054b/25)

bu+ile > böyle (031b/18)

şu+ile > şöyle (046b/17)

2.2.3.6. Birleşme

İki kelimenin yan yana gelerek birleşmesi sırasında ortaya çıkan bu ses olayının metnimizdeki örnekleri şunlardır:

ne+ise+ne > nesne (047b/02)

ança+ok > ancak (031a/07)

2.2.3.7. Yarı Ünlüleşme

Yarı ünlü kavramını Zeynep Korkmaz, boğumlanma noktası ünlüyle ünsüz arasında bulunan ses olarak tanımlamıştır.¹⁶ Metinde yarı ünlü olarak /y/ sesinde örnekler vardır. Yarı ünlüleşme Arapça ve Farsça kelimeleri Türkçeleştirme sırasında meydana gelebilmektedir.

hemze (◌) > y

‘Ā’işe > ‘Āyişe (038a/10)

ḥā’in > ḥāyini (054a/07)

2.2.3.8. Ünsüz Kaynaşması

/g/ ve ğ/ seslerinin /n/ sesiyle yanyana gelerek kaynaşması sonucunda /ŋ/ sesi ortaya çıkmaktadır. Bu durum 1. ve 2. teklik şahış zamirlerine gelen yön ekinin kaynaşmasından meydana gelmiştir.

ben+ge > baña (031a/03)

sen+ge > saña (034a/15)

tengri > Tañrı (059a/01)

2.2.3.9. Ünlü İncelmesi

Eski Türkçe devrinde kalın olan kelimeler bazı sebeplerden dolayı ünlülerinde incelme meydana gelmiştir. Metinde buna örnek olarak şu kelime tespit edilmiştir:

yana > yine (031a/16)

ınan- > inan (035b/06)

¹⁶ Korkmaz, age., s. 171.

2.3. ŞEKİL BİLGİSİ

2.3.1. İsim Çekim Ekleri

2.3.1.1. Çokluk Eki

Türkçede bir nesnenin birden fazla olduğunu belirtmek için kelimelerin kök ve gövdelerine çokluk eki getirilir. Türkçede çokluk eki Eski Türkçeden beri +lAr'dır.

mezbūr+lar (053b/01)	kimesne+ler (053b/24)
müslümān+lar+dan (059a/09)	kāfir+ler (054a/24)

2.3.1.2. İyelik Ekleri

İyelik ekleri, eklendiği kelimenin neye veya kime ait olduğunu belirten eklerdir. Metinde iyelik ekleri şahıslara göre aşağıdaki gibidir:

1. Teklik Şahıs İyelik Eki	+(U)m
2. Teklik Şahıs İyelik Eki	+(U)η
3. Teklik Şahıs İyelik Eki	+I, +sI
1. Çokluk Şahıs İyelik Eki	+(U)mUz
2. Çokluk Şahıs İyelik Eki	+(U)ηUz
3. Çokluk Şahıs İyelik Eki	+lArI

İyelik eklerinde belirtilmesi gereken durum 3. teklik ve 3. çokluk şahısların sürekli düz olarak kullanılmasıdır. Diğer şahıslarda iyelik eklerinin vokalleri yazılmamıştır. Ancak Yavuz Kartallıoğlu'nun incelenen makalelerinde kendisinin incelemiş olduğu transkripsiyon metinlerinde bu eklerin 18. yüzyılın ortalarında uyuma girdiğini söyler.¹⁷ Dönemin özellikleri dikkate alınarak yuvarlak okunması tercih edilmiştir. Dolayısıyla iyelik ekleri dudak uyumunu bozan eklerden birisidir.

1. Teklik Şahıs İyelik Eki +(U)m

‘avrat+um (031a/09)	oğul+um+dur (046b/14)	‘ömr+üm (051b/06)
mal+um+dan (038a/18)	müdebber+üm (050a/01)	dīn+üm (051b/23)

2. Teklik Şahıs İyelik Eki +(U)η

el+ün+de (032a/11)	baş+uη+a (054b/18)	ana+η (040a/12)
mal+uη+dan (042b/08)	söz+üη+ile (054b/23)	
kül+uη (046b/07)	katl+üη+e (056a/20)	

3. Teklik Şahıs İyelik Eki +I, +sI

¹⁷ Kartallıoğlu, Yavuz, (2008) "Osmanlı Türkçesindeki Ekler Dudak Uyumuna Göre Nasıl Okunmalıdır?", *Turkish Studies*, Volume 3/6, s. 449-470.

eşyā+sı (32a/25)

zevce+si (031a/03)

yed+i+n+de (041b/21)

kız+ı (037b/10)

ağçe+si+n+den (042a/08)

oğul+ı (043b/12)

1. Çokluk Şahıs İyelik Eki +(U)mUz

beyn+ümüz+de (057b/23)

2. Çokluk Şahıs İyelik Eki +(U)ŋUz

ıyd+uŋuz+ı (059a/12)

namāz+uŋuz+a (058b/24)

karye+ŋüz (031a/14)

dīn+üŋüz+e (055a/08)

şavm+uŋuz+ı (059a/11)

3. Çokluk Şahıs İyelik Eki +lArI

iç+leri+n+den (057b/23)

ay+lari+n+ı (051b/06)

mal+lari (038a/25)

kimesne+leri (039a/16)

2.3.1.3. Hâl Ekleri**2.3.1.3.1. Yalın Hâl**

İsmin hiçbir ek almamış hâlidir. Yalın hâl daima eksizdir.

nesne (034b/07)

ben (037a/26)

gün (046b/02)

ağçe (046b/07)

oğul (046b/17)

2.3.1.3.2. İlgi Hâli

Eklendiği isim ile başka bir isim arasında asıl görevi itibariyle ilgi bağı kuran¹⁸ ilgi hâli eki vokalsiz bir şekilde yazılmıştır. Dönem özellikleri dikkate alınarak ilgi hali eki (n)Uḡ biçiminde devamlı yuvarlak şekilde okunmuştur. Bundan dolayı dudak uyumunu bozan ekler arasında yer alır.

veled+**üḡ** nafaḡası (033b/13)

anası+**nuḡ** anası (038a/06)

cāriye+**nüḡ** kıızı (049a/14)

türbe+**nüḡ** türbedārı (052a/17)

ol diyār+**uḡ** ḡādısı (052a/09)

sen+**üḡ** sözüḡile (054b/23)

kimesneler+**üḡ** menzillerine (057b/01)

her biri+**nüḡ** aldığı (060a/17)

2.3.1.3.3. Belirtme Hâli

Devamlı düz vokalli ekler arasında yer alan Belirtme hâli eki hem isme hem zamirlere hem de iyelik eki almış kelimelere gelebilen bir ektir. Belirtme hâli eki, metinde +(y)I, +(n)I, +ø şeklinde geçmektedir.

+(y)I

şu ḡadar eşyā+**y+1** ḡabz eylese (033a/04)

ol ḡadar aḡḡe+**y+i** ‘ Amrdan alsa (034a/16)

Hind kendü+**y+i** ḡākime tefrīḡ étdürmege (035a/02)

cāriye+**y+i** bey’e ḡādir olur mı? (047b/04)

ḡalebi ile kitābet+**i** fesḡe ḡādir olur mı? (050a/05)

+(n)I

bre şaḡalı+**n+1** fülān étdüḡüm (055b/05)

bir ḡaç def’a evi+**n+i** başdı (055b/12)

malı+**n+1** nehb ve ḡāret eylese (056a/21)

Amruḡ nehāren yolu+**n+1** başup (056a/23)

+ø

Metinde iyelik eki almış kelimelerde görülen bu belirtme hâli eksizdir. +I ekini almadan belirtme durumuna girdiği görülmüştür.

¹⁸ Korkmaz, age., s. 86.

şağırūñ nafaqasın+θ Zeydden alup (033a/18)

қuldan һишsesin+θ i'tāk étdükden sonra (047b/14)

anasınuñ anasın+θ i'tāk éden (051a/03)

da'vā ve müdde'āsın+θ işbāt édüp (049a/05)

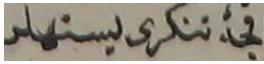
Not: Metinde belirtme eki bazı yerlerde hemze ile gösterilmiştir:

қızı Һadice+y+i (037b/10)

ziyāde+y+i vérmemege (041b/10)

aqçe+y+i Tañrı yestehler (059a/02)

2.3.1.3.4. Yönelme Hâli

Eski Türkçede +KA olan yönelme eki Orta Türkçede +GA olarak görülür. Batı Türkçesine gelindiğinde ekin başındaki G'nin düşmesi sonucunda +(y)A halini alır.

қанқısı+n+a hüküm olunur? (037a/11)

Hind қаdı+y+a varup (041b/13)

kendü+y+e nikāh édüp (047a/11)

шу қадар ақçe+y+e (050a/04)

'Amrı yanı+n+a alsa (052a/20)

siz ol ağac+a tapup (055a/01)

bir cāmi'ūñ dīvārı+n+a (055a/06)

2.3.1.3.5. Bulunma Hâli

Türkçe bütün dönemlerinde bulunma hâli eki +dA şeklindedir. Bulunma hâli eki metinde devamlı ötümlü şekildedir. Bu yüzden ünsüz uyumuna girmemektedir.

elūñ+de olsun (032a/11)

Bu şūret+de Hind Zeyde (033a/03)

Zeyd āher diyār+da olup (046a/18)

vaqt-i i'tāk+da mūsir olmağıla (047b/06)

yedi yaşın+da olan қızı (052b/23)

yol+da āhž édüp (053a/20)

cezāsını āhret+de görür (55a/14)

2.3.1.3.6. Ayrılma Hâli

Eski Anadolu Türkçesinde ayrılma hâli eki yaygın olarak +dAn şeklindedir. Metinde bu ek devamlı ötümlü olup uyuma girmeyen ekler arasında yer alır.

bu belde+**den** çıkmazsam (031b/03)

ol kadar gurus+**dan** aqalle muhāla'a eylese (034a/08)

qadr-i ma'rūf+**dan** yevmī Őu kadar (042b/05)

mālike oldığı kul+**dan** hiŐesini (047b/09)

veled ben+**den**+dür déyü (036a/22)

dīnüm+**den** dönmiŐ olayum (052a/01)

2.3.1.3.7. Vasıta Hâli

hıdānesinde olmağ+**ıla** Hind (033a/09)

kendi mal+**ıla** infāq eylese (041b/01)

Hindi rızāsı+**la** tezevvüc etmek (033b/16)

altı senelik nafaqası+**la** (033a/23)

Őābit olmasa kavlı-i mücerred+**ile** (052b/09)

senüñ sözüñ+**ile** 'amel etmem (054b/23)

2.3.1.3.8. Yön Gösterme Hâli

Eski Türkçede +gArU şeklinde olan ek Batı Türkçesinde başındaki /g/ sesi düşerek +ArU şeklini alır. Muharrem Ergin +gArU ekinin +gA+rU şeklinden geldiğini belirterek Türkçedeki asıl yön ekinin +rA, +rU olduğunu söyler.¹⁹ Yön gösterme hâli eki metinde +rA ve +rU şeklindedir.

dédükden Őoñ+**ra** (032a/07)

āher diyāra gitmek üze+**re** (032a/09)

iki seneden be+**rü** mülkünde (036b/25)

2.3.2. Fiil Çekim Ekleri

2.3.2.1. Őahıs Ekleri

Çekimli fiillere, eylemin kime ait olduğunu bildirmek için Őekil ve zaman eklerinden sonra Őahıs ekleri getirilmektedir. Őahıs eki bir işi veya hareketi yapan Őahsı belirtir. Türkçe üç tip Őahıs ekleri bulunmaktadır.²⁰

¹⁹ Ergin, age., s.242.

²⁰ Ergin, age., s.282,283.

2.3.2.1.1. Birinci Tipteki Şahıs Ekleri

Bu tipteki şahıs ekleri zamir menşelidir. Günümüz Türkiye Türkçesinde şimdiki zaman, geniş zaman, gelecek zaman, öğrenilen geçmiş zaman, istek ve gereklilik çekimlerinde kullanılır. Aşağıda Eski Anadolu Türkçesinde kullanılan birinci tip şahıs ekleri verilmiştir.

1. Teklik Şahıs: –vAn, –vAnIn, –vAm, –Am, –In, –n

Eski Anadolu Türkçesinin –Am eki Osmanlı Türkçesinin ilk dönemlerinden sonra vokali daralarak –Im şeklini almıştır. Daha sonra /m/ sesinin etkisinden dolayı yuvarlaklaşarak –Um halini alır.²¹ Metinde de ekin yuvarlak şekilleri mevcuttur.

āzādlu olmağıla ben alur-**um** déyü (040a/09)

ben Qur’an okur-**um** dedükde (058a/23)

2. Teklik Şahıs: -sIn

‘Amr-ı müslime boğuma beşzer-**sin** (054b/11)

Hind Zeyde boğı sen yer-**sin** (055b/09)

3. Teklik Şahıs: –ø

‘amele-i me’ mür ola-**ø** (035a/06)

kimesnelerün menzillerine varur-**ø** olsa (057b/01)

Allah bilür-**ø** dedükde (058b/07)

1. Çokluk Şahıs: –vUz, –Uz

i’tāk-ı mezbürı tutmaz-**uz** démege (048a/10)

hükümüñe rāzı olmaz-**uz** déseler (058a/03)

da’vāmızı beynümüzde görür-**üz** (057b/23)

2. Çokluk Şahıs: –sIz

tapup işrāk éder-**siz** (055a/02)

3. Çokluk Şahıs: -lAr

El-cevāb: Olur-**lar** (033a/06)

El-cevāb: Olmaz-**lar** (049a/24)

2.3.2.1.2. İkinci Tipteki Şahıs Ekleri

İkinci tip şahıs ekleri iyelik menşeli olup görülen geçmiş zaman ve şart çekimlerinde mevcuttur. Eski Türkçede sadece görülen geçmiş zaman çekiminde görülen bu ekler, Batı Türkçesinde şart çekimde de kullanılmıştır. Aşağıda ikinci tip şahıs ekleri ve örnekleri verilmiştir.

²¹ Ergin, age., s.285.

1. Teklik Şahıs: -m

zevceñi infāk eyledü-**m** déyü (041b/02)

bilā-nafaqa besledü-**m** (045a/05)

bu marazdan fevt olursa-**m** (049b/23)

Amruñ evine varursa-**m** (051b/13)

kāfir idüm müslümān oldu-**m** (058b/03)

2. Teklik Şahıs: -ñ

fülān fi'ili işlerse-**ñ** (031b/15)

mehriñi benden taleb éderse-**ñ** (034b/02)

'Amr nezr eyledü-**ñ** déyü (052a/13)

niçün kesdü-**ñ** déyü (054b/25)

niçün zinā étdü-**ñ** dédükde (059a/19)

3. Teklik Şahıs: -ø

bir veled getürse-**ø** (036b/02)

'iddetüm münkaziyye oldı-**ø** dése-**ø** (035b/05)

Zeynebi Zeydden alsa-**ø** (036b/18)

baña hıyānet eyledi-**ø** (050b/03)

bir kaç def'a evini başdı-**ø** dése-**ø** (055b/12)

1. Çokluk Şahıs: -k, -k

Eski Türkçede -mIz olan bu ek Batı Türkçesinde atılarak yerine -dUk sıfat-fiilinin etkisiyle meydana gelen -k, -k eki kullanılmıştır. Ancak metinde bu ek ile çekimlenmiş bir örneğe rastlanmamıştır.

2. Çokluk Şahıs: -ñUz

Metinde örneği bulunamamıştır.

3. Çokluk Şahıs: -lAr

Bekir ve Beşir müsirler olsa-**lar** (044b/04)

rāzı olmazuz dése-**ler** (058a/03)

horüs depse-**ler** (058a/20)

ihrāc eylese-**ler** (060b/14)

2.3.2.1.3. Üçüncü Tipteki Şahıs Ekleri

Bu ekler emir kipi ekleridir. Aşağıda üçüncü tip şahıs ekleri ve örnekleri verilmiştir. Emir kipi ekleri vokalsiz bir şekilde yazılmıştır. Dönemin özellikleri dikkate alınarak yuvarlak bir şekilde okunması tercih edilmiştir.

1. Teklik Şahıs: –AyUm

döşegiñe girmey-**eyüm** (032a/21)

Kāfir ol-**ayum** démek (051b/24)

başuña yestehley-**eyüm** dése (054b/18)

bir dağı etmey-**eyüm** (058b/03)

2. Teklik Şahıs: –ø

üç talāk boş ol-**ø** (031a/20)

Hinde meccānen besle-**ø** ve illā baña vér-**ø** (038a/22)

var-**ø** yıkıl-**ø** git-**ø** dése (049b/09)

sen dağı işleyegör-**ø** (059b/13)

3. Teklik Şahıs: –sUn

‘avratum boş ol-**sun** (032a/01)

Allah ile ‘ahdum ol-**sun** (051a/21)

Çoğul Şahıslar ile ilgili bir örneğe rastlanmamıştır.

2.3.2.2. Haber Kipleri

2.3.2.2.1. Görülen Geçmiş Zaman

Metinde görülen geçmiş zaman eki 1. ve 2. şahıslarda sürekli –dU şeklinde yuvarlak, 3. şahıslarda ise –dI şeklinde sürekli düzdür. Ayrıca ünsüzü de devamlı ötümlüdür. Bundan dolayı ünsüz uyumunu da dudak uyumunu da bozan eklerdendir. 1. ve 2. şahıslarda ekin vokali yazılmamıştır. Dönemin özellikleri dikkate alınarak yuvarlak şekilde okunması tercih edilmiştir. Aşağıda görülen geçmiş zamanla çekimlenmiş örnekler verilmiştir.

bilā-nafağa besle-**düm** (045a/05)

biñ kerre la‘net ét-**düm** (055b/19)

müslümān ol-**dum** (058b/03)

nezr eyle-**düñ** déyü (052a/13)

Zeyde niçün kes-**düñ** déyü (054b/25)

niçün zinā ét-**düñ** dédukde (059a/19)

zinādan hāşıl ol-**dı** démegile (036a/11)

beni bilā-nafağa bırağ-**dı** (041b/13)

2.3.2.2.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Öğrenilen geçmiş zaman eki vokalsiz bir şekilde yazılmıştır. Ekin ne zaman uyuma girdiği konusunda yazarlar arasında bir birlik yoktur. Mustafa Argunşah 18. yüzyılda hem düz hem de yuvarlak şekillerinin olduğunu belirtir. 19. yüzyılda ise ekin uyuma tabi olduğunu söyler.²² Bundan dolayı dönemin özellikleri dikkate alınarak –miş şeklinde sürekli düz olarak okunmuştur. Bu özelliği ile dudak uyumuna uymamaktadır.

bāyinen taṭliḳ ét-**miş**di (032b/24)

ba'zı feseḳaya icār eyle-**miş**sin (054b/22)

ḡıyābumda böyle dé-**miş**idüñ (055b/15)

2.3.2.2.3. Geniş Zaman

Metinde geniş zaman eki için –r, –Ar, –Ur ekleri kullanılmıştır. Olumsuzu için de fiil köküne –mAz eki getirilmiştir.

da'vāmızı beynümüzde gör-**ür**üz (057b/23)

Zeyde ne lāzım gel-**ür**? (055b/02)

Allah bil-**ür** (058b/07)

nafaḳa taḳdīr édürüp besle-**r**ken (038a/17)

ben terbiye éd-**er**üm (038b/20)

işrāk éd-**ers**iz (055a/12)

şer'e gid-**er**üm dédükde (058a/05)

insān ot gibi bit-**er** yit-**er** (059b/12)

ḥükmünje rāzı ol-**maz**uz (058a/03)

Geniş zaman ekinde sadece bir örnekte yuvarlak bir ünlüden sonra –Ir eki kullanılmıştır. Bu örnekte –Ur ekinin yanı sıra düz şeklinin de varlığı tespit edilmiştir.

ḳānūn ile gör-**ir**üm dése (057b/20)

2.3.2.3. Tasarlama Kipleri

2.3.2.3.1. Gereklilik Kipi

Türkiye Türkçesinde gereklilik kipi için –mAlı eki kullanılmaktadır. Metinde bu ek yerine “**gerek**”, “**lazım olmak**” ve “**lazım gelmek**” yapıları mevcuttur.

ba'de tezvīc etmek **gerek**dür. (035a/12)

ne taḥsīl eylesün **gerek** (055b/23)

El-cevāb: İstiḡfār **lazım olur**. (055b/24)

²² Argunşah, Mustafa, (2017) “Osmanlı Konuşma Dili”, *Dil Araştırmaları*, S 20, s.253-264.

Zeyde ne **lāzım gelür?** (055b/02)

2.3.2.3.2. Şart Kipi

Metinde şart kipi –sA şeklinde kullanılmaktadır. Bu ek Eski Türkçede –sAr olan şart ekinin son sesi düşmesi sonucunda meydana gelmiştir.

bu beldeden çıkmaz-**sam** (031b/03)

bir dağı menzilüme **çor-sam** (051b/23)

mehriñi benden taleb éder-**señ** (034b/02)

fülān fi'ili işler-**señ** (031b/15)

Hind bir veled **çogur-sa** (048a/20)

'Amra hücçet vér-**se** (050b/09)

rāzı olmazuz dé-**seler** (058a/03)

āyīn-i küfr üzere **çorūs dep-seler** (058a/20)

'Amr ve Bekir dağı mu'sirler ol-**salar** (044a/08)

2.3.2.3.3. Emir Kipi

Emir ekinde her şahıs için farklı ekler mevcuttur. Aşağıda şahısların ekleri ve örnekleri verilmiştir.

1. Teklik Şahıs: –AyUm

saña iki biñ aqçe vér-**eyüm** (034a/15)

fülān fi'ili işlemey-**eyüm** (051a/23)

dīnūmden dönmiş ol-**ayum** (052a/01)

oçuduğıña dağı yestehley-**eyüm** (058a/23)

'ıyduñuzı fülān éd-**eyüm** (059a/12)

2. Teklik Şahıs: –ø

üç talāk boş ol-**ø** (031a/20)

ol kadar ğuruş üzerine ğul' ol-**ø** (034a/15)

Hinde meccānen besle-**ø** ve illā baña vér-**ø** (038a/22)

var-**ø** yıķıl-**ø** git-**ø** dése (049b/09)

sen dağı işleyegör-**ø** (059b/13)

3. Teklik Şahıs: –sUn

'avratum boş ol-**sun** (032a/01)

ķırķ ğün muķaddem āzād ol-**sun** (046a/25)

1. **Çokluk Şahıs: –AIUm:** Örneğine rastlanmamıştır.
2. **Çokluk Şahıs: –Uı:** Örneğine rastlanmamıştır.
3. **Çokluk Şahıs: –sUnlAr:** Örneğine rastlanmamıştır.

2.3.3. Çatı Ekleri

Fiilden fiil yapım ekleri arasında giren çatı ekleri, fiilerin çatılarını ettirgenlik, edilgenlik, dönüşlülük ve işteşlik bakımından değıştirirler.²³

2.3.3.1. Geçişli/Ettirgenlik Çatı Ekleri

Bu ekler geçişsiz fiilleri geçişli yaparlar. Geçişli yaptıkları fiilleri ise ettirgen hâle getirirler. Metinde ettirgenlik çatı eklerinden –dUr, –Ar, –Ur, –t, –dAr ekleri mevcuttur.

–dUr

bir cemā'ati yanına uy-**durup** (054a/04)

'Amrı habs ét-**dürmek** istedikde (057a/20)

elini ayagını kes-**dürmege** (060a/23)

alup ve al-**durup** (060b/01)

–Ar

cebren menzilinden çık-**arup** (056b/27)

–Ur

Hind bir veled toğ-**ursa** (048a/20)

–t

adar-**t** < ayardup (056b/03)

–dAr

Az kullanılan bu ek bir faktitif ekidir. Muharrem Ergin bu ekin oluşmasında iki ihtimalin varlığından söz etmiştir. –dUr ekinin düzleşmesiyle ortaya çıkmış olabileceği gibi Eski Türkçedeki köndger- (<kön-d-ger) fiiline bakılarak –gAr ekindeki ğ/g sesinin düşmesi sonucunda meydana gelmiş olabileceğini belirtmiştir.²⁴

bir miqdār aqçe gön-**derüp** (043a/24)

2.3.3.2. Edilgen Çatı Ekleri

Edilgenlik ekileri -l- ve -n- ekleridir. Asıl ek -l- ekidir. -n- eki ünlü ve /l/ sesiyle biten cümlelerde görülür.

'ıtkına hüküm ol-**ımsa** (049a/05)

Yüz degnek ur-**ılur** (052b/15)

²³ Gürer, Gülsevin ve Boz, Erdoğan (2013), *Eski Anadolu Türkçesi* (3. Baskı), Ankara, Gazi Kitabevi, s. 61.

²⁴ Ergin, age., s. 213.

kelime-i şehadet yaz-**ılmış** (055a/04)

Aldığı alıvér-**ilüp** (056a/24)

niçün işledüñ dé-**n-il-dükde** (058b/09)

2.3.3.3. Dönüşlülük Çatı Ekleri

Dönüşlülük çatı ekleri -l- ve -n- ekleridir. Bunlara -ş- eki de dâhil olmuştur. -ş- eki aslında işteşlik ekidir. Fakat bazı kelimelerde işteşlik anlamı kaybolup dönüşlülük anlamı vermektedir.

Zeyd kıyasesi ahâlisine inc-**indükde** (031a/14)

kendi malıla geç-**inse** (041b/05)

‘Amra var yıķ-**ıl** git dése (049b/09)

bre aş-**ılacaķ** déyü şetm eylese (054a/10)

bize şer‘ kıar-**ışmaz** (057b/23)

2.3.3.4. İşteş Çatı Ekleri

İşteş çatı eki -ş- ekidir. Bu eylemin birden fazla kişi tarafından karşılıklı ve ortak yapıldığını bildirir.

Zeyd cemâ‘atinden ba‘zı kimesneler ile çek-**ışdükde** (058b/23)

Hind daħı ol kimesnelerün ellerine yap-**ışup** (056a/10)

2.3.4. Yapım Ekleri

Türkçede kökler “isim kök” ve “fiil kök” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Yapım ekleri köklere gelerek bir gövde oluştururlar. Muharrem Ergin yapım eklerini köklere ve gövdelere gelerek başka bir gövde oluşturmakla görevli ekler olarak tanımlamıştır.²⁵ Türkçede dört çeşit yapım eki vardır. Aşağıda yapım ekleri ve örnekleri verilmiştir.

2.3.4.1. İsimden İsim Yapım Ekleri

+**cAk**: kadın+**caķ**+dur (046b/25)

+**Ak**: köp+**ek** (054b/02)

+**dAş**: kıarın+**daş**+₁ (037b/19)

+**IU**: âzād+**lu** (037a/24), kıymet+**lü** (059b/19)

+**IUķ, IUķ**: ay+**lık** (033b/03), yıl+**lık** (041b/19), şatı+**lık** (047a/07), maşhara+**lık** (058a/17),

sene+**lik** (033a/23), kem+**lik** (058a/14),

+**sUz**: nafaķa+**suz** (045a/05), rızāsın+**suz** (050a/11), izin+**süz** (031a/06), tahâret+**süz** (054a/24),

den+**süz** (054a/22)

²⁵ Ergin, age., s. 122.

+çA: ak+çe (057a/19)

2.3.4.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri

+A: beñiz+e-rsiñ (054b/11)

+DA: is+te-dükde

+IA: iş+le-se (051a/24), ey+le-mese (049b/02), söy(<söz)+le-mese (032a/16),
bes(i)+le-mek (038a/21), ışmar+ladağda (046b/17)

+kIr, +kUr: tü+kür-üp (055a/11)

+kI: o+ku-(y)up (055b/23)

2.3.4.3. Fiilden İsim Yapım Ekleri

-(A)k: döşe-k (032a/21)

-AnAk: teg-enek > degnek (052b/15)

-(U)k: bıç-uk (039b/04),

-IcI: şoy-ıcı (053b/15)

-I: şat-ı+lık (047a/07)

-Xn: düğ-ün (058a/20) ??

2.3.4.4. Fiilden Fiil Yapım Ekleri

-mA: yaz-mayup (034b/09), ét-memek (040a/16)

-t: adar-t < ayardup (056b/03)

-dUr: uy-dur-up (054a/04), ét-dür-mek (057a/20), kes-dür-mege (060a/23),
al-dur-up (060b/01)

-Ar: çık-ar-up (056b/27)

-Ur: toğ-ur-sa (048a/20)

-dAr: gön-der-üp (043a/24)

2.3.5. Fiilimsiler

Fiillere getirilen bazı eklerle isim, sıfat ve zarf yapan kelimeler oluşturulur. Bu eklere fiilimsi denir. Türkçede üç çeşit fiilimsi vardır. Aşağıda metinde geçen fiilimsi çeşitleri örnekleri ile birlikte verilmiştir.

2.3.5.1. İsim-Fiil Ekleri

İsim-fiil ekleri -mA, -Iş, -mAk şeklinde üç tanedir.

-mAk

Zeyd ancak götür-mek murād édüp (031a/07)

avratuñ boş olsun mı dé-**mek** ma'nāsına (031b/14)

tağdīr étdürüp besle-**mek** istedükde (038b/06)

Hind ile sākin ol-**mak** istedükde (040a/07)

Zeynebi Hindden al-**mak** istedükde (044b/25)

bir tā'ife ile kıtāle çık-**mak**la aḥz olunur (061a/01)

-mA

Zeyneb yanında ṭur-**ması**nı (039a/06)

Zeydün böyle démesi ile (031b/18)

-Iş: Örneğine rastlanmamıştır.

2.3.5.2. Sıfat-Fiil Ekleri

-mİş

Hind āzād ol-**mış** olur mı? (046b/19)

taş at-**mış**lardan olayum (051b/14)

Allaha iki dé-**mış**lerden olayum (051b/19)

dīnümnden dön-**mış** olayum (052a/01)

kelime-i şehadet yazıl-**mış** olmağıla (055a/04)

-dUk, -dIk

Bu ek metinde düz şekli ve yuvarlak şekli mevcuttur. Ek genel anlamda uyumsuzdur. Düz vokalli bir kökten sonra yuvarlak vokalli, yuvarlak vokalli bir kökten sonra düz vokalli şekilde yazılmıştır. Ekin vokalinin yazılmadığı durumlarda söz konusudur. Kartallıoğlu'nun açıklamalarında ekin 19. yüzyılda uyuma girdiğini söyler. İncelemiş olduğu bazı transkripsiyon metinlerinde ekin uyuma girmiş olduğu görülür.²⁶ Eserin yazılmış olduğu dönemin özellikleri göz önünde bulundurularak vokalinin yazılmadığı yerlerde yuvarlak şekilde okunmuştur.

terk ét-**dügi** (031a/07)

bir sene tamām ol-**dığı** meclisde (032a/12)

anañ ile sākine ol-**duğı**ña (040a/12)

Zeydün vér-**dügi** nafağa (041b/15)

tedbīr eyle-**digi** cāriyesi (049b/03)

dügününe var-**dukl**larında (058a/19)

Zeydi levm étdüklerinde (058b/02)

²⁶ Kartallıoğlu, Yavuz, (2007) "Tanzimat Gramerlerinde Bazı Eklerin İmlası ve Dudak Uyumu ile İlgili Uyarılar", *Bilig*, S 3, s.85-106.

irtikāb eyle-**dügi** (060b/09)

–**AcAk**

tevellüd éd-**ecek** veled (033b/06)

bre boğazından aşı**l-acak** déyü (054a/12)

ol maşlahat vücūda gel-**ecegini** (058b/06)

–**An**

Mücerred ol-**an** Zeyd (031b/23)

yedinde **çal-an** miqdārı (041b/21)

Zeydi i'tāk éd-**en** (050b/22)

iṭā'at etmey-**en** Zeyde (057a/06)

dügüne var-**an** kefere (058a/20)

–**Ur**

bir yerde otur-**ur** olsa (056a/10)

menzillerine var-**ur** olsa (057b/01)

2.3.5.3. Zarf-Fiil Ekleri

2.3.5.3.1. Zaman Zarf-Fiil Ekleri

–(y)**IcAk**

Zeyd ol fi'ili yine işley-**icek** şart-ı mezbūre binā'en Zeydden üç ṭalāk boş olur mı? (031a13)

Amr Hinde inan-**ıcağ** Hindi tezevvüc etmek cā'iz olur mı? (035b/06)

mümkün olmay-**ıcağ** Zeyd Hindi men'e kâdir olur mı? (040b/14)

Zeyde hizmet éd-**icek** āzād olur mı? (050a/17)

murād etmeyicek Zeyde teccid-i imān ve nikāḥ lāzım olur mı? (059a/17)

–(y)**IncA**

ve şalāḥı zāhir ol-**ınca** zindānda ḥabs (053a/11)

Hindi getürmey-**ince** yāḥūd mevti ma'lūm olmaduğça ıtlāk olunmaz (056b/04)

iḥzār éd-**ince** ḥabs olunur (056b/12)

var-**ınca** katl éderüm (058a/13)

–**mAdIn**

ol fi'ili işle-**medin** zevcesi Hindi bir ṭalāk ile taṭlīk édüp (031a/10)

ol zamān gel-**medin** Hindi bir ṭalāk ile taṭlīk édüp (031a/20)

münkâziyye ol-**madın** fevt olsa (032b/22)

‘innîn idigini bil-**medin** nefsinî Zeyde tezvîc édüp (034b/25)

istidāneyi al-**madın** Zeyd fevt olsa (042a/21)

2.3.5.3.2. Hâl Zarf-Fiil Ekleri

–ken

sākine i-**ken** (042b/13)

ihtiyācı yođi-**ken** (043b/07)

terbiye éder-**ken** (044b/18)

Amr bilür-**ken** Hindi vaṭy eylese (053a/02)

–A, –I, –U

benden degüldür dey-**ü** nefy eylese (035b/12)

2.3.5.3.3. Bağlama Zarf-Fiil Ekleri

–Up

Zeyd fevt ol-**up** şülüş müsā’id olmasa (048a/01)

izinsüz vaṭy éd-**üp** bekāretini izāle eylese (048a/23)

kitābete kes-**üp** ‘Amr dađı kabül étdükden (050a/12)

fercine cebren mum şođ-**up** bekāretini izāle eylese (053a/07)

menziline götür-**üp** cebren livāṭa eylese (053a/09)

meclis qur-**up** şürb-i ḥamr eyleseler (053b/03)

2.3.5.3.4. Farklı Ek ve Edatlarla Oluşturulan Birleşik Zarf-Fiil Ekleri

–dUk+da

baña mañşib tevcîh olın-**duqda** seni mañşıba götürürsem (031a/03)

ahālisine incin-**dükde** bu gün qaryeñüzden (031a/14)

ol zaman mürür ét-**dükde** Zeyd Hindi tezevvüc eylese (31a/23)

ol fi’ili işle-**dükde** Zeyd benüm murādum (031b/17)

Hind bir veled doğur-**duqda** Zeyd beni vaṭy édüp (035b/15)

‘Amruñ menziline var-**duqda** qāđıya Zeyd üzerine (041a/22)

–dUk+iyelik eki+da

murād ét-**düklerinde** ‘Amr-ı mücerred beni i’tāk étmegile (046b/12)

içlerinden Zeyde incin-**düklerinde** Zeydün meyyiti (056a/14)

düğününe var-**duklarında** düğüne varan kefere (058a/19)

-**dUkCA**

‘ömrüm ol-**duqça** Recep ve Şa‘bân aylarını şâyim olmak (051b/06)

ma‘lüm olma-**duqça** ıtlâk olunmaz (056b/05)

3. NÜSHA KARŞILAŞTIRMASI

(31a)

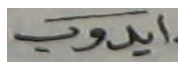
[31a/01] Girüp sākin olsa Zeyd maḥẓ-ı ḥurūc murād édicek ‘avratı üç [31a/02] ṭalāk boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Kuḍāt ṭā’ifesinden [31a/03] Zeyd zevcesi Hinde baḥa maṣṣīb tevcīh²⁷ olıduḡda seni maṣṣība [31a/04] götürürsem üç ṭalāk boş ol déyüp ba’de Zeyde maṣṣīb [31a/05] tevcīh olunup Zeyd maṣṣība gitdikde Hindi götürmeyüp [31a/06] yalnız gitdükdən sonra Hind Zeydüñ izinsüz ol maṣṣība gitse Zeyd [31a/07] ancak götürmek murād édüp édüp²⁸ maṣṣībda Hindi imsāk [31a/08] murād étmeyicek şart-ı mezbūra binā’en Hind üç ṭalāk boş olur mı? [31a/09] El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd fülān fi’ili işlersem ‘avratum üç ṭalāk [31a/10] boş olsun dédükdən sonra ol fi’ili işlemedin zevcesi Hindi [31a/11] bir ṭalāk ile taṭlīk édüp ‘iddeti münkaẓiyye oluḡdan sonra Zeyd [31a/12] ol fi’ili işleyüp ba’de Hindi tezevvüc eylese Zeyd ol fi’ili yine [31a/13] işleyicek şart-ı mezbūra binā’en Zeydden üç ṭalāk boş olur mı? [31a/14] El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd ḳaryesi ahālīsine incindükde bu gün ḳaryeñüzden [31a/15] çıkmazsam ‘avratum üç ṭalāk boş olsun dédükdən sonra Zeyd [31a/16] ol gün ḳarye-yi mezbüreden²⁹ çıḳup bir iki gündən sonra yine gelse [31a/17] Zeyd maḥẓ-ı ḥurūc murād édicek ‘avratı şart-ı mezbūra binā’en üç [31a/18] ṭalāk boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Bir ḳarye ahālīsinden [31a/19] Zeyd zevcesi Hinde eger fülān zamānda bu ḳaryeden çıkmazsam [31a/20] üç ṭalāk boş ol dédükdən sonra ol zamān gelmedin Hindi [31a/21] bir ṭalāk ile taṭlīk édüp ‘iddeti münkaẓiyye oluḡdan sonra ol [31a/22] zamān gelüp lākin Zeyd ḳaryeden göçmeyüp ba’de ol zamān mürür [31a/23] édükdə Zeyd Hindi tezevvüc eylese şart-ı mezbūra binā’en Hind üç ṭalāk [31a/24] boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Bir ḳarye ahālīsinden Zeyd bu ḳaryeden [31a/25] göçmezsem ‘avratum üç ṭalāk boş olsun dédükdən sonra Zeyd ehl ve ‘iyālıla

(31b)

[31b/01] ol ḳaryeden intikāl ve ḳarye-yi³⁰ uḥrāda tavaṭṭun édüp lākin ba’zı [31b/02] aḫyānda ḳarye-yi ūlāya varup gelse ‘avratı boş olur mı? El-cevāb: [31b/03] Olmaz. Mes’ele: Bir belde ahālīsinden Zeyd fülān gün bu beldeden çıkmazsam [31b/04] ‘avratum üç ṭalāk boş olsun dédükdən sonra Zeyd ol gün zevcesile³¹ [31b/05] beldeden çıḳup ve eşās-ı beytüñ bir miḳdārın³² götürüp bir ḳaryede [31b/06] tavaṭṭun édükdən sonra Zeyd zevcesi ile belde-i mezbürede terk [31b/07] édüğü eşās-ı beyti naḳl için belde-i mezbüreye gelse ‘avratı üç [31b/08] ṭalāk boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Bir belde ahālīsinden [31b/09] Zeyd bu beldede sākin olursam ‘avratum üç ṭalāk boş olsun [31b/10] dédükdən sonra Zeyd fi’l-hāl ol beldeden çıḳup ehl ve ‘iyālıla [31b/11] bir ḳaryede tavaṭṭun édüp ba’de belde-i mezbüreye sākin olmaḳ vechi³³ [31b/12] üzere varmayup ancak ba’zı meşālīhi için varup gelse şart-ı [31b/13] mezbūra binā’en ‘avratı üç ṭalāk boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: [31b/14] Dédigüm olsun mı demek ‘avratuñ boş olsun mı demek ma’nāsına [31b/15] müte’ārif olan belde ahālīsinden Zeyd ‘Amra

²⁷ tevcīh: -B 31a/03

²⁸ Kelimenin üstü çizilidir:

²⁹ ḳarye-yi mezbüreden: ol ḳaryeden B 31a/07

³⁰ ḳarye-yi uḥrāda: ḳariyye-yi uḥrāda B 31b/01

³¹ ol: -A 31b/04

³² miḳdārın: miḳdārını B 31b/05

³³ vechi: -B 31b/11

fülân fi'ili işlerseñ [31b/16] dédigüm olsun mı dédükte 'Amr dañı olsun déyüp ba'de 'Amr [31b/17] ol fi'ili işledükde Zeyd benüm murādum üç talāk idi déyüp lâkin 'Amr [31b/18] hñn-i istiñlâfda üç talāk murād eylemese mücerred Zeydün böyle démesi [31b/19] ile 'Amruñ 'avratı üç talāk boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [31b/20] Zeyd fülân fi'ili işlersem talāk-ı şelāse üzerime olsun déyüp [31b/21] ba'de ol fi'ili işlese³⁴ Zeydün zevcesi üç talāk boş olur mı? [31b/22] El-cevāb: Böyle demek 'örflerinde 'avratum üç talāk boş olsun [31b/23] demek ise olur. Mes'ele: Mücerred olan Zeyd hamr içerssem talāk-ı şelāse üzerime [31b/24] olsun dédükten şonra Zeyd Hindi tezevvüc édüp ba'de hamr içse [31b/25] şart-ı mezbūra binā'en Hind boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Mefhüm-ı küllemā

(32a)

[32a/01] üzerime olsun demek 'avratum boş olsun demek ma'nāsına müte'arif [32a/02] olan belde ahālīsinden Zeyd eger 'Amr ile bir dañı mükāleme édersem mefhüm-ı [32a/03] küllemā üzerime olsun déyüp ba'de Zeyd 'Amr ile mükāleme eylese [32a/04] 'avratı boş olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Mefhüm-ı küllemā üzerime üzerime [32a/05] olsun demek 'avratum boş olsun demek ma'nāsına müte'arif [32a/06] olan³⁵ belde ahālīsinden Zeyd 'Amr ile mükāleme édersem mefhüm-ı küllemā [32a/07] üzerime olsun dédükten şonra 'Amr ile mükāleme édüp ba'de [32a/08] Hindi tezevvüc eylese Hind şart-ı mezbūra binā'en boş olur mı? El-cevāb: [32a/09] Olmaz. Mes'ele: Zeyd āñer diyāra gitmek üzere iken zevcesi Hind Zeyde [32a/10] beni tañlık eyle dédükte Zeyd bir sene tamāmına dek gelmezsem irādetün [32a/11] elünđe olsun déyüp³⁶ gitdükten şonra bir seneye dek gelmeyüp [32a/12] Hind bir sene tamām oldığı meclisde nefsini tañlık édicek mübāne [32a/13] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd āñer diyāra gider olduñda zevcesi [32a/14] Hinde kırk güne dek gelmezsem irādetün elünđe olsun déyüp [32a/15] gitdükten şonra kırk gün mürür édüp Zeyd gelmeyüp lâkin Hind [32a/16] kırk gün tamām oldığı meclisde sene söylemese Zeyd-i mücerred [32a/17] böyle démegile Hind boş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi [32a/18] Hinde şürb-i hamr édersem irādetün elünđe olsun dédükten şonra [32a/19] Zeyd şürb-i hamr édüp Hind vāñıfe oldığı meclisde süküt édüp nefsini [32a/20] tañlık etmese mücerred böyle démegile Hind boş olur mı? El-cevāb: [32a/21] Olmaz.

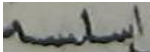
Bab'ül-İlā'

Mes'ele: Zeyd zevcesi Hinde Vallahi döşegüne girmeyeyüm [32a/22] dédükte ilā niyet édüp ba'de dörd ay mürür édüp vañı'ına [32a/23] kadar iken Hindi vañıy eylemese Hind bāyine olur mı? El-cevāb: [32a/24] Olur.

Bab'ül-Hul'

Mes'ele: Hind-i şağire-i mümeyyize zevci Zeyd ile mehri ve şu kadar [32a/25] zevci Zeyd ile mehri ve şu kadar³⁷ eşyāsı³⁸ üzerine hul'

(32b)

³⁴ Kelimedeki /ş/ sesi Sin (س) harfiyle yazılmıştır:

³⁵ olan: -B 32a/06

³⁶

³⁷ Satırın başından "kadar" ifadesine dek üstü çizilidir:

³⁸ eşyāsı: eşyāsını B 32a/25

[32b/01] olup eşyâ-ı mezbûreyi Zeyde teslim eylese Hind bâliğa [32b/02] olduğda mehri³⁹ ile eşyâ-ı merkûmeyi Zeydden almağa kâdire [32b/03] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind-i hâmile⁴⁰ zevci Zeyd ile mehri⁴¹ [32b/04] ve nafağa⁴² 'iddeti üzere⁴³ hul' olduğdan sonra Hind nâdime olup [32b/05] Zeydden mehr ve nafağa nâmına nesne almağa kâdire olur mı? [32b/06] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd mümeyyize olan zevcesi Hind-i şağire [32b/07] ile mehri üzerine hul' olup Hind⁴⁴ dahı kabûl eylese Hind [32b/08] bâliğa olduğda mehrini Zeydden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: [32b/09] Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve 'iddeti hayz ile [32b/10] olmak i'tikâdıla nafağa 'iddeti üzerine hul' olduğdan sonra [32b/11] Hindün Zeydden hamli zâhir olsa Hind vaz'-ı haml edinceye dek [32b/12] Zeydden nafağa almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [32b/13] Hind şihhatinde zevci Zeyd ile mehri üzerine hul' [32b/14] olduğdan sonra Hind fevt olsa vereşesi Zeydden [32b/15] mehr nâmına nesne almağa kâdire olur mı?⁴⁵ El-cevâb: Olmaz.⁴⁶ [32b/16] Mes'ele: Hind maraz-ı mevtime zevci Zeyd ile mehri üzerine [32b/17] hul' olduğdan sonra Hind 'iddeti içinde fevt olup [32b/18] vereşesi⁴⁷ terk etdükte şülüs-i mehr-i mezbûra müsâ'id olup [32b/19] Zeydün tereke-i Hindden hişşesi mehr-i mezbûrdan ekşer olınsa⁴⁸ Zeyd Hindün [32b/20] terekesinden hişşe nâmına nesne almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. [32b/21] Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri⁴⁹ üzerine hul' olduğdan sonra [32b/22] Hind 'iddeti münkażiyye olmadın fevt olsa Zeyd Hinde vâriş olur mı? [32b/23] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri üzerine hul' [32b/24] olduğdan sonra Hind Zeyd beni kabl'el-hul' bâyinen taṭliḳ étmişdi [32b/25] déyü da'vâ ve müdde'âsına ikâmet-i beyyine édicek mehr-i mezbûri

(33a)

[33a/01] Zeydden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd [33a/02] ile hul' olduğdan sonra Zeyd fevt olsa Zeyd fevt olsa⁵⁰ Hind [33a/03] Zeyde vârişe olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Bu şüretde Hind Zeyde [33a/04] vârişe olmak zu'mıla terekeden şu kadar eşyâyı⁵¹ kabz eylese Zeydün [33a/05] vereşesi eşyâ-ı merkûmeyi Hindden istirdâda kâdir olurlar mı? [33a/06] El-cevâb: Olurlar.⁵² Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve Zeydden olan [33a/07] şağir oğlı 'Amrı kendi mālıla⁵³ infâḳ étmek üzere hul' [33a/08] olup lâkin müddet beyân olunmasa 'Amr Hindün hıdânesinde [33a/09] olmağıla Hind 'Amruñ nafağasını Zeydden almağa kâdire olur mı? [33a/10] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve Zeydden olan [33a/11] şağir oğlı 'Amrı⁵⁴ iki sene tamâmına dek kendi mālından [33a/12] infâḳ etmek üzere hul' olsa Hind müsire iken seneteyn [33a/13] tamâmına dek şağirün nafağası nâmına

³⁹ mehri: mehr B 32b/02

⁴⁰ hâmile: hâmil B 32b/03

⁴¹ mehri: -B 32b/03

⁴² ve: -A 32b/04

⁴³ üzere: üzerine B 32/04

⁴⁴ Hind: Zeyd B 32b/07

⁴⁵ olur mı?: olurlar mı? B 32b/15

⁴⁶ Olmaz.: Olmazlar. B 32b/15

⁴⁷ vereşesi: vereşesini B 32b/18

⁴⁸ olınsa: olsa B 32b/19

⁴⁹ mehri: mehr B 32b/21

⁵⁰ "Zeyd fevt olsa" ibaresinin üstü çizgildir:

زيد فوت اولسا

⁵¹ eşyâyı: eşyâ B 33a/04

⁵² Olurlar.: Olur. B 33a/06

⁵³ mālıla: mālından B 33a/07

⁵⁴ 'Amrı: 'Amr B 33a/11

Zeydden nesne almağa kâdire [33a/14] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve Zeydden [33a/15] olan veled-i şağîrini yedi sene tamâmına dek kendi mālından infāk [33a/16] étmek üzere hül' olup Hind şağîri bi-haqq'a'l-hıdâne imsâk eylese [33a/17] Hind müddet-i mezbûrede mu'sire olup şağîrûn nafaqasına kâdire [33a/18] olmayup şağîrûn mālı olmamağıla şağîrûn nafaqasın⁵⁵ Zeydden alup [33a/19] şağîri⁵⁶ infâka kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevci [33a/20] Zeyd ile mehri⁵⁷ ve Zeydden olan şağîre kıızı Zeynebi yedi⁵⁸ sene [33a/21] tamâmına dek kendi mālından infāk étmek üzere hül' olduğdan [33a/22] sonra bir sene mürûrunda şağîre fevt olsa Zeyd şağîrenûn altı [33a/23] senelik nafaqasıla Hindûn üzerine rücû'a kâdire olur mı? [33a/24] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve Zeydden olan [33a/25] şağîre kıızı Zeynebi yedi⁵⁹ sene tamâmına dek kendi mālından

(33b)

[33b/01] infāk etmek üzere hül' olduğdan sonra Hind Zeynebi bir ay infāk [33b/02] édüp ba'de Hind fevt olup hâdına-i uhrâsi olmamağıla⁶⁰ Zeynebi [33b/03] Zeyd⁶¹ alsa Zeyd şağîrenûn altı sene ile⁶² on bir aylık nafaqasıla [33b/04] Hindûn terekesine rücû'a kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [33b/05] Hind-i hâmil zevci Zeyd ile mehri⁶³ üzerine hül' olduğda tevellüd [33b/06] édecek veled⁶⁴ kendi mālından infāk ve iksâ étmek üzerine⁶⁵ [33b/07] hül' olup lâkin müddet beyân olunmayup ba'de Hind bir veled [33b/08] toğursa Hind veled-i mezbûr hıdânesinde olmağıla veledûn [33b/09] nafaqasını Zeydden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [33b/10] Hind-i hâmil zevci Zeyd ile mehri ve tevellüd édecek veledi [33b/11] yedi⁶⁶ sene tamâmına dek kendi mālından infāk ve iksâ etmek üzere [33b/12] hül' olduğdan sonra⁶⁷ bir veled toğursa Hind mûsire iken [33b/13] yedi⁶⁸ sene tamâmına dek ol veledûn nafaqası nâmına Zeydden [33b/14] nesne almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i hürre [33b/15] zevci Zeyd ile iki def'a hül' olduğdan sonra Zeyd Hindi [33b/16] rızâsıla tezevvüc etmek câ'iz olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [33b/17] Zeyd zevcesi Hind-i hürreyi iki talâk-ı bâyin ile taṭlîk eylese [33b/18] Zeyd Hindi rızâsıla bilâ-hulle tezevvüc étmek câ'iz olur mı? [33b/19] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind-i şağîrenûn babası Zeyd şağîrenûn [33b/20] zevci 'Amr ile şağîrenûn mehri üzerine hül' olup lâkin bedel-i [33b/21] hül'a zâmin olmasa şağîre bâliğa olduğda medhûl-bihâ olmamağıla [33b/22] nişf-ı mehrini 'Amrdan almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [33b/23] Hind-i şağîre-i mümeyyizenûn anası Zeyneb Hindi⁶⁹ zevci Zeyd ile [33b/24] kable'd-duhûl Hindûn izinsüz mehr-i müsemması üzerine hül' olduğda [33b/25] mehre zâmine olmayup ba'de Hind vâkıfe olduğda kabûl eylese

(34a)

⁵⁵ nafaqasın: nafaqasını B 33a/18

⁵⁶ şağîri: şağîr B 33a/19

⁵⁷ üzerine: -A 33a/20

⁵⁸ yedi: yeddi B 33a/20

⁵⁹ yedi: yeddi B 33a/25

⁶⁰ Zeyd: -A 33b/02

⁶¹ Zeyd: -B 33b/03

⁶² ile: ve B 33b/03

⁶³ mehri: mehr B 33b/05

⁶⁴ veled: veledi B 33b/06

⁶⁵ üzerine: üzere B 33b/06

⁶⁶ yedi: yeddi B 33b/11

⁶⁷ Hind: -A 33b/12

⁶⁸ yedi: yeddi B 33b/13

⁶⁹ Hindi: Hindûn B 33b/23

[34a/01] Hind bālīga olduğda mehr-i müsemmanuñ nişfını Zeydden almağa kâdire [34a/02] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd Hind-i kebîrenüñ zevci 'Amr ile [34a/03] Hindüñ izinsüz⁷⁰ hül' olduğdan sonra Hind vâkıfe olduğda hül'-ı [34a/04] mezbûrı mücîze olsa Hind nâdime olup mehr-i merkûmı 'Amrdan [34a/05] almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hind [34a/06] ile hül'a 'Amrı tevkîl étdükde şu kadar ğuruşa hül' eyle [34a/07] aqalle hül' eyleme déyüp ba'de 'Amr Zeydün izinsüz Hind ile ol kadar [34a/08] ğuruşdan aqalle muhâla'a⁷¹ eylese Zeyd mücîz olmayıcaq Hind hül'-ı mezbûra [34a/09] binâ'en bāyin olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün zevcesi Hind-i kebîrenüñ [34a/10] qarındaşı 'Amr Hindün izinsüz Hindün mehri üzerine Zeyd ile [34a/11] hül' olup mehri⁷² kendi mālından zāmin olduğdan sonra Hind vâkıfe [34a/12] olduğda⁷³ kabûl etmese⁷⁴ hül' vâkı' olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind [34a/13] zevci Zeyd ile şu kadar ğuruş üzerine hül'a tālibe olduğda [34a/14] Zeyd imtinâ' etmegile Zeydün ögey oğlu 'Amr-ı şaĝir⁷⁵ Zeyde Hind ile [34a/15] ol kadar ğuruş üzerine hül' ol saña iki biñ aqçe véreyüm [34a/16] démegile Zeyd Hind ile hül' olup ol kadar aqçeyi 'Amrdan alsa [34a/17] 'Amr bālīg olduğda meblaĝ-ı mezbûrı Zeydden istirdāda kâdir olur mı? [34a/18] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd ile mehri ve şu kadar aqçe [34a/19] üzerine hül' olduğda ol kadar aqçeyi meclis-i hül' da Zeyde vérmese [34a/20] hālā Zeyd meblaĝ-ı mezbûrı Hindden taleb étdükde Hind-i mücerred meclis-i [34a/21] hül' da vérmemegile sākıt olur déyü vérmemege kâdire olur mı? [34a/22] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Şar' zahmetine mübtelā olan Hind 'aklı [34a/23] başında olup maşrû'a degül iken zevci Zeyd ile mehri⁷⁶ ve ba'zı [34a/24] eşyâsı üzerine hül' olduğdan sonra Hind hül'a nâdime olup [34a/25] mehrini ve⁷⁷ eşyâ-ı merkûmeyi Zeydden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz.

(34b)

[34b/01] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hind ile mehri üzerine hül' olduğdan sonra Zeyd [34b/02] Hind mehriñi benden taleb édersen zevcem olur mısın [34b/03] dédükde Hind dañı olurum déyüp ba'de zamān⁷⁸ mehriñi Zeydden [34b/04] taleb eylese Zeyd Hinde mehriñi benden taleb étmegile zevcem [34b/05] olduñ déyüp Hind ile ezvâc mu'amelesine kâdir olur mı? [34b/06] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd 'Amra zevceñ Hind ile muhâla'a eyle [34b/07] déyü ibrām étdükde 'Amr hül' murād etmegile nesne söylemeyüp Zeydi [34b/08] def' için hül' vâkı' olmamaq kaşdıla bir kâğıda Hind ile hül' [34b/09] oldum déyü yazup hül' lafzını yazmayup ol kâğıdı Zeyde [34b/10] vërse mücerred vech-i muharrer üzere kitâbeti ile hül' vâkı'⁷⁹ olur mı? El-cevâb: [34b/11] Olmaz. Mes'ele: Hind-i şaĝirenüñ anası Zeynebi⁸⁰ Hindün zevci Zeyd [34b/12] ile Hindün mehri üzerine hül' olduğda Zeyneb mehr-i mezbûra zāmine [34b/13] olup ba'de Hind bālīga olduğda medhül-bihā olmamağıla mehr-i [34b/14] mezbûruñ nişfin⁸¹ Zeydden alsa Zeyd nişf-ı merkûmı Zeynebe tazmîne kâdir [34b/15] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind-i şaĝireyi veliyy-i aqrebi anası Zeyneb [34b/16] küfvi Zeyde mehr mişli olan şu

⁷⁰ Hindün mehri üzerine: -A 34a/03

⁷¹ muhâla'a: hül' B 34a/08

⁷² mehri: -A 34a/11

⁷³ olduğda: olup B 34a/12

⁷⁴ etmese: eylemese B 34a/12

⁷⁵ şaĝir: şaĝire B 34a/14

⁷⁶ mehri: mehr B 34a/23

⁷⁷ ba'zı: -A 34a/25

⁷⁸ Hind: -A 34b/03

⁷⁹ olmuş: -A 34b/10

⁸⁰ Zeynebi: Zeyneb B 34b/11

⁸¹ nişfin: nişfini B 34b/14

qadar aqçe mehr tesmiyesile tezvîc⁸² [34b/17] édüp Zeyd dağı Hinde duđul étdükden sonra Zeyneb Hindün şıgarında [34b/18] mehri üzerine Zeyd ile ħul' olduqda Zeyneb mehr-i mezbûra zâmine [34b/19] olup ba'de Hind bâliğa olduqda mehr-i merķûmı ba'de'l-ĥüküm Zeydden [34b/20] alsa Zeyd mehr-i mezbûri Zeynebe tazmîne qâdir olur mı? El-cevâb: Olur. [34b/21] Mes'ele: Zeydün zevce-i medĥûl-bihâsi⁸³ Hind-i kebîrenün babası 'Amr [34b/22] Hindün izinsüz Hindün mehri üzerine⁸⁴ ħul' olup mehre⁸⁵ [34b/23] zâmin olsa Hind ħul'ı mücîze olmayup mehrini Zeydden almağa [34b/24] qâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Zeyd dağı 'Amra rücû' éder. [34b/25] Mes'ele: Hind Zeydün 'innîn idigini bilmedin nefsinin Zeyde [34b/26] tezvîc édüp ba'de 'innînî zâhir olmağıla Hind Zeydi ĥakime

(35a)

[35a/01] bir sene te'cîl⁸⁶ étdürdükden sonra ve bir sene mürür édüp Zeyd [35a/02] Hinde vâşıl olmasa Hind kendüyi ĥakime tefrîķ étdürmege qâdire [35a/03] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind Zeydün meczûm idigini bilmedin nefsinin [35a/04] Zeyde tezvîc eylese Hind vâkıfe olduqda râziyye olmayup nefsinin [35a/05] qâdıya tefrîķ étdürmege qâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Meger qâdı [35a/06] imâm-ı Muhammed qavlıle 'amele-i me'mûr ola.

Bâbü'l-'İddet

Mes'ele: Hind-i naşrâniyyenün zevci Zeyd-i [35a/07] müslim fevt olsa Hinde 'iddet lâzım olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [35a/08] Zeyd ümm-i veledi olmayan câriyesi Hindi⁸⁷ i'tâķ etmegile⁸⁸ Hind nefsinin [35a/09] 'Amra tezvîc murâd eylese Hinde 'iddet lâzıme olur mı? El-cevâb: Olmaz. [35a/10] Mes'ele: Zeyd ümm-i veledi Hindi i'tâķ etmedin 'Amra tezvîc murâd eylese [35a/11] Hinde 'iddet lâzıme olur mı? El-cevâb: Olmaz lâkin efđal olan bir ĥayz [35a/12] ile istibrâ édüp ba'de tezvîc⁸⁹ etmek gerekdür. Mes'ele: Hindün zevci Zeyd [35a/13] âĥer diyârda iken Zeydün fevti şâyi' olmağıla Hind ba'de inķızâ'ü'l-iddet [35a/14] nefsinin 'Amra tezvîc édüp 'Amr dağı Hindi vaťy étdükden sonra [35a/15] Zeyd ĥayyen gelüp Hindi 'Amrdan tefrîķ étdürse Hindün 'iddeti münķaziyye [35a/16] olmadın Zeyd Hindi vaťy étmek câ'iz olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [35a/17] Hindün zevci Zeyd âĥer diyârda iken 'Amr Hindün zevci oldıđını [35a/18] bilmemegile Hindi tezevvüc ve vaťy étdükden sonra Zeyd gelüp Hindi 'Amrdan [35a/19] tefrîķ étdürse Hinde 'Amrdan 'iddet lâzıme olur mı? El-cevâb: Olur. [35a/20] Mes'ele:⁹⁰ Zeyd Hindi tezevvüc étdükden sonra qable'd-duĥûl ve'l-ĥalvet Hindi [35a/21] taťliķ eylese Hinde 'iddet lâzıme olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [35a/22] Hindün zevci Zeyd âĥer diyârda iken 'Amr Hindün zevci oldıđını [35a/23] bilürken Hindi tezevvüc ve vaťy étdükden sonra Zeyd gelüp Hindi [35a/24] 'Amrdan tefrîķ étdürse Hinde 'Amrdan 'iddet lâzıme olur mı? [35a/25] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hindün zevci Zeyd âĥer diyârda fevt olup⁹¹

(35b)

⁸² tezvîc: tezevvüc B 34b/16

⁸³ medĥûl-bihâsi: medĥûl-bihâ B 34b/21

⁸⁴ Zeyd ile: -A 34b/22

⁸⁵ mehre: mehr B 34b/22

⁸⁶ Metinde kelime hemze ile yazılmamıştır:

⁸⁷ Hindi: Hind B 35a/08

⁸⁸ etmegile: édüp B 35a/08

⁸⁹ tezvîc: tezevvüc B 35a/12

⁹⁰ "Mes'ele" kelimesi yazılmayıp boşluk bırakılmıştır.

⁹¹ olup: -B 35a/25

[35b/01] olsa Hindün 'iddeti vefâtı gününden mi i'tibâr olunur yoḥsa haber [35b/02] vâşıl oldığı günden mi i'tibâr olunur? El-cevâb: Vefâtı gününden. Mes'ele: [35b/03] Zeyd zât-ı hayz olan zevce-i medḥül-bihâsı Hindi bāyinen taṭliḳ [35b/04] étdükden sonra altmış gün tamâmında Hind nefsini 'Amra tezvîc murâd [35b/05] étdükde⁹² üç hayz görüp 'iddetüm münkaẓiyye oldı dese [35b/06] 'Amr Hinde inanıcaḳ Hindi tezevvüc etmek câ'iz olur mı? El-cevâb: Olur. [35b/07] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hind-i ḥāmili taṭliḳ eylese Hindün 'iddeti [35b/08] ne ile münkaẓiyye olur? El-cevâb: Vâz'-ı ḥaml ile. Mes'ele: Zeyd zevcesi [35b/09] Hind-i ḥāmili taṭliḳ étdükden sonra Hind müstebînü'l-ḫılka bir cenîn-i [35b/10] meyt ilkâ eylese Hindün 'iddeti münkaẓiyye olur mı? El-cevâb: Olur.

Bâb-ı Şübütü'l-Neseb

[35b/11] Mes'ele: Zeydün ümm-i veledi Hind bir veled getürdükden⁹³ sonra⁹⁴ Zeyd veled [35b/12] benden degüldür déyü nefy eylese veledün nesebi Zeydden şâbit olur mı? [35b/13] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün ümm-i veledi olmayan cāriyesi [35b/14] Hind ḥāmil olduḳda Zeyd di'vet etmedin fevt olup ba'de [35b/15] beş ay mürûrında Hind bir veled doğurduḳda Zeyd beni vaṭy édüp [35b/16] veled Zeyddendür dese mücerred Hindün böyle démesile ol veledün [35b/17] nesebi Zeydden şâbit olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün cāriyesi [35b/18] Hind ibtidâ veled getürdüḳde Zeyd veled bendendür déyü da'vâ édüp [35b/19] ba'de Zeyd fevt olsa ol veled Zeyde vâriş olur mı? El-cevâb: [35b/20] Olur. Mes'ele: Zeydün cāriyesi Hind ibtidâ bir veled toḡurduḳda⁹⁵ [35b/21] Zeyd veled bendendür déyü di'vet édüp Hind Zeydün ümm-i veledi [35b/22] olduḳdan sonra bir müddet mürûrında Hind bir veled daḫı toḡurduḳda [35b/23] Zeyd di'vet etmeyüp nefy daḫı etmeyüp ba'de Zeyd fevt olsa [35b/24] veled-i mezbûr Zeyde vâriş olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeydün cāriyesi [35b/25] Hind veled getürdüḳde Zeyd⁹⁶ veled benden degüldür déyüp ba'de Zeyd fevt

(36a)

[36a/01] olsa ol veled Zeyde vâriş olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün [36a/02] cāriyesi Hind ḥāmile⁹⁷ olduḳda Zeyd ḥamli benden degüldür ḡayrıdandır [36a/03] déyüp ba'de Hind bir veled⁹⁸ toḡurduḳda Zeyd veled bendendür déyüp [36a/04] di'vet eylese ol veledün nesebi Zeydden şâbit olur mı? [36a/05] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeydün cāriyesi Hind bir veled toḡurduḳda [36a/06] Zeyd veled bendendür déyüp nesebi şâbit olduḳdan sonra Zeyd veled [36a/07] bendenden degüldür dese böyle démegile veled-i mezbûruḡ nesebi [36a/08] müntefi olmuş olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hindi [36a/09] vaṭy édüp Hindden veled geldükde Zeyd veled⁹⁹ bendendür déyü di'vet [36a/10] étdükden sonra Hind Zeydün ḡulamı Bekir¹⁰⁰ baḡa zinâ édüp ol veled [36a/11] zinâdan ḡâşıl oldı démegile Zeyd di'vetine nâdim olup veled [36a/12] benden degüldür déyüp ba'de Zeyd fevt olsa ol veled Zeyde vâriş olur mı? [36a/13] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeydün cāriyesi Hind bir veled-i zeker toḡurduḳda [36a/14] Zeyd veled-i mezbûr için ḳulum 'Amruḡ oḡlıdur déyü iḳrâr édüp ba'de¹⁰¹ [36a/15]

⁹² étdükde: étdükden sonra B 35b/05

⁹³ getürdükden: getürdüḳde B 35b/11

⁹⁴ sonra: -B 35b/11

⁹⁵ toḡurduḳda:

⁹⁶ Zeyd: -B 35b/25

⁹⁷ ḥāmile: ḥāmil B 36a/02

⁹⁸ daḫı: -A 36a/03

⁹⁹ veled: -B 36a/09

¹⁰⁰ Bekir: -B 36a/10

¹⁰¹ ba'de: -B 36a/14

Zeyd veled bendendür dese veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? [36a/16] El-cevāb: Olmaz lākin veled āzād olur. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hindi [36a/17] ulı 'Amra tezvīc ēdūp ba'de vaqt-i tezvīciden¹⁰² altı ay mūrūr [36a/18] ētdükden şonra Hind bir veled ogurduda¹⁰³ Zeyd veled bendendür dese [36a/19] veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olmaz lākin veled āzād [36a/20] olup Hind ümm-i veled olmuř olur. Mes'ele: Zeyd cāriye-i mevū'ası [36a/21] Hindi ulı 'Amra tezvīc ētdükden şonra altı aydan aallde bir [36a/22] veled ogurduda Zeyd veled bendendür dēyū di'vet ēdūp [36a/23] ba'de Zeyd fevt olsa veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? [36a/24] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeydün cāriyesi Hind hāmile¹⁰⁴ olduda [36a/25] Zeyd Hindün hamlı bendendür dēyū di'vet ēdūp ba'de Zeyd

(36b)

[36b/01] fevt olduda Hind vaqt-i di'vetten on bir ay tamāmında bir veled [36b/02] getirse ol veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur. [36b/03] Mes'ele: Zeyd Hindi hūrre olma üzere tezevvūc ve vaṭy ēdūp Hind [36b/04] bir veled ogurdudan şonra Hind 'Amru cāriyesi olduı şābit olsa [36b/05] 'Amr veled-i mezbūrı istirkāa ādir olur mı? El-cevāb: Olmaz lākin Zeyd [36b/06] veledün yevm-i uřūmetde olan ıymetini 'Amra¹⁰⁵ zāmin olur. Mes'ele: Zeyd [36b/07] Hindi cāriyesi olma üzere 'Amra bey' ve teslīm ēdūp 'Amr daı [36b/08] Hindi vaṭy ēdūp Hind bir veled ogurdudan şonra Bekir Hinde [36b/09] mūstaı ıup ba'de'l-iřbāt ve'l-ūkūm Hindi 'Amrdan alsa [36b/10] Bekir ol veledi istirkāa ādir¹⁰⁶ olur mı? El-cevāb: Olmaz lākin [36b/11] 'Amr veledün yevm-i uřūmetde olan ıymetin Bekire zāmin olur. [36b/12] Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hindi 'Amra bey' ve teslīm ēdūp vaqt-i [36b/13] bey'den altı ay mūrūrından şonra Hind bir veled ogurduda Zeyd¹⁰⁷ [36b/14] bendendür dēyūp 'Amr tařdı eylese¹⁰⁸ Zeyd¹⁰⁹ avl-i mūcerredile cāriyeyi [36b/15] 'Amrdan almaa ādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind Zeynebi [36b/16] cāriyesi olma üzere zevci Zeyde hibe ve teslīm ēdūp Zeyd [36b/17] daı Zeynebi vaṭy ēdūp Zeyneb bir veled ogurdudan şonra 'Amr [36b/18] Zeynebe¹¹⁰ mūstaı ıup ba'de'l-iřbāt ve'l-ūkūm Zeynebi Zeydden alsa [36b/19] 'Amr ol veledi istirkāa ādir olur mı? El-cevāb: Olmaz lākin Zeyd¹¹¹ [36b/20] veledün¹¹² yevm-i uřūmetde olan ıymetini 'Amra zāmin olur. [36b/21] Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hindi 'Amra bey' ve teslīm ētdükden şonra Hind [36b/22] okuz ay mūrūrında bir veled getirdükde Zeyd veled bendendür dēyū [36b/23] di'vet ēdūp 'Amr daı Zeydi tařdı eylese veledün nesebi [36b/24] Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd iki seneden [36b/25] berū mülkünde olan cāriyesi Hindi zevcesi Zeynebe řu adar

(37a)

[37a/01] ae mehri muābelesinde bey' ve teslīm ētdükden şonra vaqt-i bey'den [37a/02] altı aydan aallde Hind bir veled ogurduda Zeyd veled bendendür dēyū [37a/03] di'vet eylese veledün nesebi Zeydden şābit olup¹¹³ Hind Zeydün [37a/04] ümm-i veledi¹¹⁴ olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Ekřer müddet-i haml ne midārdur? [37a/05] El-cevāb: İki senedür. Mes'ele:

¹⁰² vaqt-i tezvīciden: vaqt-i tezevvūciden B 36a/17

¹⁰³ ogurduda: dourduda B 36a/18

¹⁰⁴ hāmile: hāmil B 36a/24

¹⁰⁵ 'Amra: -B 36b/06

¹⁰⁶ ādir +B 36b/10

¹⁰⁷ veled: -A 36b/13

¹⁰⁸ eylese: eylemese B 36b/14

¹⁰⁹ Zeyd: -B 36b/14

¹¹⁰ Zeynebe: -B 36b/18

¹¹¹ Zeyd: Zeydün B 36b/19

¹¹² veledün: -B 36b/20

¹¹³ olup: olur mı? B 37a/03

¹¹⁴ Hind Zeydün ümm-i veledi: -B 37a/04

Zeyd meznîyesi Hindi tezevvüc étdükden [37a/06] sonra Hind vaqt-i tezevvücden altı aydan aqallde bir veled toğursa ol [37a/07] veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd āher [37a/08] diyārda iken fevti şāyi' olmağıla zevcesi Hind ba'de [37a/09] inqizā'ü'l-'iddet nefsinî 'Amra tezvīc édüp 'Amrdan veled getürdükden sonra [37a/10] Zeyd hayyen gelüp Hindi¹¹⁵ 'Amrdan tefrīk étdürse ol veled Zeyd [37a/11] ve 'Amrdan qanqısına hüküm olunur? El-cevāb: 'Amra. Mes'ele: Zeyd babası 'Amruñ [37a/12] cāriyesi Hindi 'Amruñ izinsüz vaṭy édüp Hind Zeydden veled getürse [37a/13] ol veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd [37a/14] anası Hindün cāriyesi Zeynebi Hindün izinsüz vaṭy édüp Zeyneb [37a/15] Zeydden veled getürse ol veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? [37a/16] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindün cāriyesi Zeynebi vaṭy [37a/17] édüp Zeyneb bir veled toğurduqda Zeyd Hind Zeynebün vaṭy'ını [37a/18] baña ihlāl etmegile ben Zeynebi vaṭy édüp veled bendendür [37a/19] déyü di'vet étdükde Hind Zeydi ihlāl ve di'vetde taşdıq [37a/20] eylese veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: [37a/21] Zeydün anası Hindün cāriyesi Zeynebi tezevvüc etmedin Zeynebi Hindün [37a/22] ihlālile vaṭy ve ihbāl édüp ba'de Zeyd hamli bendendür déyü [37a/23] di'vet etmedin fevt olduqdan sonra Zeyneb bir veled toğursa ol veledün [37a/24] nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd āzādlu [37a/25] cāriyesi Hinde zinā édüp Hind Zeydden veled getürdükden [37a/26] Zeyd ögey anası Hindün cāriyesi vaṭy ve ihbāl édüp Zeyneb bir veled toğurduqda Zeyd Hind Zeynebün vaṭy'ı baña ihlāl etmegile dağı vaṭy ve ihbāl etmişdüm veled bendendür déyü di'vet édüp Hind dağı ihlāl ve di'vetde Zeydi taşdıq eylese veledün nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur.

(37b)

[37b/01] sonra Zeyd fevt olsa ol veled Zeyde vāriş olur mı? El-cevāb:¹¹⁶ Olmaz. [37b/02] Mes'ele:¹¹⁷ Zeyd-i müslim fevt olduqdan sonra zevcesi Hind-i naşrāniyye Zeydün fevtinden [37b/03] on ay tamāmında bir veled toğurup Hind inqizā-i 'iddete ikrār étmiş [37b/04] olmasa ol veled Zeyde vāriş olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd zevcesi [37b/05] Hindi üç talāk ile taṭliq étdükden sonra Hinde hülle étdürmedin [37b/06] Hindi tezevvüc ve vaṭy édüp ba'de Hind vaqt-i vaṭy'ından altı [37b/07] ay mürürında bir veled getürse veled-i mezbūruñ nesebi Zeydden şābit [37b/08] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeydün¹¹⁸ ümm-i veledi Hind hāmil iken [37b/09] Zeyd fevt olup zevcesi zevcesi¹¹⁹ Zeynebi ve oğlı 'Amr ile [37b/10] kızi Ḥadīceyi terk étdükden sonra Hind Zeydün fevtinden iki seneden [37b/11] aqallde bir veled toğursa veled-i mezbūr Zeyde vāriş olur mı? El-cevāb: Olur. [37b/12] Mes'ele: Zeyd zevce-i medhūl-bihāsı Hindi bāyinen taṭliq étdükden [37b/13] sonra Hind inqizā-i 'iddete ikrār etmedin iki seneden aqallde bir [37b/14] veled toğursa veled-i mezbūruñ nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: [37b/15] Olur. Mes'ele: Zeyd zevce-i medhūl-bihāsı Hindi bāyinen taṭliq édüp [37b/16] ba'de Hind¹²⁰ inqizā-i 'iddete ikrār etmedin iki sene mürürında [37b/17] bir veled toğurduqda veled Zeydündür déyüp lākin¹²¹ Zeyd di'vet etnese [37b/18] veled-i mezbūruñ nesebi Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [37b/19] Zeyd zevcesi Hindün üzerine Hindün qarındaşı kızi¹²² Zeynebi tezevvüc [37b/20] ve vaṭy édüp Zeyneb Zeydden veled getürse veled-i mezbūruñ nesebi [37b/21] Zeydden şābit olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind nefsinî Zeyde

¹¹⁵ Hindi: -B 37a/10

¹¹⁶ Metinde "El-cevāb" ibaresi yoktur, boşluk bırakılmıştır.

¹¹⁷ Metinde "Mes'ele" ibaresi yoktur.

¹¹⁸ Zeydün: Zeyd B 37b/08

¹¹⁹ zevcesi: +A 37b/09

¹²⁰ Hind: -B 37b/16

¹²¹ lākin: -B 37b/17

¹²² qarındaşı kızi: kız qarındaşı B 37b/19

tezvīc [37b/22] étdükden¹²³ sonra¹²⁴ on¹²⁵ ay mürürında sonra¹²⁶ bir veled getürdükdde [37b/23] Zeyd ol veled benden degüldür déyüp Hind dahı taşdıķ eylese [37b/24] Hind Zeydi taşdıķ etmegile veledün nesebi Zeydden müntefi olur mı? [37b/25] El-cevāb: Olmaz.

El-Ḥıdāne

Mes'ele: Hind-i şağirenün ḥaqq-ı ḥıdānesi li-ebeveyn

(38a)

[38a/01] er qarındaşı 'Amr ile li-eb er qarındaşı Bekirden ḳanḳısınınudur? El-cevāb: 'Amruñdur. Mes'ele: Zeyd-i şağiri anasının [38a/02] anası Hind¹²⁷ bi-ḥaqqā'l-ḥıdāne imsāk üzere iken Hind nefsinı Zeydün [38a/03] zī-raḥm-i maḥremi olan 'Amra tezvīc eylese Hindden ḥaqq-ı ḥıdāne sākıt [38a/04] olmuş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i şağirün anası ve ḥādınası [38a/05] Hind nefsinı şağire ecnebī olan şağirün rezā'en babası 'Amra [38a/06] tezvīc eylese şağirün anasının anası Zeyneb şağiri bi-ḥaqqā'l-ḥıdāne [38a/07] Hindden almağa ḳādire olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind-i şağirenün¹²⁸ [38a/08] anası¹²⁹ ve ḥādınası Zeyneb nefsinı şağire ecnebīye tezvīc étdükde¹³⁰ [38a/09] şağirenün anasının anası Ḥadice mecnūne olup şağireyi [38a/10] terbiyeye ḳādire olmamağıla Ḥadicenün anası 'Āyişe şağireyi [38a/11] Zeynebden alup terbiye ve imsāke ḳādire olur mı? El-cevāb: Olur. [38a/12] Mes'ele: Hind-i şağirenün anasının anası ve ḥādınası olan Zeyneb 'amyā [38a/13] olup şağireyi terbiyeye ḳādire olmasa ḥaqqā'l-ḥıdāne babasının [38a/14] anası Ḥadicenün olmağıla¹³¹ şağireyi rāy-ı ḥākimle Zeynebden alup [38a/15] terbiyeye ḳādire olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i şağirün [38a/16] anasının anası ve ḥādınası Hind Zeydün mālı olmağıla Zeydün [38a/17] mālından Zeyde ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafaḳa taḳdīr étdürüp beslerken Zeydün [38a/18] babasının anası Zeyneb ben kendi mālumdan beslerüm déyü Zeydi [38a/19] Hindden almağa ḳādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i şağirün anasının [38a/20] anası ve ḥādınası Hind Zeydün mālı olmağıla Zeydün mālından Zeyd [38a/21] için ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafaḳa taḳdīr étdürüp beslemek [38a/22] murād étdükde Zeydün babası 'Amr Hinde meccānen besle ve illā baña vér [38a/23] déyüp Hindden ḥaqqā'l-ḥıdāne sākıt olmadın Zeydi Hindden [38a/24] almağa ḳādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd ve 'Amr-ı şağirlerün [38a/25] analarının anası ve ḥādınaları Hind şağirlerün mālaları olmamağıla şağirlerün

(38b)

[38b/01] babaları Bekir-i müsir üzerine ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafaḳa taḳdīr [38b/02] étdürüp beslerken şağirlerün babalarının anası Zeyneb ben kendi [38b/03] mālumdan beslerüm déyü şağirleri Hindden almağa ḳādire olur mı? [38b/04] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i şağir anasının anası ve ḥādınası Hind [38b/05] şağirün mālı olmamağıla şağirün babası 'Amr-ı mu'sir üzerine nafaḳa [38b/06] taḳdīr étdürüp beslemek istedikde şağirün¹³² babasının [38b/07] anası Zeyneb-i müsire ben şağiri meccānen besleyüp Hindden men' [38b/08] etmem dese ḥākim¹³³ Hind-i¹³⁴ şağiri meccānen imsāk eyle yāḥūd Zeynebe [38b/09] vér démege ḳādire

¹²³ étdükden: étdükde B 37b/22

¹²⁴ sonra: -B 37b/22

¹²⁵ on: on bir B 37b/22

¹²⁶ sonra: -B 37b/22

¹²⁷ Hind: -B 38a/02

¹²⁸ Hind-i şağirenün: Hind-i şağire B 38a/07

¹²⁹ anası: +B 38a/08

¹³⁰ étdükde: étdükden sonra B 38a/08

¹³¹ Ḥadice: -A 38a/14

¹³² şağirün: -B 38b/06

¹³³ Zeyde: -A 38b/08

¹³⁴ Hind-i: -B 38b/08

olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i şağirūn [38b/10] hālası ve hādınası Hind fevt olup şağirūn hālī oğlu [38b/11] 'Amrdan ğayrı kimesnesi olmasa 'Amr şağiri rāy-ı hākimle alup [38b/12] terbiye ve imsāke kādīr olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i şağirūn¹³⁵ [38b/13] anası ve hādınası Hind nefsinin şağire ecnebīye tezvīc étdükde¹³⁶ [38b/14] şağirūn¹³⁷ hālī 'Amrdan ğayrı kimesnesi olmamağıla 'Amr şağiri [38b/15] rāy-ı hākimle¹³⁸ Hindden alup terbiye ve imsāke kādīr olur mı? [38b/16] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i müteveffānuñ şağir oğlu 'Amruñ vālidesi [38b/17] ve hādınası Hind nefsinin şağire ecnebīye tezvīc étdükde şağirūn [38b/18] Hindden ğayrı ancak li-eb kız qarındaşı Zeyneb mevcūd¹³⁹ olup ol dağı [38b/19] ecnebīye mütezevvice olmağıla hākim şağirūn Hind yanında tırmasını [38b/20] rāy édüp Hind imsāk üzere iken Zeyneb ben terbiye éderüm [38b/21] déyü şağiri Hindden almağa kādīre olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [38b/22] Dört yaşında olan Hind-i şağirenūñ li-ebeveyn hālası Zeyneb ile [38b/23] li-eb er qarındaşı 'Amrdan ğayrı kimesnesi olmayup Zeyneb Hindi [38b/24] imsākdan imtinā' eylese 'Amr Hindi terbiye ve imsāke kādīr [38b/25] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i şağirūn hādınası anası Hind [38b/26] fevt olup Zeydün anasının babası 'Amr ile li-ebeveyn 'ammī oğlu¹⁴⁰

(39a)

[39a/01] Bekir ve hālī Beşirden ğayrı kimesnesi olmasa haqq-ı hıdāne¹⁴¹ mezbūrlardan¹⁴² [39a/02] kañkısınınğdur. El-cevāb: Bekirūndür. Mes'ele: Hind-i şağirenūñ hādınası anası [39a/03] Zeyneb nefsinin şağireye¹⁴³ ecnebīye tezvīc étdükde şağirenūñ¹⁴⁴ nisvāndan [39a/04] hādına-i¹⁴⁵ uhrāsı¹⁴⁶ olmayup 'asabātdan ancak li-ebeveyn 'ammī oğlu 'Amr [39a/05] mevcūd olup lākin Hind müştēhāt¹⁴⁷ olup 'Amr emīn olmamağıla [39a/06] kādī Hindün Zeyneb yanında tırmasını rāy eylese 'Amr Hindi [39a/07] Zeynebden almağa kādīr olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i şağirūn [39a/08] haqq-ı hıdānesi şağirūn¹⁴⁸ li-ebeveyn kız qarındaşı Hind ile anasının [39a/09] babasının anası Zeyneb ve anasının 'ammesi Hādiceden [39a/10] kañkısınınğdur? El-cevāb: Hindūndür. Mes'ele: Hind-i şağirenūñ anası [39a/11] ve hādınası Zeyneb nefsinin şağireye ecnebīye tezvīc édüp [39a/12] lākin Hindün Zeynebden ğayrı kimesnesi olmamağıla Zeyneb [39a/13] Hindi rāy-ı hākim ile imsāk üzere iken Hindün vaşisi [39a/14] 'Amr Hindi Zeynebden almağa kādīr olur mı? El-cevāb: Olmaz. [39a/15] Mes'ele: Hind fevt olup evlād-ı şığārın terk étdükde şığārūñ [39a/16] akrabādan aslā kimesneleri olmamağıla şığarı Zeyd-i ecnebī [39a/17] alup imsāk eylese hākim şığārūñ dağı muhtarları 'Amruñ yanında [39a/18] tırmasını rāy édicek 'Amr şığarı Zeydden alup terbiye [39a/19] ve imsāke kādīr olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i müteveffānuñ [39a/20] ümm-i veledi Hind Zeydden olup dört beş yaşında olan [39a/21] şağir oğlu 'Amrı bi-haqq'a'l-hıdāne imsāk üzere iken 'Amruñ [39a/22] li-ebeveyn 'ammī Bekir Hinde mücerred sen ümm-i veled olmağıla senün için [39a/23] haqq-ı hıdāne yoğdur déyüp¹⁴⁹ 'Amrı Hindden almağa kādīr olur mı?

¹³⁵ Zeyd-i şağirūn: Hind-i şağirūn B 38b/12

¹³⁶ étdükde: étdükden sonra B 38b/13

¹³⁷ şağirūn: -B 38b/14

¹³⁸ hākimle: hākim ile B 38b/15

¹³⁹ mevcūd: mevcūde B 38b/18

¹⁴⁰ oğlu: -B 38b/26

¹⁴¹ haqq-ı hıdāne: mezbūrlardan B 39a/01

¹⁴² mezbūrlardan: haqq-ı hıdāne B 39a/01

¹⁴³ şağireye: şağire B 39a/03

¹⁴⁴ şağirenūñ: şağirūn B 39a/03

¹⁴⁵ hādına: hādınası B 39a/04

¹⁴⁶ uhrāsı: -B 39a/04

¹⁴⁷ müştēhāt: müştēhāte B 39a/05

¹⁴⁸ şağirūn: -B 39a/08

¹⁴⁹ déyüp: déyü B 39a/23

[39a/24] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i naşrāniyye zevci Zeyd-i müslim-i müteveffādan [39a/25] olan oğlu 'Amrı şağiri bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne imsāk üzere iken 'Amr

(39b)

[39b/01] ta'aḫḫul-ı dīn édüp müslümāndan 'ammesi Zeynebden ğayrı kimesnesi [39b/02] olmasa Zeyneb 'Amrı Hindden alup bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne imsāke [39b/03] kādire olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind-i naşrāniyye zevci-i muṭallıḫi [39b/04] Zeyd müslimden olup bir bucuḫ yaşında olan oğlu [39b/05] 'Amrı¹⁵⁰ şağiri bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne terbiye éderken 'Amr ta'aḫḫul-ı dīn [39b/06] etmeyüp ilf-i küfr ḥavfı yoğiken Zeyd-i mücerred Hind naşrāniyyedür [39b/07] déyü¹⁵¹ 'Amrı Hindden almağa kādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [39b/08] Zeyd-i şağiri anasının anası Zeyneb bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne imsāk [39b/09] üzere iken Zeyd yedi¹⁵² yaşını tekmiḫ édüp istiğnā ḥāşıl [39b/10] olsa Zeydüñ babası 'Amr Zeydi Zeynebden almağa kādir olur mı? [39b/11] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind zevci-i muṭallıḫi Zeydden olan şağire kız [39b/12] Zeynebi bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne terbiye üzere iken Zeyneb toḫuz yaşını [39b/13] tekmiḫ édüp müştehāt olsa Zeyd Zeynebi Hindden almağa kādir [39b/14] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind şağireyi anası Zeyneb [39b/15] bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne imsāk üzere iken Hind toḫuz yaşını tekmiḫ édüp [39b/16] müştehāt olsa şağirenüñ aḫreb-i 'asabātu li-ebeveyn 'ammī 'Amr [39b/17] şağireyi¹⁵³ almağa kādir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Dört beş [39b/18] yaşında olan Zeyd-i şağiri anasının anası Hind¹⁵⁴ bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne [39b/19] terbiye üzere iken Hindden ḥaḫḫ-ı ḥıdāne sāḫıṭ olmadın Zeydüñ [39b/20] babası 'Amr Zeydi Hindden almağa kādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. [39b/21] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi taṭlıḫ étdükden şonra Hind [39b/22] Zeydden olup dört beş yaşında olan şağir oğlu 'Amrı [39b/23] bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne alup terbiye etmek murād étdükde Zeyd ben imsāke [39b/24] ulāyum déyü vérmemege kādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [39b/25] Hind zevci-i muṭallıḫi Zeydden olup iki üç yaşında olan şağir

(40a)

[40a/01] oğlu 'Amrı bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne terbiye éderken Hind fācire olmağıla [40a/02] yābānlarda yatup şağiri menziline¹⁵⁵ yalnız bırakmağıla zıyā' ihtimāli [40a/03] ğālib olup ḥādına icrāsı¹⁵⁶ olmasa Zeyd şağiri rāy-ı ḥākimle [40a/04] Hindden almağa kādir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd zevcesi [40a/05] Hindi taṭlıḫ étdükden şonra Hindüñ Zeydden olan oğlu [40a/06] 'Amr bāliḡ ve rāy-ı müctemi' olup me'mün olmağıla Hind ile sākin [40a/07] olmaḫ istedikde Zeyd benümle sākin ol déyü 'Amra cebre kādir olur mı? [40a/08] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind āzādıslı 'Amr-ı şağiri terbiye ve imsāk [40a/09] üzere iken ecānibden Bekir-i mücerred āzādıslı olmağıla ben alurum déyü [40a/10] şağiri Hindden almağa kādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [40a/11] Hind Bekir-i bāliḡa anası Zeyneb-i şāliḫa ile sākine olmaḫ istedikde [40a/12] Hindüñ babasının kız qarındaşı Ḥadıce Hinde anañ ile sākine olduğına [40a/13] rāziyye olmam benüm menzilümde sākine ol déyü cebre kādir olur mı? [40a/14] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci-i muṭallıḫi Zeydden olan şağire [40a/15] kız Zeynebi bi-ḥaḫḫa'l-ḥıdāne imsāk üzere¹⁵⁷ Hind¹⁵⁸ şağireyi [40a/16] irzā' étmemek ile Zeyd şağireyi irzā' için Ḥadıceyi [40a/17] isticār eylese ḥaḫḫ-ı ḥıdāne Hindden sāḫıṭ olmuş olur mı¹⁵⁹ [40a/18] degül

¹⁵⁰ 'Amrı: 'Amr B 39b/05

¹⁵¹ da'va edüp: -A 39b/07

¹⁵² yedi: yeddi B 39b/09

¹⁵³ Zeynebden: -A 39b/17

¹⁵⁴ Hind: -B 39b/18

¹⁵⁵ menziline: menzilde B 40a/02

¹⁵⁶ icrāsı: uḫrāsı B 40a/03

¹⁵⁷ iken: -A 40a/15

¹⁵⁸ Hind: -B 40a/15

¹⁵⁹ olur mı: -B 40a/17

iken Zeyd Hinde mücerred sen şağireyi irzâ' etmemegile senden [40a/19] alurum démege kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci Zeyd-i [40a/20] müteveffâdan olan şağir oğlu 'Amrı bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne imsâk üzere [40a/21] iken 'Amr yedi¹⁶⁰ yaşını tekmi'l édüp lâkin 'Amruñ ricâlden [40a/22] li-ebeveyn 'ammî Bekirden ğayrı kimesnesi olmayup Bekir fâsıḳ ve müfsid [40a/23] olup 'Amrı¹⁶¹ aldığı taḳdîrce terbiye etmeyüp 'Amra zarar işâbet [40a/24] ihtimâli ğâlib olmağıla ḥâkim 'Amruñ Hind yanında ṭurmasını rây [40a/25] eylese Bekir râzî olmam déyü 'Amrı Hindden almağa kâdir olur mı?

(40b)

[40b/01] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci-i muṭallıḳi Zeydden olan şağir [40b/02] oğlu 'Amr ile şağire kızı Zeynebi 'aḳd ve¹⁶² nikâḥ olındığı belde de bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne [40b/03] terbiye üzere iken Hind 'Amr ve Zeynebi belde-i mezbûreden mesâfe-i [40b/04] sefer-i ba'îd olan belde-i uḫrâya getürmek murâd eylese Zeyd Hindi [40b/05] men'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Bir belde ahâlîsinden [40b/06] Zeyd belde-i uḫrâ ahâlîsinden Hindi tezevvüc étdükden şonra Hind [40b/07] fevt olup Zeydden olan şağire kızı Zeynebün ḥâdınası [40b/08] olmamağıla Zeyd Zeynebi alup kendi beldesine getürmek istedükde [40b/09] Hindün babası 'Amr Zeydi men'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [40b/10] Bir belde ahâlîsinden Zeyd belde-i mezbûre ahâlîsinden Hindi¹⁶³ [40b/11] ol belde de tezevvüc étdükden şonra Zeyd Hindi taṭlîḳ étdükde [40b/12] Hind Zeydden olan şağir oğlu 'Amrı bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne terbiye üzere [40b/13] iken Hind 'Amrı belde-i uḫrâya getürmek murâd eylese belde teyyn beyninde [40b/14] tafâvüt olup Zeyd bir günde belde-i uḫrâya varup gelmek mümkün olmayıcaḳ [40b/15] Zeyd Hindi men'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Bir belde ahâlîsinden [40b/16] Hind zevci Zeyd-i müteveffâdan olan şağire kızı Zeynebi bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne [40b/17] imsâk üzere iken nefsin Zeynebe ecnebîye tezvîc édüp Hindün [40b/18] anası olmasa ḥâlâ müddet-i sefer-i ba'îd olan¹⁶⁴ belde-i uḫrâda mütevaṭṭıne [40b/19] olup mütezevvice olmayan Zeynebün babasının anası Ḥadîce gelüp [40b/20] Zeynebi Hindün izinsüz belde-i uḫrâya getürüp anda imsâke kâdire [40b/21] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd bir belde ahâlîsinden Hindi ol [40b/22] belde de tezevvüc étdükden şonra Zeyd Hindi âḫer diyâra getürüp ba'de [40b/23] Zeyd fevt olduḳda Hind Zeydden olan şağire kızı Zeynebi [40b/24] bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne imsâk édüp kendi beldesine getürmek murâd étdükde [40b/25] Zeynebün vaşisi râzî olmam déyü¹⁶⁵ men'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. [40b/26] Mes'ele: Bir belde ahâlîsinden Hind zevci Zeyd-i müteveffâdan olan şağire kızı Zeynebi bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdâne imsâk üzere iken Hind nefsin Zeynebe ecnebîye tezevvüc¹⁶⁶ eylese ḥâlâ müddet-i seferden¹⁶⁷ ba'ide¹⁶⁸ olan ḳaşabada mütevaṭṭıne¹⁶⁹ olup mütezevvice olmayan Zeynebün li-eb kız ḳarındaşı Ḥadîce gelüp Zeynebi Hindün¹⁷⁰ izinsüz alup ol ḳaşabaya getürüp anda imsâke kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz.

(41a)

[41a/01] Mes'ele: Zeyd bir belde ahâlîsinden Hindi ol belde de tezevvüc [41a/02] édüp Zeydün Hindden kızı Zeyneb tevellüd étdükden şonra Zeyd Zeynebi [41a/03] belde-i uḫrâya getürüp

¹⁶⁰ yedi: yeddi B 40a/21

¹⁶¹ 'Amrı: 'Amr B 40a/23

¹⁶² ve: -B 40b/02

¹⁶³ Hindi: Hind B 40b/10

¹⁶⁴ olan: -B 40b/18

¹⁶⁵ Hindi: -A 40b/25

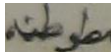
¹⁶⁶ tezevvüc: tezvîc B 40b/26

¹⁶⁷ seferden: sefer B 40b/26

¹⁶⁸ ba'ide: bâ'id B 40b/26

¹⁶⁹ Kelime tı (ط) ile yazılmıştır.

¹⁷⁰ Hindün: Hindden B 40b/26

ba'de Zeyd fevt olsa Zeyneb şağire olmağıla [41a/04] Hind Zeynebi belde-i ūlāya getirüp bi-ħaḳḳa'l-ħıḍāne imsāke kādire [41a/05] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind zevci¹⁷¹ müteveffadan olan şağire [41a/06] kızı Zeynebi bi-ħaḳḳa'l-ħıḍāne imsāk üzere iken Hind nefsinin Zeynebe ecnebīye [41a/07] tezvīc édüp nisvāndan ħāḍina-i uhrāsı olmamağıla Zeynebi aḳreb-i aşabātı [41a/08] li-ebeveyn 'ammī 'Amr alduḳdan sonra Hind ahyānen gelüp Zeynebi görmek [41a/09] istedükde 'Amr Hinde ben Zeynebi saña ašlā göstermem déyüp [41a/10] görmekten men'e kādır olur mı? El-cevāb: Olmaz.

Bāb-ı Nafaḳa

Mes'ele: Zeyd Hindi [41a/11] şu kadar aḳçe mehr-i mu'accel tesmiyesile tezevvüc étdükden sonra Zeyd [41a/12] Hinde¹⁷² mehr-i mu'accelini vérmemegile Hind nefsinin Zeyde teslim etmeyüp [41a/13] kendi menziline sākine olsa Hindün nafaḳası Zeyd üzerine [41a/14] lāzıme¹⁷³ olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeydün zevcesi Hind Zeydün [41a/15] menziline¹⁷⁴ Zeydün izinsüz bi-ğayr-ı ħaḳḳ ħurūc édüp bir müddet qarındaşı [41a/16] 'Amruñ menziline nāşizeten sākine olsa ol müddetde nafaḳaya [41a/17] müstaḥiḳka olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevci Zeydün menziline [41a/18] izinsüz bi-ğayr-ı ħaḳḳ çıḳup bir müddet anası Zeynebün menziline sākine [41a/19] olsa müddet-i mezbūrede Hindün nafaḳası Zeyd üzerine lāzıme [41a/20] olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün zevcesi Hind Zeydün [41a/21] menziline izinsüz bi-ğayr-ı ħaḳḳ ħurūc édüp zevci āḫerden olan [41a/22] oğlınun oğlu 'Amruñ menziline varduḳda kādıya Zeyd üzerine [41a/23] nafaḳa taḳdır étdürüp bir müddet 'Amruñ menziline nāşizeten sākine [41a/24] olsa nafaḳa-i muḳadderesini¹⁷⁵ Zeydden almağa kādire olur mı? El-cevāb: [41a/25] Olmaz. Mes'ele: Zeyd āḫer diyāra gıtdükde¹⁷⁶ 'Amr Zeydün zevcesi Hindi

(41b)

[41b/01] Zeydün emrinsüz bir müddet kendi mālıla infāḳ eylese Zeyd [41b/02] geldükde 'Amr-ı mücerred zevceñi infāḳ eyledüm déyü Zeydden nafaḳa bahāsı¹⁷⁷ [41b/03] nāmına nesne almağa kādır olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd [41b/04] āḫer diyāra gıtdükden sonra zevcesi Hind taḳdır-i kādı yāḫūd [41b/05] terāzī¹⁷⁸ yoḡiken bir müddet kendi mālıla geçinse Zeyd geldükde [41b/06] Hind müddet-i mezbūre için Zeydden nafaḳa bahā nāmına nesne almağa [41b/07] kādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi [41b/08] bilā-nafaḳa biraḡup āḫer diyāra gıtdükde Hind ħākime varup [41b/09] Zeyd üzerine kendüye ḳadr-i ma'rūfdan ziyāde yevmī şu kadar [41b/10] aḳçe nafaḳa taḳdır étdürse Zeyd geldükde ziyādeyi vérmemege [41b/11] kādır olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd āḫer diyāra gider olduḳda [41b/12] zevcesi Hinde bir senelik nafaḳasın¹⁷⁹ vérüp gıtdükden [41b/13] sonra Hind kādıya varup Zeyd beni bilā-nafaḳa biraḳdı¹⁸⁰ démegile [41b/14] kādı Hindi taḳdīḳ édüp Zeyd üzerine yevmī şu kadar aḳçe [41b/15] nafaḳa taḳdır étdüp ba'de bir sene tamāmına dek Zeydün vérdüğü¹⁸¹ [41b/16] nafaḳa ile geçinse Zeyd geldükde Hind-i mücerred nafaḳa taḳdır [41b/17]

¹⁷¹ Zeyd: -A 41a/05

¹⁷² Hinde: Hind B 41a/12

¹⁷³ lāzıme: lāzım B 41a/14

¹⁷⁴ menziline: menziline B 41a/15

¹⁷⁵ muḳadderesini: muḳaddereyi B 41a/24

¹⁷⁶ gıtdükde: gıtdükden sonra B 41a/25

¹⁷⁷ bahāsı: bahā B 41b/02

¹⁷⁸ Kelimede harflerin noktaları yoktur.

¹⁷⁹ nafaḳasın: nafaḳasını B 41b/12

¹⁸⁰ biraḳdı: biraḡup B 41b/13

¹⁸¹ vérdüğü: vérdiği B 41b/15

étdürdüm déyü sene-i mezbürenün¹⁸² nafağası nāmına Zeydden nesne [41b/18] almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd sefere gider olduğda [41b/19] zevcesi Hinde bir yıllık nafağasını vérüp gitdükden sonra Hind [41b/20] üç aylık nafağasını şarf édüp ba'de Zeyd fevt olsa sâ'ir [41b/21] vereşesi nafağa-i mezbüreden Hindün yedinde kalan¹⁸³ miqdârı mîrâşa [41b/22] idhâle kâdir olurlar mı? El-cevâb: Olmazlar. Mes'ele: Zeyd zevcesi [41b/23] Hindi bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitmegile Hind kâdiya varup [41b/24] Zeydün muđaribi 'Amr yedinde¹⁸⁴ olan aqçesinden nafağa taqđir [41b/25] étdürmek murâd eylese 'Amr meblağ-ı mezbûri¹⁸⁵ zevciyyete muqırr olıcaq

(42a)

[42a/01] kâdı Hind için meblağ-ı mezbürdan qadr-i ma'rûf nafağa taqđir étmege¹⁸⁶ kâdir [42a/02] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi bilâ-nafağa birağup [42a/03] âher diyâra gitmegile kâdiya varup Zeydün müda'ı 'Amr¹⁸⁷ yedinde [42a/04] olan aqçesinden nafağa taqđir étdürmek murâd eylese 'Amr meblağ-ı [42a/05] mezbûra ve zevciyyete muqırr olıcaq kâdı Hind için meblağ-ı mezbürdan qadr-i ma'rûf [42a/06] nafağa taqđir etmege kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd zevcesi [42a/07] Hindi bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitdükden sonra Hind¹⁸⁸ Zeydün [42a/08] kendüde vedî'at olan aqçesinden nafağasına qadr-i ma'rûf [42a/09] şu kadar aqçe şarf eylese Hinde zamân lâzım olur mı? El-cevâb: [42a/10] Olmaz. Mes'ele: Zeyd ba'zı esvâbını 'Amra idâ' ve teslim édüp Zeyd¹⁸⁹ âher diyâra [42a/11] gitdükden sonra Zeydün zevcesi Hind 'Amra Zeyd beni bilâ-nafağa [42a/12] biraqmağıla esvâbı bey' édüp şemenlerini nafağam için bağa vér déyü [42a/13] cebre kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi [42a/14] bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitmegile¹⁹⁰ Hind kâdiya varup Zeyd [42a/15] Zeyd üzerine kendüye qadr-i ma'rûf şu kadar aqçe nafağa taqđir [42a/16] étdürüp ba'de bir müddet kendi mālıla geçinse Zeyd geldükde [42a/17] Hind nafağa-i muqaddereyi Zeydden almağa kâdir¹⁹¹ olur mı? El-cevâb: Olur. [42a/18] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitmegile Hind [42a/19] kâdiya varup Zeyd üzerine kendüye qadr-i ma'rûf yevmî şu kadar [42a/20] aqçe taqđir ve istidâneye izin alup bir müddet istidâne ile geçindükden [42a/21] sonra nafağa ve istidâneyi¹⁹² almadın Zeyd fevt olsa Hind nafağayı istidâneyi [42a/22] Zeydün terekesinden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [42a/23] Zeyd zevcesi Hindi bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitmegile Hind kâdiya [42a/24] varup Zeyd üzerine qadr-i ma'rûf yevmî şu kadar aqçe nafağa taqđir [42a/25] ve istidâneye izin alup lâkin istidâne etmeyüp bir müddet kendi mālıla

(42b)

[42b/01] geçindükden sonra Zeyd geldükde fevt olsa Hind müddet-i mezbürede [42b/02] kendi mālından nafağasına¹⁹³ şarf étdüğü¹⁹⁴ aqçeyi Zeydün terekesinden [42b/03] almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi [42b/04] bilâ-nafağa birağup âher diyâra gitmegile Hind kâdiya varup Zeyd [42b/05] üzerine kendüye qadr-i ma'rûfdan yevmî şu kadar

¹⁸² mezbürenün: merkûmuñ B 41b/17

¹⁸³ Hindün yedinde kalan: fülân B 41b/21

¹⁸⁴ yedinde: yedinden B 41b/24

¹⁸⁵ mezbûri: mezbûre B 41b/25

¹⁸⁶ étmege: étdürmege B 42a/01

¹⁸⁷ 'Amr: 'Amra B 42a/03

¹⁸⁸ Hind: -B 42a/07

¹⁸⁹ Zeyd: -B 42a/10

¹⁹⁰ gitmegile: gitdükde B 42a/14

¹⁹¹ kâdir: kâdire B 42a/17

¹⁹² nafağa ve istidâneyi: müstedâneyi B 42a/21

¹⁹³ nafağasına: -B 42b/02

¹⁹⁴ étdüğü: étdiği B 42b/02

ağçe nafağa taqdir étdürüp [42b/06] bir müddet kendi mālıla geçinse Hind nafağa-i muqaddereyi Zeyd geldükde [42b/07] Zeydden almağa tevakkuf etmeyüp Zeydün qarındaşı Bekire mücerred qarındaşı [42b/08] olmağıla nafağa-i muqadderesi mālundan edā eyle déyü cebre kâdir [42b/09] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd iki üç yaşında olan şağire [42b/10] kıızı Hindi 'Amra tezvîc eylese Hindün nafağası 'Amr¹⁹⁵ üzerine [42b/11] lâzime olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd kıızı Hind-i şağireyi 'Amra [42b/12] tezvîc étdükden şonra Hind cimā'a muṭabbağa olmağıla¹⁹⁶ Zeyd Hindi 'Amra teslim [42b/13] édüp Hind 'Amruñ menziline sâkine iken 'Amr Hindi bilâ-nafağa [42b/14] bırağup âher diyâra gitdükde Zeyd Hind için hâkime 'Amruñ üzerine [42b/15] qadr-i ma'rûf yevmî şu qadar ağçe nafağa taqdir étdürüp¹⁹⁷ emr-i hâkimle [42b/16] 'Amra rücû' şartıla istidâne édüp Hindi bir müddet istidâne [42b/17] ile infâk étdükden şonra Zeyd fevt olsa vereseşi nafağayı [42b/18] müstedâneyi 'Amrdan almağa kâdir olurlar mı?¹⁹⁸ El-cevâb: Olurlar.¹⁹⁹ Mes'ele: [42b/19] Zeyd zevcesi Hindi bilâ-nafağa bırağup âher diyâra gitmegile [42b/20] Hind hâkime varup Zeyd üzerine kendüye qadr-i ma'rûf [42b/21] yevmî²⁰⁰ şu qadar ağçe nafağa taqdir étdürüp ve istidâneye [42b/22] izin alup iki sene istidâne ile geçindükden şonra Zeyd gelüp [42b/23] Hind nafağa-i müstedâneyi Zeydden taleb étdükde Zeyd [42b/24] ben seni bir sene muqaddem taṭlîk édüp taṭlâk mektûbı irsâl²⁰¹ [42b/25] étmişidüm déyü da'vâ ve Hind bi'l-külliyeye inkâr édüp Zeydün

(43a)

[43a/01] müdde'ası sâbit olmasa kavlı-i mücerredile nafağa-i müstedâneyi [43a/02] tamâmen vérmemege kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd altı [43a/03] yaşında olan şağire kıızı Hindi 'Amra tezvîc eylese Hind [43a/04] maşlahat-ı ricâle şâliha olmadın Hindün nafağası 'Amruñ²⁰² [43a/05] üzerine lâzime olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i müteveffânun [43a/06] zevcesi Hind nafağa-i²⁰³ 'iddet nâmına terekeden nesne almağa [43a/07] kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd Zeynebün²⁰⁴ zevce-i medhûl- [43a/08] bihâsı Hind-i naşrâniyye İslâma geldükde Zeyde İslâm 'arz [43a/09] olunup Zeyd ibâ etmegile qadı Hindi Zeydden tefrîk eylese [43a/10] Hind Zeydden nafağa-i²⁰⁵ 'iddet almağa kâdire olur mı? El-cevâb: [43a/11] Olur. Mes'ele: Zeydün zevce-i muṭallığı Hindi Zeydün²⁰⁶ üzerine [43a/12] hâkime nafağa taqdir étdürmedin 'iddeti mün'akid²⁰⁷ olsa Hind [43a/13] Zeydden nafağa-i 'iddet nâmına nesne almağa kâdire olur mı? [43a/14] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i mu'tedde zevc-i muṭallığı Zeyd üzerine [43a/15] hâkime qadr-i ma'rûf yevmî şu qadar ağçe nafağa-i²⁰⁸ 'iddet taqdir étdürse [43a/16] Hind meblağ-ı mezbûrı Zeydden alup nafağasına şarfa kâdire olur mı? [43a/17] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind zevc-i muṭallığı Zeyd üzerine hâkime [43a/18] qadr-i ma'rûf yevmî şu qadar ağçe nafağa-i 'iddet taqdir ve istidâneye [43a/19] izin alup 'iddeti münkaziyye olunca istidâne ile nefsinin infâk [43a/20] étdükden şonra nafağa-i müstedânesi²⁰⁹ Zeydden almadın Hind fevt [43a/21] olsa Hindün vereseşi nafağa-i müstedâneyi Zeydden almağa kâdir [43a/22] olurlar mı? El-cevâb: Olurlar. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı

¹⁹⁵ 'Amr: Zeyd B 42b/10

¹⁹⁶ olmağıla: olmamağıla 42b/12

¹⁹⁷ ba'de: -A 42b/15

¹⁹⁸ olurlar mı?: olur mı? B 42b/18

¹⁹⁹ Olurlar.: Olur. B 42b/18

²⁰⁰ yevmî: yevm B 42b/21

²⁰¹ irsâl -B 42b/24

²⁰² 'Amruñ: Zeyd B 43a/04

²⁰³ ve: -A 43a/06

²⁰⁴ Zeynebün: zimmînün B 43a/07

²⁰⁵ ve: -A 43a/10

²⁰⁶ Zeydün: Zeyd B 43a/11

²⁰⁷ mün'akid: münkaziyye B 43a/12

²⁰⁸ ve: -A 43a/15

²⁰⁹ müstedânesi: müstedâneyi B 43a/20

müteveffânun mu'teddesi [43a/23] Hinde nefsinin kendüye tezvîc etmek şartıyla nafaqasına şarf [43a/24] için bir miqdâr akçe gönderüp²¹⁰ Hind dağı şarf étdükden sonra 'iddeti

(43b)

[43b/01] tamâmında nefsinin Zeyde tezvîcinden ibâ eylese Zeyd meblağ-ı merķümü [43b/02] Hinde tazmîne kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind-i fakîre-i bâliğanun [43b/03] nafaqası babası²¹¹ Zeydün üzerine şer'an lâzime olur mı? El-cevâb: Olur. [43b/04] Mes'ele: Hind-i şağire-i müsirenün nafaqası kendi mālından mı lâzime [43b/05] olur²¹² yoğsa babası²¹³ Zeyd üzerine mi? El-cevâb: Kendi mālından. Mes'ele: [43b/06] Hind-i müsirenün nafaqası oğlı Zeyd üzerine lâzime olur mı? El-cevâb: [43b/07] Olmaz. Mes'ele: Hind müsire olup ihtiyâcı yoğiken şağir oğlı 'Amruñ [43b/08] mālından nefsiçün nafaqa taķdîr²¹⁴ étdürüp almağa kâdire olur mı? [43b/09] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i müsirün oğlı 'Amr-ı kebîr marîz olup [43b/10] kâr ve kisbe kâdir olmayup fakîr olsa 'Amruñ nafaqası Zeyd [43b/11] üzerine lâzım²¹⁵ olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Fakîr ve muhtâc olan [43b/12] Zeyd²¹⁶ şağir oğlı 'Amr-ı müsirden ğayrı kimesnesi olmasa Zeyd 'Amruñ [43b/13] mālından kendi nafaqasına kâdr-i ma'rûfdan²¹⁷ şarf étmek câ'iz [43b/14] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd fakîr ve muhtâc olup kıızı Hind-i [43b/15] şağire-i müsireden ğayrı kimesnesi olmamağıla Zeyd Hindün şu kadar [43b/16] mālını kâdr-i ma'rûf kendi nafaqasına şarf eylese Hind bâliğa [43b/17] olduğda ol mālî Zeyde tazmîne kâdire olur mı? El-cevâb: Olmaz. [43b/18] Mes'ele: Zeyd fakîr ve muhtâc olup oğlı 'Amr-ı müsirden ğayrı kimesnesi [43b/19] olmamağıla 'Amruñ mālından şu kadar akçeyi 'Amruñ izinsüz kâdr-i ma'rûf [43b/20] nafaqasına şarf eylese 'Amr meblağ-ı merķümü Zeyde tazmîne kâdir [43b/21] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i fakîrün oğlı 'Amrdan ğayrı kimesnesi [43b/22] olmayup lâkin 'Amr dağı fakîr olup kâr ve kisbe kâdir olmasa [43b/23] Zeydün nafaqası 'Amr üzerine lâzım²¹⁸ olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [43b/24] Zeyd-i zimmînün zevcesi Hind İslâma gelmek ile²¹⁹ Hindün²²⁰ [43b/25] Zeydden²²¹ olan şağire kıızı Zeynebün İslâma hüküm olsa²²² Zeynebün

(44a)

[44a/01] mālî olmayıcağ Zeynebün nafaqası Zeyd üzerine lâzime olur mı? [44a/02] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind-i fakîrenün²²³ li-ebeveyn kız qarındaşı Zeyneb-i müsireden [44a/03] ğayrı kimesnesi olmasa Hindün nafaqası Zeyneb üzerine lâzime [44a/04] olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Kisbe kâdir olan Zeydün zevcesi [44a/05] Hindün nafaqası Zeydün babası 'Amr üzerine lâzime olur mı? [44a/06] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i fakîrün li-ebeveyn er qarındaş oğulları [44a/07] 'Amr ve Bekirden ğayrı kimesnesi olmayup lâkin 'Amr ve Bekir dağı [44a/08] mu'sirler olsalar Zeydün nafaqası 'Amr ve Bekirün üzerlerine lâzım olur mı? [44a/09] El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i fakîrenün nafaqası müsirler olan [44a/10] oğlı²²⁴ 'Amr ile

²¹⁰ gönderüp: göndürüp B 43a/24

²¹¹ babası: +B 43b/03

²¹² olur: olup B 43b/05

²¹³ babası: -B 43b/05

²¹⁴ taķdîr: -B 43b/08

²¹⁵ lâzım: lâzime B 43b/11

²¹⁶ Zeyd: Zeydün B 43b/12

²¹⁷ ma'rûfdan: ma'rûf B 43b/13

²¹⁸ lâzım: lâzime B 43b/23

²¹⁹ gelmek ile: gelmegile B 43b/24

²²⁰ Hindün: Hindden B 43b/24

²²¹ Zeydden: -B 43b/25

²²² olsa: olinsa B 43b/25

²²³ fakîrenün: fakîrün B 44a/02

²²⁴ oğlı: -B 44a/10

kızları Zeyneb ve Hādīce üzerlerine ne vechle lāzıme [44a/11] olur? El-cevāb: Cümlesine beraber lāzıme olur. Mes'ele: Hind-i naşrāniyye [44a/12] fakīre ve müsire olup müsirler olan oğulları Zeyd-i müslim ve 'Amr-ı [44a/13] naşrāni ile müsire olan kıızı Zeyneb-i naşrāniyyeden gayrı kimesnesi [44a/14] olmasa Hindün nafaqası mezbūrlarun üzerlerine ne vechle [44a/15] lāzıme olur? El-cevāb: Beraber. Mes'ele: Zeyd-i şağīr-i fakīrūn anası [44a/16] Hind-i müsire ile li-ebeveyn 'ammī 'Amr-ı müsirden gayrı kimesnesi [44a/17] olmasa şağīrūn nafaqası mezbūrlarun üzerlerine ne vechle [44a/18] lāzıme olur? El-cevāb: Sülüş Hinde bākiyesi 'Amra lāzıme olur. [44a/19] Mes'ele: Zeyd-i fakīrūn nafaqası yalnız müsirler olan oğulları [44a/20] 'Amr ve Bekir üzerlerine mi lāzıme olur yoksa oğlunun [44a/21] oğlu Beşir üzerine dağı lāzıme²²⁵ olur? El-cevāb: Yalnız 'Amr [44a/22] ve Bekir üzerlerine lāzıme²²⁶ olur. Mes'ele: Zeyd-i şağīr-i fakīrūn [44a/23] müsirler olan li-eb er qarındaşı 'Amr ile li-ebeveyn 'ammī Bekirden [44a/24] gayrı kimesnesi olmasa Zeydün nafaqası yalnız 'Amr üzerine mi [44a/25] lāzıme olur²²⁷ yoksa Bekir üzerine dağı lāzıme olur mı?

(44b)

[44b/01] El-cevāb: Yalnız 'Amr üzerine lāzıme olur. Mes'ele: Zeyd-i şağīr-i fakīrūn [44b/02] anası Hind ve li-eb er qarındaşı 'Amr ile li-ebeveyn 'ammīleri Bekir ve Beşirden [44b/03] gayrı kimesnesi olmayup lākin Hind ve 'Amr mu'sirler olup [44b/04] Bekir ve Beşir müsirler olsalar Zeydün nafaqası Bekir ve Beşir üzerlerine [44b/05] lāzıme olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i şağīr-i fakīrūn anası [44b/06] Hind ile li-ebeveyn 'ammī 'Amrdan gayrı kimesnesi olmayup lākin [44b/07] Hind müsire²²⁸ olup 'Amr mu'sir olsa Zeydün nafaqası yalnız [44b/08] Hind üzerine mi lāzıme²²⁹ olur yoksa 'Amr üzerine de lāzıme²³⁰ [44b/09] olur mı?²³¹ El-cevāb: Yalnız Hind üzerine lāzıme²³² olur. Mes'ele: Hind [44b/10] zevc-i muṭallīki Zeydden olup hıdānesinde olan veled-i²³³ şağīri²³⁴ [44b/11] için Zeyd üzerine hākime qadr-i ma'rūfdan ziyāde yevmī şu kadar [44b/12] aqçe²³⁵ nafaqa taqdīr ētdürse Zeyd ziyādeyi hākime haṭṭ ētdürmege [44b/13] qādir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd-i müteveffādan [44b/14] olup hıdānesinde olan şağīre kıızı Zeynebün vaşisi [44b/15] 'Amrun yedinde olan mālından Zeyneb için hākime²³⁶ qadr-i ma'rūfdan [44b/16] ziyāde yevmī²³⁷ şu kadar aqçe nafaqa taqdīr ētdürse 'Amr ziyādeyi [44b/17] hākime haṭṭ ētdürmege qādir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: [44b/18] Hind kıızının kıızı Zeyneb-i şağīreyi bi-haqqā'l-hıdāne terbiye ēderken [44b/19] Zeynebün mālī olmamağıla Zeyneb için babası Zeyd üzerine hākime [44b/20] günde qadr-i ma'rūf şu kadar aqçe nafaqa taqdīr ētdürüp [44b/21] Zeydden taleb ētdükde Zeyd bilā-nafaqasıla ve illā Zeynebi senden [44b/22] alurum dēmege qādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevc-i muṭallīki [44b/23] Zeydden olan şağīre kıızı Zeynebi bi-haqqā'l-hıdāne terbiye üzere iken [44b/24] nefsinin şağīre ecnebī olan 'Amra tezvīc ēdüp şağīrenün nisvāndan [44b/25] hādına-i uhrāsı olmamağıla Zeyd Zeynebi Hindden almaq istēdükde

(45a)

²²⁵ lāzıme: lāzım B 44a/21

²²⁶ lāzıme: lāzım B 44a/22

²²⁷ 'Amr üzerine mi lāzıme olur: 'Amr üzerine lāzım olur mı B 44a/25

²²⁸ müsire: müsir B 44b/07

²²⁹ lāzıme: lāzım B 44b/08

²³⁰ lāzıme: lāzım B 44b/08

²³¹ olur mı?: olur? B 44b/09

²³² lāzıme: lāzım B 44b/09

²³³ veled: -B 44b/10

²³⁴ şağīri: şağīr B 44b/10

²³⁵ aqçe: -B 44b/12

²³⁶ hākime: hākim B 44b/15

²³⁷ yevmī: yevm B 44b/16

[45a/01] Hind ben Zeynebi bilā-nafağa beslerüm demegile Zeyd Zeynebi Hindden almayup ba'de [45a/02] 'Amr Hindi bāyinen taṭliḳ eylese Zeynebün mālī olmamağıla Hind Zeyneb [45a/03] için Zeyd üzerine ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafağa taḳdīr étdürüp [45a/04] müṣteḥāt olınca bi-ḥaḳḳa'l-ḥıdāne imsäḳ étmek istedikde Zeyd-i mücerred [45a/05] muḳaddemā bilā-nafağa besledüm demegile nafağasuz besle ve illā Zeynebi alurum [45a/06] démege ḳādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevc-i muṭalliḳi Zeydden [45a/07] olup ḥıdānesinde olan ṣaḡire ḳızı Zeynebi bir müddet kendi [45a/08] ta'āmindan teberru'an infāḳ eylese Hind vech-i muḥarrer üzere infāḳıçun [45a/09] Zeydden nesne almağa ḳādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind [45a/10] zevc-i muṭalliḳi Zeydden olup ḥıdānesinde olan ṣaḡire ḳızı Zeynebün [45a/11] mālī olmamağıla Zeyneb için Zeyd üzerine ḥākime ḳadr-i ma'rūf [45a/12] nafağa taḳdīr étdürse Hind nafağa-i muḳaddereyi Zeydden alup [45a/13] ṣaḡireyi infāḳa ḳādire olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind zevci [45a/14] Zeyd-i müteveffādan olup ḥıdānesinde olan ṣaḡir oğulları [45a/15] 'Amr ve Bekirün vaṣileri Beṣirün yedinde olan māllarından ṣaḡireler [45a/16] için ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafağa taḳdīr étdürse²³⁸ Hind nafağa-i [45a/17] muḳaddereyi Beṣirden alup ṣaḡirleri infāḳa ḳādire olur mı? [45a/18] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind-i ṣaḡirenün anasının anası ve ḥāḏınası [45a/19] zīnet-i²³⁹ Hind için babası 'Amr üzerine ḥākime yevmī ṣu ḳadar aḳçe [45a/20] nafağa taḳdīr étdürüp ve istidāneye izin ve hüccet alup lākin Zeyneb [45a/21] istidāne etmeyüp ve Hind için müstaḳillen ta'ām taḃḥ étmeyüp Hind Zeynebün [45a/22] nefsiçün taḃḥ étdüğü²⁴⁰ ta'āmdan Zeynebün ibāḥesile bir müddet Zeyneb [45a/23] ile ekl eylese Zeyneb-i mücerred nafağa taḳdīr étdürdüm déyü nafağa-i muḳaddereyi [45a/24] 'Amrdan almağa ḳādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i ṣaḡirenün [45a/25] anasının anası ve ḥāḏınası Zeyneb Hind için babası 'Amruḡ

(45b)

[45b/01] üzerine ḥākime yevmī ṣu ḳadar aḳçe nafağa taḳdīr étdürüp [45b/02] istidāneye izin alduḳdan ṣonra Zeyneb istidāne etmeyüp nefsiçün [45b/03] taḃḥ eylediği²⁴¹ ta'āmdan bir müddet Hindi teberru'an iṭ'ām²⁴² eylese Zeyneb [45b/04] yedümde nafağa hücceti vardır déyü nafağa-i muḳaddereyi 'Amrdan almağa [45b/05] ḳādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind zevc-i muṭalliḳi Zeydden [45b/06] olup ḥıdānesinde olan ṣaḡir oḡlı 'Amruḡ mālī olmamağıla [45b/07] 'Amr için Zeyd üzerine ḥākime ḳadr-i ma'rūf nafağa taḳdīr étdürüp [45b/08] ve²⁴³ istidāneye izin alduḳdan ṣonra Hind bir müddet 'Amrı istidāne [45b/09] ile infāḳ eylese Hind nafağa-i müstedāneyi Zeydden almağa ḳādire [45b/10] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Hind zevci Zeyd-i müteveffādan olup ḥıdānesinde [45b/11] olan ṣaḡire ḳızı Zeynebün vaṣisi yedinde olan mālından [45b/12] Zeyneb için ḥākime yevmī ṣu ḳadar aḳçe nafağa taḳdīr étdürüp [45b/13] ve istidāneye izin²⁴⁴ alup²⁴⁵ lākin Hind istidāne etmeyüp ve Zeynebi [45b/14] müstaḳillen infāḳ etmeyüp Zeyneb Hindün ibāḥesile Hindün [45b/15] nefsiçün taḃḥ étdüğü²⁴⁶ ta'āmdan bir müddet Hind ile ekl eylese [45b/16] Hind-i mücerred nafağa taḳdīr étdürdüm déyü nafağa-i muḳaddereyi Zeynebün [45b/17] mālından almağa ḳādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd ḥacr ve terbiyesinde [45b//18] olan ögey ḳızı Hind-i ṣaḡirenün mālī olmağıla Hindün mālından [45b/19] Hind için ḥākime ḳadr-i ma'rūf yevmī ṣu ḳadar aḳçe²⁴⁷ nafağa taḳdīr

²³⁸ étdürse: étdürüp B 45a16

²³⁹ zīnet: Zeyneb B 45a/19

²⁴⁰ étdüğü: étdiği B 45a/22

²⁴¹ eylediği: étdiği B 45b/03

²⁴² iṭ'ām: infāḳ B 45b/03

²⁴³ ve: -B 45b/08

²⁴⁴ ve hüccet: -A 45b/13

²⁴⁵ alup: -B 45b/13

²⁴⁶ étdüğü: étdiği B 45b/15

²⁴⁷ yevmī ṣu ḳadar aḳçe: -B 45b/19

étdürüp [45b/20] ve istidāneye izin alup Hindi bir müddet istidāne ile [45b/21] infāk eylese²⁴⁸ Hind bāliğa olduğda Zeyd nafağa-i muqaddere-i müstedāneyi [45b/22] Hindden almağa kâdir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i müteveffānuñ [45b/23] şağire kıızı Hindüñ anası ve hādınası Zeyneb-i müsire Hindüñ [45b/24] ašlā māl²⁴⁹ yoğiken kâdıya Hind için şu kadar aqçe nafağa taqdır [45b/25] étdürüp²⁵⁰ hüccet alduqdan şonra Zeyneb Hindi bāliğa olunca kendi

(46a)

[46a/01] mālıla infāk édüp ba'de Hind bir miqdār māl²⁵¹ iktisāb eylese [46a/02] Zeyneb-i mücerred yedümde nafağa hücceti vardur déyü vech-i muharrer üzere infākıçun [46a/03] Hindden nesne almağa kâdire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Hind [46a/04] hıdānesinde olan şağir oğlı 'Amruñ mālından hākime 'Amr için [46a/05] qadr-i ma'rūf yevmi²⁵² şu kadar aqçe nafağa taqdır ve istidāneye izin [46a/06] alup şağiri bir müddet istidāne ile infāk étdükden şonra Hind [46a/07] nafağa-i muqaddere-i müstedāneyi şağirüñ mālından almadın şağir fevt [46a/08] olsa Hind nafağa-i müstedāneyi şağirüñ mālından almağa kâdire [46a/09] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd hacr terbiyesinde olan kız²⁵³ qarındaşı [46a/10] oğlı 'Amr ile qarındaşı kıızı²⁵⁴ Hind-i şağirler için vaşileri [46a/11] yedlerinde olan mällarından hākime qadr-i ma'rūf günde şu kadar aqçe [46a/12] nafağa taqdır ve istidāneye izin alup şağirleri bir müddet [46a/13] istidāne ile infāk étdükden şonra nafağa-i müstedāneyi almadın [46a/14] Zeyd ba'de şağirler fevt olup şağirlerüñ mällarını vārişleri [46a/15] kabz eyleseler Zeydün veresesi nafağa-i müstedāneyi şağirlerüñ [46a/16] tereke-i vāfiyesinden²⁵⁵ vārişlerinden almağa kâdir olurlar mı? [46a/17] El-cevāb: Olurlar. Mes'ele: Hind-i şağireyi anası Zeyneb terbiye éderken [46a/18] Zeyneb fevt olduğda babası Zeyd āher diyārda olup Hindüñ nisvāndan [46a/19] ašlā kimesnesi olmayup ricālden ancak li-ebeveyn 'ammī oğlı 'Amr mevcūd [46a/20] olup emīn olmağıla hākim Hindi 'Amra vérüp Zeyd üzerine Hind [46a/21] için günde qadr-i ma'rūf şu kadar aqçe nafağa taqdır ve istidāneye [46a/22] izin vérüp 'Amr dağı istidāne ile bir müddet Hindi infāk étdükden [46a/23] şonra Zeyd gelse 'Amr nafağa-i müstedāneyi Zeydden almağa kâdir olur mı? [46a/24] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd şihhatinde kulı 'Amr için fevtümden kırk gün [46a/25] muqaddem āzād olsun dédükdün şonra Zeyd bir sene mürürında fevt

(46b)

[46b/01] olsa 'Amr Zeydün cemī' mālından āzād olur mı? El-cevāb: Olur.

Kitabü'l-İ'tāk

Mes'ele: [46b/02] Hind²⁵⁶ cāriyesi Zeyneb için fevtümden kırk gün muqaddem āzād olsun [46b/03] dédükdün şonra Hind Zeynebi bey'e kâdire olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd [46b/04] kulı 'Amra cāriyesi Hindi tezvīc édüp Hind bir veled getürdükdün [46b/05] şonra Zeyd ancak 'Amr ile Hindi i'tāk édüp veled-i merkūmı i'tāk [46b/06] eylemese ol veled teba'iyyetle āzād olmuş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [46b/07] Zeyd 'Amra kuluñ Bekiri āzād eyle saña şu kadar aqçe véreyüm déyüp [46b/08] 'Amr dağı Bekiri āzād eylese 'Amr meblağ-ı mezbūrı Zeydden almağa kâdir olur mı? [46b/09] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd cāriyesi

²⁴⁸ eylese: étdükden şonra B 45b/21

²⁴⁹ māl: māl B 45b/24

²⁵⁰ ve: -A 45b/25

²⁵¹ māl: māl B 46a/01

²⁵² yevmi: yevm B 46a/05

²⁵³ kız: -B 46a/09

²⁵⁴ qarındaşı kıızı: kız qarındaşı B 46a/10

²⁵⁵ vāfiyesinden: vāfiyesini kabz éden B 46a/16

²⁵⁶ Hind: Zeyd B 46b/02

Hindi kulu 'Amra tezvīc édüp [46b/10] Hind 'Amrdan hāmīle²⁵⁷ olduğdan sonra Zeyd ancak 'Amrī i'tāk édüp [46b/11] ba'de fevt olduğda Hind bir veled toğurmağıla Zeydün²⁵⁸ vereşesi ol [46b/12] veledi istirkāk murād étdüklerinde 'Amr-ı mücerred beni i'tāk étmegile veled [46b/13] dağı āzād olmuş olur déyü vereşeyi men'e kâdir olur mı? El-cevāb: Olmaz. [46b/14] Mes'ele: Zeyd kulu 'Amr için oğlumdur dese 'Amr āzād olur mı? [46b/15] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hind için kızumdur dese [46b/16] Hind āzād olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd kulu 'Amra bir iş [46b/17] ışmarladuğda oğul şöyle işle dese böyle demegile 'Amr āzād²⁵⁹ [46b/18] olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd²⁶⁰ cāriyesi Hind için Hind kızum [46b/19] gibidür déyüp lākin 'itk niyet eylemese Hind āzād olmuş olur mı? [46b/20] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hind için kızum gibidür [46b/21] déyüp lākin 'itk niyet etmeyüp tatyīb murād eylese mücerred böyle [46b/22] demegile Hindün vaṭy'ı Zeyde haram olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [46b/23] Zeydün kulu 'Amr için 'Amruñ zevcesi Hind 'Amr āzādлу midur [46b/24] déyü su'āl étdükde āzādлуdur²⁶¹ dese 'Amr āzād²⁶² olur mı? El-cevāb: [46b/25] Olur. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hind için kadıncağdur déyüp lākin

(47a)

[47a/01] 'itk niyet eylemese böyle demegile Hind āzād olur mı? El-cevāb: Olmaz. [47a/02] Mes'ele: Zeyd 'Amr zimmetinde olan şu kadar aqçe²⁶³ haqqımı²⁶⁴ 'Amrdan alursam [47a/03] kulum Bekir āzād olsun dedükden sonra Zeyd meblağ-ı mezbūri 'Amrdan [47a/04] alsa Bekir āzād olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd kulu 'Amra seni bey' [47a/05] édersem āzād ol dedükden sonra Zeyd 'Amrī Bekire bey'-i şahīh ile [47a/06] bey' ve²⁶⁵ teslim²⁶⁶ eylese 'Amr āzād olmuş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: [47a/07] Zeyd cāriyesi Hind için şatılık degüldür dese Zeyd-i mücerred²⁶⁷ böyle [47a/08] demegile Hindün 'itkına ikrār etmiş olup Hind āzādлу²⁶⁸ olur mı? [47a/09] El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd cāriyesi Hindi 'Amra tezvīc étdükden [47a/10] sonra Zeyd Hindi bey'e kâdir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd [47a/11] cāriyesi Hindi āzād etmedin kendüye nikāh édüp lākin veled getürmese [47a/12] hālā Zeyd Hindi bey' murād étdükde Hind-i mücerred nikāh étmegile āzād [47a/13] olmuş olurum déyüp imtinā'a kâdire olur mı? El-cevāb: Olmaz. [47a/14] Mes'ele: Zeyd²⁶⁹ kulu 'Amr bir tarikle hünkār dirligine geçdükdün sonra [47a/15] Zeyd 'Amrī bey' étmek istedikde 'Amr ben hünkār dirligine geçmegile [47a/16] āzād²⁷⁰ olmuş olurum déyü imtinā'a kâdir olur mı? El-cevāb: Olmaz. [47a/17] Mes'ele: Zeyd kulu 'Amr bir tarikle sipāhī olduğdan sonra Zeyd fevt [47a/18] olsa Zeydün haşren vārişi oğlı Bekir 'Amrī istirkāk murād étdükde [47a/19] 'Amr ben sipāhī olmağıla āzād olmuş olurum déyü imtinā'a kâdir [47a/20] olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd rezā'en qarındaşı Hinde mālīk [47a/21] olsa Hind-i mücerred rezā'en kız qarındaşı olmağıla āzād olur mı? El-cevāb: [47a/22] Olmaz. Mes'ele: Zeyd 'Amr ile 'ale'l-iştirāk mālīk oldığı kulu [47a/23] Bekir²⁷¹ 'Amruñ izinsüz i'tāk eylese 'Amr hişşesini Zeyde

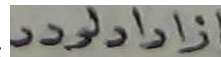
²⁵⁷ hāmīle: hāmīl B 46b/10

²⁵⁸ Zeydün: -B 46b/11

²⁵⁹ olmuş: -A 46b/17

²⁶⁰ sağıre: -A 46b/18

²⁶¹ Metinde kelime 'āzādлуdur' şeklinde yazılmıştır:

²⁶² olmuş: -A 46b/24

²⁶³ aqçe: aqçeyi B 47a/02

²⁶⁴ haqqımı: -B 47a/02

²⁶⁵ ve: -B 47a/06

²⁶⁶ teslim: -B 47a/06

²⁶⁷ mücerred: -B 47a/07

²⁶⁸ āzādлу: āzād B 47a/08

²⁶⁹ Zeyd: Zeydün B 47a/14

²⁷⁰ istedikde 'Amr ben hünkār dirligine geçmegile āzād: -B 47a/16

²⁷¹ Bekir: Bekiri B 47a/23

tazmîn [47a/24] yâhûd hişşesinde Bekiri istis'â²⁷² étmeyüp hişşesini bey'e [47a/25] kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Hind-i müsire şihhatinde zevci Zeyd

(47b)

[47b/01] ile 'ale'l-iştirâk mâlike olduğu câriyeden hişşesini Zeydün [47b/02] izinsüz i'tâk étdükden sonra Zeyd nesne ihtiyâr etmedin Hind [47b/03] fevt olsa Zeyd câriyeden hişşesini Hindün terekesinden [47b/04] tazmîn etmeyüp câriyeyi bey'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [47b/05] Hind oğlu Zeyd-i şağîr ile 'ale'l-iştirâk mâlike olduğu câriyeyi [47b/06] i'tâk eylese Zeyd bâliğ olduğda Hind vaqt-i i'tâkda müsir²⁷³ [47b/07] olmağıla câriyeden hişşesinün kıymetini Hinde²⁷⁴ tazmîne kâdir olur mı? [47b/08] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind şihhatinde kız qarındaşı Zeyneb ile [47b/09] 'ale'l-iştirâk mâlike olduğu kuldân hişşesini Zeynebün izinsüz [47b/10] i'tâk étdükden sonra Zeyneb tazmîn ve istis'â ve i'tâkdan [47b/11] birini ihtiyâr etmedin Hind-i müsire fevt olsa Zeyneb hişşesinün [47b/12] kıymetini Hindün terekesinden almağa kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. [47b/13] Mes'ele: Zeyd-i mu'sir 'Amr ile 'ale'l-iştirâk mâlik olduğu kuldân hişşesin²⁷⁵ [47b/14] i'tâk étdükden sonra Zeyd fevt olsa 'Amr ol kulu hişşesinde [47b/15] istis'âya kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Hind fevt olup [47b/16] oğlu 'Amr ile kız Zeynebi terk étdükde Zeyneb kable'l-kısmet-i terekeden [47b/17] birkaç câriyeleri 'Amruñ izinsüz i'tâk eylese Zeyneb mu'sire olmağıla [47b/18] 'Amr ol câriyeleri²⁷⁶ hişşesinde istis'âya kâdir olur mı? El-cevâb: [47b/19] Olur. Mes'ele: Zeyd marâz-ı mevtinde 'Amr ile 'ale'l-iştirâk mâlik olduğu [47b/20] kul ve câriyeden hişşesini i'tâk étdükden sonra 'Amr nesne [47b/21] ihtiyâr etmedin Zeyd fevt olsa 'Amr²⁷⁷ kul ve câriyeyi hişşesinde [47b/22] istis'âya kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd marâz-ı mevtinde [47b/23] kulu 'Amrı i'tâk étdükden sonra Zeyd düyünü terekesinden ezyed [47b/24] olduğu hâlde fevt olsa Zeydün dâ'inleri²⁷⁸ 'Amrı kıymetinden²⁷⁹ [47b/25] istis'âya kâdir olurlar mı? El-cevâb: Olurlar. Mes'ele: Zeyd marâz-ı mevtinde

(48a)

[48a/01] kulu 'Amrı i'tâk étdükden sonra Zeyd fevt olup şülüş müsâ'id [48a/02] olmasa vereşesi şülüş müsâ'id olmadığı miqdârda 'Amrı istis'âya [48a/03] kâdir olur mı?²⁸⁰ El-cevâb: Olurlar. Mes'ele: Zeyd marâz-ı mevtinde kulu 'Amrı i'tâk [48a/04] étdükden sonra Zeyd fevt olup babası Bekiri terk étdükde şülüş müsâ'id [48a/05] olmayup lâkin Bekir 'Amruñ meccânen 'ıtkına râzî olmayup si'âyetden ibrâ [48a/06] eylese Bekir nâdim olup 'Amrı şülüş müsâ'id olmadığı miqdârda istis'âya [48a/07] kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd hasta olup mu'tekalü'l-lisân [48a/08] olduğda kulu 'Amr ile câriyesi Zeynebi işâret ile i'tâk étdükden [48a/09] sonra uklesi mevtine dek mümtedd olup mu'tekalü'l-lisân iken fevt olup [48a/10] şülüş müsâ'id olsa vereşesi i'tâk-ı mezbûri tutmazuz démege kâdir [48a/11] olurlar mı? El-cevâb: Olmaz.²⁸¹ Mes'ele: Zeyd hasta olup aklı bi'l-külliyeye zâ'il [48a/12] iken câriyesi Zeynebi i'tâk eylese şahîh olur mı? El-cevâb: Olmaz. [48a/13] Mes'ele: Zeyd-i zimmî hamrdan sekrân iken

²⁷² Metinde kelime "istisgâ" şeklinde yazılmıştır:

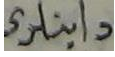
²⁷³ müsir: müsire B 47b/06

²⁷⁴ Hinde: -B 47b/07

²⁷⁵ hişşesin: hişşesini B, 'Amruñ izinsüz: -B 47b/13

²⁷⁶ câriyeleri: câriyelerden B 47b/18

²⁷⁷ ol: -A 47b/21

²⁷⁸ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

²⁷⁹ kıymetinden: fevtinde B 47b/24

²⁸⁰ olur mı?: olurlar mı? B 48a/03

²⁸¹ Olmaz: Olmazlar. B 48a/11

ķulı ‘Amra āzād ol dēse [48a/14] ‘Amr āzād²⁸² olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Yüz yaşında olup ma’tūhe [48a/15] olan²⁸³ Hind cāriyesi Zeynebi i’tāk eylese şahih olur mı? El-cevāb: [48a/16] Olmaz. Mes’ele: Zeyd-i şağirūn cāriyesi Hindi şağirūn²⁸⁴ anasının anası [48a/17] Zeyneb i’tāk eylese şağir bāliğ olduğda Hindi istirkāk ve bey’e [48a/18] kādır olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeydūn cāriyesi Hind ibtidā’ [48a/19] hāmिल olduğda Zeyd di’vet etmeyüp ba’de Zeyd fevt olduğda [48a/20] Hind bir veled toğursa Zeydūn veresi Hindi istirkāk [48a/21] murād étdüklerinde Hind-i mücerred veled toğurmağıla āzād olmuş olurum déyüp [48a/22] imtinā’a kādire olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd zevcesi [48a/23] Hindūn bikr cāriyesi²⁸⁵ Hindūn izinsüz vatı édüp bekāretini [48a/24] izāle eylese Hind nokşān bekāreti²⁸⁶ Zeyde tazmīne kādire olur mı? [48a/25] El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd ‘Amr ile ‘ale’l-iştirākū’s-seviyy mālīk oldığı

(48b)

[48b/01] cāriyeyi ‘Amruñ izinsüz vatı ve ihbāl édüp cāriye bir veled [48b/02] toğurduğda Zeyd veled bendendür déyü di’vet eylese ol veledūn [48b/03] nesebi Zeydden sābit olup ve cāriye²⁸⁷ Zeydūn ümm-i veledi olup Zeyde [48b/04] cāriyenūn nişf-ı kıymetle nişf-ı ‘uqrını zāmān lāzım olur mı? [48b/05] El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd zevcesi Hind ile ‘ale’l-iştirāk mālīk [48b/06] oldığı cāriyeyi vatı etmek helāl olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: [48b/07] Zeyd zevcesi Hindūn cāriyesi Zeynebi Hindūn izinsüz vatı édüp [48b/08] Zeyneb Zeydden veled getürse Hind ol²⁸⁸ veledi istirkāka kādire [48b/09] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd anası Hindūn cāriyesi Zeynebe [48b/10] zinā édüp Zeyneb Zeydden bir veled getürse Hind cāriyemūn²⁸⁹ [48b/11] veledidür déyü veled-i merķūmı istirkāka ve bey’e kādire olur mı? El-cevāb: [48b/12] Olmaz. Mes’ele: Zeyd babası ‘Amruñ cāriyesi Hindi vatı ve ihbāl [48b/13] édüp Hind Zeydden bir veled getürse ‘Amr Hindi bey’e kādır [48b/14] olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd kız ķarındaşı Hindūn cāriyesi [48b/15] Zeynebi Hindūn²⁹⁰ ihlālınsüz²⁹¹ vatı édüp Zeyneb Zeydden veled getürse [48b/16] Hind veled-i mezbūrı istirkāka ve bey’e kādır olur mı? El-cevāb: Olur. [48b/17] Mes’ele: Zeyd ‘Amr ile ‘ale’l-iştirākū’s-seviyy mālīk oldığı cāriyeyi [48b/18] ‘Amruñ izinsüz vatı eylese ‘Amr cāriyenūn nişf-ı ‘uqrını Zeydden [48b/19] almağa kādır olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd cāriyesi Hindi ‘Amra [48b/20] tezvīc étdükden sonra ‘Amruñ Hindden veledi olsa Zeyd ol veledi [48b/21] istirkāka kādır olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd ‘Amr ile ‘ale’l-iştirāk [48b/22] mālīk oldığı bikr cāriyeyi ‘Amruñ izinsüz vatı édüp bekāretini [48b/23] izāle eylese ‘Amr nokşān bekāretinden²⁹² hişşesini Zeyde tazmīne [48b/24] kādır olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeydūn āzādлу cāriyesi Hind nefsinı [48b/25] Zeydūn ķulı ‘Amra tezvīc étdükden sonra Hind ‘Amrdan veled getürse

(49a)

[49a/01] Zeyd ol veledi istirkāka kādır olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: [49a/02] Zeyd Hindi cāriyesi olmaķ üzere ‘Amra bey’ ve teslīm édüp [49a/03] ‘Amr dağı Hindi vatı étdükden sonra Hind ‘Amrdan Zeyd beni [49a/04] ķable’l-bey’ i’tāk étmışdi déyü da’vā ve müdde’āsın²⁹³ işbāt

²⁸² āzād: āzādлу B 48a/14

²⁸³ olan: -B 48a/15

²⁸⁴ şağirūn: -B 48a/16

²⁸⁵ cāriyesi: cāriyesini B 48a/23

²⁸⁶ bekāreti: bekāretini B 48a/24

²⁸⁷ merķūme: -A 48b/03

²⁸⁸ ol: -B 48b/08

²⁸⁹ cāriyemūn: cāriyenūn B 48b/10

²⁹⁰ aşlā: -A 48b/15

²⁹¹ ihlālınsüz: izinsüz B 48b/15

²⁹² bekāretinden: bekāretten B 48b/23

²⁹³ müdde’āsın: müdde’āsını B 49a/04

[49a/05] édüp 'ıtkına hüküm olınsa Hind 'Amrdan vatıy için 'uqr almağa [49a/06] kâdire olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindün câriyesi [49a/07] Zeynebe zinâ édüp Zeyneb zinâdan veled toğurduktan sonra Hind [49a/08] fevt olsa Zeyneb Zeydden vech-i muharrer üzere veled getürmegile [49a/09] Zeydün ümm-i veledi olmuş olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd sağıre [49a/10] kızı Hindün câriyesi Zeynebi tezevvüc étmeksizin vatı ve ihbâl [49a/11] édüp Zeyneb bir veled toğurdukdâ Zeyd veled-i mezbür²⁹⁴ bendendür déyü [49a/12] di'vet eylese Zeyneb Zeydün ümm-i veledi olup Zeynebün kıymetini [49a/13] Zeyde zamân lâzım olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd bir câriyeyi [49a/14] câriyenün kızı²⁹⁵ Hind²⁹⁶ ile iştirâ ve kabz étdükden sonra ol [49a/15] câriyeyi vatı édüp câriye²⁹⁷ veled toğurdukdâ Zeyd ol veled bendendür [49a/16] déyü di'vet édüp ba'de Zeyd fevt olup veled-i mezbür ile sâ'ir [49a/17] veresesini terk eylese veledün Hindden²⁹⁸ hisşesi âzâd²⁹⁹ olmağıla [49a/18] sâ'ir vereşe hisşelerinde Hindi³⁰⁰ istis'âya kâdir olurlar mı? [49a/19] El-cevâb: Olurlar.

Bâbü'l-Tedbîr

Mes'ele: Zeyd kulu 'Amrı tedbîr-i muṭlaḳ ile tedbîr [49a/20] étdükden sonra Zeyd fevt olup şülüş müsâ'id olmasa vereşesi [49a/21] şülüş müsâ'id³⁰¹ olmadığı miḳdârda 'Amrı istis'âya kâdir olurlar mı? [49a/22] El-cevâb: Olurlar. Mes'ele: Zeyd kulu 'Amrı tedbîr-i muṭlaḳ ile tedbîr [49a/23] étdükden sonra Zeyd fevt olup şülüş müsâ'id olsa vereşesi [49a/24] 'Amrı istirkâḳ ve bey'e kâdir olurlar mı? El-cevâb: Olmazlar. Mes'ele: Zeyd [49a/25] kulu 'Amra câriyesi Zeynebi³⁰² tezvîc édüp Hind bir veled getürdükdâ

(49b)

[49b/01] sonra Zeyd 'Amr ile Hindi tedbîr-i muṭlaḳ ile tedbîr édüp veled-i [49b/02] mezbûrı başka müdebber eylemese ol veled teba'iyet ile müdebber olmuş [49b/03] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd tedbîr-i muṭlaḳ ile tedbîr eylediği [49b/04] câriyesi Hindi âzâdlu kulu 'Amra tezvîc édüp Hind 'Amrdan [49b/05] bir³⁰³ veled getürse Zeyd ol veledi bey'e kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. [49b/06] Mes'ele: Zeyd câriyesi Hindi tedbîr-i muṭlaḳ ile³⁰⁴ tedbîr étdükden sonra [49b/07] Zeyd tedbîr-i muṭlaḳ ile müdebberi olan kulu 'Amra tezvîc édüp Hind [49b/08] 'Amrdan veled getürse Zeyd ol veledi bey'e kâdir olur mı? El-cevâb: [49b/09] Olmaz. Mes'ele: Zeyd müdebberi 'Amra var yıkıl git dese mücerred böyle demegile³⁰⁵ [49b/10] âzâd olmuş olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd 'Amr ile 'ale'l-iştirâk mâlik [49b/11] olduğu kulu Bekiri tedbîr-i muṭlaḳ ile müdebber étdükden sonra 'Amr nesne ihtiyâr [49b/12] etmedin Zeyd fevt olsa 'Amr kendi hisşesinde Bekiri istis'âya [49b/13] kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd kulu 'Amrı tedbîr-i muṭlaḳ ile [49b/14] tedbîr étdükden sonra Zeyd düyünü terekesinden ezyed olduğu hâlde [49b/15] fevt olsa 'Amr Zeydün dâ'inlerine³⁰⁶ kıymetinde si'âyet éderken mezbûrlar [49b/16] râzîler olmayup 'Amrı istirkâḳ ve bey'e kâdir olurlar mı? [49b/17] El-cevâb: Olmazlar. Mes'ele: Zeyd kulu 'Amrı tedbîr-i muṭlaḳ ile tedbîr étdükden

²⁹⁴ mezbûr: -B 49a/11

²⁹⁵ kızı: oğlı B 49a/14

²⁹⁶ Hind: 'Amr B 49a/14

²⁹⁷ bir: -A 49a/15

²⁹⁸ Hindden: 'Amrdan B 49a/17

²⁹⁹ âzâd: -B 49a/17

³⁰⁰ Hindi: 'Amrı B 49a/18

³⁰¹ olmasa vereşesi şülüş müsâ'id: -B 49a/21

³⁰² Zeynebi: Hindi B 49a/25

³⁰³ bir: -B 49b/05

³⁰⁴ tedbîr-i muṭlaḳ ile: -B 49b/06

³⁰⁵ 'Amr: -A 49b/09

³⁰⁶ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

دایناربتہ

[49b/18] sonra ‘Amr bir miqdār māl kisb eylese ol māl Zeyd ile ‘Amrdan [49b/19] kaçkısınınur?³⁰⁷ El-cevāb: Zeydündür. Mes’ele: Zeyd tedbîr-i muṭlağ ile tedbîr êtdiği [49b/20] cāriyeleri Hind ve Zeynebi vaty etmek cā’iz olur mı? El-cevāb: Olur. [49b/21] Mes’ele: Zeyd cāriyesi Hind için fevtümden kırk gün muḳaddem āzād [49b/22] olsun dese Zeyd Hindi ḫālā vaty etmek cā’iz olur mı? El-cevāb: [49b/23] Olur. Mes’ele: Zeyd ḫasta olduḳda bu marāzdan fevt olursam cāriyem [49b/24] Hind āzād olsun dedükden sonra Zeyd ol marāzdan ifāḫat bulsa [49b/25] Zeyd Hindi bey’e ḳādir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: Za’im olmayan

(50a)

[50a/01] Zeyd eger bu sene ze’āmete nā’il olursam ḳulum ‘Amr müdebberüm olsun [50a/02] dedükden sonra ol sene mürür êdüp Zeyd ze’āmete nā’il olmasa [50a/03] Zeyd ‘Amrı bey’e ḳādir olur mı? El-cevāb: Olur.

Kitābü’l-Mekātib

Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı [50a/04] şu ḳadar aḳçeye kitābete kesdükden sonra ‘Amruḅ bedel-i kitābeti edādan [50a/05] ‘aczi zāhir olsa ḫākim Zeydüḅ talebi ile kitābeti feshē ḳādir olur mı? [50a/06] El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı şu ḳadar aḳçeye kitābete kesdükden [50a/07] sonra ‘Amruḅ bedel-i kitābeti edādan³⁰⁸ zāhir olmağıla ḫākim Zeydüḅ [50a/08] talebi ile kitābeti fesh eylese Zeyd ‘Amrı bey’e ḳādir olur mı? [50a/09] El-cevāb: Olur. Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı şu ḳadar aḳçeye kitābete kesüp [50a/10] ‘Amr daḫı ḳabül êdüp bedel-i kitābeti edādan ‘āciz degül iken Zeyd ‘Amrı [50a/11] rızāsınsuz bey’e ḳādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd şıḫhatinde [50a/12] ḳulı ‘Amrı şu ḳadar aḳçeye kitābete kesüp ‘Amr daḫı ḳabül êtdükden [50a/13] sonra bedel-i kitābeti edā etmedin Zeyd fevt olsa ‘Amr bedel-i kitābeti [50a/14] vereşeye edā éderken vereşē almayup ‘Amrı istirkāḳa ḳādir³⁰⁹ [50a/15] olurlar mı? El-cevāb: Olmazlar. Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı beş sene kendüye [50a/16] ḫizmet etmek üzere kitābete kesüp ‘Amr daḫı ḳabül eylese ‘Amr³¹⁰ [50a/17] beş sene Zeyde ḫizmet édicek āzād olur mı? El-cevāb: Olur. Mes’ele: [50a/18] Zeyd ḳulı ‘Amr kendüye sekiz ay ḫizmet etmek üzere kitābete kesüp [50a/19] ‘Amr daḫı ḳabül êdüp Zeyde³¹¹ dört ay ḫizmet eylese ‘Amr³¹² dört [50a/20] ay daḫı Zeyde ḫizmet éderken Zeyd nādım olup ‘Amruḅ rızāsınsuz [50a/21] ‘Amrı bey’e ḳādir olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı [50a/22] altı sene kendüye ḫizmet etmek üzere i’tāk êdüp ‘Amr [50a/23] daḫı ḳabül êtdükden sonra Zeyde altı ay ḫizmet ba’de Zeyd [50a/24] fevt olsa vereşesi ‘Amruḅ beş buçuḳ sene ḫizmetinüḅ ḳıymetini [50a/25] ‘Amrdan almağı ḳādir olurlar mı? El-cevāb: Olurlar. Mes’ele: Zeyd ḳulı ‘Amrı

(50b)

[50b/01] yüz gün kendüye ḫizmet étmek üzere kitābet kesüp ‘Amr [50b/02] daḫı ḳabül eylese ‘Amr yüz gün ḫizmet éderken Zeyd nādım olup [50b/03] baḅa ḫıyānet eyledi déyü ‘Amrı rızāsınsuz bey’e ḳādir olur mı? [50b/04] El-cevāb: Olmaz.

Kitābü’l-Velā

Mes’ele: Zeyd-i müteveffānuḅ vāriş-i ma’rūfı olmağıla terekesini [50b/05] emin-i beytü’l-māl ḳabz murād êtdükde ‘Amr zuhūr êdüp³¹³ Zeydüḅ [50b/06] babası benüm mu’taḳamdur déyü da’vā ve müdde’āsına iḳāmet-i beyyine êdüp [50b/07] lākin da’vā ve şēḫadetde Zeydüḅ anası

³⁰⁷ kaçkısınınur?: kaçkısınınur olur? B 49b/19

³⁰⁸ ‘acz: -A 50a/07

³⁰⁹ ḳādir: -B 50a/14

³¹⁰ ‘Amr: -B 50a/16

³¹¹ Zeyde: Zeyd B 50a/19

³¹² ‘Amr: -B 50a/19

³¹³ êdüp: -B 50b/05

mu'taka yā hürretü'l-aşl [50b/08] olduğına³¹⁴ aşlā³¹⁵ ta'arruz olunmayup kâdı dağı vech-i muharrer üzere [50b/09] 'Amra hüccet vérese 'Amr hüccet-i merkûme ile tereke-i Zeyde müdâhaleye [50b/10] kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Vâlidesi aşlında aşlâ rıkk [50b/11] târî olmamak ma'nâsına hürretü'l-aşl olan Hind fevt olduğda [50b/12] babasını i'tâk éden 'Amruñ oğulları Hinde velâ cihetinden [50b/13] vâriş olurlar mı? El-cevâb: Olmazlar. Mes'ele: Anası³¹⁶ aşlında aşlâ rıkk [50b/14] târî olmamak ma'nâsına hürretü'l-aşl olan Zeyd fevt olup [50b/15] anası Hindi terk étmegile Hind terekeyi kabz étdükde Zeydüñ [50b/16] babasını i'tâk éden 'Amrı Zeydüñ³¹⁷ babasının anası hürretü'l-aşl olmayup [50b/17] mu'taka olmağıla ben Zeyde velâ cihetinden vâriş olurum déyü terekeye [50b/18] müdâhaleye kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i mu'tak aşlında [50b/19] aşlâ rıkk târî olmamak ma'nâsına hürretü'l-aşl olan Hindi tezevvüc [50b/20] édüp Hindden Zeyneb tevellüd étdükden sonra Zeynebden dağı Hâdîce [50b/21] tevellüd édüp ba'de Hâdiceden 'Amr tevellüd eylese 'Amr fevt olduğda [50b/22] Zeydi i'tâk éden Bekirüñ oğlınun oğlu Beşir 'Amra velâ cihetinden [50b/23] vâriş olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Anası aşlında aşlâ rıkk târî [50b/24] olmamak ma'nâsına hürretü'l-aşl olan Zeyd fevt olup anası [50b/25] Hindi ve babasını i'tâk éden 'Amruñ oğlu Bekiri terk eylese kısmet-i

(51a)

[51a/01] tereke nécedür? El-cevâb: Cümle tereke Hinde deger. Mes'ele: Babası hürre'l-aşl [51a/02] 'Acemî olan Zeyd fevt olup zevcesi Hindi ve kızları Zeyneb ve Hâdîce³¹⁸ [51a/03] ve anasının anasın³¹⁹ i'tâk éden Bekiri i'tâk éden Beşirüñ oğlınun [51a/04] oğlınun oğulları Hâlid ve Velîdi terk eylese kısmet-i tereke [51a/05] nécedür? El-cevâb: Semen Hinde şülüşân Zeyneb ve Hâdîceye bâkî Hâlide [51a/06] ve Velîde³²⁰ deger. Mes'ele: Babası ve anasının babası hürre'l-aşl 'Acemî olan [51a/07] Zeyd fevt olup zevcesi Hindi ve anasının anasını i'tâk [51a/08] éden Zeynebi terk eylese kısmet-i tereke nécedür? El-cevâb: Rub' Hinde [51a/09] bâkî Zeynebe deger. Mes'ele: Hind fevt olup li-ümm kız qarındaşı Zeynebi [51a/10] ve babasının babasın³²¹ i'tâk éden Zeydüñ oğlu 'Amrı ve anasını [51a/11] i'tâk éden Bekirüñ oğlu Beşiri terk eylese kısmet-i tereke nécedür? [51a/12] El-cevâb: Südüs Zeynebe bâkî 'Amra deger. Mes'ele: Anası mu'taka olan [51a/13] Zeyd fevt olup babasını i'tâk éden 'Amrı terk eylese 'Amr Zeydüñ [51a/14] terekesini iħrâza kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Babası hürre'l-aşl [51a/15] 'Acemî olan Hind fevt olup anası Zeyneb-i mu'takayı ve Zeynebi i'tâk [51a/16] éden 'Amruñ li-ebeveyn er qarındaşı Bekiri terk eylese kısmet-i tereke nécedür? [51a/17] El-cevâb: Şülüş Zeynebe bâkî Bekire deger. Mes'ele: Babası aşlında aşlâ [51a/18] rıkk târî olmamak ma'nâsına hürre'l-aşl 'Arabî³²² olan Hind fevt [51a/19] olup kızı Zeynebi terk étdükde Hindüñ anası Hâdîceyi i'tâk [51a/20] éden 'Amruñ oğlu Bekir dağı³²³ Hinde velâ cihetinden vâriş olur mı? [51a/21] El-cevâb: Olmaz.

Kitâbü'l-Eymân

Mes'ele: Zeyd Allah ile 'ahdum olsun fülân fi'ili [51a/22] işlemeyeyüm déyüp ba'de ol fi'ili işlese Zeyde ne lâzım olur? [51a/23] El-cevâb: Keffâret-i yemîn. Mes'ele: Zeyd Vallahi fülân

³¹⁴ olduğına: oldığına B 50b/08

³¹⁵ aşlâ: -B 50b/08

³¹⁶ Anası: vâlidesi B 50b/13

³¹⁷ Zeydüñ: Hindüñ B 50b/16

³¹⁸ Hâdîce: Hâdîceyi B 51a/02

³¹⁹ anasın: anasını B 51a/03

³²⁰ Hâlide ve Velîde: Velîde ve Hâlide B 51a/06

³²¹ babasın: babasını B 51a/10

³²² 'Arabî: ħarbî B 51a/18

³²³ dağı: -B 51a/20

fi'ili işlemeyeyüm déyüp [51a/24] yemîn étdükden sonra ol fi'ili işlese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: [51a/25] Keffâret-i yemîn. Mes'ele: Zeyd bir metâ'ını 'Amra vérdükden sonra 'Amr

(51b)

[51b/01] Vallahi metâ'ı saña véreyüm déyü yemîn édüp lâkin zamân ta'yîn [51b/02] etmeyüp ba'de birkaç gün mürürında 'Amr ol metâ'ı ol³²⁴ diyâra götürürken [51b/03] harâmiler ol metâ'ı 'Amrdan aHz ve istihlâk édüp Zeyde vérmek [51b/04] mümkün olmasa 'Amra keffâret-i yemîn lâzım olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [51b/05] Zeydün akrabâsından Hind hasta olduğda Zeyd eger Hind ifâkat [51b/06] bulursa 'ömrüm olduğca recep ve şa'bân aylarını şâ'im³²⁵ olmak nezrüm [51b/07] olsun dédükdün sonra Hind hastalıkdan ifâkat bulsa Zeydün [51b/08] üzerine 'ömri olduğca recep ve şa'bân aylarını şâ'im³²⁶ olmak [51b/09] lâzım olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd fülân fi'ili işlersem sebb-i [51b/10] nebî etmişlerden olayum déyüp ba'de ol fi'ili işlese Zeyde ne [51b/11] lâzım olur? El-cevâb: Yemîn olmak i'tikâdında olup işledi ise [51b/12] keffâret-i yemîn kâfir olmak i'tikâdında³²⁷ işledi ise tecdîd-i imân [51b/13] ve nikâh lâzım olur. Mes'ele: Zeyd qarındaşum 'Amruñ evine varursam [51b/14] Ka'be-i Mükerreremeye taş atmışlardan olayum déyüp ba'de 'Amruñ [51b/15] evine varsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Yemîn olmak³²⁸ i'tikâdında [51b/16] olup vardı ise keffâret-i yemîn kâfir olmak i'tikâdında olup [51b/17] vardı ise tecdîd-i imân ve nikâh lâzım olur? Mes'ele: Zeyd zevcesi [51b/18] Hindi taflık étdükden sonra ba'de'l-yevm Hindi tezevvüc édersem [51b/19] Allaha iki démişlerden olayum déyüp ba'de Hindi tezevvüc eylese Zeyde [51b/20] ne lâzım olur? El-cevâb: Yemîn olmak i'tikâdında olup tezevvüc etdi ise [51b/21] keffâret-i yemîn kâfir olmak i'tikâdında olup tezevvüc etdi ise tecdîd-i [51b/22] imân ve nikâh lâzım olur. Mes'ele: Zeyd qayın anam Hindi bir dağı menzilüme [51b/23] qorsam dînüm kâfiruñ olsun dédükdün sonra Zeyd Hindi menziline³²⁹ [51b/24] qosa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Kâfir olayum demek murâd etmedi ise [51b/25] nesne lâzım olmaz. Mes'ele: Zeyd hacca gitmek murâd éden 'Amr ve Bekire ben sizünle

(52a)

[52a/01] bu sene hacca gitmezsem dînümden dönmiş olayum déyüp ba'de ol sene [52a/02] 'Amr ve Bekir hacca gidüp Zeyd gitmese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: [52a/03] Yemîn olmak i'tikâdında déyüp gitmedi ise keffâret-i yemîn lâzıme³³⁰ [52a/04] olur. Mes'ele: Zeyd fülân gün fülân maħalle varmazsam ümmet-i Muħammedden [52a/05] olmayayum dédükdün sonra ol gün mürür édüp Zeyd ol maħalle [52a/06] varmasa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Kâfir olmak i'tikâdında olup [52a/07] varmadısa tecdîd-i imân ve nikâh³³¹ yemîn³³² i'tikâdında olup varmadısa [52a/08] keffâret-i yemîn.³³³ Mes'ele: Bir diyâr ahâlisinden Zeyd bir huşuş için şu kadar [52a/09] aqçe nezr eylese ol diyârüñ qadıısı Zeyde ol kadar aqçeyi baña [52a/10] vér ben istedigüm yere³³⁴ véürüm³³⁵ déyü cebre qadır olur mı? El-cevâb: [52a/11] Olmaz. Mes'ele: Zeyd fülân fi'ili işlersem ehl-i 'örf tã'ifesine şu [52a/12] kadar aqçe nezrüm olsun dédükdün

³²⁴ ol: aħer B 51b/02

³²⁵ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³²⁶ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³²⁷ olup: -A 51b/12

³²⁸ olmak: -B 51b/15

³²⁹ menziline: B 51b/23

³³⁰ lâzıme: lâzım B 52a/03

³³¹ lâzım olur: -A 52a/07

³³² olmak: -A 52a/07

³³³ lâzım olur: -A 52a/08

³³⁴ yere: -B 52a/10

³³⁵ véürüm: véreyüm B 52a/10

şonra Zeyd ol fi'ili işlese [52a/13] ehl-i 'örf tā'ifesinden 'Amr nezr eyledüñ déyü Zeydden nesne [52a/14] almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd dâ'ini 'Amra deynümi [52a/15] fülân güne dek saña edâ³³⁶ eylemezsem İmâm-ı A'zam türbesinüñ [52a/16] kanâdilîne şu kadar vekıyye yağ nezrüm olsun dedükden şonra [52a/17] Zeyd³³⁷ ol güne dek edâ-yı deyn edemese ol türbenüñ türbedârı [52a/18] Bekir nezr eyledüñ déyü Zeydden nesne almağa kâdir olur mı? El-cevâb: [52a/19] Olmaz. Mes'ele: Zeyd 'Amrı yanuma alursam mîriye beş yüz ğuruş [52a/20] deynüm olsun dedükden şonra Zeyd 'Amrı yanına alsa Zeyd-i mücerred [52a/21] böyle demegile mîriye beş yüz ğuruş medyün olmuş olur mı? [52a/22] El-cevâb: Olmaz.

Kitâbü'l-Ĥudūd

Mes'ele: Zeyd-i muşşan Hind-i bikre cebren zinâ édüp [52a/23] bekâretini izâle eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Recm. Mes'ele: [52a/24] Zeyd-i muşşan oĝlı 'Amruñ zevcesi Hinde zinâ eylese Zeyde [52a/25] ne lâzım olur. Recm. Mes'ele: Hind-i muşşana tayı'aten nefsinı

(52b)

[52b/01] Zeyde temkîn édüp Zeyd dahı Hinde zinâ eylese Hinde ne lâzım [52b/02] olur? El-cevâb: Recm. Mes'ele: Zeyd-i muşşan zevcesi Hindi üç talâk [52b/03] ile taḥlîk édüp 'iddeti münkaẓıyye olduĝdan şonra Zeyd Hinde [52b/04] hülle étdürmedin³³⁸ 'aḳd-i nikâḥ étmedin Hindi vaṭy eylese Zeyde [52b/05] ne lâzım olur? El-cevâb: Recm. Mes'ele: Zeyd zevcesi Hindi üç [52b/06] talâk ile taḥlîk étdükden şonra Hinde hülle étdürmedin [52b/07] Hindi tezevvüc ve vaṭy eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd. [52b/08] Mes'ele: Zeyd 'Amrdan zevcem Hinde zinâ eyledüñ déyü da'vâ ve 'Amr [52b/09] inkâr édüp Zeydüñ müdde'ası şâbit olmasa ḳavl-i mücerredile 'Amruñ [52b/10] üzerine mücib-i zinâ icrâ olunur mı? El-cevâb: Olinmaz. Mes'ele: Zeyd Hinde [52b/11] zinâ eyledüm déyü bir kerre ikrâr eylese mücerred bir kerre ikrâr étmegile Zeydüñ üzerine [52b/12] ḥadd-i zinâ iḳâmet olunur mı? El-cevâb: Olinmaz. Mes'ele: Zeyd iki nefer bikr cāriyelerini [52b/13] 'Amra idâ' ve teslim étdükden şonra 'Amr ol cāriyeleri izinsüz vaṭy [52b/14] édüp bekâretlerini izâle eylese 'Amr muşşan olmayıcaḳ 'Amra ne [52b/15] lâzım olur? El-cevâb:³³⁹ Yüz degnek urılır³⁴⁰ ve cāriyelerüñ noḳşân kıymetlerini [52b/16] zâmân lâzım olur. Mes'ele: Muşşan olmayan Zeyd kız ḳarındaşı kızını Zeynebüñ [52b/17] cāriyesine zinâ eylese Zeyde ḥadd-i zinâ³⁴¹ olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: [52b/18] Zeyd-i zimmî bikr olan Hind-i naşrāniyyeye cebren zinâ édüp bekâretini [52b/19] izâle eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Yüz degnek urılır. Mes'ele: [52b/20] Zeyd-i zimmî Hind-i müslimeye cebren zinâ eylese Zeyde ne lâzım olur? [52b/21] El-cevâb: Yüz degnek urılır³⁴² ḥadd-i zinâ iḳâmet olunduĝdan şonra ḥabs-i [52b/22] medîd ile ḥabs olunur. Mes'ele: Zeyd-i zimmî şeref-i İslâmla müşerref [52b/23] olup yedi yaşında olan kızını Hindüñ Zeyde teba'ıyyet ile İslâmına [52b/24] ḥüküm olunduĝdan şonra 'Amr-ı zimmî Hindi tezevvüc eylese 'Amra ne [52b/25] lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd olup tefrîk olunur. Mes'ele: Zeyd-i

(53a)

[53a/01] müteveffānuñ zevcesi Hind 'iddeti münkaẓıyye olmadın nefsinı 'Amra tezvîc [53a/02] étdükde Amr bilürken Hindi vaṭy eylese 'Amra ne lâzım olur? [53a/03] El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd. Mes'ele: Ḥâmil olan Hind-i muşşananuñ zinâ étdiĝi [53a/04] vech-i şer'î üzere şâbit olup recm-

³³⁶ edâ: -B 52a/15

³³⁷ Zeyd: -B 52a/17

³³⁸ étdürmedin: étdürmeyüp B 52b/04

³³⁹ El-cevâb: -B 52b/15

³⁴⁰ urılır: vurılır B 52b/15

³⁴¹ lâzım: -A 52b/17

³⁴² aḥer: -A 52b/21

i te'ḥīr³⁴³ lāzım olduğdan sonra Hind [53a/05] vaż'-ı ḥaml édüp toğurdığı veledün āḥer mürebbīsi olsa Hindün [53a/06] recmi bir veya³⁴⁴ iki sene te'ḥīr olınmaḵ lāzım olur mı? El-cevāb: Olmaz. [53a/07] Mes'ele: Hind Zeydün cāriyesi Zeyneb-i bikrūn fercine cebren mum şoḵup bekāretini izāle [53a/08] eylese Hinde Zeynebün noḵşāne bekāretini zamān lāzım olur mı? [53a/09] El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeyd Hind-i ecnebiyyeyi menziline götürüp [53a/10] cebren livāṭa eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'zīr-i şedīd ve tevbe [53a/11] ve şalāḥı zāḥir olınca³⁴⁵ zindānda ḥabs.³⁴⁶ Mes'ele: Zeyd zevcesi [53a/12] Hindi dübüründen vaṭy eylese Hind Zeydden boş olur mı? [53a/13] El-cevāb: Olmaz ta'zīr lāzım olur. Mes'ele: Zeyd 'Amruḡ kılı Bekire cebren livāṭa [53a/14] eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'zīr-i şedīd ve tevbe ve şalāḥı [53a/15] zāḥir olınca aḥbes mevāzi'da ḥabs. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı şaḡire cebren [53a/16] livāṭa eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'zīr-i şedīd ve tevbe ve şalāḥı [53a/17] zāḥir olınca zindānda ḥabs. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı şaḡire cebren livāṭa édüp [53a/18] Zeydün mu'tādī oldığı şer'an şābit olsa Zeydün ḳatli meşrū' mıdır? [53a/19] El-cevāb: Meşrū'dur. Mes'ele: Bir ḳaşaba ahālīsinden Hind ḥamāma giderken [53a/20] birkaç kimesneler Hindi zinā ḳaşdıla yolda aḥz édüp zinā etmedin [53a/21] Hind bir ṭarīḳle ḥalāş olsa ol kimesnelere ne lāzım olur? [53a/22] El-cevāb: Ta'zīr-i şedīd ve ḥabs. Mes'ele: Zeydün zulum 'ādet-i müstemirresi [53a/23] olup sā'ī bi'l-fesād oldığı şer'an şābit olsa Zeydün emr-i veliyyü'l-emr [53a/24] ile ḳatli meşrū' mıdır? El-cevāb: Meşrū'dur.

Kitāb-ı Ḥadd-i Şürb

Mes'ele: Zeyd-i müslim [53a/25] icānibden birkaç kimesneleri zevcesi Hindün yanına getirüp

(53b)

[53b/01] mezbūrlar ile şürb-i ḥamr eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ḥadd-i şürb [53b/02] ve ta'zīr-i şedīd. Mes'ele: Zeyd ve 'Amr ve müslimler birkaç zimmiler ile [53b/03] meclis ḳurup şürb-i ḥamr eyleseler Zeyde ve 'Amra ne lāzım olur? [53b/04] El-cevāb: Ḥadd-i şürb.

Ḥadd-i Ḳazf

Mes'ele: Zeyd 'Amruḡ zevcesi Hind-i muḥşanaya bre [53b/05] zāniye dese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ḥadd-i ḳazf. Mes'ele: Zeyd [53b/06] muḥşana olan kız ḳarındaşı Hinde bre ḳaḥbe bre rūspī zeker ve [53b/07] fercine³⁴⁷ dese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'zīr ve ḥadd-i ḳazf. [53b/08] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hind-i 'afīfeye bre zāniye dēyü ḳazf [53b/09] étmegile Hind Zeydi mücibi ile muṭālebe édüp şerā'it-i³⁴⁸ [53b/10] li'ān mevcüde³⁴⁹ olmaḡıla Zeyde³⁵⁰ li'ān teklīf olınuḡda [53b/11] Zeyd li'āndan ibā édüp nefsinı tekzīb eylese Zeyde ne [53b/12] lāzım olur? El-cevāb: Ḥadd-i ḳazf. Mes'ele: Hind Zeyneb-i müteveffānuḡ [53b/13] oḡlı 'Amra bre veled-i zinā dēyü şetm eylese Zeyneb muḥşana olıcaḵ [53b/14] 'Amruḡ ṭalebi ile Hinde³⁵¹ ḥadd-i ḳazf lāzım olur mı? El-cevāb: Olur.

Faṣl-i fi't-Ta'zīr

³⁴³ te'ḥīr: -B 53a/04, Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³⁴⁴ veya: yā B 53a/06

³⁴⁵ olınca: olıncaya 53a/11

³⁴⁶ olunur: -A 53a/11

³⁴⁷ fercine: ferciḡe B 53b/07

³⁴⁸ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³⁴⁹ mevcüde: mevcüd B 53b/10

³⁵⁰ Zeyde: -B 53b/10

³⁵¹ Hinde: Hind B 53b/14

[53b/15] Mes'ele: Zeyd imām olan 'Amra bre kefen şoyıcı déyü şetm eylese [53b/16] Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre [53b/17] pezevenk déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. [53b/18] Mes'ele: 'Amden ve keslen târikü's-şalât olan Zeyde ne lâzım olur? [53b/19] El-cevāb: Ta'zîr-i şedîd ve ħabs. Mes'ele: Zeyd 'Amra bre deyyüş déyü [53b/20] şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Hind [53b/21] şâlihândan Zeynebe bre pezevenk déyü şetm eylese Hinde ne [53b/22] lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre yalan [53b/23] şahidi déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. [53b/24] Mes'ele: Birkaç kimesneler şulehâdan Zeyd ile³⁵² çekişüp Zeyde bre [53b/25] şirrîr bre telbîs déyü her biri şetm eylese³⁵³ mezbûrlara ne lâzım

(54a)

[54a/01] olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre zâlim [54a/02] déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i câhil [54a/03] ehl-i 'ilm ve şâlih olan 'Amra sen nesin bre zâlim déyü şetm eylese [54a/04] Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd bir cemâ'ati yanına uydurup [54a/05] 'Amr ile çekişmege vardukdâ 'Amr Zeyde bre cem'iyet başı demiş olsa [54a/06] 'Amra nesne lâzım olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra [54a/07] bre pâdişâh hâyini déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: [54a/08] Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre vâcibü'l-ħatıl déyü şetm eylese [54a/09] Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr ile çekişdükdâ 'Amra [54a/10] bre gîdî bre aşılacak déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: [54a/11] Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre aşılacak bre ahriyân déyü şetm eylese [54a/12] Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd sâdât-ı kirâmdan 'Amra bre boğazından aşılacak [54a/13] déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'ulemâdan³⁵⁴ [54a/14] 'Amra bre şeytân déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. [54a/15] Mes'ele: Zeyd şulehâdan 'Amra bre mel'ün déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım [54a/16] olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı müslime bre mel'ün déyü şetm eylese [54a/17] Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı müslime bre ħinzîr [54a/18] bre mel'ün déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: [54a/19] Zeyd 'ulemâdan 'Amra bre ırğād bre ħimâr déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım [54a/20] olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Erâzilden Zeyd 'ulemâ ve eşrâfdan olan 'Amra [54a/21] bre ırğād déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: [54a/22] Zeyd 'Amr-ı müslime bre densüz déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? [54a/23] El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Bir maĥallenün imâmı Zeyd ahâliden 'Amr ve Bekir-i [54a/24] müslimlere bre ħahâretsüz kâfirler déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? [54a/25] El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd babası müslim olan 'Amr-ı müslime bre kâfir bre

(54b)

[54b/01] yahüdî oğlu yahüdî³⁵⁵ déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: [54b/02] Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd eşrâfdan 'Amra bre köpek déyü şetm eylese Zeyde [54b/03] ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd eşrâfdan 'Amra bre necâset [54b/04] déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd zevcesi [54b/05] Hinde bre ħahbe dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd Hind-i [54b/06] şâlihaya bre fâĥişe dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. [54b/07] Mes'ele: Zeyd zevcesi Hind-i şâlihaya bre fâĥişe dese³⁵⁶ Zeyde ne [54b/08] lâzım olur? El-cevāb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı müslime bre ħarâm-zâde

³⁵² ile: -B 53b/24

³⁵³ eylese: eyleseler B 53b/25

³⁵⁴ 'ulemâdan: şulehâdan B 54a/13

³⁵⁵ yahüdî: -B 54b/01

³⁵⁶ dese: déyü B, şetm eylese -A 54b/07

déyü [54b/09] şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr-ı müslime [54b/10] şetm kaçdıla İslâmuñ ve dînüñ yoқdur dese Zeyde [54b/11] ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i zimmî 'Amr-ı müslime poğuma beñzersin [54b/12] déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd sādāt [54b/13] ve eşrāfdan 'Amra ğāzāb édüp poğ yersin dese 'Amra ne lâzım [54b/14] olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'ulemādan 'Amra ğāzāb édüp poğ [54b/15] yersin dese Zeyde³⁵⁷ ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Erāzilden [54b/16] Zeyd 'ulemā ve eşrāfdan 'Amrı taḥḳīr édüp 'Amra poğun ye³⁵⁸ dese [54b/17] Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amr ile çekişdükte 'Amra [54b/18] başuña yestehleyeyüm dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Te'dīb.³⁵⁹ [54b/19] Mes'ele: Zeyd sādāt-ı kirāmdan 'Amra ben ḥünkār ḳuliyum sen ne atun [54b/20] sikisin dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Te'dīb.³⁶⁰ Mes'ele: 'Ulemādan [54b/21] imām ve ḥatīb olan Zeyd 'Amra menziliñi ba'zı feseḳaya icār [54b/22] eylemişsin lâyıḳ degüldür dedükte 'Amr tehevür édüp Zeyde³⁶¹ taḥḳīkan³⁶² [54b/23] sen ölmüş³⁶³ bir neketi ḥerifsin senün sözüñile 'amel etmem dese [54b/24] 'Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i müslim bir ağacı³⁶⁴ [54b/25] ḳaṭ' édüp şuleḥādan 'Amr ve Bekir Zeyde niçün kesdüñ déyü su'al³⁶⁵

(55a)

[55a/01] étdüklerinde Zeyd ve 'Amr Bekire sebb ve şetm tarīḳıla siz ol ağaca [55a/02] ṭapup işrāk édersiz anuñçun kesdüm dese Zeyde ne lâzım olur? [55a/03] El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Bir ḳarye zābiṭi Zeydüñ sākin oldıḡı menzilün dīvārında [55a/04] kelime-i şehādet yazılmış olmaḡıla ahāliden 'Amr-ı zimmî varup kelime-i [55a/05] şehādetün üzerine necāset sürse 'Amra ne lâzım olur? El-cevâb: [55a/06] Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i zimmî bir cāmī'ün dīvārına tebevül éder olsa [55a/07] Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedīd ile zecr³⁶⁶ olunur.³⁶⁷ Mes'ele: [55a/08] Zeyd-i zimmî müsliminden birḳaç kimesnelere la'net size ve dînüñze dese [55a/09] Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedīd. Mes'ele: Zeyd şuleḥādan 'Amra bre [55a/10] şāribü'l-ḥamr déyü şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: [55a/11] Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd babası 'Amruñ yüzine³⁶⁸ tükürüp ve 'Amrı [55a/12] ḍarb kaçdıla üzerine hücum édüp 'Amr bir tarīḳle ḥalāş [55a/13] olsa Zeyde³⁶⁹ ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr lâzım olur 'uḳūḳınuñ cezāsını [55a/14] āḫiretde görür. Mes'ele: Zeyd Hinde bre anasını fülān étdiḡüm déyü cimā' [55a/15] lafzı ile şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd [55a/16] zevcesi Hinde anasını fülān étdiḡüm déyü cimā' lafzı ile şetm [55a/17] eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd şuleḥādan [55a/18] 'Amra ağzını ve anasını fülān étdiḡüm³⁷⁰ déyü cimā' lafzı ile şetm [55a/19] eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i deli³⁷¹ 'Amr-ı [55a/20] rāhibe bre dīnini ve imānını fülān étdiḡüm déyü cimā' lafzı ile şetm [55a/21] eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd-i deli 'Amr-

³⁵⁷ Zeyde: Zeyd B 54b/15

³⁵⁸ ye: yé B 54b/16

³⁵⁹ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³⁶⁰ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³⁶¹ Zeyde: -B 54b/22

³⁶² taḥḳīkan: sen adam mısın B 54b/22

³⁶³ ölmüş: -B 54b/23

³⁶⁴ ağacı: ağac B 54b/24

³⁶⁵ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

³⁶⁶ ve men': -A 55a/07

³⁶⁷ olunur: -B 55a/07

³⁶⁸ yüzine: -B 55a/11

³⁶⁹ Zeyde: Zeyd B 55a/13

³⁷⁰ étdiḡüm: étdiḡüm B 55a/18

³⁷¹ deli: zimmî B 55a/19

1 [55a/22] zimmîye bre dînini ve mezhebini ve imânını fülân étdüğüm [55a/23] dese cimâ' lafzı ile şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? [55a/24] El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd 'Amra 'avratını fülân étdüğüm déyü [55a/25] cimâ' lafzıla şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr.

(55b)

[55b/01] Mes'ele:³⁷² Zeyd-i zimmî 'Amr-ı müslime bre dîn ve imânını fülân étdüğüm³⁷³ déyü [55b/02] cimâ' lafzıla şetm eylese Zeyde ne lâzım gelir? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd ve hâbs. [55b/03] Mes'ele: Zeyd babası 'Amra bre anasını fülân étdüğüm déyü cimâ' lafzıla şetm [55b/04] eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr lâzım olur 'uqûkınıñ [55b/05] cezâsını âhîretde görür. Mes'ele: Zeyd 'Amra bre şaçalını fülân étdüğüm [55b/06] déyü cimâ' lafzıla şetm eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. [55b/07] Mes'ele: Zeyd-i zimmî 'Amr-ı müslim ile çekişdükte 'Amra şaçalıña yestehleyeyüm [55b/08] dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr. Mes'ele: Zeyd Hinde boğ³⁷⁴ [55b/09] yersin dédükte Hind Zeyde boğı³⁷⁵ sen yersin dese Zeyd³⁷⁶ [55b/10] şetm eyledüñ déyü Hindi ta'zîr étdürmege kâdir olur mı? [55b/11] El-cevâb: Olmaz.³⁷⁷ Mes'ele: Hind Zeynebün ğıyâbında Zeyneb fâhişedür [55b/12] şubaşı birkaç def'a evini başdı dese Zeyneb eşitdükte [55b/13] ğıyâbumda beni şetm eyledüñ déyü Hindi ta'zîr étdürmege kâdire [55b/14] olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i zimmî sâdâtdan 'Amruñ ğıyâbında [55b/15] 'Amra la'net dese 'Amr eşitdükte ğıyâbumda böyle démişidüñ [55b/16] déyü Zeydi ta'zîr étdürmege kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [55b/17] Zeyd-i müslim şirret ile 'Amr-ı zimmîniñ zulmen üç biñ ğuruşını [55b/18] aldurduğda 'Amr Zeydüñ ğıyâbında Zeyd benüm üç biñ ğuruşımı³⁷⁸ aldurmağa [55b/19] sebep oldı ben dağı Zeyde üç biñ kerre la'net étdüm démiş [55b/20] olsa hâlâ Zeyd istimâ' étdükde sen benüm için böyle³⁷⁹ démişidüñ [55b/21] déyü 'Amrı ta'zîr étdürmege kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [55b/22] Zeyd 'Amr-ı müslimün şakirdi Bekire 'Amruñ ğıyâbında 'Amr gibi [55b/23] kâfir yahûdîden okuyup ne tahsîl eylesün³⁸⁰ gerek dese Zeyde [55b/24] ne lâzım olur? El-cevâb: İstiğfâr lâzım olur. Mes'ele: Bir husûsa şehâdet [55b/25] éden Zeydüñ yalan yere şehâdet étdiği şer'an sâbit olsa Zeyde

(56a)

[56a/01] ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i bi't-teşhîr. Mes'ele: Zeyd ğammâz olup ba'zı³⁸¹ [56a/02] kimesneleri³⁸² ehl-i 'örfe ğamz ve tağrîm étdürmek 'âdeti olsa Zeyde [56a/03] ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd ile zecr ve men' olunur. Mes'ele: [56a/04] İmâm olan Zeyd ğammâz olup nâsı ehl-i 'örfe ğamz ve tağrîm étdürmek [56a/05] mu'tâdı olsa 'azle müstaḥiḳḳ olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd babası [56a/06] 'Amrı darb eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd. Mes'ele: [56a/07] Zeyd-i müslim menziline hamr ittiḥâz édüp bey' éder olsa Zeyde ne [56a/08] lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd. Mes'ele: Zeyd-i müslim aḥbâbından birkaç [56a/09] kimesneleri zevcesi Hindün yanına getirüp Hind dağı ol kimesnelerün [56a/10] ellerine yapışıp mezbûrlar ile bir yerde oturur olsa Zeyde ne lâzım [56a/11] olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd. Mes'ele: Zeyd ebtâ'ından³⁸³ 'Amrı Bekiri [56a/12] katl

³⁷² Metinde kelime yazılmamıştır.

³⁷³ étdüğüm: étdigüm B 55b/01

³⁷⁴ boğ: poğ B 55b/08

³⁷⁵ boğı: poğı B 55b/09

³⁷⁶ Zeyd: Zeyde B 55b/09

³⁷⁷ Olmaz: Olur B 55b/11

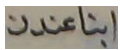
³⁷⁸ ğuruşımı: ğuruşum B 55b/18

³⁷⁹ böyle: şöyle B 55b/20

³⁸⁰ eylesün: etsün B 55b/23

³⁸¹ ba'zı: -B 56a/01

³⁸² kimesneleri: nâsı B 56a/02

³⁸³ Kelime "etbâ'ından" olmalıdır.

içün tahrik ve sevķ étmegile ‘Amr Bekiri katl eylese Zeyde ne [56a/13] lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr ve ĥabs. Mes‘ele: Bir karye ahâlisi içlerinden³⁸⁴ [56a/14] Zeyde³⁸⁵ incindüklerinde Zeydün meyyiti vâkı‘ olduķda varmamaġa ittifaķ [56a/15] édüp Zeyd selâm vérdükde redd-i selâm étmeseler mezbûrlara ne [56a/16] lâzım olur? El-cevâb: Âşım olurlar. Mes‘ele: Zeyd ‘Amrı katl kaşdıla âlet-i [56a/17] harb ile ‘Amruñ üzerine hücum édüp ‘Amr bir tarikle ĥalâş [56a/18] olsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr ve ĥabs-i ĥâb âĥer³⁸⁶ ta‘zîr-i [56a/19] şedîd ve ĥabs. Mes‘ele: Zeyd birkaç³⁸⁷ kimesneler³⁸⁸ ile ‘Amruñ gece ile menziline [56a/20] başup katlünge fermân vardır déyü ‘Amrı bu bahâne ile aĥz édüp [56a/21] mâlını nehb ve ġâret eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Aldıġı [56a/22] alıvérilüp³⁸⁹ ta‘zîr-i şedîd ve ĥabs-i medîd³⁹⁰ olunur. Mes‘ele: Zeyd [56a/23] ‘Amruñ nehâren yolını başup ba‘zı eşyâsını ġaşben olsa Zeyde [56a/24] ne lâzım olur? El-cevâb: Aldıġı alıvérilüp³⁹¹ ta‘zîr³⁹² ve ĥabs olunur. [56a/25] Mes‘ele: Birkaç nefer kimesneler Hindi cebren menzilinden çıkarup fi‘l-i şeni‘

(56b)

[56b/01] kaşdıla bir maĥalle getürüp Hind bir tarikle ellerinden ĥalâş olsa mezbûrlara [56b/02] ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr-i şedîd ve şalâĥları zâhir olunca ĥabs.³⁹³ Mes‘ele: Zeyd-i zimmî ‘Amr-ı müslimün şaġire [56b/03] kıızı Hindi ayardup dârü‘l-ĥarbe götürüp anda bıraksa Zeyde ne [56b/04] lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr-i şedîden³⁹⁴ sonra ĥabs olup Hindi getürmeyince [56b/05] yâĥüd mevti ma‘lûm olmaduķça itlâķ olunmaz. Mes‘ele: Zeyd Hinde zinâ [56b/06] kaşdıla Hindün menziline girüp Hind bir tarikle ĥalâş olsa [56b/07] Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr ve ĥabs. Mes‘ele: Zeyd ‘Amruñ zevcesi [56b/08] Hinde zinâ kaşdıla ‘Amruñ menziline girüp ba‘de zinâ etmedin menzilde [56b/09] aĥz olsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr ve ĥabs. Mes‘ele: Zeyd-i zimmî [56b/10] ‘Amr-ı müslimün şaġire kıızı Hindi ayardup âĥer diyâra götürüp [56b/11] taġayyüb eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr olup şaġireyi [56b/12] ihzâr édince ĥabs olunur. Mes‘ele: Müste‘men olan Zeyd ‘Amr-ı müslimün [56b/13] kıızı Hindi şaġireyi ayardup taġayyüb eylese ‘Amr Hindi ihzâr [56b/14] édince yâ mevti ma‘lûm olıncaya³⁹⁵ dek³⁹⁶ Zeydi ĥâkime ĥabs étdürmege [56b/15] kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes‘ele: Zeyd ‘Amruñ zevcesi Hindi izlâl [56b/16] édüp Hindi ve eşvâbını âĥer yere götürüp ba‘de ‘Amr Hindi menziline [56b/17] getürse Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr-i şedîd ve ĥabs. Mes‘ele: [56b/18] Hind-i naşrâniyyenün zevci Zeyd-i müslim âĥer diyâra gitdükde ‘Amr-ı râhib [56b/19] Hindi izlâl édüp Bekir-i zimmîye tezvîc eylese ‘Amra ne lâzım [56b/20] olur? El-cevâb: Ta‘zîr-i şedîd. Mes‘ele: Bir belde zâbiġi Zeyd Hind-i müslimeyi [56b/21] cebren ‘Amr-ı zimmîye tezvîc édüp Hindi ‘Amra teslim eylese Zeyde ne [56b/22] lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr-i şedîd ve ĥabs. Mes‘ele: Hind-i müslime nefsinin [56b/23] Zeyd-i zimmîye tezvîc eylese mezbûrlara ne lâzım olur? El-cevâb: Tefrîķ ve ta‘zîr-i [56b/24] şedîd. Mes‘ele: Zeyd Hindi aĥz ve ‘Amra teslim édüp ‘Amr daġı [56b/25] Hinde cebren zinâ eylese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta‘zîr ve ĥabs. Mes‘ele: [56b/26] Hind-i naşrâniyye müslimîn maĥzarlarında şeref-i İslâmla müşerrefe olduķdan

³⁸⁴ içlerinden: -B 56a/13

³⁸⁵ Zeyde: Zeyd B 56a/14

³⁸⁶ ta‘zîr ve ĥabs-i ĥâb âĥer: -B 56a/18

³⁸⁷ birkaç: bir B 56a/19

³⁸⁸ kimesneler: kimesne B 56a/19

³⁸⁹ alıvérilüp: alıvérilür B 56a/22

³⁹⁰ medîd: -B 56a/22

³⁹¹ alıvérilüp: alıvérilür B 56a/24

³⁹² şedîd: -A 56a/24

³⁹³ olunur: -A 56b/02

³⁹⁴ şedîden: şedîd B, andan: -A 56b/04

³⁹⁵ olıncaya: olunca B 56b/14

³⁹⁶ dek: -B 56b/14

[056b/27] Mes'ele: Zeyd ve 'Amr Bekir-i emredi cebren menzilinden çıkarup fi'l-i şeni' kaşdıla bir maħalle getirüp Bekir bir t̄arikle ħalāş olsa Zeyde³⁹⁷ ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir ve ħabs.

(57a)

[57a/01] şonra fevt olduĝda Zeyd babası İslāmına vāqıf iken Hindi³⁹⁸ [57a/02] kefere maķābirinde defn eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir-i şedīd. [57a/03] Mes'ele: Zeyd 'Amruñ cāriyesi Hindi ĝaşben aħz ve menziline getirüp [57a/04] bir sene alıķoduĝdan şonra 'Amr Hindi alsa Zeyde ne lāzım [57a/05] olur? El-cevāb: Ta'z̄ir. Mes'ele: Mażmūnı muṭābıķ şer'-i kavīm³⁹⁹ olan [57a/06] ħaṭṭ-ı hümāyūna itā'at etmeyen Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir-i şedīd. [57a/07] Mes'ele: Mażmūnı muvāfiķ şer'-i şerīf olan emr-i sultāniye itā'at etmeyen [57a/08] Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir-i şedīd. Mes'ele: Zeydüñ 'Amr ile [57a/09] da'vāsı olup 'Amrı şer'e da'vet étdükde 'Amr temerrüd [57a/10] édüp gitmese 'Amra ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir. Mes'ele: Zeydüñ [57a/11] 'Amr ile bir ħuşūşa müte'alliķa da'vāsı olup 'Amrı maħkemeye [57a/12] da'vet étdükde 'Amr Zeyde yūri poĝ yeme déyüp gitmese 'Amra [57a/13] ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir. Mes'ele: Zeyd-i müslimūñ 'Amr-ı zimmī ile [57a/14] da'vāsı olup 'Amrı şer'e da'vet étdükde 'Amr muħzır [57a/15] götürmeyince gitmem déyüp gitmese 'Amra ne lāzım olur? El-cevāb: [57a/16] Ta'z̄ir. Mes'ele: Zeydüñ 'Amr ile da'vāsı olmaĝıla 'Amrı şer'e götürdükdé⁴⁰⁰ [57a/17] Bekir ve Beşir 'Amrı cebren Zeydüñ yedinden alup şer'e götürmekden [57a/18] men' eyleseler Bekir ve Beşire ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir. Mes'ele: Zeyd 'Amr [57a/19] zımmetinde olan şū kadar aķçe ħaķķını 'Amrdan da'vā ve ba'de'l-işbāt [57a/20] ve'l-ħüküm 'Amr⁴⁰¹ mümāṭale étmegile Zeyd 'Amrı ħabs étdürmek istedikde [57a/21] birkaç kimesneler 'Amrı cebren⁴⁰² Zeydüñ yedinden alup ħabsden men' [57a/22] eyleseler ol kimesnelere ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'z̄ir. Mes'ele: Zeyd zevcesi [57a/23] Hindi bī-ĝayr vech-i şer'i ħarb eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: [57a/24] Ta'z̄ir. Mes'ele: Hind zevci Zeydüñ izinsüz bī-ĝayr-ı ħaķķ Zeydüñ menzilinden

(57b)

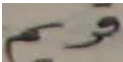
[57b/01] çıķup ecānibden ba'zı kimesnelerūñ menzillerine varur olsa [57b/02] Zeyd Hindi ta'z̄ire kād̄ir olur mı? El-cevāb: Olur. Mes'ele: Zeydüñ zevcesi [57b/03] Hind t̄arikū'ş-şalāt olmaĝıla Zeyd Hinde edā-yı şalāta emr édüp [57b/04] Hind namāz kılmamaĝıla Zeyd Hindi ta'z̄ir eylese Hind vech-i⁴⁰³ muħarrer üzere [57b/05] ta'z̄ir etdiĝiçün Zeydi⁴⁰⁴ ħākime ta'z̄ir étdürmege kād̄ire olur mı? [57b/06] El-cevāb: Olmaz.

Fī Tecdidü'l-İmān ve'l-Nikāh⁴⁰⁵

Mes'ele: Zeyd bir ħuşūşda şeyḫü'l-İslāmdan aldıĝı [57b/07] fetvā-yı şer'iyyeyi ħaşmı 'Amra gösterdikde 'Amr fetvā ne imiş ben [57b/08] fetvā bilmem dese 'Amra ne lāzım olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. [57b/09] Mes'ele: Zeydüñ 'Amr ile bir ħuşūşa müte'alliķa da'vāsı olup 'Amrı [57b/10] şer'e da'vet étdükde ben şer'e gitmem dese 'Amra ne lāzım olur? [57b/11] El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeydüñ 'Amr ile da'vāsı olmaĝıla [57b/12] 'Amrı şer'e

³⁹⁷ ve 'Amra: -A 56b/27

³⁹⁸ Hindi: -B 57a/01

³⁹⁹ Kelime "karīm" şeklindedir:

⁴⁰⁰ götürdükdé: götürüriken B 57a/16

⁴⁰¹ 'Amr: 'Amra B 57a/20

⁴⁰² cebren: -B 57a/21

⁴⁰³ vech: -B 57b/04

⁴⁰⁴ Zeydi -B 57b/05

⁴⁰⁵ Bu bölüm B nüshasında bulunmamaktadır.

da'vet étdükde ben şer'e gitmem zâbitümdan adam getir [57b/13] dese 'Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Zeyd-i [57b/14] müslimün 'Amr-ı zimmi ile bir huşuşa müte'allika da'vası olup 'Amrı [57b/15] şer'e da'vet étdükde 'Amr la'net saña da şer'üğe de dese 'Amra [57b/16] ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zir-i şedid. Mes'ele: Zeydün 'Amr ile da'vası olup⁴⁰⁶ [57b/17] Zeydün 'Amr ile da'vası olup 'Amrı şer'e da'vet étdükde la'net [57b/18] şer'e dese 'Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: [57b/19] Zeydün 'Amr ile bir huşuşa müte'allika da'vası olup 'Amrı şer'e da'vet [57b/20] étdükde 'Amr benüm şer'le işüm yokdur işümi kânün ile görürüm dese [57b/21] 'Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Bir san'at erbâbından [57b/22] Zeydün 'Amr ile da'vası olup 'Amrı şer'e ihzâr murâd étdükde kethüdarları [57b/23] ve içlerinden ba'zı kimesneler bize şer' karışmaz da'vâmızı beynümüzde görürüz [57b/24] déyüp Zeydi 'Amrı şer'e ihzârdan men' eyleseler mezbûrlara ne [57b/25] lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Zeyd birkaç kimesneler ile

(58a)

[58a/01] bir huşuşa müte'allika da'vasında 'Amr kâdıya murâfa'a olup 'Amr [58a/02] huşuş-ı mezbûri şer'le Zeyde hüküm étdükde ol kimesneler 'Amra şer'e [58a/03] ve hükümüne râzi olmaz dese ol kimesnelere ne lâzım olur? [58a/04] El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Zeyd 'Amr ile çekişüp 'Amra [58a/05] şer'e giderüm dedükde 'Amr Zeyde istersen cehenneme git déyüp [58a/06] lâkin şer'-i şerifi tahkîr murâd eylemese mücerred böyle demegile 'Amra tecdid-i [58a/07] imân ve nikâh lâzım olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydün 'Amr ile [58a/08] da'vası olup 'Amrı şer'e da'vet étdükde 'Amr gitmese mücerred gitmemek [58a/09] ile 'Amra tecdid-i imân ve nikâh lâzım olur mı? déyü hüküm⁴⁰⁷ El-cevâb: Olmaz. [58a/10] Mes'ele: Bu şüretde Bekir kâdı mücerred gitmemegile tecdid-i imân ve nikâh [58a/11] lâzım olur déyü hüküm eylese nâfiz olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [58a/12] Zeyd ben vezir olursam Vallahi Billahi cümle 'ulemâyı katl éderüm [58a/13] müftiden bed' édüp (...) varınca katl éderüm déyüp [58a/14] 'Amr Zeyde 'ulemâyı kemlik ile lisânuña alma bu niyetten rücu' [58a/15] eyle dedükde Zeyd niyetimden dönmem dese Zeyde ne lâzım olur? [58a/16] El-cevâb: 'İlm-i dine ihânet ve tahfif édüp dedise kâfirdür tevbe ve rücu' [58a/17] etmezse katl olunur. Mes'ele: Zeyd-i müslim maşharalık édüp başına kâfir [58a/18] şapkası giyse Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: [58a/19] Ehl-i İslâmdan birkaç kimesneler Zeydün düğününe vardıklarında [58a/20] düğüne varan keferle ile el tutuşup âyin-i küfr üzere horüs depseler [58a/21] ol kimesnelere ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Hind [58a/22] Zeyneb ile çekişmegile Zeyneb ağzuña yestehleyeyüm déyüp Zeyneb [58a/23] kabûl etmem ben Kur'an okurum dedükde okuduğña dağı yestehleyeyüm [58a/24] dese Hinde ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: [58a/25] Zeyd bir huşuş için gâzab étdükde imânım yok ki şeytân

(58b)

[58b/01] ilah dese Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. [58b/02] Mes'ele: Zeyd bir fi'l-i şeni' işleyüp ba'zı kimesneler Zeydi levm étdüklerinde [58b/03] Zeyd hîn-i i'tizârda bir dağı etmeyeyüm kâfir idüm müslümân oldum [58b/04] dese Zeyd böyle demegile kâfir olmuş olur mı? El-cevâb: Ba'zı meşâyih [58b/05] katında olmaz. Mes'ele: Zeyd 'Amra fülân maşlahatı şu vech üzere [58b/06] görürüm déyüp 'Amr Zeyde ol maşlahat vücûda geleceğini [58b/07] Allah bilür dedükde Zeyd ben Allahı bilmem dese Zeyde ne lâzım [58b/08] olur? El-cevâb: Tecdid-i imân ve nikâh. Mes'ele: Zeyd bir nâ-meşrû' iş [58b/09] işleyüp ba'de niçün işledün dénildükde Zeyd kâfir idüm [58b/10] anuñun işledüm dese Zeyde ne lâzım olur?

⁴⁰⁶ "ile" kelimesinden itibaren üstü çizilidir.

⁴⁰⁷ "déyü hüküm" ibaresi soru bittikten sonra yazılmış ve anlamı bozmaktadır.

El-cevāb: Tecdid-i [58b/11] imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd-i müslim hamrdan sekrān ve lā-ya'kıl iken [58b/12] 'Amr-ı müslime bre dīn ve imānını fülān étdüğüm déyü cimā' lafzıla [58b/13] şetm eylese Zeyd böyle démegile kāfir olmuş olur mı? El-cevāb: [58b/14] Olmaz. Mes'ele: Zeyd hamrdan sekrān ve lā-ya'kıl iken hamr helāldür [58b/15] dese Zeyd kāfir olmuş olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i müslim [58b/16] 'Amr-ı müslime bre dīn ve imānını fülān étdüğüm déyü cimā' lafzıla [58b/17] şetm eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: [58b/18] Zeyd-i zimmī İslāma geldükden sonra⁴⁰⁸ mürtedd olup ba'de zimmī dīne [58b/19] girüp āher diyāra varduğda 'Amr-ı müslim irtidādını bilürken [58b/20] Zeydi hizmetkār édinüp Zeyde İslām 'arz etmeyüp ol [58b/21] hāl üzere yanında alıkoyp küfrine rāzī olsa 'Amra [58b/22] ne lāzım olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Bir maħallde imām [58b/23] olan Zeyd cemā'atinden ba'zı kimesneler ile çekişdükte cāmī'üñüze [58b/24] ve namāzuñuza yestehleyeyüm dese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: [58b/25] Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd 'Amr zimmetinde olan şu kadar

(59a)

[59a/01] aqçe haqqını 'Amrdan taleb étdükde 'Amr ben Tañrı degülüm ki aqçe [59a/02] yestehleyüm aqçeyi Tañrı yestehler dese 'Amra ne lāzım olur? [59a/03] El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd menzinde öyle namazınñ farzını [59a/04] kılarken 'Amr gelüp Zeydi namāz kılarken gördükde Zeyde seni ve namāzuñı [59a/05] fülān édeyüm déyü cimā' lafzı ile şetm eylese 'Amra ne lāzım olur? [59a/06] El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd-i müslim 'Amr-ı müslime bre ağızını ve mezhebiñi [59a/07] fülān étdüğüm déyü cimā' lafzıla şetm eylese mezhebden murādı dīn [59a/08] ve imān olıcaq Zeyde tecdid-i imān ve nikāh lāzım olur mı? El-cevāb: Olur. [59a/09] Mes'ele: Ehl-i 'orf tā'ifesinden Zeyd birkaç müslümānlardan yevm-i 'arefede [59a/10] zulmen şu kadar aqçe taleb édüp mezbūrlar hālā şā'imüz ve yarım 'ıyd-i şerīfdür [59a/11] déyü istihāl étdüklerinde Zeydün etbā'ından 'Amr ol müslimlere şavmuñuzu [59a/12] ve 'ıyduñuzu fülān édeyüm déyü cimā' lafzıla şetm eylese 'Amra ne lāzım [59a/13] olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd 'Amrdan serīka étdiği [59a/14] etmegi ekl étdükde bismillah dese Zeyde tecdid-i imān ve nikāh lāzım [59a/15] olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd-i müslim 'Amr-ı müslim ile çekişdükte [59a/16] Zeyd 'Amra yahūdī senden eyüdür dese Zeyd 'Amruñ fi'ilini taqbiñ [59a/17] murād édüp küfri İslāma terciñ murād etmeyicek Zeyde tecdid-i imān [59a/18] ve nikāh lāzım olur mı? El-cevāb: Olmaz. Mes'ele: Zeyd Hinde zinā édüp [59a/19] 'Amr Zeyde niçün zinā étdün dedükde helāldür dese Zeyde ne lāzım [59a/20] olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: Zeyd cum'a namāzınñ farzıyyetini [59a/21] inkār eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Tecdid-i imān ve nikāh. Mes'ele: [59a/22] Zeyd ricāle harīr giymek helāldür dese küfrine hüküm olunur mı? El-cevāb: [59a/23] Olınmaz. Mes'ele: Zeyd-i müslim resūl-i ekrem şallallahu 'aleyhi ve sellem hañretlerine [59a/24] sebb eylese Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Bilā-te'hīr katl olunur. Mes'ele: [59a/25] Zeyd-i yahūdīnñ resūl-i ekrem şallallahu te'ālā 'aleyhi ve sellem hañretlerine

(59b)

[59b/01] sebb étdüğü sābit olsa Zeyde ne lāzım olur? El-cevāb: Ta'zir-i şedīd [59b/02] ve ħabs-i medīd mu'tādī ise katl olunur. Mes'ele: Zeyd-i müslim Ebu Bekir Şiddīk [59b/03] ve 'Ömer'ül-Farūk radıyallahu 'anhumā hañretlerine sebb ve la'n eylese Zeyde [59b/04] ne lāzım olur? El-cevāb: Bilā-te'hīr katl. Mes'ele: Zeyd-i müslim sādāt-ı kirāmdan [59b/05] olan 'Amr ile çekişdükte 'Amra übāb ve ecdādına la'net olsun dese Zeyde [59b/06] ne lāzım olur? El-cevāb: Ecdād-ı qarībesini murād édicek istiğfār lāzım olur. [59b/07] Mes'ele: Zeyd qađı varup 'Amr-ı müslimünñ ħuzūrunda 'Amr resūl-i ekrem [59b/08] şallallahu te'ālā 'aleyhi ve sellem

⁴⁰⁸ Metinde 'geldükde sonra' seklindedir:

hazretlerine sebb eyledi déyü şehâdet étdükde [59b/09] ‘Amr inkâr édüp şahid-i âher olmasa yalnız Zeydün şehâdeti ile ‘Amr [59b/10] katl olunur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes’ele: Müslim nâmına olan Zeyd ba’zı kabâiyih [59b/11] işlemegile ‘Amr Zeyde bu maķûle işi işleme âhîret vardur dédükde [59b/12] Zeyd âhîretün aşlı yokdur insân ot gibi biter yiter bu bir ‘âlemdür şafâñ [59b/13] var ise sen dañı işleyegör déyüp bu i’tikâd üzerine muşırır olsa [59b/14] Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Katl olunur.

Kitâbü’l-Serîka

Mes’ele: Zeyd ‘Amrdan sen benüm [59b/15] mekân-ı muhrezümden şu kadar biñ aķçemi serîka eyledün déyü da’vâ [59b/16] étdükde ‘Amr vech-i muharrer üzere serîkaya tav’an⁴⁰⁹ ikrâr édüp rücû’ [59b/17] étmese ‘Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Kať-ı yed. Mes’ele: Zeyd ‘Amruñ [59b/18] câriyesi Hindden sen benüm mekân-ı muhrezümden şu maķûle şu kadar biñ [59b/19] aķçe kıymetlü⁴¹⁰ metâ’ımı serîka eyledün déyü da’vâ étdükde Hind vech-i [59b/20] muharrer üzere serîkaya ikrâr édüp rücû’ étmese⁴¹¹ Zeyd ‘Amruñ [59b/21] huzûrunda Hindün elini kať étdürmege kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. [59b/22] Mes’ele: Zeyd ‘Amruñ ‘abd-ı me’zûmî⁴¹² Bekirden sen benüm menzilümde şandukumda [59b/23] muhrez olan üç yüz ğuruşımı serîka eyledün déyü da’vâ étdükde [59b/24] Bekir vech-i muharrer üzere serîkaya ikrâr édüp rücû’ étmese Zeyd [59b/25] Bekirün yedini kať étdürüp meblağ-ı mezbûrdan Bekirün yedinde kâ’im

(60a)

[60a/01] olanı Bekirden almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes’ele: Zeyd ‘Amrdan [60a/02] sen menzilümde mekân-ı muhrezümden şu maķûle şu kadar biñ aķçe kıymetlü⁴¹³ [60a/03] metâ’ımı serîka eyledün déyü da’vâ ve ‘Amr inkâr eylese Zeyd müdde’âsını [60a/04] vech-i şer’î üzere işbât édicek ‘Amruñ elini kať étdürmege kâdir olur mı? [60a/05] El-cevâb: Olur. Mes’ele: Zeyd-i şağîr ‘Amruñ menziline olan mekân-ı muhrezinden⁴¹⁴ [60a/06] kıymetleri nişâb-ı serîkaya bâliğa⁴¹⁵ olan şu kadar eşyâsını hafîyyeten ahz [60a/07] eylese Zeyde kať-ı yed lâzım olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes’ele: Zeyd ‘Amrı [60a/08] menziline olan mekân-ı muhrezinden kıymetleri nişâb-ı serîkaya bâliğa olan [60a/09] şu kadar eşyâsını serîka étdükden şonra ‘Amr Zeydden da’vâ étdükde [60a/10] Zeyd vech-i muharrer üzere serîkaya tav’an ikrâr édüp rücû’ etmese [60a/11] ‘Amra ne lâzım olur? El-cevâb: Kať-ı yed.

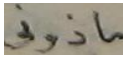
Bâb-ı Kať-ı Tarîk

Mes’ele: Bir belde ahâlisinden Zeyd [60a/12] bir müddet kuťtâ’-ı tarîk ile gezüp ba’de tevbe ve istiğfâr édüp [60a/13] şalâhı zâhir olduğdan şonra beldesine gelse kâdı yâ vâlî mücerred muķaddemâ [60a/14] kuťtâ’-ı tarîk ile gezmişidün déyü Zeyd üzerine kať-ı tarîk hükmünü [60a/15] icrâya kâdir olur mı? El-cevâb: Olmazlar. Mes’ele: Kuťtâ’-ı tarîkden birkaç [60a/16] kimesneler bir kıyete ahâlisinden Zeydün menziline geće ile âlet-i harble [60a/17] başup mâlını nehb ve ğâret édüp her birinün aldığı nişâb-ı [60a/18] serîkaya bâliğ olup ba’de Zeyd ol kimesnelerden ‘Amra zafer bulup [60a/19] kâdı huzûrunda da’vâ étdükde ‘Amr vech-i meşrûh üzere ikrâr [60a/20] édüp rücû’ étmemegile kâdı ‘Amruñ sağ elile şol ayağı [60a/21] mafşallarından kať olunmak üzere hüküm édüp Zeyd kâdı emrile [60a/22] ‘Amruñ vech-i şer’î üzere sağ elile şol ayağını kať eylese hâlâ [60a/23] ‘Amr Zeydün vech-i muharrer üzere

⁴⁰⁹ tav’an: -B 59b/16

⁴¹⁰ kıymetlü: kıymetli B 59b/19

⁴¹¹ étmese: eylemese B 59b/20

⁴¹² Kelime hemzesiz yazılmıştır:

⁴¹³ kıymetlü: kıymetli B 60a/02

⁴¹⁴ muhrezinden: muhrezden B 60a/05

⁴¹⁵ bâliğa: bâliğ B 60a/06

kaṭ'ıçun Zeydüñ elini ayağını kesdürmege [60a/24] yāḥūd⁴¹⁶ Zeydden nesne almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: [60a/25] Eşkıyâya re'is olup bilâd-ı İslâmiyyede müslimînün zulmen mâllarını

(60b)

[60b/01] alup ve aldurup bu maḳûle-i zulüm ve ta'addî 'âdeti⁴¹⁷ müstemirresi olup sâ'î [60b/02] bi'l-fesâd olan Zeyd-i şakî aḥz olunup kâdî şirreti def' için kaṭl olunmaḳ üzere [60b/03] ḥüccet vérdükde 'Amr vâli Zeydi kaṭl eylese Zeydüñ vereşesi 'Amrdan [60b/04] diyet nâmına nesne almağa kâdir olur mı?⁴¹⁸ El-cevâb: Olmazlar. Mes'ele: Müsliminden [60b/05] bir tâ'ife ḥarbî kefereden müslimînün za'ifi olup ziyâde olmayan bir⁴¹⁹ tâ'ife [60b/06] ile muḥârebe édüp müslimîn kefereye gâlebe üzere iken müslimînün [60b/07] re'isleri⁴²⁰ olan Zeyd firâr édüp müslimînün inhizâmına bâ'is [60b/08] olsa Zeyde ne lâzım olur? El-cevâb: Ta'zîr-i şedîd lâzım olur irtikâb [60b/09] eyledüğü⁴²¹ ma'siyet-i şenî'enün cezasını âḥiretde görür. Mes'ele: Zeydüñ [60b/10] kulu 'Amrı ḥarbî kefer⁴²² seby édüp dârü'l-ḥarbe getürdüklerinden sonra [60b/11] 'Amr dârü'l-ḥarbden ibâk édüp dâr-ı İslâma gelse Zeyd 'Amrı istirkâka [60b/12] kâdir olur mı? El-cevâb: Olmaz. Mes'ele: Zeydüñ kulu 'Amr ibâk édüp [60b/13] dârü'l-ḥarbe dâḥil olduğdan sonra ehl-i İslâmdan Bekir ve Beşir 'Amrı [60b/14] dârü'l-ḥarbden aḥz ve dârü'l-İslâma iḥrâc eyleseler Zeyd 'Amrı [60b/15] Bekir ve Beşirden almağa kâdir olur mı? El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeyd-i⁴²³ müslimün⁴²⁴ [60b/16] kulu 'Amr-ı müslim ibâk ve dârü'l-ḥarbe dâḥil olup lâkin mürtedd olmayup [60b/17] ba'de ḥarbîler 'Amrı aḥz ve Bekir-i tâcîre bey' ve teslim eyleyüp⁴²⁵ Bekir [60b/18] daḥî dârü'l-İslâma iḥrâc eylese Zeyd 'Amrı meccânen Bekirden almağa kâdir olur mı? [60b/19] El-cevâb: Olur. Mes'ele: Zeydüñ kulu 'Amr mürtedd olduğdan sonra ibâk [60b/20] édüp dârü'l-ḥarbe dâḥil olduğda ḥarbîler 'Amr aḥz ve taḳyîd etmeyüp [60b/21] ba'de 'Amr ḥarbîler ile ḳorsânlığa çıḳduḳda müslimîn 'Amrı ḳahren [60b/22] aḥz eyleseler Zeyd 'Amrı kimün yedinde bulursa meccânen almağa kâdir [60b/23] olur mı? El-cevâb: Olur lâkin 'Amra İslâm 'arz olunur⁴²⁶ ḳabûl etmezse [60b/24] kaṭl olunur. Mes'ele: Zeydüñ kulu 'Amr-ı naşrânî ibâk ve dârü'l-ḥarbe dâḥil [60b/25] olup lâkin ḥarbîler 'Amrı aḥz ve taḳyîd etmeyüp ba'de 'Amr ḥarbîler ile

(61a)

[61a/01] 'asker-i İslâmdan bir tâ'ife ile ḳitâle çıḳmaḳla⁴²⁷ aḥz olunur dârü'l-İslâma [61a/02] çıḳsa Zeyd 'Amrı kimün yedinde bulursa meccânen almağa [61a/03] kâdir olur mı? El-cevâb: Olur.

⁴¹⁶ yāḥūd: veyāḥūd B 60a/24

⁴¹⁷ 'âdeti: 'âdet B 60b/01

⁴¹⁸ olur mı?: olurlar mı? B 60b/04

⁴¹⁹ bir: -B 60b/05

⁴²⁰ Kelime hemzesiz yazılmıştır:

⁴²¹ eyledüğü: étdiği B 60b/09

⁴²² kefer: keferesi B 60b/10

⁴²³ Zeyd: Zeydüñ B 60b/15

⁴²⁴ müslimün: -B 60b/15

⁴²⁵ eyleyüp: édüp B 60b/17

⁴²⁶ olunur: olunup B 60b/23

⁴²⁷ çıḳmaḳla: çıḳmaḳıla B 61a/01

4. DİZİN

A

- 'abd** [Ar.] Kul, köle
'a.- ı me'zūnı 059b/22
- 'Acemī** [Ar.] İranlı
'A. olan 051a/2, 051a/6, 051a/15
- 'āciz** [Ar.] Zayıf, güçsüz
'a. 050a/10
- 'acz** [Ar.] Zayıflık, güçsüzlük
'a.+ i 050a/5
- adam** [Ar.] İnsan, kişi, erkek
a. 057b/12
- 'ādet** [Ar.] Görenek, alışkanlık
'a.- i müstemirresi olup 053a/22,
060b/1
'a.+ i olsa 056a/2
- 'afife** [Ar.] İffetli, namuslu kadın
Hind-i 'a.+ ye 053b/8
- ağaç** [T.] Ağaç
a.+ a (ağaca) 055a/1
a.+ ı (ağacı) 054b/24
- ağız** [T.] Ağız
a.+ ını (ağzını) 055a/18
a.+ ıñı (ağzını) 059a/6
a.+ uña (ağzuña) 058a/22
- ahālī** [Ar.] Halk
a.+ den 054a/23, 055a/4
a.+ si 056a/13
a.+ sinden 031a/18, 031a/24, 031b/3,
031b/8, 031b/15, 032a/2, 032a/6, 040b/5,
040b/6, 040b/10, 040b/15, 040b/21, 040b/26,
041a/1, 052a/8, 053a/19, 060a/11, 060a/16
a.+ sine 031a/14
- aḥbāb** [Ar.] Dostlar, tanıdıklar
a.+ ından 056a/8
- aḥbes** [Ar.] Hapis
a. 053a/15
- 'ahd** [Ar.] Söz verme, yemin
'a.+ um olsun 051a/21
- āḥer** [Ar.] Başka, diğer
ā. 032a/9, 032a/13, 035a/13, 035a/17,
035a/22, 035a/25, 037a/7, 040b/22, 041a/25,
041b/4, 041b/8, 041b/11, 041b/23, 042a/3,
042a/7, 042a/10, 042a/14, 042a/18, 042a/23,
042b/4, 042b/14, 042b/19, 046a/18, 053a/5,
056a/18, 056b/10, 056b/16, 056b/18, 058b/19
zevc-i ā.+ den 041a/21
şāhid-i ā. olmasa 059b/9
- āḥiret** [Ar.] Ölümden sonraki dünya
ā. 059b/11
ā.+ de 055a/14, 055b/5, 060b/9
ā.+ üñ 059b/12
- aḥriyān** [Ar.] Dünyevî sebeplerle Müslüman
olan kimse
a. 054a/11
- aḥyān** [Ar.] Vakitler, zamanlar
a.+ da 031b/2
- aḥyānen** [Ar.] Ara sıra, vakit vakit
a. 041a/8
- aḥz** [Ar.] Alma, teslim alma
a. 051b/3, 056b/24, 057a/3, 060b/14,
060b/17, 060b/20, 060b/25
a. édüp 053a/20, 056a/20
a. eylese 060a/6
a. eyleseler 060b/22
a. olınup 060b/2

- a. olunur 061a/1
a. olsa 056b/9
- akçe** [T.] Para
a. 034a/15, 034a/18, 034b/16, 037a/1, 041a/11, 041b/10, 041b/14, 042a/9, 042a/15, 042a/20, 042a/24, 042b/5, 042b/15, 042b/21, 043a/15, 043a/18, 043a/24, 044b/12, 044b/16, 044b/20, 045a/19, 045b/1, 045b/12, 045b/19, 045b/24, 046a/5, 046a/11, 046a/21, 046b/7, 047a/2, 052a/9, 052a/12, 057a/19, 059a/1, 059a/10, 059b/19, 060a/2
a.+ mi 059b/15
a.+ sinden 041b/24, 042a/4, 042a/8
a.+ ye 050a/4, 050a/6, 050a/9, 050a/12
a.+ yi 034a/16, 034a/19, 042b/2, 043b/19, 052a/9, 059a/2
- 'akd** [Ar.] Sözleşme, anlaşma
'a. 040b/2
'a.- i nikāh étmedin 052b/4
- 'akıl** [Ar.] Akıl
'a.+ ı ('aqlı) 034a/22, 048a/11
- akrabā** [Ar.] Aralarında soy yakınlığı olanlar
a.+ dan 039a/16
a.+ sından 051b/5
- akreb** [Ar.] Yakın
a.- i 'asabāti 039b/16
a.- i aşabāti 041a/7
veliyy-i a.+ i 034b/15
- al -** [T.] Almak
a.- dığı 040a/23, 056a/21, 056a/24, 057b/6, 060a/17
a.- duğdan 041a/8, 045b/2, 045b/8, 045b/25
a.- durduğda 055b/18
a.- durmağa 055b/18
a.- durup 060b/1
a.- ı koduğdan 057a/4
a.- ı koyup 058b/21
a.- ı verilüp 056a/22, 056a/24
- a.- ma 058a/14
a.- madın 042a/21, 043a/20, 046a/7, 046a/13
a.- mağa 032b/2, 032b/5, 032b/8, 032b/12, 032b/15, 032b/20, 033a/1, 033a/9, 033a/13, 033b/9, 033b/14, 033b/22, 034a/1, 034a/5, 034a/25, 034b/23, 036b/15, 038a/7, 038a/19, 038a/24, 038b/3, 038b/21, 039a/7, 039a/14, 039a/23, 039b/7, 039b/10, 039b/13, 039b/17, 039b/20, 040a/4, 040a/10, 040a/25, 041a/24, 041b/3, 041b/6, 041b/18, 042a/17, 042a/22, 042b/3, 042b/7, 042b/18, 043a/6, 043a/10, 043a/13, 043a/21, 043b/8, 045a/9, 045a/24, 045b/4, 045b/9, 045b/17, 045b/22, 046a/3, 046a/8, 046a/16, 046a/23, 046b/8, 047b/12, 048b/19, 049a/5, 050a/25, 052a/14, 052a/18, 060a/1, 060a/24, 060b/4, 060b/15, 060b/18, 060b/22, 061a/2
a.- mağ 044b/25
a.- mayup 045a/1, 050a/14
a.- sa 033b/3, 034a/16, 034b/14, 034b/20, 036b/9, 036b/18, 047a/4, 052a/20, 056a/23, 057a/4
a.- up 033a/18, 038a/11, 038a/14, 038b/11, 038b/15, 039a/17, 039a/18, 039b/2, 039b/23, 040b/8, 040b/26, 042a/20, 042a/25, 042b/22, 043a/16, 043a/19, 045a/12, 045a/17, 045a/20, 045b/13, 045b/20, 046a/6, 046a/12, 057a/17, 057a/21, 060b/1
a.- ursam 047a/2, 052a/19
a.- urum 040a/9, 040a/19, 044b/22, 045a/5
- 'ale'l-iştirāk** [Ar.] Müştereken, birlikte
'a. 047a/22, 047b/1, 047b/5, 047b/9, 047b/13, 047b/19, 048b/5, 048b/21, 049b/10
- 'ale'l-iştirākü's-seviyy** [Ar.] Birlikte eşit olarak
'a. 048a/25, 048b/17
- 'ālem** [Ar.] Dünya, cihan
'ā.+ dūr 059b/12
- ālet** [Ar.] Alet, silah
ā.- i harb 056a/16

- ā.- i harble 060a/16
- Allah** [Ar.] Allah
A. 051a/21, 058b/7
A.+ a 051b/19
A.+ ı 058b/7
- altı** [T.] Altı
a. 033a/22, 033b/3, 036a/17, 036a/21,
036b/13, 037a/2, 037a/6, 037b/6,
043a/2,
050a/22, 050a/23
- altmış** [T.] Altmış
a. 035b/4
- ‘amden** [Ar.] İsteyerek ve bilerek
‘a. 053b/18
- ‘amel** [Ar.] İş
‘a. etmem 054b/23
- ‘amele** [Ar.] İşçiler
‘a.- i me’mūr ola 035a/6
- ‘amme** [Ar.] Babanın kız kardeşi, hala
‘a.+ si 039a/9, 039b/1
- ‘ammī** [Ar.] Amca, emmi
‘a. 038b/26, 039a/4, 039a/22,
039b/16,
040a/22, 041a/8, 044a/16, 044a/23,
044b/6, 046a/19
‘a.+ leri 044b/2
- ‘Amr** [Ar.] Erkek adı
‘A. 031b/16, 031b/17, 032a/2, 032a/3,
032a/6, 032a/7, 033a/8, 033b/20, 034a/2,
034a/7, 034a/10, 034a/17, 034b/7, 034b/21,
035a/14, 035a/17, 035a/22, 035b/6, 036b/5,
036b/7, 036b/11, 036b/14, 036b/17, 036b/19,
036b/23, 037b/9, 038a/1, 038a/22, 038b/11,
038b/14, 038b/24, 038b/26, 039a/4, 039a/5,
039a/6, 039a/14, 039a/18, 039a/25, 039b/5,
039b/10, 039b/16, 039b/20, 040a/21, 040b/2,
040b/3, 040b/9, 041a/8, 041a/9, 041a/25,
041b/24, 041b/25, 042a/3, 042a/4, 042b/10,
042b/13, 043b/20, 043b/22, 043b/23, 044a/5,
044a/7, 044a/8, 044a/10, 044a/20, 044a/21,
044a/23, 044a/24, 044b/1, 044b/2, 044b/3,
044b/7, 044b/8, 044b/16, 045a/2, 045a/15,
045a/19, 045b/7, 046a/4, 046a/10, 046a/19,
046a/22, 046a/23, 046a/24, 046b/1, 046b/5,
046b/8, 046b/14, 046b/17, 046b/23, 046b/24,
047a/2, 047a/6, 047a/14, 047a/15, 047a/17,
047a/19, 047a/22, 047a/23, 047b/13,
047b/14, 047b/16, 047b/18, 047b/19,
047b/20, 047b/21, 048a/8, 048a/14, 048a/25,
048b/13, 048b/17, 048b/18, 048b/21,
048b/23, 049a/3, 049b/1, 049b/10, 049b/11,
049b/12, 049b/15, 049b/18, 050a/1, 050a/10,
050a/12, 050a/13, 050a/16, 050a/18, 050a/19,
050a/22, 050b/1, 050b/2, 050b/5, 050b/9,
050b/21, 051a/13, 051a/25, 051b/2, 051b/25,
052a/2, 052a/13, 052b/8, 052b/13, 052b/14,
053a/2, 053b/2, 054a/5, 054a/9, 054a/23,
054b/17, 054b/22, 054b/25, 055a/1, 055a/12,
055b/15, 055b/18, 055b/22, 056a/12,
056a/17, 056b/13, 056b/16, 056b/24,
056b/27, 057a/4, 057a/8, 057a/9, 057a/11,
057a/12, 057a/14, 057a/16, 057a/18, 057a/20,
057b/7, 057b/9, 057b/11, 057b/15, 057b/16,
057b/17, 057b/19, 057b/20, 057b/22, 058a/1,
058a/4, 058a/5, 058a/7, 058a/8, 058a/14,
058b/6, 058b/25, 059a/1, 059a/4, 059a/11,
059a/19, 059b/5, 059b/7, 059b/9, 059b/11,
059b/16, 060a/3, 060a/9, 060a/19, 060a/23,
060b/3, 060b/11, 060b/12, 060b/19, 060b/20,
060b/21, 060b/25
‘A.- ı bālīg 040a/6
‘A.- ı kebīr 043b/9
‘A.- ı mu’sir 038b/5
‘A.- ı müsirden 043b/12, 043b/18,
044a/16
‘A.- ı mücerred 041b/2, 046b/12
‘A.- ı müslim 055b/7, 058b/19,
059a/15, 060b/16
‘A.- ı müslime 054a/16, 054a/17,
054a/22, 054a/25, 054b/8, 054b/9, 054b/11,
055b/1, 058b/12, 058b/16, 059a/6
‘A.- ı müslimün 055b/22, 056b/2,
056b/10, 056b/12, 059b/7
‘A.- ı müteffānu 043a/22
‘A.- ı naşrānī 044a/12, 060b/24

ʿA.- ı rāhib 056b/18
 ʿA.- ı rāhibe 055a/19
 ʿA.- ı şağīr 034a/14
 ʿA.- ı şağīre 053a/15, 053a/17
 ʿA.- ı şağīri 040a/8
 ʿA.- ı şağīrlerüñ 038a/24
 ʿA.- ı zimmī 052b/24, 055a/4,
 057a/13, 057b/14
 ʿA.- ı zimmīnūñ 055b/17
 ʿA.- ı zimmīye 055a/21, 056b/21
 ʿA.+ a 031b/15, 034b/6, 034b/24,
 035a/9, 035a/10, 035a/14, 035b/4, 036a/17,
 036a/21, 036b/6, 036b/7, 036b/12, 036b/20,
 036b/21, 037a/9, 037a/11, 038a/3, 038a/5,
 040a/7, 040a/23, 042a/10, 042a/11, 042b/10,
 042b/11, 042b/12, 042b/16, 043a/3, 044a/18,
 044b/24, 046a/20, 046b/4, 046b/7, 046b/9,
 046b/16, 047a/4, 047a/9, 048a/13, 048b/19,
 048b/25, 049a/2, 049a/25, 049b/4, 049b/7,
 049b/9, 050b/9, 050b/22, 051a/12, 051a/25,
 051b/4, 052a/14, 052b/13, 052b/14, 052b/24,
 053a/1, 053a/2, 053b/3, 053b/13, 053b/15,
 053b/16, 053b/19, 053b/22, 054a/1, 054a/3,
 054a/6, 054a/8, 054a/9, 054a/11, 054a/12,
 054a/14, 054a/15, 054a/19, 054a/20, 054b/2,
 054b/3, 054b/13, 054b/14, 054b/16, 054b/17,
 054b/19, 054b/21, 054b/24, 055a/5, 055a/9,
 055a/18, 055a/24, 055b/3, 055b/5, 055b/7,
 055b/15, 056b/19, 056b/21, 056b/24,
 057a/10, 057a/12, 057a/15, 057b/7, 057b/8,
 057b/10, 057b/13, 057b/15, 057b/18,
 057b/21, 058a/2, 058a/4, 058a/6, 058a/9,
 058b/5, 058b/21, 059a/2, 059a/5, 059a/12,
 059a/16, 059b/5, 059b/17, 060a/11, 060a/18,
 060b/23
 ʿA.+ dan 033b/22, 034a/4, 034a/16,
 035a/15, 035a/18, 035a/19, 035a/24, 036b/9,
 036b/15, 037a/9, 037a/10, 037a/11, 038b/11,
 038b/14, 038b/23, 042b/18, 043b/21, 044b/6,
 045a/24, 045b/4, 046b/10, 047a/2, 047a/3,
 048b/25, 049a/3, 049a/5, 049b/4, 049b/8,
 049b/18, 050a/25, 051b/3, 052b/8, 057a/19,
 059a/1, 059a/13, 059b/14, 060a/1, 060b/3
 ʿA.+ ı 033a/7, 033a/11, 034a/6,
 039a/21, 039a/23, 039a/25, 039b/2, 039b/5,
 039b/7, 039b/22, 040a/1, 040a/20, 040a/23,
 040a/25, 040b/12, 040b/13, 045b/8, 046b/10,

047a/5, 047a/15, 047a/18, 047b/23, 047b/24,
 048a/1, 048a/2, 048a/3, 048a/6, 049a/19,
 049a/21, 049a/22, 049a/24, 049b/13,
 049b/16, 049b/17, 050a/3, 050a/6, 050a/8,
 050a/9, 050a/10, 050a/12, 050a/14, 050a/15,
 050a/21, 050a/25, 050b/3, 050b/16, 051a/10,
 051a/13, 052a/19, 052a/20, 054b/16,
 055a/11, 055b/21, 056a/6, 056a/11, 056a/16,
 056a/20, 057a/9, 057a/11, 057a/14, 057a/16,
 057a/17, 057a/20, 057a/21, 057b/9, 057b/12,
 057b/14, 057b/17, 057b/19, 057b/22,
 057b/24, 058a/8, 060a/7, 060b/10, 060b/11,
 060b/13, 060b/14, 060b/17, 060b/18,
 060b/21, 060b/22, 060b/25, 061a/2

ʿA.+ uñ 031b/19, 033a/9, 036a/14,
 036b/4, 037a/11, 037a/12, 038b/16, 039a/17,
 039a/21, 040a/21, 040a/24, 041a/16, 041a/22,
 041a/23, 042b/13, 042b/14, 043a/4, 043b/7,
 043b/10, 043b/12, 043b/19, 044b/15,
 045a/25, 045b/6, 046a/4, 046b/23, 047a/23,
 047b/17, 048a/5, 048b/1, 048b/12, 048b/18,
 048b/20, 048b/22, 050a/4, 050a/7, 050a/20,
 050a/24, 050b/12, 050b/25, 051a/16,
 051a/20, 051b/13, 051b/14, 052a/24, 052b/9,
 053a/13, 053b/4, 053b/14, 055a/11, 055b/14,
 055b/22, 056a/17, 056a/19, 056a/23, 056b/7,
 056b/8, 056b/15, 057a/3, 059a/16, 059b/17,
 059b/20, 059b/22, 060a/4, 060a/5, 060a/20,
 060a/22

ʿA.+ uñdur 038a/1

ʿamyā [Ar.] Kör, görmeyen
 ʿ. olup 038a/12

ana [T.] Anne
 a.+ larınuñ 038a/25
 a.+ m 051b/22
 a.+ ŋ 040a/12
 a.+ sı 033b/23, 034b/11, 034b/15,
 037a/14, 037a/21, 037a/26, 038a/2, 038a/4,
 038a/6, 038a/8, 038a/9, 038a/10, 038a/12,
 038a/14, 038a/16, 038a/18, 038a/20, 038a/25,
 038b/2, 038b/4, 038b/7, 038b/13, 038b/25,
 039a/2, 039a/9, 039a/10, 039b/8, 039b/14,
 039b/18, 040a/11, 040b/18, 040b/19,
 041a/18, 044a/15, 044b/2, 044b/5, 045a/18,
 045a/25, 045b/23, 046a/17, 048a/16, 048b/9,

050b/7, 050b/13, 050b/15, 050b/16, 050b/23,
050b/24, 051a/12, 051a/15, 051a/19

a.+ sını 051a/3

a.+ sını 051a/7, 051a/10, 055a/14,
055a/16, 055a/18, 055b/3

a.+ sını 038a/1, 038a/6, 038a/9,
038a/12, 038a/16, 038a/19, 038b/4, 038b/26,
039a/8, 039a/9, 039b/8, 039b/18, 045a/18,
045a/25, 048a/16, 051a/3, 051a/6, 051a/7

ancak [T.] Ancak

a. 031a/7, 031b/12, 038b/18, 039a/4,
046a/19, 046b/5, 046b/10

anda [T.] Onda

a. 040b/20, 040b/26, 056b/3

anuç [T.] Onun

a.+ çün 055a/2, 058b/10

'Arabî [Ar.] Arap

'A. olan 051a/18

'arefe [Ar.] Dinî bayramlardan bir önceki
gün

yevm-i 'a.+ de 059a/9

'arz [Ar.] Sunma, gösterme

'a. etmeyüp 058b/20

'a. olınup 043a/8

'a. olunur 060b/23

aş - [T.] Asmak

a.- ilacağ 054a/10, 054a/11, 054a/12

'asabât [Ar.] Baba tarafından akraba olanlar

'a.+ dan 039a/4

ağreb-i 'a.+ ı 039b/16, 041a/7

aşıl [Ar.] Asıl

a.+ ı (aşlı) 059b/12

a.+ ında (aşlında) 050b/10, 050b/13,
050b/18, 050b/23, 051a/17

âşim [Ar.] Günahkâr, suçlu

â. olurlar 056a/16

'asker [Ar.] Asker, er

'a.- i İslâmdan 061a/1

aşlâ [Ar.] Asla, hiçbir zaman

a. 039a/16, 041a/9, 045b/24, 046a/19,
050b/8, 050b/10, 050b/13, 050b/19, 050b/23,
051a/17

at - [T.] Atmak

a.- mışlardan olayum 051b/14

at [T.] Binek hayvanı, at

a.+ uş 054b/19

'avrat [Ar.] Kadın, eş

'a.+ ı 031a/1, 031a/17, 031b/2,
031b/7, 031b/13, 031b/19, 032a/4

'a.+ ını 055a/24

'a.+ um 031a/9, 031a/15, 031a/25,
031b/4, 031b/9, 031b/22, 032a/1, 032a/5

'a.+ uş 031b/14

ay [T.] Yılın on iki bölümünde herbiri, ay

a. 032a/22, 033b/1, 035b/15, 036a/17,
036b/1, 036b/13, 036b/22, 037b/3, 037b/7,
037b/22, 050a/18, 050a/19, 050a/20, 050a/23

a.+ dan 036a/21, 037a/2, 037a/6

a.+ larını 051b/6, 051b/8

a.+ lık 033b/3, 041b/20

ayağ [T.] Ayak

a.+ ı (ayağı) 060a/20

a.+ ını (ayağını) 060a/22, 060a/23

ayart - [T.] Baştan çıkarmak, doğru yoldan
saptırmak

a.- up (ayardup) 056b/3, 056b/10,
056b/13

âyîn [Far.] Dinî merâsim, tören

â.- i küfr 058a/20

'Âyişe [Ar.] Ayşe, kadın kadı

'Â. 038a/10

âzād [Far.] Özgür, kurtulmuş olan

â. etmedin 047a/11

ā. eyle 046b/7
 ā. eylese 046b/8
 ā. ol 047a/5, 048a/13
 ā. olmağıla 049a/17
 ā. olmuş olur 046b/6, 046b/13, 046b/19, 047a/6, 049b/10
 ā. olmuş olurum 047a/12, 047a/16, 047a/19, 048a/21
 ā. olsun 046a/25, 046b/2, 047a/3, 049b/21, 049b/24
 ā. olup 036a/19
 ā. olur 036a/16, 046b/1, 046b/14, 046b/16, 046b/17, 046b/24, 047a/1, 047a/4, 047a/21, 048a/14, 050a/17

āzādlu [Far.-T.] Kurtulmuş olan köle veya cariye
 ā.+ lu 037a/24, 046b/23, 048b/24, 049b/4
 ā.+ lu olmağıla 040a/9
 ā.+ lu olur 047a/8
 ā.+ ludur 046b/24
 ā.+ lusı 040a/8

ʿazl [Ar.] İşinden çıkarma, görevine son verme
 ʿa.+ e 056a/5

B

baba [Far.] Baba
 b.+ ları 038b/1
 b.+ larının 038b/2
 b.+ sı 033b/19, 034b/21, 037a/11, 038a/5, 038a/22, 038b/5, 038b/26, 039b/10, 039b/20, 040b/9, 043b/3, 043b/5, 044a/5, 044b/19, 045a/19, 045a/25, 046a/18, 048a/4, 048b/12, 050b/6, 051a/1, 051a/6, 051a/14, 051a/17, 054a/25, 055a/11, 055b/3, 056a/5, 057a/1
 b.+ sın 051a/10
 b.+ sını 050b/12, 050b/16, 050b/25, 051a/13
 b.+ sını 038a/13, 038a/18, 038b/6, 039a/9, 040a/12, 040b/19, 050b/16, 051a/10

ba'de [Ar.] Sonra.
 b. 031a/4, 031a/12, 031a/22, 031b/11, 031b/16, 031b/21, 031b/24, 032a/3, 032a/7, 032a/22, 033b/2, 033b/7, 033b/25, 034a/7, 034b/3, 034b/13, 034b/19, 034b/26, 035a/12, 035a/13, 035b/14, 035b/19, 035b/23, 035b/25, 036a/3, 036a/12, 036a/14, 036a/17, 036a/23, 036a/25, 037a/8, 037a/22, 037b/6, 037b/16, 040b/22, 041a/3, 041b/15, 041b/20, 042a/16, 045a/1, 046a/1, 046a/14, 046b/11, 048a/19, 049a/16, 050a/23, 050b/21, 051a/22, 051b/2, 051b/10, 051b/14, 051b/19, 052a/1, 056b/8, 056b/16, 058b/9, 058b/18, 060a/12, 060a/18, 060b/17, 060b/21, 060b/25

ba'de'l-hüküm [Ar.] Hükümden sonra
 b. 034b/19

ba'de'l-işbât ve'l-hüküm [Ar.] İspat ve hükümden sonra
 b. 036b/9, 036b/18, 057a/19

ba'de'l-yevm [Ar.] Bugünden sonra
 b. 051b/18

bahā [Far.] Kıymet, bedel, değer
 b. 041b/6
 b.+ sı 041b/2

bahāne [Far.] Vesile, sebep
 b. 056a/20

ba'id [Ar.] Uzak
 mesāfe-i sefer-i b. 040b/4
 müddet-i sefer-i b. 040b/18

ba'ide [Ar.] Uzak
 b. olan 040b/26

bā'ış [Ar.] Sebep olan
 b. olsa 060b/7

bākī [Ar.] Geri kalan, artan
 b. 051a/5, 051a/9, 051a/12, 051a/17

bākiye [Ar.] Bākī kelimesinin müennes şekli (bk. bākī)

- b.+ si 044a/18
- bāliġ** [Ar.] Bülûğa eren, reşid
 ʿAmr-ı b. 040a/6
 Bekir-i b.+ a 040a/11
 b. olduġda 034a/17, 047b/6, 048a/17
 b. olup 060a/18
- bāliġa** [Ar.] Bāliġ kelimesinin müennes şekli
 (bk. bāliġ)
 Hind-i faķire-i b.+ nuş 043b/2
 b. olan 060a/6, 060a/8
 b. olduġda 032b/1, 032b/8, 033b/21,
 034a/1, 034b/13, 034b/19, 043b/16, 045b/21
 b. olunca 045b/25
- baş -** [T.] Baskın yapmak
 b.- dı 055b/12
 b.- up 056a/20, 056a/23, 060a/17
- baş** [T.] Baş, kafa
 b.+ ı 054a/5
 b.+ ına 058a/17
 b.+ uña 054b/18
 b.+ ında olup 034a/23
- başka** [T.] Bilinenden ayrı, diġer
 b. 049b/2
- bāyin** [Ar.] Ayıran, ayrılan
 talāķ-ı b. 033b/17
 b. olur 034a/9
- bāyine** [Ar.] Bāyin kelimesinin müennes
 şekli (bk. bāyin)
 b. olur 032a/23
- bāyinen** [Ar.] Ayrılarak
 b. 032b/24, 035b/3, 037b/12, 037b/15,
 045a/2
- baʿzı** [Ar.] Bazı, kimi, birkaçı
 b. 031b/1, 031b/12, 034a/23, 042a/10,
 054b/21, 056a/1, 056a/23, 057b/1, 057b/23,
 058b/2, 058b/4, 058b/23, 059b/10
- bedʿ** [Ar.] Başlamak
- b. édüp 058a/13
- bedel** [Ar.] Bedel, karşılık
 b.- i ħulʿa 033b/20
 b.- i kitābeti 050a/4, 050a/7, 050a/10,
 050a/13
- bekāret** [Ar.] Kızlık, bakirelik
 b.+ i 048a/24
 b.+ inden 048b/23
 b.+ ini 048a/23, 048b/22, 052a/23,
 052b/18, 053a/7, 053a/8
 b.+ lerini 052b/14
- Bekir** [Tr] Erkek adı
 B. 036a/10, 036b/8, 036b/10, 039a/1,
 039a/22, 040a/22, 040a/25, 044a/7,
 044a/20, 044a/22, 044a/25, 044b/2, 044b/4,
 047a/3, 047a/4, 047a/18, 047a/23, 048a/5,
 048a/6, 051a/20, 052a/2, 052a/18, 054b/25,
 056b/27, 057a/17, 057a/18, 058a/10,
 059b/24, 060b/13, 060b/15, 060b/17
 B.+ den 038a/1, 040a/22, 044a/7,
 044a/23, 059b/22, 060a/1, 060b/18
 B.+ e 036b/11, 042b/7, 047a/5,
 051a/17, 051b/25, 053a/13, 055a/1, 055b/22
 B.+ i 046b/7, 046b/8, 047a/24,
 048a/4, 049b/11, 049b/12, 050b/25, 051a/3,
 051a/16, 056a/11, 056a/12
 B.+ üñ 044a/8, 045a/15, 050b/22,
 051a/11, 059b/25
 B.+ üñdür 039a/2
 B.- i bāliġa 040a/11
 B.- i emredi 056b/27
 B.- i müsir 038b/1
 B.- i mücerred 040a/9
 B.- i müslimlere 054a/23
 B.- i tācire 060b/17
 B.- i zimmīye 056b/19
- belde** [Ar.] Şehir, memleket
 b. 031b/3, 031b/8, 031b/15, 032a/2,
 032a/6, 040b/5, 040b/10, 040b/15, 040b/21,
 040b/26, 041a/1, 056b/20, 060a/11
 b.+ de 031b/9, 040b/2, 040b/11,
 040b/22, 041a/1
 b.+ den 031b/3, 031b/5, 031b/10

b.+ sine 040b/8, 040b/24, 060a/13
 b.- i evvelāya 041a/4
 b.- i mezbūre 040b/10
 b.- i mezbūrede 031b/6
 b.- i mezbūreden 040b/3
 b.- i mezbūreye 031b/7, 031b/11
 b.- i uḥrā 040b/6
 b.- i uḥrāda 040b/18
 b.- i uḥrāya 040b/4, 040b/13, 040b/14,
 040b/20, 041a/3

beldeteyn [Ar.] İki belde, iki şehir
 b. 040b/13

ben [T.] Ben 1. teklik şahıs zamiri
 b. 037a/18, 038a/18, 038b/2, 038b/7,
 038b/20, 039b/23, 040a/9, 041a/9, 042b/24,
 045a/1, 047a/15, 047a/19, 050b/17, 051b/25,
 052a/10, 054b/19, 055b/19, 057b/7, 057b/10,
 057b/12, 058a/12, 058a/23, 058b/7, 059a/1
 b.+ a 031a/3, 036a/10, 037a/18,
 037a/26, 038a/22, 042a/12, 050b/3, 052a/9
 b.+ den 034b/2, 034b/4, 035b/12,
 035b/25, 036a/2, 036a/12, 037b/23
 b.+ denden 036a/7
 b.+ dendür 035b/18, 035b/21, 036a/3,
 036a/6, 036a/9, 036a/15, 036a/18, 036a/22,
 036a/25, 036b/14, 036b/22, 037a/2, 037a/18,
 037a/22, 037a/26, 048b/2, 049a/11, 049a/15
 b.+ i 032a/10, 032b/24, 035b/15,
 041b/13, 042a/11, 046b/12, 049a/3, 055b/13
 b.+ üm 031b/17, 040a/13, 050b/6,
 055b/18, 055b/20, 057b/20, 059b/14,
 059b/18, 059b/22
 b.+ ümle 040a/7

benze - [T.] Benzemek
 b.- rsin 054b/11

beraber [Far.] Beraber, birlikte bulunan
 b. 044a/11, 044a/15

berü [T.] Beri edati
 b. 036b/25

besle - [T.] Beslemek
 b. 038a/22, 045a/5

b.- düm 045a/5
 b.- mek 038a/21, 038b/6
 b.- rken 038a/17, 038b/2
 b.- rüm 038a/18, 038b/3, 045a/1
 b.- yüp 038b/7

beş [T.] Beş
 b. 035b/15, 039a/20, 039b/17,
 039b/22, 050a/15, 050a/17, 050a/24,
 052a/19, 052a/21

Beşir [Ar.] Erkek adı
 B. 044a/21, 044b/4, 050b/22, 057a/17,
 060b/13
 B.+ den 039a/1, 044b/2, 045a/17,
 060b/15
 B.+ e 057a/18
 B.+ i 051a/11
 B.+ üñ 045a/15, 051a/3

bey* [Ar.] Satma, satış, satın alma
 b. 036b/7, 036b/12, 036b/21, 037a/1,
 047a/6, 047a/12, 049a/2, 060b/17
 b.+ e 046b/3, 047a/10, 047a/24,
 047b/4, 048a/17, 048b/11, 048b/13, 048b/16,
 049a/24, 049b/5, 049b/8, 049b/16, 049b/25,
 050a/3, 050a/8, 050a/11, 050a/21, 050b/3
 b. éder olsa 056a/7
 b. édersem 047a/4
 b. édüp 042a/12
 b. étmek 047a/15
 b.- i şahîh 047a/5
 vaqt-i b.+ den 036b/13, 037a/1

beyân [Ar.] Anlatma, bildirme
 b. olunmasa 033a/8
 b. olunmayup 033b/7

beyn [Ar.] Ara, arasında
 b.+ inde 040b/13
 b.+ ümüzde 057b/23

beyt [Ar.] Ev
 eşâş-ı b.+ i 031b/7
 eşâş-ı b.+ üñ 031b/5

beytü'l-māl [Ar.] Maliye hazinesi

emin-i b. 050b/5

beyyine [Ar.] Delil, şahit
iķāmet-i b. édicek 032b/25
iķāmet-i b. édüp 050b/6

bıraķ - [T.] Bırakmak
b.- dı 041b/13
b.- mağıla 040a/2, 042a/12
b.- sa 056b/3
b.- up 041b/8, 041b/23, 042a/2,
042a/7, 042a/14, 042a/18, 042a/23, 042b/4,
042b/14, 042b/19

bi-ğayr [Ar.] Başkasıyla, -sız
b.- ı hāķķ 041a/15, 041a/18, 041a/21,
057a/24
b. 057a/23

bi-ğayr-ı hāķķ [Ar.] Haksızlıkla, haksız yere
b.- ı hāķķ 041a/15, 041a/18, 041a/21,
057a/24

bi-hāķķa'l-hıdāne [Ar.] Hıdāne hakkı ile,
hıdāne hakkı için
b. 033a/16, 038a/2, 038a/6, 039a/21,
039a/25, 039b/2, 039b/5, 039b/8, 039b/12,
039b/15, 039b/18, 039b/23, 040a/1, 040a/15,
040a/20, 040b/2, 040b/12, 040b/16, 040b/24,
040b/26, 041a/4, 041a/6, 044b/18, 044b/23,
045a/4

bıkr [Ar.] Genç kız
b. 048a/23, 048b/22, 052b/12
Hind-i b.+ e 052a/22
Zeyneb-i b.+ üñ 053a/7
b. olan 052b/18

bil - [T.] Bilmek
b.- medin 034b/25, 035a/3
b.- mem 057b/8, 058b/7
b.- memegile 035a/18
b.- ür 058b/7
b.- ürken 035a/23, 053a/2, 058b/19

bilād [Ar.] Şehirler, memleketler
b.- ı İslāmiyyede 060a/25

bilā-ħulle [Ar.] Hüllesiz
b. 033b/18

bilā-nafaķa [Ar.] Nafakasız
b. 041b/8, 041b/13, 041b/23, 042a/2,
042a/7, 042a/11, 042a/14, 042a/18, 042a/23,
042b/4, 042b/13, 042b/19, 045a/1, 045a/5
b.+ sıla 044b/21

bilā-te'ħır [Ar.] Geciktirmeden, sonraya
bırakmadan
b. 059b/4, 059a/24

bi'l-fesād [Ar.] Fesatlık ile
b. olan 053a/23, 060b/2

bi'l-küllıye [Ar.] Büsbütün
b. 042b/25, 048a/11

Billahi [Ar.] Allah ile, Allah için
B. 058a/12

binā'en [Ar.] –den dolayı, dayanarak
b. 031a/8, 031a/13, 031a/17, 031a/23,
031b/13, 031b/25, 032a/8, 034a/9

bin [T.] Bin
b. 034a/15, 055b/17, 055b/18,
055b/19, 059b/15, 059b/18, 060a/2

bir [T.] Bir
b. 031a/11, 031a/16, 031a/18,
031a/21, 031a/24, 031b/3, 031b/5, 031b/8,
031b/11, 032a/2, 032a/10, 032a/11, 032a/12,
033a/22, 033b/1, 033b/3, 033b/7, 033b/12,
034b/8, 035a/1, 035a/11, 035b/9, 035b/11,
035b/15, 035b/20, 035b/22, 036a/3, 036a/5,
036a/13, 036a/18, 036a/21, 036b/1, 036b/4,
036b/8, 036b/13, 036b/17, 036b/22, 037a/2,
037a/6, 037a/17, 037a/23, 037a/26, 037b/3,
037b/7, 037b/11, 037b/13, 037b/17, 037b/22,
039b/4, 040b/5, 040b/10, 040b/14, 040b/15,
040b/21, 040b/26, 041a/1, 041a/15, 041a/18,
041a/23, 041b/1, 041b/5, 041b/12, 041b/15,
041b/19, 042a/16, 042a/20, 042a/25, 042b/6,
042b/16, 042b/24, 043a/24, 045a/7, 045a/22,

045b/3, 045b/8, 045b/15, 045b/20, 046a/1, 046a/6, 046a/12, 046a/22, 046a/25, 046b/4, 046b/11, 046b/16, 047a/14, 047a/17, 048a/20, 048b/1, 048b/10, 048b/13, 049a/11, 049a/13, 049a/25, 049b/5, 049b/18, 051a/25, 051b/22, 052a/8, 052b/11, 053a/6, 053a/19, 053a/21, 054a/4, 054a/23, 054b/23, 054b/24, 055a/3, 055a/6, 055a/12, 055b/24, 056a/10, 056a/13, 056a/17, 056b/1, 056b/6, 056b/20, 056b/27, 057a/4, 057a/11, 057b/6, 057b/9, 057b/14, 057b/19, 057b/21, 058a/1, 058a/25, 058b/2, 058b/3, 058b/8, 058b/22, 059b/12, 060a/11, 060a/12, 060a/16, 060b/5, 061a/1

b.+ i 053b/25

b.+ ini 047b/11

b.+ inüñ 060a/17

birkaç [T.] Az sayıda kimse ya da şey
b. 047b/17, 051b/2, 053a/20, 053a/25, 053b/2, 053b/24, 055a/8, 055b/12, 056a/8, 056a/19, 056a/25, 057a/21, 057b/25, 058a/19, 059a/9, 060a/15

bismillah [Ar.] Allah'ın adıyla

b. 059a/14

bit - [T.] Bitmek
b.- er 059b/12

bi't-teşhîr [Ar.] Halka duyurarak, göstererek
ta'zir-i b. 056a/1

biz [T.] Biz 3. çokluk şahıs zamiri
b.+ e 057b/23

boğaz [T.] Boğaz
b.+ indan 054a/12

boğ [T.] bk. poğ
b. 055b/8
b.+ ı 055b/9

boş ol- [T.] Evlilikte boşamak, boşanmak
b. ol 031a/4, 031a/20
b. olsun 031a/10, 031a/15, 031a/25, 031b/4, 031b/9, 031b/14, 031b/22, 032a/1, 032a/5

b. olur 031a/2, 031a/8, 031a/13, 031a/18, 031a/24, 031b/2, 031b/8, 031b/13, 031b/19, 031b/21, 031b/25, 032a/4, 032a/8, 032a/17, 032a/20, 053a/12

böyle [T.] Bunun gibi, bu biçimde
b. 031b/18, 031b/22, 032a/17, 032a/20, 035b/16, 036a/7, 046b/17, 046b/21, 047a/1, 047a/7, 049b/9, 052a/21, 055b/15, 055b/20, 058a/6, 058b/4, 058b/13

bre [Yun.] *Ey, be* anlamlarında kullanılan seslenme sözü

b. 053b/4, 053b/6, 053b/8, 053b/13, 053b/15, 053b/16, 053b/19, 053b/21, 053b/22, 053b/24, 053b/25, 054a/1, 054a/3, 054a/5, 054a/7, 054a/8, 054a/10, 054a/11, 054a/12, 054a/14, 054a/15, 054a/16, 054a/17, 054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054a/25, 054b/2, 054b/3, 054b/5, 054b/6, 054b/7, 054b/8, 055a/9, 055a/14, 055a/20, 055a/22, 055b/1, 055b/3, 055b/5, 058b/12, 058b/16, 059a/6

bu [T.] Bu işaret zamiri
b. 031a/14, 031a/19, 031a/24, 031b/3, 031b/9, 033a/3, 049b/23, 050a/1, 052a/1, 056a/20, 058a/10, 058a/14, 059b/11, 059b/12, 059b/13, 060b/1

buçuk [T.] Bir şeyin yarısı
b. 039b/4, 050a/24

bul - [T.] Bulmak
b.- sa 049b/24, 051b/7
b.- up 060a/18
b.- ura 051b/6, 060b/22, 061a/2

C

câhil [Ar.] Bilgisiz, bilmeyen kimse
Zeyd-i c. 054a/2

câ'iz [Ar.] Yapılması şeran yasak olmayan şey

c. olur 033b/16, 033b/18, 035a/16,
035b/6, 043b/13, 049b/20, 049b/22

cāmi' [Ar.] İçinde namaz kılınan ibadet yeri,
cami

c.+ üñ 055a/6
c.+ üñüze 058b/23

cāriye [Ar.] Bir kimsenin kölesi olan genç
kız veya yaşlı kadın

c. 048b/1, 048b/3, 049a/15
c.+ den 047b/1, 047b/3, 047b/7,
047b/20

c.+ leri 047b/17, 047b/18, 049b/20,
052b/13

c.+ lerini 052b/12
c.+ lerüñ 052b/15
c.+ m 049b/23
c.+ müñ 048b/10
c.+ nüñ 048b/4, 048b/18, 049a/14

c.+ si 035a/8, 035b/13, 035b/17,
035b/20, 035b/24, 036a/2, 036a/5, 036a/8,
036a/13, 036a/16, 036a/24, 036b/4, 036b/7,
036b/12, 036b/16, 036b/21, 036b/25,
037a/12, 037a/14, 037a/16, 037a/21, 037a/25,
037a/26, 046b/2, 046b/4, 046b/9, 046b/15,
046b/18, 046b/20, 046b/25, 047a/7, 047a/9,
047a/11, 048a/8, 048a/12, 048a/15, 048a/16,
048a/18, 048a/23, 048b/7, 048b/9, 048b/12,
048b/14, 048b/19, 048b/24, 049a/6, 049a/10,
049a/25, 049b/4, 049b/6, 049b/21, 053a/7,
057a/3, 059b/18

c.+ sine 052b/17
c.+ yi 036b/14, 047b/4, 047b/5,
047b/21, 048b/1, 048b/6, 048b/17, 048b/22,
049a/13, 049a/15

c.- i mev'ü'ası 036a/20
c.+ si olmak 049a/2

cebr [Ar.] Zor, zorlama
c.+ e 040a/7, 040a/13, 042a/13,
042b/8, 052a/10

cebren [Ar.] Zorla
c. 052a/22, 052b/18, 052b/20, 053a/7,
053a/10, 053a/13, 053a/15, 053a/17, 056a/25,
056b/21, 056b/25, 056b/27, 057a/17, 057a/21

cehennem [Ar.] Ahirette günahkârların
gideceği azap yeri, tamu
c.+ e 058a/5

cemā'at [Ar.] İnsan topluluğu, imamın
arkasında namaz kılanlar
c.+ i 054a/4
c.+ inden 058b/23

cemī' [Ar.] Hep, bütün
c. 046b/1

cem'iyet [Ar.] Topluluk
c. 054a/5

cen'in [Ar.] Henüz anne rahminde bulunan
çocuk
c.- i meyt 035b/9

cezā [Ar.] Suç işleyenler hakkında uygulanan
yaptırım
c.+ sını 055a/13, 055b/5, 060b/9

cihet [Ar.] Yön, taraf
c.+ inden 050b/12, 050b/17, 050b/22,
051a/20

cimā' [Ar.] Cinsel ilişki
c. 055a/14, 055a/16, 055a/18,
055a/20, 055a/23, 055a/25, 055b/2, 055b/3,
055b/6, 058b/12, 058b/16, 059a/5, 059a/7,
059a/12
c.+ a 042b/12

cum'a [Ar.] Cuma günü
c. 059a/20

cümle [Ar.] Bütün, hep
c. 051a/1, 058a/12
c.+ sine 044a/11

Ç

çekiş - [T.] Tartışmak

ç.- dükde 054a/9, 054b/17, 055b/7,
058b/23, 059a/15, 059b/5

ç.- mege 054a/5

ç.- megile 058a/22

ç.- üp 053b/24, 058a/4

çık - [T.] Bulunduğu yerden dışarıya
gitmek, çıkmak

ç.- duğda 060b/21

ç.- mağla 061a/1

ç.- mazsam 031a/15, 031a/19, 031b/3

ç.- sa 061a/2

ç.- up 031a/16, 031b/5, 031b/10,
036b/9, 036b/18, 041a/18, 057b/1

çıkar - [T.] Bulunduğu yerden dışarıya
çıkmasını sağlamak

ç.- up 056a/25, 056b/27

D

da [T.] de/da bağlacı
d. 057b/15

dahı [T.] da/de, dahi, başka, daha
d. 031b/16, 032a/2, 032b/7, 034b/3,
034b/17, 034b/24, 035a/14, 035b/22,
035b/23, 036b/7, 036b/17, 036b/23, 037a/26,
037b/23, 038b/18, 039a/17, 043a/24,
043b/22, 044a/7, 044a/21, 044a/25, 046a/22,
046b/8, 046b/13, 049a/3, 050a/10, 050a/12,
050a/16, 050a/19, 050a/20, 050a/23, 050b/2,
050b/8, 050b/20, 051a/20, 051b/22, 052b/1,
055b/19, 056a/9, 056b/24, 058a/23, 058b/3,
059b/13, 060b/18

dāhıl [Ar.] İçinde, içeri girmiş olan
d. olduğda 060b/20
d. olduğdan 060b/13
d. olup 060b/16, 060b/24

dā'in [Ar.] Borç veren, alacaklı
d.+ i 052a/14

darb [Ar.] Dövme, vurma
d. 055a/12

d. eylese 056a/6, 057a/23

dār-ı İslām [Ar.] İslam hakimiyetinde olan
yerler, İslam diyarı
d.- ı İslāma 060b/11

dārü'l-harb [Ar.] İslam hakimeyetinde
olmayan yerler, kâfir diyarı
d.+ den 060b/11, 060b/14
d.+ e 056b/3, 060b/10, 060b/13,
060b/16, 060b/20, 060b/24

dārü'l-İslām [Ar.] İslam hakimiyetinde olan
yerler, İslam diyarı

d.+ a 060b/14, 060b/18, 061a/1

da'vā [Ar.] Şikâyetçi olarak mahkemeye
başvurma

d. 032b/25, 042b/25, 049a/4, 050b/6,
050b/7, 052b/8, 057a/19, 060a/3

d.+ mızı 057b/23

d.+ sında 058a/1

d. édüp 035b/18

d. étdükde 059b/15, 059b/19,
059b/23, 060a/9, 060a/19

d.+ sı olmağıla 057a/16, 057b/11

d.+ sı olup 057a/9, 057a/11, 057a/14,
057b/9, 057b/14, 057b/16, 057b/17, 057b/19,
057b/22, 058a/8

da'vet [Ar.] Çağırma, çağrı

d. étdükde 057a/9, 057a/12, 057a/14,
057b/10, 057b/12, 057b/15, 057b/17,
057b/19, 058a/8

di'vet [Ar.] Yeni doğmuş veya henüz ana
karnında bulunan bir çocuk hakkında “bu
bendendir” veya “bu benim çocuğumdur”
diye ikrar ve itirafta bulunmak

d.+ de 037a/19, 037a/26

d.+ ine 036a/11

vağt-i d.+ den 036b/1

d. édüp 035b/21, 036a/22, 036a/25,
036b/23, 037a/26, 049a/16

d. étdükde 037a/19

d. étdükden 036a/9

d. etmedin 035b/14, 037a/23
 d. etmese 037b/17
 d. etmeyüp 035b/23, 048a/19
 d. eylese 036a/4, 037a/3, 048b/2,
 049a/12

de [T.] de/da bağlacı
 d. 044b/8, 057b/15

dé - [T.] Demek, söylemek
 d.- digüm 031b/14, 031b/16
 d.- dise 058a/16
 d.- dükde 031b/16, 032a/10, 032a/22,
 034b/3, 054b/22, 055b/9, 058a/5, 058a/15,
 058a/23, 058b/7, 059a/19, 059b/11
 d.- dükden 031a/10, 031a/15,
 031a/20, 031a/25, 031b/4, 031b/10, 031b/24,
 032a/7, 032a/18, 046a/25, 046b/3, 047a/3,
 047a/5, 049b/24, 050a/2, 051b/7, 051b/23,
 052a/5, 052a/12, 052a/16, 052a/20
 d.- mege 038b/9, 040a/19, 044b/22,
 045a/6, 048a/10
 d.- megile 032a/17, 032a/20, 034a/16,
 036a/7, 036a/11, 041b/13, 045a/1, 045a/5,
 046b/17, 046b/22, 047a/1, 047a/8, 049b/9,
 052a/21, 058a/6, 058b/4, 058b/13
 d.- mek 031b/14, 031b/22, 032a/1,
 032a/5, 051b/24
 d.- mek ise 031b/23
 d.- mesi 031b/18
 d.- mesile 035b/16
 d.- miş olsa 054a/5, 055b/19
 d.- mişidün 055b/15, 055b/20
 d.- mişlerden olayum 051b/19
 d.- nildükde 058b/9
 d.- se 035b/5, 035b/16, 036a/7,
 036a/15, 036a/18, 038b/8, 046b/14, 046b/15,
 046b/17, 046b/24, 047a/7, 048a/13, 049b/9,
 049b/22, 053b/5, 053b/7, 054b/5, 054b/6,
 054b/7, 054b/10, 054b/13, 054b/15, 054b/16,
 054b/18, 054b/20, 054b/23, 055a/2, 055a/8,
 055a/23, 055b/8, 055b/9, 055b/12, 055b/15,
 055b/23, 057b/8, 057b/10, 057b/13, 057b/15,
 057b/18, 057b/20, 058a/15, 058a/24, 058b/1,
 058b/4, 058b/7, 058b/10, 058b/15, 058b/24,
 059a/2, 059a/14, 059a/16, 059a/19, 059a/22,
 059b/5

d.- seler 058a/3
 d.- yü 032b/25, 034a/21, 034b/7,
 034b/9, 035b/12, 035b/18, 035b/21, 036a/9,
 036a/14, 036a/22, 036a/25, 036b/22, 037a/2,
 037a/19, 037a/22, 037a/26, 038a/18, 038b/3,
 038b/21, 039b/7, 039b/24, 040a/7, 040a/9,
 040a/13, 040a/25, 040b/25, 041b/2, 041b/17,
 042a/12, 042b/8, 042b/25, 045a/23, 045b/4,
 045b/16, 046a/2, 046b/13, 046b/24, 047a/16,
 047a/19, 048b/2, 048b/11, 049a/4, 049a/11,
 049a/16, 050b/3, 050b/6, 050b/17, 051b/1,
 052a/10, 052a/13, 052a/18, 052b/8, 052b/11,
 053b/8, 053b/13, 053b/15, 053b/17, 053b/19,
 053b/21, 053b/23, 053b/25, 054a/2, 054a/3,
 054a/7, 054a/8, 054a/10, 054a/11, 054a/13,
 054a/14, 054a/15, 054a/16, 054a/18, 054a/19,
 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054b/1, 054b/2,
 054b/4, 054b/8, 054b/12, 054b/25, 055a/10,
 055a/14, 055a/16, 055a/18, 055a/20, 055a/24,
 055b/1, 055b/3, 055b/6, 055b/10, 055b/13,
 055b/16, 055b/21, 056a/20, 058a/9, 058a/11,
 058b/12, 058b/16, 059a/5, 059a/7, 059a/11,
 059a/12, 059b/8, 059b/15, 059b/19, 059b/23,
 060a/3, 060a/14
 d.- yüp 031a/4, 031b/16, 031b/17,
 031b/20, 032a/3, 032a/11, 032a/14, 034a/7,
 034b/3, 034b/5, 035b/25, 036a/3, 036a/6,
 036a/12, 036b/14, 037b/17, 037b/23,
 038a/23, 039a/23, 041a/9, 046b/7, 046b/19,
 046b/21, 046b/25, 047a/13, 048a/21,
 051a/22, 051a/23, 051b/10, 051b/14,
 051b/19, 052a/1, 052a/3, 057a/12, 057a/15,
 057b/24, 058a/5, 058a/13, 058a/22, 058b/6,
 059b/13

def [Ar.] Savma, kovma
 d. 034b/8, 060b/2

def'a [Ar.] Kere, defa
 d. 033b/15, 055b/12

defn [Ar.] Gömmek
 d. eylese 057a/2

deg - [T.] Değmek
 d.- er 051a/1, 051a/6, 051a/9,
 051a/12, 051a/17

degnek [T.] Sopa, çomak
d. 052b/15, 052b/19, 052b/21

degül [T.] Değil
d. 034a/23, 040a/18, 050a/10
d.+ dür 035b/12, 035b/25, 036a/2,
036a/7, 036a/12, 037b/23, 047a/7, 054b/22
d.+ üm 059a/1

dek [T.] Kadar, değin
d. 032a/10, 032a/11, 032a/14,
032b/11, 033a/11, 033a/13, 033a/15,
033a/21, 033a/25, 033b/11, 033b/13,
041b/15, 048a/9, 052a/15, 052a/17, 056b/14

deli [T.] Aklını yitirmiş, akli dengesi bozulmuş olan
Zeyd-i d. 055a/19, 055a/21

densüz [T.] Yakışksız ve saygısızca davranan
d. 054a/22

dep - [T.] Tepmek
d.- seler 058a/20

deyn [Ar.] Borç
d.+ ümi 052a/14
edā-yı d. edemese 052a/17
d.+ üm olsun 052a/20

deyyüş [Ar.] Karısının namussuzluğuna göz yuman
d. 053b/19

din [Ar.] Din, Allah'a inanma ve bağlanma yolu
d. 055b/1, 058b/12, 058b/16, 059a/7
d.+ e 058b/18
d.+ ini 055a/20, 055a/22
d.+ üm 051b/23
d.+ ümden 052a/1
d.+ üñ 054b/10
d.+ üñüze 055a/8
'ilm-i d.+ e 058a/16
ta'aqqul-ı d. édüp 039b/1

ta'aqqul-ı d. etmeyüp 039b/5

dirlik [T.] Osmanlı Devleti'nde bir hizmete karşılık olmak üzere bir kimseye devletçe verilen aylık veya bir yere bağlı gelir
d.+ ine 047a/14, 047a/15

dīvār [Far.] Duvar
d.+ ina 055a/6
d.+ ında 055a/3

diyār [Ar.] Memleket, ülke
d. 052a/8
d.+ a 032a/9, 032a/13, 040b/22,
041a/25, 041b/4, 041b/8, 041b/11, 041b/23,
042a/3, 042a/7, 042a/10, 042a/14, 042a/18,
042a/23, 042b/4, 042b/14, 042b/19, 051b/2,
056b/10, 056b/18, 058b/19
d.+ da 035a/13, 035a/17, 035a/22,
035a/25, 037a/8, 046a/18
d.+ uñ 052a/9

diyēt [Ar.] Kan bedeli
d. 060b/4

doğur - [T.] Doğurmak (bk. çoğur-)
d.- duğda 035b/15

dön - [T.] Dönmek
d.- mem 058a/15
d.- miş olayum 052a/1

dörd [T.] Dört (bk. dört)
d. 032a/22

dört [T.] Dört
d. 038b/22, 039a/20, 039b/17,
039b/22, 050a/19

döşek [T.] Yatak
d.+ üñe (döşegüne) 032a/21

duhül [Ar.] Girmek, giriş
d. étdükden 034b/17

dübür [Ar.] Kıç, makat
d.+ ünden 053a/12

dügün [T.] Dügün, tören
d.+ e 058a/20
d.+ üne 058a/19

düyün [Ar.] Borçlar
d.+ ı 047b/23, 049b/14

E

Ebu Bekir [Ar.] İlk halife Hz. Ebu Bekir
E. 059b/2

ecānib [Ar.] Yabancılar
e.+ den 040a/9, 053a/25, 057b/1

ecdād [Ar.] Dedeler, atalar
e.+ ıña 059b/5
e.- ı qarībesini 059b/6

ecnebi [Ar.] Yabancı
e. 038a/5
e.+ ye 038a/8, 038b/13, 038b/17,
038b/19, 039a/3, 039a/11, 040b/17, 040b/26,
041a/6
Zeyd-i e. 039a/16
e. olan 044b/24

ecnebiyye [Ar.] Yabancı kadın
Hind-i e.+ yi 053a/9

edā [Ar.] Ödemek, yerine getirmek
e.+ dan 050a/4, 050a/7, 050a/10
e.- yı şalāta 057b/3
e.- yı deyn edemese 052a/17
e. éderken 050a/14
e. etmedin 050a/13
e. eyle 042b/8
e. eylemezsem 052a/15

efđal [Ar.] Daha faziletli
e. olan 035a/11

eger [Far.] Eđer, şayet
e. 031a/19, 032a/2, 050a/1, 051b/5

ehl [Ar.] Sahip, malik
e. 031a/25, 031b/10
e.- i 'ilm 054a/3

ehl-i 'örf [Ar.] İdare memurları, kanunî
olmaktan ziyade örfî ve idarî tedbirlerle iş
gören kimseler
e. 052a/11, 052a/13, 059a/9
e.+ e 056a/2, 056a/4

ehl-i İslam [Ar.] İslam topluluğu
e.+ dan 058a/19, 060b/13

eķall [Ar.] En az, en aşağı
a.+ de 036a/21, 037a/2, 037a/6,
037b/11, 037b/13
a.+ e 034a/7, 034a/8

ekl [Ar.] Bir şey yeme
e. étdükde 059a/14
e. eylese 045a/23, 045b/15

ekrem [Ar.] Daha kerim, pek cömert
resül-i e. 059a/23, 059a/25, 059b/7

ekşer [Ar.] En çok
e. 037a/4
e. olınsa 032b/19

el [T.] El
e. 058a/20
e.+ ile 060a/20, 060a/22
e.+ ini 059b/21, 060a/4, 060a/23
e.+ lerinden 056b/1
e.+ lerine 056a/10
e.+ ünde 032a/11, 032a/14, 032a/18

El-cevāb [Ar.] Soruya verilen karşılık, bir
şeyin cevabı

E. 031a/2, 031a/9, 031a/14, 031a/18,
031a/24, 031b/2, 031b/8, 031b/13, 031b/19,
031b/22, 031b/25, 032a/4, 032a/8, 032a/13,
032a/17, 032a/20, 032b/3, 032b/6, 032b/8,
032b/12, 032b/15, 032b/20, 032b/23, 033a/1,
033a/3, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/19,
033a/24, 033b/4, 033b/9, 033b/14, 033b/16,
033b/19, 033b/22, 034a/2, 034a/5, 034a/9,

034a/12, 034a/18, 034a/22, 034a/25, 034b/6, 034b/10, 034b/15, 034b/20, 034b/24, 035a/3, 035a/5, 035a/7, 035a/9, 035a/11, 035a/16, 035a/19, 035a/21, 035a/25, 035b/2, 035b/6, 035b/8, 035b/10, 035b/13, 035b/17, 035b/19, 035b/24, 036a/1, 036a/5, 036a/8, 036a/13, 036a/16, 036a/19, 036a/24, 036b/2, 036b/5, 036b/10, 036b/15, 036b/19, 036b/24, 037a/4, 037a/5, 037a/7, 037a/11, 037a/13, 037a/16, 037a/20, 037a/24, 037a/26, 037b/1, 037b/4, 037b/8, 037b/11, 037b/14, 037b/18, 037b/21, 037b/25, 038a/1, 038a/4, 038a/7, 038a/11, 038a/15, 038a/19, 038a/24, 038b/4, 038b/9, 038b/12, 038b/16, 038b/21, 038b/25, 039a/2, 039a/7, 039a/10, 039a/14, 039a/19, 039a/24, 039b/3, 039b/7, 039b/11, 039b/14, 039b/17, 039b/20, 039b/24, 040a/4, 040a/8, 040a/10, 040a/14, 040a/19, 040b/1, 040b/5, 040b/9, 040b/15, 040b/21, 040b/25, 040b/26, 041a/5, 041a/10, 041a/14, 041a/17, 041a/20, 041a/24, 041b/3, 041b/7, 041b/11, 041b/18, 041b/22, 042a/2, 042a/6, 042a/9, 042a/13, 042a/17, 042a/22, 042b/3, 042b/9, 042b/11, 042b/18, 043a/2, 043a/5, 043a/7, 043a/10, 043a/14, 043a/17, 043a/22, 043b/2, 043b/3, 043b/5, 043b/6, 043b/9, 043b/11, 043b/14, 043b/17, 043b/21, 043b/23, 044a/2, 044a/4, 044a/6, 044a/9, 044a/11, 044a/15, 044a/18, 044a/21, 044b/1, 044b/5, 044b/9, 044b/13, 044b/17, 044b/22, 045a/6, 045a/9, 045a/13, 045a/18, 045a/24, 045b/5, 045b/10, 045b/17, 045b/22, 046a/3, 046a/9, 046a/17, 046a/24, 046b/1, 046b/3, 046b/6, 046b/9, 046b/13, 046b/15, 046b/16, 046b/18, 046b/20, 046b/22, 046b/24, 047a/1, 047a/4, 047a/6, 047a/9, 047a/10, 047a/13, 047a/16, 047a/20, 047a/21, 047a/25, 047b/4, 047b/8, 047b/12, 047b/15, 047b/18, 047b/22, 047b/25, 048a/3, 048a/7, 048a/11, 048a/12, 048a/14, 048a/15, 048a/18, 048a/22, 048a/25, 048b/5, 048b/6, 048b/9, 048b/11, 048b/14, 048b/16, 048b/19, 048b/21, 048b/24, 049a/1, 049a/6, 049a/9, 049a/13, 049a/19, 049a/22, 049a/24, 049b/3, 049b/5, 049b/8, 049b/10, 049b/13, 049b/17, 049b/19, 049b/20, 049b/22, 049b/25, 050a/3, 050a/6, 050a/9, 050a/11, 050a/15, 050a/17, 050a/21, 050a/25, 050b/4, 050b/10, 050b/13,

050b/18, 050b/23, 051a/1, 051a/5, 051a/8, 051a/12, 051a/14, 051a/17, 051a/21, 051a/23, 051a/24, 051b/4, 051b/9, 051b/11, 051b/15, 051b/20, 051b/24, 052a/2, 052a/6, 052a/10, 052a/14, 052a/18, 052a/22, 052a/23, 052b/2, 052b/5, 052b/7, 052b/10, 052b/12, 052b/15, 052b/17, 052b/19, 052b/21, 052b/25, 053a/3, 053a/6, 053a/9, 053a/10, 053a/13, 053a/14, 053a/16, 053a/19, 053a/22, 053a/24, 053b/1, 053b/4, 053b/5, 053b/7, 053b/12, 053b/14, 053b/16, 053b/17, 053b/19, 053b/20, 053b/22, 053b/23, 054a/1, 054a/2, 054a/4, 054a/6, 054a/7, 054a/9, 054a/10, 054a/12, 054a/13, 054a/14, 054a/16, 054a/17, 054a/18, 054a/20, 054a/21, 054a/23, 054a/25, 054b/1, 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/6, 054b/8, 054b/9, 054b/11, 054b/12, 054b/14, 054b/15, 054b/17, 054b/18, 054b/20, 054b/24, 055a/3, 055a/5, 055a/7, 055a/9, 055a/10, 055a/13, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21, 055a/24, 055a/25, 055b/2, 055b/4, 055b/6, 055b/8, 055b/11, 055b/14, 055b/16, 055b/21, 055b/24, 056a/1, 056a/3, 056a/5, 056a/6, 056a/8, 056a/11, 056a/13, 056a/16, 056a/18, 056a/21, 056a/24, 056b/2, 056b/4, 056b/7, 056b/9, 056b/11, 056b/15, 056b/17, 056b/20, 056b/22, 056b/23, 056b/25, 056b/27, 057a/2, 057a/5, 057a/6, 057a/8, 057a/10, 057a/13, 057a/15, 057a/18, 057a/22, 057a/23, 057b/2, 057b/6, 057b/8, 057b/11, 057b/13, 057b/16, 057b/18, 057b/21, 057b/25, 058a/4, 058a/7, 058a/9, 058a/11, 058a/16, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/4, 058b/8, 058b/10, 058b/13, 058b/15, 058b/17, 058b/22, 058b/24, 059a/3, 059a/6, 059a/8, 059a/13, 059a/15, 059a/18, 059a/20, 059a/21, 059a/22, 059a/24, 059b/1, 059b/4, 059b/6, 059b/10, 059b/14, 059b/17, 059b/21, 060a/1, 060a/5, 060a/7, 060a/11, 060a/15, 060a/24, 060b/4, 060b/8, 060b/12, 060b/15, 060b/19, 060b/23, 061a/3

emîn [Ar.] Doğru, kendisine emniyet ve itimat olunan kimse

e. olmağıla 046a/20

e. olmamağıla 039a/5

- emîn-i beytü'l-mâl** [Ar.] Maliye hazinesinin başındaki kişi
e. 050b/5
- emr** [Ar.] Buyruk, emir
e.+ ile 060a/21
e.- i hâkimle 042b/15
e.- i sulţânîye 057a/7
e.- i veliyyü'l-emr 053a/23
e. édüp 057b/3
- emred** [Ar.] Henüz sakalı bitmemiş genç
Bekir-i e.+ i 056b/27
- er** [T.] Erkek, adam
e. 038a/1, 038b/23, 044a/6, 044a/23, 044b/2, 051a/16
- erâzil** [Ar.] Reziller, aşağılık kimseler
e.+ den 054a/20, 054b/15
- erbâb** [Ar.] Bir işten anlayan, bir işi iyi yapan kimse
e.+ ından 057b/21
- eşâş** [Ar.] Eşya, mal
e.- ı beyti 031b/7
e.- ı beytüñ 031b/5
- eşvâb** [Ar.] Giyilecek şey, giysi
e.+ ı 042a/12
e.+ ını 042a/10, 056b/16
- eşit -** [T.] İşitmek, duymak
e.- dükde 055b/12, 055b/15
- eşkıyâ** [Ar.] Haydutlar, yol kesiciler
e.+ ya 060a/25
- eşrâf** [Ar.] Şeref ve itibarlı kimseler, ileri gelenler
e.+ dan 054a/20, 054b/2, 054b/3, 054b/13, 054b/16
- eşyâ** [Ar.] Eşya
e.+ sı 032a/25, 034a/24
e.+ sını 056a/23, 060a/6, 060a/9
- e.+ yı 033a/4
e.- yı merķūmeyi 032b/2, 033a/5, 034a/25
e.- yı mezbūreyi 032b/1
- et -** [T.] Etmek
e.- meyeyüm 058b/3
e.- meyüp 035b/23
ʿamel e.- mem 054b/23
ʿarz e.- meyüp 058b/20
âzâd e.- medin 047a/11
diʿvet e.- medin 035b/14, 037a/23
diʿvet e.- mese 037b/17
diʿvet e.- meyüp 035b/23, 048a/19
edâ e.- medin 050a/13
hizmet e.- mek 050a/16, 050a/18, 050a/22
ibâ e.- megile 043a/9
ihbâl e.- mişdüm 037a/26
ihlâl e.- megile 037a/26
ih̄tiyâr e.- medin 047b/2, 047b/11, 047b/21, 049b/12
ikrâr e.- medin 037b/13, 037b/16
ikrâr e.- miş olup 047a/8
iksâ e.- mek 033b/11
imtinâʿ e.- megile 034a/14
infâk e.- mek 033a/12, 033b/1
infâk e.- meyüp 045b/14
istidâne e.- meyüp 042a/25, 045a/21, 045b/2, 045b/13
itâʿat e.- meyen 057a/6, 057a/7
iʿtâk e.- medin 035a/10
iʿtâk e.- megile 035a/8
ķabûl e.- mem 058a/23
ķabûl e.- mese 034a/12
ķabûl e.- mezse 060b/23
menʿ e.- mem 038b/8
murâd e.- medi ise 051b/24
murâd e.- megile 034b/7
murâd e.- meyicek 059a/17
niyet e.- meyüp 046b/21
rücûʿ e.- mese 060a/10
rücûʿ e.- mezse 058a/17
taʿaķķul-ı dîn e.- meyüp 039b/6
tağrîm e.- dürmek 056a/4
taķdir e.- mege 042a/6
taķyîd e.- meyüp 060b/20, 060b/25

taşdıķ e.- megile 037b/24
 taṭlıķ e.- mese 032a/20
 ta'yīn e.- meyüp 051b/2
 ta'zir e.- digiçün 057b/5
 tazmīn e.- meyüp 047b/4
 terbiye e.- mek 039b/23
 terbiye e.- meyüp 040a/23
 terk e.- dükde 032b/18
 teslim e.- meyüp 041a/12
 tevaḳḳuf e.- meyüp 042b/7
 tezevvüc e.- di ise 051b/20, 051b/21
 tezevvüc e.- mek 033b/16, 035b/6
 tezvīc e.- dükden 048b/20
 tezvīc e.- medin 037a/21
 tezvīc e.- mek 035a/12, 043a/23
 vaṭy e.- mek 048b/6, 049b/20,
 049b/22
 zinā e.- medin 053a/20, 056b/8
 sebb-i nebī e.- mişlerden olayum
 051b/10
 ét - [T.] Etmek
 aḥz é.- üp 053a/20, 056a/20
 'aḳd-i nikāḥ é.- medin 052b/4
 bed' é.- üp 058a/13
 bey' é.- er olsa 056a/7
 bey' é.- ersem 047a/5
 bey' é.- mek 047a/15
 bey' é.- üp 042a/12
 da'vā é.- dükde 059b/16, 059b/19,
 059b/23, 060a/9, 060a/19
 da'vā é.- üp 035b/18
 da'vet é.- dükde 057a/9, 057a/12,
 057a/14, 057b/10, 057b/12, 057b/15,
 057b/17, 057b/20, 058a/8
 di'vet é.- dükde 037a/19
 di'vet é.- dükden 036a/10
 di'vet é.- üp 035b/21, 036a/22,
 036a/25, 036b/23, 037a/26, 049a/16
 duḥūl é.- dükden 034b/17
 edā-yı deyn é.- emese 052a/17
 edā é.- erken 050a/14
 ekl é.- dükde 059a/14
 emr é.- üp 057b/3
 firār é.- üp 060b/7
 fülān é.- digüm 055a/14, 055a/16,
 055a/24

fülān é.- dögüm 055a/18, 055a/20,
 055a/22, 055b/1, 055b/3, 055b/5, 058b/12,
 058b/16, 059a/7
 fülān é.- eyüm 059a/5, 059a/12
 gāret é.- üp 060a/17
 gāzab é.- dükde 058a/25
 gāzab é.- üp 054b/13, 054b/14
 ḥabs é.- dürmege 056b/14
 ḥabs é.- dürmek 057a/20
 ḥaṭṭ é.- dürmege 044b/12, 044b/17
 ḥizmet é.- erken 050a/20, 050b/2
 ḥizmet é.- ıcek 050a/17
 ḥizmet é.- mek 050b/1
 ḥizmetkār é.- inüp 058b/20
 ḥurūc é.- üp 041a/15, 041a/21
 ḥücūm é.- üp 055a/12, 056a/17
 ḥükūm é.- dükde 058a/2
 ḥükūm é.- üp 060a/21
 ḥülle é.- dürmedin 037b/5, 052b/4,
 052b/6
 ızlāl é.- üp 056b/16, 056b/19
 ibā é.- üp 053b/11
 ibāḳ é.- üp 060b/11, 060b/12, 060b/20
 ibrām é.- dükde 034b/7
 iḥbāl é.- üp 037a/22, 037a/26, 048b/1,
 048b/13, 049a/11
 ihlāl é.- megile 037a/18
 iḥzār é.- ince 056b/12, 056b/14
 iḳāmet-i beyyine é.- ıcek 032b/25
 iḳāmet-i beyyine é.- üp 050b/6
 iḳrār é.- megile 052b/11
 iḳrār é.- miş olmasa 037b/3
 iḳrār é.- üp 036a/14, 059b/16,
 059b/20, 059b/24, 060a/10, 060a/20
 iksā é.- mek 033b/6
 imsāk é.- mek 045a/4
 imsāk é.- üp 040b/24
 infāḳ é.- dükden 042b/17, 043a/20,
 046a/6, 046a/13, 046a/22
 infāḳ é.- mek 033a/7, 033a/16,
 033a/21
 infāḳ é.- üp 033b/2, 046a/1
 inkār é.- üp 042b/25, 052b/9, 059b/9
 irsāl é.- mişidüm 042b/25
 irzā' é.- memegile 040a/18
 irzā' é.- memek 040a/16
 işbāt é.- ıcek 060a/4

işbāt é.- üp 049a/5
 istibrā é.- üp 035a/12
 istidāne é.- üp 042b/16
 istiğfār é.- üp 060a/12
 istihlāk é.- üp 051b/3
 istimā' é.- dükde 055b/20
 istimhāl é.- düklerinde 059a/11
 istis'ā é.- meyüp 047a/24
 işrāk é.- ersiz 055a/2
 i'tāk é.- en 050b/12, 050b/16,
 050b/22, 050b/25, 051a/3, 051a/8, 051a/10,
 051a/11, 051a/13, 051a/16, 051a/20
 i'tāk é.- dükden 047b/2, 047b/10,
 047b/14, 047b/20, 047b/23, 048a/1, 048a/4,
 048a/8
 i'tāk é.- megile 046b/12
 i'tāk é.- mişdi 049a/4
 i'tāk é.- üp 046b/5, 046b/10, 050a/22
 ittifāk é.- üp 056a/15
 ittiḥāz é.- üp 056a/7
 ḳabūl é.- dükden 050a/12, 050a/23
 ḳabūl é.- üp 050a/10, 050a/19
 ḳabz é.- dükde 050b/15
 ḳabz é.- dükden 049a/14
 ḳaṭ' é.- dürmege 059b/21, 060a/4
 ḳaṭ' é.- dürüp 059b/25
 ḳaṭ' é.- üp 054b/25
 ḳatl é.- erüm 058a/12, 058a/13
 ḳazf é.- megile 053b/9
 la'net é.- düm 055b/19
 lev̄m é.- düklerinde 058b/2
 livāṭa é.- üp 053a/17
 maşḫaralık é.- üp 058a/17
 muḫārebe é.- üp 060b/6
 murād é.- en 051b/25
 murād é.- dükde 035b/5, 038a/22,
 039b/23, 040b/24, 047a/12, 047a/18, 050b/5,
 057b/22
 murād é.- düklerinde 046b/12,
 048a/21
 murād é.- ıcek 031a/1, 031a/17,
 059b/6
 murād é.- meyıcek 031a/8
 murād é.- üp 031a/7, 059a/17
 muṭālebe é.- üp 053b/9
 müdebber é.- dükden 049b/11
 mükāleme é.- ersem 032a/2, 032a/6

mükāleme é.- üp 032a/7
 mümāṭale é.- megile 057a/20
 mürür é.- dükde 031a/23
 mürür é.- dükden 036a/18
 mürür é.- üp 032a/15, 032a/22,
 035a/1, 050a/2, 052a/5
 nikāḫ é.- megile 047a/12
 nikāḫ é.- üp 047a/11
 niyet é.- üp 032a/22
 rāy é.- ıcek 039a/18
 rāy é.- üp 038b/20
 redd-i selām é.- meseler 056a/15
 rücü' é.- er 034b/24
 rücü' é.- memegile 060a/20
 rücü' é.- mese 059b/17, 059b/20,
 059b/24
 şarf é.- dügi 042b/2
 şarf é.- dükden 043a/24
 şarf é.- mek 043b/13
 şarf é.- üp 041b/20
 sebb é.- dügi 059b/1
 seby é.- üp 060b/10
 serīḳa é.- digi 059a/13
 serīḳa é.- dükden 060a/9
 sevḳ é.- megile 056a/12
 si'āyet é.- erken 049b/15
 su'āl é.- dükde 046b/24
 su'al é.- düklerinde 055a/1
 süküṭ é.- üp 032a/19
 şehādet é.- digi 055b/25
 şehādet é.- dükde 059b/8
 şehādet é.- en 055b/25
 şürb-i ḫamr é.- ersem 032a/18
 şürb-i ḫamr é.- üp 032a/19
 ta'aḳḳul-ı dīn é.- üp 039b/1
 ṭabḫ é.- dügi 045a/22, 045b/15
 ṭabḫ é.- meyüp 045a/21
 tağrīm é.- dürmek 056a/2
 taḫfif é.- üp 058a/16
 taḫḳir é.- üp 054b/16
 taḳdīr é.- dürdüm 041b/17, 045a/23,
 045b/16
 taḳdīr é.- dürmedin 043a/12
 taḳdīr é.- dürmek 041b/25, 042a/4
 taḳdīr é.- dürse 041b/10, 043a/15,
 044b/12, 044b/16, 045a/12, 045a/16

taḳdīr é.- dūrūp 038a/17, 038a/21, 038b/2, 038b/6, 041a/23, 042a/16, 042b/5, 042b/15, 042b/21, 043b/8, 044b/20, 045a/3, 045a/20, 045b/1, 045b/7, 045b/12, 045b/19, 045b/25

taḳdīr é.- mege 042a/1
 taḳdīr é.- üp 041b/15
 ṭaleb é.- dükde 034a/20, 042b/23, 044b/21, 059a/1
 ṭaleb é.- erseḡ 034b/2
 ṭaleb é.- megile 034b/4
 ṭaleb é.- üp 059a/10
 taṣdīḳ é.- üp 041b/14
 taṭlīḳ é.- dükde 040b/11
 taṭlīḳ é.- dükden 035b/4, 035b/9, 037b/5, 037b/12, 039b/21, 040a/5, 051b/18, 052b/6
 taṭlīḳ é.- ıcek 032a/12
 taṭlīḳ é.- miṣdi 032b/24
 taṭlīḳ é.- üp 031a/11, 031a/21, 037b/15, 042b/24, 052b/3
 tavaṭṭun é.- dükden 031b/6
 tavaṭṭun é.- üp 031b/1, 031b/11
 ta'zir é.- dūrmege 055b/10, 055b/13, 055b/16, 055b/21, 057b/5
 tebevül é.- er olsa 055a/6
 te'cıl é.- dürdükden 035a/1
 tedbīr é.- digi 049b/19
 tedbīr é.- dükden 049a/20, 049a/23, 049b/6, 049b/14, 049b/17
 tedbīr é.- üp 049b/1
 tefrīḳ é.- dūrmege 035a/2, 035a/5
 tefrīḳ é.- dūrse 035a/15, 035a/19, 035a/24, 037a/10
 tehevür é.- üp 054b/22
 tekmīl é.- üp 039b/9, 039b/13, 039b/15, 040a/21
 temerrüd é.- üp 057a/10
 temkīn é.- üp 052b/1
 terbiye é.- erken 039b/5, 040a/1, 044b/18, 046a/17
 terbiye é.- erüm 038b/20
 terk é.- dügi 031b/7
 terk é.- dükde 039a/15, 047b/16, 048a/4, 051a/19
 terk é.- dükden 037b/10
 terk é.- megile 050b/15

teslīm é.- dükden 036b/21, 037a/1, 052b/13
 teslīm é.- üp 036b/7, 036b/12, 036b/16, 042a/10, 042b/13, 049a/2, 056b/24
 tevkīl é.- dükde 034a/6
 tevellüd é.- dükden 041a/2
 tevellüd é.- ecek 033b/6, 033b/10
 tevellüd é.- dükden 050b/20
 tevellüd é.- üp 050b/21
 tezevvüc é.- dükden 035a/20, 037a/5, 040b/6, 040b/11, 040b/22, 041a/11
 tezvīc é.- dükden 036a/21, 037b/22, 042b/12, 047a/9, 048b/25
 tezevvüc é.- ersem 051b/18
 tezevvüc é.- mek 033b/18
 tezevvüc é.- meksizin 049a/10
 tezevvüc é.- üp 031b/24, 041a/2, 050b/20
 tezvīc é.- dükde 038a/8, 038b/13, 038b/17, 039a/3, 053a/2
 tezvīc é.- üp 034b/17, 034b/26, 035a/14, 036a/17, 037a/9, 039a/11, 040b/17, 041a/7, 044b/24, 046b/4, 046b/9, 049a/25, 049b/4, 049b/7, 056b/21
 vaty é.- dükden 035a/14, 035a/18, 035a/23, 049a/3
 vaty é.- mek 035a/16
 vaty é.- üp 035b/15, 036a/9, 036b/3, 036b/8, 036b/17, 037a/12, 037a/14, 037a/17, 037a/18, 037b/6, 037b/20, 048a/23, 048b/7, 048b/15, 048b/22, 049a/15, 052b/14
 vaż'-ı ḡaml é.- inceye 032b/11
 vaż'-ı ḡaml é.- üp 053a/5
 yemīn é.- dükden 051a/24
 yemīn é.- üp 051b/1
 zinā é.- digi 053a/3
 zinā é.- düḡ 059a/19
 zinā é.- üp 036a/10, 037a/25, 048b/10, 049a/7, 052a/22, 052b/18, 059a/18
 zühür é.- üp 050b/5

etbā' [Ar.] Hizmetçiler, uşaklar
 e.+ indan 056a/11, 059a/11

etmek [T.] Ekmek
 e.+ i 059a/14

- ev** [T.] Ev
e.+ ine 051b/13, 051b/15
e.+ ini 055b/12
- evlād** [Ar.] Çocuklar
e.- 1 şigārın 039a/15
- eyle -** [T.] Eylemek, etmek
aḥz e.- se 060a/7
aḥz e.- seler 060b/22
āzād e. 046b/7
āzād e.- se 046b/8
ḍarb e.- se 056a/6, 057a/23
defn e.- se 057a/2
di'vet e.- se 036a/4, 037a/3, 048b/2,
049a/12
edā e. 042b/8
edā e.- mezsem 052a/15
ekl e.- se 045a/23, 045b/15
fesh e.- se 050a/8
gāret e.- se 056a/21
ḥul' e. 034a/6
ḥul' e.- me 034a/7
ḥizmet e.- se 050a/19
ḥiyānet e.- di 050b/3
ḥüküm e.- se 058a/11
ibā e.- se 043b/1
ibrā e.- se 048a/6
īcār e.- mişsin 054b/22
iḥrāc e.- se 060b/18
iḥrāc e.- seler 060b/14
iḥrār e.- se 052b/11
iktisāb e.- se 046a/1
ilkā e.- se 035b/10
imsāk e. 038b/8
imsāk e.- se 033a/16, 039a/17
imtinā' e.- se 038b/24
infāḥ e.- se 041b/1, 045a/8, 045b/9,
045b/21
infāḥ e.- düm 041b/2
inkār e.- se 059a/21, 060a/3
i'tāḡ e.- mese 046b/6
i'tāḡ e.- se 047a/23, 047b/6, 047b/17,
048a/12, 048a/15, 048a/17
iṭ'ām e.- se 045b/3
irtikāb e.- dügi 060b/9
isticār e.- se 040a/17
- izāle e.- se 048a/24, 048b/23, 052a/23,
052b/14, 052b/19, 053a/8
ḡabūl e.- se 032b/7, 033b/25, 050a/16,
050b/2
ḡabz e.- se 033a/4
ḡabz e.- seler 046a/15
ḡaṭ' e.- se 060a/22
ḡatl e.- se 056a/12, 060b/3
kisb e.- se 049b/18
la'n e.- se 059b/3
livāṭa e.- se 053a/10, 053a/14,
053a/16
men' e.- seler 057a/18, 057a/22,
057b/24
muḡāla'a e. 034b/6
muḡāla'a e.- se 034a/8
murād e.- mese 031b/18, 058a/6
murād e.- se 035a/9, 035a/10, 040b/4,
040b/13, 041b/25, 042a/4, 046b/21
müdebber e.- mese 049b/2
mükāleme e.- se 032a/3
nefy e.- se 035b/12
neẓr e.- düḡ 052a/13, 052a/18
neẓr e.- se 052a/9
niyet e.- mese 046b/19, 047a/1
rāy e.- se 039a/6, 040a/25
rücū' e. 058a/15
şarf e.- se 042a/9, 043b/16, 043b/20
sebb e.- di 059b/8
sebb e.- se 059a/24
seriḡa e.- düḡ 059b/15, 059b/19,
059b/23, 060a/3
şetm e.- düḡ 055b/10, 055b/13
şetm e.- se 053b/13, 053b/15,
053b/17, 053b/20, 053b/21, 053b/23,
053b/25, 054a/2, 054a/3, 054a/7, 054a/8,
054a/10, 054a/11, 054a/13, 054a/14, 054a/15,
054a/16, 054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22,
054a/24, 054b/1, 054b/2, 054b/4, 054b/9,
054b/12, 055a/10, 055a/15, 055a/17,
055a/19, 055a/21, 055a/23, 055a/25, 055b/2,
055b/4, 055b/6, 058b/13, 058b/17, 059a/5,
059a/7, 059a/12
şürb-i ḡamr e.- se 053b/1
şürb-i ḡamr e.- seler 053b/3
ṭabḡ e.- digi 045b/3
tefriḡ e.- se 043a/9

tağayyüb e.- se 056b/11, 056b/13
 taḥsīl e.- sūḡ 055b/23
 ṭaleb e.- se 034b/4
 taṣḍīḡ e.- se 036b/14, 036b/23,
 037a/20, 037a/26, 037b/23
 taṭlīḡ e. 032a/10
 taṭlīḡ e.- se 033b/17, 035a/21, 035b/7,
 045a/2
 ṭa'zīr e.- se 057b/4
 tedbīr e.- digi 049b/3
 tekzīb e.- se 053b/11
 terk e.- se 049a/17, 050b/25, 051a/4,
 051a/8, 051a/11, 051a/13, 051a/16
 teslīm e.- se 032b/1, 047a/6, 056b/21
 teslīm e.- yūp 060b/17
 tevellūd e.- se 050b/21
 vaṭy e.- mese 032a/23
 tezevvūc e.- se 031a/12, 031a/23,
 032a/8, 040b/26, 051b/19, 052b/24
 tezvīc e.- se 035a/4, 038a/3, 038a/6,
 042b/10, 043a/3, 056b/19, 056b/23
 vaṭy e.- se 048b/18, 052b/4, 052b/7,
 053a/2, 053a/12
 zinā e.- dūm 052b/11
 zinā e.- dūḡ 052b/8
 zinā e.- se 052a/24, 052b/1, 052b/17,
 052b/20, 056b/25

eyū [T.] İyi
 e.+ dūr 059a/16

ezvāc [Ar.] Eşler, çiftler
 e. 034b/5

ezyed [Ar.] Daha fazla
 e. olduđı 047b/23, 049b/14

F

fācīre [Ar.] Fena huylu, günahkār
 f. olmađıla 040a/1

fāḡīṣe [Ar.] Ahlaksız kadın, hayat kadını
 f. 054b/6, 054b/7
 f.+ dūr 055b/11

faḡīr [Ar.] Zengin olmayan, yoksul
 f. 043b/11, 043b/14, 043b/18
 f.+ e 044a/12
 Zeyd-i f.+ üḡ 043b/21, 044a/6,
 044a/19
 Zeyd-i ṣaġīr-i f.+ üḡ 044a/15,
 044a/22, 044b/1, 044b/5
 f. olsa 043b/10
 f. olup 043b/22

faḡīre [Ar.] faḡīr kelimesinin müennes şekli
 (bk. faḡīr)
 Hind-i f.- i bālīġanuḡ 043b/2
 Hind-i f.+ nūḡ 044a/2, 044a/9

farz [Ar.] Namazın kılınması kesin olan
 bölümü
 f.+ ını 059a/3

farzıyyet [Ar.] Yapılması mecbur kılınmış
 olan
 f.+ ini 059a/20

fāsīḡ [Ar.] Sapkın, büyük günahlar işleyen
 kimse
 f. 040a/22

ferc [Ar.] Kadın cinsel organı (içi ve dışı
 için)
 f.+ ine 053a/7, 053b/7

fermān [Far.] Padişah tarafından verilen emir,
 buyruk
 f. 056a/20

feseḡa [Ar.] Sapkınlık, güna işleyenler
 f.+ ya 054b/21

fesh [Ar.] Bozma, hükümsüz kılma
 f.+ e 050a/5
 f. eylese 050a/8

fetvā [Ar.] Şeyhülislam veya müftü
 tarafından verilen şer'î hüküm veya karar
 f. 057b/7, 057b/8
 f.- yı şer'ıyyeyi 057b/7

fevt [Ar.] Ölmek
 f.+ i 035a/13, 037a/8
 f.+ inden 037b/2, 037b/10
 f.+ ümden 046a/24, 046b/2, 049b/21
 f. olduğda 036b/1, 040b/23, 046a/18,
 046b/11, 048a/19, 050b/11, 050b/21, 057a/1
 f. olduğdan 037a/23, 037b/2
 f. olsa 032b/14, 032b/22, 033a/2,
 033a/22, 035a/7, 035b/19, 035b/23, 035b/25,
 036a/12, 036a/23, 037b/1, 041a/3, 041b/20,
 042a/21, 042b/1, 042b/17, 043a/20, 046a/7,
 046a/25, 047a/17, 047b/3, 047b/11, 047b/14,
 047b/21, 047b/24, 049a/8, 049b/12, 049b/15,
 050a/13, 050a/24
 f. olup 032b/17, 033b/2, 035a/25,
 035b/14, 037b/9, 038b/10, 038b/26, 039a/15,
 040b/7, 046a/14, 047b/15, 048a/1, 048a/4,
 048a/9, 049a/16, 049a/20, 049a/23, 050b/14,
 050b/24, 051a/2, 051a/7, 051a/9, 051a/13,
 051a/15, 051a/18
 f. olursam 049b/23

fi'l-hāl [Ar.] Bu anda, hemen, şimdi
 f. 031b/10

fi'il [Ar.] İş, davranış
 f.+ i 031a/9, 031a/10, 031a/12,
 031b/15, 031b/17, 031b/20, 031b/21,
 051a/21, 051a/22, 051a/23, 051a/24, 051b/9,
 051b/10, 052a/11, 052a/12
 f.+ ini 059a/16

fi'l-i şeni' [Ar.] Çok kötü iş (Özellikle ırza
 geçme, tecavüz olarak kullanılır.)
 f. 056a/25, 056b/27, 058b/2

firār [Ar.] İzinsiz kaçma, ortadan
 kaybolma
 f. édüp 060b/7

fülān [Ar.] Herhangi bir şey, belirsiz olan
 bir şey
 f. 031a/9, 031a/19, 031b/3, 031b/15,
 031b/20, 051a/21, 051a/23, 051b/9, 052a/4,
 052a/11, 052a/15, 058b/5

fülān ét - [Ar.-T.] Cinsel ilişkiye girmek
 istemek

f. édeyüm 059a/5, 059a/12
 f. étdigüm 055a/14, 055a/16, 055a/24
 f. étdügüm 055a/18, 055a/20,
 055a/22, 055b/1, 055b/3, 055b/5, 058b/12,
 058b/16, 059a/7

G

galebe [Ar.] Galip gelme, yenme
 ğ. 060b/6

gālib [Ar.] Üstün gelen yenen
 ğ. olmağıla 040a/24
 ğ. olup 040a/3

gammāz [Ar.] Laf taşıyan, fitneci
 ğ. olup 056a/1, 056a/4

ganz [Ar.] Laf taşıyıp fitnecilik yapma
 ğ. 056a/2, 056a/4

gāret [Ar.] Çapulculuk etme, yağmalama
 ğ. édüp 060a/17
 ğ. eylese 056a/21

gaşben [Ar.] Zorla alarak
 ğ. 056a/23, 057a/3

gayrı [Ar.] Başka, diğer
 ğ. 038b/11, 038b/14, 038b/18,
 038b/23, 039a/1, 039a/12, 039b/1, 040a/22,
 043b/12, 043b/15, 043b/18, 043b/21, 044a/3,
 044a/7, 044a/13, 044a/16, 044a/24, 044b/3,
 044b/6
 ğ.+ dandur 036a/2

gāzab [Ar.] Kızgınlık, hiddet
 ğ. édüp 054b/13, 054b/14
 ğ. étdükde 058a/25

gece [T.] Gece
 g. 056a/19, 060a/16

geç - [T.] Geçmek

g.- dükden 047a/14
g.- megile 047a/15

geçin - [T.] Yaşamak için gerekeni sağlamak, geçinmek

g.- dükden 042a/20, 042b/1, 042b/22
g.- se 041b/5, 041b/16, 042a/16, 042b/6

gel - [T.] Gelmek

g.- dükde 036a/9, 041b/2, 041b/5, 041b/10, 041b/16, 042a/16, 042b/1, 042b/6, 043a/8

g.- dükden 058b/18

g.- ecegini 058b/6

g.- medin 031a/20

g.- mek 040b/14, 043b/24

g.- meyüp 032a/11, 032a/15

g.- mezsem 032a/10, 032a/14

g.- se 031a/16, 031b/2, 031b/7, 031b/12, 046a/23, 060a/13, 060b/11

g.- üp 031a/22, 035a/15, 035a/18, 035a/23, 037a/10, 040b/19, 040b/26, 041a/8, 042b/22, 059a/4

lâzım g.- ür 055b/2

gerek [T.] Gerek

g. 055b/23

g.+ dür 035a/12

getür - [T.] Getirmek

g. 057b/12

g.- dükde 035b/18, 035b/25, 036b/22, 037b/22

g.- dükden 035b/11, 037a/9, 037a/25, 046b/4, 049a/25

g.- düklerinden 060b/10

g.- megile 049a/8

g.- mek 040b/4, 040b/8, 040b/13, 040b/24

g.- mese 047a/11

g.- meyince 056b/4

g.- se 036b/2, 037a/12, 037a/15, 037b/7, 037b/20, 048b/8, 048b/10, 048b/13, 048b/15, 048b/25, 049b/5, 049b/8, 056b/17

g.- üp 040b/20, 040b/22, 040b/26, 041a/3, 041a/4, 053a/25, 056a/9, 056b/1, 056b/27, 057a/3

gez - [T.] Gezmek

g.- mişidün 060a/14

g.- üp 060a/12

ğiyāb [Ar.] Kendisi yokken, arkasından

ğ.+ ında 055b/11, 055b/14, 055b/18, 055b/22

ğ.+ umda 055b/13, 055b/15

gibi [T.] Gibi

g. 055b/22, 059b/12

g.+ dür 046b/19, 046b/20

gīdī [Far.] Ahlaksız, pezevenk

g. 054a/10

gir - [T.] Girmek

g.- meyeyüm 032a/21

g.- üp 031a/1, 056b/6, 056b/8, 058b/19

git - [T.] Gitmek

g. 049b/9, 058a/5

g.- dikde 031a/5

g.- dükde 041a/25, 041b/8, 042b/14, 056b/18

g.- dükden 031a/6, 032a/11, 032a/15, 041b/4, 041b/12, 041b/19, 042a/7, 042a/11

g.- er olduğda (gider olduğda) 032a/13, 041b/11, 041b/18

g.- erken (giderken) 053a/19

g.- erüm (giderüm) 058a/5

g.- medi ise 052a/3

g.- megile 041b/23, 042a/3, 042a/14, 042a/18, 042a/23, 042b/4, 042b/19

g.- mek 032a/9, 051b/25

g.- mem 057a/15, 057b/10, 057b/12

g.- memegile 058a/10

g.- memek 058a/8

g.- mese 052a/2, 057a/10, 057a/12, 057a/15, 058a/8

g.- mezsem 052a/1

g.- se 031a/6

- g.- üp (gidüp) 052a/2
- giy** - [T.] Giymek
g.- mek 059a/22
g.- se 058a/18
- göç** - [T.] Bir yerden başka bir yere yerleşmek, taşınmak
g.- meyüp 031a/22
g.- mezsem 031a/25
- gönder** - [T.] Göndermek
g.- üp 043a/24
- gör** - [T.] Görmek
g.- dükde 059a/4
g.- irüm 057b/20
g.- mek 041a/8
g.- mekden 041a/10
g.- üp 035b/5
g.- ür 055a/14, 055b/5, 060b/9
g.- ürüm 058b/6
g.- ürüz 057b/23
- göster** - [T.] Göstermek
g.- dükde 057b/7
g.- mem 041a/9
- götür** - [T.] Götürmek
g.- dükde 057a/16
g.- mek 031a/7
g.- mekden 057a/17
g.- meyince 057a/15
g.- meyüp 031a/5
g.- üp 031b/5, 053a/9, 056b/3, 056b/10, 056b/16
g.- ürken 051b/2
g.- ürsem 031a/4
- ğulam** [Ar.] Ergenlik dönemindeki genç köle
ğ.+ ı 036a/10
- ğuruş** [Alm.]
ğ. 034a/13, 034a/15, 052a/19, 052a/21
ğ.+ a 034a/6
ğ.+ dan 034a/8
ğ.+ ını 055b/17
- ğ.+ umı 055b/18, 059b/23
- gün** [T.] Gün
g. 031a/14, 031a/16, 031b/3, 031b/4, 032a/15, 032a/16, 035b/4, 046a/24, 046b/2, 049b/21, 050b/1, 050b/2, 051b/2, 052a/4, 052a/5
g.+ de 040b/14, 044b/20, 046a/11, 046a/21
g.+ den 031a/16, 035b/2
g.+ e 032a/14, 052a/15, 052a/17
g.+ inden 035b/1
g.+ ünden 035b/2
- H**
- hāb** [Far.] Uyku
hābs-i h. 056a/18
- haber** [Ar.] Haber
h. 035b/1
- habs** [Ar.] Hapis
h. 053a/11, 053a/15, 053a/17, 053a/22, 053b/19, 055b/2, 056a/13, 056a/19, 056b/2, 056b/7, 056b/9, 056b/17, 056b/22, 056b/25, 056b/27
h.+ den 057a/21
h.- i hāb 056a/18
h.- i medīd 052b/21, 059b/2
h.- i medīd olunur 056a/22
h. étdürmege 056b/14
h. étdürmek 057a/20
h. olup 056b/4
h. olunur 052b/22, 056a/24, 056b/12
- hacc** [Ar.] İslamın beş şartından biri olan Kâbeyi ziyaret etme
h.+ a 051b/25, 052a/1, 052a/2
- hacr** [Ar.] Himaye, koruma
h. 045b/17, 046a/9
- hadd** [Ar.] Şeriatçe verilen ceza
h.- i kazf 053b/5, 053b/7, 053b/12, 053b/14

h.- i şürb 053b/1, 053b/4
 h.- i zinā 052b/12, 052b/21
 h.- i zinā olur 052b/17

hadd-i kazf [Ar.] Hür, Müslüman ve zinadan uzak bir kimseye namusuna ve şerefine dil uzatmak kasdıyla zina yaptı diyerek iftira eden kimse hakkında uygulanan cezadır. Hür kimse için seksen köleler için kırk sopadır.

h.- i kazf 053b/5, 053b/7, 053b/12, 053b/14

hadd-i şürb [Ar.] Az veya çok miktarda bilere şarap içip sarhoş olmaktan dolayı uygulanan cezadır. Cezanın miktarı da hadd-i kazf gibidir.

h.- i şürb 053b/1, 053b/4

hadd-i zinā [Ar.] Zina suçu işleyenler hakkında uygulanan cezadır. Kur'an'da bu ceza kadın erkek ayrımı yapılmadan yüz sopa olarak belirtilmiştir.

h.- i zinā 052b/12, 052b/21
 h.- i zinā olur 052b/17

hādına [Ar.] Dadı, kendi ihtiyaçlarını göremeyecek bir çocuğun bakım ve terbiye işini üstlenen kadın

h. 040a/3
 h.+ ları 038a/25
 h.+ sı 038a/4, 038a/8, 038a/12, 038a/16, 038a/20, 038b/4, 038b/10, 038b/13, 038b/17, 038b/25, 039a/2, 039a/11, 040b/7, 045a/18, 045a/25, 045b/23
 h.- i uhrāsı 033b/2, 039a/4, 041a/7
 h.- i uhrāsı olmamağıla 044b/25

Hadice [Ar.] Kadın adı

H. 038a/9, 040a/12, 040b/19, 040b/26, 044a/10, 050b/20, 051a/2
 H.+ den 039a/9, 050b/21
 H.+ nüñ 038a/10, 038a/14
 H.+ ye 051a/5
 H.+ yi 037b/10, 040a/16, 051a/19

hafiyeten [Ar.] Gizli, saklı olarak
 h. 060a/6

hâkim [Ar.] Hükmeden, dava yargılama işine bakan memur

h. 038b/8, 038b/19, 039a/17, 040a/24, 046a/20, 050a/5, 050a/7

h.+ e 034b/26, 035a/2, 038a/17, 038a/21, 038b/1, 041b/8, 042b/14, 042b/20, 043a/12, 043a/15, 043a/17, 044b/11, 044b/12, 044b/15, 044b/17, 044b/19, 045a/3, 045a/11, 045a/16, 045a/19, 045b/1, 045b/7, 045b/12, 045b/19, 046a/4, 046a/11, 056b/14, 057b/5

emr-i h.+ le 042b/15

rāy-ı h. 039a/13

rāy-ı h.+ le 038a/14, 038b/11, 038b/15, 040a/3

hakk [Ar.] Bir insana ait olan şey

h.+ ımı 057a/19, 059a/1

h.+ umı 047a/2

biğayr-ı h. 041a/15, 041a/18, 041a/21
 biğayr-ı h. 057a/24

h.- ı hıdāne 038a/3, 039a/1, 039a/23, 039b/19, 040a/17

h.- ı hıdānesi 037b/25, 039a/8

hakk-ı hıdāne [Ar.] Kendi ihtiyaçlarını göremeyecek bir çocuğun bakım ve terbiye etme hakkı

h. 038a/3, 039a/1, 039a/23, 039b/19, 040a/17

h.+ si 037b/25, 039a/8

hakk-ı hıdāne [Ar.] Kendi ihtiyaçlarını göremeyecek bir çocuğun bakım ve terbiye etme hakkı

h. 038a/13, 038a/23

hāl [Ar.] Vaziyet, durum

h. 058b/21

h.+ de 047b/24, 049b/14

hāl [Ar.] Annenin erkek kardeşi, dayı

h.+ ı 038b/10, 038b/14, 039a/1

hāla [Ar.] Babanın kız kardeşi, hala

h.+ sı 038b/10, 038b/22

hālā [Ar.] Şimdi, henüz
h. 034a/20, 040b/18, 040b/26,
047a/12, 049b/22, 055b/20, 059a/10, 060a/22

halāş [Ar.] Kurtulma
h. olsa 053a/21, 055a/12, 056a/17,
056b/1, 056b/6, 056b/27

Hālid [Ar.] Erkek adı
H. 051a/4
H.+ e 051a/5

hamām [Ar.] Yıkanılacak yer
h.+ a 053a/19

hāmīl [Ar.] Hamile olan kadın, gebe
h. 037b/8
Hind-i h. 033b/5, 033b/10
Hind-i h.+ i 035b/7, 035b/9
h. olan 053a/3
h. olduğda 035b/14, 048a/19

hāmīle [Ar.] Hamile, gebe
Hind-i h. 032b/3
h. olduğda 036a/2, 036a/24
h. olduğdan 046b/10

haml [Ar.] Gebe olma, gebelik
h.+ i 032b/11, 036a/2, 036a/25,
037a/22
müddet-i h. 037a/4
vaż'-ı h. 035b/8
vaż'-ı h. edinceye 032b/11
vaż'-ı h. édüp 053a/5

hamr [Ar.] Şarap
h. 031b/23, 031b/24, 056a/7, 058b/14
h.+ dan 048a/13, 058b/11, 058b/14
şürb-i h. édersem 032a/18
şürb-i h. édüp 032a/19
şürb-i h. eylese 053b/1
şürb-i h. eyleseler 053b/3

harām [Ar.] Şeriatçe, dinen yasak edilmiş şey
h. olur 046b/22

harāmī [Ar.] Hırsız, haydut, yol kesen
h.+ ler 051b/3

harām-zāde [Ar.-Far.] Babası belli olmayan
çocuk, piç
h. 054b/8

harb [Ar.] Savaş
ālet-i h. 056a/17
ālet-i h.+ le 060a/16

harbī [Ar.] Müslüman olmayan bir ülkede
yaşayan Müslüman olmayan kimse, yol
kesici anlamında da kullanılır.
h. 060b/5, 060b/10
h.+ ler 060b/17, 060b/20, 060b/21,
060b/25

harīr [Ar.] İpek
h. 059a/22

hāşıl [Ar.] Meydane gelen, ortaya çıkan
h. oldu 036a/11
h. olsa 039b/9

haşm [Ar.] Düşman
h.+ ı 057b/7

haşren [Ar.] Tek olarak, tek başına
h. 047a/18

hasta [Far.] Hasta, rahatsız
h.+ lıktan 051b/7
h. olduğda 049b/23, 051b/5
h. olup 048a/7, 048a/11

haţīb [Ar.] Camide hutbe okuyan
h. olan 054b/21

haţţ [Ar.] Aşağı indirme, indirme
h. étdürmege 044b/12, 044b/17

haţţ-ı hümāyūn [Ar.] Padişahların bir iş için
bizzat yazdıkları yazılar
h.+a 057a/6

havf [Ar.] Korku, korkma

- h.+ ı 039b/6
- hāyin** [Ar.] Hıyanet eden
h.+ i 054a/7
- hayyen** [Ar.] Diri, canlı olarak
h. 035a/15, 037a/10
- hayz** [Ar.] Kadınlarda aybaşı
h. 032b/9, 035a/11, 035b/5
h. olan 035b/3
- hazret** [Ar.] Büyük kimselerin adlarının sonuna saygı gösterme için getirilen unvan
h.+ lerine 059a/23, 059a/25, 059b/3, 059b/8
- helāl** [Ar.] Şeriatçe, dinen yasak olmayan, caiz olan şey
h.+ dür 058b/14, 059a/19, 059a/22
h. olur 048b/6
- her** [Far.] Önüne geldiği ismin benzerlerini "teker teker hepsi, birer birer hepsi, birer birer tamamı" anlamıyla kapsayacak biçimde genelleştiren söz
h. 053b/25, 060a/17
- herif** [Ar.] Güven vermeyen, aşağı görülen, bayağı kimse
h.+ sin 054b/23
- hüdāne** [Ar.] Kendi ihtiyaçlarını göremeyecek bir çocuğun bakım ve terbiye etme hakkı ve görevi
h.+ sinde 033a/8, 033b/8, 044b/10, 044b/14, 045a/7, 045a/10, 045a/14, 045b/6, 045b/10, 046a/4
hakk-ı h. 038a/3, 039a/1, 039a/23, 039b/19, 040a/17
hakk-ı h.+ si 037b/25, 039a/8
- hünzīr** [Ar.] Domuz
h. 054a/17
- hıyānet** [Ar.] Hainlik, ihanet
h. eyledi 050b/3
- hibe** [Ar.] Bağışlama, bağış
h. 036b/16
- himār** [Ar.] Erkek eşek
h. 054a/19
- hīn** [Ar.] An, zaman
h.- i istiḥlāfda 031b/18
h.- i i'tizārda 058b/3
- Hind** [Ar.] Kadın adı
H. 031a/6, 031a/8, 031a/23, 031b/25, 032a/8, 032a/9, 032a/12, 032a/15, 032a/17, 032a/19, 032a/20, 032a/23, 032b/1, 032b/4, 032b/7, 032b/9, 032b/11, 032b/13, 032b/14, 032b/16, 032b/17, 032b/22, 032b/23, 032b/24, 033a/1, 033a/2, 033a/3, 033a/6, 033a/9, 033a/10, 033a/12, 033a/14, 033a/16, 033a/17, 033a/19, 033a/24, 033b/1, 033b/2, 033b/7, 033b/8, 033b/12, 033b/25, 034a/1, 034a/3, 034a/4, 034a/5, 034a/7, 034a/8, 034a/11, 034a/12, 034a/14, 034a/16, 034a/18, 034a/22, 034a/24, 034b/1, 034b/2, 034b/3, 034b/5, 034b/6, 034b/8, 034b/13, 034b/19, 034b/23, 034b/25, 034b/26, 035a/2, 035a/3, 035a/4, 035a/8, 035a/13, 035b/4, 035b/9, 035b/11, 035b/14, 035b/15, 035b/18, 035b/20, 035b/21, 035b/22, 035b/25, 036a/2, 036a/3, 036a/5, 036a/10, 036a/13, 036a/18, 036a/20, 036a/24, 036b/1, 036b/3, 036b/4, 036b/8, 036b/13, 036b/15, 036b/21, 037a/2, 037a/3, 037a/6, 037a/8, 037a/12, 037a/17, 037a/19, 037a/25, 037a/26, 037b/3, 037b/6, 037b/8, 037b/10, 037b/13, 037b/16, 037b/21, 037b/23, 037b/24, 038a/2, 038a/5, 038a/16, 038a/20, 038a/25, 038b/4, 038b/10, 038b/13, 038b/17, 038b/19, 038b/20, 038b/25, 039a/5, 039a/8, 039a/15, 039a/20, 039b/6, 039b/11, 039b/14, 039b/15, 039b/18, 039b/21, 039b/25, 040a/1, 040a/6, 040a/8, 040a/11, 040a/14, 040a/15, 040a/19, 040a/24, 040b/1, 040b/3, 040b/6, 040b/12, 040b/13, 040b/16, 040b/23, 040b/26, 041a/4, 041a/5, 041a/6, 041a/8, 041a/12, 041a/14, 041a/17, 041a/20, 041b/4, 041b/6, 041b/8, 041b/13, 041b/19, 041b/23, 042a/1, 042a/5, 042a/7, 042a/11,

042a/14, 042a/17, 042a/18, 042a/21, 042a/23, 042b/1, 042b/4, 042b/6, 042b/12, 042b/13, 042b/14, 042b/20, 042b/23, 042b/25, 043a/3, 043a/6, 043a/10, 043a/11, 043a/12, 043a/16, 043a/17, 043a/20, 043a/24, 043b/7, 043b/16, 043b/24, 044b/2, 044b/3, 044b/6, 044b/7, 044b/8, 044b/9, 044b/13, 044b/18, 044b/22, 045a/1, 045a/2, 045a/6, 045a/8, 045a/9, 045a/12, 045a/13, 045a/16, 045a/21, 045a/25, 045b/5, 045b/8, 045b/9, 045b/10, 045b/13, 045b/15, 045b/19, 045b/21, 045b/24, 046a/1, 046a/3, 046a/6, 046a/8, 046a/20, 046b/2, 046b/3, 046b/4, 046b/10, 046b/11, 046b/15, 046b/16, 046b/18, 046b/19, 046b/20, 046b/23, 046b/25, 047a/1, 047a/7, 047a/8, 047b/2, 047b/5, 047b/6, 047b/8, 047b/15, 048a/15, 048a/18, 048a/20, 048a/24, 048b/5, 048b/8, 048b/10, 048b/13, 048b/16, 048b/24, 048b/25, 049a/3, 049a/5, 049a/7, 049a/14, 049a/25, 049b/4, 049b/7, 049b/20, 049b/21, 049b/24, 050b/11, 050b/15, 051a/9, 051a/15, 051a/18, 051b/5, 051b/7, 053a/1, 053a/4, 053a/7, 053a/12, 053a/19, 053a/21, 053b/9, 053b/12, 053b/20, 055b/9, 055b/11, 056a/9, 056b/1, 056b/6, 057a/24, 057b/3, 057b/4, 058a/21, 059b/19

H.+ den 033a/5, 034a/20, 036a/9, 038a/3, 038a/7, 038a/19, 038a/23, 038b/3, 038b/7, 038b/15, 038b/18, 038b/21, 039a/23, 039b/2, 039b/7, 039b/13, 039b/19, 039b/20, 040a/4, 040a/10, 040a/17, 040a/25, 041a/2, 044b/25, 045a/1, 045b/22, 046a/3, 048b/20, 049a/17, 050b/20, 059b/18

H.+ e 031a/3, 031a/19, 032a/14, 032a/18, 032a/21, 032b/22, 034b/4, 034b/17, 035a/2, 035a/7, 035a/9, 035a/11, 035a/19, 035a/21, 035a/24, 035b/6, 036b/8, 037a/25, 037b/5, 038a/22, 039a/22, 040a/12, 040a/18, 041a/9, 041a/12, 041b/12, 041b/19, 042a/9, 043a/23, 043b/2, 044a/18, 047a/20, 047b/7, 050b/12, 051a/1, 051a/5, 051a/8, 051a/20, 052a/24, 052b/1, 052b/3, 052b/6, 052b/8, 052b/10, 053a/8, 053b/6, 053b/14, 053b/21, 054b/5, 055a/14, 055a/16, 055b/8, 056b/5, 056b/8, 056b/25, 057b/3, 058a/24, 059a/18

H.+ i 031a/5, 031a/7, 031a/10, 031a/12, 031a/20, 031a/23, 031b/24, 032a/8,

032a/23, 033b/15, 033b/18, 033b/23, 035a/8, 035a/10, 035a/14, 035a/15, 035a/16, 035a/18, 035a/20, 035a/23, 035b/3, 035b/6, 036a/8, 036a/16, 036a/21, 036b/3, 036b/7, 036b/8, 036b/9, 036b/12, 036b/21, 036b/25, 037a/5, 037a/10, 037a/12, 037b/5, 037b/6, 037b/12, 037b/15, 038b/23, 038b/24, 039a/6, 039a/13, 039a/14, 039b/21, 040a/5, 040b/4, 040b/6, 040b/10, 040b/11, 040b/15, 040b/21, 040b/22, 041a/1, 041a/10, 041a/25, 041b/7, 041b/14, 041b/23, 042a/2, 042a/7, 042a/13, 042a/18, 042a/23, 042b/3, 042b/10, 042b/12, 042b/13, 042b/16, 042b/19, 043a/3, 043a/9, 045a/2, 045b/3, 045b/20, 045b/25, 046a/20, 046a/22, 046b/4, 046b/5, 046b/9, 047a/9, 047a/10, 047a/11, 047a/12, 048a/16, 048a/17, 048a/20, 048b/12, 048b/13, 048b/19, 049a/2, 049a/3, 049a/18, 049b/1, 049b/4, 049b/6, 049b/22, 049b/25, 050b/15, 050b/19, 050b/25, 051a/2, 051a/7, 051b/18, 051b/19, 051b/22, 051b/23, 052b/2, 052b/4, 052b/5, 052b/7, 052b/24, 053a/2, 053a/12, 053a/20, 055b/10, 055b/13, 056a/25, 056b/3, 056b/4, 056b/10, 056b/13, 056b/15, 056b/16, 056b/19, 056b/21, 056b/24, 057a/1, 057a/3, 057a/4, 057a/23, 057b/2, 057b/4

H.+ üñ 032b/11, 032b/19, 033a/8, 033a/23, 033b/4, 033b/24, 034a/3, 034a/10, 034b/11, 034b/12, 034b/17, 034b/22, 035a/12, 035a/15, 035a/17, 035a/22, 035a/25, 035b/1, 035b/7, 035b/10, 035b/16, 036a/25, 037a/14, 037a/16, 037a/21, 037a/26, 037b/19, 039a/6, 039a/12, 039a/13, 040a/5, 040a/12, 040b/9, 040b/17, 040b/20, 040b/26, 041a/13, 041a/19, 041b/21, 042b/10, 043a/4, 043a/21, 043b/15, 043b/24, 044a/3, 044a/5, 044a/14, 045b/14, 045b/18, 045b/23, 046a/18, 046b/22, 047a/8, 047b/3, 047b/12, 048a/23, 048b/7, 048b/9, 048b/14, 048b/15, 049a/6, 049a/10, 051a/19, 052b/23, 053a/5, 053a/25, 056a/9, 056b/6, 059b/21

H.+ üñdür 039a/10

zînet-i H. 045a/19

H.- i 'afifeye 053b/8

H.- i bikre 052a/22

H.- i ecnebiyyeyi 053a/9

H.- i faķire-i bāliganüñ 043b/2

H.- i fakîrenün 044a/2, 044a/9
 H.- i hâmil 033b/5, 033b/10
 H.- i hâmile 032b/3
 H.- i hâмили 035b/7, 035b/9
 H.- i hürre 033b/14
 H.- i hürreyi 033b/17
 H.- i kebîrenün 034a/2, 034a/9,
 034b/21
 H.- i mu'tedde 043a/14
 H.- i muhşana 052a/25
 H.- i muhşananun 053a/3
 H.- i muhşanaya 053b/4
 H.- i müsire 044a/16, 047a/25,
 047b/11
 H.- i müsirenün 043b/6
 H.- i mücerred 034a/20, 041b/16,
 045b/16, 047a/12, 047a/21, 048a/21
 H.- i müslime 056b/22
 H.- i müslimeye 052b/20
 H.- i müslimeyi 056b/20
 H.- i naşrâniyye 037b/2, 039a/24,
 039b/3, 043a/8, 044a/11, 056b/26
 H.- i naşrâniyyenün 035a/6, 056b/18
 H.- i naşrâniyyeye 052b/18
 H.- i şağîre 032b/6
 H.- i şağîre-i müsireden 043b/14
 H.- i şağîre-i müsirenün 043b/4
 H.- i şağîre-i mümeyyize 032a/24
 H.- i şağîre-i mümeyyizenün 033b/23
 H.- i şağîrenün 033b/19, 034b/11,
 037b/25, 038a/7, 038a/12, 038b/22, 039a/2,
 039a/10, 045a/18, 045a/24, 045b/18
 H.- i şağîreyi 034b/15, 042b/11,
 046a/17
 H.- i şağîri 038b/8
 H.- i şağîrler 046a/10
 H.- i şâlihaya 054b/5, 054b/7
 tereke-i H.+ den 032b/19

hışşe [Ar.] Pay
 h. 032b/20
 h.+ lerinde 049a/18
 h.+ si 032b/19, 049a/17
 h.+ sin 047b/13
 h.+ sinde 047a/24, 047b/14, 047b/18,
 047b/21, 049b/12

h.+ sini 047a/23, 047a/24, 047b/1,
 047b/3, 047b/9, 047b/20, 048b/23
 h.+ sinün 047b/7, 047b/11

hizmet [Ar.] İş görme
 h. 050a/23
 h.+ inün 050a/24
 h. éderken 050a/20, 050b/2
 h. édicek 050a/17
 h. etmek 050a/16, 050a/18, 050a/22
 h. étmek 050b/1
 h. eylese 050a/19

hizmetkâr [Ar.-Far.] Hizmet eden kimse
 h. édinüp 058b/20

horüs dep- [Yun.-T.] Gayrimüslimlere ait olan dinî ayinler çerçevesinde oynanan oyun
 h. -seler 058a/20

hul' [Ar.] Bir bedel karşılığı boşanma
 h. 034a/12, 034b/7, 034b/8, 034b/9,
 034b/10
 h.+ a 034a/6, 034a/13, 034a/24
 h.+ ı 034b/23
 h.- ı mezbûre 034a/8
 h.- ı mezbûrı 034a/3
 bedel-i h.+ a 033b/21
 meclis-i h.+ da 034a/19, 034a/21
 h. eyle 034a/6
 h. eyleme 034a/7
 h. ol 034a/15
 h. olduğda 033b/5, 033b/24, 034a/19,
 034b/12, 034b/18
 h. olduğdan 032b/4, 032b/10,
 032b/13, 032b/17, 032b/23, 033a/2, 033a/21,
 033b/1, 033b/12, 033b/15, 034a/3, 034a/24,
 034b/1
 h. oldum 034b/8
 h. olsa 033a/12
 h. olup 032a/25, 032b/7, 033a/7,
 033a/16, 033b/7, 033b/20, 034a/11, 034a/16,
 034b/22
hurûc [Ar.] Çıkma, dışarı çıkma
 mağz-ı h. 031a/1, 031a/17
 h. édüp 041a/15, 041a/21

huşümet [Ar.] Düşmanlık, çekememezlik
yevm-i h.+ de 036b/6, 036b/11,
036b/20

huşüş [Ar.] Konu
h. 052a/8, 058a/25
h.+ a 055b/24, 057a/11, 057b/9,
057b/14, 057b/19, 058a/1
h.+ da 057b/6
h.- i mezbûrı 058a/2

huzûr [Ar.] Makam, kat, ön
h.+ unda 059b/7, 059b/21, 060a/19

hüccet [Ar.] Senet, delil
h. 045a/20, 045b/25, 050b/9, 060b/3
h.+ i 045b/4, 046a/2
h.- i merķūma 050b/9

hücûm [Ar.] Saldırma
h. édüp 055a/12, 056a/17

hükûm [Ar.] Hüküm, emir
h. 058a/9
h.+ üni 060a/14
h.+ üne 058a/3
h. édüp 060a/21
h. étdükde 058a/2
h. eylese 058a/11
h. olıduķdan 052b/24
h. olınsa 049a/5
h. olunur 037a/11, 059a/22
h. olsa 043b/25

hülle [Ar.] Kocasından boşanan kadının,
yine eski kocasıyla evlenebilmesi için
yabancı bir erkeęe bir günlüğüne nikâh
edilmesi
h. étdürmedin 037b/5, 052b/4, 052b/6

hümâyûn [Ar.] Osmanlı padişahlarına ait bir
saygı sözcüğü
hattı-ı h.+ a 057a/6

hünkâr [Ar.] Padişah, sultan, hükümdar
h. 047a/14, 047a/15, 054b/19

hürre [Ar.] Cariye veya esir olmayan kadın
Hind-i h. 033b/14
Hind-i h.+ yi 033b/17
h. olmak 036b/3

hürre'l-aşl [Ar.] Aslen özgür olan kimse
h. 051a/1, 051a/6, 051a/14, 051a/18

hürretü'l-aşl [Ar.] Aslen özgür olan kimse
h. olan 050b/11, 050b/14, 050b/19,
050b/24
h. olduğına 050b/7
h. olmayup 050b/16

I

'innîn [Ar.] İktidarsız, kısır
'1. 034b/25
'1.+ ı 034b/26

ırgād [Yun.] Amele, işçi, rençber
ı. 054a/19, 054a/21

ışmarla - [Far.-T.] Bir şeyin hazırlanmasını,
alınmasını veya getirilmesini bir kimseden
istemek
ı.- duķda 046b/17

'itķ [Ar.] Köle veya cariyeye azat etme
'1. 046b/19, 046b/21, 047a/1
'1.+ ına 047a/8, 048a/5, 049a/5

ıtlāk [Ar.] Bırakma, salıverme
ı. olınmaz 056b/5

'ıyāl [Ar.] Bir kimsenin bakmakla yükümlü
olduęu kişiler, ailesi
'1.+ ıla 031a/25, 031b/10

'ıyd [Ar.] Bayram
'1.+ uņuzı 059a/12
'1.- i şerıfdür 059a/10

ızlāl [Ar.] Delalete düşürme, doğru yoldan
çıkarma

1. édüp 056b/15, 056b/19

İ

i- [T.] (Eski Türkçe er- >ér- / ir- > i-) Ek eylem, ek fiil

i.- digini 034b/25, 035a/3

i.- düm 058b/3, 058b/9

i.- ken 032a/9, 032a/23, 033a/12, 033b/12, 034a/23, 035a/13, 035a/17, 035a/22, 037a/8, 037b/8, 038a/2, 038b/20, 039a/13, 039a/21, 039a/25, 039b/9, 039b/12, 039b/15, 039b/19, 040a/9, 040a/18, 040a/21, 040b/3, 040b/13, 040b/17, 040b/26, 041a/6, 042b/13, 044b/23, 048a/9, 048a/12, 048a/13, 050a/10, 057a/1, 058b/11, 058b/14, 060b/6

i.- miş 057b/7

ibā [Ar.] Çekinme, razı olmama

i. édüp 053b/11

i. etmegile 043a/9

i. eylese 043b/1

ibāhe [Ar.] Serbest bırakma, helal kılma

i.+ sile 045a/22, 045b/14

ibāk [Ar.] Bir kölenin sebepsiz yere efendisini bırakıp kaçması

i. 060b/16, 060b/24

i. édüp 060b/11, 060b/12, 060b/19

ibrā [Ar.] Borçtan kurtarma, temize çıkarma

i. eylese 048a/5

ibrām [Ar.] Can sıkacak derecede ısrar etme

i. étdükde 034b/7

ibtidā [Ar.] İlkin, başlangıçta

i. 035b/18, 035b/20, 048a/18

icār [Ar.] Kiraya verme

ī. eylemişsin 054b/21

icrā [Ar.] Yapma, yerine getirme, bir işi yürütme

i.+ sı 040a/3

i.+ ya 060a/15

i. olunur 052b/10

iç - [T.] İçmek

i.- ersem 031b/23

i.- se 031b/24

iç [T.] İç

i.+ inde 032b/17

i.+ lerinden 056a/13, 057b/23

içün [T.] İçin

i. 031b/7, 031b/12, 034b/8, 036a/14, 038a/21, 039a/22, 040a/16, 041b/6, 042a/1, 042a/5, 042a/12, 042b/14, 043a/24, 043b/8, 044b/11, 044b/15, 044b/19, 045a/3, 045a/8, 045a/11, 045a/16, 045a/19, 045a/21, 045a/22, 045a/25, 045b/2, 045b/7, 045b/12, 045b/15, 045b/19, 045b/24, 046a/2, 046a/4, 046a/10, 046a/21, 046a/24, 046b/2, 046b/14, 046b/15, 046b/18, 046b/20, 046b/23, 046b/25, 047a/7, 049a/5, 049b/21, 052a/8, 055b/20, 056a/12, 058a/25, 060b/2

īdā' [Ar.] Emanet olarak verme

ī. 042a/10, 052b/13

īddet [Ar.] Boşandıktan sonra başkasıyla evlenmeyi beklenen süre

ī. 035a/7, 035a/9, 035a/11, 035a/19, 035a/21, 035a/24

ī.+ i 031a/11, 031a/21, 032b/4, 032b/9, 032b/10, 032b/17, 032b/22, 035a/15, 035b/1, 035b/7, 035b/10, 043a/12, 043a/19, 043a/24, 052b/3, 053a/1

ī.+ üm 035b/5

nafağa-i ī. 043a/6, 043a/10, 043a/13, 043a/15, 043a/18

inķızā-i ī.+ e 037b/3, 037b/13, 037b/16

idhāl [Ar.] Dahil etme

i.+ e 041b/22

ifakat [Ar.] Hastalıkta iyi olma, iyileşme

i. 049b/24, 051b/5, 051b/7

ihānet [Ar.] Hainlik
i. 058a/16

iḥbāl [Ar.] Gebe bırakma
i. édüp 037a/22, 037a/26, 048b/1, 048b/12, 049a/10
i. etmişdüm 037a/26

iḥlāl [Ar.] Helal kılma, mübah sayma
i. 037a/19, 037a/26
i.+ ile 037a/22
i.+ insüz 048b/15
i. etmegile 037a/26
i. étmegile 037a/18

iḥrāc [Ar.] Çıkarma, dışarı atma
i. eylese 060b/18
i. eyleseler 060b/14

iḥrāz [Ar.] Alma, elde etme
i.+ a 051a/14

iḥtimāl [Ar.] Bir şeyin olabilmesi durumu, olabilirlik, olasılık
i.+ i 040a/2, 040a/24

iḥtiyāc [Ar.] Gereksinim muhtaçlık
i.+ ı 043b/7

iḥtiyār [Ar.] Tercih etme, seçme
i. etmedin 047b/2, 047b/11, 047b/21, 049b/11

iḥzār [Ar.] Huzura getirme, birini bir şeye davet etme
i. 057b/22
i.+ dan 057b/24
i. édince 056b/12, 056b/13

iḳāmet [Ar.] Meydana koyma, yapma, etme
i. olınuğdan 052b/21
i. olunur 052b/12

iḳāmet-i beyyine [Ar.] Dellillerin mahkemeye sunulması, şahit getirme
i.- i beyyine édicek 032b/25

i.- i beyyine édüp 050b/6

iki [T.] İki
i. 031a/16, 033a/11, 033b/15, 033b/17, 034a/15, 036b/24, 037a/5, 037b/10, 037b/13, 037b/16, 039b/25, 042b/9, 042b/22, 051b/19, 052b/12, 053a/6

iḳrār [Ar.] Dil ile söyleyip bildirme, tasdik ve kabul etme
i. édüp 036a/14, 059b/16, 059b/20, 059b/24, 060a/10, 060a/19
i. etmedin 037b/13, 037b/16
i. étmegile 052b/11
i. étmiş olmasa 037b/3
i. etmiş olup 047a/8
i. eylese 052b/11

iḳsā [Ar.] Giydirme
i. etmek 033b/11
i. étmek 033b/6

iḳtisāb [Ar.] Kazanma, edinme
i. eylese 046a/1

ilā [Ar.] Kocanın karısına yanaşmamak üzere yemin etmesi
i. 032a/22

ilah [Ar.] Allah, Tanrı
i. 058b/1

ile [T.] İle
i. 031a/11, 031a/21, 031b/6, 031b/19, 032a/2, 032a/3, 032a/6, 032a/7, 032a/24, 032a/25, 032b/2, 032b/3, 032b/7, 032b/9, 032b/13, 032b/16, 032b/23, 033a/2, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/20, 033a/24, 033b/3, 033b/5, 033b/10, 033b/15, 033b/17, 033b/20, 033b/23, 034a/2, 034a/6, 034a/7, 034a/10, 034a/13, 034a/14, 034a/16, 034a/18, 034a/23, 034b/1, 034b/5, 034b/6, 034b/8, 034b/10, 034b/12, 034b/18, 035a/12, 035b/8, 037b/5, 037b/9, 038a/1, 038b/22, 038b/26, 039a/8, 039a/13, 040a/6, 040a/11, 040a/12, 040a/16, 040b/2, 041b/16, 042a/20, 042b/17, 042b/22, 043a/19, 043b/24, 044a/10, 044a/13,

044a/16, 044a/23, 044b/2, 044b/6, 045a/23, 045b/9, 045b/15, 045b/20, 046a/6, 046a/10, 046a/13, 046a/22, 046b/5, 047a/5, 047a/22, 047b/1, 047b/5, 047b/8, 047b/13, 047b/16, 047b/19, 048a/8, 048a/25, 048b/5, 048b/17, 048b/21, 049a/14, 049a/16, 049a/19, 049a/22, 049b/1, 049b/2, 049b/3, 049b/6, 049b/7, 049b/10, 049b/11, 049b/13, 049b/17, 049b/18, 049b/19, 050a/5, 050a/8, 050b/9, 051a/21, 052b/3, 052b/6, 052b/22, 052b/23, 053a/24, 053b/1, 053b/2, 053b/9, 053b/14, 053b/24, 054a/5, 054a/9, 054b/17, 055a/7, 055a/15, 055a/16, 055a/18, 055a/20, 055a/23, 055b/7, 055b/17, 056a/3, 056a/10, 056a/17, 056a/19, 056a/20, 057a/8, 057a/11, 057a/13, 057a/16, 057b/9, 057b/11, 057b/14, 057b/16, 057b/17, 057b/19, 057b/20, 057b/22, 057b/25, 058a/4, 058a/7, 058a/9, 058a/14, 058a/20, 058a/22, 058b/23, 059a/5, 059a/15, 059b/5, 059b/9, 060a/12, 060a/14, 060a/16, 060b/6, 060b/21, 060b/25, 061a/1

ilf [Ar.] Alışkanlık
i.- i küfr 039b/6

ilkā [Ar.] Bırakma, düşürme
i. eylese 035b/10

illā [Ar.] İlle, mutlaka
i. 038a/22, 044b/21, 045a/5

‘ilm [Ar.] İlim, bilim
ehl-i ‘i. 054a/3
‘i.- i dīne 058a/16

imām [Ar.] Namazda kendisine uyulan kimse, imam
i. 054b/21
i.+ ı 054a/23
i.- ı Muhammed 035a/6
i. olan 053b/15, 056a/4, 058b/22

İmām-ı A’zam [Ar.] İslam dininde hak mezheplerin dört büyük imamından biri olan Ebu Hanife’ye verilen unvan (En büyük imam anlamında)
İ. 052a/15

īmān [Ar.] İnanç, İslam dinini kabul etme
i.+ ını 055a/20, 055a/22, 055b/1, 058b/12, 058b/16
i.+ um 058a/25
tecdid-i i. 051b/12, 051b/17, 051b/22, 052a/7, 057b/8, 057b/11, 057b/13, 057b/18, 057b/21, 057b/25, 058a/4, 058a/7, 058a/9, 058a/10, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/8, 058b/11, 058b/17, 058b/22, 058b/25, 059a/3, 059a/6, 059a/8, 059a/13, 059a/14, 059a/17, 059a/20, 059a/21
i. olıcağ 059a/8

imsāk [Ar.] Besleyip yetiştirme
i. 031a/7, 038a/2, 038b/20, 039a/13, 039a/21, 039a/25, 039b/8, 039b/15, 040a/8, 040a/15, 040a/20, 040b/17, 040b/26, 041a/6
i.+ dan 038b/24
i.+ e 038a/11, 038b/12, 038b/15, 038b/24, 039a/19, 039b/2, 039b/23, 040b/20, 040b/26, 041a/4
i. édüp 040b/24
i. étmek 045a/4
i. eyle 038b/8
i. eylese 033a/16, 039a/17

imtinā’ [Ar.] Kaçınma, gerçekleşmesi mümkün olmama
i.+ a 047a/13, 047a/16, 047a/19, 048a/22
i. etmegile 034a/14
i. eylese 038b/24

inan - [T.] İnanmak
i.- ıcağ 035b/6

incin - [T.] İncinmek
i.- dükde 031a/14
i.- düklerinde 056a/14

infāk [Ar.] Nafaka verip geçindirme
i. 033b/6, 033b/11, 045a/8, 046a/2
i.+ a 033a/19, 045a/13, 045a/17
i. édüp 033b/1, 046a/1

i. étdükden 042b/17, 043a/19, 046a/6,
046a/13,
046a/22
i. etmek 033a/12, 033b/1
i. étmek 033a/7, 033a/15, 033a/21
i. etmeyüp 045b/14
i. eyledüm 041b/2
i. eylese 041b/1, 045a/8, 045b/9,
045b/21

inhizām [Ar.] Hezimete uğrama, yenilme
i.+ ina 060b/7

inkār [Ar.] Reddetme
i. édüp 042b/25, 052b/9, 059b/9
i. eylese 059a/21, 060a/3

inkızā [Ar.] Bitme, sona erme
i.- i 'iddete 037b/3, 037b/13, 037b/16

inkızā'ü-l'iddet [Ar.] İddet süresinin bitmesi,
sona ermesi
i. 035a/13, 037a/9

insān [Ar.] İnsan
i. 059b/12

intikāl [Ar.] Bir yerden başka bir yere geçme,
göçme
i. 031b/1

irādet [Ar.] İrade, bir şeyi yapıp yapmama
konusunda karar verme gücü
i.+ üñ 032a/10, 032a/14, 032a/18

irsāl [Ar.] Gönderme, yollama
i. étmışidüm 042b/24

irtidād [Ar.] Müslüman olduktan sonra tekrar
dinden çıkma
i.+ ını 058b/19

irtikāb [Ar.] Kötü bir iş işleme
i. eyledügi 060b/8

irzā' [Ar.] Emzirme
i. 040a/16

i. étmemegile 040a/18
i. étmemek 040a/16

işābet [Ar.] Rast gelme, denk gelme
i. 040a/23

işbāt [Ar.] Hakim huzurunda iddianın
doğruluğuna dair delil gösterme, ispat
i. édicek 060a/4
i. édüp 049a/4
ba' de'l-i. 036b/9, 036b/18, 057a/19

İslām [T.] İslam dini
İ. 043a/8, 058b/20, 060b/23
İ.+ a 043a/8, 043b/24, 058b/18,
059a/17
İ.+ ina 043b/25, 052b/23, 057a/1
İ.+ uñ 054b/10
dār-ı İ.+ a 060b/11
'asker-i İ.+ dan 061a/1
ehl-i İ.+ dan 058a/19, 060b/13
şeref-i İ.+ la 052b/22, 056b/26

İslāmiyye [Ar.] İslam dinine ve halkına
mensup
bilād-ı İ.+ de 060a/25

iste - [T.] İstemek
i.- digüm 052a/10
i.- dükde 038b/6, 040a/7, 040a/11,
040b/8, 041a/9, 044b/25, 045a/4, 047a/15,
057a/20
i.- rsen 058a/5

istibrā [Ar.] Bir kadının gebe olmadığına
kanaat getirmek için bir hayz görünceye
kadar ona yaklaşmaktan kaçınma
i. édüp 035a/12

isticār [Ar.] Kiralama
i. eylese 040a/17

istidāne [Ar.] Borç alma, ödünç alma
i. 042a/20, 042b/16, 042b/22,
043a/19, 045b/8, 045b/20, 046a/6, 046a/13,
046a/22

i.+ ye 042a/20, 042a/25, 042b/21,
043a/18, 045a/20, 045b/2, 045b/8, 045b/13,
045b/20, 046a/5, 046a/12, 046a/21

i.+ yi 042a/21

i. édüp 042b/16

i. etmeyüp 042a/25, 045a/21, 045b/2,
045b/13

istiğfār [Ar.] Allah'tan günahın bağışlamasını
dileme

i. 055b/24, 059b/6

i. édüp 060a/12

istiğnā [Ar.] İnsanın kendisini muhtaç
görmemesi, ihtiyaçsızlık

i. 039b/9

istiḥlāf [Ar.] Yemin ettirme

ḥīn-i i.+ da 031b/18

istiḥlāk [Ar.] Harcamak suretiyle tüketme,
bitirme

i. édüp 051b/3

istimā' [Ar.] Dinleme, işitme

i. étdükde 055b/20

istimhāl [Ar.] Zaman isteme

i. étdüklerinde 059a/11

istirdād [Ar.] Geri alma

i.+ a 033a/5, 034a/17

istirḳāk [Ar.] Birini kendi köle veya cariye
etme

i. 046b/12, 047a/18, 048a/17,
048a/20, 049a/24, 049b/16

i.+ a 036b/5, 036b/10, 036b/19,
048b/8, 048b/11, 048b/16, 048b/21, 049a/1,
050a/14, 060b/11

istis'ā [Ar.] Kısmen azat olmuş bir köleden
çalışıp geri kalan kısmını kurtarmasını
istemek

i. 047b/10

i.+ ya 047b/15, 047b/18, 047b/22,
047b/25, 048a/2, 048a/6, 049a/18, 049a/21,
049b/12

i. étmeyüp 047a/24

iş [T.] İş

i. 046b/16, 058b/8

i.+ i 059b/11

i.+ üm 057b/20

i.+ ümi 057b/20

işāret [Ar.] Bir şeyi kaş, göz, el vb. ile
anlatma, gösterme

i. 048a/8

işle - [T.] Yapmak, işlemek

i. 046b/17

i.- di ise 051b/11, 051b/12

i.- dükde 031b/17

i.- düm 058b/10

i.- düñ 058b/9

i.- me 059b/11

i.- medin 031a/10

i.- megile 059b/11

i.- meyeyüm 051a/22, 051a/23

i.- rsem 031a/9, 031b/20, 051b/9,

052a/11

i.- rseñ 031b/15

i.- se 031b/21, 051a/22, 051a/24,

051b/10, 052a/12

i.- yegör 059b/13

i.- yicek 031a/13

i.- yüp 031a/12, 058b/2, 058b/9

işrāk [Ar.] Allah'a ortak koşma

i. édersiz 055a/2

iştirā [Ar.] Satın alma

i. 049a/14

iṭā'at [Ar.] Boyun eğme, verilen emirleri
yerine getirme

i. etmeyen 057a/6, 057a/7

i'tāk [Ar.] Köle ve cariye azat etme

i. 046b/5

i.+ dan 047b/10

i.- ı mezbûrı 048a/10
 vakt-i i.+ da 047b/6
 i. éden 050b/12, 050b/16, 050b/22,
 050b/25, 051a/3, 051a/7, 051a/10, 051a/11,
 051a/13, 051a/15, 051a/19
 i. édüp 046b/10, 050a/22
 i. étdükden 047b/2, 047b/10, 047b/14,
 047b/20, 047b/23, 048a/1, 048a/3, 048a/8
 i. etmedin 035a/10
 i. etmegile 035a/8
 i. étmegile 046b/12
 i. étmişdi 049a/4
 i. eylemese 046b/5
 i. eylese 047a/23, 047b/6, 047b/17,
 048a/12, 048a/15, 048a/17

iṭ'ām [Ar.] Yemek yedirme, yemek verme
 i. eylese 045b/3

i'tibār [Ar.] Başlama
 i. olunur 035b/1, 035b/2

i'tikād [Ar.] Kalben tasdik ederek inanma
 i. 059b/13
 i.+ ıla 032b/10, 052a/3
 i.+ ında 051b/12
 i.+ ında olup 051b/11, 051b/15,
 051b/16, 051b/20, 051b/21, 052a/6, 052a/7

i'tizār [Ar.] Özur dileme
 ḥīn-i i.+ da 058b/3

ittifāk [Ar.] Birleşme, sözleşme
 i. édüp 056a/14

ittihāz [Ar.] Edinme, kazanma
 i. édüp 056a/7

izāle [Ar.] Giderme, yok etme
 i. eylese 048a/24, 048b/23, 052a/23,
 052b/14, 052b/19, 053a/7

izin [Ar.] İzin
 i. 042a/20, 042a/25, 042b/22,
 043a/19, 045a/20, 045b/2, 045b/8, 045b/13,
 045b/20, 046a/5, 046a/12, 046a/22

i.+ süz 031a/6, 033b/24, 034a/3,
 034a/7, 034a/10, 034b/22, 037a/12, 037a/14,
 040b/20, 040b/26, 041a/15, 041a/18,
 041a/21, 041b/1, 043b/19, 047a/23, 047b/2,
 047b/9, 047b/17, 048a/23, 048b/1, 048b/7,
 048b/18, 048b/22, 052b/13, 057a/24

K

ḳabāyih [Ar.] Kabahatler, suçlar
 ḳ. 059b/10

Ka'be [Ar.] Mekke'de bulunan kutsal yapı
 K.- i Mükerreremeye 051b/14

Ka'be-i Mükerreme [Ar.] Yüce, ulu Kâbe

ḳable'd-duḥūl [Ar.] Girmeden önce
 ḳ. 033b/24

ḳable'd-duḥūl ve'l-ḥalvet [Ar.] İlişkiye
 girmeden önce
 ḳ. 035a/20

ḳable'l-bey' [Ar.] Satmadan önce
 ḳ. 049a/4

ḳable'l-ḥul' [Ar.] Boşanmadan önce
 ḳ. 032b/24

ḳable'l-ḳismet-i tereke [Ar.] Mirasın
 paylaşılmasından önce
 ḳ.+ den 047b/16

ḳabūl [Ar.] Bir sözleşme yapmak için ikinci
 olarak söylenen sözdür ki Sözleşme bu söz ile
 tamamlanır.

ḳ. édüp 050a/10, 050a/19
 ḳ. étdükden 050a/12, 050a/23
 ḳ. etmem 058a/23
 ḳ. etmese 034a/12
 ḳ. etmezse 060b/23
 ḳ. eylese 032b/7, 033b/25, 050a/16,
 050b/2

ḳabz [Ar.] Alma, el koyma

ķ. 050b/5
 ķ.  td kde 050b/15
 ķ.  td kden 049a/14
 ķ. eylese 033a/4
 ķ. eyleseler 046a/15

ķadar [Ar.] Bir Őeyin kıyaslandığı dięer bir Őey  lus nde, derecesinde veya b y kl ę nde olduęunu anlatır.

ķ. 032a/23, 032a/24, 032a/25, 033a/4, 034a/6, 034a/7, 034a/13, 034a/15, 034a/16, 034a/18, 034a/19, 034b/16, 036b/25, 041a/11, 041b/9, 041b/14, 042a/9, 042a/15, 042a/19, 042a/24, 042b/5, 042b/15, 042b/21, 043a/15, 043a/18, 043b/15, 043b/19, 044b/11, 044b/16, 044b/20, 045a/19, 045b/1, 045b/12, 045b/19, 045b/24, 046a/5, 046a/11, 046a/21, 046b/7, 047a/2, 050a/4, 050a/6, 050a/9, 050a/12, 052a/8, 052a/9, 052a/12, 052a/16, 057a/19, 058b/25, 059a/10, 059b/15, 059b/18, 060a/2, 060a/6, 060a/9

ķadı [Ar.] İnsanlar arasındaki anlaşmazlıkları din  h k mlere uygun olarak  zen yetkili kiři

ķ. 035a/5, 039a/6, 041b/14, 042a/1, 042a/5, 043a/9, 050b/8, 058a/10, 059b/7, 060a/13, 060a/19, 060a/20, 060a/21, 060b/2

ķ.+ sı 052a/9
 ķ.+ ya 035a/5, 041a/22, 041b/13, 041b/23, 042a/3, 042a/14, 042a/19, 042a/23, 042b/4, 045b/24, 058a/1
 taķd r-i ķ. 041b/4

ķadın [T.] Kadın

ķ.+ caķdur 046b/25

ķadir ol- [Ar.-T.] G l  olma, g c  yetme

ķ.- an 044a/4
 ķ.- masa 043b/22
 ķ.- mayup 043b/10
 ķ.- ur 032b/20, 033b/4, 034a/17, 034b/5, 034b/14, 034b/20, 036b/5, 036b/10, 036b/15, 036b/19, 038a/24, 038b/12, 038b/15, 038b/24, 039a/7, 039a/14, 039a/19, 039a/23, 039b/7, 039b/10, 039b/13, 039b/17,

039b/20, 039b/24, 040a/4, 040a/7, 040a/10, 040a/13, 040a/19, 040a/25, 040b/5, 040b/9, 040b/15, 040b/25, 041a/10, 041b/3, 041b/11, 042a/1, 042a/6, 042a/13, 042a/17, 042b/8, 043a/2, 043b/2, 043b/20, 044b/13, 044b/17, 044b/22, 045a/6, 045b/17, 045b/22, 046a/23, 046b/8, 046b/13, 047a/10, 047a/16, 047a/19, 047a/25, 047b/4, 047b/7, 047b/15, 047b/18, 047b/22, 048a/3, 048a/7, 048a/18, 048b/13, 048b/16, 048b/19, 048b/21, 048b/24, 049a/1, 049b/5, 049b/8, 049b/13, 049b/25, 050a/3, 050a/5, 050a/8, 050a/11, 050a/21, 050b/3, 050b/10, 050b/18, 051a/14, 052a/10, 052a/14, 052a/18, 055b/10, 055b/16, 055b/21, 056b/15, 057b/2, 059b/21, 060a/1, 060a/4, 060a/15, 060a/24, 060b/4, 060b/12, 060b/15, 060b/18, 060b/22, 061a/3

ķ.- urlar 033a/5, 041b/22, 042b/18, 043a/21, 046a/16, 047b/25, 048a/10, 049a/18, 049a/21, 049a/24, 049b/16, 050a/14, 050a/25

ķadire ol- [Ar.-T.] ķadir kelimesinin m ennes Őekli (bk. ķadir ol-)

ķ.- mamaęıla 038a/10
 ķ.- masa 038a/13
 ķ.- mayup 033a/17
 ķ.- ur 032b/2, 032b/5, 032b/8, 032b/12, 032b/15, 033a/1, 033a/9, 033a/13, 033a/19, 033a/23, 033b/9, 033b/14, 033b/22, 034a/1, 034a/5, 034a/21, 034a/25, 034b/24, 035a/2, 035a/5, 038a/7, 038a/11, 038a/15, 038a/19, 038b/3, 038b/9, 038b/21, 039b/3, 040b/20, 040b/26, 041a/4, 041a/24, 041b/7, 041b/18, 042a/22, 042b/3, 043a/7, 043a/10, 043a/13, 043a/16, 043b/8, 043b/17, 045a/9, 045a/13, 045a/17, 045a/24, 045b/5, 045b/9, 046a/3, 046a/8, 046b/3, 047a/13, 047b/12, 048a/22, 048a/24, 048b/8, 048b/11, 049a/6, 055b/13, 057b/5

ķadr-i ma'r f [Ar.] Benzerine g re  rfen yeter miktarda olan

ķ. 038a/17, 038a/21, 038b/1, 042a/1, 042a/5, 042a/8, 042a/15, 042a/19, 042a/24, 042b/15, 042b/20, 043a/15, 043a/18, 043b/16, 043b/19, 044b/20, 045a/3, 045a/11,

045a/16, 045b/7, 045b/19, 046a/5, 046a/11, 046a/21

ķ.+ dan 041b/9, 042b/5, 043b/13, 044b/11, 044b/15

kāfir [Ar.] Allah'a ve Peygamberine inanmayan ve dinî hükümleri inkâr eden kimse

k. 054a/25, 055b/23, 058a/17, 058b/3, 058b/9

k.+ dür 058a/16

k.+ ler 054a/24

k.+ üñ 051b/23

k. olayum 051b/24

k. olmak 051b/12, 051b/16, 051b/21, 052a/6

k. olmuş olur 058b/4, 058b/13, 058b/15

kāğid [Far.] Kağıt

k.+ a 034b/8

k.+ ı 034b/9

ķahbe [Ar.] Namussuz kadın

ķ. 053b/6, 054b/5

ķahren [Ar.] Zorla, ezerek

ķ. 060b/21

ķā'im [Ar.] Var olan, bulunan

ķ. olanı 059b/25

ķal - [T.] Kalmak

ķ.- an 041b/21

ķanādil [Ar.] Kandiller

ķ.+ ine 052a/16

ķankı [T.] Hangi

ķ.+ sına 037a/11

ķ.+ sınıñdur 038a/1, 039a/2, 039a/10, 049b/19

ķanūn [Ar.] Devletin yasama kuvveti tarafından herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü kaide, kural

ķ. 057b/20

ķār [Far.] Kâr, kazanç
k. 043b/10, 043b/22

ķarındaş [T.] Kardeş

ķ. 044a/6

ķ.+ ı 034a/10, 037b/19, 038a/1, 038b/18, 038b/23, 039a/8, 040a/12, 040b/26, 041a/15, 042b/7, 044a/2, 044a/23, 044b/2, 046a/9, 046a/10, 047a/20, 047b/8, 048b/14, 051a/9, 051a/16, 052b/16, 053b/6

ķ.+ um 051b/13

ķ.+ ı olmağıla 047a/21

ķariş - [T.] Karışmak

ķ.- maz 057b/23

ķaribe [Ar.] Soyca yakın olan

ecdād-ı k.+ sini 059b/6

ķarye [Ar.] Köy

ķ. 031a/18, 031a/24, 055a/3, 056a/13, 060a/16

ķ.+ de 031b/5, 031b/11

ķ.+ den 031a/19, 031a/22, 031a/24,

031b/1

ķ.+ ñüzden 031a/14

ķ.+ si 031a/14

ķ.- i mezbüreden 031a/16

ķ.- i uñrāda 031b/1

ķ.- i ūlāya 031b/2

ķaşaba [Ar.] Kasaba, belde

ķ. 053a/19

ķ.+ da 040b/26

ķ.+ ya 040b/26

ķaşd [Ar.] Niyet, amaç

ķ.+ ıla 034b/8, 053a/20, 054b/10, 055a/12, 056a/16, 056b/1, 056b/6, 056b/8, 056b/27

ķat [T.] Huzur, yan, ön

ķ.+ ında 058b/5

ķat' [Ar.] Kesme

ķ.+ ıçun 060a/23

- .- ı arık 060a/14
 .- ı yed 059b/17, 060a/7, 060a/11
 . dp 054b/25
 . tdrmege 059b/21, 060a/4
 . tdrp 059b/25
 . eylese 060a/22
 . olınma 060a/21
- atlı** [Ar.] ldrme
 . 056a/12, 056a/16, 059b/4
 .+ i 053a/18, 053a/24
 .+ ne 056a/20
 . derm 058a/12, 058a/13
 . eylese 056a/12, 060b/3
 . olınma 060b/2
 . olunur 058a/17, 059a/24, 059b/2,
 059b/10, 059b/14, 060b/24
- avm** [Ar.] Doru, drst
 Őer^c-i . olan 057a/5
- avlı** [Ar.] Sz
 .+ ile 035a/6
- avlı-i mcerred** [Ar.] Delilsiz, ispatsız sz
 .+ ile 036b/14, 043a/1, 052b/9
- ayın** [T.] Kadın veya kocaya gre
 birbirlerinin yakınları
 . 051b/22
- azf** [Ar.] Namuslu bir kadına zina suuyla
 iftira etme
 add-i . 053b/5, 053b/7, 053b/12,
 053b/14
 . tmegile 053b/8
- ebr** [Ar.] YaŐa byk olan
^cAmr-ı k. 043b/9
- ebre** [Ar.] ebr kelimesinin mennes Őekli
 (bk. ebr)
 Hind-i k.+ nn 034a/2, 034a/9,
 034b/21
- effret-i yemn** [Ar.] Yerine getirilemeyen
 yemine karŐı oru tutmak, sadaka vermek,
 kle azat etmek gibi Őer ceza
 k. 051a/23, 051a/25, 051b/4, 051b/12
 051b/16, 051b/21, 052a/3, 052a/8
- efen** [Ar.] ly sardıkları bez
 k. 053b/15
- efere** [Ar.] Kfirler
 k. 057a/2, 058a/20, 060b/10
 k.+ den 060b/5
 k.+ ye 060b/6
- elime** [Ar.] Kelime, szck
 k. 031b/25, 032a/3, 032a/4, 032a/6
 k.- i Őehdet 055a/4
 k.- i Őehdetn 055a/4
- em** [Far.] Kt, fena
 k.+ lik 058a/14
- endi** [T.] Kendi
 k. 033a/7, 033a/11, 033a/15, 033a/21,
 033a/25, 033b/6, 033b/11, 034a/11, 038a/18,
 038b/2, 040b/8, 040b/24, 041a/13, 041b/1,
 041b/5, 042a/16, 042a/25, 042b/2, 042b/6,
 043b/4, 043b/5, 043b/13, 043b/16, 045a/7,
 045b/25, 049b/12
- end** [T.] bk. kendi
 k.+ de 042a/8
 k.+ ye 041b/9, 042a/15, 042a/19,
 042b/5, 042b/20, 043a/23, 047a/11, 050a/15,
 050a/18, 050a/22, 050b/1
 k.+ yi 035a/2
- erre** [Ar.] Defa, kez
 k. 052b/11, 055b/19
- es -** [T.] Kesmek
 k.- dkden 050a/4, 050a/6
 k.- dm 055a/2
 k.- dn 054b/25
 k.- drmege 060a/23
 k.- p 050a/9, 050a/12, 050a/16,
 050a/18, 050b/1

keslen [Ar.] Tembellikle
k. 053b/18

kethüda [Far.] Sanat ve meslek erbabının işlerine bakmak üzere esnaf arasından seçilip hükümetçe tayin edilen kimse
k.+ ları 057b/22

kıl - [T.] Kılmak
k.- arken 059a/4
namâz k.- arken 059a/4
namâz k.- mamağıla 057b/4

kırk [T.] Kırk
k. 032a/14, 032a/15, 032a/16,
046a/24, 046b/2, 049b/21

kısmet-i tereke [Ar.] Mirasın paylaşılması
k. 050b/25, 051a/4, 051a/8, 051a/11,
051a/16

kıtāl [Ar.] Vuruşma, savaş
k.+ e 061a/1

kıymet [Ar.] Değer
k.+ in 036b/11
k.+ inde 049b/15
k.+ inden 047b/24
k.+ ini 036b/6, 036b/20, 047b/7,
047b/12, 049a/12, 050a/24
k.+ leri 060a/6, 060a/8
k.+ lerini 052b/15
mışf-ı k.+ le 048b/4

kıymetlü [Ar.-T.] Değerli
k. 059b/19, 060a/2

kız [T.] Kız
k. 038b/18, 039a/8, 040a/12, 040b/26,
044a/2, 046a/9, 047a/21, 047b/8, 048b/14,
051a/9, 052b/16, 053b/6
k.+ ı 033a/20, 033a/25, 037b/10,
037b/19, 039b/11, 040a/15, 040b/2, 040b/7,
040b/16, 040b/23, 040b/26, 041a/2, 041a/6,
042b/10, 042b/11, 043a/3, 043b/14, 043b/25,
044a/13, 044b/14, 044b/18, 044b/23, 045a/7,

045a/10, 045b/11, 045b/18, 045b/23,
046a/10, 047b/16, 049a/10, 049a/14,
051a/19, 052b/16, 052b/23, 056b/3, 056b/10,
056b/13

k.+ inuğ 044b/18
k.+ ları 044a/10, 051a/2
k.+ um 046b/18, 046b/20
k.+ umdur 046b/15

ki [Far.] Ki bağlacı
k. 058a/25, 059a/1

kim [T.] İnsanlar için kullanılan soru ve belirsizlik zamiri
k.+ üñ 060b/22, 061a/2

kimesne [T.] Kimse
k.+ ler 053a/20, 053b/24, 056a/19,
056a/25, 057a/21, 057b/23, 057b/25, 058a/2,
058a/19, 058b/2, 058b/23, 060a/16
k.+ lerden 060a/18
k.+ lere 053a/21, 055a/8, 057a/22,
058a/3, 058a/21
k.+ leri 039a/16, 053a/25, 056a/2,
056a/9

k.+ lerüñ 056a/9, 057b/1
k.+ si 038b/11, 038b/14, 038b/23,
039a/1, 039a/12, 039b/1, 040a/22, 043b/12,
043b/15, 043b/18, 043b/21, 044a/3, 044a/7,
044a/13, 044a/16, 044a/24, 044b/3, 044b/6,
046a/19

kirām [Ar.] Soydan gelenler, büyükler, ulular
sādāt-ı k.+ dan 054a/12, 054b/19
sādāt-ı k.+ dan olan 059b/4

kisb [Ar.] İş, güç, kazanç
k.+ e 043b/10, 043b/22, 044a/4
k. eylese 049b/18

kitābet [Ar.] Efendisi ile köle arasında danışıklı olarak düzenlenen sözleşme
k. 050b/1
k.+ e 050a/4, 050a/6, 050a/9, 050a/12,
050a/16, 050a/18
k.+ i 034b/10, 050a/5, 050a/8

bedel-i k.+ i 050a/4, 050a/7, 050a/10,
050a/13

ko - [Ar.] Koymak
k.- rsam 051b/23
k.- sa 051b/24

Korsān [İt.] Gemilere saldıran deniz haydudu,
deniz hırsızı
k.+ lıga 060b/21

köpek [T.] Köpek, it
k. 054b/2

kuđāt [Ar.] Kadılar
k. 031a/2

kul [T.] Kul, köle
k. 047b/20, 047b/21
k.+ dan 047b/9, 047b/13
k.+ ı 036a/17, 036a/21, 046a/24,
046b/4, 046b/9, 046b/14, 046b/16, 046b/23,
047a/4, 047a/14, 047a/17, 047a/22, 047b/14,
047b/23, 048a/1, 048a/3, 048a/8, 048a/13,
048b/25, 049a/19, 049a/22, 049a/25, 049b/4,
049b/7, 049b/11, 049b/13, 049b/17, 050a/3,
050a/6, 050a/9, 050a/12, 050a/15, 050a/18,
050a/21, 050a/25, 053a/13, 060b/10,
060b/12, 060b/16, 060b/19, 060b/24
k.+ ıyım 054b/19
k.+ um 036a/14, 047a/3, 050a/1
k.+ uş 046b/7

kur - [T.] Kurmak, hazırlamak
k.- up 053b/3

Qur'an [Ar.] İslam dininin kutsal kitabı
K. 058a/23

kuṭṭā'-ı tarık [Ar.] Yol kesiciler
k. 060a/12, 060a/14
k.+ den 060a/15

küfr [Ar.] Allah'a ve dine dair şeylere
inanmama
k.+ i 059a/17
k.+ ine 058b/21, 059a/22

āyın-i k. 058a/20
ilf-i k. 039b/6

küfv [Ar.] Denk, arkadaş
k.+ i 034b/16

L

lafz [Ar.] Söz
l.+ ı 055a/15, 055a/16, 055a/18,
055a/20, 055a/23, 059a/5
l.+ ıla 055a/25, 055b/2, 055b/3,
055b/6, 058b/12, 058b/16, 059a/7, 059a/12
l.+ ını 034b/9

lākin [Ar.] Ama, fakat, ancak
l. 031a/22, 031b/1, 031b/17, 032a/15,
033a/8, 033b/7, 033b/20, 035a/11, 036a/16,
036a/19, 036b/5, 036b/10, 036b/19, 037b/17,
039a/5, 039a/12, 040a/21, 042a/25, 043b/22,
044a/7, 044b/3, 044b/6, 045a/20, 045b/13,
046b/19, 046b/21, 046b/25, 047a/11, 048a/5,
050b/7, 051b/1, 058a/6, 060b/16, 060b/23,
060b/25

la'n [Ar.] Lanetleme
l. eylese 059b/3

la'net [Ar.] Allah'ın merhametinden yoksun
olma, beddua
l. 055a/8, 055b/15, 057b/15, 057b/17
l. étdüm 055b/19
l. olsun 059b/5

lā-ya'kıl [Ar.] Dalgın, sarhoş
l. 058b/11, 058b/14

lāyık [Ar.] Yakışan, yakışık
l. 054b/22

lāzım [Ar.] Gerek, gerekli
l. gelür 055b/2
l. olduğdan 053a/4
l. olmaz 051b/25
l. olur 035a/7, 042a/9, 043b/11,
043b/23, 044a/8, 048b/4, 049a/13, 051a/22,

051a/24, 051b/4, 051b/9, 051b/11, 051b/13, 051b/15, 051b/17, 051b/20, 051b/22, 051b/24, 052a/2, 052a/6, 052a/23, 052a/25, 052b/1, 052b/5, 052b/7, 052b/15, 052b/16, 052b/19, 052b/20, 052b/25, 053a/2, 053a/6, 053a/8, 053a/10, 053a/13, 053a/14, 053a/16, 053a/21, 053b/1, 053b/3, 053b/5, 053b/7, 053b/12, 053b/14, 053b/16, 053b/17, 053b/18, 053b/20, 053b/22, 053b/23, 053b/25, 054a/2, 054a/4, 054a/6, 054a/7, 054a/9, 054a/10, 054a/12, 054a/13, 054a/14, 054a/15, 054a/17, 054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054b/1, 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/6, 054b/8, 054b/9, 054b/11, 054b/12, 054b/13, 054b/15, 054b/17, 054b/18, 054b/20, 054b/24, 055a/2, 055a/5, 055a/7, 055a/9, 055a/10, 055a/13, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21, 055a/23, 055a/25, 055b/4, 055b/6, 055b/8, 055b/24, 056a/1, 056a/3, 056a/6, 056a/8, 056a/10, 056a/13, 056a/16, 056a/18, 056a/21, 056a/24, 056b/2, 056b/4, 056b/7, 056b/9, 056b/11, 056b/17, 056b/19, 056b/22, 056b/23, 056b/25, 056b/27, 057a/2, 057a/4, 057a/6, 057a/8, 057a/10, 057a/13, 057a/15, 057a/18, 057a/22, 057a/23, 057b/8, 057b/10, 057b/13, 057b/16, 057b/18, 057b/21, 057b/25, 058a/3, 058a/7, 058a/9, 058a/11, 058a/15, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/7, 058b/10, 058b/17, 058b/22, 058b/24, 059a/2, 059a/5, 059a/8, 059a/12, 059a/14, 059a/18, 059a/19, 059a/21, 059a/24, 059b/1, 059b/4, 059b/6, 059b/14, 059b/17, 060a/7, 060a/11, 060b/8

lāzime [Ar.] lāzım kelimesinin müennes şekli (bk. lāzım)

1. olur 035a/9, 035a/11, 035a/19, 035a/21, 035a/24, 041a/14, 041a/19, 042b/11, 043a/5, 043b/3, 043b/4, 043b/6, 044a/1, 044a/3, 044a/5, 044a/10, 044a/11, 044a/15, 044a/18, 044a/20, 044a/21, 044a/22, 044a/25, 044b/1, 044b/5, 044b/8, 044b/9, 052a/3

levm [Ar.] Kınama, çekiştirme
1. étdüklerinde 058b/2

li'ān [Ar.] Birbirine lanet etme, lanetleşme
1. 053b/10
1.+ dan 053b/11
şerā'it-i l. 053b/10

li-eb [Ar.] Baba tarafından, baba bir
1. 038a/1, 038b/18, 038b/23, 040b/26, 044a/23, 044b/2

li-ebeveyn [Ar.] Baba ve ana tarafından, ana baba bir
1. 037b/25, 038b/22, 038b/26, 039a/4, 039a/8, 039a/22, 039b/16, 040a/22, 041a/8, 044a/2, 044a/6, 044a/16, 044a/23, 044b/2, 044b/6, 046a/19, 051a/16

lisān [Ar.] Dil
1.+ uña 058a/14

li-ümm [Ar.] Ana tarafından, ana bir
1. 051a/9

livāṭa [Ar.] Lutilik, eşcinsellik
1. édüp 053a/17
1. eylese 053a/10, 053a/13, 053a/16

M

maḥşal [Ar.] Eklem
m.+ larından 060a/21

maḥall [Ar.] Yer
m.+ de 058b/22
m.+ e 052a/4, 052a/5, 056b/1, 056b/27

maḥalle [Ar.] Mahalle
m.+ nün 054a/23

maḥkeme [Ar.] Davaların görüldüğü yer, mahkeme
m.+ ye 057a/11

maḥrem [Ar.] Nikah düşmeyen, şariatçe evlenilmesi yasak olan
zī-rahm-i m.+ i 038a/3

maḥẓ [Ar.] Ta kendisi
m.- ı ḥurūc 031a/1, 031a/17

maḥẓar [Ar.] Huzur, ön
m.+ larında 056b/26

maḳābir [Ar.] Mezarlar, mezarlıklar
m.+ inde 057a/2

maḳūle [Ar.] Cins, çeşit
m. 059b/11, 059b/18, 060a/2
m.- i zūlüm 060b/1

māl [Ar.] Varlık, servet
m. 045b/24, 046a/1, 049b/18
m.+ ı 033a/18, 038a/16, 038a/20,
038b/5, 043b/17, 044a/1
m.+ ıla 033a/7, 041b/1, 041b/5,
042a/16, 042a/25, 042b/6, 046a/1
m.+ ından 033a/11, 033a/15, 033a/21,
033a/25, 033b/6, 033b/11, 034a/11, 038a/17,
038a/20, 042b/2, 043b/4, 043b/5, 043b/8,
043b/13, 043b/19, 044b/15, 045b/11,
045b/17, 045b/18, 046a/4, 046a/7, 046a/8,
046b/1
m.+ ını 043b/16, 056a/21, 060a/17
m.+ ları 038a/25
m.+ larından 045a/15, 046a/11
m.+ larını 046a/14, 060a/25
m.+ umdan 038a/18, 038b/3
m.+ uñdan 042b/8
m.+ ı olmağıla 045b/18
m.+ ı olmamağıla 044b/19, 045a/2,
045a/11, 045b/6

mālīk [Ar.] Bir şeye sahip olan
m. oldığı 047a/22, 047b/13, 047b/19,
048a/25, 048b/5, 048b/17, 048b/22, 049b/10
m. olsa 047a/20

mālīke [Ar.] mālīk kelimesinin müennes şekli
(bk. mālīk)
m. olduğu 047b/1, 047b/5, 047b/9

ma'lūm [Ar.] Bilinen, belli
m. olincaya 056b/14

m. olmadukça 056b/5

ma'nā [Ar.] Anlam
m.+ sına 031b/14, 032a/1, 032a/5,
050b/11, 050b/14, 050b/19, 050b/24, 051a/18

manşīb [Ar.] Devlet hizmeti
m. 031a/3, 031a/4
m.+ a 031a/3, 031a/5, 031a/6
m.+ da 031a/7

marāz [Ar.] Hastalık
m.+ dan 049b/23, 049b/24
m.- ı mevtinde 032b/16, 047b/19,
047b/22, 047b/25, 048a/3

marīz [Ar.] Hasta olan, hastalıklı
m. olup 043b/9

ma'rūf [Ar.] Herkesçe bilinen, belli
ḳadr-i m. 038a/17, 038a/21, 038b/1,
042a/1, 042a/5, 042a/8, 042a/15, 042a/19,
042a/24, 042b/15, 042b/20, 043a/15,
043a/18, 043b/16, 043b/19, 044b/20, 045a/3,
045a/11, 045a/16, 045b/7, 045b/19, 046a/5,
046a/11, 046a/21
ḳadr-i m.+ dan 041b/9, 042b/5,
043b/13, 044b/11, 044b/15
vāriş-i m.+ ı olmağıla 050b/4

maşaralīk [Ar.-T.] Maskaralık, soytarılık
m. édüp 058a/17

ma'siyet [Ar.] Asilik, itaatsizlik
m.- i şenī'enūñ 060b/9

maşlahat [Ar.] İş
m. 058b/6
m.+ ı 058b/5
m.- ı ricāle 043a/4

maşrū'a [Ar.] Sara hastalığına yakalanmış
kadın
m. 034a/23

ma'tūhe [Ar.] Bunamış olan, bunak

- m. olan 048a/14
- maẓmūn** [Ar.] Anlam, içerik
m.+ ı 057a/5, 057a/7
- meblağ** [Ar.] Para miktarı, tutar
m.- ı merķūmı 043b/1, 043b/20
m.- ı mezbūra 042a/4
m.- ı mezbürdan 042a/1, 042a/5, 059b/25
m.- ı mezbūrı 034a/17, 034a/20, 041b/25, 043a/16, 046b/8, 047a/3
- meccānen** [Ar.] Bedava, ücretsiz olarak
m. 038a/22, 038b/7, 038b/8, 048a/5, 060b/18, 060b/22, 061a/2
- meclis** [Ar.] Oturulan, toplanılan yer
m. 053b/3
m.+ de 032a/12, 032a/16, 032a/19
m.- i ħul'da 034a/19, 034a/20
- meccnūne** [Ar.] Cin çarpmış, deli olan kadın
m. olup 038a/9
- mecczūm** [Ar.] Cüzzam hastalığına yakalanmış kimse
m. 035a/3
- medħūl-bihā** [Ar.] Gerdeğe girmiş kadın zevce-i m.+ sı 034b/21, 035b/3, 037b/12, 037b/15, 043a/7
m. olmamağıla 033b/21, 034b/13
- medīd** [Ar.] Uzun süren, süresi uzatılmış ħabs-i m. olunur 056a/22
ħabs-i m. 052b/22, 059b/2
- medyūn** [Ar.] Borçlu olan kimse
m. olmuş olur 052a/21
- meffhūm-ı küllemā** [Ar.] Her ne zaman olursa
m. 031b/25, 032a/2, 032a/4, 032a/6
- meğer** [Far.] Oysa ki, hâlbuki
m. 035a/5
- mehr** [Ar.] Evlenirken erkek tarafından kadına verilen nikah bedeli, mehir
m. 032b/5, 032b/15, 034b/16
m.+ e 033b/25, 034b/22
m.+ i 032a/24, 032a/25, 032b/2, 032b/3, 032b/7, 032b/9, 032b/13, 032b/16, 032b/23, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/20, 033a/24, 033b/5, 033b/10, 033b/20, 034a/10, 034a/11, 034a/18, 034a/23, 034b/1, 034b/12, 034b/18, 034b/22, 037a/1
m.+ ini 032b/8, 034a/25, 034b/23
m.+ iñi 034b/2, 034b/3, 034b/4
m.- i merkūmı 034a/4
m.- i merķūmı 034b/19
m.- i mezbürdan 032b/19
m.- i mezbüre 034b/12, 034b/18
şülüş-i m.- i mezbüre 032b/18
m.- i mezbūrı 032b/25, 034b/20
m.- i mezbūruñ 034b/13
nısf-ı m.+ ini 033b/22
- mehr-i mu'accel** [Ar.] Nikahta peşin verilmesi kararlaştırılan mehir
m. 041a/11
m.+ ini 041a/12
- mehr-i müsem mā** [Ar.] İki tarafın belirleyerek üzerinde anlaştıkları mehir
m.+ nuñ 034a/1
m.+ sı 033b/24
- mekān** [Ar.] Yer
m.- ı muħrezinden 060a/5, 060a/8
m.- ı muħrezümünden 059b/15, 059b/18, 060a/2
- mektūb** [Ar.] Mektup
m.+ ı 042b/24
- mel'ūn** [Ar.] Lanetlenmiş olan
m. 054a/15, 054a/16, 054a/18
- me'mūn** [Ar.] Emin olunan, tehlikesiz
m. olmağıla 040a/6
- me'mūr** [Ar.] Devlet hizmetinde çalışan kimse

‘amele-i m. ola 035a/6

men‘ [Ar.] Yasaklama, engelleme
 m.+ e 040b/5, 040b/9, 040b/15,
 040b/25, 041a/10, 046b/13
 m. etmem 038b/7
 m. eyleseler 057a/18, 057a/21,
 057b/24
 m. olunur 056a/3

menzil [Ar.] İkamet edilen yer, ev
 m.+ de 056b/8
 m.+ inde 040a/2, 041a/13, 041a/16,
 041a/18, 041a/23, 042b/13, 056a/7, 059a/3,
 060a/5, 060a/8
 m.+ inden 041a/15, 041a/17, 041a/21,
 056a/25, 056b/27, 057a/24
 m.+ ine 041a/22, 051b/23, 053a/9,
 056b/6, 056b/8, 056b/16, 057a/3
 m.+ ini 056a/19, 060a/16
 m.+ iñi 054b/21
 m.+ lerine 057b/1
 m.+ ümde 040a/13, 059b/22, 060a/2
 m.+ üme 051b/22
 m.+ üñ 055a/3

merķūm [Ar.] Yazılmış, adı geçmiş
 hūccet-i m.+ a 050b/9
 meblağ-ı m.+ ı 043b/1, 043b/20
 mehr-i m.+ ı 034a/4, 034b/19
 mışf-ı m.+ ı 034b/14
 veled-i m.+ ı 046b/5, 048b/11

merķūme [Ar.] merķūm kelimesinin müennes
 şekli (bk. merķūm)
 eşyā-ı m.+ yi 032b/2, 033a/5, 034a/25

mesāfe [Ar.] Uzaklık
 m.- i sefer-i ba‘id 040b/3

meşāliħ [Ar.] İşler
 m.+ i 031b/12

Mes‘ele [Ar.] Soru sorulup karşılığı istenilen
 şey
 M. 031a/2, 031a/9, 031a/14, 031a/18,
 031a/24, 031b/3, 031b/8, 031b/13, 031b/19,

031b/23, 031b/25, 032a/4, 032a/9, 032a/13,
 032a/17, 032a/21, 032a/24, 032b/3, 032b/6,
 032b/9, 032b/12, 032b/16, 032b/23, 033a/1,
 033a/3, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/19,
 033a/24, 033b/4, 033b/9, 033b/14, 033b/16,
 033b/19, 033b/22, 034a/2, 034a/5, 034a/9,
 034a/12, 034a/18, 034a/22, 034b/1, 034b/6,
 034b/11, 034b/15, 034b/21, 034b/25, 035a/3,
 035a/6, 035a/7, 035a/10, 035a/12, 035a/16,
 035a/20, 035a/21, 035a/25, 035b/2, 035b/7,
 035b/8, 035b/11, 035b/13, 035b/17, 035b/20,
 035b/24, 036a/1, 036a/5, 036a/8, 036a/13,
 036a/16, 036a/20, 036a/24, 036b/3, 036b/6,
 036b/12, 036b/15, 036b/21, 036b/24, 037a/4,
 037a/5, 037a/7, 037a/11, 037a/13, 037a/16,
 037a/20, 037a/24, 037b/2, 037b/4, 037b/8,
 037b/12, 037b/15, 037b/18, 037b/21,
 037b/25, 038a/1, 038a/4, 038a/7, 038a/12,
 038a/15, 038a/19, 038a/24, 038b/4, 038b/9,
 038b/12, 038b/16, 038b/21, 038b/25, 039a/2,
 039a/7, 039a/10, 039a/15, 039a/19, 039a/24,
 039b/3, 039b/7, 039b/11, 039b/14, 039b/17,
 039b/21, 039b/24, 040a/4, 040a/8, 040a/10,
 040a/14, 040a/19, 040b/1, 040b/5, 040b/9,
 040b/15, 040b/21, 040b/26, 041a/1, 041a/5,
 041a/10, 041a/14, 041a/17, 041a/20, 041a/25,
 041b/3, 041b/7, 041b/11, 041b/18, 041b/22,
 042a/2, 042a/6, 042a/10, 042a/13, 042a/18,
 042a/22, 042b/3, 042b/9, 042b/11, 042b/18,
 043a/2, 043a/5, 043a/7, 043a/11, 043a/14,
 043a/17, 043a/22, 043b/2, 043b/4, 043b/5,
 043b/7, 043b/9, 043b/11, 043b/14, 043b/18,
 043b/21, 043b/23, 044a/2, 044a/4, 044a/6,
 044a/9, 044a/11, 044a/15, 044a/19, 044a/22,
 044b/1, 044b/5, 044b/9, 044b/13, 044b/17,
 044b/22, 045a/6, 045a/9, 045a/13, 045a/18,
 045a/24, 045b/5, 045b/10, 045b/17, 045b/22,
 046a/3, 046a/9, 046a/17, 046a/24, 046b/1,
 046b/3, 046b/6, 046b/9, 046b/14, 046b/15,
 046b/16, 046b/18, 046b/20, 046b/22,
 046b/25, 047a/2, 047a/4, 047a/6, 047a/9,
 047a/10, 047a/14, 047a/17, 047a/20, 047a/22,
 047a/25, 047b/4, 047b/8, 047b/13, 047b/15,
 047b/19, 047b/22, 047b/25, 048a/3, 048a/7,
 048a/11, 048a/13, 048a/14, 048a/16, 048a/18,
 048a/22, 048a/25, 048b/5, 048b/6, 048b/9,
 048b/12, 048b/14, 048b/17, 048b/19,

048b/21, 048b/24, 049a/1, 049a/6, 049a/9, 049a/13, 049a/19, 049a/22, 049a/24, 049b/3, 049b/6, 049b/9, 049b/10, 049b/13, 049b/17, 049b/19, 049b/21, 049b/23, 049b/25, 050a/3, 050a/6, 050a/9, 050a/11, 050a/15, 050a/17, 050a/21, 050a/25, 050b/4, 050b/10, 050b/13, 050b/18, 050b/23, 051a/1, 051a/6, 051a/9, 051a/12, 051a/14, 051a/17, 051a/21, 051a/23, 051a/25, 051b/4, 051b/9, 051b/13, 051b/17, 051b/22, 051b/25, 052a/4, 052a/8, 052a/11, 052a/14, 052a/19, 052a/22, 052a/23, 052a/25, 052b/2, 052b/5, 052b/8, 052b/10, 052b/12, 052b/16, 052b/17, 052b/19, 052b/22, 052b/25, 053a/3, 053a/7, 053a/9, 053a/11, 053a/13, 053a/15, 053a/17, 053a/19, 053a/22, 053a/24, 053b/2, 053b/4, 053b/5, 053b/8, 053b/12, 053b/15, 053b/16, 053b/18, 053b/19, 053b/20, 053b/22, 053b/24, 054a/1, 054a/2, 054a/4, 054a/6, 054a/8, 054a/9, 054a/11, 054a/12, 054a/13, 054a/15, 054a/16, 054a/17, 054a/18, 054a/20, 054a/21, 054a/23, 054a/25, 054b/2, 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/7, 054b/8, 054b/9, 054b/11, 054b/12, 054b/14, 054b/15, 054b/17, 054b/19, 054b/20, 054b/24, 055a/3, 055a/6, 055a/7, 055a/9, 055a/11, 055a/14, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21, 055a/24, 055b/1, 055b/3, 055b/5, 055b/7, 055b/8, 055b/11, 055b/14, 055b/16, 055b/21, 055b/24, 056a/1, 056a/3, 056a/5, 056a/6, 056a/8, 056a/11, 056a/13, 056a/16, 056a/19, 056a/22, 056a/25, 056b/2, 056b/5, 056b/7, 056b/9, 056b/12, 056b/15, 056b/17, 056b/20, 056b/22, 056b/24, 056b/25, 056b/27, 057a/3, 057a/5, 057a/7, 057a/8, 057a/10, 057a/13, 057a/16, 057a/18, 057a/22, 057a/24, 057b/2, 057b/6, 057b/9, 057b/11, 057b/13, 057b/16, 057b/18, 057b/21, 057b/25, 058a/4, 058a/7, 058a/10, 058a/11, 058a/17, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/2, 058b/5, 058b/8, 058b/11, 058b/14, 058b/15, 058b/17, 058b/22, 058b/25, 059a/3, 059a/6, 059a/9, 059a/13, 059a/15, 059a/18, 059a/20, 059a/21, 059a/23, 059a/24, 059b/2, 059b/4, 059b/7, 059b/10, 059b/14, 059b/17, 059b/22, 060a/1, 060a/5, 060a/7, 060a/11, 060a/15, 060a/24, 060b/4, 060b/9, 060b/12, 060b/15, 060b/19, 060b/24

meşāyih [Ar.] Şeyhler, ileri gelenler
m. 058b/4

meşrū' [Ar.] Şeriatçe uygun olan, yasal
m. 053a/18, 053a/24
m.+ dur 053a/19, 053a/24

meşrūh [Ar.] Açıklanmış, anlatılmış olan
vech-i m. 060a/19

metā' [Ar.] Eşya, mal
m.+ ı 051b/1, 051b/2, 051b/3
m.+ ımı 059b/19
m.+ ını 051a/25
m.+ umı 060a/3

mevāzi' [Ar.] Yerler, mekânlar
aḥbes-i m.+ da 053a/15

mevcūd [Ar.] Var olan
m. olup 038b/18, 039a/5, 046a/19

mevcūde [Ar.] mevcūd kelimesinin müennes
şekli (bk. mevcūd)
m. olmağıla 053b/10

mevt [Ar.] Ölüm
m.+ i 056b/5, 056b/14
m.+ ine 048a/9
maraz-ı m.+ inde 032b/16, 047b/19,
047b/22, 047b/25, 048a/3

mevtū'a [Ar.] Cima edilmiş kadın
cāriye-i m.+ sı 036a/20

meyt [Ar.] Ölü
cenin-i m. 035b/10

meyyit [Ar.] Ölmüş olan
m.+ i 056a/14

mezbūr [Ar.] Adı geçen, yukarıda söylenmiş
m.+ lar 049b/15, 053b/1, 056a/10,
059a/10
m.+ lara 053b/25, 056a/15, 056b/1,
056b/23, 057b/24

m.+ lardan 039a/1
 m.+ laruñ 044a/14, 044a/17
 veled-i m. 033b/8, 035b/24, 036a/14,
 037b/11, 049a/11, 049a/16
 meblağ-ı m.+ a 042a/5
 meblağ-ı m.+ dan 042a/1, 042a/5,
 059b/25
 mehr-i m.+ dan 032b/19
 mehr-i m.+ e 034b/12, 034b/18
 ħul'-ı m.+ ı 034a/4
 ħuşuş-ı m.+ ı 058a/2
 i'tāk-ı m.+ ı 048a/10
 meblağ-ı m.+ ı 034a/17, 034a/20,
 041b/25, 043a/16, 046b/8, 047a/3
 mehr-i m.+ ı 032b/25, 034b/20
 veled-i m.+ ı 036b/5, 048b/16, 049b/2
 mehr-i m.+ uñ 034b/14
 veled-i m.+ uñ 036a/7, 037b/7,
 037b/14, 037b/18, 037b/20

mezbûre [Ar.] mezbûr kelimesinin müennes
 şekli (bk. mezbûr)

belde-i m. 040b/10
 ħul'-ı m. 034a/8
 müddet-i m. 041b/6
 şülüş-i mehr-i m. 032b/18
 şart-ı m. 031a/8, 031a/13, 031a/17,
 031a/23, 031b/13, 031b/25, 032a/8
 belde-i m.+ de 031b/6
 müddet-i m.+ de 033a/17, 041a/19,
 042b/1
 belde-i m.+ den 040b/3
 kırye-i m.+ den 031a/16
 nafağa-i m.+ den 041b/21
 sene-i m.+ nüñ 041b/17
 belde-i m.+ ye 031b/7, 031b/11
 eşyâ-ı m.+ yi 032b/1

mezheb [Ar.] Bir dinin şubelerinden her biri
 m.+ den 059a/7
 m.+ ini 055a/22
 m.+ iñi 059a/6

mezniye [Ar.] Zorla zina edilen kadın
 m.+ si 037a/5

me'zûn [Ar.] İzin verilmiş olan

'abd-ı m.+ ı 059b/22

mı [T.] Soru eki
 m. 031a/2, 031a/8, 031a/13, 031a/18,
 031a/24, 031b/2, 031b/8, 031b/13,
 031b/14, 031b/16, 031b/19, 031b/21,
 031b/25, 032a/4, 032a/8, 032a/13, 032a/17,
 032a/20, 032b/3, 032b/5, 032b/8, 032b/12,
 032b/15, 032b/20, 032b/22, 033a/1, 033a/3,
 033a/5, 033a/9, 033a/14, 033a/19, 033a/23,
 033b/4, 033b/9, 033b/14, 033b/16, 033b/18,
 033b/22, 034a/2, 034a/5, 034a/9, 034a/12,
 034a/17, 034a/21, 034a/25, 034b/5, 034b/10,
 034b/15, 034b/20, 034b/24, 035a/3, 035a/5,
 035a/7, 035a/9, 035a/11, 035a/16, 035a/19,
 035a/21, 035a/24, 035b/6, 035b/10, 035b/12,
 035b/17, 035b/19, 035b/24, 036a/1, 036a/4,
 036a/8, 036a/12, 036a/15, 036a/19, 036a/23,
 036b/2, 036b/5, 036b/10, 036b/15, 036b/19,
 036b/24, 037a/4, 037a/7, 037a/13, 037a/15,
 037a/20, 037a/24, 037a/26, 037b/1, 037b/4,
 037b/8, 037b/11, 037b/14, 037b/18, 037b/21,
 037b/24, 038a/4, 038a/7, 038a/11, 038a/15,
 038a/19, 038a/24, 038b/3, 038b/9, 038b/12,
 038b/15, 038b/21, 038b/25, 039a/7, 039a/14,
 039a/19, 039a/23, 039b/3, 039b/7, 039b/10,
 039b/14, 039b/17, 039b/20, 039b/24, 040a/4,
 040a/7, 040a/10, 040a/13, 040a/17, 040a/19,
 040a/25, 040b/5, 040b/9, 040b/15, 040b/21,
 040b/25, 040b/26, 041a/5, 041a/10, 041a/14,
 041a/17, 041a/20, 041a/24, 041b/3, 041b/7,
 041b/11, 041b/18, 041b/22, 042a/2, 042a/6,
 042a/9, 042a/13, 042a/17, 042a/22, 042b/3,
 042b/9, 042b/11, 042b/18, 043a/2, 043a/5,
 043a/7, 043a/10, 043a/13, 043a/16, 043a/22,
 043b/2, 043b/3, 043b/4, 043b/6, 043b/8,
 043b/11, 043b/14, 043b/17, 043b/21,
 043b/23, 044a/1, 044a/4, 044a/5, 044a/8,
 044a/25, 044b/5, 044b/9, 044b/13, 044b/17,
 044b/22, 045a/6, 045a/9, 045a/13, 045a/17,
 045a/24, 045b/5, 045b/10, 045b/17, 045b/22,
 046a/3, 046a/9, 046a/16, 046a/23, 046b/1,
 046b/3, 046b/6, 046b/8, 046b/13, 046b/14,
 046b/16, 046b/18, 046b/19, 046b/22,
 046b/24, 047a/1, 047a/4, 047a/6, 047a/8,
 047a/10, 047a/13, 047a/16, 047a/20, 047a/21,
 047a/25, 047b/4, 047b/7, 047b/12, 047b/15,

047b/18, 047b/22, 047b/25, 048a/3, 048a/7, 048a/11, 048a/12, 048a/14, 048a/15, 048a/18, 048a/22, 048a/24, 048b/4, 048b/6, 048b/9, 048b/11, 048b/14, 048b/16, 048b/19, 048b/21, 048b/24, 049a/1, 049a/6, 049a/9, 049a/13, 049a/18, 049a/21, 049a/24, 049b/3, 049b/5, 049b/8, 049b/10, 049b/13, 049b/16, 049b/20, 049b/22, 049b/25, 050a/3, 050a/5, 050a/8, 050a/11, 050a/15, 050a/17, 050a/21, 050a/25, 050b/3, 050b/10, 050b/13, 050b/18, 050b/23, 051a/14, 051a/20, 051b/4, 051b/9, 052a/10, 052a/14, 052a/18, 052a/21, 052b/10, 052b/12, 052b/17, 053a/6, 053a/8, 053a/12, 053b/14, 054a/6, 055b/10, 055b/14, 055b/16, 055b/21, 056a/5, 056b/15, 057b/2, 057b/5, 058a/7, 058a/9, 058a/11, 058b/4, 058b/13, 058b/15, 059a/8, 059a/15, 059a/18, 059a/22, 059b/10, 059b/21, 060a/1, 060a/4, 060a/7, 060a/15, 060a/24, 060b/4, 060b/12, 060b/15, 060b/18, 060b/23, 061a/3
 m.+ dur 046b/23, 053a/18, 053a/24
 m.+ Elcevāb 032a/23
 m.+ sını 034b/2

mi [T.] Soru eki
 m. 035b/1, 035b/2, 043b/5, 044a/20, 044a/24, 044b/8

mikdār [Ar.] Bir şeyin ölçüsü, miktar
 m. 043a/24, 046a/1, 049b/18
 m.+ da 048a/2, 048a/6, 049a/21
 m.+ dur 037a/4
 m.+ ı 041b/21
 m.+ ın 031b/5

mīrās [Ar.] Ölen bir kimsenin yakınlarına bıraktığı mal, mülk, para
 m.+ a 041b/21

mīrī [Ar.] Devlet hazinesi
 m.+ ye 052a/19, 052a/21

mişl [Ar.] Miktar
 m.+ i 034b/16

mu'accel [Ar.] Peşin olarak ödenecek olan
 mehr-i m. 041a/11

mehr-i m.+ ini 041a/12

mu'āmele [Ar.] Davranış
 m.+ sine 034b/5

mūcib [Ar.] Sebep
 m.- i zinā 052b/10
 m.+ i 053b/9

mūda' [Ar.] Kendisine emanet olarak verilmiş
 m.+ ı 042a/3

muḍārib [Ar.] Emek ve sermaye ortaklığında emeğini ortaya koyan kişi, ortak
 m.+ i 041b/24

muḥāla'a [Ar.] Karı kocanın anlaşarak çoğu kez kadının mehrinden vazgeçmek gibi bir bedel vermesi karşılığında boşanma
 m. eyle 034b/6
 m. eylese 034a/8

Muḥammed [Ar.] Peygamberlerin sonuncusu ve İslam peygamberinin adı
 ümmet-i M.+ den olmayayum 052a/4
 imām-ı M. 035a/6

muḥārebe [Ar.] Savaşma
 m. édüp 060b/6

muḥarrer [Ar.] Yazılı, yazılmış olan
 vech-i m. 034b/10, 045a/8, 046a/2, 049a/8, 050b/8, 057b/4, 059b/16, 059b/20, 059b/24, 060a/10, 060a/23

muḥrez [Ar.] Koruma altına alınmış, saklanılan şey
 mekân-ı m.+ inden 060a/5, 060a/8
 mekân-ı m.+ ümden 059b/15, 059b/18, 060a/2
 m. olan 059b/23

muḥşan [Ar.] Akıllı, erginlik çağına girmiş, hür ve müslüman olan, zinadan kaçınan iffetli erkek
 Zeyd-i m. 052a/22, 052a/24, 052b/2

m. olmayan 052b/16
m. olmayacak 052b/14

muḥşana [Ar.] Akıllı, erginlik çağına girmiş, hür ve müslüman olan, zinadan kaçınan iffetli kadın

Hind-i m. 052a/25
Hind-i m.+ nüḡ 053a/3
Hind-i m.+ ye 053b/4
m. olan 053b/6
m. olıcaḡ 053b/13

muḥtāc [Ar.] İhtiyacı olan kimse, fakir
m. olan 043b/11
m. olup 043b/14, 043b/18

muḥtar [Ar.] Kendi iradesiyle hareket edebilen seçilmiş kişi
m.+ ları 039a/17

muḥzır [Ar.] Eskiden şeriat mahkemelerinde mübaşir hizmetini gören kimse
m. 057a/14

muḡābele [Ar.] Bir şeyin karşılığı olarak verme
m.+ sinde 037a/1

muḡaddem [Ar.] Önce
m. 042b/24, 046a/25, 046b/2, 049b/21

muḡaddemā [Ar.] Önceleri, eskiden
m. 045a/5, 060a/13

muḡaddere [Ar.] Kıymeti biçilmiş, değeri belli olan
nafaḡa-i m.- i müstedāneyi 045b/21, 046a/7
nafaḡa-i m.+ si 042b/8
nafaḡa-i m.+ sini 041a/24
nafaḡa-i m.+ yi 042a/17, 042b/6, 045a/12, 045a/17, 045a/23, 045b/4, 045b/16

muḡırr [Ar.] Birinin kendisinde hakkı olduğunu haber veren kimse
m. olıcaḡ 041b/25, 042a/5

mum [Far.] Mum
m. 053a/7

murād [Ar.] Arzu, istek, dilek
m.+ ı 059a/7
m.+ um 031b/17
m. éden 051b/25
m. édicek 031a/1, 031a/17, 059b/6
m. édüp 031a/7, 059a/17
m. étdükde 035b/4, 038a/22, 039b/23, 040b/24, 047a/12, 047a/18, 050b/5, 057b/22
m. étdüklerinde 046b/12, 048a/21
m. etmedi ise 051b/24
m. etmegile 034b/7
m. etmeyicek 059a/17
m. étmeyicek 031a/8
m. eylemese 031b/18, 058a/6
m. eylese 035a/9, 035a/10, 040b/4, 040b/13, 041b/25, 042a/4, 046b/21

murāfa'a [Ar.] Mahkemeye verme
m. olup 058a/1

muşırr [Ar.] Israr eden
m. olsa 059b/13

mūsir [Ar.] Zengin
Bekir-i m. 038b/1
'Amr-ı m.+ den 043b/12, 043b/18, 044a/16
Zeyneb-i m.+ e 038b/7
Zeyd-i m.+ üḡ 043b/9
m.+ ler olsalar 044b/4
m.+ ler olan 044a/9, 044a/12, 044a/19, 044a/23
m. olmaḡıla 047b/6

mūsire [Ar.] mūsir kelimesinin müennes şekli (bk. mūsir)
m. 033a/12, 033b/12
Hind-i m. 044a/16, 047a/25, 047b/11
Zeyneb-i m. 045b/23
Hind-i şaḡire-i m.+ den 043b/15
Zeyneb-i m.+ den 044a/2
Hind-i m.+ nüḡ 043b/6
Hind-i şaḡire-i m.+ nüḡ 043b/4
m. olan 044a/13

m. olup 043b/7, 044a/12, 044b/7

mu'sir [Ar.] Yoksul, fakir
 'Amr-ı m. 038b/5
 Zeyd-i m. 047b/13
 m.+ ler olsalar 044a/8
 m.+ ler olup 044b/3
 m. olsa 044b/7

mu'sire [Ar.] mu'sir kelimesinin müennes
 şekli (bk. mu'sir)
 m. olmağıla 047b/17
 m. olup 033a/17

muṭabbaka [Ar.] Uyan, herhangi bir şeye
 yakışan
 m. olmağıla 042b/12

muṭābık [Ar.] Uygun
 m. 057a/5

mu'tād [Ar.] Adet olunmuş, alışıla gelmiş
 m.+ı ise 059b/2
 m.+ ı oldığı 053a/18
 m.+ ı olsa 056a/5

mu'tak [Ar.] Azat edilmiş erkek köle
 Zeyd-i m. 050b/18

mu'taka [Ar.] Azat edilmiş kadın cariye
 m. 050b/7
 Zeyneb-i m.+ yı 051a/15
 m.+ mdur 050b/6
 m. olan 051a/12
 m. olmağıla 050b/17

muṭālebe [Ar.] Talepte bulunma, hakkın
 alabilmek için dava etme
 m. édüp 053b/9

muṭallık [Ar.] Eşini boşanmış olan erkek
 zevc-i m.+ i 039b/3, 039b/11,
 039b/25, 040a/14, 040b/1, 043a/14, 043a/17,
 044b/10, 044b/22, 045a/6, 045a/10, 045b/5

muṭalliqa [Ar.] Kocasından boşanmış olan
 kadın

zevce-i m.+ sı 043a/11

mu'tedde [Ar.] İddet bekleyen kadın
 m.+ sı 043a/22
 Hind-i m. 043a/14

mu'tekalü'l-lisān [Ar.] Önceden konuşabilen
 birinin bir hastalıktan dolayı konuşamayacak
 surette dili tutulan kimse
 m. 048a/9
 m. olduğda 048a/7

muṭlak [Ar.] Salıverilmiş, bırakılmış
 tedbîr-i m. 049a/19, 049a/22, 049b/1,
 049b/3, 049b/6, 049b/7, 049b/11, 049b/13,
 049b/17, 049b/19

muvāfık [Ar.] Uygun, yerinde
 m. 057a/7

mübāne [Ar.] Bayin talak ile boşanmış kadın
 m. olur 032a/12

mübtelā [Ar.] Tutkun, tutulmuş
 m. olan 034a/22

mücerred [Ar.] Tek, yalnız, bekâr
 m. 031b/18, 032a/20, 034b/10,
 035b/16, 039a/22, 040a/18, 042b/7, 046b/21,
 049b/9, 052b/11, 058a/6, 058a/8, 058a/10,
 060a/13
 'Amr-ı m. 041b/2, 046b/12
 Bekir-i m. 040a/9
 Hind-i m. 034a/20, 041b/16, 045b/16,
 047a/12, 047a/21, 048a/21
 Zeyd-i m. 032a/16, 039b/6, 045a/4,
 047a/7, 052a/20
 Zeyneb-i m. 045a/23, 046a/2
 ḳavl-i m.+ ile 036b/14, 043a/1, 052b/9
 m. olan 031b/23

mücîz [Ar.] İzin veren
 m. olmayıcaḳ 034a/8

mücîze [Ar.] mücîz kelimesinin müennes
 şekli (bk. mücîz)
 m. olmayup 034b/23

- m. olsa 034a/4
- müdāhale** [Ar.] Karışma, araya girme
m.+ ye 050b/9, 050b/18
- müdde'ā** [Ar.] İddia edilen
m.+ sı 043a/1, 052b/9
m.+ sın 049a/4
m.+ sına 032b/25, 050b/6
m.+ sını 060a/3
- müddet** [Ar.] Süre
m. 033a/8, 033b/7, 035b/22, 041a/15,
041a/18, 041a/23, 041b/1, 041b/5, 042a/16,
042a/20, 042a/25, 042b/6, 042b/16, 045a/7,
045a/22, 045b/3, 045b/8, 045b/15, 045b/20,
046a/6, 046a/12, 046a/22, 060a/12
m.- i ḥaml 037a/4
m.- i mezbüre 041b/6
m.- i mezbürede 033a/17, 041a/19,
042b/1
m.- i sefer-i ba'îd 040b/18
m.- i seferden 040b/26
m.+ de 041a/16
- müdebber** [Ar.] Özgürlüğü efendisinin
ölümüne bağlı bulunan köle
m. étdükden 049b/11
m. eylemese 049b/2
m.+ i 049b/9
m.+ i olan 049b/7
m. olmuş olur 049b/2
m.+ üm olsun 050a/1
- müfsid** [Ar.] Fitne çıkarıcı, fesatçı
m. olup 040a/22
- müftî** [Ar.] Fetva veren, vilayet ve kazalarda
din işlerine bakan kimse
m.+ den 058a/13
- mükāleme** [Ar.] Konuşma
m. édersem 032a/2, 032a/6
m. édüp 032a/7
m. eylese 032a/3
- Mükerrerme** [Ar.] Aziz, ulu, yüce
- Ka'be-i M.+ ye 051b/14
- mülk** [Ar.] Birinin sahip olduğu varlık
m.+ ünde 036b/25
- mümāṭale** [Ar.] Savsaklama, uzatma
m. étmegile 057a/20
- mümeyyize** [Ar.] İyi ve kötüyü, kâr ve zararı
ayırt edebilen kimse (kadın)
Hind-i şağîre-i m. 032a/24
Hind-i şağîre-i m.+ nünj 033b/23
m. olan 032b/6
- mümkün** [Ar.] Mümkün, olabilir
m. olmasa 051b/4
m. olmayıcağ 040b/14
- mümtedd** [Ar.] Süren, sürekli
m. olup 048a/9
- mün'aqid** [Ar.] Taraflarca resmen kabul
edilmiş
m. olsa 043a/12
- münkaziyye** [Ar.] Biten, tamamlanan
m. oldı 035b/5
m. olduğdan 031a/11, 031a/21,
052b/3
m. olunca 043a/19
m. olmadın 032b/22, 035a/15, 053a/1
m. olur 035b/8, 035b/10
- müntefî** [Ar.] Yok olan, ortadan kalkan
m. olmuş olur 036a/8
m. olur 037b/24
- mürebî** [Ar.] Terbiye edici kimse
m.+ si olsa 053a/5
- mürtedd** [Ar.] İslam dininden dönen
m. olduğdan 060b/19
m. olmayup 060b/16
m. olup 058b/18
- mürür** [Ar.] Geçme

m.+ ında 035b/15, 035b/22, 036b/22,
037b/7, 037b/16, 037b/22, 046a/25, 051b/2
m.+ ından 036b/13
m.+ unda 033a/22
m. édüp 032a/15, 032a/22, 035a/1,
050a/2, 052a/5
m. étdükde 031a/22
m. étdükden 036a/17

müsā'id [Ar.] Uygun, elverişli
m. olmadığı 048a/2, 048a/6, 049a/21
m. olmasa 048a/1, 049a/20
m. olmayup 048a/4
m. olsa 048a/10, 049a/23
m. olup 032b/18

müsem mā [Ar.] İsimlendirilmiş, bir ismi olan
mehr-i m.+ nuş 034a/1
mehr-i m.+ sı 033b/24

müslim [Ar.] İslam dininde olan
m. 059b/10
m.+ den 039b/4
m.+ ler 053b/2
m.+ lere 059a/11
'Amr-ı m. 055b/7, 058b/19, 059a/15,
060b/16
Zeyd-i m. 035a/7, 037b/2, 044a/12,
053a/24, 054b/24, 055b/17, 056a/7, 056a/8,
056b/18, 058a/17, 058b/11, 058b/15, 059a/6,
059a/15, 059a/23, 059b/2, 059b/4
Zeyd-i m.- i müteveffādan 039a/24
'Amr-ı m.+ e 054a/16, 054a/17,
054a/22, 054a/25, 054b/8, 054b/9, 054b/11,
055b/1, 058b/12, 058b/16, 059a/6
Bekir-i m.+ lere 054a/24
'Amr-ı m.+ üñ 055b/22, 056b/2,
056b/10, 056b/12, 059b/7
Zeyd-i m.+ üñ 057a/13, 057b/14,
060b/15
m. olan 054a/25

müslime [Ar.] müslim kelimesinin müennes
şekli (bk. müslim)
Hind-i m. 056b/22
Hind-i m.+ ye 052b/20
Hind-i m.+ yi 056b/20

müslimîn [Ar.] Müslümanlar
m. 056b/26, 060b/6, 060b/21
m.+ den 055a/8, 060b/4
m.+ üñ 060a/25, 060b/5, 060b/6,
060b/7

müslümān [Ar.] İslam dininde olan
m.+ dan 039b/1
m.+ lardan 059a/9
m. oldum 058b/3

müstahıkk [Ar.] Hak etmiş, hak kazanmış
m. 036b/9, 036b/18
m. olur 056a/5

müstahıkkā [Ar.] müstahıkk kelimesinin
müennes şekli (bk. müstahıkk)
m. olur 041a/17

müstakillen [Ar.] Kendi başına, kendi
kendine
m. 045a/21, 045b/14

müstebinü'l-hılka [Ar.] El ayak gibi vücut
organları farkedilebilir olan cenin
m. 035b/9

müstedāne [Ar.] Borç alınmış olan
nafağa-i m.+ si 043a/20
m.+ yi 042b/18
nafağa-i m.+ yi 042b/23, 043a/1,
043a/21, 045b/9, 046a/8, 046a/13, 046a/15,
046a/23
nafağa-i muqaddere-i m.+ yi 045b/21,
046a/7

müste'men [Ar.] Eskiden yabancılara verilen
bir unvan
m. olan 056b/12

müstemirre [Ar.] Sürekli olan, devamlı olan
'ādet-i m.+ si olup 053a/22, 060b/1

müşerref [Ar.] Şereflendirilmiş, şerefli
m. olup 052b/22

müşerrefe [Ar.] müşerref kelimesinin müennes şekli (bk. müşerref)
m. olduğdan 056b/26

müte'allik [Ar.] İlgili, ilişkin
m.+ a 057a/11, 057b/9, 057b/14, 057b/19, 058a/1

müte'arif [Ar.] Bilinen, ispatı gerekmeyen söz
m. olan 031b/15, 032a/1, 032a/5

müştehāt [Ar.] Kendisine arzu duyulabilecek yaşa gelmiş kız
m. olunca 045a/4
m. olsa 039b/13, 039b/16
m. olup 039a/5

mütevattine [Ar.] Bir yeri vatan edinmiş, yerleşmiş olan
m. olup 040b/18, 040b/26

müteveffā [Ar.] Vefat eden, ölen
m.+ dan 041a/5
Zeyd-i m.+ dan 040a/20, 040b/16, 040b/26, 044b/13, 045a/14, 045b/10
Zeyd-i müslim-i m.+ dan 039a/24
‘Amr-ı m.+ nuḡ 043a/22
Zeyd-i m.+ nuḡ 038b/16, 039a/19, 043a/5, 045b/22, 050b/4, 053a/1
Zeyneb-i m.+ nuḡ 053b/12

mütezevvice [Ar.] Evlenmiş, evli olan kadın
m. olmağıla 038b/19
m. olmayan 040b/19, 040b/26

N

nādim [Ar.] Pişman olan
n. olup 036a/11, 048a/6, 050a/20, 050b/2

nādime [Ar.] nādim kelimesinin müennes şekli (bk. nādim)
n. olup 032b/4, 034a/4, 034a/24

nafaqa [Ar.] Geçimlik, birinin kanunen geçindirmek zorunda olduğu kimselere mahkeme kararıyla bağlanan aylık

n. 032b/4, 032b/5, 032b/10, 032b/12, 038a/17, 038a/21, 038b/1, 038b/5, 041a/23, 041b/2, 041b/6, 041b/10, 041b/15, 041b/16, 041b/24, 042a/1, 042a/4, 042a/6, 042a/15, 042a/21, 042a/24, 042b/5, 042b/15, 042b/21, 043a/12, 043b/8, 044b/12, 044b/16, 044b/20, 045a/3, 045a/12, 045a/16, 045a/20, 045a/23, 045b/1, 045b/4, 045b/7, 045b/12, 045b/16, 045b/19, 045b/24, 046a/2, 046a/5, 046a/12, 046a/21

n.+ m 042a/12
n.+ sı 033a/13, 033b/13, 041a/13, 041a/19, 041b/17, 042b/10, 043a/4, 043b/3, 043b/4, 043b/6, 043b/10, 043b/23, 044a/1, 044a/3, 044a/5, 044a/8, 044a/9, 044a/14, 044a/17, 044a/19, 044a/24, 044b/4, 044b/7

n.+ sıla 033a/23, 033b/3
n.+ sın 033a/18, 041b/12
n.+ sina 033a/17, 042a/8, 042b/2, 043a/16, 043a/23, 043b/13, 043b/16, 043b/20
n.+ sını 033a/9, 033b/9, 041b/19, 041b/20

n.+ suz 045a/5
n.+ ya 041a/16
n.+ yı 042a/21, 042b/17
n.- i ‘iddet 043a/6, 043a/10, 043a/13, 043a/15, 043a/18
n.- i mezbüreden 041b/21
n.- i muḡaddere-i müstedāneyi 045b/21, 046a/7

n.- i muḡadderesi 042b/8
n.- i muḡadderesini 041a/24
n.- i muḡaddereyi 042a/17, 042b/6, 045a/12, 045a/16, 045a/23, 045b/4, 045b/16
n.- i müstedānesi 043a/20
n.- i müstedāneyi 042b/23, 043a/1, 043a/21, 045b/9, 046a/8, 046a/13, 046a/15, 046a/23

nafaqa-i ‘iddet [Ar.] Eskiden kadının iddeti içinde gereken nafaka

n. 043a/6, 043a/10, 043a/13, 043a/15, 043a/18

nafaqa-i müstedâne [Ar.] Borç alma ile karşılanan nafaka (veresiye mal ile olabileceği gibi ödünç alınan para ile de olur.)

n.+ si 043a/20

n.+ yi 042b/23, 043a/1, 043a/21, 045b/9, 046a/8, 046a/13, 046a/15, 046a/23

nāfiz [Ar.] Geçen, geçerli olan

n. olur 058a/11

nā'il [Ar.] Muradına eren, istediğine kavuşan

n. olmasa 050a/2

n. olursam 050a/1

naql [Ar.] Bir şeyi bir yerden başka bir yere götürme, taşıma

n. 031b/7

nām [Far.] İsim, ad

n.+ ina 032b/5, 032b/15, 032b/20, 033a/13, 033b/13, 041b/3, 041b/6, 041b/17, 043a/6, 043a/13, 060b/4

n.+ ina olan 059b/10

namāz [Far.] Namaz

n.+ inuñ 059a/3, 059a/20

n.+ uñı 059a/4

n.+ uñuza 058b/24

n. kılariken 059a/4

n. kılmamağıla 057b/4

nā-meşrū' [Far.-Ar.] Şeriata uymayan, yasak

n. 058b/8

nās [Ar.] İnsanlar, halk

n.+ı 056a/4

naşrānī [Ar.] Hristiyan olan

ʿAmr-ı n. 044a/13, 060b/24

naşrāniyye [Ar.] naşrānī kelimesinin müennes şekli (bk. naşrānī)

n.+ dūr 039b/6

Hind-i n. 037b/2, 039a/24, 039b/3, 043a/8, 044a/11, 056b/26

Zeyneb-i n.+ den 044a/13

Hind-i n.+ nūñ 035a/6, 056b/18

Hind-i n.+ ye 052b/18

nāşizeten [Ar.] İtaatsizlikte direnerek

n. 041a/16, 041a/23

ne [T.] Ne soru zamiri

n. 035b/8, 037a/4, 044a/10, 044a/14, 044a/17, 051a/22, 051a/24, 051b/10, 051b/15, 051b/20, 051b/24, 052a/2, 052a/6, 052a/23, 052a/25, 052b/1, 052b/5, 052b/7, 052b/14, 052b/19, 052b/20, 052b/24, 053a/2, 053a/10, 053a/14, 053a/16, 053a/21, 053b/1, 053b/3, 053b/5, 053b/7, 053b/11, 053b/16, 053b/17, 053b/18, 053b/20, 053b/21, 053b/23, 053b/25, 054a/2, 054a/4, 054a/7, 054a/9, 054a/10, 054a/12, 054a/13, 054a/14, 054a/15, 054a/17, 054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054b/1, 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/6, 054b/7, 054b/9, 054b/11, 054b/12, 054b/13, 054b/15, 054b/17, 054b/18, 054b/19, 054b/20, 054b/24, 055a/2, 055a/5, 055a/7, 055a/9, 055a/10, 055a/13, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21, 055a/23, 055a/25, 055b/2, 055b/4, 055b/6, 055b/8, 055b/23, 055b/24, 056a/1, 056a/3, 056a/6, 056a/7, 056a/10, 056a/12, 056a/15, 056a/18, 056a/21, 056a/24, 056b/2, 056b/3, 056b/7, 056b/9, 056b/11, 056b/17, 056b/19, 056b/21, 056b/23, 056b/25, 056b/27, 057a/2, 057a/4, 057a/6, 057a/8, 057a/10, 057a/13, 057a/15, 057a/18, 057a/22, 057a/23, 057b/7, 057b/8, 057b/10, 057b/13, 057b/16, 057b/18, 057b/21, 057b/24, 058a/3, 058a/15, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/7, 058b/10, 058b/17, 058b/22, 058b/24, 059a/2, 059a/5, 059a/12, 059a/19, 059a/21, 059a/24, 059b/1, 059b/4, 059b/6, 059b/14, 059b/17, 060a/11, 060b/8

n.+ sin 054a/3

néce [T.] Nasıl

n.+ dūr 051a/1, 051a/5, 051a/8, 051a/11, 051a/16

nebī [Ar.] Peygamber

sebb-i n. etmişlerden olayum 051b/10

necāset [Ar.] Pislik, dışkı
n. 054b/3, 055a/5

nefer [Ar.] İnsanların sayılmasında sayı sınıflarından sonra kullanılır.
n. 052b/12, 056a/25

nefis [Ar.] Nefis, bir kimsenin kendi öz varlığı
n.+ i 043b/8, 045a/22, 045b/2, 045b/15
n.+ ini 032a/12, 032a/19, 034b/25, 035a/3, 035a/4, 035a/8, 035a/14, 035b/4, 037a/9, 037b/21, 038a/2, 038a/5, 038a/8, 038b/13, 038b/17, 039a/3, 039a/11, 040b/17, 040b/26, 041a/6, 041a/12, 043a/19, 043a/23, 043b/1, 044b/24, 048b/24, 052a/25, 053a/1, 053b/11, 056b/22

nefy [Ar.] İnkâr etme
n. 035b/23
n. eylese 035b/12

nehâren [Ar.] Gündüzün, gündüz vakti
n. 056a/23

nehb [Ar.] Çapulculuk etme, yağmalama
n. 056a/21, 060a/17

nekbetî [Ar.] Uğursuz
n. 054b/23

neseb [Ar.] Nesil, soy
n.+ i 035b/12, 035b/17, 036a/4, 036a/6, 036a/7, 036a/15, 036a/19, 036a/23, 036b/2, 036b/23, 037a/3, 037a/7, 037a/13, 037a/15, 037a/20, 037a/24, 037a/26, 037b/7, 037b/14, 037b/18, 037b/20, 037b/24, 048b/3

nesne [T.] Nesne, mal, mülk
n. 032b/5, 032b/15, 032b/20, 033a/13, 033b/14, 034b/7, 041b/3, 041b/6, 041b/17, 043a/6, 043a/13, 045a/9, 046a/3, 047b/2, 047b/20, 049b/11, 051b/25, 052a/13, 052a/18, 054a/6, 060a/24, 060b/4

nezr [Ar.] Adak, adama

n. eyledüğ 052a/13, 052a/18
n. eylese 052a/9
n.+ üm olsun 051b/6, 052a/12, 052a/16

nısf [Ar.] Yarım, yarı
n.+ ın 034b/14
n.+ ını 034a/1
n.- ı 'uqrını 048b/4, 048b/18
n.- ı kıymetle 048b/4
n.- ı mehrini 033b/22
n.- ı merķümü 034b/14

niçün [T.] Niçin soru zarfı
n. 054b/25, 058b/9, 059a/19

nikāh [Ar.] Nikāh, evlilik akdi
n. 051b/13, 051b/17, 051b/22, 052a/7, 057b/8, 057b/11, 057b/13, 057b/18, 057b/21, 057b/25, 058a/4, 058a/7, 058a/9, 058a/10, 058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/8, 058b/11, 058b/17, 058b/22, 058b/25, 059a/3, 059a/6, 059a/8, 059a/13, 059a/14, 059a/18, 059a/20, 059a/21
'aqd-i n. étmedin 052b/4
n. édüp 047a/11
n. étmegile 047a/12
n. olındığı 040b/2

nişāb-ı serīka [Ar.] Hırsızlık cezasını uygulamayı gerektirecek mal miktarıdır. Bir dinar veya halis gümüşten on dirhemdir.
n.+ ya 060a/6, 060a/8, 060a/17

nisvān [Ar.] Kadınlar
n.+ dan 039a/3, 041a/7, 044b/24, 046a/18

niyet [Ar.] Niyet, maksat
n. édüp 032a/22
n. etmeyüp 046b/21
n. eylemese 046b/19, 047a/1
n.+ imden 058a/15
n.+ ten 058a/14

nokşān [Ar.] Eksiklik, yokluk
n. 048a/24, 048b/23, 052b/15

noğşāne [Ar.] noğşān kelimesinin müennes şekli (bk. noğşān)

n. 053a/8

O

oğul [T.] Oğul

o. 046b/17

o.+ ı 033a/7, 033a/11, 034a/14, 037b/9, 038b/10, 038b/16, 038b/26, 039a/4, 039a/21, 039a/25, 039b/4, 039b/22, 040a/1, 040a/5, 040a/20, 040b/2, 040b/12, 041a/22, 043b/6, 043b/7, 043b/9, 043b/12, 043b/18, 043b/21, 044a/10, 044a/21, 045b/6, 046a/4, 046a/10, 046a/19, 047a/18, 047b/5, 047b/16, 050b/22, 050b/25, 051a/10, 051a/11, 051a/20, 052a/24, 053b/13, 054b/1

o.+ ıdur 036a/14

o.+ ınuğ 041a/22, 044a/20, 050b/22, 051a/3, 051a/4

o.+ ları 044a/6, 044a/12, 044a/19, 045a/14, 050b/12, 051a/4

o.+ umdur 046b/14

oğu - [T.] Okumak

o.- duğına 058a/23

o.- rum 058a/23

o.- yup 055b/23

ol - [T.] Olmak

o. 040a/7, 040a/13

o.- an 033a/6, 033a/10, 033a/15, 033a/20, 033a/24, 034b/16, 036b/6, 036b/11, 036b/20, 036b/25, 038a/3, 038a/5, 038a/12, 038b/22, 039a/20, 039a/25, 039b/4, 039b/11, 039b/18, 039b/22, 039b/25, 040a/5, 040a/14, 040a/20, 040b/1, 040b/4, 040b/7, 040b/12, 040b/16, 040b/18, 040b/23, 040b/26, 041a/5, 041a/21, 041b/24, 042a/4, 042b/9, 043a/3, 043b/25, 044b/10, 044b/14, 044b/15, 044b/23, 045a/7, 045a/10, 045a/14, 045a/15, 045b/6, 045b/11, 045b/18, 046a/4, 046a/9, 046a/11, 047a/2, 052b/23, 054a/20, 060a/5, 060a/8

o.- dığı 036b/4

o.- dıgını 035a/17, 035a/22

o.- dukdan 035b/22

o.- inmaz 052b/10, 052b/12, 059a/23, 059b/10

o.- mağıla 038a/14, 038a/16, 038a/20, 042b/8

o.- mağ 032b/10, 036b/7, 036b/16

o.- mamağıla 033a/18, 033b/2, 038a/25, 038b/5, 038b/14, 039a/12, 039a/16, 040b/8, 041a/7, 043b/15, 043b/19

o.- masa 038b/11, 039a/1, 039b/2, 040a/3, 040b/18, 043b/12, 044a/3, 044a/14, 044a/17, 044a/24

o.- mayan 035a/8, 035b/13

o.- mayıcağ 044a/1

o.- mayup 038b/23, 039a/4, 040a/22, 043b/22, 044a/7, 044b/3, 044b/6, 046a/19

o.- maz 031a/2, 031a/9, 031a/14,

031a/18, 031a/24, 031b/3, 031b/8, 031b/13,

031b/19, 031b/25, 032a/9, 032a/17, 032a/21,

032b/6, 032b/15, 032b/20, 032b/23, 033a/3,

033a/14, 033b/14, 034a/5, 034a/9, 034a/22,

034a/25, 034b/6, 034b/11, 035a/5, 035a/9,

035a/11, 035a/16, 035a/21, 035a/25,

035b/13, 035b/17, 036a/1, 036a/8, 036a/16,

036a/19, 036b/5, 036b/10, 036b/15, 036b/19,

037a/7, 037a/13, 037a/16, 037a/24, 037b/1,

037b/18, 037b/25, 038a/4, 038a/19, 038a/24,

038b/4, 038b/21, 039a/7, 039a/14, 039a/24,

039b/7, 039b/20, 039b/24, 040a/8, 040a/10,

040a/14, 040a/19, 040b/1, 040b/9, 040b/21,

040b/25, 040b/26, 041a/10, 041a/17,

041a/20, 041a/25 041b/3, 041b/7, 041b/18,

042a/10, 042a/13, 042b/3, 042b/9, 042b/11,

043a/2, 043a/5, 043a/7, 043a/14, 043b/7,

043b/9, 043b/17, 043b/21, 043b/23, 044a/6,

044a/9, 044b/22, 045a/6, 045a/9, 045a/24,

045b/5, 045b/17, 046a/3, 046b/6, 046b/9,

046b/13, 046b/18, 046b/20, 046b/22, 047a/1,

047a/6, 047a/9, 047a/13, 047a/16, 047a/20,

047a/22, 047a/25, 047b/4, 048a/7, 048a/11,

048a/12, 048a/16, 048a/22, 048b/6, 048b/12,

049a/1, 049a/9, 049b/3, 049b/5, 049b/9,

049b/10, 050a/11, 050a/21, 050b/4, 050b/10,

050b/18, 050b/23, 051a/21, 052a/11,

052a/14, 052a/19, 052a/22, 053a/6, 053a/13,

054a/6, 055b/11, 055b/14, 055b/16, 055b/21,

057b/6, 058a/7, 058a/9, 058a/11, 058b/5,
058b/14, 058b/15, 059a/15, 059a/18, 060a/7,
060a/24, 060b/12

o.- mazlar 041b/22, 049a/24, 049b/17,
050a/15, 050b/13, 060a/15, 060b/4

o.- sa 035b/1, 048b/20

o.- sun 031b/14, 031b/16, 032a/11,
032a/14, 032a/18, 051b/23

o.- urum 034b/3

o.- ur 031b/23, 032a/4, 032a/13,
032a/24, 032b/3, 032b/9, 032b/12, 033a/1,
033a/10, 033a/19, 033a/24, 033b/4, 033b/9,
033b/16, 033b/19, 033b/22, 034a/2, 034a/12,
034a/18, 034b/15, 034b/20, 034b/24, 035a/3,
035a/7, 035a/19, 035b/6, 035b/10, 035b/20,
035b/24, 036a/5, 036a/13, 036a/24, 036b/2,
036b/24, 037a/4, 037a/20, 037a/26, 037b/4,
037b/8, 037b/11, 037b/15, 037b/21, 038a/7,
038a/11, 038a/15, 038b/9, 038b/12, 038b/16,
038b/25, 039a/19, 039b/3, 039b/11, 039b/14,
039b/17, 040a/4, 040b/5, 040b/15, 041a/5,
041a/14, 041b/11, 042a/2, 042a/6, 042a/17,
042a/22, 043a/11, 043a/17, 043b/2, 043b/3,
043b/11, 043b/14, 044a/2, 044a/4, 044b/5,
044b/13, 044b/17, 045a/13, 045a/18,
045b/10, 045b/22, 046a/9, 046a/24, 046b/1,
046b/3, 046b/15, 046b/16, 046b/25, 047a/4,
047a/10, 047b/8, 047b/12, 047b/15, 047b/19,
047b/22, 048a/14, 048a/18, 048a/25, 048b/5,
048b/9, 048b/14, 048b/16, 048b/19, 048b/21,
048b/24, 049a/6, 049a/13, 049b/13, 049b/20,
049b/23, 049b/25, 050a/3, 050a/6, 050a/9,
050a/17, 051a/14, 051b/4, 051b/9, 052b/17,
053a/9, 053b/14, 056a/5, 056b/15, 057b/2,
059a/8, 059b/21, 060a/1, 060a/5, 060b/15,
060b/19, 060b/23, 061a/3

o.- urlar 033a/6, 042b/18, 043a/22,
046a/17, 047b/25, 048a/3, 049a/19, 049a/22,
050a/25

o.- up 039a/20, 039b/4, 039b/22,
039b/25, 044b/10, 044b/14, 045a/7, 045a/10,
045a/14, 045b/6, 045b/10, 046a/18

ʿacemī o.- an 051a/2, 051a/6, 051a/15

ʿādeti o.- sa 056a/2

ʿādet-i müstemirresi o.- up 053a/23,
060b/1

ʿahdum o.- sun 051a/21

aḥz o.- inup 060b/2

aḥz o.- inur 061a/1

aḥz o.- sa 056b/9

ʿamele-i me'mūr o.- a 035a/6

ʿamyā o.- up 038a/13

ʿarabī o.- an 051a/18

ʿarz o.- inup 043a/9

ʿarż o.- inur 060b/23

āşim o.- urlar 056a/16

atmışlardan o.- ayum 051b/14

āzād o. 047a/5, 048a/13

āzād o.- mağıla 049a/17

āzād o.- mış olur 046b/6, 046b/13,
046b/19, 047a/6, 049b/10

āzād olmuş o.- ur 046b/6, 046b/13,
046b/19, 047a/6, 049b/10

āzād olmuş o.- urum 047a/13, 047a/16,
047a/19, 048a/21

āzād o.- mış olurum 047a/13, 047a/16,
047a/19, 048a/21

āzād o.- sun 046a/25, 046b/2, 047a/3,
049b/22, 049b/24

āzād o.- up 036a/20

āzād o.- ur 036a/16, 046b/1, 046b/14,
046b/16, 046b/18, 046b/24, 047a/1, 047a/4,
047a/21, 048a/14, 050a/17

āzādlu o.- mağıla 040a/9

āzādlu o.- ur 047a/8

ba'ide o.- an 040b/26

bā'ış o.- sa 060b/8

bālīg o.- duğda 034a/17, 047b/6,
048a/17

bālīg o.- up 060a/18

bālīga o.- an 060a/6, 060a/8

bālīga o.- duğda 032b/2, 032b/8,
033b/21, 034a/1, 034b/13, 034b/19, 043b/17,
045b/21

bālīga o.- inca 045b/25

başında o.- up 034a/23

bāyin o.- ur 034a/9

bāyine o.- ur 032a/23

bey' éder o.- sa 056a/7

beyān o.- inmasa 033a/8

beyān o.- inmayup 033b/7

bikr o.- an 052b/18

boş o. 031a/4, 031a/20

boş o.- sun 031a/10, 031a/15,
031a/25, 031b/4, 031b/9, 031b/14, 031b/22,
032a/1, 032a/5

boş o.- ur 031a/2, 031a/8, 031a/13,
031a/18, 031a/24, 031b/2, 031b/8, 031b/13,
031b/19, 031b/21, 031b/25, 032a/4, 032a/8,
032a/17, 032a/20, 053a/12

cā'iz o.- ur 033b/16, 033b/18,
035a/16, 035b/6, 043b/14, 049b/20, 049b/22

cāriyesi o.- maḳ 049a/2

dāḫil o.- duḳda 060b/20

dāḫil o.- duḳdan 060b/13

dāḫil o.- up 060b/16, 060b/25

da'vāsı o.- maḡıla 057a/16, 057b/11

da'vāsı o.- up 057a/9, 057a/11,
057a/14, 057b/9, 057b/14, 057b/16, 057b/17,
057b/19, 057b/22, 058a/8

demiş o.- sa 054a/5, 055b/20

demişlerden o.- ayum 051b/19

deynüm o.- sun 052a/20

dönmiş o.- ayum 052a/1

ecnebī o.- an 044b/24

efḍal o.- an 035a/11

ekşer o.- insa 032b/19

emīn o.- maḡıla 046a/20

emīn o.- mamaḡıla 039a/5

ezyed o.- dıḡı 047b/24, 049b/14

fācire o.- maḡıla 040a/1

faḳir o.- sa 043b/10

faḳir o.- up 043b/22

fevt o.- duḳda 036b/1, 040b/23,
046a/18, 046b/11, 048a/19, 050b/11,
050b/21, 057a/1

fevt o.- duḳdan 037a/23, 037b/2

fevt o.- sa 032b/14, 032b/22, 033a/2,
033a/22, 035a/7, 035b/19, 035b/23, 036a/1,
036a/12, 036a/23, 037b/1, 041a/3, 041b/20,
042a/21, 042b/1, 042b/17, 043a/21, 046a/8,
046b/1, 047a/18, 047b/3, 047b/11, 047b/14,
047b/21, 047b/24, 049a/8, 049b/12, 049b/15,
050a/13, 050a/24

fevt o.- up 032b/17, 033b/2, 035a/25,
035b/14, 037b/9, 038b/10, 038b/26, 039a/15,
040b/7, 046a/14, 047b/15, 048a/1, 048a/4,
048a/9, 049a/16, 049a/20, 049a/23, 050b/14,
050b/24, 051a/2, 051a/7, 051a/9, 051a/13,
051a/15, 051a/19

fevt o.- ursam 049b/23

ḡālib o.- maḡıla 040a/24

ḡālib o.- up 040a/3

ḡammāz o.- up 056a/1, 056a/4

gider o.- duḳda 032a/13, 041b/11,
041b/18

ḡabs o.- inur 052b/22, 056a/24,
056b/12

ḡabs-i medīd o.- inur 056a/22

ḡabs o.- inup 056b/4

ḡadd-i zinā o.- ur 052b/17

ḡādına-i uḡrāsı o.- mamaḡıla 044b/25

ḡul' o. 034a/15

ḡul' o.- duḳda 033b/5, 033b/24,
034a/19, 034b/12, 034b/18

ḡul' o.- duḳdan 032b/4, 032b/10,
032b/14, 032b/17, 032b/24, 033a/2, 033a/21,
033b/1, 033b/12, 033b/15, 034a/3, 034a/24,
034b/1

ḡul' o.- dum 034b/9

ḡul' o.- sa 033a/12

ḡul' o.- up 032b/1, 032b/7, 033a/8,
033a/16, 033b/7, 033b/20, 034a/11, 034a/16,
034b/22

ḡalāş o.- sa 053a/21, 055a/13,
056a/18, 056b/1, 056b/6, 056b/27

ḡāmil o.- an 053a/3

ḡāmil o.- duḳda 035b/14, 048a/19

ḡāmile o.- duḳda 036a/2, 036a/24

ḡāmile o.- duḳdan 046b/10

ḡarām o.- ur 046b/22

ḡāşıl o.- dı 036a/11

ḡāşıl o.- sa 039b/10

ḡasta o.- duḳda 049b/23, 051b/5

ḡasta o.- up 048a/7, 048a/11

ḡaḫib o.- an 054b/21

ḡayz o.- an 035b/3

ḡelāl o.- ur 048b/6

ḡidānesinde o.- maḡıla 033a/9, 033b/8

ḡüküm o.- induḳdan 052b/24

ḡüküm o.- insa 049a/5

ḡüküm o.- inur 037a/11, 059a/22

ḡüküm o.- sa 043b/25

ḡürre o.- maḳ 036b/3

ḡürretü'l-aşl o.- an 050b/11, 050b/14,
050b/19, 050b/24

ḡürretü'l-aşl o.- duḡına 050b/8

hürretü'l-aşl o.- mayup 050b/16
 itlāk o.- inmaz 056b/5
 icrā o.- inur 052b/10
 iḳāmet o.- inur 052b/12
 iḳāmet o.- induḳdan 052b/21
 iḳrār étmiş o.- masa 037b/4
 iḳrār etmiş o.- up 047a/8
 imām o.- an 053b/15, 056a/4, 058b/23
 imān o.- ıcaḳ 059a/8
 i'tibār o.- inur 035b/1, 035b/2
 i'tiḳādında o.- up 051b/11, 051b/16,
 051b/20, 051b/21, 052a/6, 052a/7
 ḳādir o.- an 044a/4
 ḳādir o.- masa 043b/22
 ḳādir o.- mayup 043b/10
 ḳādir o.- ur 032b/20, 033b/4, 034a/17,
 034b/5, 034b/15, 034b/20, 036b/5, 036b/10,
 036b/15, 036b/19, 038a/24, 038b/12,
 038b/15, 038b/25, 039a/7, 039a/14, 039a/19,
 039a/23, 039b/7, 039b/10, 039b/14, 039b/17,
 039b/20, 039b/24, 040a/4, 040a/7, 040a/10,
 040a/13, 040a/19, 040a/25, 040b/5, 040b/9,
 040b/15, 040b/25, 041a/10, 041b/3, 041b/11,
 042a/6, 042a/13, 042a/17, 042b/9, 043a/2,
 043b/2, 043b/21, 044b/13, 044b/17, 044b/22,
 045a/6, 045b/17, 045b/22, 046a/23, 046b/8,
 046b/13, 047a/10, 047a/16, 047a/20,
 047a/25, 047b/4, 047b/7, 047b/15, 047b/18,
 047b/22, 048a/3, 048a/7, 048a/18, 048b/14,
 048b/16, 048b/19, 048b/21, 048b/24, 049a/1,
 049b/5, 049b/8, 049b/13, 049b/25, 050a/3,
 050a/5, 050a/8, 050a/11, 050a/21, 050b/3,
 050b/10, 050b/18, 051a/14, 052a/10,
 052a/14, 052a/18, 055b/10, 055b/16,
 055b/21, 056b/15, 057b/2, 059b/21, 060a/1,
 060a/4, 060a/15, 060a/24, 060b/4, 060b/12,
 060b/15, 060b/18, 060b/23, 061a/3
 ḳādir o.- urlar 033a/5, 041b/22,
 042b/18, 043a/22, 046a/16, 047b/25,
 048a/11, 049a/18, 049a/21, 049a/24,
 049b/16, 050a/15, 050a/25
 ḳādire o.- mamaḳıla 038a/10
 ḳādire o.- masa 038a/13
 ḳādire o.- mayup 033a/18
 ḳādire o.- ur 032b/3, 032b/5, 032b/8,
 032b/12, 032b/15, 033a/1, 033a/9, 033a/14,
 033a/19, 033a/23, 033b/9, 033b/14, 033b/22,

034a/2, 034a/5, 034a/21, 034a/25, 034b/24,
 035a/3, 035a/5, 038a/7, 038a/11, 038a/15,
 038a/19, 038b/3, 038b/9, 038b/21, 039b/3,
 040b/21, 040b/26, 041a/24, 041b/7, 041b/18,
 042a/22, 042b/3, 043a/7, 043a/10, 043a/13,
 043a/16, 043b/8, 043b/17, 045a/9, 045a/13,
 045a/17, 045a/24, 045b/5, 045b/10, 046a/3,
 046a/9, 046b/3, 047a/13, 047b/12, 048a/22,
 048a/24, 048b/9, 048b/11, 049a/6, 055b/14,
 057b/5
 kāfir o.- ayum 051b/24
 kāfir o.- maḳ 051b/12, 051b/16,
 051b/21, 052a/6
 kāfir o.- miş olur 058b/4, 058b/13,
 058b/15
 kāfir olmuş o.- ur 058b/4, 058b/13,
 058b/15
 ḳā'im o.- anı 060a/1
 ḳarındaşı o.- maḳıla 047a/21
 ḳatlı o.- inmaḳ 060b/2
 ḳaṭ' o.- inmaḳ 060a/21
 ḳatlı o.- inur 058a/17, 059a/24, 059b/2,
 059b/10, 059b/14, 060b/24
 la'net o.- sun 059b/5
 lāzım o.- duḳdan 053a/4
 lāzım o.- maz 051b/25
 lāzım o.- ur 035a/7, 042a/9, 043b/11,
 043b/23, 044a/8, 048b/4, 049a/13, 051a/22,
 051a/24, 051b/4, 051b/9, 051b/11, 051b/13,
 051b/15, 051b/17, 051b/20, 051b/22,
 051b/24, 052a/2, 052a/6, 052a/23, 052a/25,
 052b/2, 052b/5, 052b/7, 052b/15, 052b/16,
 052b/19, 052b/20, 052b/25, 053a/2, 053a/6,
 053a/8, 053a/10, 053a/13, 053a/14, 053a/16,
 053a/21, 053b/1, 053b/3, 053b/5, 053b/7,
 053b/12, 053b/14, 053b/16, 053b/17,
 053b/18, 053b/20, 053b/22, 053b/23, 054a/1,
 054a/2, 054a/4, 054a/6, 054a/7, 054a/9,
 054a/10, 054a/12, 054a/13, 054a/14, 054a/16,
 054a/17, 054a/18, 054a/20, 054a/21, 054a/22,
 054a/24, 054b/1, 054b/3, 054b/4, 054b/5,
 054b/6, 054b/8, 054b/9, 054b/11, 054b/12,
 054b/14, 054b/15, 054b/17, 054b/18,
 054b/20, 054b/24, 055a/2, 055a/5, 055a/7,
 055a/9, 055a/10, 055a/13, 055a/15, 055a/17,
 055a/19, 055a/21, 055a/23, 055a/25, 055b/4,
 055b/6, 055b/8, 055b/24, 056a/1, 056a/3,

056a/6, 056a/8, 056a/11, 056a/13, 056a/16,
056a/18, 056a/21, 056a/24, 056b/2, 056b/4,
056b/7, 056b/9, 056b/11, 056b/17, 056b/20,
056b/22, 056b/23, 056b/25, 056b/27, 057a/2,
057a/5, 057a/6, 057a/8, 057a/10, 057a/13,
057a/15, 057a/18, 057a/22, 057a/23, 057b/8,
057b/10, 057b/13, 057b/16, 057b/18,
057b/21, 057b/25, 058a/3, 058a/7, 058a/9,
058a/11, 058a/15, 058a/18, 058a/21, 058a/24,
058b/1, 058b/8, 058b/10, 058b/17, 058b/22,
058b/24, 059a/2, 059a/5, 059a/8, 059a/13,
059a/15, 059a/18, 059a/20, 059a/21, 059a/24,
059b/1, 059b/4, 059b/6, 059b/14, 059b/17,
060a/7, 060a/11, 060b/8

lāzime o.- ur 035a/9, 035a/11,
035a/19, 035a/21, 035a/24, 041a/14, 041a/20,
042b/11, 043a/5, 043b/3, 043b/5, 043b/6,
044a/1, 044a/4, 044a/5, 044a/11, 044a/15,
044a/18, 044a/20, 044a/21, 044a/22, 044a/25,
044b/1, 044b/5, 044b/8, 044b/9, 052a/4

mālī o.- mağıla 045b/18

mālī o.- mamağıla 044b/19, 045a/2,
045a/11, 045b/6

mālik o.- dıđı 047a/22, 047b/13,
047b/19, 048a/25, 048b/6, 048b/17, 048b/22,
049b/11

mālik o.- sa 047a/21

mālike o.- dıđı 047b/1, 047b/5, 047b/9

ma'lūm o.- incaya 056b/14

ma'lūm o.- maduğça 056b/5

marīz o.- up 043b/9

ma'tūhe o.- an 048a/15

mecnūne o.- up 038a/9

medhūl-bihā o.- mamağıla 033b/21,
034b/13

medyūn o.- miş olur 052a/21

medyūn olmuş o.- ur 052a/21

me'mūn o.- mağıla 040a/6

men' o.- inur 056a/3

mevcūd o.- up 038b/18, 039a/5,
046a/20

mevcūde o.- mağıla 053b/10

muħrez o.- an 059b/23

muħşan o.- mayan 052b/16

muħşan o.- mayıcağ 052b/14

muħşana o.- an 053b/6

muħşana o.- ıcağ 053b/13

muħtāc o.- an 043b/11

muħtāc o.- up 043b/14, 043b/18

muħırr o.- ıcağ 041b/25, 042a/5

murāfa'a o.- up 058a/1

muşırr o.- sa 059b/13

mūsir o.- mağıla 047b/7

mu'sir o.- sa 044b/7

mūsire o.- an 044a/13

mu'sire o.- mağıla 047b/17

mu'sire o.- up 033a/17

mūsire o.- up 043b/7, 044a/12, 044b/7

mūsirler o.- an 044a/9, 044a/12,

044a/19, 044a/23

mu'sirler o.- salar 044a/8

mūsirler o.- salar 044b/4

mu'sirler o.- up 044b/3

muṭabbağa o.- mağıla 042b/12

mu'tādī o.- dıđı 053a/18

mu'tādī o.- sa 056a/5

mu'teğalü'l-lisān o.- duğda 048a/8

mu'tiğa o.- an 051a/12

mu'tiğa o.- mağıla 050b/17

mübāne o.- ur 032a/13

mübtelā o.- an 034a/22

mücerred o.- an 031b/23

mücīz o.- mayıcağ 034a/8

mücīze o.- mayup 034b/23

mücīze o.- sa 034a/4

müdebber o.- miş olur 049b/2

müdebber olmuş o.- ur 049b/3

müdebberi o.- an 049b/7

müdebberüm o.- sun 050a/1

müfsid o.- up 040a/23

mümeyyize o.- an 032b/6

mümkün o.- masa 051b/4

mümkün o.- mayıcağ 040b/14

mümtedd o.- up 048a/9

mün'aqid o.- sa 043a/12

münkaziyye o.- dı 035b/5

münkaziyye o.- duğdan 031a/11,
031a/21, 052b/3

münkaziyye o.- inca 043a/19

münkaziyye o.- madın 032b/22,

035a/16, 053a/1

münkaziyye o.- ur 035b/8, 035b/10

müntefi o.- ur 037b/24

müntefi olmuş o.- ur 036a/8

- müntefi o.- miş olur 036a/8
 mürebbisi o.- sa 053a/5
 mürtedd o.- duğdan 060b/19
 mürtedd o.- mayup 060b/16
 mürtedd o.- up 058b/18
 müsâ'id o.- madığı 048a/2, 048a/6,
 049a/21
 müsâ'id o.- masa 048a/2, 049a/20
 müsâ'id o.- mayup 048a/5
 müsâ'id o.- sa 048a/10, 049a/23
 müsâ'id o.- up 032b/18
 müslim o.- an 054a/25
 müslümân o.- dum 058b/3
 müstaḥiḳḳ o.- ur 056a/5
 müstaḥiḳḳa o.- ur 041a/17
 müste'min o.- an 056b/12
 müşerref o.- up 052b/23
 müşerrefe o.- duğdan 056b/26
 müştehât o.- inca 045a/4
 müştehât o.- sa 039b/13, 039b/16
 müştehât o.- up 039a/5
 müte'arif o.- an 031b/15, 032a/2,
 032a/6
 mütevaṭṭine o.- up 040b/19, 040b/26
 mütezevvice o.- mağıla 038b/19
 mütezevvice o.- mayan 040b/19,
 040b/26
 nâdim o.- up 036a/11, 048a/6,
 050a/20, 050b/2
 nâdime o.- up 032b/4, 034a/4,
 034a/24
 nâfiz o.- ur 058a/11
 nâ'il o.- masa 050a/2
 nâ'il o.- ursam 050a/1
 nâmina o.- an 059b/10
 nezrüm o.- sun 051b/7, 052a/12,
 052a/16
 nikâḥ o.- indığı 040b/2
 oturur o.- sa 056a/10
 'ömri o.- duğça 051b/8
 'ömrüm o.- duğça 051b/6
 rây-ı müctemi' o.- up 040a/6
 râzî o.- mam 040a/25, 040b/25
 râzî o.- mayup 048a/5
 râzî o.- mazuz 058a/3
 râzî o.- sa 058b/21
 râziyye o.- mayup 035a/4
 râziyye o.- mam 040a/13
 râzîler o.- mayup 049b/16
 re'is o.- up 060a/25
 re'isleri o.- an 060b/7
 şâbit o.- duğdan 036a/6
 şâbit o.- masa 043a/1, 052b/9
 şâbit o.- sa 036b/4, 053a/18, 053a/23,
 055b/25, 059b/1
 şâbit o.- up 037a/3, 048b/3, 053a/4
 şâbit o.- ur 035b/12, 035b/17, 036a/4,
 036a/15, 036a/19, 036a/23, 036b/2, 036b/24,
 037a/7, 037a/13, 037a/15, 037a/20, 037a/24,
 037a/26, 037b/8, 037b/14, 037b/18, 037b/21
 sâdât-ı kirâmdan o.- an 059b/5
 şağire o.- mağıla 041a/3
 şaḥîḥ o.- ur 048a/12, 048a/15
 sâ'î bi'l-fesâd o.- an 060b/2
 sâ'î bi'l-fesad o.- dığı 053a/23
 şâ'im o.- mağ 051b/6, 051b/8
 sâḳıṭ o.- madın 038a/23, 039b/19
 sâḳıṭ o.- miş olur 038a/4, 040a/17
 sâḳıṭ o.- ur 034a/21
 sâḳıṭ olmuş o.- ur 038a/4, 040a/17
 sâkin o.- dığı 055a/3
 sâkin o.- mağ 031b/11, 040a/7
 sâkin o.- sa 031a/1
 sâkin o.- ursam 031b/9
 sâkine o.- duğına 040a/12
 sâkine o.- mağ 040a/11
 sâkine o.- sa 041a/13, 041a/16,
 041a/19, 041a/24
 şâliḥ o.- an 054a/3
 şâliḥa o.- madın 043a/4
 sebb-i nebî etmişlerden o.- ayum
 051b/10
 sebeb o.- dı 055b/19
 sipâhî o.- duğdan 047a/17
 sipâhî o.- mağıla 047a/19
 şâhid-i âḥer o.- masa 059b/9
 şâyî' o.- mağıla 035a/13, 037a/8
 şer'-i ḳavim o.- an 057a/5
 şer'-i şerîf o.- an 057a/7
 ta'arruż o.- inmayup 050b/8
 tâlibe o.- duğda 034a/13
 tamâm o.- dığı 032a/12, 032a/16
 târî o.- mamağ 050b/11, 050b/14,
 050b/19, 050b/24, 051a/18

tārikü'ş-şalāt o.- an 053b/18
 tārikü'ş-şalāt o.- mağıla 057b/3
 ta'zīr o.- inup 056b/11
 ta'zīr-i şedīd o.- inup 052b/25
 tebevül éder o.- sa 055a/6
 tefāvüt o.- up 040b/14
 tefrīk o.- inur 052b/25
 te'hīr o.- inmağ 053a/6
 teklīf o.- inuğda 053b/10
 tevcīh o.- inuğda 031a/3
 tevcīh o.- inup 031a/5
 ümm-i veled o.- mağıla 039a/22
 ümm-i veled o.- miş olur 036a/20
 ümm-i veled olmış o.- ur 036a/20
 ümm-i veledi o.- miş olur 049a/9
 ümm-i veledi olmış o.- ur 049a/9
 ümm-i veledi o.- up 048b/3, 049a/12
 ümm-i veledi o.- ur 037a/4
 ümmet-i Muhammedden o.-
 mayayum 052a/5
 üzerime o.- sun 031b/20, 031b/24,
 032a/1, 032a/3, 032a/5, 032a/7
 vākı' o.- duğda 056a/14
 vākı' o.- mamağ 034b/8
 vākı' o.- ur 034a/12, 034b/10
 vākıfe o.- dığı 032a/19
 vākıfe o.- duğda 033b/25, 034a/3,
 034a/12, 035a/4
 vāriş-i ma'rūfi o.- mağıla 050b/4
 vāriş o.- ur 032b/22, 035b/19,
 035b/24, 036a/1, 036a/12, 037b/1, 037b/4,
 037b/11, 050b/23, 051a/20
 vāriş o.- urlar 050b/13
 vāriş o.- urum 050b/17
 vārişe o.- mağ 033a/4
 vārişe o.- ur 033a/3
 varur o.- sa 057b/1
 vāşıl o.- dığı 035b/2
 vāşıl o.- masa 035a/2
 vedī'at o.- an 042a/8
 vezīr o.- ursam 058a/12
 yaşında o.- up 048a/14
 yazılmış o.- mağıla 055a/4
 yemīn o.- mağ 051b/11, 051b/15,
 051b/20, 052a/3
 za'ifi o.- up 060b/5
 za'im o.- mayan 049b/25

zāhir o.- duğdan 060a/13
 zāhir o.- inca 053a/11, 053a/15,
 053a/17, 056b/2
 zāhir o.- mağıla 034b/26, 050a/7
 zāhir o.- sa 032b/11, 050a/5
 zāmin o.- duğdan 034a/11
 zāmin o.- masa 033b/21
 zāmin o.- sa 034b/23
 zāmin o.- ur 036b/6, 036b/11, 036b/20
 zāmine o.- mayup 033b/25
 zāmine o.- up 034b/13, 034b/19
 zevcem o.- duğ 034b/5
 zevcem o.- ur 034b/2
 zecr o.- inur 055a/7
 zimmetinde o.- an 057a/19, 058b/25
 ziyāde o.- mayan 060b/5

ol [T.] O zamiri
 o. 031a/6, 031a/10, 031a/12, 031a/16,
 031a/20, 031a/21, 031a/22, 031b/1, 031b/4,
 031b/10, 031b/17, 031b/21, 033b/13, 034a/7,
 034a/15, 034a/16, 034a/19, 034b/9, 035b/16,
 035b/19, 036a/1, 036a/4, 036a/10, 036a/12,
 036b/2, 036b/10, 036b/19, 037a/6, 037a/10,
 037a/13, 037a/15, 037a/23, 037b/1, 037b/4,
 037b/23, 038b/18, 040b/11, 040b/21,
 040b/26, 041a/1, 041a/16, 043b/17, 046b/6,
 046b/11, 047b/14, 047b/18, 048b/2, 048b/8,
 048b/20, 049a/1, 049a/14, 049a/15, 049b/2,
 049b/5, 049b/8, 049b/18, 049b/24, 050a/2,
 051a/22, 051a/24, 051b/2, 051b/3, 051b/10,
 052a/1, 052a/5, 052a/9, 052a/12, 052a/17,
 052b/13, 053a/21, 055a/1, 056a/9, 057a/22,
 058a/2, 058a/3, 058a/21, 058b/6, 058b/20,
 059a/11, 060a/18

on [T.] On
 o. 033b/3, 036b/1, 037b/3, 037b/22

ot [T.] Ot
 o. 059b/12

otur - [T.] Oturmak
 o.- ur olsa 056a/10

Ö

ögey [T.] Üvey
ö. 034a/14, 037a/26, 045b/18

öl - [T.] Ölmek
ö.- miş 054b/23

‘Ömerü’l-Farûk [Ar.] İkinci halife Hz. Ömer
‘Ö. 059b/3

‘ömr [Ar.] Ömür, hayat
‘ö.+ i olduğça 051b/8
‘ö.+ üm olduğça 051b/6

‘örf [Ar.] Âdet, görenek
ehl-i ‘ö. 052a/11, 052a/13, 059a/9
ehl-i ‘ö.+ e 056a/2, 056a/4
‘ö.+ lerinde 031b/22

öyle [T.] Öğle vakti
ö. 059a/3

P

pādişāh [Far.] Padişah, hükümdar
p. 054a/7

pezevenk [Erm.] Gizli ve yasal olmayan cinsel ilişki öncesinde aracılık eden kimse
p. 053b/17, 053b/21

poḡ [T.] Bok, dışkı
b. 054b/13, 054b/14, 057a/12
b.+ uma 054b/11
b.+ uḡ 054b/16

R

rađıyallahu ‘anhumā [Ar.] Allah o ikisinden de razı olsun
r. 059b/3

rāhib [Ar.] Hristiyanlarda genellikle manastırlarda yaşayan ve evlenmeyen din adamı, keşiş
‘Amr-ı r. 056b/18

‘Amr-ı r.+ e 055a/20

rāy [Ar.] Oy
r.- ı ḡākim 039a/13
r.- ı ḡākimle 038a/14, 038b/11, 038b/15, 040a/3
r.- ı müctemi‘ olup 040a/6
r. édicek 039a/18
r. édüp 038b/20
r. eylese 039a/6, 040a/24

rāy-ı müctemi‘ [Ar.] Doğru düşünüp isabetle karar verme
r.- ı müctemi‘ olup 040a/6

rāzi [Ar.] Rıza gösteren, kabul eden
r. olmam 040a/25, 040b/25
r. olmayup 048a/5
r. olmazuz 058a/3
r. olsa 058b/21
r.+ ler olmayup 049b/16

rāziyye [Ar.] rāzi kelimesinin müennes şekli (bk. rāzi)
r. olmam 040a/13
r. olmayup 035a/4

recep [Ar.] Arabî ayların yedincisi ve kutsal sayılan üç ayların birincisi
R. 051b/6, 051b/8

recm [Ar.] Taşlama, taşa tutma
r. 052a/23, 052a/25, 052b/2, 052b/5
r.+ i 053a/6
r.- i te’ḡir 053a/4

redd [Tr] Kabul etmeme, geri çevirme
r.- i selām étmeseler 056a/15

re’is [Ar.] Baş, başkan
r.+ leri olan 060b/7
r. olup 060a/25

resül [Ar.] Elçi, peygamber
r.- i ekrem 059a/23, 059a/25, 059b/7

reżā’en [Ar.] Süt emzirme bakımından

r. 038a/5, 047a/20, 047a/21

rıkk [Ar.] Kölelik

r. 050b/10, 050b/13, 050b/19,
050b/23, 051a/18

rızā [Ar.] Hoşnutluk, gönüllü olma

r.+ sıla 033b/16, 033b/18
r.+ sinsuz 050a/11, 050a/20, 050b/3

ricāl [Ar.] Erkekler

r.+ den 040a/21, 046a/19
r.+ e 059a/22
maşlahat-ı r.+ e 043a/4

rub [Ar.] Dörtte bir, çeyrek

r. 051a/8

rūspī [Far.] Zinayı kendine iş olarak yapan

kadın, hayat kadını
r. 053b/6

rücū [Ar.] Geri dönme, cayma

r. 042b/16
r.+ a 033a/23, 033b/4
r. éder 034b/24
r. étmemegile 060a/20
r. etmese 060a/10
r. étmese 059b/16, 059b/20, 059b/24
r. etmezse 058a/16
r. eyle 058a/14

S

sābit [Ar.] İspat edilmiş, anlaşılmiş

ş. olduğdan 036a/6
ş. olmasa 043a/1, 052b/9
ş. olsa 036b/4, 053a/18, 053a/23,
055b/25, 059b/1
ş. olup 037a/3, 048b/3, 053a/4
ş. olur 035b/12, 035b/17, 036a/4,
036a/15, 036a/19, 036a/23, 036b/2, 036b/24,
037a/7, 037a/13, 037a/15, 037a/20, 037a/24,
037a/26, 037b/7, 037b/14, 037b/18, 037b/21

sādāt [Ar.] Seyyitler, Hz. Hasan neslinden gelenler

s. 054b/12
s.+ dan 055b/14
s.- ı kirāmdan 054a/12, 054b/19
s.- ı kirāmdan olan 059b/4

şafā [Ar.] Gönül şenliği, gönül zevki

ş.+ η 059b/12

şag [T.] Sağ taraf

ş. 060a/20, 060a/22

şagīr [Ar.] Büluğa ermemiş, erginlik çağına gelmemiş çocuk

ş. 033a/7, 033a/11, 038b/16, 039a/21,
039b/22, 039b/25, 040a/20, 040b/1, 040b/12,
043b/7, 043b/12, 045a/14, 045b/6, 046a/4,
046a/7, 048a/17
ş.+ e 038a/5, 038a/8, 039b/11,
040a/14, 045a/10
ş.+ i 033a/16, 033a/19, 038a/6,
038b/7, 038b/11, 038b/14, 038b/21, 039a/25,
039b/5, 040a/2, 040a/3, 040a/10, 046a/6
ş.+ ler 046a/14
ş.+ leri 038b/3, 045a/17, 046a/12
ş.+ lerün 038a/25, 038b/2, 046a/14,
046a/15
ş.+ ün 033a/13, 033a/17, 033a/18,
038a/5, 038a/6, 038b/5, 038b/6, 038b/9,
038b/10, 038b/14, 038b/17, 038b/19, 039a/8,
044a/17, 046a/7, 046a/8, 048a/16

ˆAmr-ı ş. 034a/14

Zeyd-i ş. 038b/4, 047b/5, 060a/5

Zeyd-i ş.- i faķirün 044a/15, 044a/22,
044b/1, 044b/5

ˆAmr-ı ş.+ e 053a/15, 053a/17

ˆAmr-ı ş.+ i 040a/8

Hind-i ş.+ i 038b/8

veled-i ş.+ i 044b/10

Zeyd-i ş.+ i 038a/1, 039b/8, 039b/18

veled-i ş.+ ini 033a/15

Hind-i ş.+ ler 046a/10

ˆAmr-ı ş.+ lerün 038a/24

Zeyd-i ş.+ ün 038a/4, 038a/15,
038a/19, 038b/12, 038b/25, 039a/7, 048a/16

şāğīre [Ar.] şāğīr kelimesinin müennes şekli (bk. şāğīr)

ş. 033a/20, 033a/22, 033a/25, 033b/21, 038b/13, 038b/17, 040b/2, 040b/7, 040b/16, 040b/23, 040b/26, 041a/5, 042b/9, 043a/3, 043b/25, 044b/14, 044b/23, 044b/24, 045a/7, 045b/11, 045b/23, 049a/9, 056b/2, 056b/10

ş.+ ler 045a/15

ş.+ nūñ 033a/22, 033b/3, 033b/19, 033b/20, 038a/9, 039a/3, 039b/16, 044b/24

ş.+ ye 039a/3, 039a/11

ş.+ yi 038a/9, 038a/10, 038a/13, 038a/14, 039b/14, 039b/17, 040a/15, 040a/16, 040a/18, 045a/13, 056b/11, 056b/13

Hind-i ş. 032b/6

Hind-i ş.- i müsireden 043b/15

Hind-i ş.- i müsirenūñ 043b/4

Hind-i ş.- i mümeyyize 032a/24

Hind-i ş.- i mümeyyizenūñ 033b/23

Hind-i ş.+ nūñ 033b/19, 034b/11, 037b/25, 038a/7, 038a/12, 038b/22, 039a/2, 039a/10, 045a/18, 045a/24, 045b/18

Hind-i ş.+ yi 034b/15, 042b/11, 046a/17

Zeyneb-i ş.+ yi 044b/18

ş. olmağıla 041a/3

şāhīh [Ar.] Gerçek, doğru

bey'-i ş. 047a/5

ş. olur 048a/12, 048a/15

sā'ī [Ar.] Söz taşıyan, koğuculuk yapan
s. 053a/23, 060b/2

sā'ī bi'l-fesād [Ar.] Ortallığı birbirine katan, fesatçı

s. 053a/23, 060b/02

şā'im [Ar.] Oruç tutan, oruçlu

ş.+ üz 059a/10

ş. olmak 051b/6, 051b/8

sā'ir [Ar.] Başka, diğer

s. 041b/20, 049a/16, 049a/18

şākal [T.] Sakal

ş.+ ını 055b/5

ş.+ uña 055b/7

sākıt [Ar.] Düşen

s. olmadın 038a/23, 039b/19

s. olmuş olur 038a/3, 040a/17

s. olur 034a/21

sākin [Ar.] Bir yerde oturan

s. ol 040a/7

s. olduğu 055a/3

s. olmak 031b/11

s. olmak 040a/6

s. olsa 031a/1

s. olursam 031b/9

sākine [Ar.] sākin kelimesinin müennes şekli (bk. sākin)

s. 040a/13, 042b/13

s. olduğına 040a/12

s. olmak 040a/11

s. olsa 041a/13, 041a/16, 041a/18, 041a/23

şālāh [Ar.] Dine olan bağlılık

ş.+ ı 053a/11, 053a/14, 053a/16, 060a/13

ş.+ ları 056b/2

şālāt [Ar.] Namaz

edā-yı ş.+ a 057b/3

şālīh [Ar.] Dinin emrettiği şeylere uygun harekette bulunan

ş. olan 054a/3

şālīha [Ar.] şālīh kelimesinin müennes şekli (bk. şālīh)

Zeyneb-i ş. 040a/11

ş. olmadın 043a/4

Hind-i ş.+ ya 054b/6, 054b/7

şālīhān [Ar.] Salihler

ş.+ dan 053b/21

şallallahu aleyhi ve sellem [Ar.] Allah'ın selamı onun üzerine olsun

ş. 059a/23, 059a/25, 059b/8

san'at [Ar.] Sanat
s. 057b/21

şanduk [Ar.] Sandık
ş.+ umda 059b/22

şar' [Ar.] Sara hastalığı, tutarık
Ş. 034a/22

şarf [Ar.] Harcama
ş. 043a/23
ş.+ a 043a/16
ş. édüp 041b/20
ş. étdüğü 042b/2
ş. étdükden 043a/24
ş. étmek 043b/13
ş. eylese 042a/9, 043b/16, 043b/20

şat - [T.] Satmak
ş.- ılık 047a/7

şavm [Ar.] Oruç
ş.+ uñuzı 059a/11

sebb [Ar.] Sövme
s. 055a/1, 059b/3
s. étdüğü 059b/1
s. eyledi 059b/8
s. eylese 059a/24
s.- i nebî etmişlerden olayum 051b/9

sebeb [Ar.] Sebep, neden
s. oldı 055b/19

seby [Ar.] Esir alma
s. édüp 060b/10

sefer [Ar.] Yolculuk
s.+ e 041b/18
mesāfe-i s.- i ba'îd 040b/4
müddet-i s.- i ba'îd 040b/18
müddet-i s.+ den 040b/26

sekiz [T.] Sekiz
s. 050a/18

sekrān [Ar.] Sarhoş
s. 048a/13, 058b/11, 058b/14

selām [Ar.] Selam, esenleme
s. 056a/15
redd-i s. étmeseler 056a/15

şelāşe [Ar.] Üç
talāķ-ı ş. 031b/20, 031b/23

şemen [Ar.] Kıymet, değer
ş.+ lerini 042a/12

sen [T.] Sen 2. Teklik şahıs zamiri
s. 039a/22, 040a/18, 054a/3, 054b/19,
054b/23, 055b/9, 055b/20, 059b/13, 059b/14,
059b/18, 059b/22, 060a/2
s.+ a 034a/15, 041a/9, 046b/7, 051b/1,
052a/15, 057b/15
s.+ den 040a/18, 044b/21, 059a/16
s.+ i 031a/3, 042b/24, 047a/4, 059a/4
s.+ üñ 039a/22, 054b/23

sene [Ar.] Sene, yıl
s. 032a/10, 032a/12, 032a/16,
033a/11, 033a/15, 033a/20, 033a/22, 033a/25,
033b/3, 033b/11, 033b/13, 035a/1, 037b/16,
041b/15, 042b/22, 042b/24, 046a/25, 050a/1,
050a/2, 050a/15, 050a/17, 050a/22, 050a/24,
052a/1, 053a/6, 057a/4
s.+ den 036b/24, 037b/10, 037b/13
s.+ dür 037a/5
s.+ lik 033a/23, 041b/12
s.+ ye 032a/11
s.- i mezbürenüñ 041b/17

seneteyn [Ar.] İki sene
s. 033a/12

serika [Ar.] Çalma
s.+ ya 059b/16, 059b/20, 059b/24,
060a/10
nişāb-ı s.+ ya 060a/6, 060a/8, 060a/18
s. étdigi 059a/13
s. étdükden 060a/9

s. eyledüñ 059b/15, 059b/19, 059b/23,
060a/3

sevķ [Ar.] Yollama, gönderme
s. étmegile 056a/12

Şiddīķ [Ar.] Pek doğru, sözünün eri
anlamında Hz. Ebu Bekir'in lakabı
Ş. 059b/2

şihhat [Ar.] Sağlık
ş.+ inde 032b/13, 046a/24, 047a/25,
047b/8, 050a/11

şif'āyet [Ar.] Kölenin efendisine olan borcu
çalıřarak ödemesi
s.+ den 048a/5
s. éderken 049b/15

şigar [Ar.] Küçüklük
ş.+ ında 034b/17

şigār [Ar.] Küçükler, erginlik çağına
gelmemiř çocuklar
ş.+ ı 039a/16, 039a/18
ş.+ uñ 039a/15, 039a/17
evlād-ı ş.+ ın 039a/15

sik [T.] Erkeklik organı
s.+ isin 054b/20

sipāhī [Ar.] Tımar sahibi olan süvari askeri
s. olduķdan 047a/17
s. olmağıla 047a/19

siz [T.] Siz 2. çokluk şahıs zamiri
s. 055a/1
s.+ e 055a/8
s.+ üñle 051b/25

şoķ - [T.] Sokmak
ş.- up 053a/7

şol [T.] Sol taraf
ş. 060a/20, 060a/22

şonra [T.] Sonra

ş. 031a/6, 031a/10, 031a/11, 031a/15,
031a/16, 031a/20, 031a/21, 031a/25, 031b/4,
031b/6, 031b/10, 031b/24, 032a/7, 032a/11,
032a/15, 032a/18, 032b/4, 032b/10, 032b/14,
032b/17, 032b/24, 033a/2, 033a/22, 033b/1,
033b/12, 033b/15, 034a/3, 034a/11, 034a/24,
034b/1, 034b/17, 035a/1, 035a/14, 035a/18,
035a/20, 035a/23, 035b/4, 035b/9, 035b/11,
035b/22, 036a/6, 036a/10, 036a/18, 036a/21,
036b/4, 036b/8, 036b/13, 036b/17, 036b/21,
037a/1, 037a/6, 037a/9, 037a/23, 037b/1,
037b/2, 037b/5, 037b/10, 037b/13, 037b/22,
039b/21, 040a/5, 040b/6, 040b/11, 040b/22,
041a/2, 041a/8, 041a/11, 041b/4, 041b/13,
041b/19, 042a/7, 042a/11, 042a/21, 042b/1,
042b/12, 042b/17, 042b/22, 043a/20,
043a/24, 045b/2, 045b/8, 045b/25, 046a/6,
046a/13, 046a/23, 046a/25, 046b/3, 046b/5,
046b/10, 047a/3, 047a/5, 047a/10, 047a/14,
047a/17, 047b/2, 047b/10, 047b/14, 047b/20,
047b/23, 048a/1, 048a/4, 048a/9, 048b/20,
048b/25, 049a/3, 049a/7, 049a/14, 049a/20,
049a/23, 049b/1, 049b/6, 049b/11, 049b/14,
049b/18, 049b/24, 050a/2, 050a/4, 050a/7,
050a/13, 050a/23, 050b/20, 051a/24,
051a/25, 051b/7, 051b/18, 051b/23, 052a/5,
052a/12, 052a/16, 052a/20, 052b/3, 052b/6,
052b/13, 052b/21, 052b/24, 053a/4, 056b/4,
057a/1, 057a/4, 058b/18, 060a/9, 060a/13,
060b/10, 060b/13, 060b/19

şoy - [T.] Soymak
ş.- ıcı 053b/15

söyle - [T.] Söylemek
s.- mese 032a/16
s.- meyüp 034b/7

söz [Tr] Söz
s.+ üñile 054b/23

su'al [Ar.] Soru sorma
s. étdükde 046b/24
s. étdüklerinde 054b/25

şubaşı [T.] Şehirlerin güvenlik işlerine bakan
görevlilerin başı

ş. 055b/12

şulehā [Ar.] Dinin emrettiği şeylere uygun harekette bulunan, günah işlemeyen kimseler ş.+ dan 053b/16, 053b/22, 053b/24, 054a/1, 054a/6, 054a/8, 054a/11, 054a/15, 054b/25, 055a/9, 055a/17

sultānī [Ar.] Sultana ait, hükümdara ait emr-i s.+ ye 057a/7

şüret [Ar.] Biçim, yol ş.+ de 033a/3, 058a/10

südüs [Ar.] Altıda bir s. 051a/12

süküt [Ar.] Susma, söz söylememe s. édüp 032a/19

şülüs [Ar.] Üçte bir ş. 044a/18, 048a/1, 048a/2, 048a/4, 048a/6, 048a/10, 049a/20, 049a/21, 049a/23, 051a/17 ş.- i mehr-i mezbûre 032b/18

şülüşān [Ar.] Üçte iki ş. 051a/5

şümün [Ar.] Sekizde bir ş. 051a/5

sür - [T.] Sürmek s.- se 055a/5

Ş

şa'bān [Ar.] Arabî ayların sekizincisi ve kutsal sayılan üç ayların ikincisi Ş. 051b/6, 051b/8

şāhid [Ar.] Şahit, tanık ş.+ i 053b/23 ş.- i āḥer olmasa 059b/9

şakī [Ar.] Haydut, yol kesen

Zeyd-i ş. 060b/2

şakird [Far.] Talebe, öğrenci ş.+ i 055b/22

şapka [Rus.] Şapka, başlık ş.+ sı 058a/18

şārib [Ar.] İçen, içici ş. 055a/10

şāribü'l-ḥamr [Ar.] Şarap içici ş. 055a/10

şart [Ar.] Koşul, vaziyet, hâl ş.+ ıla 042b/16, 043a/23 ş.- ı mezbûre 031a/8, 031a/13, 031a/17, 031a/23, 031b/12, 031b/25, 032a/8

şāyi' [Ar.] Duyulmuş, herkesçe bilinmiş ş. olmağıla 035a/13, 037a/8

şedid [Ar.] Şiddetli, sert ta'zīr-i ş. 052b/7, 053a/3, 053a/10, 053a/14, 053a/16, 053a/22, 053b/2, 053b/19, 055a/7, 055a/9, 055b/2, 056a/3, 056a/6, 056a/8, 056a/11, 056a/19, 056a/22, 056b/2, 056b/17, 056b/20, 056b/22, 056b/24, 057a/2, 057a/6, 057a/8, 057b/16, 059b/1, 060b/8 ta'zīr-i ş.+ den 056b/4 ta'zīr-i ş. olunup 052b/25

şehādet [Ar.] Şahitlik, şahitlik etme ş.+ i 059b/9 ş.+ de 050b/7 kelime-i ş. 055a/4 kelime-i ş.+ üñ 055a/5 ş. éden 055b/24 ş. étdigi 055b/25 ş. étdükde 059b/8

şenī' [Ar.] Kötü, ayıp, utanılacak fi'l-i ş. 056a/25, 056b/27, 058b/2

şenī'e [Ar.] şenī' kelimesinin müennes şekli (bk. şenī') ma'siyet-i ş.+ nūñ 060b/9

şer' [Ar.] Allah'ın kulları için koymuş olduğu dinî ve dünyevî hükümlerin tamamı, din kaideleri

ş. 057b/23

ş.+ e 057a/9, 057a/14, 057a/16, 057a/17, 057b/10, 057b/12, 057b/15, 057b/17, 057b/18, 057b/19, 057b/22, 057b/24, 058a/2, 058a/5, 058a/8

ş.+ le 057b/20, 058a/2

ş.+ üne 057b/15

ş.- i kavim olan 057a/5

ş.- i şerif olan 057a/7

ş.- i şerifi 058a/6

şerā'it [Ar.] Şartlar

ş.- i li'ān 053b/9

şer'an [Ar.] Şeriatça, şeriata uygun olarak

ş. 043b/3, 053a/18, 053a/23, 055b/25

şeref [Ar.] Büyüklük, yücelik

ş.- i İslâmla 052b/22, 056b/26

şerif [Ar.] Şerefli, kutsal

'ıyd-i ş.+ dür 059a/10

şer'-i ş.+ i 058a/6

şer'-i ş. olan 057a/7

şer'ıyye [Ar.] Şeriata ait

fetvā-yı ş.+ yi 057b/7

şetm [Ar.] Sövme

ş. 054b/10, 055a/1

ş. eyledüñ 055b/10, 055b/13

ş. eylese 053b/13, 053b/15, 053b/17, 053b/20, 053b/21, 053b/23, 053b/25, 054a/2, 054a/3, 054a/7, 054a/8, 054a/10, 054a/11, 054a/13, 054a/14, 054a/15, 054a/16, 054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054b/1, 054b/2, 054b/4, 054b/9, 054b/12, 055a/10, 055a/15, 055a/16, 055a/18, 055a/20, 055a/23, 055a/25, 055b/2, 055b/3, 055b/6, 058b/13, 058b/17, 059a/5, 059a/7, 059a/12

şeyhü'l-İslām [Ar.] Osmanlı Devleti'nde dinî meselelerle şeriat mahkemelerine bakan en yüksek rütbeli din adamı

ş.+ dan 057b/6

şeytān [Ar.] Şeytan

ş. 054a/14, 058a/25

şirret [Ar.] Kötülük

ş. 055b/17

ş.+ i 060b/2

şirrīr [Ar.] Kötülük işleyen

ş. 053b/25

şöyle [T.] Şunun gibi, şu biçimde

ş. 046b/17

şu [T.] Şu işaret zamiri

ş. 032a/24, 032a/25, 033a/4, 034a/6, 034a/13, 034a/18, 034b/16, 036b/25, 041a/11, 041b/9, 041b/14, 042a/9, 042a/15, 042a/19, 042a/24, 042b/5, 042b/15, 042b/21, 043a/15, 043a/18, 043b/15, 043b/19, 044b/11, 044b/16, 044b/20, 045a/19, 045b/1, 045b/12, 045b/19, 045b/24, 046a/5, 046a/11, 046a/21, 046b/7, 047a/2, 050a/4, 050a/6, 050a/9, 050a/12, 052a/8, 052a/11, 052a/16, 057a/19, 058b/5, 058b/25, 059a/10, 059b/15, 059b/18, 060a/2, 060a/6, 060a/9

şürb [Ar.] İçme

ḥadd-i ş. 053b/1, 053b/4

ş.- i ḥamr édersem 032a/18

ş.- i ḥamr édüp 032a/19

ş.- i ḥamr eylese 053b/1

ş.- i ḥamr eyleseler 053b/3

T

ta'addī [Ar.] Zulmetme

t. 060b/1

ta'akkul [Ar.] Akıl erdirmeye

t.- ı dīn édüp 039b/1

t.- ı dīn etmeyüp 039b/5

ta'ām [Ar.] Yemek, aş
 t. 045a/21
 t.+ dan 045a/22, 045b/3, 045b/15
 t.+ indan 045a/8

ta'arruż [Ar.] Takılma, sataşma
 t. olunmayup 050b/8

taḥḥ [Ar.] Pişirme
 t. étdügi 045a/22, 045b/15
 t. étmeyüp 045a/21
 t. eylediği 045b/3

tācir [Ar.] Ticaretle uğraşan
 Bekir-i t.+ e 060b/17

tağayyüb [Ar.] Kaybolma
 t. eylese 056b/11, 056b/13

tağrīm [Ar.] Ödetme
 t. etdürmek 056a/4
 t. étdürmek 056a/2

taḥāret [Ar.] Temiz, temizlik
 t.+ süz 054a/24

taḥfif [Ar.] Hafifletme, değerini azaltma
 t. édüp 058a/16

taḥkīkan [Ar.] Gerçekten, hakikaten
 t. 054b/22

taḥkīr [Ar.] Hakaret etme, hor görme
 t. 058a/6
 t. édüp 054b/16

taḥrīk [Ar.] Bir kimseyi, kötü bir iş yapması
 için harekete geçirme, kışkırtma
 t. 056a/12

taḥsīl [Ar.] Öğrenim
 t. eylesün 055b/23

tā'ife [Ar.] İnsan topluluğu, cemaat
 t. 060b/5, 061a/1
 t.+ sinden 031a/2, 052a/13, 059a/9

t.+ sine 052a/11

taḥbīḥ [Ar.] Çirkin bulma, beğenmeme
 t. 059a/16

taḥdīr [Ar.] Değer biçme, değer verme
 t. 042a/15, 042a/20, 042a/24, 043a/18,
 046a/5, 046a/12, 046a/21

t.+ ce 040a/23

t.- i kādı 041b/4

t. édüp 041b/15

t. étdürdüm 041b/16, 045a/23,
 045b/16

t. étdürmedin 043a/12

t. étdürmek 041b/24, 042a/4

t. étdürse 041b/10, 043a/15, 044b/12,
 044b/16, 045a/12, 045a/16

t. étdürüp 038a/17, 038a/21, 038b/1,

038b/6, 041a/23, 042a/16, 042b/5, 042b/15,
 042b/21, 043b/8, 044b/20, 045a/3, 045a/20,

045b/1, 045b/7, 045b/12, 045b/19, 045b/24

t. etmege 042a/6

t. étmege 042a/1

taḥyīd [Ar.] Kayıt ve şartla bağlama
 t. etmeyüp 060b/20, 060b/25

taḥāk [Ar.] Boşama, nikahlı eşini bırakma
 t. 031a/2, 031a/4, 031a/8, 031a/9,
 031a/11, 031a/13, 031a/15, 031a/18, 031a/20,
 031a/21, 031a/23, 031a/25, 031b/4, 031b/8,
 031b/9, 031b/13, 031b/18, 031b/19, 031b/21,
 031b/22, 037b/5, 042b/24, 052b/2, 052b/6

t.+ idi 031b/17

t.- ı bāyin 033b/17

t.- ı şelāse 031b/20, 031b/23

taḥleb [Ar.] İsteme, dileme
 t.+ i 050a/5, 050a/8, 053b/14
 t. édersej 034b/2

t. édüp 059a/10

t. étdükde 034a/20, 042b/23, 044b/21,
 059a/1

t. étmegile 034b/4

t. eylese 034b/4

tālībe [Ar.] İsteyen, istekli kadın

- ğ. olduğda 034a/13
- tamām** [Ar.] Bitme, son
 t.+ ına 032a/10, 033a/11, 033a/13,
 033a/15, 033a/21, 033a/25, 033b/11,
 033b/13, 041b/15
 t.+ ında 035b/4, 036b/1, 037b/3,
 043b/1
 t. olduğu 032a/12, 032a/16
- tamāmen** [Ar.] Bütünü, tam ve eksiksiz
 olarak
 t. 043a/2
- Tağrı** [T.] Tanrı
 T. 059a/1, 059a/2
- tap -** [T.] Tanrı olarak görmek, tapmak
 t.- up 055a/2
- tārī** [Ar.] Sonradan ortaya çıkan, kalıcı ve
 aslı olmayan
 t. olmamak 050b/11, 050b/14,
 050b/19, 050b/23, 051a/18
- tarīk** [Ar.] Yol
 t.+ ıla 055a/1
 t.+ le 047a/14, 047a/17, 053a/21,
 055a/12, 056a/17, 056b/1, 056b/6, 056b/27
 kaṭ'-ı t. 060a/14
 kuṭṭā'-ı t. 060a/12, 060a/14
 kuṭṭā'-ı t.+ den 060a/15
- tārikū's-şalāt** [Ar.] Namazı terk eden, namaz
 kılmayan
 t. olan 053b/18
 t. olmağıla 057b/3
- taşdıq** [Ar.] Doğrulama, onaylama
 t. édüp 041b/14
 t. etmegile 037b/24
 t. eylese 036b/14, 036b/23, 037a/19,
 037a/26, 037b/23
- taş** [T.] Taş
 t. 051b/14
- taṭlīk** [Ar.] Eşini boşama, eşinden boşanma
 t. édicek 032a/12
 t. édüp 031a/11, 031a/21, 037b/15,
 042b/24,, 052b/3
 t. étdükde 040b/11
 t. étdükden 035b/3, 035b/9, 037b/5,
 037b/12, 039b/21, 040a/5, 051b/18, 052b/6
 t. etmese 032a/20
 t. étmişdi 032b/24
 t. eyle 032a/10
 t. eylese 033b/17, 035a/21, 035b/7,
 045a/2
- taṭyīb** [Ar.] Gönlünü hoş etme
 t. 046b/21
- taṭ'an** [Ar.] İsteyerek, kendi isteğiyle
 t. 059b/16, 060a/10
- tavaṭṭun** [Ar.] Yerleşme, yurt tutma
 t. édüp 031b/1, 031b/11
 t. étdükden 031b/6
- tāyī'aten** [Ar.] İsteyerek
 t. 052a/25
- ta'yīn** [Ar.] Belirleme, belli etme
 t. etmeyüp 051b/1
- ta'zīr** [Ar.] Azarlama
 t. 053a/13, 053b/7, 053b/16, 053b/17,
 053b/20, 053b/22, 053b/23, 054a/1, 054a/2,
 054a/4, 054a/8, 054a/9, 054a/11, 054a/12,
 054a/13, 054a/14, 054a/16, 054a/17, 054a/18,
 054a/20, 054a/21, 054a/23, 054a/25, 054b/2,
 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/6, 054b/8,
 054b/9, 054b/11, 054b/12, 054b/14, 054b/15,
 054b/17, 054b/24, 055a/3, 055a/6, 055a/11,
 055a/13, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21,
 055a/24, 055a/25, 055b/4, 055b/6, 055b/8,
 056a/13, 056a/18, 056a/24, 056b/7, 056b/9,
 056b/25, 056b/27, 057a/5, 057a/10, 057a/13,
 057a/16, 057a/18, 057a/22, 057a/24
 t.+ e 057b/2
 t.- i bi't-teşhīr 056a/1
 t.- i şedīd 052b/7, 053a/3, 053a/10,
 053a/14, 053a/16, 053a/22, 053b/2, 053b/19,

055a/7, 055a/9, 055b/2, 056a/3, 056a/6,
056a/8, 056a/11, 056a/18, 056a/22, 056b/2,
056b/17, 056b/20, 056b/22, 056b/23, 057a/2,
057a/6, 057a/8, 057b/16, 059b/1, 060b/8

t.- i şedid olunup 052b/25

t.- i şedidden 056b/4

t. etdiği için 057b/5

t. étdürmege 055b/10, 055b/13,
055b/16, 055b/21, 057b/5

t. eylese 057b/4

t. olunup 056b/11

tazmîn [Ar.] Sebep olunan zararı ödeme

t. 047a/23, 047b/10

t.+ e 034b/14, 034b/20, 043b/2,
043b/17, 043b/20, 047b/7, 048a/24, 048b/23

t. etmeyüp 047b/4

te'âlâ [Ar.] "Yüksek olsun" manasına gelen
bir söz

t. 059a/25, 059b/8

teba'iyet [Ar.] Tabi olma, uyma

t. 049b/2, 052b/23

t.+ le 046b/6

teberru'an [Ar.] Bağışlayarak, bağış yoluyla

t. 045a/8, 045b/3

tebevvül [Ar.] İşeme

t. éder olsa 055a/6

tecdîd-i imân [Ar.] İmanın yenilenmesi

t.- 051b/12, 051b/17, 051b/21, 052a/7,
057b/8, 057b/11, 057b/13, 057b/18, 057b/21,
057b/25, 058a/4, 058a/6, 058a/9, 058a/10,
058a/18, 058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/8,
058b/10, 058b/17, 058b/22, 058b/25, 059a/3,
059a/6, 059a/8, 059a/13, 059a/14, 059a/17,
059a/20, 059a/21

te'cîl [Ar.] Sonraya bırakma, geciktirme

t. étdürdükden 035a/1

tedbîr [Ar.] Efendinin ölümüne bağlı olan
köle azadı

t.- i muṭlaḳ 049a/19, 049a/22, 049b/1,
049b/3, 049b/6, 049b/7, 049b/11, 049b/13,
049b/17, 049b/19

t. édüp 049b/1

t. étdiği 049b/19

t. étdükden 049a/19, 049a/22, 049b/6,
049b/14, 049b/17

t. eylediği 049b/3

tedbîr-i muṭlaḳ [Ar.] Efendinin herhangi bir
kayıt olmaksızın ölümüne bağlanmış olan
köle azadı

t.- i muṭlaḳ 049a/19, 049a/22, 049b/1,
049b/3, 049b/6, 049b/7, 049b/11, 049b/13,
049b/17, 049b/19

te'dîb [Ar.] Edeplendirme, terbiye etme

t. 054b/18, 054b/20

tefavüt [Ar.] İki şeyin arasındaki fark, mesafe

t. olup 040b/14

tefrîk [Ar.] Ayırma

t. 056b/23

t. étdürmege 035a/2, 035a/5

t. étdürse 035a/15, 035a/19, 035a/24,
037a/10

t. eylese 043a/9

t. olunur 052b/25

tehevvür [Ar.] Öfkelenme

t. édüp 054b/22

te'hîr [Ar.] Sonraya bırakma, geciktirme

recm-i t. 053a/4

t. olunmak 053a/6

teklîf [Ar.] Yapılması için birinden iş isteme

t. olunduḳda 053b/10

tekmîl [Ar.] Kemale erdirmeye, bitirme

t. édüp 039b/9, 039b/13, 039b/15,
040a/21

tekzîb [Ar.] Yalanlama

t. eylese 053b/11

telbīs [Ar.] Doğrucu görünerek aldatan, sahtekâr

t. 053b/25

temerrüd [Ar.] İnat etme, direnme

t. édüp 057a/9

temkîn [Ar.] Ağırbaşlılık etme

t. édüp 052b/1

terāzī [Ar.] Birbirine razı etme, uyuşma

t. 041b/5

terbiye [Ar.] Besleyip büyütme

t. 038a/11, 038b/12, 038b/15, 038b/24, 039a/18, 039b/12, 039b/19, 040a/8, 040b/3, 040b/12, 044b/23

t.+ sinde 045b/17, 046a/9

t.+ ye 038a/10, 038a/13, 038a/15

t. éderken 039b/5, 040a/1, 044b/18, 046a/17

t. éderüm 038b/20

t. etmek 039b/23

t. etmeyüp 040a/23

tercîh [Ar.] Üstün tutma, tercih

t. 059a/17

tereke [Ar.] Ölen kimsenin arkasında bıraktığı mal varlığı

t. 051a/1

t.+ den 033a/4, 043a/6, 047b/16

t.+ sinden 032b/20, 042a/22, 042b/2, 047b/3, 047b/12, 047b/23, 049b/14

t.+ sine 033b/4

t.+ sini 050b/4, 051a/14

t.+ ye 050b/17

t.+ yi 050b/15

kısmet-i t. 051a/1, 051a/4, 051a/8, 051a/11, 051a/16

t.- i Hindden 032b/19

t.- i vâfiyesinden 046a/16

t.- i Zeyde 050b/9

terk [Ar.] Terk etme, bırakma

t. étdügi 031b/6

t. etdükte 032b/18

t. étdükde 039a/15, 047b/16, 048a/4, 051a/19

t. étdükden 037b/10

t. étmegile 050b/15

t. eylese 049a/17, 050b/25, 051a/4, 051a/8, 051a/11, 051a/13, 051a/16

teslīm [Ar.] Bir şeyi sahibine vermek

t. édüp 036b/7, 036b/12, 036b/16, 042a/10, 042b/12, 049a/2, 056b/24

t. étdükden 036b/21, 037a/1, 052b/13

t. etmeyüp 041a/12

t. eylese 032b/1, 047a/6, 056b/21

t. eyleyüp 060b/17

tesmiye [Ar.] Ad, isim verme

t.+ sile 034b/16, 041a/11

tevaḳḳuf [Ar.] Bir şey hakkında karar veremeyip bekleme

t. etmeyüp 042b/7

tevbe [Ar.] Günah işlemekten vazgeçme, bir daha işlememek üzere karar verme

t. 053a/10, 053a/14, 053a/16, 058a/16, 060a/12

tevcih [Ar.] Memuriyete tayin, devlette hizmet etme

t. olıduḳda 031a/3

t. olınup 031a/5

tevellüd [Ar.] Doğma

t. édecek 033b/5, 033b/10

t. étdükden 041a/2, 050b/20

t. édüp 050b/21

t. eylese 050b/21

tevkil [Ar.] Vekil etme

t. étdükde 034a/6

tezevvüc [Ar.] Zevce edinme, evlenme

t. 035a/18, 035a/23, 036b/3, 037b/6, 037b/19, 052b/7

vaḳt-i t.+ den 037a/6

t. édersem 051b/18

t. édüp 031b/24, 041a/1, 050b/19

t. etdi ise 051b/20, 051b/21
 t. étdükden 035a/20, 037a/5, 040b/6,
 040b/11, 040b/22, 041a/11
 t. etmek 033b/16, 035b/6
 t. étmek 033b/18
 t. étmeksizin 049a/10
 t. eylese 031a/12, 031a/23, 032a/8,
 040b/26, 051b/19, 052b/24

tezvīc [Ar.] Evlendirme
 t. 035a/9, 035a/10, 035b/4
 t.+ den 043b/1
 vaqt-i t.+ den 036a/17
 t. édüp 034b/16, 034b/26, 035a/14,
 036a/17, 037a/9, 039a/11, 040b/17, 041a/7,
 044b/24, 046b/4, 046b/9, 049a/25, 049b/4,
 049b/7, 056b/21
 t. étdükde 038a/8, 038b/13, 038b/17,
 039a/3, 053a/1
 t. etdükden 048b/20
 t. étdükden 036a/21, 037b/21,
 042b/12, 047a/9, 048b/25
 t. etmedin 037a/21
 t. etmek 035a/12, 043a/23
 t. eylese 035a/4, 038a/3, 038a/6,
 042b/10, 043a/3, 056b/19, 056b/23

toğur - [T.] Doğurmak
 t.- dığı 053a/5
 t.- duğda 035b/20, 035b/22, 036a/3,
 036a/5, 036a/13, 036a/18, 036a/22, 036b/13,
 037a/2, 037a/17, 037a/26, 037b/17, 048b/2,
 049a/11, 049a/15
 t.- duğdan 036b/4, 036b/8, 036b/17,
 049a/7
 t.- mağıla 046b/11, 048a/21
 t.- sa 033b/8, 033b/12, 037a/6,
 037a/23, 037b/11, 037b/14, 048a/20
 t.- up 037b/3

toğuz [T.] Dokuz
 t. 036b/22, 039b/12, 039b/15

tır - [T.] Durmak
 t.- masını 038b/19, 039a/6, 039a/18,
 040a/24

tut - [T.] Tutmak
 t.- mazuz 048a/10
 t.- uşup 058a/20

tükür - [T.] Tükürmek
 t.- üp 055a/11

türbe [Ar.] Genellikle ünlü bir kimse için yaptırılan ve içinde o kimsenin mezarı bulunan yapı

t.+ nüñ 052a/17
 t.+ sinüñ 052a/15

türbedār [Ar.] Türbeyi bekleyen ve ona hizmet eden kimse
 t.+ ı 052a/17

U

uğrā [Ar.] Başka, diğer belde-i u. 040b/6
 belde-i u.+ da 040b/18
 belde-i u.+ ya 040b/4, 040b/13,
 040b/14, 040b/20, 041a/3
 hāđına-i u.+ sı 033b/2, 039a/4, 041a/7
 hāđına-i u.+ sı olmamağıla 044b/25
 kırye-i u.+ da 031b/1

uğle [Ar.] Engel, tutukluk
 u.+ si 048a/9

uğr [Ar.] Diyet adına verilen bedel
 u. 049a/5
 nışf-ı u.+ ını 048b/4, 048b/18

uğkūğ [Ar.] Anne ve babaya asi olma
 u.+ ınıñ 055a/13, 055b/4

ulā [Ar.] Birinci, ilk
 u.+ yum 039b/24
 belde-i u.+ ya 041a/4
 kırye-i u.+ ya 031b/2

ulemā [Ar.] Alimler, bilginler
 u. 054a/20, 054b/16

ˆu.+ dan 054a/13, 054a/19, 054b/14,
054b/20

ˆu.+ yı 058a/12, 058a/14

ur - [T.] Vurmak

u.- ıılır 052b/15, 052b/19, 052b/21

uydur - [T.] Uymasını sağlamak

u.- up 054a/4

Ü

übāb [Ar.] Cemaat, topluluk

ü. 059b/5

üç [T.] Üç

ü. 031a/1, 031a/4, 031a/8, 031a/9,
031a/13, 031a/15, 031a/17, 031a/20,
031a/23, 031a/25, 031b/4, 031b/7, 031b/9,
031b/13, 031b/17, 031b/18, 031b/19,
031b/21, 031b/22, 035b/5, 037b/5, 039b/25,
041b/20, 042b/9, 052b/2, 052b/5, 055b/17,
055b/18, 055b/19, 059b/23

ümm-i veled [Ar.] Çocuk anası bulunan
satılmaz cariye

ü.+ i 035a/8, 035a/10, 035b/11,
035b/13, 035b/21, 037b/8, 039a/20

ü. olmağıla 039a/22

ü. olmuş olur 036a/20

ü.+ i olmuş olur 049a/9

ü.+ i olup 048b/3, 049a/12

ü.+ i olur 037a/4

ümmet [Ar.] Bir peygambere inanıp bağlanan
cemaat

ü.- i Muhammedden olmayayum
052a/4

üzere [T.] Amaç, şart bildiren zarf

ü. 031b/12, 032a/9, 032b/4, 033a/7,
033a/12, 033a/16, 033a/21, 033b/1, 033b/11,
034b/10, 036b/3, 036b/7, 036b/16, 038a/2,
038b/20, 039a/13, 039a/21, 039a/25, 039b/9,
039b/12, 039b/15, 039b/19, 040a/9, 040a/15,
040a/20, 040b/3, 040b/12, 040b/17, 040b/26,

041a/6, 044b/23, 045a/8, 046a/2, 049a/2,
049a/8, 050a/16, 050a/18, 050a/22, 050b/1,
050b/8, 053a/4, 057b/4, 058a/20, 058b/5,
058b/21, 059b/16, 059b/20, 059b/24, 060a/4,
060a/10, 060a/19, 060a/21, 060a/22, 060a/23,
060b/2, 060b/6

üzeri [T.] Üst, vücut, beden

ü.+ me 032a/4

ü.+ ne 032a/25, 032b/7, 032b/10,
032b/13, 032b/16, 032b/23, 033a/23, 033b/5,
033b/6, 033b/20, 033b/24, 034a/10, 034a/13,
034a/15, 034a/19, 034a/24, 034b/1, 034b/12,
034b/18, 034b/22, 037b/19, 038b/1, 038b/5,
041a/13, 041a/19, 041a/22, 041b/9, 041b/14,
042a/15, 042a/19, 042a/24, 042b/5, 042b/10,
042b/14, 042b/20, 043a/5, 043a/11, 043a/14,
043a/17, 043b/3, 043b/5, 043b/6, 043b/11,
043b/23, 044a/1, 044a/3, 044a/5, 044a/21,
044a/24, 044a/25, 044b/1, 044b/8, 044b/9,
044b/11, 044b/19, 045a/3, 045a/11, 045a/19,
045b/1, 045b/7, 046a/20, 051b/8, 052b/10,
052b/11, 055a/5, 055a/12, 056a/17, 059b/13,
060a/14

ü.+ lerine 044a/8, 044a/10, 044a/14,
044a/17, 044a/20, 044a/22, 044b/4

ü.+ me olsun 031b/20, 031b/23,
032a/1, 032a/3, 032a/4, 032a/7

V

vācibü'l-ḳatl [Ar.] Öldürülmesi gerekli olan

v. 054a/8

vāfiye [Ar.] Tam, bütün

tereke-i v.+ sinden 046a/16

vāḳı' [Ar.] Olan, gerçekleşen

v. olduğda 056a/14

v. olmamak 034b/8

v. olur 034a/12, 034b/10

vāḳıf [Ar.] Bir şeyden haberi olan, bilen

v. 057a/1

vākıfe [Ar.] vākıf kelimesinin müennes şekli (bk. vākıf)

v. olduğu 032a/19
v. olduğda 033b/25, 034a/3, 034a/11, 035a/4

vakt [Ar.] Vakit, zaman

v.- i bey'den 036b/12, 037a/1
v.- i di'vetden 036b/1
v.- i i'tākda 047b/6
v.- i tezevvücden 037a/6
v.- i tezv'icden 036a/17
v.- i vaṭy'ından 037b/6

vālī [Ar.] Bir vilayeti idare eden en büyük memur

v. 060a/13, 060b/3

vālide [Ar.] Doğuran, anne

v.+ si 038b/16, 050b/10

Vallahi [Ar.] Allah için, Allah hakkı için

V. 032a/21, 051a/23, 051b/1, 058a/12

var - [T.] Varmak

v. 049b/9
v.- an 058a/20
v.- dı ise 051b/16, 051b/17
v.- duḡda 041a/22, 054a/5, 058b/19
v.- duḡlarında 058a/19
v.- inca 058a/13
v.- madısa 052a/7
v.- mamaḡa 056a/14
v.- masa 052a/6
v.- mayup 031b/12
v.- mazzam 052a/4
v.- sa 051b/15
v.- up 031b/2, 031b/12, 040b/14, 041b/8, 041b/13, 041b/23, 042a/3, 042a/14, 042a/19, 042a/24, 042b/4, 042b/20, 055a/4, 059b/7
v.- ur olsa 057b/1
v.- ursam 051b/13

var [T.] Mevcut olan

v. ise 059b/13

v.+ dur 045b/4, 046a/2, 056a/20, 059b/11

vāriṣ [Ar.] Mirasçı

v.+ i 047a/18
v.+ leri 046a/14
v.+ lerinden 046a/16
v.- i ma'rūfı olmaḡıla 050b/4
v. olur 032b/22, 035b/19, 035b/24, 036a/1,
036a/12, 037b/1, 037b/4, 037b/11, 050b/23, 051a/20
v. olurlar 050b/13
v. olurum 050b/17

vāriṣe [Ar.] vāriṣ kelimesinin müennes şekli (bk. vāriṣ)

v. olmaḡ 033a/4
v. olur 033a/3

vāṣıl [Ar.] Erişen, ulaşan

v. olduğu 035b/2
v. olmasa 035a/2

vaṣī [Ar.] Bir yetimin malını idare eden kimse

v.+ leri 045a/15, 046a/10
v.+ si 039a/13, 040b/25, 044b/14, 045b/11

vaṭy [Ar.] Çiftleşme

v. 037a/22, 037a/26, 037b/6, 048b/1, 048b/12, 049a/10
v.+ ı 049a/5
v.+ 'ı 037a/26, 046b/22
v.+ 'ına 032a/22
v.+ 'ını 037a/17
vaḡt-i v.+ 'ından 037b/6
v. édüp 035b/15, 036a/9, 036b/3, 036b/8, 036b/17, 037a/12, 037a/14, 037a/16, 037a/18, 037b/20, 048a/23, 048b/7, 048b/15, 048b/22, 049a/15, 052b/13
v. étdükden 035a/14, 035a/18, 035a/23, 049a/3
v. etmek 048b/6, 049b/20, 049b/22
v. étmek 035a/16
v. eylemese 032a/23

v. eylese 048b/18, 052b/4, 052b/7,
053a/2,
053a/12

vaz'-ı haml [Ar.] Çocuk doğurma, doğum yapma

v. 035b/8
v. edinceye 032b/11
v. édüp 053a/5

ve [Ar.] Ve

v. 031a/25, 031b/1, 031b/5, 031b/10,
032a/24, 032a/25, 032b/4, 032b/5, 032b/9,
032b/25, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/20,
033a/24, 033b/6, 033b/10, 033b/11, 034a/18,
034a/23, 034a/25, 035a/1, 035a/18, 035a/23,
036b/3, 036b/7, 036b/12, 036b/16, 036b/21,
037a/1, 037a/11, 037a/19, 037a/22, 037a/26,
037b/6, 037b/9, 037b/20, 038a/4, 038a/8,
038a/11, 038a/12, 038a/16, 038a/20, 038a/22,
038a/24, 038a/25, 038b/4, 038b/10, 038b/12,
038b/13, 038b/15, 038b/17, 038b/24, 039a/1,
039a/9, 039a/11, 039a/19, 040a/6, 040a/8,
040a/22, 040b/2, 040b/3, 042a/5, 042a/10,
042a/20, 042a/21, 042a/25, 042b/21,
042b/25, 043a/18, 043b/10, 043b/11,
043b/14, 043b/18, 043b/22, 044a/7, 044a/8,
044a/10, 044a/12, 044a/20, 044a/22, 044b/2,
044b/3, 044b/4, 044b/21, 045a/5, 045a/15,
045a/18, 045a/20, 045a/21, 045a/25, 045b/8,
045b/13, 045b/17, 045b/20, 045b/23, 046a/5,
046a/12, 046a/21, 047a/6, 047b/10, 047b/20,
047b/21, 048a/17, 048b/1, 048b/3, 048b/11,
048b/12, 048b/16, 049a/2, 049a/4, 049a/10,
049a/14, 049a/24, 049b/16, 049b/20, 050b/6,
050b/7, 050b/25, 051a/2, 051a/3, 051a/4,
051a/5, 051a/6, 051a/7, 051a/10, 051a/15,
051b/3, 051b/6, 051b/8, 051b/13, 051b/17,
051b/22, 051b/25, 052a/2, 052a/7, 052b/7,
052b/8, 052b/13, 052b/15, 053a/10, 053a/11,
053a/14, 053a/16, 053a/22, 053b/2, 053b/3,
053b/6, 053b/7, 053b/18, 053b/19, 054a/3,
054a/20, 054a/23, 054b/10, 054b/13,
054b/16, 054b/21, 054b/25, 055a/1, 055a/8,
055a/11, 055a/18, 055a/20, 055a/22, 055b/1,
055b/2, 056a/2, 056a/3, 056a/4, 056a/12,
056a/13, 056a/18, 056a/19, 056a/21, 056a/22,

056a/24, 056b/2, 056b/7, 056b/9, 056b/16,
056b/17, 056b/22, 056b/23, 056b/24,
056b/25, 056b/27, 057a/3, 057a/17, 057a/18,
057a/19, 057b/8, 057b/11, 057b/13, 057b/18,
057b/21, 057b/23, 057b/25, 058a/3, 058a/4,
058a/7, 058a/9, 058a/10, 058a/16, 058a/18,
058a/21, 058a/24, 058b/1, 058b/8, 058b/11,
058b/12, 058b/14, 058b/16, 058b/17,
058b/22, 058b/24, 058b/25, 059a/3, 059a/4,
059a/6, 059a/8, 059a/10, 059a/12, 059a/13,
059a/14, 059a/18, 059a/20, 059a/21, 059a/23,
059a/25, 059b/2, 059b/3, 059b/5, 059b/8,
060a/3, 060a/12, 060a/17, 060b/1, 060b/13,
060b/14, 060b/15, 060b/16, 060b/17,
060b/20, 060b/24, 060b/25

vech [Ar.] Sebep, vesile, yol

v. 058b/5
v.+ i 031b/11
v.+ le 044a/10, 044a/14, 044a/17
v.- i meşrûh 060a/19
v.- i muharrer 034b/10, 045a/8,
046a/2, 049a/8, 050b/8, 057b/4, 059b/16,
059b/19, 059b/24, 060a/10, 060a/23
v.- i şer'i 053a/4, 057a/23, 060a/4,
060a/22

vech-i muharrer [Ar.] Yazıldığı sebep

v.- i muharrer 034b/10, 045a/8,
046a/2, 049a/8, 050b/8, 057b/4, 059b/16,
059b/19, 059b/24, 060a/10, 060a/23

vech-i şer'i [Ar.] Kanunî yol

v.- i şer'i 053a/4, 057a/23, 060a/4,
060a/22

vedî'at [Ar.] Emanet

v. olan 042a/8

vefât [Ar.] Ölüm, ölme

v.+ ı 035b/1, 035b/2

vekıyye [Ar.] Dört yüz dirheme eşit olan tartı ölçüsü

v. 052a/16

velā [Ar.] Efendisinin azat ettiği köle ve cariyesine olan yakınlık ve onlar üzerindeki hakkı

v. 050b/12, 050b/17, 050b/22, 051a/20

veled [Ar.] Çocuk

v. 033b/6, 033b/7, 033b/12, 035b/11, 035b/15, 035b/16, 035b/18, 035b/19, 035b/20, 035b/21, 035b/22, 035b/25, 036a/1, 036a/3, 036a/5, 036a/6, 036a/9, 036a/10, 036a/11, 036a/12, 036a/15, 036a/16, 036a/18, 036a/19, 036a/22, 036b/1, 036b/4, 036b/8, 036b/13, 036b/17, 036b/22, 037a/2, 037a/6, 037a/9, 037a/10, 037a/12, 037a/15, 037a/17, 037a/18, 037a/23, 037a/25, 037a/26, 037b/1, 037b/3, 037b/4, 037b/7, 037b/11, 037b/14, 037b/17, 037b/20, 037b/22, 037b/23, 046b/4, 046b/6, 046b/11, 046b/12, 047a/11, 048a/20, 048a/21, 048b/1, 048b/2, 048b/8, 048b/10, 048b/13, 048b/15, 048b/25, 049a/7, 049a/8, 049a/11, 049a/15, 049a/25, 049b/2, 049b/5, 049b/8

v.+ i 033b/10, 036b/10, 036b/19, 046b/12, 048b/8, 048b/20, 049a/1, 049b/5, 049b/8

v.+ üñ 033b/8, 033b/13, 035b/12, 035b/16, 036a/4, 036a/15, 036a/19, 036a/23, 036b/2, 036b/6, 036b/11, 036b/20, 036b/23, 037a/3, 037a/7, 037a/13, 037a/15, 037a/20, 037a/23, 037a/26, 037b/24, 048b/2, 049a/17, 053a/5

v.+ idür 048b/11

v.- i merķūmı 046b/5, 048b/11

v.- i mezbūr 033b/8, 035b/24, 036a/14, 037b/11, 049a/11, 049a/16

v.- i mezbūrı 036b/5, 048b/16, 049b/1

v.- i mezbūruñ 036a/7, 037b/7, 037b/14, 037b/18, 037b/20

v.- i şağiri 044b/10

v.- i şağirini 033a/15

v.- i zeker 036a/13

v.- i zinā 053b/13

ümm-i v.+ i 035a/8, 035a/10, 035b/11, 035b/13, 035b/21, 037b/8, 039a/20

ümm-i v.+ i olmuş olur 049a/9

ümm-i v.+ i olup 048b/3, 049a/12

ümm-i v.+ i olur 037a/4

ümm-i v. olmağıla 039a/22

ümm-i v. olmuş olur 036a/20

Velid [Ar.] Erkek adı

V.+ e 051a/6

V.+ i 051a/4

veliyy-i akreb [Ar.] Velayet altında bulunan kimseye hısımlık derecesi en yakın olan kimse

v.- i akrebi 034b/15

veliyyü'l-emr [Ar.] Emir sahibi, hükümdar

emr-i v. 053a/23

vér - [T.] Vermek

v. 038a/22, 038b/9, 042a/12, 052a/10

v.- düği 041b/15

v.- dükde 056a/15, 060b/3

v.- dükden 051a/25

v.- eyüm 034a/15, 046b/7, 051b/1

v.- mek 051b/3

v.- memege 034a/21, 039b/24,

041b/10, 043a/2

v.- memegile 034a/21, 041a/12

v.- mese 034a/19

v.- se 034b/10, 050b/9

v.- üp 041b/12, 041b/19, 046a/20,

046a/22

v.- ürüm 052a/10

verese [Ar.] Mirasçılar

v. 049a/18, 050a/14

v.+ si 032b/14, 032b/18, 033a/5,

042b/17, 043a/21, 046a/15, 046b/11, 048a/2, 048a/10, 048a/20, 049a/20, 049a/23, 050a/24, 060b/3

v.+ sini 049a/17

v.+ ye 050a/14

v.+ yi 046b/13

sā'ir-i v.+ si 041b/21

veya [Ar.-Far.] Veya

v. 053a/6

vezir [Ar.] Vezir

v. olursam 058a/12

vücūd [Ar.] Vücut
v.+ a 058b/6

Y

yā [Far.] Ya, veya
y. 050b/7, 056b/14, 060a/13

yābān [Far.] Yabancı yer, kimse
y.+ larda 040a/2

yağ [T.] Yağ
y. 052a/16

yāhūd [Far.] Veya, ya da
y. 038b/8, 041b/4, 047a/24, 056b/5,
060a/24

Yahūdī [Ar.] Hz. Musa dinine mensup olan
kimse
y. 054b/1, 059a/16
y.+ den 055b/23
Zeyd-i y.+ nūj 059a/25

yalan [T.] Yalan, gerçek dışı
y. 053b/22, 055b/25

yalnız I [T.] Tek başına
y. 031a/6, 040a/2

yalnız II [T.] Sadece
y. 044a/19, 044a/21, 044a/24, 044b/1,
044b/7, 044b/9, 059b/9

yan [T.] Beraber, birlikte
y.+ ına 052a/20, 053a/25, 054a/4,
056a/9
y.+ ında 038b/19, 039a/6, 039a/17,
040a/24, 058b/21
y.+ uma 052a/19

yapış - [T.] Tutmak, tutunmak
y.- up 056a/10

yarın [T.] Bir sonraki gün, yarın
y. 059a/10

yaş [T.] Doğumdan itibaren geçen ve yıl
birimiyle ölçülen zaman
y.+ ında 038b/22, 039a/20, 039b/4,
039b/18, 039b/22, 039b/25, 042b/9, 043a/3,
052b/23
y.+ ında olup 048a/14
y.+ ını 039b/9, 039b/12, 039b/15,
040a/21

yat - [T.] Yatmak
y.- up 040a/2

yaz - [T.] Yazmak
y.- mayup 034b/9
y.- up 034b/9
y.- ılmış olmağıla 055a/4

ye - [T.] Yemek
y. 054b/16
y.- me 057a/12
y.- rsin 054b/13, 054b/15, 055b/9

yed [Ar.] El, zimmet
y.+ inde 041b/21, 041b/24, 042a/3,
044b/15, 045a/15, 045b/11, 059b/25,
060b/22, 061a/2
y.+ inden 057a/17, 057a/21
y.+ ini 059b/25
y.+ lerinde 046a/11
y.+ ümde 045b/4, 046a/2
kaṭ'-ı y. 059b/17, 060a/7, 060a/11

yedi [T.] Yedi
y. 033a/15, 033a/20, 033a/25,
033b/11, 033b/13, 039b/9, 040a/21, 052b/23

yemîn [Ar.] Yemin, ant
y. 052a/7
kefaret-i y. 051b/12
kefâret-i y. 051a/23, 051a/25, 051b/4,
051b/16, 051b/21, 052a/3, 052a/8
y. édüp 051b/1
y. étdükden 051a/24

y. olmak 051b/11, 051b/15, 051b/20,
052a/3

yer [T.] Bulunulan, yaşanılan, oturulan
kent, kasaba, köy gibi yerleşim alanı.
y.+ de 056a/10
y.+ e 052a/10, 055b/25, 056b/16

yestehle - [?] Büyük abdest yapmak
dışkılamak
y.- r 059a/2
y.- yeyüm 054b/18, 055b/7, 058a/22,
058a/23, 058b/24
y.- yüm 059a/2

yevm [Ar.] Gün
y.- i 'arefede 059a/9
y.- i huşümetde 036b/6, 036b/11,
036b/20

yevmî [Ar.] Günlük
y. 041b/9, 041b/14, 042a/19, 042a/24,
042b/5, 042b/15, 042b/21, 043a/15, 043a/18,
044b/11, 044b/16, 045a/19, 045b/1, 045b/12,
045b/19, 046a/5

yıkıl - [T.] İstenmeyen bir yerden gitmek,
defolmak
y. 049b/9

yıl [T.] Yıl, sene
y.+ lık 041b/19

yine [T.] Bir daha, tekrar
y. 031a/12, 031a/16

yit - [T.] Yitmek, kaybolmak
y.- er 059b/12

yoğsa [T.] Yoksa
y. 035b/1, 043b/5, 044a/20, 044a/25,
044b/8

yok [T.] Mevcut olmayan, bulunmayan
y. 058a/25
y.+ dur 039a/23, 054b/10, 057b/20,
059b/12

y.+ iken 039b/6, 041b/5, 043b/7,
045b/24

yol [T.] Yol
y.+ da 053a/20
y.+ ını 056a/23

yüri - [T.] Yürümek
y. 057a/12

yüz I [T.] Yüz sayısı
y. 048a/14, 050b/1, 050b/2, 052a/19,
052a/21, 052b/15, 052b/19, 052b/21, 059b/23

yüz II [T.] Surat, çehre
y.+ ine 055a/11

Z

zâbiṭ [Ar.] Eskiden orduda rütbesi teğmenden
binbaşıya kadar olan subay
z.+ i 055a/3, 056b/20
z.+ ümdan 057b/12

zafer [Ar.] Yenme, üstün gelme
z. 060a/18

zâhir [Ar.] Görünen, açıkça belli
z. olduğdan 060a/13
z. olunca 053a/11, 053a/15, 053a/17,
056b/2
z. olmağıla 034b/26, 050a/7
z. olsa 032b/11, 050a/5

zahmet [Ar.] Sıkıntı, rahatsızlık
z.+ ine 034a/22

za'if [Ar.] Zayıf, güçsüz olan
z.+ i olup 060b/5

zâ'il [Ar.] Yok olan, sona eren
z. 048a/11

za'im [Ar.] Tımar sahibi olan
z. olmayan 049b/25

- zālim** [Ar.] Zulmeden
z. 054a/1, 054a/3
- zamān** [Ar.] Zaman vakit
z. 031a/20, 031a/22, 034b/3, 051b/1
z.+ da 031a/19
- zāmān** [Ar.] Haksız bir fiille meydana gelen zararı ödeme ve kefil olma durumu
z. 042a/9, 048b/4, 049a/13, 052b/16, 053a/8
- zāmin** [Ar.] Verilen zararı ödemek zorunda olan kimse, kefil
z. olduğdan 034a/11
z. olmasa 033b/21
z. olsa 034b/23
z. olur 036b/6, 036b/11, 036b/20
- zāmīne** [Ar.] zāmin kelimesinin müennes şekli (bk. zāmin)
z. olmayup 033b/25
z. olup 034b/12, 034b/18
- zāniye** [Ar.] Zina eden kadın
z. 053b/5, 053b/8
- zarar** [Ar.] Zarar
z. 040a/23
- zāt-ı hayz** [Ar.] Hayz gören kadın
z. 035b/3
- ze'āmet** [Ar.] Osmanlılar zamanında sipahilere verilen en büyük tımar
z.+ e 050a/1, 050a/2
- zacr** [Ar.] Zor kullanarak engel olma, yasaklama
z. 056a/3
z. olunur 055a/7
- zeker** [Ar.] Erkek, erkeklik organı
z. 053b/6
veled-i z. 036a/13
- zevc** [Ar.] Bir kadının nikâhlı eşi, koca
z.+ i 032a/24, 032a/25, 032b/3, 032b/9, 032b/13, 032b/16, 032b/23, 033a/1, 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/19, 033a/24, 033b/5, 033b/10, 033b/15, 033b/20, 033b/23, 034a/2, 034a/13, 034a/18, 034a/23, 034b/11, 035a/6, 035a/12, 035a/17, 035a/22, 035a/25, 036b/16, 039a/24, 040a/19, 040b/16, 040b/26, 041a/5, 041a/17, 044b/13, 045a/13, 045b/10, 047a/25, 056b/18, 057a/24
z.- i āherden 041a/21
z.- i muṭallīkī 039b/3, 039b/11, 039b/25, 040a/14, 040b/1, 043a/14, 043a/17, 044b/10, 044b/22, 045a/6, 045a/10, 045b/5
- zevce** [Ar.] Bir erkeğin nikâhlı eşi
z.+ m 052b/8
z.+ ŋ 034b/6
z.+ ŋi 041b/2
z.+ si 031a/3, 031a/10, 031a/19, 031b/6, 031b/21, 032a/9, 032a/13, 032a/17, 032a/21, 032b/6, 033b/17, 034a/5, 034a/9, 034b/1, 035b/7, 035b/8, 036b/25, 037a/8, 037a/16, 037b/2, 037b/4, 037b/9, 037b/19, 039b/21, 040a/4, 041a/14, 041a/20, 041a/25, 041b/4, 041b/7, 041b/12, 041b/19, 041b/22, 042a/2, 042a/6, 042a/11, 042a/13, 042a/18, 042a/23, 042b/3, 042b/19, 043a/6, 043b/24, 044a/4, 046b/23, 048a/22, 048b/5, 048b/7, 049a/6, 051a/2, 051a/7, 051b/17, 052a/24, 052b/2, 052b/5, 053a/1, 053a/11, 053a/25, 053b/4, 053b/8, 054b/4, 054b/7, 055a/16, 056a/9, 056b/7, 056b/15, 057a/22, 057b/2
z.+ sile 031b/4
z.- i medḥūlbihāsi 034b/21, 035b/3, 037b/12, 037b/15, 043a/7
z.- i muṭallīkası 043a/11
z.+ m olduḡ 034b/4
z.+ m olur 034b/2
- zevciyyet** [Ar.] Karı-kocalık
z.+ e 041b/25, 042a/5
- Zeyd** [Ar.] Erkek adı
Z. 031a/1, 031a/3, 031a/5, 031a/6, 031a/9, 031a/11, 031a/12, 031a/14, 031a/15, 031a/17, 031a/19, 031a/22, 031a/23, 031a/24, 031a/25, 031b/3, 031b/4, 031b/6, 031b/9,

031b/10, 031b/15, 031b/17, 031b/20,
 031b/23, 031b/24, 032a/2, 032a/3, 032a/6,
 032a/9, 032a/10, 032a/13, 032a/15, 032a/17,
 032a/19, 032a/21, 032a/24, 032a/25, 032b/3,
 032b/6, 032b/9, 032b/13, 032b/16, 032b/19,
 032b/22, 032b/23, 032b/24, 033a/1, 033a/2,
 033a/6, 033a/10, 033a/14, 033a/20, 033a/22,
 033a/24, 033b/3, 033b/5, 033b/10, 033b/15,
 033b/17, 033b/18, 033b/19, 033b/23, 034a/2,
 034a/5, 034a/8, 034a/10, 034a/13, 034a/14,
 034a/16, 034a/18, 034a/20, 034a/23, 034b/1,
 034b/4, 034b/6, 034b/11, 034b/14, 034b/17,
 034b/18, 034b/20, 034b/24, 035a/1, 035a/8,
 035a/10, 035a/12, 035a/15, 035a/16, 035a/17,
 035a/18, 035a/20, 035a/22, 035a/23, 035a/25,
 035b/3, 035b/7, 035b/8, 035b/11, 035b/14,
 035b/15, 035b/18, 035b/19, 035b/21,
 035b/23, 035b/25, 036a/2, 036a/3, 036a/6,
 036a/8, 036a/9, 036a/11, 036a/12, 036a/14,
 036a/15, 036a/16, 036a/18, 036a/20, 036a/22,
 036a/23, 036a/25, 036b/3, 036b/5, 036b/6,
 036b/12, 036b/13, 036b/14, 036b/16,
 036b/19, 036b/21, 036b/22, 036b/24, 037a/2,
 037a/5, 037a/7, 037a/10, 037a/11, 037a/13,
 037a/16, 037a/17, 037a/22, 037a/24, 037a/26,
 037b/1, 037b/4, 037b/9, 037b/12, 037b/15,
 037b/17, 037b/19, 037b/23, 038a/20,
 038a/24, 038b/9, 039b/4, 039b/9, 039b/13,
 039b/21, 039b/23, 040a/3, 040a/4, 040a/7,
 040a/16, 040a/18, 040b/4, 040b/6, 040b/8,
 040b/10, 040b/11, 040b/14, 040b/15,
 040b/21, 040b/22, 040b/23, 041a/1, 041a/2,
 041a/3, 041a/10, 041a/11, 041a/13, 041a/19,
 041a/22, 041a/25, 041b/1, 041b/3, 041b/5,
 041b/7, 041b/9, 041b/10, 041b/11, 041b/13,
 041b/14, 041b/16, 041b/18, 041b/20,
 041b/22, 042a/2, 042a/6, 042a/10, 042a/11,
 042a/13, 042a/14, 042a/15, 042a/16, 042a/18,
 042a/19, 042a/21, 042a/23, 042a/24, 042b/1,
 042b/3, 042b/4, 042b/6, 042b/9, 042b/11,
 042b/12, 042b/14, 042b/17, 042b/19,
 042b/20, 042b/22, 042b/23, 043a/2, 043a/7,
 043a/9, 043a/14, 043a/17, 043a/22, 043b/1,
 043b/5, 043b/6, 043b/10, 043b/12, 043b/14,
 043b/15, 043b/18, 044a/1, 044b/11, 044b/12,
 044b/19, 044b/21, 044b/25, 045a/1, 045a/3,
 045a/11, 045b/7, 045b/17, 045b/21, 046a/9,

046a/14, 046a/18, 046a/20, 046a/23, 046a/24,
 046a/25, 046b/3, 046b/5, 046b/7, 046b/9,
 046b/10, 046b/14, 046b/15, 046b/16,
 046b/18, 046b/20, 046b/25, 047a/2, 047a/3,
 047a/4, 047a/5, 047a/7, 047a/9, 047a/10,
 047a/12, 047a/14, 047a/15, 047a/17, 047a/20,
 047a/22, 047a/25, 047b/2, 047b/3, 047b/6,
 047b/14, 047b/19, 047b/21, 047b/22,
 047b/23, 047b/25, 048a/1, 048a/3, 048a/4,
 048a/7, 048a/11, 048a/19, 048a/22, 048a/25,
 048b/2, 048b/5, 048b/7, 048b/9, 048b/12,
 048b/14, 048b/17, 048b/19, 048b/20,
 048b/21, 049a/1, 049a/2, 049a/3, 049a/6,
 049a/9, 049a/11, 049a/13, 049a/15, 049a/16,
 049a/19, 049a/20, 049a/22, 049a/23, 049a/24,
 049b/1, 049b/3, 049b/5, 049b/6, 049b/7,
 049b/8, 049b/9, 049b/10, 049b/12, 049b/13,
 049b/14, 049b/17, 049b/18, 049b/19,
 049b/21, 049b/22, 049b/23, 049b/24,
 049b/25, 050a/1, 050a/2, 050a/3, 050a/6,
 050a/8, 050a/9, 050a/10, 050a/11, 050a/13,
 050a/15, 050a/18, 050a/20, 050a/21, 050a/23,
 050a/25, 050b/2, 050b/14, 050b/24, 051a/2,
 051a/7, 051a/13, 051a/21, 051a/23, 051a/25,
 051b/5, 051b/9, 051b/13, 051b/17, 051b/22,
 051b/23, 051b/25, 052a/2, 052a/4, 052a/5,
 052a/8, 052a/11, 052a/12, 052a/14, 052a/17,
 052a/19, 052a/20, 052b/1, 052b/3, 052b/5,
 052b/8, 052b/10, 052b/12, 052b/16, 053a/9,
 053a/11, 053a/13, 053a/15, 053a/17, 053b/2,
 053b/4, 053b/5, 053b/8, 053b/11, 053b/15,
 053b/16, 053b/19, 053b/22, 053b/24, 054a/1,
 054a/4, 054a/6, 054a/8, 054a/9, 054a/11,
 054a/12, 054a/13, 054a/15, 054a/16, 054a/17,
 054a/19, 054a/20, 054a/22, 054a/23, 054a/25,
 054b/2, 054b/3, 054b/4, 054b/5, 054b/7,
 054b/8, 054b/9, 054b/12, 054b/14, 054b/16,
 054b/17, 054b/19, 054b/21, 055a/1, 055a/9,
 055a/11, 055a/14, 055a/15, 055a/17, 055a/24,
 055b/3, 055b/5, 055b/8, 055b/9, 055b/18,
 055b/20, 055b/22, 056a/1, 056a/4, 056a/5,
 056a/11, 056a/15, 056a/16, 056a/19, 056a/22,
 056b/5, 056b/7, 056b/12, 056b/15, 056b/20,
 056b/24, 056b/27, 057a/1, 057a/3, 057a/18,
 057a/20, 057a/22, 057b/2, 057b/3, 057b/4,
 057b/6, 057b/25, 058a/4, 058a/12, 058a/15,
 058a/25, 058b/2, 058b/3, 058b/4, 058b/5,

058b/7, 058b/8, 058b/9, 058b/13, 058b/14, 058b/15, 058b/23, 058b/25, 059a/3, 059a/9, 059a/13, 059a/16, 059a/18, 059a/20, 059a/22, 059b/7, 059b/10, 059b/12, 059b/14, 059b/17, 059b/20, 059b/22, 059b/24, 060a/1, 060a/3, 060a/7, 060a/10, 060a/11, 060a/14, 060a/18, 060a/21, 060b/7, 060b/11, 060b/14, 060b/18, 060b/22, 061a/2

Z.+ den 031a/13, 032b/2, 032b/5, 032b/8, 032b/11, 032b/12, 032b/14, 033a/1, 033a/6, 033a/9, 033a/10, 033a/13, 033a/14, 033a/18, 033a/20, 033a/24, 033b/9, 033b/13, 034a/1, 034a/17, 034a/25, 034b/3, 034b/14, 034b/19, 034b/23, 035b/12, 035b/17, 036a/4, 036a/15, 036a/19, 036a/23, 036b/2, 036b/18, 036b/24, 037a/3, 037a/7, 037a/12, 037a/13, 037a/15, 037a/20, 037a/24, 037a/25, 037a/26, 037b/7, 037b/14, 037b/18, 037b/20, 037b/21, 037b/24, 039a/18, 039a/20, 039b/11, 039b/22, 039b/25, 040a/5, 040a/14, 040b/1, 040b/7, 040b/12, 040b/23, 041a/24, 041b/2, 041b/6, 041b/17, 042a/17, 042b/7, 042b/23, 043a/9, 043a/10, 043a/13, 043a/16, 043a/20, 043a/21, 043b/25, 044b/10, 044b/21, 044b/23, 045a/6, 045a/9, 045a/10, 045a/12, 045b/5, 045b/9, 046a/23, 046b/8, 048b/3, 048b/8, 048b/10, 048b/13, 048b/15, 048b/18, 049a/8, 052a/13, 052a/18, 053a/12, 060a/9, 060a/24

Z.+ dendür 035b/16

Z.+ e 031a/4, 032a/9, 032b/1, 033a/3, 034a/14, 034a/19, 034b/9, 034b/16, 034b/25, 035a/4, 035b/19, 035b/24, 036a/1, 036a/12, 036b/16, 037b/1, 037b/4, 037b/11, 037b/21, 038a/17, 041a/12, 043a/8, 043b/1, 043b/17, 043b/20, 046b/22, 047a/23, 048a/24, 048b/3, 048b/23, 049a/13, 050a/17, 050a/19, 050a/20, 050a/23, 050b/17, 051a/22, 051a/24, 051b/3, 051b/10, 051b/15, 051b/19, 051b/24, 052a/2, 052a/6, 052a/9, 052a/23, 052a/24, 052b/1, 052b/4, 052b/7, 052b/17, 052b/19, 052b/20, 052b/23, 053a/10, 053a/14, 053a/16, 053b/1, 053b/3, 053b/5, 053b/7, 053b/10, 053b/11, 053b/16, 053b/17, 053b/18, 053b/20, 053b/23, 053b/24, 054a/2, 054a/4, 054a/5, 054a/7, 054a/9, 054a/10, 054a/12, 054a/13, 054a/14, 054a/15, 054a/17,

054a/18, 054a/19, 054a/21, 054a/22, 054a/24, 054b/1, 054b/2, 054b/4, 054b/5, 054b/6, 054b/7, 054b/9, 054b/10, 054b/12, 054b/15, 054b/17, 054b/18, 054b/20, 054b/22, 054b/25, 055a/2, 055a/7, 055a/9, 055a/10, 055a/13, 055a/15, 055a/17, 055a/19, 055a/21, 055a/23, 055a/25, 055b/2, 055b/4, 055b/6, 055b/8, 055b/9, 055b/19, 055b/23, 055b/25, 056a/2, 056a/6, 056a/7, 056a/10, 056a/12, 056a/14, 056a/18, 056a/21, 056a/23, 056b/3, 056b/7, 056b/9, 056b/11, 056b/17, 056b/21, 056b/25, 056b/27, 057a/2, 057a/4, 057a/6, 057a/8, 057a/12, 057a/23, 058a/2, 058a/5, 058a/14, 058a/15, 058a/18, 058b/1, 058b/6, 058b/7, 058b/10, 058b/17, 058b/20, 058b/24, 059a/4, 059a/8, 059a/14, 059a/17, 059a/19, 059a/21, 059a/24, 059b/1, 059b/3, 059b/5, 059b/11, 059b/14, 060a/7, 060b/8

Z.+ i 034b/7, 034b/26, 036b/23, 037a/19, 037a/26, 037b/24, 038a/18, 038a/23, 039b/10, 039b/20, 040b/9, 050b/22, 053b/9, 055b/16, 056b/14, 057b/5, 057b/24, 058b/2, 058b/20, 059a/4, 060b/3

Z.+ üñ 031a/6, 031b/18, 031b/21, 032b/19, 033a/4, 034a/7, 034a/9, 034a/14, 034b/21, 034b/25, 035a/3, 035a/13, 035b/11, 035b/13, 035b/17, 035b/20, 035b/21, 035b/24, 036a/1, 036a/5, 036a/10, 036a/13, 036a/24, 037a/3, 037a/21, 037b/2, 037b/8, 037b/10, 038a/2, 038a/16, 038a/17, 038a/20, 038a/22, 038b/26, 039b/10, 039b/19, 041a/2, 041a/14, 041a/15, 041a/17, 041a/20, 041a/25, 041b/1, 041b/15, 041b/24, 042a/3, 042a/7, 042a/11, 042a/22, 042b/2, 042b/7, 042b/25, 043a/11, 043b/3, 043b/23, 044a/4, 044a/5, 044a/8, 044a/24, 044b/4, 044b/7, 046a/15, 046b/1, 046b/11, 046b/23, 047a/18, 047b/1, 047b/24, 048a/18, 048a/20, 048b/3, 048b/24, 048b/25, 049a/9, 049a/12, 049b/15, 050a/5, 050a/7, 050b/5, 050b/7, 050b/15, 050b/16, 051a/10, 051a/13, 051b/5, 051b/7, 052b/9, 052b/11, 053a/7, 053a/18, 053a/22, 053a/23, 055a/3, 055b/18, 055b/25, 056a/14, 057a/8, 057a/10, 057a/16, 057a/17, 057a/21, 057a/24, 057b/2, 057b/9, 057b/11, 057b/16, 057b/17, 057b/19, 057b/22, 058a/7, 058a/19, 059a/11,

059b/9, 060a/16, 060a/23, 060b/3, 060b/9,
060b/12, 060b/19, 060b/24

Z.+ üндür 037b/17, 049b/19

Z.- i cāhil 054a/2

Z.- i deli 055a/19, 055a/21

Z.- i ecnebī 039a/16

Z.- i faķirün 043b/21, 044a/6, 044a/19

Z.- i mu'sir 047b/13

Z.- i mu'tik 050b/18

Z.- i muşan 052a/22, 052a/24,
052b/2

Z.- i müsirün 043b/9

Z.- i mücerred 032a/16, 039b/6,
045a/4, 047a/7, 052a/20

Z.- i müslim 035a/6, 037b/2, 044a/12,
053a/24, 054b/24, 055b/17, 056a/7, 056a/8,
056b/18, 058a/17, 058b/11, 058b/15, 059a/6,
059a/15, 059a/23, 059b/2, 059b/4

Z.- i müslim-i müteffādan 039a/24

Z.- i müslimün 057a/13, 057b/13,
060b/15

Z.- i müteffādan 040a/19, 040b/16,
040b/26, 044b/13, 045a/14, 045b/10

Z.- i müteffānuş 038b/16, 039a/19,
043a/5, 045b/22, 050b/4, 052b/25

Z.- i şağir 038b/4, 047b/5, 060a/5

Z.- i şağir-i faķirün 044a/15, 044a/22,
044b/1, 044b/5

Z.- i şağiri 038a/1, 039b/8, 039b/18

Z.- i şağirün 038a/4, 038a/15,
038a/19, 038b/12, 038b/25, 039a/7, 048a/16

Z.- i şaķi 060b/2

Z.- i yahūdün 059a/25

Z.- i zimmī 048a/13, 052b/18,
052b/20, 052b/22, 054b/11, 055a/6, 055a/8,
055b/1, 055b/7, 055b/14, 056b/2, 056b/9,
058b/18

Z.- i zimmīnün 043b/24

Z.- i zimmīye 056b/23

tereke-i Z.+ e 050b/9

Zeyneb [Ar.] Kadın adı

Z. 033b/23, 034b/12, 034b/15,
034b/17, 034b/18, 036b/17, 037a/14,
037a/17, 037a/23, 037a/26, 037b/20, 038a/6,
038a/8, 038a/12, 038a/18, 038b/2, 038b/18,
038b/20, 038b/22, 038b/23, 039a/3, 039a/6,

039a/9, 039a/11, 039a/12, 039b/2, 039b/8,
039b/12, 039b/14, 041a/2, 041a/3, 044a/3,
044a/10, 044b/15, 044b/19, 045a/2, 045a/11,
045a/20, 045a/22, 045a/25, 045b/2, 045b/3,
045b/12, 045b/14, 045b/25, 046a/17,
046a/18, 046b/2, 047b/8, 047b/10, 047b/11,
047b/16, 047b/17, 048a/17, 048b/8, 048b/10,
048b/15, 049a/7, 049a/8, 049a/11, 049a/12,
050b/20, 051a/2, 051a/5, 053b/13, 055b/11,
055b/12, 058a/22 Z.+ e 034b/14, 034b/20,
036b/18, 036b/25, 038b/8, 040b/17, 040b/26,
041a/6, 048b/9, 049a/7, 051a/9, 051a/12,
051a/17, 053b/21

Z.+ den 038a/11, 038a/14, 039a/7,
039a/12, 039a/14, 039b/1, 039b/10, 050b/20

Z.+ i 033a/20, 033a/25, 033b/1,
033b/2, 034b/11, 036b/15, 036b/17, 036b/18,
037a/14, 037a/16, 037a/18, 037a/21, 037b/9,
037b/19, 039b/12, 039b/13, 040a/15, 040b/2,
040b/3, 040b/8, 040b/16, 040b/20, 040b/23,
040b/26, 041a/2, 041a/4, 041a/6, 041a/7,
041a/8, 041a/9, 044b/21, 044b/23, 044b/25,
045a/1, 045a/5, 045a/7, 045b/13, 046b/3,
047b/16, 048a/8, 048a/12, 048a/15, 048b/7,
048b/15, 049a/10, 049a/25, 049b/20, 051a/8,
051a/9, 051a/15, 051a/19

Z.+ ün 037a/17, 037a/26, 040b/7,
040b/19, 040b/25, 040b/26, 041a/18, 043a/7,
043b/25, 044a/1, 044b/14, 044b/19, 045a/2,
045a/10, 045a/21, 045a/22, 045b/11,
045b/16, 047b/9, 049a/12, 052b/16, 053a/8,
055b/11

Z.- i bikrün 053a/7

Z.- i mu'tıķayı 051a/15

Z.- i müsire 038b/7, 045b/23

Z.- i müsireden 044a/2

Z.- i mücerred 045a/23, 046a/2

Z.- i müteffānuş 053b/12

Z.- i naşrāniyyeden 044a/13

Z.- i şağireyi 044b/18

Z.- i şāliha 040a/11

zıyā' [Ar.] Kayıp, kaybolma

z. 040a/2

zimmēt [Ar.] Sahip çıkma, koruma

z.+ inde 047a/2
z.+ inde olan 057a/19, 058b/25

zimmī [Ar.] İslam devleti tebaasında olan ve vergi veren Hristiyanlar, Yahudiler

z. 058b/18

z.+ ler 053b/2

‘Amr-ı z. 052b/24, 055a/4, 057a/13, 057b/14

‘Amr-ı z.+ nün 055b/17

‘Amr-ı z.+ ye 055a/22, 056b/21

Bekir-i z.+ ye 056b/19

Zeyd-i z. 048a/13, 052b/18, 052b/20, 052b/22, 054b/11, 055a/6, 055a/8, 055b/1, 055b/7, 055b/14, 056b/2, 056b/9, 058b/18

Zeyd-i z.+ nün 043b/24

Zeyd-i z.+ ye 056b/23

zinā [Ar.] Nikâhsız çiftleşme

z. 053a/20, 056b/5, 056b/8

z.+ dan 036a/11, 049a/7

ḥadd-i z. 052b/12, 052b/21

ḥadd-i z. olur 052b/17

mūcib-i z. 052b/10

veled-i z. 053b/13

z. édüp 036a/10, 037a/25, 048b/10, 049a/7, 052a/22, 052b/18, 059a/18

z. étdiği 053a/3

z. étdüğ 059a/19

z. etmedin 053a/20, 056b/8

z. eyledüm 052b/11

z. eyledüğ 052b/8

z. eylese 052a/24, 052b/1, 052b/17, 052b/20, 056b/25

zindān [Ar.] Karanlık yeraltı hapisanesi

z.+ da 053a/11, 053a/17

zīnet [Ar.] Kadınların süs olarak taktıkları yüzük, küpe, gerdanlık, iğne gibi altın, gümüş ve kıymetli taşlarla yapılmış kuyumculuk işleri

z.- i Hind 045a/19

zī-rahm-i mahrem [Ar.] Nikâhlanmaları haram olan soydan gelen akraba

z.+ i 038a/3

ziyāde [Ar.] Fazla, aşırı

z. 041b/9, 044b/11, 044b/16

z.+ yi 041b/10, 044b/12, 044b/16

z. olmayan 060b/5

zu‘m [Ar.] Sanma, zannetme

z.+ ıla 033a/4

zūhūr [Ar.] Meydana çıkma, görünme

z. édüp 050b/5

zūlmen [Ar.] Zulüm yaparak, haksızlıkla

z. 055b/17, 059a/10, 060a/25

zūlüm [Ar.] Zulüm, haksızlık, eziyet

z. 053a/22

maḳūle-i z. 060b/1

5. KAYNAKÇA

Akça, Hakan (2016), ‘‘Ankara İli Ağızları ile Eski Anadolu Türkçesinin Ünlü Yuvarlaklaşması Bakımından Karşılaştırılması’’, Gazi Türkiyat, Bahar S 18, s. 93-94.

Argunşah, Mustafa, (2017) ‘‘Osmanlı Konuşma Dili’’, *Dil Araştırmaları*, S 20, s.253-264.

Clauson, Gerard, (1972), *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteen Century Turkish*, Oxford: Oxford at the Clarendon Press.

Coşkun, Mustafa Volkan (2007), ‘‘Standart Türkçede Ses Olaylarının Sebep-Sonuç İlişkisi Çerçevesinde Yeniden Sınıflandırılması’’. 38. *ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi*, s. 348.

Çağbayır, Yaşar, (2017), *Ötüken Türkçe Sözlük*, (5 Cilt), Ötüken Yayınları, İstanbul.

Demirtaş, H. Necati, (1995) *Açıklamalı Osmanlı Fetvâları 1-2*, 1. Baskı, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.

DEVELLİOĞLU, Ferit, (2013) *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (30. Bs.), Ankara.

Eker, Süer (2007), ‘‘Türkçenin Sesbirimleri ve Belirgin Altsesbirimleri’’, *Turkology in Turkey*, Szeged, s. 181-191.

Erdem, Mehmet Dursun-Gül, Münteha (Güz 2006), ‘‘Kapalı E (è) Sesinin Anadolu Ağızları Açısından Eski Anadolu Türkçesindeki Durumu’’, *Karadeniz Araştırmaları*, S 11, s. 112-113.

ERDOĞAN, Mehmet (2019). *Fıkıh ve Hukuk Terimleri Sözlüğü*, Ensar Neşriyat, İstanbul.

Ergin, Muharrem (2013), *Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri İçin Türk Dil Bilgisi*, İstanbul, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, s. 85.

Gökçe, Aziz (2002), *Osmanlı Türkçesi Metinlerine Dil ve İmlâ (XVI., XVII. ve XVIII. Yüzyıl)*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s. 170.

Gürer, Gülsevin ve Boz, Erdoğan (2013), *Eski Anadolu Türkçesi* (3. Baskı), Gazi Kitabevi, Ankara, s. 61.

İpşirli, Mehmet, (1993) ‘‘Çatalcalı Ali Efendi’’, TDV İslam Ansiklopedisi, C 8, İstanbul, s. 234-235.

Kallek, Cengiz, (1995), ‘‘Fetâvâ-yı Ali Efendi’’, TDV İslam Ansiklopedisi, C 12, s. 438.

Kartallıoğlu, Yavuz, (2007) ‘‘Tanzimat Gramerlerinde Bazı Eklerin İmlası ve Dudak Uyumu ile İlgili Uyarılar’’, *Bilig*, S 3, s.85-106.

Kartallıoğlu, Yavuz, (2008) ‘‘Osmanlı Türkçesindeki Ekler Dudak Uyumuna Göre Nasıl Okunmalıdır?’’, *Turkish Studies*, Volume 3/6, s. 449-470.

Korkmaz, Zeynep (1992), *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları: 575, Ankara, s. 163.

KUBBEALTI LUGATI, (2019) <http://www.lugatim.com> internet adresi. (Erişim Tarihi: 19.06.2020)

Maytap, Fatma, (2019) Fetāvā-yı Ali Efendi (1b-30b) Giriş- inceleme-metin-dizin tıpkıbasım, Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi.

Şen, Mesut (2000), “Tarihî Şivelerde Ek Uyumsuzluğu Var mı?”, *IV. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II*, s. 1695.

TÜRK DİL KURUMU, (2018). Büyük Türkçe Sözlük. <http://www.tdk.gov.tr> internet adresi. (Erişim Tarihi: 19.06.2020)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI (2019). İslam Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr> internet adresi. (Erişim Tarihi: 19.06.2020)

Yakut, Esra, (1996) “Şeyhülİslām Çatalcalı Ali Efendi’nin Fetava-yı Ali Efendi Adlı Fetva Mecmuasına Göre Osmanlı Toplumunda Aile Kurumunun Oluşması ve Dağılması”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarih Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S 7, Ankara, s. 289.

6. TIPKIBASIM

A Nüshası

31a

31

کیروب ساکن اولسه زید محض خروج مراد اید بچک عورتی اوج
 طلاق بوش اولور می جواب اولماز **مسئله** قضاة طایفه سند
 زید زوجه سی هنده یا که منصب توجیه اولند قد سنی منصبه
 کونور رسم اوج طلاق بوش اول دیوب بعده زید منصب
 توجیه اولنوب زید منصبه کند که هندی کونور میوب
 یا که کند کند نصکره هند زید که اذ نسرا اول منصبه کتسه زید
 انجو کونور مک مراد ایدوب ایدوب منصبه هندی مساک
 مراد اید بچک شرط مزبوره بناء هند اوج طلاق بوش اولور
جواب اولماز **مسئله** زید فلان فعلی اشترسم عورتی اوج طلاق
 بوش اولسون دید کند سکر اول فعلی اشتریدن زوجه سی هند
 بر طلاق ایله تطلیق ایدوب عدلی منقضیه اولد قد نصکره زید
 اول فعلی اشتریب بعده هندی تزوج ایله زید اول فعلی بنه
 ایشلیک شرط مزبوره بناء زید دن اوج طلاق بوش اولور می
جواب اولماز **مسئله** زید قریه اهل ایستنه انجند که بو کون قریه
 چقماز سم عورتی اوج طلاق بوش اولسون دید کند نصکره زید
 اول کون قریه مزبوره دن جقوب برایکی کون دن صکره بنه کلمه
 زید محض خروج مراد اید بچک عورتی شرط مزبوره بناء اوج
 طلاق بوش اولور می جواب اولماز **مسئله** بر قریه اهل ایستند
 زید زوجه سی هنده اگر فلان زمانده بو قریه دن جعفر سم
 اوج طلاق بوش اول دید کند نصکره اول زمان کلمه بن هند
 بر طلاق ایله تطلیق ایدوب عدلی منقضیه اولد قد نصکره اول
 زمان کلوب لکن زید قریه دن کوچمیوب بعده اول زمان مز
 ابتدا که زید هندی تزوج ایلسه شرط مزبوره بناء اوج طلاق
 بوش اولور می جواب اولماز **مسئله** بر قریه اهل ایستند زید بو قریه
 کوچر سم عورتی اوج طلاق بوش اولسون دید کند نصکره زید اهل و عیال له

اول قریه دن انتقال و قریه اخرا ده توطن ایدوب لکن بعض
 احیانده قریه اولی به واروب کلسه عورقی بوئن اولور **الجواب**
 اولماز **مسئله** بریده اها لیسندن زید فلان کون بویده دن جفرتم
 عورتم اوج طلاق بوئن اولسون دبد کد نسکره زید اول کون **مسئله**
 بلده دن جقوب واثاث بدیک بر مقدارین کونروب بر قریه ده
 توطن ایند کد نسکره زید زوجه سی ایله بلده مزوره ده ترک
 ایند وکی اثاث یعنی نفل ایچون بلده مزوره به کلسه عورقی اوج
 طلاق بوئن اولور **الجواب** اولماز **مسئله** بریده اها لیسندن
 زید بویده ده ساکن اولور سم عورتم اوج طلاق بوئن اولسون
 دبد کد نسکره زید فی الحال اول بلده دن جقوب اهل و عیالیه
 بر قریه ده توطن ایدوب بعده بلده مزوره به ساکن اولوق **مسئله**
 اوزره وارمیوب ایچن بعض مصالح ایچون واروب کلسه شرط
 مزوره بناد عورقی اوج طلاق بوئن اولور **الجواب** اولماز **مسئله**
 دیدیکم اولسونمی دیمک عورتک بوئن اولسونمی دیمک مناسنه
 متعارف اولان بلده اها لیسندن زید عمره فلان فصلی اشلمک
 دیدیکم اولسونمی دبد کده عمر و دخی اولسون دیوب بعده عمر و
 اول فعلی اشلد کده زید بنم مراد اوج طلاق ایدی دیوب لکن عمر و
 حیات استیلا فده اوج طلاق مراد ایلماسه مجرد زیدک بویده ریمی
 ایله عمر وک عورقی اوج طلاق بوئن اولور **الجواب** اولماز **مسئله**
 زید فلان فصلی اشلمک طلاق نلته اوز ریمه اولسون دیوب
 بعده اول فعلی اسلسه زیدک زوجه سی اوج طلاق بوئن اولور
الجواب بویده دیمک عفرلنده عورتم اوج طلاق بوئن اولسون
 دیمک ایسه اولور **مسئله** مجرد اولان زید خیر ایچرم طلاق نلته اوزر
 اولسون دید کد نسکره زید هندی تزوج ایدوب بعده خیر ایچمه
 شرط مزوره بنا و هندی بوئن اولور **الجواب** اولماز **مسئله** مفهومی کلما

32

۳۲

اوزریمه اولسون دیمک عورتیم بوش اولسون دیمک معناسنه متعارف
 اولان بلده اها لیسندن زید اکر عمر و ایله بر دخی مکالمه ایدرسم مفهوم
 کلما اوزریمه اولسون دیوب بعده زید عمر و ایله مکالمه ایله
 عورتی بوش اولورمی **الجواب اولور مسئله** مفهوم کلما اوزریمه اوزر
 اولسون دیمک عورتیم بوش اولسون دیمک معناسنه متعارف
 اولان بلده اها لیسندن زید عمر و ایله مکالمه ایدرسم مفهوم کلما
 اوزریمه اولسون دیدکدن صکره عمر و ایله مکالمه ایدوب بعده
 هندمی تزوج ایلسه هند شرط مزبوره بتای بوش اولورمی **الجواب**
 اولماز **مسئله** زید اکر دیار کتمک اوزره ایکن زوجه سی هند زید
 بنی تطبیق ایله دیدکده زید برسنه تمامنه دک کلترسم ارادتك
 الکه اولسون دیوب کند کد نصکره برسنه به دک کلترسم
 هند برسنه تمام اولدینی مجلسده نفسی تطبیق ایدیکجه ممانه
 اولورمی **الجواب اولور مسئله** زید اکر دیار کیدر اولدقده زوجه
 هند فرق کونه دک کلترسم ارادتك الکه اولسون دیوب
 کند کد نصکره قوف کون مرور ایدوب زید کلترسم لکن هند
 فرق کون تمام اولدینی مجلسده سنه سولیا سنه زید مجرد
 بویله دیمکله هند بوش اولورمی **الجواب اولماز مسئله** زید زوجه
 هند شرب خمر ایدرسم ارادتك الکه اولسون دیدکد نصکره
 زید شرب خمر ایدوب هند واقفه اولدینی مجلسده ایدوب نفسی
 تطبیق اتماسه مجرد بویله دیمکله هند بوش اولورمی **الجواب**
 اولماز **مسئله** زید زوجه سی هنده والله دوشککه کبر میایم
 دیدکده ایلانین ایدوب بعده دور دای مرور ایدوب وطنه
 قادر ایکن هندمی وطنی ایلماسه هند باینه اولورمی **الجواب**
 اولور **مسئله** هند صغیره محیره زوجه سی زید ایله مهری و شو قدر
 زوجه سی زید ایله مهری و شو قدر اشیاسی اوزرینه خلع

باب الایله

باب الخلع

اولوب اشياء مزبور زید تسلیم ایلسه هند بالغه
 اولدقه مهری ایله اشیا و مرقومه بی زید دن المنه قادره
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** هند حامله زوجی زید ایله مهری
 و نفقه عدق اوزره خلع اولدقدضکره هند نامنه اولوب
 زید دن مهر و نفقه نامنه نسته المنه قادره اولور
الجواب اولماز **مسئله** زید مجتزه اولان زوجی سی هند صغیره
 ایله مهری اوزرینه خلع اولوب هند دخی قبول ایلسه هند
 بالغه اولدقه مهری زید دن المنه قادره اولور **الجواب**
 اولور **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری و عدق حیض ایله
 اولوق اعتقاد ایله نفقه عدق اوزرینه خلع اولدقدضکره
 هندك زید دن حملی ظاهر اولسه هند وضع حمل ایلمه
 زید دن نفقه المنه قادره اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 هند صحیحده زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع
 اولدقدضکره هند فوت اولسه و ورثه سی زید دن
 مهر نامنه نسته المنه قادره اولور **الجواب** اولماز
مسئله هند مرض موشنده زوجی زید ایله مهری اوزرینه
 خلع اولدقدضکره هند عدق ایچنده فوت اولوب
 ورثه سی نوك اندكده ثلث مهر مزبوره مساعد اولوب
 زیدك تركه هند دن حصه سی مهر مزبور دن اکثر اولسه زید هندك
 تركه سندن حصه نامنه نسته المنه قادره اولور **الجواب** اولماز
مسئله هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقدضکره
 هند عدق منقضیه اولدین فوت اولسه زید هنده وارث اولور
الجواب اولماز **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع
 اولدقدضکره هند زید بی قبل الخلع بایننا فطریق ایتمشده
 دیو دعوی و مدعا سنه افاست بیینه اید بچك مهر مزبوری

33

زید دن المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** هند زوجی زید
 ایله خلغ اولدقدن صکره زید فوت اولسه زید فوت اولسه هند
 زیده وارنه اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** سوورنده هند زید
 وارنده اولمق زعمیله ترکه دن شو قدراشیاقبضالیسه زیدک
 ورندسه شیاء مرفومدی هند دن استرداده قادر اولور لرمی
الجواب اولور لور **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری وزید دن اولان
 صغیر اوغلی عمر وی کندمی مالیلله انفاق ایتمک اوزره خلغ
 اولوب لکن مدت بیان اولنماسه عمر هندک حصانه سنه
 اولغله هند عمرک نفقه سنی زید دن المغه قادره اولور
الجواب اولور **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری وزید دن اولان
 صغیر اوغلی عمر وی ایکی سنه تمامنه دک کندمی مالندن
 انفاق ایتمک اوزره خلغ اولسه هند موسره ایکن سنستین
 تمامنه دک صغیرک نفقه سنی تمامنه زید دن نسنه المغه قادر
 اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری وزید
 اولان ولد صغیر بییدی سنه تمامنه دک کندمی مالندن انفاق
 ایتمک اوزره خلغ اولوب هند صغیر محض الحصانه امساک ایلسه
 هند مدده مزوره ده معسره اولوب صغیرک نفقه سنه قادره
 اولوب صغیرک مالی اولماغله صغیرک نفقه سن زید دن اولوب
 صغیری انفاقه قادره اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** هند زوجی
 زید ایله مهری وزید دن اولان صغیر قوی زینبی بیدی سنه
 تمامنه دک کندمی مالندن انفاق ایتمک اوزره خلغ اولدقدن
 صکره برسنه مرورنده صغیره فوت اولسه زید صغیره نکالتی
 سنه لک نفقه سیله هند اوزرینه رجوعه قادره اولور
الجواب اولور **مسئله** هند زوجی زید ایله مهری وزید دن اولان
 صغیره قوی زینبی بیدی سنه تمامنه دک کندمی مالندن

انفاق اتمك او زره خلع اولد قد نضكره هند زريني براي انفاق
 ايدوب بعده هند فوت اولوب خاضيه اخراسي اولما مقله زريني
 زيد السه زيد صغيره نك التي سنه ايله اون بر ايلق نفقه سيله
 هندك تركه سنه رجوعه قادر اولور **الجواب اولور مسئله**
 هند حامل زوجي زيد ايله مهري او زرينه خلع اولد قد نولد
 ايدوب چك ولد كندى مالندن انفاق واكسا اتمك او زرينه
 خلع اولوب لكن مدت بيان اولنما يوب بعده هند برولد
 طوغرسه هند ولد مزبور حضانة سنه اولمقله ولدك
 نفقه سني زيد دن المغه قادره اولور **الجواب اولور مسئله**
 هند حامل زوجي زيد ايله مهري وتولد ايدوب چك ولدك
 يدى سنه تمامه دك كندى مالندن انفاق واكسا اتمك او زره
 خلع اولد قد نضكره برولد طوغرسه هند وسره ايكن
 يدى سنه تمامه دك اول ولدك نفقه سني نامته زيد
 سنه المغه قادره اولور **الجواب اولور مسئله** هند حرة
 زوجي زيد ايله ايكي رضه خلع اولد قد نضكره زيد هند
 رضا سيله تزوج اتمك جائز اولور **الجواب اولور مسئله**
 زيد زوجه سني هند حرة ايكي طلاق باين ايله تطليق ايلسه
 زيد هندى رضا سيله بلا حله تزوج اتمك جائز اولور
الجواب اولور مسئله هند صغيره نك باياسي زيد صغيره نك
 زوجي عمر ايله صغيره نك مهري او زرينه خلع اولوب لكن بدل
 خلع ضامن اولماسه صغيره بالغه اولد قد مدخول بها اولمقله
 نصف مهر بني عمر دن المغه قادره اولور **الجواب اولور مسئله**
 هند صغيره مييره نك اناسي زينب هندى زوجي ايله قبل
 الدخول هندك اذ نسرت مهر مسما سني او زرينه خلع اولد قد
 مهره ضامن اولم يوب بعده هند واقفه اولد قد قبول ايلسه

34 هند باله اولدقه مهر مسمانك نصفنى زيد دن المغه قادره
 اولورى **الجواب** اولور **مسئله** زيد هند كبره نك زوجى عمر و ايله
 هندك اذ نسز خلع اولد قدن مسكره هند واقفه اولدقه خلع
 مزبورى بجزه اولسه هند نارمه اولوب مهر مرقومى عمودن
 المغه قادره اولورى **الجواب** اولما **مسئله** زيد زوجه سى هند
 ايله خلع عمرى تو كيل ايتد كره شو قدر غروشه خلع ايله
 اقله خلع ايله ديوب بعده عمر و زيدك اذ نسز هند ايله اولد
 غروشدن اقله مخاله ايله سله زيد بجزه اولما بجزه هند خلع مزبور
 بناء باين اولورى **الجواب** اولما **مسئله** زيدك زوجى هند كبره نك
 قوند اشى عمر و هندك اذ نسز هندك مهرى اوز زرينه زيد ايله
 خلع اولوب مهرى كندى مالندن ضامن اولد قند نسكره هند واقفه
 اولدقه قبول اتماسه خلع واقع اولورى **الجواب** اولور **مسئله** هند
 زوجى زيد ايله شو قدر غروش اوز زرينه خلع طالبه اولدقه
 زيد امتناع اتمكله زيدك او كى اوغلى عمر و صغير زيد هند ايله
 اولد قند غروش اوز زرينه خلع اول ساكه ايكى بيك انچه ويره يم
 ديمكله زيد هند ايله خلع اولوب اولد قند انچه فى عمودن السه
 عمر و بالغ اولد قن مبلغ مزبورى زيد دن استرداد قادره اولورى
الجواب اولور **مسئله** هند زوجى زيد ايله مهرى و شو قدر انچه
 اوز زرينه خلع اولد قده اولد قند انچه فى مجلس خلعده زيد و زرينه
 حال زيد مبلغ مزبورى هند دن طلب ايتد كده هند مجرد مجلس
 خلعده و ير ماسكله ساقط اولور ديو و ير ماسكله قادره اولورى
الجواب اولما **مسئله** صرع زحمتنه مبتلاة اولان هند عفتلى
 باشنده اولوب مصروعه دكل ايكى زوجى ايله مهرى و بعض
 اشياى اوز زرينه خلع اولد قند نسكره هند خلعده نارمه اولوب
 مهرى و اشياى مرقومه زيد دن المغه قادره اولورى **الجواب** اولما

مسئله زید زوجه هندی ایله مهری او زربینه خلع اولدقدنضکره زید
 هنده مهر یکی بندن طلب ایدرسک زوجه م اولور مسیون
 دید که هندی او لورم دیوب بعد زمان هندی مهر زید
 طلب ایلسه زید هندی مهر یکی بندن طلب اینمکله زوجه
 اولدک دیوب هندی ایله ازواج معامله سنه قادر اولور
الجواب اولماز **مسئله** زید عمره زوجه ک هندی ایله مخالفه ایله
 دیوب ابراهیم کده عمر و خلع مراد تمام کله سنه سو بیوب زید
 دفع ایچون خلع واقع اولماق قصد یله بر کاغده هندی ایله خلع غل
 اولدم دیوب یازوب خلع لفظی یازمیوب اول کاغدی زید
 ویرسه مجرد وجه محرم اوزره کتابی خلع واقع اولور **الجواب**
مسئله هندی صغیره نیک اناسی زینب هندی زوجهی زید
 ایله هندی مهری او زربینه خلع اولدقدن زینب مهر مزوره ضامنه
 اولوب بعده هندی بالغه اولدقدن مدخول بها اولما مغلده مهر
 مزور ک نصفین زید نالسه زید نصف مرقومی زینبه تضمینه قادر
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** هندی صغیره بی ولی اقرب اناسی زینب
 کفوی زیده مهر مثالی اولان شوقدر اقیه مهر تسمیه سیله تزویج
 ایدوب زید دخی هندی دخول ایتد کدضکره زینب هندی صغیره
 مهری او زربینه زید ایله خلع اولدقدن زینب مهر مزوره ضامنه
 اولوب بعده هندی بالغه اولدقدن مهر مرقومی بعد الحکم زید دن
 ناله زید مهر مزوری زینبه تضمینه قادر اولور **الجواب** اولور
مسئله زید ک زوجه مدخول بها سی هندی کبیره نیک بابا عمره
 هندی اذ نسز هندی مهری او زربینه خلع اولوب مهر
 ضامن اولسه هندی خلعی مجیزه اولوب مهر بی زید ذالمغه
 قادر اولور **الجواب** اولور زید دخی عمره رجوع ایدر
مسئله هندی زید ک عنین اید یکی بامدین نفسی زیده
 تزویج ایدوب بعده عنینی ظاهر اولمغله هندی زید حاکمه

٣٥

35

برسنه تا جيل ايندر دكدن صكره و برسنه مرورايدوب زيد
هنده واصل اولماسه هند كندوبى حاكمه تفريق ايندر مكه قادر
اولور مى **الجواب** اولور **مسئله** هند زيدك بمخدمه ايديكى بلدين نفسى
زيدنه تزويج ايلسه هند واقضه اولدقده راضيه اولسيوب نفسى
قاضى به تفريق ايندر مكه قادره اولور مى **الجواب** اولماز مكر قاضى
امام محمد قوليله عمله امور اوله **مسئله** هند نصرانيه نك زوجى زيد
مسئله فوت اولسه هنده عدت لازمه اولور مى **الجواب** اولور **مسئله**
زيد امر ولدى اوليان جاريه سى هندى اعتناق امكله هند نفسى
عمروه تزويج مراد ايلسه هنده عدت لازمه اولور مى **الجواب** اولماز
مسئله زيد امر ولدى هندى اعتناق ائمدين عمروه تزويج مراد ايلسه
هنده عدت لازمه اولور مى **الجواب** اولماز لکن افضل اولان جرحيز
ايله استبراء ايدوب بعده تزويج اتمك كركدر **مسئله** هندك زوجى زيد
اخرديارده ايكن زيدك فوق شايغ اولمغله هند بعد انقضاء العدة
نفسى عمروه تزويج ايدوب عمروه خى هندى وطى ايندك دن صكره
زيد جياكلوب هندى عمرون تفريق ايندرسه هندك عدت منقضيه
اولمدين زيد هندى وطى اتمك جائز اولور مى **الجواب** اولماز **مسئله**
هندك زوجى زيد اخرديارده ايكن عمره هندك زوجى اولد ينى
بلا مسكله هندى تزويج و وطى ايندك دن صكره زيدكلوب هندى عمرون
تفريق ايندرسه هنده عمرون عدت لازمه اولور مى **الجواب** اولور
زيد هندى تزويج ايندك دن صكره قبل الدخول والحلوة هندى
تطلبق ايلسه هنده عدت لازمه اولور مى **الجواب** اولماز **مسئله**
هندك زوجى زيد اخرديارده ايكن عمره هندك زوجى اولد ينى
بياوركن هندى تزويج و وطى ايندك دن صكره زيدكلوب هندى
عمرون تفريق ايندرسه هنده عمرون عدت لازمه اولور مى
الجواب اولماز **مسئله** هندك زوجى زيد اخرديارده فوت اولوب

باب العدة

اولسه هتدك عدقي وفاتی كوندنمی اعتبار اولنور بوخسه خبر
 واصل اولدبغی كوندنمی اعتبار اولنور **الجواب** وفاتی كوندن **مسئله**
 زید ذات حیض اولان زوجه مدخول هاسی هندی بابینا تطلیق
 ایند کدن صکره التمش کون تمامنده هند نفسنی عمره تزویج مراد
 ایند کده اوج حیض کوروب عدم منقضیه اولدی دیسه
 عمره هنده اینانجن هندی تزویج اتمک جائز اولور **الجواب** اولور
مسئله زوجه سی هند حاملی تطلیق ایسه هتدك عدقی
 نه ایله منقضیه اولور **الجواب** وضع حمل ایله **مسئله** زید زوجه سی
 هند حاملی تطلیق ایند کدن صکره هند سنین الخلقه چنین
 میت الفای ایسه هتدك عدقی منقضیه اولور **الجواب** اولور
مسئله زیدک ام اولدی هند برولد کتورد کدن صکره زید ولد
 بندن دکلدردیونقی ایسه ولدک نسبی زید دن ثابت اولور
الجواب اولماز **مسئله** زیدک ام اولدی اولمیان جاریه سی
 هند حامل اولدقه زید دعوت اتمدین فوت اولوب بعد
 بش ای مرورنده هند برولد دوغردقه زید بی و طی ایوب
 ولد زید دندر دیسه مجر هتدك بویه دیسلیله اول ولدک
 نسبی زید دن ثابت اولور **الجواب** اولماز **مسئله** زیدک جاریه
 هند ابتدا ولد کتورد کده زید ولد بندن ردیود عوی ایوب
 بعد زید فوت اولسه اول ولد زیده وارث اولور **الجواب**
مسئله زیدک جاریه سی هند ابتدا برولد طور غور دقت
 زید ولد بندن ردیود دعوت ایوب هند زیدک ام اولدی
 اولدقد صکره برمدت مرورنده هند برولد دخی طور غور دقت
 زید دعوت اتمیوب نخی دخی اتمیوب بعد زید فوت اولسه
 ولد مزبور زیده وارث اولور **الجواب** اولور **مسئله** زیدک جاریه
 هند ولد کتورد کده زید ولد بندن دکلدردیوب بعد زید فوت

تسبیح ایسه کتوبه

٦٥

36 اولسه اول ولد زیده وارث اولورمی **الجواب** اولما **مسئله** زیدک
 باریه سی هند حامل اولدقد زید حملی بندن دکله در غیر زید
 دیوب بعد هندن برولد طوغردقه زید ^{ولد} بندندردیوب
 دعوت ایسه اول ولدک نسبی زید دن ثابت اولورمی
الجواب اولور **مسئله** زیدک جاریه سی هند برولد طوغرد
 زید ولد بندندردیوب نسبی ثابت اولدقد **ضکر** زید ولد
 بندندن دکله ردیسه بویله دیمکله ولد فروردک نسبی
 منتفی اولمش اولورمی **الجواب** اولما **مسئله** زید جاریه سی هند
 وطنی ایدوب هند دن ولد کله کده زید ولد بندندردیوب دعوت
 ایتدکن صکره هند زیدک غلامی بکر یا که زنا ایدوب اول ولد
 زنادن حاصل اولدی دیمکله زید دعوتنه نادم اولوب ولد
 بندن دکله دردیوب بعد زید فوت اولسه اول ولد زیده وارث
الجواب اولور **مسئله** زیدک جاریه سی هند برولد ذکر طوغردقه
 زید ولد فروردی چون قول عمر وک او غلیدردیوقرار ایدوب بعد
 زید ولد بندندردیسه ولدک نسبی زید دن ثابت اولورمی
الجواب اولما لکن ولد ازاد اولور **مسئله** زید جاریه سی هند
 قول عمر و نرویح ایدوب بعد وقت تزویج دن التی ای مرور
 ایتدکن **ضکر** هند برولد طوغردقه زید ولد بندندردیسه
 ولدک نسبی زید دن ثابت اولورمی **الجواب** اولما لکن ولد ازاد
 اولوب هند امر ولد اولمش اولور **مسئله** زید جاریه موطوسی
 هندی قولی عمر و نرویح ایتدکن **ضکر** التی ایدن اقلده بر
 ولد طوغردقه زید ولد بندندردیوب دعوت ایدوب
 بعد زید فوت اولسه ولدک نسبی زید دن ثابت اولورمی
الجواب اولور **مسئله** زیدک جاریه سی هند حامل اولدقد
 زید هندک حملی بندندردیوب دعوت ایدوب بعد زید

اولورمی

فوئد اوله فقه هند وقت دعوتدن اون برای تمامنده بر ولد
 کتورسه اول ولد ک نسبی زید در ثابت اولور می **الجواب** اولور
سند زید هندی حتره اولق اوزره نزوج و وطن ایدوب هند
 بر ولد طوغرد فقه صکره هند عمره وک جاریه سی اولدی بی ثابت اولسه
 عمره ولد مز پوری استرقاقه قادر اولور می **الجواب** اولماز لکن زید
 ولد ک یوم خصومتده اولان قیمنی عمره و ضامن اولور **سند** زید
 هندی جاریه سی اولق اوزره عمره بیع و تسلیم ایدوب عمره و حتر
 هندی وطن ایدوب هند بر ولد طوغرد فقه صکره بگر هند
 مستحق حقوق بعد الاثبات والحکم هندی عمره و دن السه
 بکر اول ولدی استرقاقه قادر اولور می **الجواب** اولماز لکن
 عمره ولد ک یوم خصومتده اولان قیمتین بکره ضامن اولور
سند زید جاریه سی هندی عمره بیع و تسلیم ایدوب وقت
 بیعدن النجای مروندن صکره هند بر ولد طوغرد فقه زید
 بنند در د بوب عمره و تصدیق ایلسه زید قول مجرد یله جاریه بی
 عمره و دن المغه قادر اولور می **الجواب** اولماز **سند** هند زینبی
 جاریه سی اولق اوزره زوجی زیده هبه و تسلیم ایدوب زید
 دخی زینبی وطن ایدوب زینب بر ولد طوغرد فقه صکره عمره
 زینب مستحق حقوق بعد الاثبات والحکم زینبی زید دن السه
 عمره اول ولدی استرقاقه قادر اولور می **الجواب** اولماز لکن زید
 ولد ک یوم خصومتده اولان قیمنی عمره و ضامن اولور
سند زید جاریه سی هندی عمره بیع و تسلیم ابتدا کد صکره هند
 طفوز ای مرونده بر ولد کتورده کده زید ولد بنند در د بوب
 دعوت ایدوب عمره و دخی زیدی تصدیق ایلسه ولد ک نسبی
 زید دن ثابت اولور می **الجواب** اولور **سند** زید ابکی سته سن
 بر و ملکنده اولان جاریه سی هندی زوجی زینب شوقدر

37

آنچه مهری مقابله سنده بیع و تسلیم ابتدا کد نضکره وقت بیعت
 التي ایدن اقلده هند بر ولد طوغر قدده ^{ولد} زید بندند در دیو
 دعوت ایلسه ولدك نسبی زید دن ثابت اولوب هند زیدك
 امر ولدی اولوروی **الجواب** اولور **مسئله** اکثر مدت حمل نه مقدار در
الجواب ایکی سنه در **مسئله** زید زینبیه سی هندی نزوج ابتدا
 صکر هند وقت تزوج دن التي ایدن اقلده طوغر سه اول
 ولدك نسبی زید دن ثابت اولوروی **الجواب** اولماز **مسئله** زید انخر
 دیارده ایکن فوقی شایع اولمخله زوجه سی هند بعد انقضاه
 العده نفسی عمره نزوج ایدوب عمر و دن ولد کتورده کد نضکره
 زید خیا کلوب هندی عمر و دن نفرین ابتدا سه اوله ولد زید
 و عمر و دن قفسنه حکم اولنور **الجواب** عمره **مسئله** زید بلایسی عمر و
 جاریه سی هندی عمر و ک از نسز و طی ایدوب هند زید دن ولد کتور
 اول ولدك نسبی زید دن ثابت اولوروی **الجواب** اولماز **مسئله** زید
 اناسی هندك جاریه سی زینبی هندك از نسز و طی ایدوب زینب
 زید دن ولد کتور سه اول ولدك نسبی زید دن ثابت اولوروی
الجواب اولماز **مسئله** زید زوجه سی هندك جاریه سی زینبی و طی
 ایدوب زینب بر ولد طوغر قدده زید هیند زینبک و طینی
 باکد احلال اینمکلده بن زینبی و طی ایدوب ولد بندند در
 دیو دعوت ابتدا کده هند زیدی احلال و دعوتده تصدیق
 ایلسه ولدك نسبی زید دن ثابت اولوروی **الجواب** اولور **مسئله**
 زید اناسی هندك جاریه سی زینبی نزوج انمکلده بن زینبی هندك
 احلالله و طی واجمال ایدوب بعد زید حملی بندند در دیو
 دعوت ابتدا بر فوت اولد کد نضکره زینب بر ولد طوغر سه اول ولدك
 نسبی زید دن ثابت اولوروی **الجواب** اولماز **مسئله** زید از اولو
 جاریه سی هنده زنا ایدوب هند زید دن ولد کتور کدن

مسئله نه اولک اناسی هندك جاریه سی زینبی
 و طی واجمال ایدوب زینب بر ولد طوغر قدده
 زید هند زینبک و طی باکد احلال انمکلده
 بن دخی و طی واجمال انقضاه ولد بندند در دیو
 دعوت ایدوب هند دخی احلال و دعوتده تصدیق
 تصدیق ایلسه ولدك نسبی زید دن ثابت اولوروی
الجواب اولور

38

عمر ایلده لایا افریندانی

ادریندانی بکرده ن فقسنگد و **الجواب** عمر و کدر **مسئله** زید صغیر اناسنک
 اناسی هند بحق الحضانة امساك او زره ایکن هند نفسی زیدک ذی
 رحم محرمی اولان عمر و نزوج ایلسه هند دن حق حضانة ساقط
 اولور و اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید صغیرک اناسی و حاضنه سی
 هند نفسی صغیره اجنبی اولان صغیرک رضاعا باباسی عمر و
 نزوج ایلسه صغیرک اناسنک اناسی زینب صغیری بحق الحضانة
 هندن المغنة قادره اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** هند صغیره نیک
 اناسی و حاضنه سی زینب نفسی صغیره اجنبی به نزوج ایندکن
 صغیره نیک اناسنک اناسی حدیجه مجنوننه اولوب صغیره بی
 تربیه یه قادره اولماغله حدیجه نیک اناسی عایشه صغیره بی
 زینب دن الوب تربیه و امساك قادره اولورمی **الجواب** اولور
مسئله هند صغیره نیک اناسنک اناسی و حاضنه سی اولان زینب عیسا
 اولوب صغیره بی تربیه یه قادره اولماسه حق حضانة باباسنک
 اناسی حدیجه نیک اولمغله صغیره بی رای حاکمه زینب دن الوب
 تربیه یه قادره اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زید صغیرک
 اناسنک اناسی و حاضنه سی هند زیدک مال اولمغله زیدک
 مال دن زیده حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایندروب بسلر کن زیدک
 باباسنک اناسی زینب بن کندی مال دن بسلر و دیو زیدک
 هند دن المغنة اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید صغیرک اناسنک
 اناسی و حاضنه سی هند زیدک مالی اولمغله زیدک مال دن زید
 ایچون حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایندروب بسلرک
 مراد ایندکده زیدک باباسی عمر و **مسئله** مجانا بسله و الابا کد و بر
 دیوب هند دن حق حضانة ساقط اولما دین زیدکی هند
 المغنة قادره اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید و عمر و صغیر لریک
 انالری نیک اناسی و حاضنه سی هند صغیر لریک مال لری اولماغله صغیر لریک

بااری بکر موسراوزرینه حاکمه قدر معروف نفعه تقدیر
 ایندروب بسارکن صغیرلک باالریتیک اناسی زینب کندی
 مالدن بساروردیو صغیرلری هنددن المنه قادره اولور
الجواب اولما **مسئله** زید صغیراناسنک اناسی و حاضنه سی هند
 صغیرک مالی اولما منقله صغیرک باایسی عمر و معسر او زرینه نفعه
 تقدیر ایندروب بسارکن استدرکه صغیرک باایسنک
 اناسی زینب موسره بن صغیری مجانا بسلیوب هنددن منع
 اتمم دینسه حاکم هند صغیری مجانا امساک ایله یاخورد زینبه
 و برده بیکه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید صغیرک
 حاله سی و حاضنه سی هند فوت اولوب صغیرک خالی اولدی
 عمرودن غیر کسسته سی اولماسه عمر و صغیری رای حاکمه الوب
 تربیه و امساک قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید صغیرک
 اناسی حاضنه سی هند نفسی صغیره اجنبی به تزویج ایندکره
 صغیرک خالی عمرودن غیر کسسته سی اولما منقله عمر و صغیر
 رای حاکمه هنددن الوب تربیه و امساک قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زینب فانک صغیر اوغلی عمر وک والده سی
 و حاضنه سی هند نفسی صغیر اجنبی به تزویج ایندکره صغیرک
 هنددن غیر لایق لاب فرزنداشی زینب موجود اولوب اولدی
 اجنبی به متزوجه و منقله حاکم صغیرک هند یاننده طورمانسی
 رای ایدروب هند امساک اوزره ایکن زینب بن تربیه ایده رو
 دیو صغیری هنددن المنه قادره اولور **الجواب** اولما **مسئله**
 دورت باشنده اولان هند صغیر **مسئله** لایقین حاله سی زینب ایله
 لاب فرزنداشی عمرودن غیر کسسته سی اولیوب زینب هند
 امساکدن امتناع ایلسه عمر و هند تربیه و امساک قادر
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید صغیرک حاضنه سی اناسی هند
 فوت اولوب زیدک اناسنک باایسی عمر و ایله لایقین عمر و

39

بكر و خالی بشردن غیري كمنه سی اولماسه حق خضانه فرورد
 قنقندك **الواب** بكر كدر **مسئله** هند صغيره نك خاضنه سی اناسی
 زینب نفسی صغيره اجنبی یه تزویج اید كنده صغيره نك نسوانك
 خاضنه انراسی اولوب عصبانك انجن لابون عمی اوغلی عمر
 موجود اولوب لكن هند مشتهاة اولوب عمر و امین اولماسه
 قاضی هندك زینب یاننده طور ماستی رای ایسه عمر و هندك
 زینب ان المغه قادر اولورمی **الواب** اولماز **مسئله** زید صغيرك
 حق خضانه سی صغيرك لابون فرزنداشی هند ایله اناسك
 باپاسك اناسی زینب و اناسك عمه سی حدیجه دن
 قنقندك **الواب** هندكدر **مسئله** هند صغيره نك اناسی
 و خاضنه سی زینب نفسی صغيره اجنبی یه تزویج ایدوب
 لكن هندك زینب دن غیري كمنه سی اولماسه زینب
 هندی رای حاكم ایله امسك اوزره ابك هندك وصیسی
 عمر و هندك زینب دن المغه قادر اولورمی **الواب** اولماز
مسئله هند فوت اولوب اولاد صفارین ترك ایتدك صفارك
 افریادن اصلا كمنه لری اولماسه صفار زید اجنبی
 الوب امسك ایسه حاكم صفارك دخی مختار لری عمر و ك یاننده
 طور ماستی رای اید یچك عمر و صفاری زید دن الوب تربیه
 و امسك قادر اولورمی **الواب** اولور **مسئله** زید متوفانك
 اولدی هند زید دن اولوب دورت ییش یاننده اولان
 سفیر اوغلی عمر و بحق الخضانه امسك اوزره ابك عمر و ك
 لابون عمی بكر هنده مجرد سن اولور اولماسه سنك اچون
 حق خضانه بوقدر د بوب عمر و هند دن المغه قادر اولورمی
الواب اولماز **مسئله** هند نصرانیه زوجی زید مسلم متوفانك
 اولان اوغلی عمر و صغيری بحق الخضانه امسك اوزره ابك عمر

نعل در بن ایدوب مسلمانان عمه می زینیدن غیر کسته
 اولماسه زینب عموی هندن الوب بحق الخضانه امساکه
 قاسم اولور می **الجواب** اولور **مسلم** هندن نصرانیه زوج مطلق
 زید مسلمان اولوب یر بوجن باشنده اولان او علی
 عمر و صغیر بحق الخضانه تربیه ایدر کن عمر و نعل دین
 امیوب الف کفر خونی یوغکن زید مجرد هندن نصرانیه در
 دیو عموی هندن المغه قادر اولور می **الجواب** اولماز **مسلم**
 زید صغیری اناسنک اناسی زینب بحق الخضانه امساک
 اوزره ایکن زیدیدی باشنی تکمیل ایدوب استغنا مامل
 اولسه زیدک با یاسی عمر و زیدی زینیدن المغه قادر اولور
الجواب اولور **مسلم** هندن زوج مطلق زید دن اولان صغیر قوی
 زینبی بحق الخضانه تربیه اوزره ایکن زینب طوقو باشنی
 تکمیل ایدوب مشتهاه اولسه زید زینبی هندن المغه قادر
 اولور می **الجواب** اولور **مسلم** هندن صغیره بی اناسی زینب بحق
 الخضانه امساک اوزره ایکن هندن طوقو باشنی تکمیل ایدوب
 مشتهاه اولسه صغیره نک اقرب عصبانی لابون عمی عمر و
 صغیره بی المغه قادر اولور می **الجواب** اولور **مسلم** دورت بش
 باشنده اولان زید صغیری اناسنک اناسی هندن بحق الخضانه
 تربیه اوزره ایکن هندن بحق خضانه ساقط اولمدین زیدک
 با یاسی عمر و زیدی هندن المغه قادر اولور می **الجواب** اولماز
مسلم زید زوج می هندی تطبیق ایتد کد نضکره هندن
 زید دن اولوب دورت بش باشنده اولان صغیر او علی عمر و
 بحق الخضانه الوب تربیه اتمک مراد ایند کده زید بن امساکه
 اولی یم دیو یر مامکه قادر اولور می **الجواب** اولماز **مسلم**
 هندن زوج مطلق زید دن اولوب ایکی اوج باشنده اولان صغیر

۴۰

40

اولوری

ارغلی عمر وی بحق الخضانه تربیه ایدرکن هند فاجزه اولمغله
 ییالموده یا نوب صغیری منزلنده یا لکرتیوا قغله ضیاع احتماً
 غالب اولوب خاصه اجراسی اولماسه زید صغیری رای ساکنله
 هند دن المنه قادر اولوری **الجواب** اولور **مسئله** زید زوجیه
 هندی تطلیق ایند کد نضکره هندک زید دن اول اوغلی
 عمر و بالغ رای تجمع اولوب مامون اولمغله هند ایله ساکن
 اولن اسند کده زید بئله ساکن اول دیو عمر و جیره قادر
الجواب اولماز **مسئله** هند ازاد لوسی عمر و صغیری تربیه و امسا
 اوزره ایکن اجانیدن بکر مجرد ازاد لوی اولمغله بن اولور دیو
 صغیری هند دن المنه قادر اولوری **الجواب** اولماز **مسئله**
 هند بکر بالفه اناسی زینب صالحه ایله ساکن اولمق اسند کده
 بئندک یا اسنک تو قونداشی حدیجه اناک ایله ساکن اولمق
 راضیه اولمام بنم منزلده ساکن اول دیو جیره قادر اولور
الجواب اولماز **مسئله** هند زوج مطلق زید دن اولان صغیره
 نوزی زینبی بحق الخضانه امساک اوزره هند صغیره بی
 ارضاع اینتامک ایله زید صغیره بی ارضاع ایچون حدیجه
 استیجار ایلمه حرضخانه هند دن ساقط اولمش اولور
 دکلا ایکن زید هند مجرد سن صغیره بی ارضاع اینتامک اسند
 اولور دیمکه قادر اولوری **الجواب** اولماز **مسئله** هند زوجی زید
 متوفادن اولان صغیره اوغلی عمر وی بحق الخضانه امساک اوزره
 ایکن عمر و بدی باشی تکمیل ایدوب لکن عمر و کرجالدن
 لا بوین عمی بکردن غیر حکسنده بی اولوب بکر فاسق و منفسد
 اولوب عمر وی الدینی نفد برجه تربیه انیموب عمر و ضرر اصلاً
 احتمال غالب اولمغله حاکم عمر و کده هند بانند طوری ماضی رای
 ایلمه بکر راضی اولمام دیو عمر وی هند دن المنه قادر اولوری

الجواب اولماز **سنه** هند زوج مطلق زید دن اولان صغیر
 اولی عمر و ابله صغیر قوی زینبی عقد و نکاح اولدیغی بلده. هنر الحضا
 تربیه اوزره ایکن هند عمر و وزینبی بلده فریوره دن مسافه
 سفر بعید اولان بلده اخرایه کنورمک مراد ایلسه زید هندی
 منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور **سنه** بر بلده اها ایلسدن
 زید بلده اخرایه ایلسدن هندی تروج ایندکد نکورمک مراد
 فوت اولوب زید دن اولان صغیر قوی زینبیک خاضنه سی
 اولما مقله زید زینبی الوب کندی بلده سنه کنورمک استدکد
 هندک باباسی عمر و زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز **سنه**
 بر بلده اها ایلسدن ^{زید} **سنه** بلده فریوره اها ایلسدن هندی
 اول بلده ده تروج ایندکد نکورمک زید هندی تطبیق ایندکد
 هند زید دن اولان صغیر اولی عمر و یمن الحضا نه تربیه اوزره
 ایکن هند عمر و بلده اخرایه کنورمک مراد ایلسه بلده تین بینه
 تفاوت اولوب زید بر کونده بلده اخرایه واروب کلمک مکر اولما
 زید هندی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور **سنه** بر بلده اها ایلسدن
 هند زوجی زید متوفان اولان صغیر قوی زینبی یمن الحضا نه
 امساک اوزره ایکن نفسی زینبه اجنبی یه تروج ایدوب هندک
 اناسی اولماسه حال امدت سفر بعید اولان بلده اخراده منوطه
 اولوب متوجه اولبان زینبیک باباسنک نامی حدیجه کلوب
 زینبی هند ادا نسز بلده اخرایه کنوروب اینه امساکه قادره
 اولورمی **الجواب** اولماز **سنه** زینبی بر بلده اها ایلسدن هندی اول
 بلده ده تروج ایندکد نکورمک زید هندی اخر دباره کنوروب بعد
 زید فوت اولد قدر هند زید دن اولان صغیر قوی زینبی یمن
 الحضا نه امساک ایدوب کندی بلده سنه کنورمک مراد ایندکد
 زینبیک و صیسی راضی اولما دی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زوج زینبیه

بر بلده اها ایلسدن **سنه** زینبی تروج متوفان
 اولان صغیر قوی زینبی یمن الحضا نه امساک
 اوزره ایکن منعه نفسی زینبه اجنبی یه تروج
 ایلسه حال امدت سفر نه بعید اولان نصیه ده
 منوطه اولوب متوجه اولبان زینبیک کلوب
 تروج ایدوب زینبی منعه کلوب اوست اولوب
 تروج ایدوب امساک قادر اولورمی

زید

مسئله زید بر بلده اها الیسدن هندی اول بلده ده نزوج 41
 ایدوب زیدک هند دن قوی زینب تولد ایتد کد نصکره زید زینبی
 بلده اخرایه کنوروب بعده زید فوت اولسه زینب صغیره اولمغله
 هند زینبی بلده اولایه کنوروب بحق الحضانة امساکه قادره
 اولورمی **الجواب** اولورمی **مسئله** هند زوجی منوفادان اولان صغیره
 قوی زینبی بحق الحضانة امساکه اوزره ایکن نفسی زینب لجنی به
 نوج ایدوب نسواندن ناشنة اخرایه اولمغله زینبی اقرب عصبانی
 لاهورن عمری والد قد نصکره هند اها ناکلوب زینبی کورمک
 استد کده عمر و هنده بن زینبی سکا اصله کوستر مرد یوب
 کورمک دن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولما زید هندی
 شو قدر اقمه مهر معجل شمیبه سیله نزوج ایتد کد نصکره زید
 هنده مهر معجلنی ویرما مکله هند نفسی زید تسلیم اشمیوب
 کندمی منزلته ساکنه اولسه هندک نفقه سی زید اوز زینه
 لازمه اولورمی **الجواب** اولورمی **مسئله** زیدک زوجه سی هند زیدک
 منزلدن زیدک اذ نسز بغیر حق خروج ایدوب برمدت قوندانی
 عمروک منزلته ناشرة ساکنه اولسه اول مدته نفقه به
 مستحقه اولورمی **الجواب** اولما زید هندی زوجی زیدک منزلته
 اذ نسز بغیر حق چقوب برمدت اناسی زینبک منزلته ساکنه
 اولسه مدت مزبور ده هندک نفقه سی زید اوز زینه لازمه
 اولورمی **الجواب** اولما زیدک زوجه سی هند زیدک
 منزلدن اذ نسز بغیر حق خروج ایدوب زوج اخر دن اولان
 اوغلینک اوغلی عمروک منزلته وارد قدره قاضی به زید اوز زینه
 نفقه تقدیر ایتد روب برمدت عمروک منزلته ناشرة ساکنه
 اولسه نفقه مقدره سی زید دن المنعه قادره اولورمی **الجواب**
 اولما زید اخر دیاره کند کده عمرو زیدک زوجه سی هندی

زیدك امر نسز بر مدت كندی مالیه انفاق ایسه زید
 كلك كن عمر و مجرد زوجه کی اتقاق ایلدو دیوزید نفقه بهای
 نامنه فسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید
 اخرد یاره کند کد نکرن زوجه سی هند نقد بر قاضی با خود
 راضی یوغبکن بر مدت كندی مالیه کجسه زید کلد کده
 هند مدت مزبوره ایچون زید نفقه ^{سند} یا نامنه المغه
 قادره اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید زوجه سی هند
 بلا نفقه براغوب اخرد یاره کند کده هند حاکمه واروب
 زید او زرینه کند و به قدر معروف دن زیاده یومی شو قزر
 اچه نفقه تقدیر ایندر سه زید کلد کده زیاده ویرمه
 قادر اولورمی **الجواب** اولورمی **مسئله** زید اخرد یاره کیدر اولوقه
 زوجه سی هند برسنه لك نفقه سن و پروب کند کن
 صکر هند قاضی به واروب زید بنی بلا نفقه بر اقدی ^{یکه}
 قاضی هند تصدیق ایدوب زید او زرینه شو قد رانچنر
 نفقه تقدیر ایدوب بعده برسنه تمامنه دك زیدك و برود
 نفقه ایله کجسه زید کلد کده هند مجرد نفقه تقدیر
 ایتردم دیوسنه مزبوره لك نفقه سی نامنه زیدن نسنه
 المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید سفره کیدر اولوقه
 زوجه سی هند بر بیلق نفقه سنی و پروب کند کد نکرن هند
 اوج ایلق نفقه سنی صرف ایدوب بعده زید فوت اولسه سایر
 ورته نفقه مزبوره دن هندك یدنده قالان مقدار می براته
 ادخاله قادر اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید زوجه سی
 هند بلا نفقه براغوب اخرد یاره کیمکله هند قاضی به واروب
 زیدك مضار بنی عمر و یدنده اولان اچه سندن نفقه تقدیر
 ایتردمك مراد ایسه عمر و مبلغ مزبوری زوجه مقرر اولیچون

قاضی هند ایچون مبلغ مزبور دن قدر معروف نفقه نقد برائتمکه قادر
 اولور می **الجواب** اولور **مسئله** زید زوجه سی هندی بلا نفقه براغوب
 اخی دیاره کتمکله هند قاضی به واروب زیدک سودعی عمر ویدنده
 اولان ایجه سندن نفقه تقدیر ایندر مرک مراد ایسه عمر و مبلغ
 و زوجیه مزبوره مفرا ویلیق قاضی هند ایچون مبلغ مزبور دن قدر معروف
 نفقه تقدیر اتمکله قادر اولور می **الجواب** اولور **مسئله** زید زوجه
 هندی بلا نفقه براغوب اخی دیاره کتمکله کد نص کره هند زیدک
 کندوده و دیعت اولان ایجه سندن نفقه سنه قدر معروف
 شو قدر ایچو صرف ایسه هنده ضمان لازم اولور می **الجواب**
 اولماز **مسئله** زید بعض اثنای عمر و ابداع و تسلیم زید اخی دیاره
 کتمکله نص کره زیدک زوجه سی هند عمر و زید بنی بلا نفقه
 براتمهله اثنای بیع ایدوب ثمنلر بنی نفقه م ایچون باکده و بر دبو
 جیره قادر اولور می **الجواب** اولماز **مسئله** زید زوجه سی هندی
 بلا نفقه براغوب اخی دیاره کتمکله هند قاضی به واروب زید
 زید او زیننه کدویه قدر معروف شو قدر ایجه نفقه تقدیر
 ایتدروب بعده بر مدت کندی مالیه ایچنسه زید کل کده
 هند نفقه مقلده بی زیدن المغه قادر اولور می **الجواب** اولور
مسئله زید زوجه سی هندی بلا نفقه براغوب اخی دیاره کتمکله هند
 قاضی به واروب زید او زیننه کدویه قدر معروف بومی شو قدر
 ایجه نقد بر واستدانه به اذن الوب بر مدت استدانه ایله کتمکله
 صکره نفقه واستدانه المادین زید فوت اولسه هند نفقه استدا
 زیدک ترکه سندن المغه قادر اولور می **الجواب** اولور **مسئله**
 زید زوجه سی هندی بلا نفقه براغوب اخی دیاره کتمکله هند قاضی به
 واروب زید او زیننه قدر معروف بومی شو قدر ایجه نفقه تقدیر
 واستدانه به اذن الوب لکن استدانه اتمعی بر مدت کندی مالیه

بچند کد نصرکه زید کلد کده فوت اولسه هند مدت مزوره ده
 کندی مالندن نفقه سنه صرف ایندی کی آنچه بی زیدک ترکه سند
 المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید زوجه سی هند
 بلا نفقه براغوب اخرد یاره کتمکله هند قاضی به واروب زید
 اوز زینه قدر معروف بومی شو قدر آنچه نفقه تقدیر ایندی رو
 بر مدت کندی مالیه بچنسه هند نفقه مقدره بی زید کلد کده
 زیدن المغه توقف اتمیوب زیدک فونداشی بکره مجرد فونداشی
 اولمقله نفقه مقدره سی مالکدن ادا ایله دیوجبره قادر
 اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید ایکی اوج باشند اولان صغیره
 قری هند سی عمره تزویج ایلسه هند ک نفقه سی عمره اوز زینه
 لازمه اولورمی **الجواب** اولماز **مسئله** زید قری هند صغیره بی عمره
 تزویج ایندی کد نصرکه هند جماعه مطبقه اولمقله زید هند سی عمره **نشانم**
 ایدوب هند عمره ک منزلنده ساکنه ایکن عمره هند سی بلا نفقه
 براغوب اخرد یاره کند کده زید هند ایچون ساکنه عمره ک اوز زینه
 قدر معروف بومی شو قدر آنچه نفقه تقدیر ایندی رو ب امر حاکمه
 عمره رجوع شرطیه استدانه ایدوب هند سی بر مدت استدانه
 ابله اتفاق ایندی کد نصرکه زید فوت اولسه ورته سی نفقه
 مسدانده عمره دن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور **مسئله**
 زید زوجه سی هند سی بلا نفقه براغوب اخرد یاره کتمکله
 هند حاکمه واروب زید اوز زینه کند و به قدر معروف
 بومی شو قدر آنچه نفقه تقدیر ایندی رو ب استدانه به
 اذن الوب ایکی سنه ^{استدانه} ایله بچند کد نصرکه زید کلوب
 هند نفقه ^{استدانه} زیدن طلب ایندی که زید
 بن بستی برسنه مقدر تطلیق ایدوب طلاق مکتوبی ارسال
 ایتشید و دیود عوی و هند بالکلیه انکار ایدوب زیدک

و او هندانه به اذن
 لکن استدانه
 ایله بچند کد
 نصرکه انشاء
 استدانه بی

کنده

مدعای

43
 مدعای ثابت اولماسه قول مجرد بیه نفقه مستدانه بی
 تماما ویر مامکه قادر اولوروی **الجواب** اولماذ **مسئله** زید النبی
 باشنده اولان صغیره قوی هندی عمره و تزویج ایسه هند
 مصلحت رجاله صلحه اولمادین هندك نفقه سی عمره و
 اوزرینه لازمه اولوروی **الجواب** اولماذ **مسئله** زید متوفانك
 زوجه سی هند نفقه عدت نامنه تركه دن نسنه المغه
 قادره اولوروی **الجواب** اولماذ **مسئله** زید زینبك زوجه مدخول
 بهامی هند نصرانیه اسلاحه كلده زید اسلام عرض
 اولوب زید ابا تمكله قاضی هندی زیدن نفقو ایلیه
 هند زید دن نفقه عدت المغه قادره اولوروی **الجواب**
 اولور **مسئله** زیدك زوجه مطلقه سی هند زیدك اوزرینه
 حاکمه نفقه تقدیر ایندومدین عدت منقیده اولسه هند
 زید دن نفقه عدت نامنه نسنه المغه قادره اولوروی
الجواب اولماذ **مسئله** هند معتده زوج مطلق زید اوزرینه
 حاکمه قدر معروف یومی شو قدر آنچه نفقه عدت تقدیر ایندومد
 هند مبلغ مزبور زید دن الوب نفقه سنه صرفه قادره اولور
الجواب اولور **مسئله** هند زوج مطلق زید اوزرینه حاکمه
 قدر معروف یومی شو قدر آنچه نفقه عدت تقدیر بر اسناده بیه
 اذن الوب عدت منقضیه اولنجه اسناده ایله نفسی انفاق
 ایندکدضکره نفقه مستدانه سی زیدن المادین هند فوت
 اولسه هندك ورثه سی نفقه مستدانه بی زیدن المغه قادر
 اولوروی **الجواب** اولور **مسئله** زید عمره متوفانك معتدی
 هنده نفسی کند و بیه تزویج تمك شرحیله نفقه سنه صرف
 اچون بر مقدار آنچه کوندر و ب هند دخی صرف ایندکدضکره عدت

نماينده نفسى زبده تز و بجدن ابا ايلسه زبده مبلغ مرقومى
 هنده تضمينه قادر اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** هنده فقيره بالغه
 نفقه سى باياسى زبده او زرينه شرعا لازم اولورمى **الجواب** اولور
مسئله هنده صغيره مؤسره نك نفقه سى كندى مالندى لازم اولور
 اولور بوخسه باياسى زبده او زرينه مى **الجواب** كندى مالندى **مسئله**
 هنده مؤسره نك نفقه سى اوغلى زبده او زرينه لازم اولور **الجواب**
 اولور **مسئله** هنده مؤسره اولوب احتياجى بوغليكن صغير اوغلى عمر
 مالندن نفسى چون نفقه تقدير ايندروب المعنه قادر اولورمى
الجواب اولور **مسئله** زبده مؤسره اوغلى عمر و كباير مرض اولوب
 كار و كسبه قادر اولوب فقير اولسه عمر و نك نفقه سى زبده
 او زرينه لازم اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** فقير و محتاج اولان
 زبده صغير اوغلى عمر و مؤسره دن غيري كمنه سى اولماسه زبده عمر و نك
 مالندن كندى نفقه سنه قدر معروف دن صرف ايتك جائز
 اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زبده فقير و محتاج اولوب قولى هنده
 صغيره مؤسره دن غيري كمنه سى اولماسه زبده هنده شوقدر
 مالنى قدر معروف كندى نفقه سنه صرف ايلسه هنده بالغه
 اولدوقده اول مالى زبده تضمينه قادر اولورمى **الجواب** اولور
مسئله زبده فقير و محتاج اولوب اوغلى عمر و مؤسره دن غيري كمنه
 اولماسه عمر و نك مالندن شوقدر اقيه بي عمر و نك اذ نسز قدر معروف
 نفقه سنه صرف ايلسه عمر و مبلغ مرقومى زبده تضمينه قادر
 اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زبده فقير اوغلى عمر و دن غيري كمنه
 اولوب لكن عمر و دخى فقير اولوب كار و كسبه قادر اولماسه
 زبده نفقه سى عمر و او زرينه لازم اولورمى **الجواب** اولور **مسئله**
 زبده زمينك زوجه سى هنده اسلامه كلسك ايله هنده
 زبده اولان صغيره قولى زبده اسلامه حكم اولسه زبده نك

مالی اولما بچی زینبک نفقه سی زید او زرینه لازمه اولور
الجواب اولور **مسئله** هند فقیر نك لابون قزندانشی زینب موسره
 غیري کسنده سی اولماسه هندك نفقه سی زینب او زرینه لازمه
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** کسبه قادر اولان زیدک زوجه سی
 هندك نفقه سی زیدک باباسی عمر و او زرینه لازمه اولور
الجواب اولما **مسئله** زید فقیرک لابون قزندانشی او غللی
 عمر و بگردن غیري کسنده سی اولیوب لکن عمر و بگردن
 معسر لرا وسه لر زیدک نفقه سی عمر و بگردن او زرینه لازمه اولور
الجواب اولما **مسئله** هند فقیر نك نفقه سی موسر لرا اولان
 او علی عمر و ایله قزلی زینب و صیدجه او زرینه نوجهله لازمه
 اولور **الجواب** جمله سنه برابر لازمه اولور **مسئله** هند نصرانیه
 فقیره و موسره اولوب موسر لرا اولان او غللی زید مسلم و عمر و
 نصرانی ایله موسره اولان قزی زینب نصرانیه دن غیري کسته
 اولماسه هندك نفقه سی مزبور لرك او زرینه نه وجهله
 لازمه اولور **الجواب** برابر **مسئله** زید صغیر فقیرک اناسی
 هند موسره ایله لابون عمر و موسرون غیري کسنده سی
 اولماسه صغیرک نفقه سی مزبور لرك او زرینه نه وجهله
 لازمه اولور **الجواب** نك هنده باقیسی عمر و لازمه اولور
مسئله زید فقیرک نفقه سی بالکتر موسر لرا اولان او غللی
 عمر و بگردن او زرینه سی لازمه اولور یوخسه او غلینک
 او علی بشر او زرینه دخی لازمه اولور **الجواب** بالکتر عمر و
 بگردن او زرینه لازمه اولور **مسئله** زید صغیر فقیرک
 موسر لرا اولان لابون قزندانشی عمر و ایله لابون عمر و بگردن
 غیري کسنده سی اولماسه زیدک نفقه سی بالکتر عمر و زرینه
 لازمه اولور یوخسه بگردن او زرینه دخی لازمه اولور

الجواب بالکذا عمر و او زرينه لازمه اولور **مسئله** زيد صغير فقير
 اناسي هند و لاب اد فرنداشي عمر و ايله لابون عيلى بکر و بشر دن
 غيري کسنه سي اوليوپ لکن هند و عمر و معسر لرا اولوب
 بکر و بشر موسر لرا اولسه لوزيدک نفقه سي بکر و بشر اوزرينه
 لازمه اولور **الجواب** اولور **مسئله** زيد صغير فقير اناسي
 هند ايله لابون عيلى عمر و دن غيري کسنه سي اوليوپ لکن
 هند موسره اولوب عمر و معسر اولسه زيدک نفقه سي بالکذا
 هند اوزرينه لازمه اولور يوخسه عمر و اوزرينه ده لازمه
 اولور **الجواب** بالکذا هند اوزرينه لازمه اولور **مسئله** هند
 زوج مطلق زيد دن اولوب خصانه سنده اولان ولد صغيري
 ايجون زيد اوزرينه حاکمه قدر معروف دن زياده بومي شو قدر
 آنچه نفقه تقدير ايندر سه زيد زياده بي حاکمه حظ ايندر
 قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** هند زوجي زيد متوفان
 اولوب خصانه سنده اولان صغير قومي زينبک و سديسي
 عمر وک بدنده اولان مال دن زينب ايجون حاکمه قدر معروف دن
 زياده بومي شو قدر آنچه نفقه تقدير ايندر سه عمر و زياده بي
 حاکمه حظ ايندر مکه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 هند قزينک قومي زينب صغيري بحق المصنانه نرسيمه ايدر کن
 زينبک مالي اولما مسئله زينب ايجون بايا سي زيد اوزرينه حاکمه
 کونده قدر معروف شو قدر آنچه نفقه تقدير ايندر روپ
 زيد دن طلب ايندر که زيد بلا نفقه بسله والار بنهي سندن
 الور مرد مکه قادر اولور **الجواب** اولما **مسئله** هند زوج مطلق
 زيد دن اولان صغير قومي زينب بحق المصنانه نرسيمه اوزر اباکن
 نفستي صغير اجنبي اولان عمر و نرو بچ ايدوب صغير نک لسوندک
 خاضنه اخراسي اولما مسئله زيد زينبى هندن الحق استدر که

هند بن زینبی بلا نفقه بسلمه در می کله زید زینبی هندن المایوب بعد
 عمر و هند بی باینا تطبیق ایسه زینبک مالی اولما مغله هند زینب
 ایچون زید او زینبه حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایندروب
 مشتهایه اولنجه بحق خصنامه اسساک اینتمک استدکده زید مجر
 مقد ما بلا نفقه بسلمه در می کله نفقه سربسله والارینبی الور
 دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولما **مسئله** هند زوج مطلق زید دن
 اولوب خصنامه سنده اولان صغیره قوی زینبی بر مدت کندی
 طامندن تبرعا انفاق ایسه هند وجه محرر او زره انفاق ایچون
 زید دن نسته المنه قادره اولورمی **الجواب** اولما **مسئله** هند
 زوج مطلق زید دن اولوب خصنامه سنده اولان صغیره قوی زینبک
 مالی اولما مغله زینب ایچون زید او زینبه حاکمه قدر معروف
 نفقه تقدیر ایندروب هند نفقه مقدره بی زید دن اولوب
 صغیره بی انفاقه قادره اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** هند زوج
 زید متوفان اولوب خصنامه سنده اولان صغیره اولور
 عمر و بیکرک و صیلری بشرک بدنده اولان مال لر دن صغیره
 ایچون حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایندروب هند نفقه
 مقدره بی بشردن اولوب صغیره بی انفاقه قادره اولورمی
الجواب اولور **مسئله** هند صغیره نك اناسنك اناسی و خاصندی
 ذینت هند ایچون با یاسی عمر و او زینبه حاکمه یومی شوقه راجه
 نفقه تقدیر ایندروب و استدانده اذن و حجت اولوب لکن زینب
 استدانده انیموب و مندی ایچون مستقلا طعام طبع انیموب هند زینبک
 نفسی ایچون طبع ایندروکی طامندن زینبک اباحه سیله بر مدت زینب
 ایله اکل ایسه زینب مجر و نفقه تقدیر ایندروب و نفقه مقدره
 عمر و دن المنه قادره اولورمی **الجواب** اولما **مسئله** هند صغیره نك
 اناسنك اناسی و خاصندی سی زینب هند ایچون با یاسی عمر و

او زرينه حاكمه بومي شو قدر آنچه نفقه تقدير ايند روي
 استدانده به اذن الدقدن صكره زينب استدانده اتميو ب نفس چون
 طبع ابلديكي طعامدن برمدت هندی نبرعا اطعام ايلسه زينب
 يد مده نفقه حجتی وارد رويون نفقه مقدره بی عمرودن المنه
 قادره اولور می جواب اولما ذ **مسئله** هند زوج مطلق زید دن
 اولوب خصانه سند. اولان صغیر او علی عمر وک مالی اولما منله
 عمر و ایچون زید او زرينه حاکمه قدر معروف نفقه تقدير ايند روي
 واستدانده به اذن الدقدن صكره هند برمدت عمر و می استدانده
 ايله انفاق ايلسه هند نفقه مستدانده بی زیدن المنه قادره
 اولور می جواب اولور **مسئله** هند زوج متوفان اولوب خصانه
 اولان صغیره قری زينبک وصیسی يدنده اولان مالندن
 زينب ایچون حاکمه بومي شو قدر آنچه نفقه تقدير ايند روي
 واستدانده به اذن الوب لکن هند استدانده اتميو ب وزینبی
 مستقلا انفاق اتميو ب زينب هندک اباحه سیله هندک
 نفس چون طبع ايند وکی طعامدن برمدت هند ايله اکل ايلسه
 هند مجرد نفقه تقدير ايند روي دیون نفقه مقدره بی زينبک
 مالندن المنه قادر اولور می جواب اولما ذ **مسئله** زید عمر و تریبینه
 اولان اوکی قری هند صغیر وک مالی اولمنله هندک مالندن
 هند ایچون حاکمه قدر معروف بومي شو قدر آنچه تقدير ايند روي
 واستدانده به اذن الوب هندی برمدت استدانده ايله
 انفاق ايلسه هند بالغه اولدقه زید نفقه مقدره مستدانده
 هند دن المنه قادر اولور می جواب اولور **مسئله** زید متوفانک
 صغیره قری هندک اناسی و خاصنه سی زينب موسره هندک
 اصلا مال بوغیکن قاضی به هند ایچون شو قدر آنچه نفقه تقدير
 ايند روي حجت الدقدن صكره زينب هندی بالغه اولنجه کندی

ماليله اشفاق ايدوب بعدہ ہند بر مقدار مال اکتساب ايلسه
 زينب مجرد يمدہ نفقہ جعتی وارد ديو وجه محرر او زره انفايجون
 ہندن نسنہ المغہ قادرہ اولور می **الجواب** اولماز **مسئلہ** ہند
 حضانتہ سندن اولان صغير او غلی عمر وک مالندن حاکمہ عمر و ایچون
 قدر معروف یومی شو قدر ایچہ نفقہ تقدیر واستدانه به اذن
 الوی صغيری بر مدت استدانه ایلہ انفاق ایندکد نصکرہ ہند
 نفقہ مقدرہ استدانه بی صغيرک مالندن المادین صغير فوت
 اولسه ہند نفقہ مستدانه بی صغيرک مالندن المغہ قادرہ
 اولور می **الجواب** اولور **مسئلہ** زید حجر تربیہ سندن اولان فرزند
 او غلی عمر و ایلہ فرزنداشی فری ہند صغير لری ایچون وصیلری
 بدلرندہ اولان مالندن حاکمہ قدر معروف کونده شو قدر ایچہ
 نفقہ تقدیر واستدانه به اذن الوی صغير لری بر مدت
 استدانه ایلہ انفاق ایندکد نصکرہ نفقہ مستدانه بی المادین
 زید بعدہ صغير فوت اولوب صغير لری مال لری وارث لری
 قبض ایلسه لری زیدک ورثہ سی نفقہ مستدانه بی صغير لری
 ترکہ وافیہ سندن وارث لری ندن المغہ قادر اولور لری
الجواب اولور **مسئلہ** ہند صغيرہ بی اناسی زینب تربیہ ایدر کن
 زینب فوت اولدقہ باباسی زید افر دیارده اولوب ہندک لسواندن
 اصلا کہ سنہ سی اولیوب رجالدن ایچون لابون عمر او غلی عمر موجود
 اولوب امین اولغله حاکم ہندی عمر و یوروب زید او زینبہ ہند
 ایچون کونده قدر معروف شو قدر ایچہ نفقہ تقدیر واستدانه به
 اذن ویروب عمر و دخی استدانه ایلہ بر مدت ہند بی انفاق ایندکدن
 صکر زید کلسہ عمر و نفقہ مستدانه بی زید دن المغہ قادر اولور
الجواب اولور **مسئلہ** زید صحبتندہ قوی عمر و ایچون فوت کون
 مقدمہ اذات اولسون دیدکد نصکرہ زید بر سنہ مرو زینبہ فوت

كتاب الاعتراف

اولسه عمر و زيدك جميع ما ليدن ازاد اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 هند جاريه سي زيدك **مسئله** فون كون مقدمه ازاد اولور
 ديدك دتصكر هند زيبني بيغه قارره اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 قول عمروه جاريه سي هندی تزويج ايدوب هند برولد كتر دكدن
 صكره زيد انجن عمر و ابله هندی اعتراف ايدوب ولد مرفوع اعتراف
 ايلماسد اولور ولد تبعينه ازاد اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 زيد عمروه قولك بكري ازاد ايله ساكده شو قد رانجه ويره پور ايدوب
 عمروه دخي بكري ازاد ايلسه عمر و مبلغ مزيوري زيدن المعتد قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زيد جاريه سي هندی قول عمروه تزويج ايدوب
 هند عمروه حامله اولور قد صكره زيد انجن عمروه اعتراف ايدوب
 بعده فوت اولور قد هند برولد طوغر مقدمه زيدك ورثه سي اولور
 ولدي استر فاق مراد ايند كترنده عمر و مجرد بني اعتراف اينمكله ولد
 دخي ازاد اولور دبو ورثه يي منعه قادر اولور **الجواب** اولور
مسئله زيد قول عمروه ايچون او غلدر دليسه عمر و ازاد اولور
الجواب اولور **مسئله** زيد جاريه سي هند ايچون فمدر دليسه
 هند ازاد اولور **الجواب** اولور **مسئله** زيد قول عمروه بر ايش
 اصمرد قد او غل شوريله اشله دليسه بوييله ديمكله عمر و ازاد
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** زيد جاريه سي هند ايچون هند فوم
 كبي در ديوب لكن عتق نيت ايلماسد هند ازاد اولور
الجواب اولور **مسئله** زيد جاريه سي هند ايچون فوم كبي در
 ديوب لكن عتق نيت ايمبوب تطيب مراد ايلسه مجرد بوييله
 ديمكله هندك وطني زيده حرام اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 زيدك قول عمروه ايچون عمروك زوجة سي هند عمر و ازاد اولور
 دبو سوال ايند كنه ازاد اولور دليسه عمر و ازاد اولور **الجواب**
 اولور **مسئله** زيد جاريه سي هند ايچون قادر ديمقدر ديوب لكن

47

۴۷

عنق نیت ایلمسه بویله دیبمکله هند ازاد اولورمی **البواب** اولماز
مسئله بد عمرون متنده اولان شوقدر ایچمه حقی عمرون الورسم
 قولم بکر ازاد اولسون دید کد نصکره زید مبلغ بزوری عمرون
 ایلسه بکر ازاد اولورمی **البواب** اولور **مسئله** زید قولی عمروه سنی بیع
 ایدرسم ازاد اول دید کد نصکره زید عمروی بکر بیع صحیح ایله
 بیع ونسلیم ایلمسه عمرو ازاد اولمش اولورمی **البواب** اولماز **مسئله**
 زید جاریه سی هند ایچون ساتن دکلدردیسه زید مجرد بویله
 دیبمکله هندک عنقنه اوارامش اولوب هند ازاد اولورمی
البواب اولماز **مسئله** زید جاریه سی هندی عمروه نوبیح ایند کدن
 صکره زید هندی بیعه قادر اولورمی **البواب** اولور **مسئله** زید
 جاریه سی هندی ازاد ایندین کندویه نکاح ایدوب لکن ولد کنوریا
 حالازید هندی بیع مراد ایند کده هند مجرد نکاح ایتمکله ازاد
 اولمش اولورم دیوب امتناعه قادر اولورمی **البواب** اولماز
مسئله زید قولی عمرو بر طریقه خنکار دیبکنکه کج کد نصکره
 زید عمروی بیع اینک اسند کده عمرون خنکار دیبکنکه کجکله
 ازاد اولمش اولورم دیوب امتناعه قادر اولورمی **البواب** اولماز
مسئله زید قولی عمرو بر طریقه سیاهی اولدقد نصکره زید فوت
 اولسه زیدک حصرا وارقی اوغلی بکر عمروی استرقاق مراد ایند کده
 عمرون سیاهی اولمغله ازاد اولمش اولورم دیوب امتناعه قادر
 اولورمی **البواب** اولماز **مسئله** زید رضا عاققونداشی هند مالک
 اولسه هند مجرد رضا عاققونداشی اولمغله ازاد اولورمی **البواب**
 اولماز **مسئله** زید عمرو ایله علی الاشترک مالک اولدبعی قول
 بکر عمرو اولمغله استرقاق ایلمسه عمرو حصه سنی زیده تضمین
 یا خود حصه سند بکری استسفا ایوب حصه سنی بیعه
 قادر اولورمی **البواب** اولماز **مسئله** هند موسره صحتند زوجی زید

ايله على الاشتراك مالكة اولديغى جاريه دن حصه سنى زيبك
 اذ نسرا اعتناق ايندك دىضكره زيد نسنه اختيار ائتمدين هند
 فوت اولسه زيب جاريه دن حصه سنى هندك تركه سندن
 تضمين المتيوب جاريه في بيعه قادر اولورمى **الجواب** اولماز **مسئله**
 هند اوغلى زيد صغير ايله على الاشتراك مالكة اولديغى جاريه
 اعتناق ايلسه زيد بالغ اولدوقده هند وقت اعتناق ده موسر
 اولمغله جاريه دن حصه سنىك قيمتى هند ^{فتمسكه} قادر اولورمى
الجواب اولور **مسئله** هند صححتنده فزقنداشى زيب ايله على
 الاشتراك مالكة اولديغى قولدن حصه سنى زيبك اذ نسرا
 اعتناق ايندك دىضكره زيب تضمين واستسفا واعتناق دن
 برى اختيار ائتمدين هند موسره فوت اولسه زيب حصه سنىك
 قيمتى هندك تركه سندن المغه قادره اولورمى **الجواب** اولور
مسئله زيد معسر عمر و ايله على الاشتراك مالك اولديغى قولدن حصه
 اعتناق ايندك دىضكره زيد فوت اولسه عمر و اول قولى حصه سنده
 استسفايه قادر اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** هند فوت اولور
 اوغلى عمر و ايله قزى زيبى ترك ايندكده زيب قبل القمه تركه دن
 بر فاج باريد لوى عمروك اذ نسرا اعتناق ايلسه زيب معسر اولمغله
 عمر و اول جاريه لوى حصه سنده استسفايه قادر اولورمى **الجواب**
 اولور **مسئله** زيد مرض مومنده عمر و ايله على الاشتراك مالك اولديغى
 قول و جاريه دن حصه سنى اعتناق ايندك دىضكره عمر و نسنه
 اختيار ائتمدين زيد فوت اولسه عمر و قول و جاريه في حصه سنده
 استسفايه قادر اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زيد مرض مومنده
 قولى عمر وى اعتناق ايندك دن صكره زيد يولى تركه سندن از يد
 اولديغى حاليه فوت اولسه زيدك د اينلرى عمر وى قيمتند
 استسفايه قادر اولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زيد مرض مومنده
 قولى

48
 قولی عمر وی اعتناق ابتدا کد نص کره زید فوت اولوب نثت مساعد
 اولماسه ورثه سی نثت مساعد اولما دیغی مقدارده عمر وی استغنا یه
 قادر اولور می **الجواب** اولور لر **مسئله** زید مرض مومنده قولی عمر وی اعتناق
 ابتدا کد نص کره زید فوت اولوب با یاسی بکری نثت ابتدا کد نثت مساعد
 اولوب یوب لکن بکر عمر وک مجانا عتقنه راضی اولوب یوب مساعد ن ابرا
 ایلسه بکر ناده اولوب عمر وی نثت مساعد اولما دیغی مقدارده استغنا
 قادر اولور می **الجواب** اولما ز **مسئله** زید خسته اولوب معتقل اللسان
 اولد قده قولی عمر وایله جاریه سی زینبی اشارت ایله اعتناق ابتدا کدن
 صکره عتقده سی مومنده ک ممتدا اولوب معتقل اللسان ایکن فوت اولوب
 نثت مساعد اولسه ورثه سی اعتناق مزبور ی طرفه نازر دیمکه قادر
 اولور لر می **الجواب** اولما ز **مسئله** زید خسته اولوب عقیل الکلیه زایل
 ایکن جاریه سی زینبی اعتناق ایلسه صحیح اولور می **الجواب** اولما ز
مسئله زید ذمی غمردن سکران ایکن قولی عمر وده ازاد اول دیسه
 عمر ازاد اولور می **الجواب** اولور **مسئله** یوزباشنده اولوب مضمومه
 اولان هند جاریه سی زینبی اعتناق ایلسه صحیح اولور می **الجواب**
 اولما ز **مسئله** زید صغیرک جاریه سی هندی صغیرک اناسک اناسی
 زینب اعتناق ایلسه صغیر بالغ اولد قده هندی اسرقاق و بیعد
 قادر اولور می **الجواب** اولور **مسئله** زیدک جاریه سی هند ابتدا
 حامل اولد قده زید دعوت انجیب یعد زید فوت اولد قده
 هند بر ولد طوغرسه زیدک ورثه سی هندی اسرقاق
 مراد ابتدا کلرنده هند مجرد ولد طوغر مغلله ازاد اولور اولور مرد پرب
 استاعده قادر اولور می **الجواب** اولما ز **مسئله** زید زوجه سی
 هندک بکر جاریه سی هندک اذ نسرو طی ایدوب بکار ننی
 ازاله ایلسه هند نقصان بکار ننی زید تضمینه قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زید عمر وایله اشتراک السوی مالک اولدیغی

جاربه بی عمر وک از نسز و طی واحبال ایدوب جاربه بر ولد
 طوغرد فده زید ولد هندی ندره بود دعوت ایسه اول ولدک
 نسبی زیدن ثابت اولوب و جاربه زیدک امر ولدی اولوب زیده
 جاربه نک نصف قیمتله نصف عسقرینی ضمان لازم اولورمی
الجواب اولور **مسئله** زید زوجه سی هند ایله علی الاشترک مالک
 اولدینی جاربه بی و طی اتمک حلال اولورمی **الجواب** اولما **مسئله**
 زید زوجه سی هندک جاربه سی زینبی هندک از نسز و طی ایدوب
 زینب زیدن ولد کتورسه هند اول ولدی استرقاقه قادره
 اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زید اناسی هندک جاربه سی زینبه
 زتا ایدوب زینب زیدن بر ولد کتورسه هند جاربه مک
 ولدیدر دیو ولد مرقوم استرقاق و بیعه قادره اولورمی **الجواب**
 اولما **مسئله** زید باباسی عمر وک جاربه سی هندی و طی واحبال
 ایدوب هند زیدن بر ولد کتورسه عمر و هندی بیعه قادر
 اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زید فرزنداشی هندک جاربه سی
 زینبی هندک احلال نسز و طی ایدوب زینب زیدن ولد کتورسه
 هند ولد مزوری استرقاقه و بیعه قادر اولورمی **الجواب** اولور
مسئله ید عمر و ایله علی الاشترک السوی مالک اولدینی جاربه بی
 عمر وک از نسز و طی ایسه عمر و جاربه نک نصف عسقرینی زیدن
 المنه قادر اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زید جاربه سی هندی عمر و
 نزویج ایند کد نضکره عمر وک هندی ولدی اولسه زید اول ولد
 استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زید عمر و ایله علی الاشترک
 مالک اولدینی بکر جاربه بی عمر وک از نسز و طی ایدوب بیکارتی
 ازاله ایسه عمر و نقصان بکار شدن حصه سنی زیده نصیبینه
 قادر اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زیدک از اولو جاربه سی هند نفسی
 زیدک قوی عمر و نزویج ایند کد نضکره هند عمر و دن ولد کتورسه

49 زید اولدی استرقاقه قادر اولور می جواب اولماز مسئله
 زید هندی جاریه سی اولوق اوزره عمر و بیع و تسلیم ایدوب
 عمر و دخی هندی وطی ایتد کد نصکره هند عمر و دن زید بنی
 قبل البیع اعتاق ایتشدی دیو دعوی ومد عا یس اثبات
 ایدوب عتقنه حکم اولنسه هند عمر و دن وطی عقر المغه
 قادره اولور می جواب اولور مسئله زید زوجده سی هند ک جاریه
 زینبه زنا ایدوب زینب زنادن ولد طوغرد قده صکره هند
 فوت اولسه زینب زید دن وجه محرم اوزره ولد کتور مکه
 زیدک ام ولدی اولمش اولور می جواب اولماز مسئله زید صغیره
 قوی هند ک جاریه سی زینب نزوج ایتد کسزین وطی و احبال
 ایدوب زینب بر ولد طوغرد قده زید ولد خور بند ندر دیو
 دعوت ایلسه زینب زیدک ام ولدی اولوب زینبک قمتنی
 زید. ضمان لازم اولور می جواب اولور مسئله زید بر جاریه
 جاریه نیک قوی هند ایلد اشترا و قبض ایتد کدن صکره اول
 جاریه بی وطی ایدوب جاریه بر ولد طوغرد قده زید اول ولد ندر
 دیو دعوت ایدوب بعده زید فوت اولوب ولد خور ایلد سایر
 ور نه سنی ترک ایلسه ولد ک هند دن حصه سی ازاد اولمغه
 سایر ور نه حصه لر نده هندی استیضایه قادر اولور می
 جواب اولور مسئله زید قوی عمر و تدبیر مطلق ایلد تدبیر
 ایتد کد نصکره زید فوت اولوب ثلث مساعد اولماسه ور نه
 ثلث مساعد اولما دیغی مقدارده عمر و استیضایه قادر اولور می
 جواب اولور مسئله زید قوی عمر و تدبیر مطلق ایلد تدبیر
 ایتد کد نصکره زید فوت اولوب ثلث مساعد اولسه ور نه سی
 عمر و استرقاق و بیعه قادر اولور می جواب اولماز مسئله زید
 قوی عمر و جاریه سی زینب نزوج ایدوب هند بر ولد کتور کدن

صکره زید عمر و ایله هندی ندبیر مطلق ایله ندبیر ایدوب ولد
 مزبور می باشقه مدبر ایلماسه اولد ولد تبعیت ایله مدبر اولد
 اولور می **الجواب** اولماز **مسئله** زید ندبیر مطلق ایله ندبیر ایلمدی
 جاریه می هندی ازاد اولور فولی عمر و تزویج ایدوب هند عمر و دن
 بر ولد کتورسه زید اول ولد بیعه قاد را اولور می **الجواب** اولماز
مسئله زید جاریه می هندی ندبیر مطلق ایله ندبیر ایندکدن صکره
 زید ندبیر مطلق ایله مدبری اولان فولی عمر و تزویج ایدوب هند
 عمر و دن ولد کتورسه زید اول ولد بیعه قاد را اولور می **الجواب**
 اولماز **مسئله** زید مدبری عمر و وار یقل کیت دیسه مجرد بویه دیکله
 ازاد اولمش اولور می **الجواب** اولماز **مسئله** زید عمر و ایله علی الاشتهار مالک
 اولدی فولی بگری ندبیر مطلق ایله مدبر ایندکدن صکره عمر و نشنه اختیا
 اتمدین زید فوت اولسه عمر و کند می حصه سنده بگری استفایه
 قاد را اولور می **الجواب** اولور **مسئله** زید فولی عمر و ندبیر مطلق ایله
 ندبیر ایندکدن صکره زید ذیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده
 فوت اولسه عمر و زیدک داینلر بیته قیمتده سعایت ایدر کتورور
 راضیله اولور می عمر و استرقاق و بیعه قاد را اولور لور می
الجواب اولماز **مسئله** زید فولی عمر و ندبیر مطلق ایله ندبیر ایندکدن
 صکره عمر و بر مقدار مال کسب ایلمسه اول مال زید ایله عمر و دن
 قنقسنکدر **الجواب** زید کدر **مسئله** زید ندبیر مطلق ایله ندبیر ایندکدن
 جاد یطری هند و زینبی و طی اتمک جایز اولور می **الجواب** اولور
مسئله زید جاریه می هند ایچون فوتدن فرق کون مقدم ازاد
 اولسون دیسه زید هندی حالا و طی اتمک جایز اولور **الجواب**
 اولور **مسئله** زید خسته اولدقده بو مرضدن فوت اولور سم جاریه
 هند ازاد اولسون دیدکدن صکره زید اول مرضدن افاق بولسه
 زید هندی بیعه قاد را اولور می **الجواب** اولور **مسئله** زعمیم اولمیان

کتاب الکتاب

50
 زید اگر بوسنه زعامته نایل اولور سم قوله عمر و مدبرم اولور
 دید که نصکره اول سنه مرویدوب زید زعامته نایل اولماسه
 زید عمر وی بیعه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید قول عمر وی
 شوق در آنچه کتابه کسد که نصکره عمر و ک بدل کتابتی ادا دن
 عمر وی ظاهر اولسه حاکم زیدک طلبی ایله کتابتی ضمیمه قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زید قول عمر وی شوق در آنچه به کتابته کسد که
 صکره عمر و ک بدل کتابتی ادا دن عمر وی ظاهر اولغله حاکم زیدک
 طلبی ایله کتابتی فسخ ایلسه زید عمر وی بیعه قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زید قول عمر وی شوق در آنچه به کتابته کسوب
 عمر و دخی قبول ایدوب بدل کتابتی ادا دن علجز دکل بکن زید عمر وی
 رضاستن بیعه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید صحتند
 قول عمر وی شوق در آنچه به کتابته کسوب عمر و دخی قبول ایندکن
 صکره بدل کتابتی ادا اتمدین زید فوت اولسه عمر و بدل کتابتی
 ورثه ادا ایدرکن ورثه المایوب عمر وی استرفاقه قادر
 اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید قول عمر وی بن سنه کندوب
 خدمت اتمک اوزره کتابته کسوب عمر و دخی قبول ایلسه عمر و
 بن سنه زید خدمت ابد بچک ازا اولور **الجواب** اولور **مسئله**
 زید قول عمر و کندوبه سگزی خدمت اتمک اوزره کتابته کسوب
 عمر و دخی قبول ایدوب زید درت ای خدمت ایلسه عمر و درت
 ای دخی زید خدمت ایدرکن زید نادم اولوب عمر و ک رضاستن
 عمر وی بیعه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید قول عمر وی
 الی سنه کندوبه خدمت اتمک اوزره اعتراف ایدوب عمر و
 دخی قبول ایندکن نصکره زید الی ای خدمت بده زید
 فوت اولسه وگرنه می عمر و ک بن بچق سنه خدمتک قیمتی
 عمر و دن المغه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید قول عمر وی

بوزكون كند و به خدمت ايتمك او زره كنانته كسوب عمرو
 دخي تبه ليلسه عمرو بوزكون خدمت ايدركن زيد ناده اولوب
 باكه خيانت ايلدي ديوعمروي رضا سندسز بيغه قادرا اولوري
الجواب اولما ز **مسئله** زيد متوفانك وارث معروفي اولمخله تركه
 امين بيت المال قبض مراد ايندكده عمرو ظهور ايدوب زيدك
 باياسي بنم معتقد رديود عوي ومدعاسنه اقامت بينه ايدوب
 لكن دعوي وشهادنده زيدك اناسي معتقد باحرة الاصل
 اولدوغنه اصلا تعرض اولمحبوب قاضي دخي وجد محرراو زره
 عمرو حجت ويرسه عمرو حجت مرفومه ايله تركه زيد مدخله به
 قادرا اولوري **الجواب** اولما ز **مسئله** والدمي اصلند. اصلا روق
 طاري اولماق معناسته حرة الاصل اولان هند فوت اولدوقه
 باياسني اعتناق ايدن عمروك او غلري هنده ولاجهتندن
 وارث اولورومي **الجواب** اولما ز **مسئله** اناسي اصلند. اصلا روق
 طاري اولماق معناسته حرة الاصل اولان زيد فوت اولوب
 اناسي هندی ترك اينمكله هند تركه بي قبض ايندكده زيدك
 باياسني اعتناق ايدن عمروي زيدك باياسنيك اناسي حرة الاصل اولوب
 معتقد اولمخله بن زيد ولاجهتندن وارث اولورومي تركه به
 مدخله به قادرا اولورومي **الجواب** اولما ز **مسئله** زيد معتق اصلند
 اصلا روق طاري اولماق معناسته حرة الاصل اولان هندی تزوج
 ايدوب هنددن زينب تولد ايندكده ضكر. زينب دن دخي حديجه
 تولد ايدوب بعد حديجه دن عمرو تولد ايلسه عمرو فوت اولدوقه
 زيدني اعتناق ايدن بكرك او غلتيك او غلي بشر عمرو ولاجهتندن
 وارث اولورومي **الجواب** اولما ز **مسئله** اناسي اصلند. اصلا روق طاري
 اولماق معناسته حرة الاصل اولان زيد فوت اولوب اناسي
 هندی و باياسني اعتناق ايدن عمروك او غل بكري ترك ايلسه شيمت

كتاب الولي

51
 ۵۱
 تركه بنجه در جواب جمله تركه هنده دكر مسئله باياسى حر الاصل
 عجمى اولان زيد فوت اولوب زوجه سى هندى و فرزلى زينب و بنجه
 و اناسنك اناسين اعتناق ايدن بكري اعتناق ايدن بشرك اوغليتك
 اوغليتك اوغللري خالد و وليدى ترك ايلسه قسمت تركه
 بنجه در جواب ثمن هنده ثلثان زينب و صديقه يه باقى خالده
 و ولپده دكر مسئله باياسى و اناسنك باياسى حر الاصل عجمى اولان
 زيد فوت اولوب زوجه سى هندى و اناسنك اناسنى اعتناق
 ايدن زينبى ترك ايلسه قسمت تركه بنجه در جواب ربع هنده
 باقى زينبه دكر مسئله هند فوت اولوب لام فرزنداشى زينبى
 و باياسنك باياسى اعتناق ايدن زيدك اوغلى عمروى و اناستى
 اعتناق ايدن بكرك اوغلى بشرى ترك ايلسه قسمت تركه بنجه در
 جواب سدس زينبه باقى عمروه دكر مسئله اناسى معتقده اولان
 زيد فوت اولوب باياسنى اعتناق ايدن عمروى ترك ايلسه عمرو زيدك
 تركه سنى احرازه قاد داووردى جواب اولور مسئله باياسى حر الاصل
 عجمى اولان هند فوت اولوب اناسى زينب معتقده و زينبى اعتناق
 ايدن عمروك لابوين ادرنداشى بكري ترك ايلسه قسمت تركه بنجه در
 جواب ثلث زينبه باقى بكريه دكر مسئله باياسى اصلنده اصلا
 رق طارى اولماز معناستد حر الاصل عربى اولان هند فوت
 اولوب قزى زينبى ترك ايتدكه هندك اناسى حديقه يه اعتناق
 ايدن عمروك اوغلى بكريه هنده و لاجه نندن وارث اولودى
 جواب اولماز زيد الله ايله عهدم اولسون فلان فصلى
 ايشلميايم ديوب بعده اول فصلى ايشلسه زبده نه لازم اولور
 جواب كفارت بيمين مسد زيد الله فلان فعلى ايشلميه بيم ديوب
 بيمين ايتدكه نصكره اول فصلى ايشلسه زبده نه لازم اولور جواب
 كفارت بيمين مسد زيد بر متاعنى عمروه و بر دك نصكره عمرو

والله متاعی ساکه و بره یم دیوبمین ایدوب لکن زمان تمبین
 اتمیوب بعده بر فاج کون مرورنده عمر و اول متاعی اول دیاره کو نور
 حراسیلر اول متاعی عمر و دن اخذ و استهلاک ایدوب زید و بیک
 ممکن اولماسه عمر و کفارت بمین لازم اولور **مسئله** اولور
 زیدک اقر باسندن هند خسته اولدوقده زید اکر هند افاقت
 بولور سه عمر م اولدوقده رجب و شعبان ایلی رینی سایم اولوق نذر
 اولسون دیدکد نضکره هند خسته لکن افاقت بولسه زید
 او زینه عمری اولدوقده رجب و شعبان ایلی رینی سایم اولوق
 لازم اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید فلان ضلی ایشلرم سبت
 بنی ایشلردن اولایم دیوب بعده اولضلی ایشلده زیده نه
 لازم اولور **الجواب** بمین اولوق اعتقاد نده اولوب ایشلدی ایسه
 کفارت بمین کافر اولوق اعتقاد نده ایشلدی ایسه تجدید ایمان
 و نکاح لازم اولور **مسئله** زید فرزند اشم عمر وک اوینه وار رسم
 کعبه مکر مه به طاش ایشلردن اولایم دیوب بعده عمر وک
 اوینه وار سه زیده نه لازم اولور **الجواب** بمین اولوق اعتقاد نده
 اولوب واردی ایسه کفارت بمین کافر اولوق اعتقاد نده اولوب
 واردی ایسه تجدید ایمان و نکاح لازم اولور **مسئله** زید زوجیه
 هندی تطلیق ایتد کد نضکره بعد الیوم هندی تزوج ایدرم
 الله ایکی ایشلردن اولایم دیوب بعده هندی تزوج ایسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** بمین اولوق اعتقاد نده اولوب تزوج ایدر ایسه
 کفارت بمین کافر اولوق اعتقاد نده اولوب تزوج ایدر ایسه تجدید
 ایمان و نکاح لازم اولور **مسئله** زید قاین انام هندی بر دخی منزله
 فورسم دینم کافراک اولسون دیدکد نضکره زید هندی منزله
 قوسه زیده نه لازم اولور **الجواب** کافر اولایم دیمک مراد ایشلدی ایسه
 نسته لازم اولور **مسئله** زید حجه کتمک مراد ایدن عمر و بکره بن سرکله

بوسنه حجه كنه رسم د بنمدن دونمش اولام ديوب بعده اول سنه
 عمرو و بكر حجه كهدوب زيد كمناسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 يمين اولوق اعتقاديله ديوب كتمدي ايسه كفارت يمين لازمه
 اولور **مسئله** زيد فلان كون فلان محله ورامن رسم امت محمد دن
 اولميايم ديدكد نصكره اول كون مرور ايدوب زيد اول محله
 ورامناسه زیده نه لازم اولور **الجواب** كاف اولوق اعتقادنده اولوب
 ورامناسه كهد ايمان و تكاح يمين اعتقادنده اولوب ورامناسه
 كفارت يمين **مسئله** برديار اهل بسندن زيد بر خصوص همچون شوقل
 ايقه نذر ايلسه اول ديارك قانسيسي زیده اولقد رايجه يي باكه
 ويرين استد يكيم بره ويروم ديوجيره قادر اولور **الجواب**
 اولما **مسئله** زيد فلان فعلي ايشل رسم اهل عرفه طائفه سندن شر
 قدر ايقه نذرم اولسون ديدكد نصكره زيد اول فعلي ايشل سه
 اهل عرفه طائفه سندن عمرو نذرايلدك ديوزيدن نسنه
 المغه قادر اولور **الجواب** اولما **مسئله** زيد دايشخ عمروه دينمي
 فلان كونه دك ساكه ادا ايلن رسم امام اعظم تر به سنك
 قناديلنه شوقل وقيه باغ نذرم اولسون ديدكد نصكره
 زيد اول كونه دك ادا دين ايدماسه اول تر به نك تر به دا
 بكر نذرايلدك ديوزيدن نسنه المغه قادر اولور **الجواب**
 اولما **مسئله** زيد عمرو يانمه الورسم ميريه بش يوزغروش
 دينم اولسون ديدكد نصكره زيد عمرو يانته السه زيد مجرد
 بويله ديمكله ميريه يد بش يوزغروش مديون اولمش اولور
الجواب اولما **مسئله** زيد محسن هند بكره جبر زنا ايدوب
 بكارتني ازاله ايلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** رجم **مسئله**
 زيد محسن اوغلي عمروك زوجده سي هنده زنا ايلسه زيد
 نه لازم اولور **الجواب** رجم **مسئله** هند محسنه طائفة نفسني

زیدہ تمکین ایدوب زید رخی ہندہ زنا ایلسہ ہندہ نہ لازم
 اولور **الجواب** رجم **مسئلہ** زید محسن زوجہ سی ہندی اوج طلاق
 ایلہ تطلیق ایدوب عدلی منتقضہ اولد قد نضکرہ زید ہندہ
 حلہ ایندہ رمدین عفت نکاح اتمدین ہندی وطی ایلہ زید
 نہ لازم اولور **الجواب** رجم **مسئلہ** زید زوجہ سی ہندی اوج
 طلاق ایلہ تطلیق ایند کدن صکرہ ہندہ حلہ ایند رمدین
 ہندی تزوج و وطی ایلسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تفریق
مسئلہ زید عمرودن زوجہ م ہندہ زنا ایلدک دیود عوی و عمرود
 انکار ایدوب زیدک مدعاسی ثابت اولماسہ قول مجرد ایلہ عمرود
 او زینہ موجب زنا اجزا اولنور **الجواب** اولنماز **مسئلہ** زید ہندہ
 زنا ایلدیم دیو برکرہ افرا ایلسہ مجرد برکرہ افرا ایلمکله زیدک او زینہ
 حد زنا اقامت اولنور **الجواب** اولنماز **مسئلہ** زید ایکی نفر چارہ لری
 عمرود ایداع و تسلیم ایند کدن نضکرہ عمر و اول چارہ لری اذ نسر و وطی
 ایدوب بکار تفریق اذالہ ایلسہ عمر و محسن اولمایجن عمرود نہ
 لازم اولور **الجواب** یوزد کدنک اوریلور و چارہ لری نقصان قیمت لری
 ضمان لازم اولور **مسئلہ** محسن اولمیان زید قز قز نداشتی قزی زینک
 چارہ سنہ زنا ایلسہ زیدہ حد زنا اولور **الجواب** اولور **مسئلہ**
 زید ذمی بکر اولان ہند نضرا نیدہ جبراً زنا ایدوب بکار تفریق
 اذالہ ایلسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** یوزد کدنک اوریلور **مسئلہ**
 زید ذمی ہند مسلمہ یہ جبراً زنا ایلسہ زیدہ نہ لازم اولور
الجواب یوزد کدنک اوریلور حد زنا اقامت اولند قد نضکرہ جیس
 مدید ایلد جیس اولنور **مسئلہ** زید ذمی شرف اسلامہ مشرف
 اولوب یدی یا شندہ اولان قزی ہندک زیدہ بتبعیت ایلہ اسلامہ
 حکم اولند قد نضکرہ عمر و ذمی ہندی تزوج ایلسہ عمرود نہ
 لازم اولور **الجواب** تفریق ایدوب تفریق اولنور **مسئلہ** زید

53
 نك
 متونا زوجه سی هند عدتی منقضیه اولدین نفسی عمره نرویح
 ایند کده عمره بلورکن هندی وطن ایسه عمره نه لازم اولور
الجواب تعزیرشدید **مسئله** حامل اولان هند محصنه نك زن ایند کی
 وجه شرعی او زره ثابت اولوب رجم ناخیر لازم اولدقن بکزه هند
 وضع حمل ایدوب طوغوردینی ولدك اخر مرتبسی اولسه هندك
 رجمی برویا یکی سنه تاخیر اولنق لازم اولور **الجواب** اولماز
مسئله هند نیدك جاریه سی زینب بکرك فرجته نوم صوفوب بکارتنی ازاله
 ایسه هنده و زینبک نقصانه بکارتنی ضمان لازم اولور
الجواب اولور **مسئله** زید هند اجنبیه بی منزلته کورتوب
 جبر الواطه ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیرشدید و توبه
 و صلاحی ظاهر اولنجه زنداند. حبس **مسئله** زید زوجه سی
 هندی دبرندن وطن ایسه هند زید دن بوش اولور
الجواب اولماز تعزیر لازم اولور **مسئله** زید عمر وک قوی بکزه جبر الواطه
 ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیرشدید و توبه و صلاحی
 ظاهر اولنجه احبس مواضعه. حبس **مسئله** زید عمر و صغیره جبر
 الواطه ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیرشدید و توبه و صلاحی
 ظاهر اولنجه زنداند. حبس **مسئله** زید عمر و صغیره جبر الواطه ایدوب
 زیدك معتادی اولدینی شرعاً ثابت اولسه زیدك قتلی مشروع میدر
الجواب مشر و عدر **مسئله** بر صغیره اها لیسندن هند حمامه کهدکن
 بر قجاج کسسه لهندی زنا قصد یله بولده اخذ ایدوب زنا اتمدین
 هند بر طریقه خلاص اولسه اول کسسه لره نه لازم اولور
الجواب تعزیرشدید و حبس **مسئله** زیدك ظلم عادت مستمروی
 اولوب ساهی بالفساد اولدینی شرعاً ثابت اولسه زیدك امرولی
 الامرایله قتلی مشر و عمید **الجواب** مشر و عدر **مسئله** زید مسالم
 اجانبدن بر قجاج کسسه لوی زوجه سی هندك یا ننه کتوروب

مزبور را ایله شرب خمر ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** حد شرب
 و تعزیر شدید **مسئله** زید و عمرو و مسلم بر فاح ذمی را ایله
 مجلس قروب شرب خمر ایسه لر زیده و عمرو نه لازم اولور
الجواب حد شرب **مسئله** زید و عمرو که زوجہ سی هند محصنه یه بره
 زانیه دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** حد قذف **مسئله** زید
 محصنه اولان فرزنداشی هند بره فحشه بره روسی ذکر بر
 فحشه دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر و حد قذف
مسئله زید زوجہ سی هند عقیقه یه بره زانیه دیو قذف
 ایتمکله هند زیدی موجب ایله مطالبه ایدوب شرایط
 لعان موجوده اولغله زیده لعان تکلیف اولندوقده
 زید لعاندا ایا ایدوب نفستی تکذیب ایسه زیده نه
 لازم اولور **الجواب** حد قذف **مسئله** هند زید متوفانک
 ارغلی عمرو بره ولد زنا دیوشتم ایسه زید محصنه اولیجن
 عمروک طلبی ایله هند حد قذف لازم اولور **الجواب** اولور
مسئله زید امام اولان عمرو بره کفن صومعی دیوشتم ایسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید صلحادن عمرو بره
 بزه ونک دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر
مسئله عدا و کسلا ناریک الصلوة اولان زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید و حبس **مسئله** زید عمرو بره دیوت دیو
 شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** هند
 صلحاندن زینیه بره بوزونک دیوشتم ایسه هند نه
 لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید صلحادن عمرو بره بلان
 شاهدی دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر
مسئله بر فاح کسند لر صلحادن زید ایله چکشوب زیده بره
 شرب بره تلبیس دیوهر بری شتم ایسه عمر بره نه لازم

حد قذف

مسئله فی التعزیر

اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید صلحان عمروه بره ظالم
 دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید صلحان
 اهل علم و صالح اولان عمروه سن نه سن بره ظالم دیوشتم ایلسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید بر جماعتی یانسه او دیوشتم
 عمر و ایله چکشتمکه وارد قده عمروه زیده بره جمعیت بائمی دیمز اولسه
 عمروه سننه لازم اولور **الجواب** اولما **مسئله** زید صلحان عمروه
 بره باد شاه خانی دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تعزیر **مسئله** زید صلحان عمروه بره واجب القتل دیوشتم ایلسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید عمر و ایله چکشتمکه عمروه
 بره کدی بره اصلاحی دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تعزیر **مسئله** زید صلحان عمروه بره اصلاحی بره اخیان دیوشتم ایلسه
 زیده نه لازم اولور **مسئله** زید سادات کرامدن عمروه بره بوغازند **اصلاحی**
 دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید علمادان
 عمروه بره شیطان دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر
مسئله زید صلحان عمروه بره ملعون دیوشتم ایلسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید عمروه مسلمه بره ملعون دیوشتم ایلسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید عمروه مسلمه بره خنزیر
 بره ملعون دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله**
 زید علمادان عمروه بره ارغاد بره حمار دیوشتم ایلسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید از لدن زید علما و اشرفدن اولان عمروه
 بره ارغاد دیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله**
 زید عمروه مسلمه بره دنسزدیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر **مسئله** بر محله نك امامی زید اهل بدین عمروه و سکر
 مسلمه بره طهارتسز کافر لوردیوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر **مسئله** زید با یاسی مسلم اولان عمروه مسلمه بره کافر بره

بهودی او علی بهودی دبو شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تعزیر **مثله** زید اشرفدن عمره بره کو باک دبو شتم ایسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید اشرفدن عمره بره نجاست
 دبو شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید زوجه
 هنده بره فحشه دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید
 صالحه به بره فاحشه دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر
مثله زید زوجه سی هند صالحه به بره فاحشه دیسه زیده نه
 لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید عمره مسلمه بره حرام زاده دیو
 شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید عمره مسلمه
 شتم قصد بیله اسلامک و دینک یوقدر دیسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید زمی عمره مسلمه بخمه بکتر
 دیو شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید سادات
 و اشرفدن عمره غضب ایدوب بوخ برسن دیسه عمره نه لازم
 اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید علمادن عمره غضب ایدوب بوخ
 برسن دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** ارازلدن
 زید علما و اشرفدن عمره ی محقر ایدوب عمره بوخک به دیسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید عمره ایله چکشدکده عمره
 باشکده یستهلهه به یم دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** نادیب
مثله زید سادات کرامدن عمره بن خنکار قولیم سن نه ائک
 سکی سن دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** نادیب **مثله** علمادا
 امام و خطیب اولان زید عمره منزلکی بعضی فسقه به ایجار
 ایلمش سن لایق دکلدردیدکده عمره نهو ایدوب زیده تحقیقا
 سن اوگمش بر نکبتی هر نفس سنک سوزکله عمل انم دیسه
 عمره نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مثله** زید مسلم بر اعاجی
 قطع ایدوب صلحادن عمره و بکر زیده نیچون کسکدک دیو سوال

55

ایند کزنده زید و عمرو بکره سب و شتم طریقیده سزا اول اغاچه
 طابوب اشراك ایدر سزا کچون کسدم دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر **مسئله** بر قریه ضابطی زیدک ساکن اولدینی منزک دیوانه
 کلمه شهادت یازیش اولغله اهلیدن عمرو ذمی واروب کلمه و
 شهادتک اوزرینه نجاست سورسه عمرو نه لازم اولور **الجواب**
 تعزیر **مسئله** زید ذمی برجامک دیوارینه تنول ایدر اولسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید ایله زجر اولتور **مسئله**
 زید ذمی مسامیندن بر قاج کسنه لره لعنت سزه و دینکوه دیسه
 زید نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید **مسئله** زید صلحادن عمره بوه
 شارب الخمره یوشتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تعزیر **مسئله** زید با یا سی عمروک یوزینه توکوزوب و عمروک
 ضرب قصدیه اوزرینه هجوم ایدوب عمرو بر طریقده خلاص
 اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر لازم اولور عفو نیک جزاسی
 اخرنده کور **مسئله** زید هنده بره اناسنی فلان ایتدیکم دیوجام
 لفظی ایله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید
 زوج سی هنده اناسنی فلان ایتدکم دیوجام لفظی ایله شتم
 ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید صلحادن
 عمروه اغزینی و اناسنی فلان ایتدکم دیوجام لفظی ایله شتم
 ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید دل عمرو
 راهبه بره دینی و ایمانی فلان ایتدکم دیوجام لفظی ایله شتم
 ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید دل عمرو
 ذمی بره دینی و مذهبی و ایمانی فلان ایتدکم
 دیسه جماع لفظی ایله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب تعزیر **مسئله** زید عمروه عورتنی فلان ایتدکم دیو
 جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زید ذمی عمر و مسلمه بره دین و ایمانی فلان آیتدو کم دیو
 جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم کلور **الجواب** تعزیر شدیدی و
مسئله زید باسی عمر و بره اناسنی فلان آیتدو کم دیو جماع لفظیله شتم
 ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر لازم اولور عقربتک
 جزاسنی اخرتده کور **مسئله** زید عمر و بره صفالنی فلان آیتدو کم
 دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر
مسئله زید ذمی عمر و مسلم ایله چکشد کده عمر و بره صفالکده بیستهله بده
 دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر **مسئله** زید هنده بوق
 پرسن دید کده هند زیده بوقی سن پرسن دیسه زید
 شتم ابلدک دیوهندی تعزیر آیتدو کم که قادر اولور
الجواب اولماز **مسئله** هند زینیک غیابنده زینب فاحشه در
 صوباشی بر فح دفعه اوینی باصدی دیسه زینب اشد کده
 غیابنده بنی شتم ابلدک دیوهندی تعزیر آیتدو کم که قادر
 اولور **الجواب** اولماز **مسئله** زید ذمی ساد ابدن عمر و ک غیابنده
 عمر و لعنت دیسه عمر و اشد کده غیابنده بویله دیشیک
 دیو زیدی تعزیر آیتدو کم که قادر اولور **الجواب** اولماز **مسئله**
 زید مسلم شرت ایله عمر و زمینک ظلم اوچ بیک غروشنی
 الله ^{دفعه} عمر و زیدک غیابنده زید بنم اوچ بیک غروشنی ^{دفعه} الله
 سبب اولدی هندخی زیده اوچ بیک کوه لعنت آیتدو کم دیش
 اولسه حال زید استماع آیتدو کم سن بنم ایچون بویله دیشیک
 دیو عمر و تعزیر آیتدو کم که قادر اولور **الجواب** اولماز **مسئله**
 زید عمر و مسلمک شاگردی بکره عمر و ک غیابنده عمر و کی
 کافر یهودیدن اوقیوب نه تحصیل ایلسک کرک دیسه زید
 نه لازم اولور **الجواب** استغفار لازم اولور **مسئله** بر خصوصه شهادت
 ایدن زیدک یلان بره شهادت آیتدو کم شرعاً ثابت اولسه زید

56

نه لازم اولور **الجواب** تعزیر بالشهیر **مسئله** زید غماز اولوب بعض
 کسسته لری اهل عرفه غمز و تعزیرم ایتدر مک عادی اولسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید ایله زجر و منع اولتور **مسئله**
 امام اولان زید غماز اولوب ناسی اهل عرفه غمز و تعزیرم ایتدر مک
 معادی اولسه عزل مستحق اولوری **الجواب** اولور **مسئله** زید بابای
 عمروی ضرب ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید **مسئله**
 زید مسلم منزله چمر اخذ ایدوب بیع ایدر اولسه زیده نه
 لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید **مسئله** زید مسلم ابا بندن بر قلیج
 کسسته لری زوجه سی هندک یا ننه کتوروب هندو خواول کسسته
 اللینه یا بشوب مزبور ایله بر پرده او تورد اولسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تعزیر شدید **مسئله** زید ابا عنندن عمروی بگری
 قتل ایچون تحریک و سوق ایتمکله عمر و بگری قتل ایسه زیده نه
 لازم اولور **الجواب** تعزیر و حبس **مسئله** بر قریه اها لیبی ایچلرند
 زیده انجیند کلرند زیدک میتی واقع اولدوقده وارمانه اتقان
 ایدوب زید سلام و برد کد رد سلام ایتماسه لر مزبور لره نه
 لازم اولور **الجواب** اثم اولور لر **مسئله** زید عمروی قتل قصد ایله الت
 حرب ایله عمروک اوزرینه هجوم ایدوب عمر و بر طرفیه خلاص
 اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر و حبس خواب اخر تعزیر
 شدید و حبس **مسئله** زید بر قاج کسسته لر ایله عمروک کیجه ایله منزلی
 باصوب قتل کد فرمان وارد ردیو عمروی بو بها نه ایله اخذ ایدوب
 مالتی نهیب و غارت ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** الدبغی
 الیو بر یلوب تعزیر شدید و حبس مدید اولتور **مسئله** زید
 عمروک نههار پولتی باصوب بعض اشیا سینی غصب ایسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** الدبغی الیو بر یلوب تعزیر و حبس اولتور
مسئله بر قاج نفر کسسته لر عندی جبراً منزله دن جیقلاوب قتل شمع

فصديله بر محله كتوروب هند بر طرفيله خلاص اولسه ^{الذئذ} نيز اولور ^{سنة بيد و صلاحى تا مشور}
 نه لازم اولور **الجواب** نيز بر و حبس **مسئله** زيد ذمى عمر و مسلمك صغيره
 قزى هندى اياردوب دار الحربه كتوروب انده براقسه زبده نه
 لازم اولور **الجواب** نيز بر شديد ن صكره حبس اولنوب هندى كتور منجه
 يا خرد سوتى معلوم اولما دجه اطلاق اولنمز **مسئله** زيد هندى زنا
 فصديله هندك منزله كيروب هند بر طرفيله خلاص اولسه
 زبده نه لازم اولور **الجواب** نيز بر و حبس **مسئله** زيد عمر و ك زوجه سى
 هندى زنا فصديله عمر و ك منزله كيروب بعد زنا اتمدين منزله
 اخذ اولنسه زبده نه لازم اولور **الجواب** نيز بر و حبس **مسئله** زيد ذمى
 عمر و مسلمك صغيره قزى هندى اياردوب اخرد ياره كتوروب
 تقييب ايلسه زبده نه لازم اولور **الجواب** نيز بر اولنوب صغيره بي
 احضار ايدنجه حبس اولنور **مسئله** مستامن اولان زيد عمر و مسلمك
 قزى هندى صغيره بي اياردوب تقييب ايلسه عمر و هندى احضار
 ايدنجه يا سوتى معلوم اولنجه يدك زيدى حاكمه حبس ايتدر مكه
 قاد اولور **الجواب** اولور **مسئله** زيد عمر و ك زوجه سى هندى اضلال
 اندوب هندى و انوابى اخريره كتوروب بعد عمر و هندى منزله
 كتورسه زبده نه لازم اولور **الجواب** نيز بر شديد و حبس **مسئله**
 هندى نصرانيه نك زوجه زيد مسلم اخرد ياره كندكده عمر و راص
 هندى اضلال ايدوب بكر ذمى به تزويج ايلسه عمر و نه لازم
 اولور **الجواب** نيز بر شديد **مسئله** بر بلده ننا بطنى زبده هندى مسلمك
 جبر اعرو ذمى به تزويج ايدوب هندى عمر و تسليم ايلسه زبده نه
 لازم اولور **الجواب** نيز بر شديد و حبس **مسئله** هندى مسلمك نفسى
 زيد ذمى به تزويج ايلسه مزبور لره نه لازم اولور **الجواب** نيز بر و نيز بر
 شديد **مسئله** زيد هندى اخذ و عمر و تسليم ايدوب عمر و ذمى
 هندى جبر زنا ايلسه زبده نه لازم اولور **الجواب** نيز بر و حبس **مسئله**
 هندى نصرانيه مسلمين محض لر نره شرف اسلامه مشرفه اولدقد

صكره

57
 صكر فوت اولدوقده زيد باياني اسلامنه واقف ايكن هندي
 كفرة مقابرنده دفن ايلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزير ميشد
مسئله زيد عمر و ك جا ريد سي هندي غصبا اخذ و منزلته كنورو
 برسنه اليقود قذن صكره عمر و هندي الهه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تعزير **مسئله** مضموني مطابق شرع قريم اولان
 خطها يونه اطاعت اتمين زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزير ميشد
مسئله مضموني موافق شرع شريف اولان امر سلطان يه اطاعت اتمين
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزير ميشد **مسئله** زيدك عمر و ايله
 دعوا سي اولوب عمر و سي شرعه دعوت ايندكده عمر و تسرد
 ايدوب كتماسه عمر و نه لازم اولور **الجواب** تعزير **مسئله** زيدك
 عمر و ايله بر خصوصه متعلقه دعوا سي اولوب عمر و سي محكمه
 دعوت ايندكده عمر و زیده بوري بوخ يميد ديوب كتماسه عمر و
 نه لازم اولور **الجواب** تعزير **مسئله** زيد مسلمانك عمر و ذي ايله
 دعوا سي اولوب عمر و سي شرعه دعوت ايندكده عمر و محضر
 كنور ميخيه كتم ديوب كتماسه عمر و نه لازم اولور **الجواب**
 تعزير **مسئله** زيدك عمر و ايله دعوا سي اولوقله عمر و شرعه كنور
 بكر و بشر عمر و جبر زيدك يدندن الوب شرعه كنور مكدن
 منع ايلسه لو بكر و بشر نه لازم اولور **الجواب** تعزير **مسئله** زيد عمر و
 ذمتنده اولان شوقدر ايقه حقي عمر و دن دعوي و بعدا اثبات
 و الحكم عمر و ماحاله اتمكله زيد عمر و جس ايندركه استدكده
 بر فاج كمنه لو عمر و جبر زيدك يدندن الوب جسدن منع
 ايلسه لرا و كمنه لوه نه لازم اولور **الجواب** تعزير **مسئله** زيدك
 هندي بغير وجه شرعي ضرب ايلسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تعزير **مسئله** هندي زوج زيدك اذ نسز بغير حق زيدك منزلدن

جفوب اجانبند بعض كمنسته لوك منزل للربيه وارر اولسه
 زيد هندی تقيزه قادر اولورمی **الجواب** اولور **مسئله** زيدك زوجة
 هند تاركة الصلوة اولغله زيد هنده ادا صلونه امر ايدو
 هند نماز قلمغله زيد هندی تقيزير ايلسه هند وجه محرراوزو
 تقيزير اند بچگون زیدی حاکمه تقيزير ايندرمکه قادره اولورمی
الجواب اولما **مسئله** زيد بر خصوصه شيخ الاسلامين الديني
 فتوى شرعيه في خصمي عمروه كوستردكن عمرو فتوى ندايمش بن
 فتوى بلم ديسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجديدايمان و نکاح
مسئله زيدك عمرو ايله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمرو
 شرعه دعوت ايندكده بن شرعه كنم ديسه عمروه نه لازم اولور
الجواب تجديدايمان و نکاح **مسئله** زيدك عمرو ايله دعواسی اولغله
 عمروی شرعه دعوت ايندكده بن شرعه كنم ضابطه ن ادم كنور
 ديسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجديدايمان و نکاح **مسئله** زيد
 مسلك عمرو ذمی ايله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمروی
 شرعه دعوت ايندكده عمرو لعنت ساكده شرعه كده ديسه عمروه
 نه لازم اولور **الجواب** تقيزير شديد **مسئله** زيدك عمرو ايله دعواسی اولوب
 زيدك عمرو ايله دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ايندكده لعنت
 شرعه ديسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجديدايمان و نکاح **مسئله**
 زيدك عمرو ايله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت
 ايندكده عمرو بنم شرعه ايشتم تدرايشتمی قانون ايله كور برم ديسه
 عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجديدايمان و نکاح **مسئله** بر صنف اربابند
 زيدك عمرو ايله دعواسی اولوب عمروی شرعه احضار مراد ايندكده كنفذ
 وايچلرندن بعض كمنسته لربزه شرع قارشمز دعواسی بيشمزده كوروروز
 ديوب زیدی عمروی شرعه احضاردن منع ايلسه لومر بورلره نه
 لازم اولور **الجواب** تجديدايمان و نکاح **مسئله** زيد بر قاج كمنسته لرو ايله

في تجديد الايمان والنكاح

58

بر خصوصه متعلقه دعواستنده عمرو قاضی به مرافعه اولوب عمرو
 خصوص مزبور شرعیه زید حکم ابتدا کده اول کسینه لر عمرو شرعیه
 وحکم کده راضی اولماز زیدسه لر اول کسینه لره نه لازم اولور
الجواب تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید عمر و ایله چکشوب عمرو
 شرعیه کیدرم دید کده عمرو زید استرسک جهنمه کت دیوب
 لکن شرع شرعی تخفیر مراد البماسه مجرد دیوبله دیکله عمرو تجدید
 ایمان و نکاح لازم اولور **الجواب** اولماز **مسئله** زید عمر و ایله
 دعوی اولوب عمرو شرعیه دعوت ابتدا کده عمرو کتماسه مجرد کت
 ایله عمرو تجدید ایمان و نکاح لازم اولور **الجواب** اولماز
مسئله بوردنه بکر قاضی مجرد کتماسه تجدید ایمان و نکاح
 لازم اولور دیو حکم ایسه نافذ اولور **الجواب** اولماز **مسئله**
 زید بن وزیر اولور دم والله بالله جمله علمای قتل ایدرم
 مفتی دن بدو ایدوب نالین بوللی عالمه وارجه قتل ایدرم دیوب
 عمرو زین علمای کتلاک ایله لسانکه المه بونیتدن رجوع
 ایله دید کده زید نیتدن دوئم دیسه زید نه لازم اولور
الجواب علم دینه اهانت و تخفیف ^{ایروب} دید ایسه کافر در توبه رجوع
 اتمرسه قتل اولور **مسئله** زید مسلم مستخربن ایدوب باشنه کافر
 شبقه می کیسه زید نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله**
 اهل اسلامدن بر قاج کسینه لر زیدک دو کوننه وارد قلوبند
 دو کوننه و ران کفره ایله ال طوتشوب ابین کفر او زره خروس دسه
 اول کسینه لره نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله** هندی
 ذنب ایله چکشمله ذنب اغز که یسته هلیه یم دیوب ذنب
 قبول اتمن قران او قورم دید کده او فرد و عهده دخی یسته هلیه
 دیسه هندی نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله**
 زید بر خصوص ایچون غضب ابتدا کده ایمانم بوق که شیطان

اله دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح کلان
مسئله زید بر فعل شنیع ایشلیوب بعض کسسه لر زیدی لوم ایند
 زید حین اعتذارده بر دخی تمبه یم کافر ایدیم مسلمان اولد
 دیسه زید بوبله میکل کافر اولمش اولور می **الجواب** بعض مشایخ
 قنده اولما **مسئله** زید عمره فلان مصلحتی شروع اوزر
 کوررم دیوب عمره زیده اول مصلحت وجوده کله جگنی
 الله بیلور دید کده زید بن اللهی بلیم دیسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید بر نامشروع این
 ایشلیوب بعده بیجون ایشلدک دینلد کده زید کافر ایدیم
 انجون ایشلدیم دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید
 ایمان و نکاح **مسئله** زید مسلم خمر دن سکران و لایعقل ایکن
 عمره مسلمه بره دین و ایمانی فلان ایندکم دیوجماع لفظیه
 شتم ایسه زید بوبله دیمکله کافر اولمش اولور می **الجواب**
 اولما **مسئله** زید خمر دن سکران و لایعقل ایکن خمر لدر
 دیسه زید کافر اولمش اولور می **الجواب** اولما **مسئله** زید مسلم
 عمره مسلمه بره دین و ایمانی فلان ایندکم دیوجماع لفظیه
 شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله**
 زید ذمی اسلامه کله کده صکره حرد اولوب بده ذمی دینه
 کیروب اخر د یاره وارد قده عمره مسلم ارنداد بی بیلور کن
 زیدی خذ منکار اید بنوب زیده اسلام عرض انمیوب اول
 سال اوزره باننده الیقویوب کفرینه راضی اولسه عمره
 نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله** پیر محله امام
 اولان زید جماعتندن بعض کسسه لویله پکشد کده جامه کوز
 و نماز کیره یستهلیه یم دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید عمره دمتنده اولان شوقله

59

۵۹

آنچه حقیقی عمر و دن طلب ابتدا کرده عمر و بن تنگری دکلم که آنچه
 یسنهله یم آنچه تنگری یسنهله و د یسه عمر و نه لازم اولور
الجواب تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید منزلنده او یله نمازینک فرضتی
 قلا رکن عمر و کلوب زیدی نماز قلا رکن کورد که زیده سنی و نمازینکی
 فلان ایدیم دیو جماع لفظی ایله شتم ایسه عمر و نه لازم اولور
الجواب تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید مسلم عمر و مسلمه بره اغریک و نذر
 فلان ابتدا و کم دیو جماع لفظیله شتم ایسه مذهبیدن مرادی دین
 و ایمان اولیجی زیده تجدید ایمان و نکاح لازم اولور **الجواب** اولور
مسئله اصل عرف طایفه سندن زید بر قاج مسلمانلردن یومر عرفده
 ظلمتا شو قدر آنچه طلب ایدوب مزبور لر حالاً صابئز و یارین عبید شری ^{بندر}
 دیو استمهال ابتدا کلرند زیدک اتباعندن عمر و اول مسلمله سوگر
 و عبید کوزی فلان ایدیم دیو جماع لفظیله شتم ایسه عمر و نه لازم
 اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید عمر و دن سرفه ابتدا یکی
 اتمک اکل ابتدا کرده بسم الله دیسه زیده تجدید ایمان و نکاح لازم
 اولور **الجواب** اولما **مسئله** زید مسلم عمر و مسلم ایله چکشد که
 زید عمر و یهودی سندن ایود دیسه زید عمر و ک فملن تفسیح
 مراد ایدوب کفری اسلامه ترجیح مراد انبیجک زیده تجدید ایمان
 و نکاح لازم اولور **الجواب** اولما **مسئله** زید هنده زنا ایدوب
 عمر و زیده بچون زنا ابتدا کد دبد که حلاله دیسه زید نه لازم
 اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله** زید جمعه نمازینک فرضیتن
 انکار ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح **مسئله**
 زید رجاله حرب بر کیمک حلاله دیسه کفر نه حکم اولور **الجواب**
 اولما **مسئله** زید مسلم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نرینه
 سب ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** بلا تاخیر قتل اولور **مسئله**
 زید یهودینک رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نرینه

سب ایندوکی ثابت اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید
 وحسب مدید معنادی ایسه قتل اولور **مسئله** زید مسلم ابو بکر صدیق
 و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرت نرینه سب و لعن ایله زیده
 نه لازم اولور **الجواب** بلا تاخیر قتل **مسئله** زید مسلم سادات کرامدن
 اولان عمر ایله چکشده ^{عمر} آباب واجدادیکه لعنت اولسون دایسه زیده
 نه لازم اولور **الجواب** اجداد قریبه سنی مراد ایدیجک استغفار لازم اولور
مسئله زید قاضی واروب عمر و مسلمک حضورند، عمر و رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نرینه سب ایلدی دیو شهادت ایندک
 عمر و انکار ایدوب شاهد اخر اولماسه یا لکر زیدک شهادت ایله عمر
 قتل اولور **الجواب** اولنمار **مسئله** مسلم نامنه اولان زید بعض قناج
 اشلمه کله عمر و زیده بو مقوله ایسی اشلمه اخرت وارد دیدکده
 زید اخرتک اصلی برقد رانسان اوت کبی بتریت بر عالمدر صفا
 وار ایسه سندخی اشلمه کور دیوب بو اعتقاد اوزرینه مصر اولسه
 زیده نه لازم اولور **الجواب** قتل اولور **مسئله** زید عمر دن سن بنم
 مکان محرم مدن شو قد ربیک آنچه می سرفه ایلدک دیو دعوی
 ایندکده عمر و وجه محرم اوزره سرفه به طوعا اقرار ایدوب رجوع
 ایتماسه عمر و نه لازم اولور **الجواب** قطع ید **مسئله** زید عمر وک
 جاریه سی هند دن سن بنم مکان محرم مدن شو مقوله شو قد ربیک
 آنچه قینلو متاعی سرفه ایلدک دیو دعوی ایندکده هند وجه
 محرم اوزره سرفه به اقرار ایدوب رجوع ایتماسه زید عمر وک
 حضورند هندک التي قطع ایندر مکه قادر اولور **الجواب** اولور
مسئله زید عمر وک عبد ماذونی بگردن سن بنم منزله صدق و قد
 محرم اولان او جیوز غروشمی سرفه ایلدک دیو دعوی ایندکده
 بکروجه محرم اوزره سرفه ید اقرار ایدوب رجوع ایتماسه زید
 بکریک یدینی قطع ایندر و ب مبلغ مزبور دن بکریک بدند فایز

کتاب الهیینه

60

اولا في بكره المغه قادر اولو **الجواب** اولو **مسئله** زيد عمرودن
سن منزلده. مكان عمرودن شو مقوله شو قدر بيك ايقه قيمتو
متاعمر سرقه ابلدك دبو دعوى وعمر و انكار ايلسه زيد مدعاى
وجه شرعى او زره اثبات ايد بجاك^{عمر} التي قطع ايتدر مكه قادر اولو
الجواب اولو **مسئله** زيد صغير عمر و ك منزلده. اولان مكان عمرودن
قيمتى نصاب سرقه يه بالغه اولان شو قدر اشياستى خفيه اخذ
ايلسه زيد قطع بد لا ذم اولو **الجواب** اولما **مسئله** زيد عمرودن
منزلده اولان مكان محزون قيمتلى نصاب سرقه يه بالغه اولان
شو قدر اشياستى سرقه ايتد ك نصكره عمر و زيد دن دعوى ايتد ك
زيد وجه محرر او زره سرقه يه طوعا اقرار ايدوب رجوع اتمامه
عمر و نه لا ذم اولو **الجواب** قطع يد **مسئله** بر بله اها ليستدن زيد
بر مدت قطاع طريق ايله كوزب بعده توبه واستغفار ايدوب
صلاحى ظاهر اولد قدر نصكره بلده سنه كاسه قاضى باو كى منى ما
قطاع طريق ايله كز مشيدك ديو زيد او زرينه قطع طريق حكمتى
اجرايه قادر اولو **الجواب** اولما زلر **مسئله** قطاع طريقدن برفاج
كستنه لو برفويه اها ليستدن زيدك منزلتى كجه ايله التحويله
با صوب مالنى زهب و عادت ايدوب مهر پرينك الذي نصاب
سرقه يه بالغ اولوب بعده زيد اول كستنه لودن عمر و سفر بولوب
قاضى حضور تده دعوى ايتد كده عمر و وجه مشروح او زره اقرار
ايدوب رجوع اتماما كده قاضى عمر و ك صاغ ايله سول اباغى
منفصل لودن قطع اولمقن او زره حكم ايدوب زيد قاضى امريله
عمر و ك وجه شرعى او زره صاغ ايله سول اياضنى قطع ايلسه حالا
عمر و زيدك وجه محرر او زره قطع بچون زيدك التي اياغنى كسر مكه
يا خود زيدن لستنه المغه قادر اولو **الجواب** اولما **مسئله**
اشقبايه رئيس اولوب بلاد اسلاميه ده مسلمينك لعل املليرى

باب قطع الطر

بالفساد

الوب والدروب يومقوله ظلم وتعدى محادث مستتره هي اواب ساعى
 بالقتال اولان زید شیخ اخذ اولنوب قاضی شرفی دفع ایچون قتل اولنور او زده
 حجت وپرد که عمرو والی زیدی قتل ایلسه زیدک ورته سی عمرو دژ
 دیت نامنه نست المغنه قادر اولور **الجواب** اولماز لر **مسئله** مسلمینک
 بر طایفه عربی کفره دن مسلمینک بغنی او لوب زیاده اولمیان بر طایفه
 ایله محاربه ایدوب مسلمین کفره یه غلبه اه زره ایکن مسلمینک
 دیساری اولان زید غیر ایدوب مسلمینک انهنز امند باعث
 اولسه زید نه لازم اولور **الجواب** تقزیر شدید لازم اولور ارنکاب
 ایلدو کی معصیت شنیعه تک جزاستی اخرتده کور **مسئله** زیدک
 قولی عمروی حربی کفره سبی ایدوب دار الحریه کتور دکتور فیکر
 عمرو دار الحریدن اباقی ایدوب دار اسلامه کلسه زید عمروی استرقانده
 قادر اولور **الجواب** اولماز **مسئله** زیدک قولی عمرو اباقی ایدوب
 دار الحریه داخل اولدقدنضکره اهل اسلامدن بکر و بشر عمروی
 دار الحریدن اخذ و دار اسلامه اخراج ایلسه لوزید عمروی
 بکر و بشردن المغنه قادر اولور **الجواب** اولور **مسئله** زید سلیک
 قولی عمرو مسلم اباقی و دار الحریه داخل اولوب لکن عمر ند اولمبوب
 بعده حر بیلر عمروی اخذ و بکر ناجره بیع و تسلیم ایلوب بکر
 دخی دار اسلامه اخراج ایلسه زید عمروی مجانا بکر دن قادر اولور
الجواب اولور **مسئله** زیدک قولی عمرو مرند اولدقدنضکره اباقی
 ایدوب دار الحریه داخل اولدقدیه حر بیلر عمروی اخذ و تقید ایلوب
 بعده عمرو حر بیلر ایله فورسا المغنه جفقد قد مسلمین عمروی قهر
 اخذ ایلسه لوزید عمروی کیمک یدنده اولور سه مجانا المغنه قادر
 اولور **الجواب** اولور لکن عمروه اسلام عرض اولنور قبول اتمند
 قتل اولنور **مسئله** زیدک قولی عمرو نصرانی اباقی و دار الحریه داخل
 اولوب لکن حر بیلر عمروی اخذ و تقید ایلوب بعده عمرو حر بیلر ایله

عسکر

كتاب الاسير

61

عسكر اسلامه بن برطائفة ايله قتاله جقمقله اخذوا ولتوب دار
 السلامه جقمقه زيد عمروى كيمك يندنه بولورسه مجانا المغه
 قازدا ولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زيدك سفينه سنه درياده
 حربى كغره مستولى اولوب سفينه يى الدقلرنده صكره دار الحربه
 كتور سيوب عمرو ذمى به هبده وتسليم اليه لوزيد سفينه
 عمرو دن مجانا المغه قازدا ولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زيدك
 سفينه سى حربى كغره قهرا اخذو دار الحربه ادخال اند كلرنده
 صكره عمرو سفينه يى حربيلردن اشترا و دار اسلامه اخراج ايدو
 بده بكرة شوقد غرو شه بيع وتسليم اليه زيد واقفا اولوقد
 اولقد غرو شى بكرة ويروب سفينه يى بگردن المغه قازدا ولورمى
الجواب اولور **مسئله** زيد سفينه سى ايله اخذ ياره كيدركن حربيلردن
 سفينه يى قهرا الوب بده زيد بر طريق ايله خلاص اولدو قوضكر
 حربيلردن سفينه يى دار الحربه ادخال انمدين دريا بكارلردن عمرو
 سفينه يى حربيلردن قهرا اليه زيد اول سفينه يى عمرو دن
 مجانا المغه قازدا ولورمى **الجواب** اولور **مسئله** زيدك سفينه سى
 حربى كغره اخذو دار الحربه ادخال ايند كلرنده نسكرو عمرو سفينه ده
 موضوع اولان بريكنى دار الحربه حربيلردن ثمن معلومه اشترا
 و دار اسلامه اخراج اليه عمرو اول بريكنى ثمن زبور ايله زيد
 ويبرمكه راضى ايكن زيد راضى اوليوب مجانا المغه قازدا ولورمى
الجواب اولماز **مسئله** زيدو عمرو على الاشتراك السوي على اللور
 اولو قلمى سفينه يى حربى كغره قهرا اخذو دار الحربه ادخال ايند كلردن
 صكره ريكند دار الحربه امانله وارد قده حربى كغره سفينه يى زيد
 هبه وتسليم ايدوب زيد دخى دار اسلامه اخراج اليه زيد
 عمرو سفينه نك نصف قيمتى باكه ويروب سفينه نك نصفتى
 ضبط ايله ديركن عمرو بن سفينه نك نصفتى مجانا ضبط ايله
الجواب اولماز

مسئله زيدو عمرو برك على الاشتراك ملكلورى اولان
 سفينه يى حربى كغره درياده قهرا اخذ ايدوب
 دار الحربه ادخال ايند كلردن صكره
 سفينه يى حربيلردن اشترا ايدوب
 اسلامه اخراج اليه عمرو ويبرمكه
 حصة لورمى مجانا ضبط قازدا ولورمى
الجواب اولماز

B Nüshası

25b

بوغینک بجز زیدک از نسز زیدک منزله کبر بجز کیمک ایله زیدک عورت اوج طلاق

بوش اولوری **الجواب** اولماز

قضاة طائفه سندن زید زوجی هین بکا منصب اولدوقده سنی منصب کتورم اوج طلاق بوش اولدوب بدن زین منصب توجیه اولنوب زین منصب کتمده هند کتور میوب باک کتدک نصکده هند زیدک از نسز اوله منصب کت زیدانجو کتورمک مراد ایدوب مبصیل هندی امسک مراد اتمایجک شرط مزبوره بنا هند اوج طلاق

بوش اولوری **الجواب** اولماز

زید بر فعلی ایشدک نصکده زید اگر اول فعلی ایشدیم ایسه عورت اوج طلاق بوش اولسونه دسب زیدک عورت اوج طلاق بوش اولوری **الجواب**

اولور

زید هرک اشیا سنده منزله سنده دار ایسه عورت بوش اولسونه دبدک نصکده حین حلقه عروک اشیا سنده هرکلم زیدک منزله اولدیغی ثابت و ظاهر اولر زیدک عورتی بوش اولوری **الجواب** اولور

زیده زوجک هند زینه و فاحشه دره بیلدکن زید هین زینه ایسه بوش اولسونه دیوب لکن زیدک هند زینه اولدوغینه مصتر اولوب زینه اولدیغی ثابت اولماز

بورد بویله بیکه طلاق حکم اولنوری **الجواب** اولماز

هند زوی زیده بره زانی و لوطی دیندکن اگر بینه زانی و لوطی ایسم اوج طلاق بوش اولدوب لکن زید زانی و لوطی اولدوغینه مصتر اولوب زانی و لوطی ایسمی ثابت اولماسه عصب لنده اولما یوب زید تعلیق مراد ایدیمیک هند اوج طلاق

بوش اولوری **الجواب** اولماز

استانبول ایلی سندن زید زوجیه سه هین باینه طلاق بوش اولدو حجه واروب اسکدن کلده بیکده دیوب لکن زید حجه وار میوب اسکدره کلما بورد بویله دیکله

هند بوش اولوری **الجواب** اولماز

نوع آخر

دیویم اولسونمی دیک عورتک بوش اولسونمی دیک معنی متعارف اولان بدده ایلی سندن زید عمن فلان فعلی ایشارسک دیکیم اولسونمی دیکدن عورتی اولسونه دیوب بدده عورت اول فعلی ایشدکن زید بنیم مراد اوج طلاق ایدی دیوب لکن عورت حینه استیلا ده اوج طلاق مراد ایلماسه بورد بویله دیک عورت عورت اوج طلاق بوش اولوری **الجواب** اولماز

زید فلان

۲۶

26

زید فلافه ایست که طلاق نثه اوزریمه اولسون دیوب بعده اول فعله ایستله
 زیدک زوجه سه بند اوج طلاق بوش اولورمی **الجواب** بویله دیک عرفندن
 عورت اوج طلاق بوش اولسون دیک ایسه اولور

مجره اولان زید خرمجرسم طلاق نثه اوزریمه اولسون دیکد نصکره زید پنهان
 تزوج ایدوب بعده خرمجره شرط مزوره بنا برهنی بوش اولورمی

الجواب اولان

مجره اولان زید فلافه ایست که طلاق اوج اوزریمه اولسون دیکد نصکره
 زید اول فعله ایستلوب بعده هندی تزوج ایله شرط مزوره بنا بند اوج
 طلاق بوش اولورمی **الجواب** اولان

طلاق اوزریمه اولسون دیک عورت بوش اولسون دیک معنانه متعارف
 اولان بلده ایالیندن زید هندی تزوج استدکد نصکره بر مجله من
 هندی تزوج ایدم اگر هندی تزوج ایدم ایسه طلاق نثه اوزریمه

اولسون دیسه هندی دن بوش اولورمی **الجواب** اولور
 بوصولتک هندی عورت منقضیه اولمش اوله زید هندی رضایله تزوج
 اتمک جائز اولورمی **الجواب** اولور

مفهوم کلام اوزریمه اولسون دیک عورت بوش اولسون دیک معنانه
 متعارف اولان بلده ایالیندن زید اگر عروایله مردخی مکالمه ایدرسم مفهوم
 کلام اوزریمه اولسون دیوب بعده زید عروایله مکالمه ایله عورتی بوش
 اولورمی **الجواب** اولور

مفهوم کلام اوزریمه اولسون دیک عورت بوش اولسون دیک معنانه متعارف
 بلده ایالیندن زید عروایله مکالمه ایدرسم مفهوم کلام اوزریمه اولسون دیکد نصکره
 عروایله مکالمه ایدر. بعده هندی تزوج ایله هندی شرط مزوره بنا بوش اولورمی

الجواب اولان

ایله عرف طایفه سندن زید عورتون ظلامتوقدر اقمه الد قد نصکره عروایله بندت
 اقمه سندن دعوا ایدرسم یا کسینی دعویله توکیل ایدرسم تحت کما حق اولان عورت اوج
 طلاق بوش اولسون دهر الخیم دخی کما تزوجت امراته فی طالق مفهوم اوزر بوش
 اولسون دیوب بعده عرو مبلغی زوری دعوی استموب و آخر کتبه دعویله توکیل
 اتمدینه شرط مزوره مقدم تزوک اتمدیکه هک بر طلاق ایله تطلیق ایدر. عدتی
 منقضیه اولدقد نصکره عروایله زید دن دعوی ایدر. بعده هندی عروایله
 نکاح اولنوب عروایله قبول ایله هندی شرط مزوره بنا اوج طلاق بوش اولور

الجواب اولان

فروع آخر
 رفته فلان فعلی استمرک عورتی اوج طلاق بوش اولسون دیوب لکن زمان تعیین
 ایکن عورت اول فعلی استمرک بزرگ عورتی نه زمان بوش اولور

الجواب زمان بوش

زید عورتی موجبی قصاص اولان قتل ایله قتل استمرک عورتی بابا سے بکر زید حاکم قتل
 ایتمه وریم اگر حاکم قتل ایتمه وریم کدم قتل ایده رم اگر زید حاکم قتل ایتمه وریم یا کدم
 المله قتل استمرک عورتی اوج طلاق بوش اولسون دیوب لکن زمان تعیین انیمو کندی
 ایله قتلدن مراد قصاص طرف تعیین اولمیو. مطلقا قتل اولوب بعد بکر زید ایله قصاص
 صحیح اولسه زیدکی قتل استمرک عورتی نه زمان بوش اولور

الجواب زمان بوش

زید عورتی قتل استمرک عورتی اوج طلاق بوش اولسون دیوب صکره زید عورتی قتل
 اتمیوب حتف انفه اولسه زیدکی عورتی اوج طلاق بوش اولوری

الجواب اولور

زید زوج سی بنده عورتی بکری اشترا استمرک اوج طلاق بوش اوله دیدکد نصکره
 چند بکری اشترا استمرک عورتی بکری اشترا ایله چند اوج طلاق بوش

الجواب اولور

زید فلان فعلی استمرک عورتی بوش اولسون دیدکد نصکره زید اول فعلی استمرک
 مجرد بوبله دیکنه عورتی بوش اولوری **الجواب اولماز**

زید فلان متاعی بیع استمرک عورتی اوج طلاق بوش اولسون دیدکد نصکره زید اول
 متاعی ثمن معلومه عورتی بیع و تسلیم ایتمه عورتی بیع و تسلیم ایتمه کد نصکره زید اول
 متاعی بکرون اشترا ایله زید مجرد متاعی بکرون اشترا ایکنه

الجواب اولماز

زید بر منزلده ساکن ایکن بو منزلده ساکن اولورسم عورتی اوج طلاق بوش اولور
 دیدکد نصکره زید نه الحاق جمیع اهل و عیال و متاع عیله اول منزلدن جفوب آخر منزلده
 ساکن اولسه شرط مزبور بنیاء زیدکی عورتی اوج طلاق بوش اولور **الجواب اولماز**

بربلده ایله بندن زید بوبلده ده ساکن اولورسم عورتی اوج طلاق بوش اولسون
 دیدکد نصکره زید نه الحاق اول بلده دن جفوب اهل و عیال ایله برقریه ده توطن ایتمه

بعده بلده مزبوره به ساکن اولمق اوزن دارمیوب انحق بعضی مصالحی
 ایچینه واروب کله شرط مزبور بنیاء عورتی اوج طلاق بوش اولور

الجواب اولماز

زید فلان کونه

27

زيد فلان كونا منزلدن چهارسم عورتى اوج طلاق بوش اولسون ديدكده نصكده زيد اولكون منزلدىن جقوب اهل و عياليله امتعه سنى نقل ايدو. آخر منزله بر قاچ كون سكتن اولوب بعد منزلدك يوروب سكتن اولوب زيد محض خروج مراد ايديجيك

عورتى اوج طلاق بوش اولورمى الجواب اولماز

زيد قريسى اهايسدن ايندكده بكون بوقريم دن چهارسم عورتى اوج طلاق بوش اولسون ديدكده نصكده زيد اولكون اول قريم دن جقوب بر ايجي كوندن صكده سنى كلسه زيد محض خروج مراد ايديجيك عورتى شرط مزبور بىنا، اوج طلاق بوش اولورمى

الجواب اولماز

بر قريم اهايسدن زيد بوقريم دن كوچرسم عورتى اوج طلاق بوش اولسون ديدكده نصكده زيد اهل و عياليله اول قريم دن انتقال و قريم اخراجه قوطنه ايدو. لکن، بعض احبابده قريم اولوب واروب كلسه عورتى بوش اولورمى الجواب اولماز

بر بلده اهايسدن زيد فلان كون بوبلده دن چهارسم عورتى اوج طلاق بوش اولسون ديدكده نصكده زيد اولكونه زوجيه سله اول بلده دن جقوب و اثاث بيشك بر مقدارينى كتوروب بر قريم ده توطن اهدكده نصكده زيد زوجيه سله بلده مزبور ده ترك اشدو كى اثاث بيني نقل ايجون بلده مزبور بى كلسه عورتى اوج طلاق

بوش اولورمى الجواب اولماز

بر قريم اهايسدن زيد زوجيه سله هنده اكر فلان زمانده بوقريم دن چهارسم عورتى اوج طلاق بوش اول ديدكده نصكده اول زمان كلسه زيدى بر طلاق ايله تطليقه ايدو. عدلنى منقضى اولدكده نصكده اول زمان كلسه زيد قريم دن كوچموب بعد اول زمان مرور اشدكده زيد بوشى كى تروج ايله شرط مزبور بىنا و چند اوج طلاق

بوش اولورمى الجواب اولماز

زيد قريمى چند صفهان بى بويه تروج مراد اشدكده زيدك اوج بكون زيله اكر سنى زيد تروج اتمكده نورسم عورتى اوج طلاق بوش اولسون دلوب زيد بوشى عورتى تروج ايدكده بكون منعه سنى ايدو. دفعه قادر اولما بوشه عورتى اوج طلاق بوش

اولورمى الجواب اولماز

نوع آخر

زيد زوجيه سى هنده اوزر كيم اولورسم الاجام بوش اولسون ديدكده نصكده زيد بوش اوزه زينه سنى تروج ايله زينه زيدون بوش

اولورمى الجواب اولور

زندگی زید فلان فعلی است رسم آتوب الا جامع بوش اولسون دیدکد نصکره زید اول

فعلی ایستل یزند بوش اولوری **الجواب** اولور

زید اولور جمله زنده اوزه ریکه تزویج ایدر رسم آتوب الا جامع بوش اولسون دیدکد نصکره زید

زندگی اوزه زینه زینی تزویج ایله یزند وزیب بوش اولوری

الجواب اولور

بوصورتیله عرو بوندی یینه تزویج ایدیجکی یزند شرط مزبور یبنا و تکور بوش اولوری

الجواب اولور

زندگی بی زیدیم اوز ریکه اولور سونه دیدکد زید شک اوزه ریکه هرکی تزویج ایدر رسم بوش

اولسون دیلوب بعد زید زندگی اوز زینه زینی ایله زیب بوش اولوری

الجواب اولور

زید ندجسی ینده سنه فوت اولدقد نصکره اولور رسم انام عورتیم اولسون دیدکد

صکره یزند فوت اولوب زید زینی تزویج ایله بویله دیگله زیب زیده ن بوش اولور

الجواب اولور

زید زندگی تزویج استدکد نصکره زید فلان فعلی است رسم کلهما تزویج امره زنی طلاق

فکلا مصنونی اوزره شرط و تعلیق ایدر بعده اول فعلی ایستل شرط مزبور یبنا و

زند بوش اولوری **الجواب** اولور

زید ندجسی ینده سنه باباکی هرکی منزلدن وارو قوقه کوندن زباده مکت اتمدین

اوز ندیکه تزویج ایدر رسم بوش اول دیوب بعد یزند بابا سی هرکی منزلدن واروب

بر قیاح آئی مکت اییدکد نصکره زید زندگی اوز زینه زینی تزویج ایله شرط مزبور یبنا و

بوش اولوری **الجواب** اولور

مجره اولان زید فلان فعلی است رسم الا جامع بوش اولسون دیدکد نصکره زید اول فعلی

ایستل یبنا یزند تزویج ایدر بعده اول فعلی ایستل شرط مزبور یبنا و یزند بوش

اولوری **الجواب** اولور

نوع آخر کتاب فضولی

مجره اولان زید فلان فعلی است رسم آتوب الا جامع اولسون دیدکد نصکره اول فعلی

ایستل یبنا یزند تزویج مراد ایله بوش اولان مقده محقق شرعی ندر **الجواب**

فضولی کتاب اولسوب زید فعلیل قبول اتمک کرکد

مجره اولان زید فلان وقتله فلان فعلی است رسم آتوب الا جامع بوش اولسون دیدکد

صکره زید اول وقتله اول فعلی ایستل یبنا یزند تزویج مراد ایله یزند بوش اولان مقده

مخلص

28

فصل ششم در جواب فصول نکاح اولوب زید فعلیه قبول انتمک

کو کدی

بچه اولاد زید زمان تعیین ایکنه بینه عمروک قوی بکوی اشترا ایدوب قتل انتمسرم الاخم
بوش اولسون دیدکد نصکده عمرو بکوی اعتناق اتمکله اشترا وقتلدن یا س حاصل
اولوب بعد زید زندک تروج مراد ایسه بوش اولماغه مخلص شرعی ندر **الجواب**

فصول نکاح اولوب زید فعلیه قبول انتمک کو کدی

بچه اولاد زید فلان فعلی ایشرکم آکوب الا جم بوش اولسون دیدکد نصکده اول فعلی
اینبسبوب بعده عمرو زندک زید فصول نکاح ایدوب زید غمی فعلیه قبول ایدکدن
صکده اول فعلی بینه ایسه شرط مزبور بینه طلاق واقع اولور **الجواب**

اولماز

زید کا وجه سے بندہ اوزہ ریکه معتقم زینی تروج ایدوب بوش اول دیدکد نصکده عمرو
زینی رضا سببه زیدک امر و ترکیبسن فصولا زیدہ تروج ایدوب بعد قوی ایله
قبول ایتموب فعلیه قبول ایسه بند بوش اولورمی **الجواب** اولماز

من زید حلف بان قال کلا امرأة اتزوجها فهي طالق ثلاثا ثم زوجة فصولا امرأة
قبول زید یفعله ایلی یقع الطلاق ام لا **الجواب** لا یقع

زید عمروک قوی بند تروج و بند ایله عمروک منزلنده ساکن اولورم بند بوش اولسون
دیوب بعده بندک زید فصول نکاح اولوب زید ایلی فعلی ایله قبول ایدوب
بعده بند ایله عمروک منزلنده ساکن اوله شرط مزبور بینه طلاق واقع اولور

اولورمی **الجواب** اولماز

في طلاق المريض وما يناسبه

زید مرض موتن زوجة مد لو خول بها سے زندک رضا سنسنر بابینا تطلیق ایدکدن
صکده عدتی منقضیه اولما بینه زید فوت اوله بند زیدده وارثه اولورمی

الجواب اولور

زید مریض بکنه زوجہ سے زندک بابینا تطلیق ایتدکد نصکده زید صحت بولوب بعده
زندک عدتی منقضیه اولما بینه زید مرض آخرون فوت اوله بند زیدده وارثه اولور

الجواب اولماز

زید مرض موتن زوجہ سے زندک طلبیه اوج طلاق ایله تطلیق ایتدکد نصکده
زندک عدتی منقضیه اولما بینه زید فوت اولوب بند زیدده وارثه اولورمی

الجواب اولماز

29

ہند نفسی عمر و تزویج ایدوب لکن عمر قبل الدخول ہند تطلق ایسہ تحلیل شرعی
 اولوب زید ہند تزویج اتک جائز اولوری **المجرب اولماز**
 زید زوجہ مدخولہا سے ہندی اوج طلاق ایسہ تطلق ایدوب بعد انقضائے العا
 ہند نفسی عمر و تزویج ایدوب بعد عمر و ہندی تطلق اتک نہ صکن ہر مدت
 مرد و زن ہند نفسی زیدہ تزویج مراد ایدوب عمر و یکا دخل اولدی دیکدہ عمر ہندک
 تکذیب ایدوب لکن زید ہند تصدیق ایسہ قولہ ہندک اولوب
 زیدہ حلال اولور **المجرب اولور**

زید زوجہ سی ہندی اوج طلاق ایسہ تطلق ایدوب عدتی منقضیہ اولد قد نصکن ہند
 نفسی ویسی اذ نیلہ زیدک قرینہ ایسہ عمر وک قولی بکن عمر وک اذ نیلہ نکاح صحیح ایسہ
 تزویج ایدوب بعدہ بکر ہند و طئی اتک نہ صکن عمر و بکری ہندہ ہی و سلیم ایدوب
 نکاح باطل اولس ہندک بگردن عدتی منقضیہ اولیچہ زید ہند رضا سیلہ تزویج
 اتک جائز اولوری **المجرب اولور**

في الفرقة بارتداد الزوجين

زیدون کلمہ کفر صادر اولوب زوجہ سے ہند مبانہ اولد قد نصکن زید تجدید ایمان ایدوب
 بعد تجدید نکاح مراد ابتدا کہ ہند امتناع ایسہ زید ہندہ نفکی بکا تزویج
 ایسہ دیوجیوہ قادر اولور **المجرب اولماز**
 زیدک زوجہ ہندون کلمہ کفر صادر اولوب بعدہ تجدید ایمان ایسہ زید ہند
 تزویج طالب اولیچہ ہند مراد ایسہ ایسہ نفسی زیدہ تزویج جبر اولور **المجرب**
 اولور

زید مسلمان کلمہ کفر صادر اولور و لغیرہ زوجہ سے ہند مبانہ اولد قد نصکن زید تجدید
 ایمان ایدوب لکن تجدید نکاح اتدین ہندک عدتی منقضیہ لئوب بعدہ زید ہندک
 اوج طلاق بوش اولدیسہ زید ہندی رضا سیلہ بلا حله تزویج اتک جائز
 اولوری **المجرب اولور**
 ہندک زوجہ زیدون اوج دفعہ کلمہ کفر صادر اولس زید تجدید ایمان ایسہ کلمہ نصکن
 ہند رضا سیلہ بلا حله تزویج اتک جائز اولور **المجرب اولور**

باب الخلع

ہند صفیہ عتقہ زوجی زیدہ ایسہ مہری و شوکرہ اشیا سن او زنیہ خلق اولوب اشیا
 مہر و بی زیدہ سلیم ایسہ ہند بالغہ اولد قدہ مہر ایسہ اشیا مہر تو بہ بی زیدون
 الف قادرہ اولور **المجرب اولور**

زید میزبان اولان زوجه سی بند صغیر ایلله مهرک اوزرینه خلیج اولور. زید دخی قبول ایلسه

هند بالغه اولدقد مهرنمی زید دن الهه قاده

الجواب اولور

هند زوجه زید ایلله مهر اوزرینه خلیج اولدقد نصکده هند عدتی منقضیه اولدین فوت

اوله زید پشن وارث اولورمی **الجواب اولماز**

هند زوجه زید ایلله خلیج اولدقد نصکده زید فوت اولسه هند زید وارث اولورمی

الجواب اولماز

بوصورتده بند زیده وارث اولوق زعیله توکده شو قدا اشیا قبض ایلله زیدک

ورثه سے اشیا مرقومی بند دن استرداده قادر اولورک **الجواب اولور**

هند صحته زوجی زید ایلله مهرک اوزرینه خلیج اولدقد نصکده هند فوت

اوله ورثه سے زید دن مهر نامه سنه الهه قاده اولورمی **الجواب اولماز**

هند من موده زوجی زید ایلله مهر اوزرینه خلیج اولدقد نصکده هند عدتی

ایغده فوت اولوب ورثه سنی ترک استرکده نکت مهر زهره مساعد اولوب

زیدک ترکه بند دن حصه مهر زهره نده اکثر اولسه زید هندک ترکه سندن

حصه نامه سنه الهه قاده اولورمی الجواب اولماز

هند حامل زوجی زید ایلله ونفق و عدتی اوزرینه خلیج اولدقد نصکده هند ناده

اولوب زید دن مهر ونفق نامه سنه الهه قاده اولورمی **الجواب اولماز**

زید زوجی زید ایلله مهری و عدتی حیض ایلله اولوق اعتقادله نفقه و عدتی اوزرینه

خلیج اولدقد نصکده هندک زید دن عیال اولسه هند وضع حمل ایدنجه بدک زید دن

نفق الهه قاده اولورمی الجواب اولور

هند حامل زوجی زید ایلله مهر اوزرینه خلیج اولدقد تولد ایدجک ولدی کندی مالندن

انفاق واک انتمک اوزره خلیج اولوب کفته مدعیان اولما یوب بعده هند برولد

طوغورس هند ولد مهر حصا سندن اولغله و لک نفق سنه زید دن الهه

قاده اولورمی الجواب اولور

هند حامل زوجی زید ایلله مهر تولد ایدجک ولدی بدی سن تمامه دک کنده

مالندن انفاق واک انتمک اوزره خلیج اولدقد نصکده هند برولد طوغورس هند

مهر ایکن بدی سن تمامه دک اولد و لک نفق سنه نامه زید دن سن الهه

قاده اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایلله مهرک و زید دن اولان صغیر اوغلا عمری کندی مالندن **انفاق انتمک**

اوزره خلیج

70

اوزن خلع اولوب لكن مدت بيافة اولماسه عمر و هندك حضا سنده اولملايه سنل
 عروك نفقه سني زیددن الفه قادره اولور **الجواب** اولور
 هند زوجي زید ايله مهر و زید دن اولان صغیر اوغلی عرو ایکی سنه تمامنه دک کندي مالندن
 انفاق اتمک اوزن خلع اولسه هند موسر ایکن سنتین تمامنه دک صغیرک نفقه
 نامنه زید دن سنه الفه قادره اولور **الجواب** اولور
 هند زوجي زید ايله مهری و زید دن اولان ولد صغیر بی بی یکی سنه تمامنه دک کندي
 مالندن انفاق اتمک اوزن خلع اولوب هند صغیرکی بحق الحضانة اسک ایسه
 هند مدت مزبورده معسر اولوب صغیرک نفقه سنه قادره اولوب صغیرک مال
 اولما مطلق صغیرک نفقه سني زید دن الفه اولوب صغیر انفاقه
 قادره اولور **الجواب** اولور

هند زوجي زید ايله مهری و زید دن اولان صغیر قری زینبی بیکی سنه تمامنه دک
 کندي مالندن انفاق اتمک اوزن خلع اولد قد نصیحه برسنه تکلا عرو نده
 صغیره فوت اولسه زید صغیرک تک التي سنه کک نفقه سیله هندک
 اوزنه رینه رجوعه قادره اولور **الجواب** اولور
 هند زوجي زید ايله مهری و زید دن اولان صغیر قری زینبی بیکی سنه تمامنه دک
 کندي مالندن انفاق اتمک اوزن خلع اولد قد نصیحه برسنه زینبی برانفاقه
 ایدوب بعده هند فوت اولوب حاضنه اخراسه اولما مطلق زید زینبی الیه زید صغیره
 تک التي سنه و اون بر ایلیق نفقه سیله هندک ترک سنه رجوعه قادر
 اولور **الجواب** اولور

في خلع الاب والمصروفات

هند صغیره تک بابا سے زید صغیره تک زوجی عرو ايله صغیره تک مهری اوزنه رینه
 خلع اولور لكن بدل خلع ضامن اولما صغیره بالفه اولد قد مدخولها اولما مطلق نصف
 مهری عرو دن الفه قادره اولور **الجواب** اولور
 هند صغیره میتن تک اناسه زینب هندک زوجی زید ايله قبل الدخول هندک
 اذ سر مهر مستماسه اوزنه رینه خلع اولد قدده مهره ضامن اولوب بعده هند و تقه
 اولد قدده قبول ايله هند بالفه اولد قدده مهر مستماسه تک نصفه
 زید دن الفه قادره اولور **الجواب** اولور

هند صغیره تک اناسه زینب هندک زوجی زید ايله هندک مهری اوزنه رینه خلع اولد قد
 زینب مهر مزبور ضامن اولوب بعده هند بالفه اولد قدده مدخولها اولما مطلق مهر

مزبورک

نصفی زید دن الہ زید نصف مرقومی زینہ نصفینہ قادر اور کور

الجواب اولور

زند صغیر بی ولی اقرب ناسی زینہ کفوی زیدہ مهر منیا اولاد شو قدک ایچ مهر سبب سبب
تزوج ایچ زید دخی بنده دخول تند کند نصکره زینہ بندک صغیر نده مهری اوزہ زینہ زید
ایدخل اولد تده زینہ مهر مزبورہ ضامنہ اولوب بعدہ بند بالغه اولد قدہ مهر مرقومی
بعد الحکم زید دن الہ زید مهر مزبور زینہ نصفینہ قادر اور کور

الجواب اولور

زند بند کبیرہ نکاح زوجی عمر و ایل بندک اونسز بندک مهری اوزہ زینہ خلع اولد قد نصکره
زند واقف اولد قد خلع مزبورہ مجیزہ اولد بند ذامہ اولوب مهر مرقومی عمر و دن
المغه قادره اولورمی **الجواب اولور**

زندیک زوجہ بند کبیرہ نکاح قریب اینه عمر و بندک اونسز بندک اوز زینہ زید ایلده
خلع اولوب مهری مهری کندک مال مذ طامن اولد تند له صکره بند واقف اولوب
قبول ایلماسه خلع واقع اولورمی **الجواب اولور**

زندیک زوجہ مدخولہا بند کبیرہ نکاح باباسه عمر و بندک اونسز بندک مهر مزبور زینہ
زند ایلده خلع اولوب مهر ضامن اولد بند خلع مجیزہ اولوب مهر مرقومی زید دن المغه
قادره اولورمی **الجواب اولور** زید دخی عمر و زوجہ رجوع ایچ

زندیک زوجہ بند ایلده خلع عمر و توکیل استیکله شو قد رزق خلع ایلده اقله خلع ایلده
دیوب بعدہ عمر و بندک اونسز بند ایل اولقد رزق و شول اقله خلع ایلده زید مجیزه اولورمی
زند خلع مزبورہ بنا باینه اولورمی **الجواب اولور**

نوع آخر

زند زوجی زید ایل مهری اوزہ زینہ خلع اولد قد نصکره بند کبیرہ قبل الخلع باینه نقلیق
اتمسزیدی دیوب دعوی و مدعا سانه اقامت بیتہ اید مجیک مهر مزبور زید دن

الجواب اولور

زند حره زوجی زید ایلده یکی نفع خلع اولد قد نصکره زید بندک رضاسیل تزوج انک
جایز اولورمی **الجواب اولور**

زندیک زوجہ بند ایل مهری اوزہ زینہ خلع اولد قد نصکره زید بندک مهریک بندن طلب
ایدر سک زوجم اولور میسزه دیکر بند دخی اولورم دیوب بعد زمان بند
مهر مرقومی زید دن طلب ایسه زید بندک مهریک بندن طلب ایسکه زوجم اولدک دیوب بند
اید ازواج معامده سنه قادر اولورمی **الجواب اولور**

زند کور

71

زید عمر و زوجک هند ایله مخالفه ایله دیو بر ارم ایندکن عمر و خلق مراد انما مکمل سنه سولیب
دیو کی دفع ایچوفه خلق واقع اولماق تصدیقه بر کاغزه هند ایله خل اولدم دیو یازوب خلق
لفظنی یازمیو: اول کاغزه زیده ویر مجرد و ج عزت اوزر کتایبی ایلی خلق واقع اولمش

اولومی الجواب اولاز

هند زوجی زید ایله هرک و شوق در ایجه اوز زینه خلق اولد قده ایجه مجلس خلعه زیده و بر یک
حال زید بیلگی عزت بویا هندنه طلب اندکده هند مجرد مجلس خلعه و بر ماکله مساقط
اولور دیو و بر ماکه قاده اولومی الجواب اولاز

صریح زحمته مبتلا اولان هند عطف با شنده اولوب مصروفه کله ایکنه زوجی زید ایله
هر و بعضی اشیا سے اوز زینه خلق اولد قده تصدیک هند خلعه نادمه اولور. مهر شریف و بعضی

اشیا مزبور بی زید دن المف قاده اولور الجواب اولاز

هند زوجی زید ایله شوقه عرض اوز زینه خلق طلب اولد قده زید اشاع استمکلا
زیدک اوکی اولما عرو صغیره زیده هند ایله اولد قده عرض اوز زینه خلق اول کایک
بیکنه ایجه ویریم دیکله زید هند ایله خلق اولوب اولد قده ایجه عرو نه اله عزت اولد قده
میلع مزبوری زید دن استمداده قاده اولور الجواب اولور

زید زوج سه بنده و الله دوستکم کبر مییم دیدکده ایلمت اید و بعده در آئ هر
ایدوب و هله قاده ایکنه هندکی وطن ایلمه هند بانی اولور الجواب اولور

في العتبات

هند زیدک عتبات ایدیکنی بلیدینه نفسی زیده تزویج اید و بعده عتباتی ظاهر اولد
هند زیدی حکم بر سنه تا جیل ایندره و کله نصاکه بر سنه مرو اید و زید بنده و اصل او
هند کند و بی حکم تفریق ایدر که قاده اولور الجواب اولور

هند زیدک مجذوم ایدیکنی بلیدینه نفسی زیده تزویج ایلمه هند واقف اولد قده رضیه
اولمیوب نفسی قاضیه تفریق ایدر که قاده اولور الجواب اولاز
مکر قاضی امام محمد قولیده عمل ما موارد

باب العدة

زید هند تزویج ایند کله نصاکه قبل له دخول و الخلق هندکی تطبیق ایلمه هند عده
لازمه اولور می الجواب اولاز

زید ہند کی تزویج ایسے ہند کے نفس کے قبل ادا ہونے سے ہوتی ہے اور ہند عدت لازمہ اولورمی

الجواب اولاز

زید ام ولد اولیا نہ جارے ہند اعتاق ابدی ہند دخی نفسی عمروہ تزویج مرد ایسے ہند

عدت لازمہ اولورمی **الجواب** اولاز

زید ام ولد کی ہند اعتاق استمدین عمروہ تزویج مرد ایسے ہند عدت لازمہ اولورمی

الجواب اولاز نک، افضل اولانہ بر حیف الب استبرادہ بعدہ تزویج

استمک کو کدر

ہند نصرائیمہ نک زوجی زید مسلم فوت اولہ ہند عدت لازمہ اولورمی **الجواب**

اولور

ہند نک زوجی زید آخر دیارہ ایکنہ زید نک فوقی بیایع اولیٰ ہند بعد انقضائے العدۃ

نفسی عمروہ تزویج ایسے ہند دخی ہند وطن ایسے ہند نک زید حکم کلوب ہند عمروہ

تفریق ایسے ہند عدت منقضیہ اولدین زید ہند وطن

استمک جائز اولورمی **الجواب** اولاز

ہند نک زوجی زید آخر دیارہ ایکنہ عمروہ ہند نک زوجی اولدینے بلما مکہ ہند تزویج وطن

ایسے ہند نک زید کلوب ہند عمروہ تفریق ایسے ہند عمروہ

عدت لازمہ اولورمی **الجواب** اولور

ہند نک زوجی زید آخر دیارہ ایکنہ عمروہ ہند نک زوجی اولدینے ہند نک تزویج

وطن ایسے ہند نک زید کلوب ہند عمروہ تفریق ایسے ہند عمروہ عدت لازمہ

اولورمی **الجواب** اولاز

ہند نک زوجی زید فوت اولد قد نفس کے ہند حامل اولیا ہند ہند عدت لازمہ مقدار

الجواب عدت آئی اولہ کوندو

ہند نک زوجی زید آخر دیارہ فوت اولہ ہند عدت وفاقی کوندنی اعتبار اولور

بوخہ خبر واصل اولدینے کوندنی اعتبار اولور

الجواب وفاقی کوندنی

زید زوجہ ہند حاملہ تطلیق ایسے ہند نک عدت منقضیہ اولور **الجواب**

وضع حمل ایسے

زید زوجہ سی ہند حاملہ تطلیق ایسے ہند نک عدت منقضیہ الخلقہ برج بنہ میت

القائیمہ ہند عدت منقضیہ اولورمی **الجواب** اولور

زید نک حیض اولانہ مدخول ہائے ہند باینا تطلیق ایسے ہند نک عدت منقضیہ نک کوندنی

نفسی

۳۲

72

نفسی عروه ترویج ابتدا که نضک اوج حیض کروب عدم منقضیه اولده بیسه عرو
 ابنا بیخچ بنده ترویج انهمک جایز اولوری **الجواب** اولور
 زید متوفانکه ام ولدی هند زیدک فوشده فرق کونه تمامنده اوج حیض کوروب عدم منقضیه
 اولدی و بونفسی عروه ترویج ابتدا که نضک هند فوت اولسه عرو بن و ارث اولوری
الجواب اولور

باب تبوت النسب

زید زوجه مد خول بهاسی هندی باینا تطلیق ابتدا که نضک هند انقضای عدته اقرار ابتدا
 ایکی سنه دن اقلده برولد طوغورسه ولد مزبورک نسبی زید دن
 ثابت اولوری **الجواب** اولور
 زیدک زوجه زید فوت اولد قدر نضک هند انقضای عدته اقرار ابتدا به زید فوشده
 ایکی سنه دن اقلده برولد طوغورسه اول ولد زید و ارث
 اولوری **الجواب** اولور

زیدک فوت اولد قدر نضک زوجه هند نصرت زیدک فوشده اولده آی تمامنده
 ولد طوغورسه هند انقضای عدته اقرار اتمش اولور اول ولد
 زید و ارث اولوری **الجواب** اولور

زید زوجه مد خول بهاسی هندی باینا تطلیق ایدوب بعده انقضای عدته اقرار ابتدا به ایکی
 سنه مرون برولد طوغورسه ولد زید دن در دوب زید دعوت اتمش اولور مبروک نسبی زید دن
 ثابت اولوری **الجواب** اولور

هند نفسی زید ترویج استکه اون برآی مرون برولد کتورده که زید اول ولد بنده و کلدی
 دیوب هند خی تصدیقه ایسه هند زید تصدیقه استکه ولدک نسبی زید دن مستفی
 اولوری **الجواب** اولور

زید زوجه هند اوج طلاق ایل تطلیق استکه نضک هند حله استد بیونه هندی ترویج
 و وطنی ایدوب بعده هند وقت وطنی الح ای مرون برولد کتورسه ولد مزبورک
 نسبی زید دن ثابت اولوری **الجواب** اولور

زید زوجه سی هندک اوزه زید هند کتورده نسبی زیدی ترویج و وطنی ایدوب زید زید دن
 ولد کتورسه ولد مزبورک نسبی زید دن ثابت
 اولوری **الجواب** اولور

زید کتورده یاره ایکنه فوقی شایع اولظلم زوجه سی هند بعد انقضای عدته نفسی عروه ترویج
 ایدوب مرون ولد کتورده کتورده زید حیا کتورده عروه تفریق استکه اول ولد زید و مرون

۳۳

۳۳

زید ولد بنده دکلده سه بویله ویکله ولد زبورک نسبی مشتق اولش اولور

الجواب اولور

زید جاریه سے ہند و طمی ایدوب ہندن ولد کد کون زید بندند رہو عوت ایتدک نصکون
ہند زبورک غلامی بکارنا ایدوب اول ولد زمان حاصل اولد ویکله زید عوتہ نام اولور

ولد ہندن دکلدر یوب بعدہ زید فوت اولد اول ولد

زید وارث اولورمی **الجواب اولور**

زیدک جاریہ سے ہند حامل اولد قن زید ہندک حمل ہند ندر عوت ایدوب بعدہ زید فوت
اولد قنہ ہند وقت عوتہ اوف برآی تمامہ برولد کتور اولد ک نسبی بندند

ثابت اولورمی **الجواب اولور**

زید جاریہ موطولہ سے ہندی قوی عمر تزوج استدک نصکون ایدوب اولدہ برولد طوغورہ تن
زید ولد بندند و یو عوت ایدوب بعد زید فوت اولد ک نسبی بندند ثابت اولورمی

الجواب اولور

زید جاریہ سے ہندی قوی عمر تزوج ایدوب بعد وقت تزوجہ الی آ مرہ استدک نصکون
ہند برولد عورہ قنہ زید ولد بندند و سبب ولدک نسبی بندند ثابت

اولورمی **الجواب اولور** اولور کون ولد آزاد اولوب ہند

ام ولد اولش اولور

زید جاریہ سے ہندی عمر بیع و تسلیم ایدوب وقت بیعہ الی آ مرہ استدک نصکون ہند برولد
طوغورہ قنہ زید ولد بندند و یوب عمر و تصدیق ایکس قول مجرولہ جاریہ بی عوت

الغداہ اولورمی **الجواب اولور**

زید جاریہ سے ہند عمر بیع و تسلیم استدک نصکون ہند طغورہ آ مرہ زید برولد کتور کون
زید ولد بندند و یو عوت ایدوب عمر و تصدیق ایکس قول مجرولہ جاریہ بی عوت

ثابت اولورمی **الجواب اولور**

زید ایک سزدن برولد کون اولدہ اولدہ جاریہ سے ہند کون جس سے زید سزدن بقدر مہری
مقابلہ سزدن بیع و تسلیم استدک نصکون وقت بیعہ الی آ مرہ ایدوب اولدہ ہند برولد

طوغورہ قنہ زید ولد بندند و عوت ایدوب ک نسبی

زید ثابت اولورمی **الجواب اولور**

زید ام ولد ہندی حامل ایکس زید فوت اولوب زید جس سے زید و اولد عورہ ایدوب قنہ
ترک استدک نصکون ہند زیدک فوتہ ایکس سزدن ایدوب برولد طوغورہ ولد زید

زید وارث اولورمی **الجواب اولور**

زید از اولو جاریه سے ہندہ زنا اید و ہند زید دن ولد کنور کہ نصکرم زید فوت اول اول ولد
زید و وارث اولورمی **الجواب** اولاز

باب الحضانة

ہند صغیر نک حق حضانہ سولابوینہ ارقندائے عمرو ایلہ لاب ارقندائے بکر دنہ قنف کندہ
الجواب عم و کدہ

زید صغیر ک حق حضانہ سے لایوینہ قرقندائے ہند ایلہ اناسنک بابا سنک اناسے تہ
واناسنک عم سے خدیجہ دنہ قنف کندہ **الجواب**

ہند کدر

زید صغیر ک حاضہ سے اناسے ہند فوت اولوب زید ک اناسنک بابا سے عمرو ایلہ لایوینہ
عم بکر و خالی ہستونہ غیر ک کہ سے اولک مزبور لرونہ حق حضانہ

قنف کندہ **الجواب** بکر کدر

زید زوجہ ہندہ نطفیقہ تید ک نصکرم ہند زید دن اولوب دورت ہستونہ اولادہ صغیر
اوغلای عموی بحق الحضانہ الوب تربیہ سنک مرہ ایند کدہ زید ہنہ اسک اولایم دیو

دیو تکہ قادر اولورمی **الجواب** اولاز

دورت ہستونہ اولادہ صغیر ک اناسنک اناسے بحق الحضانہ تربیہ اور وہ ایکہ
ہند دنہ حق حضانہ ساقط اولدین زید ک بابا سے عمرو تیدی

ہند دنہ الحق قادر اولورمی **الجواب** اولاز

زید متوفی نک ام ولد ک ہند زید دن اولوب دورت ہستونہ اولادہ صغیر
اوغلای عموی بحق الحضانہ اسک اور وہ ایکہ عمرو ک لایوینہ عم بکر ہند مجرد

سہ ام ولد اولینیلہ سنک ایچونہ حق حضانہ دیو قدر دیو عموی ہند دنہ الحق
قادر اولورمی **الجواب** اولاز

ہند نصرانیہ زوج مطلق زید مسلمہ دن اولوب بر بوجوق یا شندہ اولادہ اوغلای عموی
صغیر ک بحق الحضانہ تربیہ ایدر کنہ عمرو تعقل دینہ استیموب الف کمر خونی یوئیکن زید

مجرہ ہند نصرانیہ در دیو عموی ایدوب عموی ہند دنہ الحق
قادر اولورمی **الجواب** اولاز

ہند نصرانیہ زوجی مطلق زید مسلمہ دن اولادہ اوغلای عموی صغیر ک بحق الحضانہ
اور وہ ایکہ عمرو تعقل دینہ ایدوب حاضہ مسلمہ بولنما زید عموی ہند دنہ الحق

قادر اولورمی **الجواب** اولور

ہند نصرانیہ زوجی زید مسلم متوفی دن اولادہ اوغلای عموی صغیر ک بحق الحضانہ اسک اور وہ

ایکہ عمرو

ایک عمر عقل و ہوش ابداً مسلمانوں نے محنت سے زینب نہ غیری کہتے تھے اور زینب
عمرو ہندو نے الوب بحق الحضانہ اس کے قادرہ

اولوی الجواب اولور

ہندو صفیہ تک انا سنک انا سے و خاضہ سے اولاد زینب عمیا اولوہ صفیہ بی تربیہ
قادرہ اولوہ حق حضانہ با با سنک انا سے خدیجہ تک اولوہ خدیجہ صفیہ بی کرای
حاکم ایل زینب نہ الوب تربیہ یہ قادرہ اولوی الجواب اولور

ہندو زوج مطلق زینب نہ اولوہ ابی اوج یا شندہ اولاد صفیہ اولوہ بحق الحضانہ
تربیہ ابورکن ہندو فاجرہ اولوہ بیابا لہرہ یا توب صفیہ ہر لہہ با کرا ہر بقول ضعیف
احتمالاً غالب اولوہ خاضہ انا سے اولوہ زینب صفیہ زای حاکم ہندو نہ المغہ
قادر اولوہ الجواب اولور

ہندو زوج مطلق زینب نہ اولاد صفیہ قری زینب بحق الحضانہ اس کے ایل اور زینب
صفیہ بی ارضاع انا سنک زینب صفیہ بی ارضاع انا سنک خدیجہ بی ارضاع انا سنک
حق حضانہ ہندو نہ ساقط اولوہ دکل ایک زینب ہندو ہندو صفیہ ارضاع
انما سنک ہندو نہ الودم دیکھ قادر اولوی الجواب اولور

ہندو صفیہ انا سے انا سے و خاضہ سے زینب نفسی صفیہ نہ اجنبی یہ تزویج
استدک نفسیہ صفیہ تک انا سنک انا سے خدیجہ مجنونہ اولوہ صفیہ بی تربیہ
قادرہ اولوہ مصل خدیجہ تک انا سے عینہ صفیہ بی زینب نہ الوب تربیہ
واس کے قادرہ اولوہ الجواب اولور

ہندو یا شندہ اولاد ہندو صفیہ تک لا بونہ خالہ سے زینب ایلہ لابا رقبہ انا سے عمرو
غیر کہہ سے اولویہ زینب ہندو اس کے نہ امتناع الیہ عمرو ہندی تربیہ
واس کے قادرہ اولوہ الجواب اولور

ہندو صفیہ تک نسوانہ خاضہ انا سے اولوہ مصل ہندو لا بونہ قریب زینب اولوہ
لکھ زینب مجنونہ اولوہ ہندی تربیہ بہ قادر اولویہ و ہندو آخ عصبہ
اولویہ ذوی الارحامہ انحق حالی عمرو موجود اولوہ عمرو

ہندو زینب نہ المغہ قادر اولوہ الجواب اولور
زینب صفیہ انا سنک انا سے بحق الحضانہ اس کے اور زینب ایلہ ہندو نفسیہ
ذی رحم عمری اولاد عمرو تزویج الیہ ہندو نہ حق حضانہ ساقط اولوہ اولوہ
الجواب اولور

زینب صفیہ تک انا سے و خاضہ سے ہندو نفسی صفیہ اجنبی اولاد صفیہ تک خاضہ

بابا سے عمرو تزوج ایسے صفیرک انا سنک انا سے زینب صفیرک بھوہ الحفانہ
 ہند نہ المذقادر اولوری **الجواب** اولور
 ہند صفیرک انا سے و خاصہ سے ہند نفسی صفیر اجنبی یہ تزوج ابتدا کد لفظ کہ خطا
 عمرو نہ غیر کہ کس سے اولما مغل عمرو صفیر رائی حکم ایل ہند نہ لکھ لوب تربیہ اسکا
 قادر اولوری **الجواب** اولور
 زید صفیرک خاٹہ سے و خاصہ سے ہند فوت اولوب صفیرک خانی ادغی عمرو نہ غیر
 کس سے اولدہ سے عمرو صفیرک رائی حکم ایلم لوب تربیہ اسکا
 قادر اولوری **الجواب** اولور
 ہند صفیرک نک انا سے و خاصہ سے زینب نفسی صفیر یہ اجنبی یہ تزوج ایوہ
 لکھ ہند کہ زینب نہ غیر کہ کس سے اولما مغل زینب ہندی رائی حکم ایلم اسکا اولور
 ایکن ہند کہ و صبی عمرو ہندی زینب نہ المذقادر اولور **الجواب** اولور
 زید متوفانک صفیر ادغی عمروک واللہ سے و خاصہ سے ہند نفسی صفیر اجنبی
 تزوج ابتدا کہ صفیرک ہند نہ غیر انجیہ لاب قرقر نہ نفسی زینب موجود اولوب
 اولدہ ہی اجنبی یہ متوجہ اولمغہ حکم صفیرک ہند یا نہ طور ماسی رائی ایوہ ہند
 اسکا اولور ایکن زینب نہ تربیہ ایوہ رم دیو صفیر ہند نہ المذقادر
 اولوری **الجواب** اولور
 ہند صفیرک نک خاصہ سے انا سے زینب نفسی صفیر اجنبی یہ تزوج ابتدا کہ صفیر
 نسوانہ نہ خاصہ سے اولوب عصبا تر نہ انجیہ لایونہ عمر ادغی عمرو موجود اولور
 لکھ ہند شتراتہ اولوب عمرو ایکن اولما مغل خاصہ ہند کہ زینب یا نہ طور ماسی
 رائی ایوہ عمرو ہندی زینب نہ المذقادر اولور **الجواب**
 اولور
 ہند صفیرک نک انا سے و خاصہ سے زینب نفسی صفیر یہ اجنبی یہ تزوج ایوہ لکھ
 ہند کہ زینب نہ غیر کہ کس سے اولما مغل زینب ہندی رائی حکم اسکا اولور ایکن ہند کہ
 و صبی عمرو ہندی زینب نہ المذقادر
 اولور **الجواب** اولور
 ہند فوت اولوب اولاد صفیر زینب ترک ابتدا کہ صفیرک اقربان اصلا کس لری
 اولمغل صفیر زینب اجنبی لوب اسکا ایلم حکم صفیرک و صبی مختار لری
 عمروک یا نہ طور ماسی رائی ایوہ لکھ عمرو صفیر زینب نہ لوب تربیہ اسکا قادر
 اولور **الجواب** اولور

زید صفیرک

۳۵

۳۵

زید صغیر کو انا سنک انا سے و خاضع سے ہند صغیر کو مالی اولیٰ مغل صغیر کو باپا عمر سے
 اور زینہ نفقہ تقدیر استدرک و بسک استدرک باپا سنک انا سے زینہ موسیٰ صغیر
 بچا ناسیب ہندون منع تم دیسہ حاکم زیدہ صغیر کی بچانا اسکا اولاد بلا خور زینہ
 دیکھ کہ قادر اور لوری **الجواب** اولور

زید و بیرو صغیر کو انا اور سنک انا سے و خاضع سے لوری ہند صغیر کو مالی اولیٰ مغل
 صغیر کو باپا لوری بکو موسیٰ اور زینہ حاکم قدر معروف نفقہ تقدیر استدرک و بسک کو
 صغیر کو باپا لوری انا سے زینہ ہند کی مالک سلم دیو صغیر لوری ہندون
 المعذرة اور لوری **الجواب** اولور

ہند قرینک قری زینہ صغیر کی بحق الحضانه تربیہ ایدر کی زینک مال اولیٰ مغل زینہ
 باپا سے زید اور زینہ حاکم قدر معروف شو قدر اچ نفقہ تقدیر استدرک و بسک زیدون
 طلب استدرک زید بلا نفقہ سلمہ والا زینہ سندنہ الورم دیکھ کہ قادر اور لوری
الجواب اولور

ہند زوجی مطلق زیدون اولاد صغیر قری زینہ بحق الحضانه تربیہ اور زینہ بحق
 صغیر بہ اجنبی اولاد عمر و تزوج ایدر صغیر نک نسولتہ خاضعہ اخر سے اولیٰ مغل
 زید زینہ ہندون القہ استدرک ہند بہ زینہ بلا نفقہ سلم دیو دیکھ کہ زید زینہ ہندون
 المایوب بعد عمر ہندی باپا مطلق انا سنک مال اولیٰ مغل ہند زینہ بچون زید
 اور زینہ حاکم قدر معروف نفقہ تقدیر استدرک و بسک ہند ہند ہند بحق الحضانه اسکا
 استدرک استدرک زید مجرہ بلا نفقہ سلم دیو دیکھ کہ زینہ سندنہ الورم
 دیکھ کہ قادر اور لوری **الجواب** اولور

ہند زوجی زید متوفان اولاد صغیر قری زینہ بحق الحضانه اسکا اور زینہ ایکہ ہند
 نفسی زینہ اجنبی بہ تزوج ایدر نسولتہ خاضعہ اخر سے اولیٰ مغل زینہ اقرب
 عصبانہ لا بونہ عمر و الدقد نفسک ہند اجنبی کلور زینہ کورمک استدرکہ عمر ہند
 بہ زینہ سکا اصل کو سترم دیو کو رکندہ منہ
 قادر اور لوری **الجواب** اولور

نوع آخر

زید صغیر انا سنک انا سے زینہ بحق الحضانه اسکا اور زینہ ایکہ زید یکیشی
 تکمیل ایدر استفسار حاصل اولہ زیدک باپا سے عمر و زید کی زینہ دفعہ المعذرة
 اور لوری **الجواب** اولور
 ہند زوجی مطلق زیدون اولاد صغیر قری زینہ بحق الحضانه تربیہ اور زینہ ایکہ زینہ

طوق زباشنی تکمیل ایدوب مشتراه اوله زید زینبی هندونه الله قادر اولور

الجواب اولور

هند صغیره بی اناسی زینب بحق الحضانة اسکا اوزره ایکنه هند طوق زباشنی تکمیل ایدوب
مشتراحت اوله صغیره نیک اقرب عصباتی لایه بره عمی و صغیره بی زینب دن الله قادر اولور

الجواب اولور

زید اوله یاشنده اولان صغیر اوغلی عموی اسکا اوزره ایکنه زید فوت اولوب عموی
اقرب عصباتی بالاسنک لابونزه عمی اوغلی بکر اخذ مراد ایندکنه عمودک حلاله بیشر خرقه خالی
اولغیله بنا اخذایدیم دیو بکری اخذنه منعه قادر اولور

الجواب اولور

هند زید زینب مستوفادنه اولان صغیر اوغلی عموی بحق الحضانة اسکا اوزره ایکنه عموی
باشنی تکمیل ایدوب لکن عمودک رجالدنه لابونزه عمی بکردن غیر کلمه سه اولوب بکر خاق
ومفسد اولوب عمودلغی تقدیرجه تربیه اتمیم عمروه ضرر اصابت احتمال غالب اولغله
حاکم عمودک هند یاشنده طور ماسنه زکی ایله بکر راضی اولام دیو عموی هندونه الله

قادر اولور الجواب اولور

هند بکر بالغه بی اناسی زینب صالحه ایله ساکنه اولوق استدکنه هندک طابا اولور زینب
خدیجه هنده اناکه ایله ساکنه اولدیفنگک راضیه اولام بنم منقلده ساکنه اولد دیو بکر

قادر اولور الجواب اولور

زید زینب هند ک تطبیق استدکنه نضکر هندک زید دن اولان اوغلی عموی اولوب بکر جمع
اولوب مأمون اولغیله هند ایله ساکنه اولوق استدکنه زید نخلدکن اولد دیو عموی جبر

قادر اولور الجواب اولور

هند آزاد لوسی عمرو صغیرا تربیه و اسکا اوزره ایکنه اجا بندن بکر محمد ازده اولوغله
بنه الورم دیو صغیرا هند دن الله قادر اولور

نوع التفر بالصغیر

هند زوج مطلقه زید دن اولان صغیر اوغلی عموی ایله صغیره قوی زینبی عقد نکاح اولدوغی بلده
بحق الحضانة تربیه اوزره ایکنه هند عموی زینبی بلده مزبور دن ماضی سفر بعد اولان بلده
اخرایم کتور مکند مراد ایسه زید هندی منعه قادر

اولور الجواب اولور

بربلده ایله یاشندن زید بلده مزبور ایله یاشندن هند اول بلده ده تزوج استدکنه
زید هند تطبیق استدکنه هند زید دن اولان صغیر اوغلی عموی بحق الحضانة تربیه اوزره ایکنه

۳۶

30

عروى بلده اخره كتورمك مره ايلسه بلدينه بنينه تفاوت اولوب زيد بركونده بلده اخره ايله

واروب كلك ممكن اولمايحق زيد هندك منعه قادر

اولورى **الجواب** اولور

زيد بر بلده ايا بسندن هندى اوله بلده ده تزوج ايستد كند نكاحى هندى آخره باره كتوروب

بعده زيد فوت اولد قده هند زيدونه اولان صفيره قري زيبى بحق الحضانة اسك ايدونه

كندى بلده سنه كتورمك مره اسد كره زيبى كره وصيسى راضى اولام ويور هند منعه قادره

اولورى **الجواب** اولماز

زيد بر بلده ايا بسندن هندى اوله بلده ده تزوج ايدوب زيدك هند دن قري زيبى قولد

ايستد كند نكاحى هند زيد زيبى بلده اخره كتوروب بعده زيد فوت اولسه زيبى صفيره اولماز

هند زيبى بلده اولايه كتوروب بحق الحضانة اسكه قادره

اولورى **الجواب** اولور

بر بلده ايا بسندن زيد بلده اخرى ايا بسندن هندى تزوج ايستد كند نكاحى هند فوت اولدونه

زيدونه اولان صفيره قري زيبى كره حاضه سسه اولما مظهره زيد زيبى كره كندى بلده سنه

كتورمك اسد كره هندك با ماسه عروى زيد منعه قادره

اولورى **الجواب** اولماز

بر بلده ايا بسندن هند زوجى زيد متوفان اولان صفيره قري زيبى بحق الحضانة اسكه

اوزره ايكن نفسى زيبى اجنبى يله تزوج ايدوب هندك اناسه اولكسه حال مدت سفر

بعيد بلده اخره متوطنه اولوب متوجه اولمايه زيبى كره با اسد اناسه خديجه كلوب

زيبى هندك اونسر بلده اخره كتوروب انده اسكه

قادره اولورى **الجواب** اولماز

بر بلده ايا بسندن هند زوجى زيد متوفان اولان صفيره قري زيبى بحق الحضانة اسكه

اوزره ايكن نفسى زيبى اجنبى يله تزوج ايله حال مدت سفر بعيد اولان نصبه

اولوب متوجه اولمايه زيبى كره لاب قز قزدا شى خديجه كلوب زيبى هند دن اونسر اولدونه

اول نصبه يه كتوروب انده اسكه قادره اولورى

الجواب اولماز

باب النفقة في نفقة الزوجين

زيد ايا كوج ياستنده اولان صفيره قري هندى عروى تزوج ايله هندك نفقه سسه زيد

اوزديه لازمه اولورى **الجواب** اولماز

زيد ايله ياشنده اولان صفيره قري هندى عروى تزوج ايله هند مصلحت رجله صالح اولمايه

بندک نفقه سے زید اور زینہ لازمہ اولور **الجواب** اولماز
 زید قریب ہند صغیر بی عیون تزویج ایسے کہ نضر کے ہند جامعہ مطبقہ اولما مطبقہ زید ہند
 عیون سلیم ایسے وہ ہند عیونک منزلتہ ساکنہ ایک عمر ہندی بلا نفقہ برغوب آخر
 دیارہ کتد کہہ زید ہند ایچونہ حاکم عیونک اور زینہ قدیم عیون ہندی شو قدیم نفقہ تقدیر
 اتد و رب بعدہ امر حاکمہ عیون رجوع شرطیہ استدانہ ایسے ہند برمدت استدانہ ایسے
انفاق ایسے کہ نضر کے زید قوت اولسہ ورنہ سے نفقہ استدانہ بی
عیونہ المذہقہ قاد اولورمی **الجواب** اولور
 زیدک زوجہ سے ہند زیدک منزلتہ ادنسر بغیر حق خروج ایسے زوج آوردن اولما
 اوغلا عیونک منزلتہ وارد قدہ قاضیہ زید اور زینہ نفقہ تقدیر استد و رب برمدت عیونک
 منزلتہ ناشرف ساکنہ اولسہ نفقہ مقدری بی زید دن
المذہقہ قاد اولورمی **الجواب** اولماز
 زیدک زوجہ سے ہند زیدک منزلتہ زیدک ادنسر بغیر حق خروج ایسے برمدت
 فرزند عیونک منزلتہ ناشرف ساکنہ اولسہ اولمدتہ نفقہ یہ مسقط اولورمی
الجواب اولماز
 زید ہند شو قدیم ہند عیونک تسلیمہ تسلیمہ تزویج ایسے کہ نضر کے زید ہند ہند عیونک
 ہند نفقہ زیدہ تسلیم اتیموہ کندی منزلتہ ساکنہ اولسہ ہندک نفقہ سے
 زید اور زینہ لازم اولورمی **الجواب** اولور
 زید آخر دیارہ کتد کہ نضر کے زوجہ سے ہند تقدیر قاضی یا خود تراضی ہو عیونک برمدت
 کندی مالیلہ کجف زید کتد کہ ہند مدت مزبور ایچونہ زید دن نفقہ ہا نامہ ہند
المذہقہ قاد اولورمی **الجواب** اولماز
 زید اور زوجہ سے ہند بلا نفقہ برغوب آخر دیارہ کتد کہ ہند قاضیہ واروب زید اور زینہ
 کندی وہ قدر عیون شو قدیم ایچہ نفقہ تقدیر استد و رب بعدہ برمدت کندی مالیلہ
 کجف ہند کتد کہ ہند نفقہ مقدری بی زید دنہ المذہقہ قاد
اولورمی **الجواب** اولور
 زید اور زوجہ سے ہندی بلا نفقہ برغوب آخر دیارہ کتد کہ ہند حاکم واروب زید اور زینہ
 کندی وہ قدر عیون و زید دنہ زیادہ عیون شو قدیم ایچہ نفقہ تقدیر استد و رب زید کتد کہ زیادہ بی
 و برما مکہ قاد اولورمی **الجواب** اولور
 زید اور زوجہ سے ہند کتد کہ اولد قدہ زوجہ سے ہند ہندک نفقہ سنی و ہند کتد کہ نضر کے
 ہند قاضیہ واروب زید ہندی بلا نفقہ برغوب و کتد کہ قاضی ہندک نضر کے ایسے و رب

زید اور زینہ

3.7

زید اور زینب یومی شو قد راجہ نفقہ تقدیر ایسے بعدہ برسہ تمامہ وک زیدک ویرہ کج نفقہ ایلہ

کجس زید کلک کجس ہند عجزہ نفقہ تقدیر ایسے ہر یوم کو سنا مرقوم کجس

نفقہ سے نامتہ زید دن سنہ الفہ قادرہ اولوری **الجواب** اولماز

زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دبارہ کتک ایلہ ہند قاضی بہ واروب زید اور زینب قضا

معروف یوم شو قد راجہ نفقہ تقدیر واستدانہ یہ اذن آکوب کجس استدانہ انیمو ہر مدت

کندی مالیلہ کجس کتک کجس زید کلک کجس فوت اولس ہند مدت مزبورہ وہ کندی مالاندن

صرف ایسے کجس زیدک ترکہ سندہ الفہ قادر

اولوری **الجواب** اولماز

زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دبارہ کتک ایلہ ہند قاضی بہ واروب زید اور زینب

قد معروف یوم شو قد راجہ نفقہ تقدیر واستدانہ یہ اذن آکوب کجس استدانہ یہ انیمو ہر مدت

کندی مالیلہ کجس کتک کجس زید کلک کجس فوت اولس ہند مدت مزبورہ وہ کندی مالاندن

صرف ایسے کجس زیدک ترکہ سندہ الفہ قادر

اولوری **الجواب** اولماز

زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دبارہ کتک ایلہ ہند قاضی بہ واروب زید

اور زینب کندی یہ قد معروف یومی شو قد راجہ نفقہ تقدیر واستدانہ یہ اذن آکوب

ہر مدت استدانہ ایلہ کجس کتک کجس سندانہ بی الما بین زید فوت اولس ہند

نفقہ سندانہ بی زیدک ترکہ سندہ الفہ قادرہ اولوری **الجواب** اولور

زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دبارہ کتک ایلہ ہند قاضی بہ واروب زید اور زینب

کندی یہ قد معروف یومی شو قد راجہ نفقہ تقدیر واستدانہ یہ اذن آکوب

آکوب ایسے سندانہ ایلہ کجس کتک کجس زید کلک ہند نفقہ سندانہ بی

زید دن طلب ایسے کجس زید بنہ سے برسہ مقدم تظلیقہ ایسے: طلاق مکتوبی انیمو

ویرہ دعوی و ہند با کجس انکار ایسے: زیدک مدعا سے ثابت اولما قول مجرد بلا نفقہ

سندانہ بی تمامہ ویرہ کجس قادرہ اولوری **الجواب** اولماز

زید عجزہ کجس اولد قہہ زوجہ سے ہندہ ہر ایلیقہ نفقہ سے ویرہ کتک کتک کجس ہند

اوج ایلیقہ نفقہ سے صرف ایسے: بعدہ زید فوت اولس سارورہ سے نفقہ مزبورہ

فلان مقدار کجس میراثہ داخلہ قادرہ اولوری

الجواب اولماز

زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دبارہ کتک کتک کجس زیدک کندی ویرہ

اولا الفہ سندہ نفقہ سے قد معروف شو قد راجہ صرف ایسے ہندہ ضمان

لازم اولوری **الجواب** اولاز
 زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دیارہ کتھلہ ہند قاضی یہ واروب زیدک موٹی
 عیون بدندہ اولاء الخ سندن نفقہ تقدیر ایتدر مک مراد ایس عیو مبلغ مزبورہ و در حقیقتہ
 مقر اولیقا قاضی ہند ایچونہ مبلغ مزبورہ قدر معروف نفقہ تقدیر ایتدر مک
 قادر اولوری **الجواب** اولور
 زید زوج سے ہندی بلا نفقہ بر اعوب آخر دیارہ کتھلہ ہند قاضی یہ واروب زیدک مضافاً
 عیو بدندہ اولاء الخ سندن نفقہ تقدیر ایتدر مک مراد ایس عیو مبلغ مزبورہ و در حقیقتہ
 مقر اولیقا قاضی ہند ایچونہ مبلغ مزبورہ قدر معروف نفقہ تقدیر
 ایتدر مک قادر اولوری **الجواب** اولور
 زید بعض اثوابی عیو ایدع و تسلیم ایدع آخر دیارہ کتھلہ ہندک نصکھ زیدک زوجہ سے
 ہند عیو زید بنی بلا نفقہ بر قفلہ انرابی بیع ایدع و ثمنار بی نفقہ ایچونہ باکہ و در
 جہاں قادر اولوری **الجواب** اولاز
 زید آخر دیارہ کتھلہ ہندک نصکھ عیو زیدک زوجہ ہند زیدک امرن سز مدت کند
 مالیلہ اتفاق ایس زید کلکہ عیو مجرد زوج کی نفاق ایدم دیو زید دن
 نفقہ ہم فاعنہ سنہ المذ قادر اولوری **الجواب** اولاز

نفقہ الممتدة

زید متوفانک زوج سے ہند نفقہ وعدت فامن ترکہ دن سنہ المذ قادر
 اولوری **الجواب** اولاز
 زید ذمیگ زوجہ مدخولہا سے ہند نصرا نیہ بی اسلام کلکہ زید اسلام
 عرض اولسوب زید ابا انکھلہ قاضی ہندی زید دن تقریق ایس ہند زید دن
 نفقہ وعدت المذ قادر اولوری **الجواب** اولور
 زیدک زوجہ مطلق سے ہند زید اوزہ رینہ نفقہ تقدیر ایتدر مک مراد ایس عیو
 منقضیہ اولس ہند زید دن نفقہ وعدت فامن سنہ المذ
 قادر اولوری **الجواب** اولاز
 ہند معدنہ زوجی مطلق زید اوزہ رینہ حاکم قدر معروف بوی شودہ اتقی
 نفقہ وعدت تقدیر ایتدر ہند مبلغ مذکور زید دن الو نفقہ سنہ المذ
 قادر اولوری **الجواب** اولور
 ہند زوج مطلق زید اوزہ رینہ حاکم قدر معروف بوی شودہ اتقی نفقہ وعدت
 تقدیر استدانہ اذ الو عدتی منقضیہ اولیقا استدانہ المذ فاعنہ اتفاق ایتدر مک

مکمل

صکریه نفقہ مستند تری زیدہ دفعہ الاون ہند فوت اولہ ہندک ورنہ سے نفقہ مستدانی ^{دن}
 المذقادر اولورمی **الجواب** اولور
 زیدہ عمر و متوفانک معتمدہ سے زیدہ نفقہ کندویہ تزویج اتمک شریطیہ نفقہ سنہ صرف
 ایچون ہر مہند راجی کوند و رب ہندہ ہی صرف اتمک کہ نصکرم عدی تمامندہ نفقہ
 تزویجیدن ابالیہ زیدہ مبلغ مرقومی زیدہ تفتین قادر
 اولورمی **الجواب** اولور

ف نفقہ الاصول و الفروع و ذوی الارحام

ہند صغیرہ فی موسرہ تک نفقہ سی کندی مانندہ لازم اولوب بیخہ تا با زید
 اوزہ رینہ می **الجواب** کندی مانندہ
 ہند موسرہ اولوب احتیاجی بر عینک صغیرا و غلہ عمرک مانندہ نفقہ بیخہ نفقہ
 ایتد و رب المذقادر اولورمی **الجواب** اولور
 ہند موسرہ تک نفقہ سے او غلہ زید اوزہ رینہ لازم اولورمی **الجواب**
 اولور

ہند فقیرہ بالغہ تک نفقہ سی بابا سے ہا با سے زیدک اوزہ رینہ شرعا لازم اولور
الجواب اولور
 زید موسرہ او غلہ عمر و کبیر مر بقول اولوب کار و کسب قادر او لمیوب فقیر اولہ
 عمرک نفقہ سے زید اوزہ رینہ لازم اولور **الجواب** اولور
 فقیر محتاج اولور زیدک صغیرا و غلہ عمر و موسرہ نہ غیر کسب سے او کار زید عمرک
 مانندہ کندی نفقہ سنہ قدر معروف صرف اتمک جاہز
 اولورمی **الجواب** اولور

زید فقیر محتاج اولوب قری ہند صغیرہ موسرہ دن غیر کسب سے اولور مظلہ
 زید ہندک شو قد مالہ قدر کہ معروف کندہ نفقہ سنہ صرف ایسہ ہند بالغہ
 اولور قدر اولور مظلہ زیدہ تفتین قادر اولور **الجواب** اولور
 زید فقیر و محتاج اولوب او غلہ عمر و موسرہ نہ غیر کسب سے اولور مظلہ عمرک
 مانندہ شو قد ایچہ ہی عمرک اذ شو قدر معروف نفقہ سنہ صرف ایسہ عمر
 مبلغ مرقومی زیدہ تفتین قادر اولور **الجواب** اولور
 زید فقیرک او غلہ عمر و نہ غیر کسب سے اولور مظلہ ہی فقیر اولور کار و کسب
 قادر اولور زیدک نفقہ سے عمر اوزہ رینہ لازم
 اولورمی **الجواب** اولور

۳۹

۳۹

نوع في نفقة الصغار

چند زوج مطلق زیدونه اولوب حصانه سنده اولان صغیر ایچونه زید اوزرینه حاکم قدره
معروفه زیدونه بومی شو قدر نفقه تقدیر ایتدیرسه زید زیدونه بی حاکم خط ایتدیرکه قاهر

اولور جواب اولور

چند زوجی زید متوفان اولوب حصانه سنده اولان صغیر قری زینیک و صبیبی عروک بینه
اولان مالندن زین ایچونه حاکم قدر معروفه زیدونه بومی شو قدر نفقه تقدیر ایتدیر
عمر زیدونه بی حاکم خط ایتدیرکه قاهر

اولور جواب اولور

چند زوج مطلق زیدونه اولوب حصانه سنده اولان صغیر قری زینیک صلا اولان
زین ایچونه زید اوزرینه حاکم قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیرسه زید نفقه مقدره بی
زیدونه اولان صغیر بی نفقه قاهره اولور **جواب اولور**

چند زوج زید متوفان اولوب حصانه سنده اولان صغیر اوغلری عروک و بیکرک
و صبیبی بشرینه اولان مالکندن صغیر لوی ایچونه حاکم قدر معروف نفقه تقدیر
ایتدیرسه زید نفقه مقدری بشرده اولوب صغیر لوی نفقه قاهره اولور

اولور جواب اولور

چند زوجی زید متوفان اولوب حصانه سنده اولان صغیر اوغلری عروک و صبیب
بیکرک بشرط الرجوع امریه عروک نفقه سنه کندی مالندن قدر معروف شو قدر
ایچونر ایسه زید معروفی بکونه المغه قاهره اولور **جواب اولور**

چند زوج مطلق زیدونه اولوب حصانه سنده اولان صغیر قری زینیب برمدت کتده
صامندن بترعا انفاق ایسه زید وجه محرر اوزره انفاق ایچونه زیدونه سنه
المغه قاهره اولور **جواب اولور**

چند زوج مطلق زیدونه اولوب حصانه سنده اولان صغیر اوغلری عروک صلا اولان
عروک ایچونه زید اوزرینه حاکم قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیرسه استدانه بی اونه الدن
صکون زید برمدت عروک استدانه ایله انفاق ایسه زید نفقه مستدانه بی زیدونه المغه
قاهره اولور **جواب اولور**

چند صغیر نیک اناسنک اناسی و خاصنه صغیر زینیب ایچونه بابا عروک اوزرینه
حاکم بومی شو قدر نفقه تقدیر ایتدیرسه استدانه بی اونه الدن نیک زینیب
استدانه ایچونه طبع ایتدیر صامندن برمدت زید بترعا انفاق ایسه
زینیب بدمه نفقه حجتی واردر دیو نفقه مقدره بی عروک المغه قاهره اولور **جواب اولور**

اناستند
 هند صغیر لک اناسی و خاصہ سے زینب ہند مجبورہ باپا عمر و اور زینبہ حاکم ہومی شوقدراچی
 نفقہ تقدیرایتدور و استدانہ بہ اذن و حجت الوہ لکن زینب استدانہ اتیموب و زینب
 مستقلا طعام طبع اتیموب ہند زینبک نفی مجورہ طبع ایندی یک طعامدن زینبک اباحہ سہلہ
 برمدت زینب ایلمہ اکا ایلمہ زینب مجرہ نفقہ تقدیرایتدورم دیونفقہ مقدورہ بی عمر و نہ المہ قادرہ

الجواب اولور

ہند و بی زید متوفادہ اولوب حصانہ سندہ اولانہ صغیر قرنی زینبک و صبی بندہ اولانہ
 زینب مجبورہ حاکم ہومی شوقدراچی نفقہ تقدیرایتدور و استدانہ بہ اذن و حجت لکن ہند
 استدانہ اتیموب و زینب مستقلا انفاق ایدو زینب ہندک اباحہ سہلہ ہندک نفی مجورہ طبع
 استدی یک طعامدن برمدت ہند ایلمہ اکا ایلمہ ہند مجرہ نفقہ تقدیرایتدورم دیونفقہ مقدورہ

زینبک مافندنا المہ قادرہ اولورم الجواب اولان

زید متوفانک صغیر قرنی ہندک اناسی و خاصہ سے زینب موسرہ ہندک اصلا مایہ
 قاضیہ ہند مجبورہ شوقدراچی نفقہ تقدیرایتدور و حجت الدقنہ حکمہ زینب ہند بالہ
 اولیٰ کھنڈ مایہ لہ انفاق ایدو بعدہ ہند برمقدور مالی کتاب ایلمہ زینب مجرہ ہند
 نفقہ حجتی واردہ ایدو مجرہ زورہ انفاق مجورہ ہند نہ سنہ المہ قادرہ اولورم

الجواب اولان

زید مجرہ تربیہ سندہ اولانہ اولیٰ قرنی ہند صغیرہ لک مایہ اولیٰ مغلہ ہندک مافندنا
 ہند مجبورہ حاکم قد معروف نفقہ تقدیرایتدور و استدانہ بہ اذن الوہ ہند برمدت
 استدانہ لہ انفاق ایتمکد نصک ہند بالہ اولدندہ زید نفقہ مقدورہ بی مستدانہ

ہند نہ المہ قادر اولورم الجواب اولور

ہند حصانہ سندہ اولانہ صغیر اوغلا عمر وک مافندنا حاکم مجرہ مجبورہ قد معروف ہند
 اچی نفقہ تقدیرایتدور استدانہ بہ اذن الوہ صغیر برمدت استدانہ ایلمہ انفاق ایتمکد نصک
 ہند نفقہ مقدورہ بی مستدانہ بی صغیرک مافندنا المہ قادرہ صغیر فوت اولہ ہند نفقہ
 مستدانہ بی صغیرک مافندنا المہ قادر اولورم **الجواب**

اولور

زید مجرہ تربیہ سندہ اولانہ قرنی لک اوغلا عمر و ایلمہ قرنی لک ہند صغیر لک مجبورہ و صغیر
 ہند ہندہ اولانہ مافندنا حاکم قد معروف کوندہ شوقدراچی نفقہ تقدیرایتدور و استدانہ بہ
 اولیٰ الوہ صغیر برمدت استدانہ ایلمہ انفاق ایتمکد نصک نفقہ استدانہ بی لایمہ
 زید بعدہ صغیر فوت اولوب صغیر لک مافندنا و زینب قبض ایلمہ لک زینبک
 و نہ سے نفقہ مستدانہ بی صغیر لک ترکہ و ایلمہ سنی قبض ایدو و زینب نہ

المہ قادر

40

الفه قادر اولور لمی **الجواب** اولور

هند صغیر فی نائے زینب ترمیمه ایذکونه زینب فوت اولد قله بابا سے زینب آخر دیارده اولوب
هندک نسولینه اصل کسند سی اولیب رجالدنه انجی لا بون عمی اوغلی عمره موجوده اولوه
امینه اولغله حاکم هند کی عمره و بیروب زینب اولور ریمه هند ایچونه کونده قدر معرفه شو
اچی نفقه نقد بر واستدانه به اذ بیروب عمره و انجی استدانه ایل بر مدت هند انفاق استکد نصک
زیند کل عمره نفقه استدانه بی زیند دن الفه قادر

اولور لمی **الجواب** اولور

کتاب العتاق

زیند قوی عمره ایچونه اوغند ریب عمره ازا اولور لمی **الجواب**
اولور

زیند جاریه سی مندل ایچونه قرض در دیم هند ازا اولور لمی **الجواب**
اولور

زیند قوی عمره برایش اصلد قله اوغول شو یله ایستله دیم بویلده بیکله عمره ازا اولور
اولور لمی **الجواب** اولور

زیند صغیره جاریه سی هند ایچونه قرض کبیر دیوب ککنه عتق نیت ایچا ازا اولور
اولور لمی **الجواب** اولور

زیند جاریه سی هند ایچونه قرض کبیر دیوب ککنه عتق نیت ایچوب نیت ایچوب نیت ایچوب
بویلده بیکله هندک و طلق زینده حرام اولور

الجواب اولور

زیند جاریه سی هند ایچونه قله ایچقدر دیوب ککنه عتق نیت ایچا بویلده بیکله هند ازا اولور
اولور

الجواب اولور

زیند جاریه سی هند ایچونه صائقه دکلده دیم بویلده بیکله هندک عتقنه قرار اتمش
اولوب هند ازا اولور لمی **الجواب** اولور

زیند جاریه سی زینب ایچونه فوت دن قرق کونه مقدم ازا اولور و بیکله نصک هند
زینبی بیجه قادر اولور لمی **الجواب** اولور

زیند جاریه سی هند ایچونه فوت دن قرق کونه مقدم ازا اولور و بیکله نصک هند و طلق
اشک جائز اولور لمی **الجواب** اولور

زیند صحیده قوی عمره ایچونه فوت دن قرق کونه مقدم ازا اولور و بیکله نصک هند
برسنه مردنده فوت اولور عمره زیندک جمع ساندنه ازا اولور **الجواب** اولور

دوقال یز ایچا رایی و ایچ عتق
عتقار لغت

41

دیو امتناع قادر اولوری **الجواب** اولاز

زیدک قوی عمرو بر طریقہ سببھی اولاد قدر نضکرم زید فوت اولس زید حصہ گوارنی اوغلی
بکرموری استرقاق مراد ابتد کده عمرو بن سببھی اولغلا اراد اولش اولورم دیو امتناع قادی

اولوری **الجواب** اولاز

زید رضاعاً قرقر نداننے ہندہ ماکک اولس ہندہ بقرہ رضاعاً قرقر نداننے اولغلا اراد اولوری

الجواب اولاز

زیدک قوی عمرو کارکب ایدر: سنو قدر بقہ تحصیل ابتد کده نضکرم زید عمروی اعتاق ایسہ
زید مبلغ مزبور عمرون الفی اسندکرم عمرو زیدہ بقرہ بنی اعتاق اتمکله مبلغ مزبوریم اولش

اولور دیو وبر ماکک قادر اولوری **الجواب** اولاز

زید عمرو قرکک بکری اراد ایسہ کاشوقد راجعہ وبریم دیوب عمرو دخی بکری اراد ایسہ

عمرو مبلغ مزبور زید دنہ المفع قادر اولوری **الجواب**

اولاز

اعتاق المریض والمجنون والمعتوم والکافر

زید مرض موشندہ قوی عمروی اعتاق ابتد کده نضکرم زید دیو بنی ترکہ سندن ارید
اولد بغی حالده فوت اولس زیدک دایندرم عمروی فرستندہ استعابہ قادر اولورکر

الجواب اولورکر

زید مرض موشندہ قوی عمروی اعتاق ابتد کده نضکرم زید فوت اولوب نلت ساعد اولک
ورثہ کی سبی نلت ساعد اولاد کفخی بنی مقدارده عمروی استعابہ قادر اولورکر

الجواب اولورکر

زید مرض موشندہ قوی عمروی اعتاق ابتد کده نضکرم زید فوت اولوب باپ بکری ترک
ابتد کده نلت ساعد اولوب لکن بکرمورک بجائاً عقبنہ رضی اوکوب ساینده
ابرا ایسہ بکرمورک ساعد اولوب عمروی نلت ساعد اولد بغی مقدارده استعابہ

قادر اولور **الجواب** اولاز

زید مرض موشندہ اولوب معتقل الکن اولد تده قوی عمرو اول جار بیه سی زینبی اشارت
ایله اعتاق ابتد کده نضکرم عقبنہ سے موشندہ ک ممشد اولوب معتقل الکن ایکنه قوی
اولوب نلت ساعد اولس ورثہ سے اعتاق مزبوریم طومار زیدیکه قادر

اولور لری **الجواب** اولاز لری

زید مرض موشندہ اولوب عقبا بالکلیتہ زائل ایکن جار بیه سی زینبی اعتاق ایسہ صحیح

اولوری **الجواب** اولاز

41b

پوزیاشنده اولوب معنویله نیند جاریه سی زینجه اعتاق ایله صحیح اولور

الجواب اولماز

زیندنی خردن سکران ایکنه قوی عمره ازده اوله دیسه عمره ازده نو اولورمی **الجواب**

اولور

في اعتاق الفصول

زیند صغیرک جاریه سی نیندی انا سنکله ناسی زینب اعتاق ایله صغیر بالغ اولده قده نیند

استرقاق دبیعه قادر اولور **الجواب** اولور

زینب عروک کنیدیله وه بیعت اولان اجه سندنه شو قده باجه بل عروک ادرن عمره ایچون برقول
اشتر و قبضه استدکه لعلکن زیند اوله قوی عمره کتورب بنده اوله اجه کنده شو قدر اجه ایله
سنک ایچونه اشتر ایدم و بوب قوی عمره تسلیم ایندکده عمره قبلا استدم دیوب قوی قبضه ایندکده

صاکره زیند اوله قوی عروک ادرن اعتاق ایله عتق مزبور نافذ اولورمی **الجواب**

اولماز

في عتق البعض

زیند عرو ایله علی الاشتهارک مالک اولدنی قوی بکری عروک ادرن اعتاق ایله عرو حصه صنی
زیند نغمینه یاخوه حصه سنده بکری استسما احتیوب حصه بی بیعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیند اوغلا زیند صغیر ایله علی الاشتهارک مالک اولدنی جاریه سی اعتاق ایله زیند بالغ اولدقده
زیند وقت اعتاقده موس اولظله جاریه دن حصه سنک قیمتتی نغمینه قادر اولورمی

الجواب اولور

زیند موس حصته زیندی زیند ایله علی الاشتهارک مالک اولدنی جاریه دن حصه سنک زیندک
ادرن اعتاق ایندکده نغمه زیند سنه احتیاب اتمدنی زیند فوت اولسه زیند جاریه دن

حصه سنک نغمه سنده نغمه احتیوب جاریه بی بیعه قادر اولورمی **الجواب**

اولماز

زیند عرو ایله علی الاشتهارک مالک اولدنی قولدن حصه سنک عروک ادرن اعتاق ایندکده
صکره زیند فوت اولسه عرو اوله قوی حصه سنده استسما بیه قادر اولورمی **الجواب**

اولور

زیند فوت اولوب اوغلا عرو ایله قری زینب نیک استدکده زینب قبل الفسی تزکدن بر قاج
جاریه لوی عروک ادرن اعتاق ایله زینب عرو اوله لظله عرو اوله جاریه لردن حصه سنده

استسما بیه قادر اولورمی **الجواب** اولور

ایدمرفی

42

زید مریخ موندہ عمر اولد علی الاشتراک مالک اولدی قول و جاریہ دن حصہ شی اعتاق استندک نصک
عروسه اختیار اتمدی زید فوت اولد عمر اولد قول و جاریہ دن حصہ استسحاب قادرا

الجواب اولور

زید بر جاریہ بی جاریہ تک اولدی عمر اولد اشتراک قبض ایتدک نصک اول جاریہ بی وطنی
اید و جاریہ بر اولد طوغورد قدہ زید اول ولد سیدند دیود عوت اید و بعد زید فوت اولوب
ولد مریخ اولد سائر ورثه سنی ترک ایله ولدک مریخ دن حصہ سیر اولدی سائر ورثه حصہ اید

عمر وی استسحاب قادرا اولور می

الجواب اولور

في الاستیلاء

زید صغیره قری هندک جاریہ سی زینبی تزوج اتمک زینبی وطنی واحبانه اید و زینب بر ولد
طوغورد قدہ زید ولد سیدند دیود عوت ایله زینب زیدک ام ولد ای اولوب زینبک
قیمتی زید و ضمانه لافم اولور می **الجواب اولور**

زید بابا سی عمرک جاریہ سی زینبی عمرک اذ نسز وطنی اید و زینب زید دن ولد کتور
اولد ولدک نسبی زید دن ثابت اولور **الجواب اولور**

زید انا سی هندک جاریہ سی زینبی هندک اذ نسز وطنی اید و زینب زید دن ولد کتور
اولد ولدک نسبی زید دن ثابت اولور **الجواب اولور**

زید انا سی هندک جاریہ سی زینبی زینا اید و زینب زید دن بر ولد کتور سی هند جاریه
ولد یدره بود لدر قومی استرقان بیجه قادرا اولور می **الجواب اولور**

زید بابا سی عمرک جاریہ سی هندک وطنی واحبانه اید و زینب زید دن ولد کتور
عمر هندک بیجه قادرا اولور می **الجواب اولور**

زید قریه اشلی هندک جاریہ سی زینبی هندک اصلا اذ نسز وطنی اید و زینب زید دن
ولد کتور سی هند ولد مریخ استرقان بیجه **الجواب اولور**

زید زوجه سی هندک جاریہ سی زینبی زینا اید و زینب زید دن ولد طوغورد قد
صکرم هند فوت اولد زینب زید دن وجه محرر اوزره ولد کتور ایله زیدک **الجواب اولور**

ام ولد ای اولدی اولور می **الجواب اولور**

هند جاریه سی زینبک وطنی زینبی زید احلاله اتمک زید مریخ زینبی وطنی اید و
زینب زید دن ولد کتور سی هند زینبی استرقان قادرا اولور می

الجواب اولور

زید زوجه سی هندک جاری سی زینبی هندک از سر وطنی ایدوب زینب زید دن ولد
 کتور هند و لدی استرقاقه قادره اولور **الجواب اولور**

زید زوجه سی هندک جاری سی زینبی وطنی ایدوب زینب و لد طوغوره قدہ زید هند
 زینبک وطنی بکا احلاله امکانه زینبی وطنی ایدوب ولد هند ندره عود عوت ایدوب
 هند زیدی احلاله و عوتی تصدیقه ایسه ولدک نسبی زید دن

ثابت اولور می الجواب اولور

زید اولک اناسی هندک جاری سی زینبی وطنی واحباله ایدوب زینب بر ولد طوغور
 قدہ زید هند زینبک وطنی بکا احلاله امکانه زینبی وطنی واحباله ایدوب ولد
 هند ندره عوت ایدوب زینب زینبی احلاله و عوتی تصدیقه

ایسه ولدک نسبی زید دن ثابت اولور می الجواب اولور

زید اناسی هندک جاری سی زینبی تزوج استمدینه زینبی هندک احلاله وطنی
 واحباله ایدوب بده زید حملی هند ندره دیود عوت استمدینه فوت اولد قد تصدیق
 بر ولد طوغور اولد ولدک نسبی زید دن ثابت اولور **الجواب اولور**

زید زوجه سی هند و لد علی الا شترک مالک اولد یعنی جاری بی وطنی ایمن احلاله اولور
الجواب اولور

زید عمر و ایلد علی الا شترک مالک اولد یعنی بکار جاری بی عمر و ک از سر وطنی ایدوب
 بکار تمام ازاله ایسه عمر و نقصان نه بکار تندن حصصی زید تصدیق قادر اولور می
الجواب اولور

زید عمر و ایلد علی الا شترک السوی مالک اولد یعنی جاری بی عمر و ک از سر وطنی ایسه
 عمر و جاری نیک نصف عمر بی زید دن الفی قادر اولور
الجواب اولور

زید عمر و ایلد علی الا شترک السوی مالک اولد یعنی جاری بی عمر و ک از سر وطنی واحباله
 ایدوب جاری بر ولد طوغوره قدہ زید ولد هند ندره دیود عوت ایسه اولد ولدک
 نسبی زید دن ثابت اولوب و جاری بر قومه زید ک ام ولد ک اولوب
 زید جاری نیک نصف قیمی ایله نصف عمر بی ضمان لازم اولور **الجواب اولور**

زید زوجه سی اولقا اوزده عمر و بیع و نسیم ایدوب عمر و خنی هندک وطنی لندک دن
 صکر هند عمر و دن زید بی قبل بیع اعتناق استمدینه دیود عوت و مدعا اثبات ایدوب
 عقد حکم اولسه هند عمر و دن وطنی ایچون عقراضه قادر اولور **الجواب اولور**

زید زوجه

۴۳

۴۳

زید و جسی هندک بکر جاریه سنی هندک از سر وطن ایدوب بکار تخی زلاله هند

نقصان بکار تخی زید و جسی هندک از سر وطن ایدوب بکار تخی زلاله هند

زید و جسی جاریه سنی اولفق اوزره عروجه و تسلیم ایدوب عروجه سنی هند و طنی ایدوب هند

برولد طوغوره قد نصکر بکر بنده مستحق جقوب بعد الاشیاء و لاکم هند عروجه ال

بکر اولدی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولار لکن عروجه و لاکم بوم خصونه

اولا قیمتنی بکر ضامن اولور

زید و جسی جاریه سنی اولفق اوزره زوجی زید و جسی تسلیم ایدوب زید و جسی زینبی و طنی

ایدوب زینبی برولد طوغوره قد نصکر عروجه مستحق جقوب بعد الاشیاء و لاکم بکر زینبی

زید دن ال عرو اولدی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولار لکن

زیدک بوم خصونه اولا قیمتنی عرو ضامن اولور

زید و جسی حرا اولفق اوزره تزوج و طنی ایدوب هند برولد طوغوره قد نصکر

هند عروک جاریه سنی اولدینی ثابت اوله عرو اولدین بوری استرقاقه قادر

اولورمی **الجواب** اولار لکن زید و لاکم بوم خصونه

اولا قیمتنی ضامن اولور

باب التذییر

زید قوی عرویی تیبیر مطلقه ایله تیبیر ایتدک نصکر زید فوت اولوب ثلث ساعد اول

در نه سنی عرویی استرقاقه بیجه قادر اولورمی **الجواب** اولار لکن

زید قوی عرویی تیبیر مطلقه ایله تیبیر ایتدک نصکر زید فوت اولوب ثلث ساعد اولدینی

مقداره عرویی استسحابه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید قوی عرویی تیبیر مطلقه ایله تیبیر ایتدک نصکر زید فوت اولوب ثلث ساعد اولدینی

حالده فوت اوله عرو زیدک دانبار نیه قیمتند سحایت ایدر کانه مزبور لور اضیاز اولیوه

عرویی استرقاقه بیجه قادر اولورمی **الجواب** اولار لکن

زید عرو ایله علی الاشراف مالک اولدینی قوی بکری تیبیر مطلقه ایله تیبیر ایتدک نصکر

عرویی اختیار ایتدینه زید فوت اوله عرو کندک حصه بکری استسحابه قادر

اولورمی **الجواب** اولور

زید قوی عرویی جاریه سنی زیدک تزوج ایدوب زید برولد کتوره که نصکر زید عرو ایله بندی

تیبیر مطلقه ایله تیبیر ایدوب ولد مزبور بی شقه مدبر ایله اوله ولد تبعیت ایله مدبر

اولش اولورمی **الجواب** اولار

زید جاریہ سی ہندی شہر ایتد کہ نصکرم زید شہر مطلق ایلم مدبری اولاد قوی عمروہ ترفیح
ایدوب ہند عمروہ ولد کتور سے زید اول ولدی بیعہ قادر اولوری

الجواب اولاز

زید شہر مطلق ایلم شہر استدی جاریہ سی ہندی از اولوقی عمروہ ترفیح ایدوب ہند
عمروہ ولد کتور سے زید اول ولدی بیعہ قادر اولوری

الجواب اولاز

زید جاریہ سی ہندی عبد مدبری عمروہ ترفیح ایدوب ہند عمروہ ولد کتور سے زید اول
ولد بیعہ قادر اولوری **الجواب اولور**

زید مدبری عمروہ دار یقل کیت دیسہ مجزہ بویلہ دیگنہ عمرو ازاد اولشی اولوری

الجواب اولاز

زید شہر مطلق ایلم شہر ایتدی جاریہ لری ہند وزینی وطنی اجمک جاز اولوری

الجواب اولور

زید قوی عمروہ شہر مطلق ایلم شہر ایتد کہ نصکرم عمروہ مقدر سال کب ایلم اولاد
زید ایلم عمروہ نہ قفتنک اولور **الجواب زیدک**

في التدبير القيد

زید اولشیان زید عمروہ رعایتہ نایلم اولور سم قولم عمروہ مقیم اولسونہ دیدک نصکرم
اولسنہ مرد ایدوب زید رعایتہ نایلم اولور زید عمروہ بیعہ قادر اولوری

الجواب اولور

زید حسہ اولدقنہ بومرضنہ فوت اولور سم جاریم ازاد اولسونہ دیدک نصکرم زید اول
مرضدہ افاتت بولس زید ہندی بیعہ قادر

الجواب اولور

فصل في الكتاب

زید قوی عمروہ شو قدر اجمہ یہ کتابتہ ک کہ نصکرم عمروہ ک بدل کتابتی ادا نہ بخظا ہر
اول حکم زیدک طلبی ایلم کتابتی نسخہ قادر

الجواب اولور

زید قوی عمروہ شو قدر اجمہ یہ کتابتہ ک کہ نصکرم عمروہ ک بدل کتابتی ادا نہ بخظا ہر
اولضاد حکم زیدک طلبی ایلم کتابتی نسخہ زید عمروہ

الجواب اولور

زید قوی عمروہ شو قدر اجمہ یہ کتابتہ ک کہ نصکرم عمروہ ک بدل کتابتی ادا نہ بخظا ہر
اولضاد حکم زیدک طلبی ایلم کتابتی نسخہ زید عمروہ

زيد متوفانك وارث معروث اولما مقلد تركه سنى احين بيت المالا قبض مراد ايندكده عروظم بود
 زيدك باباسى بيم معتق اولوب عوى ومد عاسنه اقامت بيشنه ايدوب لكن دعوى وشهادته
 زيدك اناسي معتقد يا حرة الاصغر اولديضنه تعريض اولمجبوب قاضى دىي وجله عمره اوزره حجت
 وپرس عرو حجت مرقومه ايله تركه زيد مدخليه قادر اولور

الجواب اولاز

اناسي معتقد اولان زيد فوت اولوب باباسي اعتناق ايدن مزوي تركه ايله عرو زيدك تركه سنى
 احرازه قادر اولور **الجواب اولور**

بند فوت اولوب لام قوتنداشي زيبني وپايتكك باباسي اعتناق ايدنه زيدك اوغلا عموك
 واناسي اعتناق ايدنه بركك اوغلي بسئري تركه ايله قسمت
 تركه نجه در **الجواب** سدس زيبنيه باقى عموه دكر

باباسي اصلده اصلا رقه طاري اولماق معناسته حر الاصل حربي اولان بند فوت اولوب
 قري زيبني تركه ايندكده بندك اناسي حديجيني اعتناق ايدن عموك اوغلي بركه بنده ولاجره بنده
 وارث اولور **الجواب اولاز**

باپا اصلده اصلا رقه طاري اولماق معناسته حر الاصل حربي اولان بند فوت اولوب قري
 زيبني تركه ايندكده بندك اناسي حديجيني اعتناق ايدن عموك اوغلي بركه بنده ولاجره بنده
 وارث اولور **الجواب اولاز**

باباسي حر الاصل اولان عجمي اولان بند فوت اولوب اناسي زيبني معتقيني وزيبني اعتناق ايدنه
 عموك لا بوغله ارقرنداشي بركي تركه ايله قسمت تركه نجه در **الجواب** ثلث زيبنيه
 باقى بركه دكر

باباسي حر الاصل عجمي اولان زيد فوت اولوب زوجه سى هندی قزلى زيب و خديجه اولان
 اناسي اعتناق ايدنه بركي اعتناق ايدنه بسئرك او غللك او غللك او غللك
 حاله ليدى تركه ايله قسمت تركه نجه در **الجواب** ثمة بنده نلشان زيبني
 و خديجه باقى وليد و خاليد دكر

باباسي واناسك باباسي حر الاصل عجمي اولان زيد فوت اولوب زوجه سى هندی و اناسك
 اناسي اعتناق ايدنه زيبني تركه ايله قسمت تركه نجه در **الجواب**
 ربع بنده باقى زيبنيه دكر

كتاب الايمان

زيد الله ابد عهدهم اولسون فلان فطرا استلميم ديوب بعده اول فطرا استلمه زيد
 نه لازم اولور **الجواب** كفارت بيمانه

زيد بر مستغنه

45

زید برستای عیرون و برود که نضکر مورد الله متاعی سکا و بریم دیو بیایه ایدوب لکی زمان نعیاله
 اتمیوب بعد بر قاج کون مردونه عرو اولام متاعی آخرد باره کتور کنه حر میل اولام متاعی عرو دن
 اخذ واستهلاک ایدوب زید و بریمک ممکن اولام عرو کفارت
 بیایه لازم اولوری **الجواب** اولور
 زید ام ولدی بنده با ک حرام اولام دسه هندک و طئی زید حرام اولوری **الجواب** اولام
 لکی استباحه ایدوب کفارت بیایه لازم اولور
 زید فلانہ ضعی ابشر سم سب نبی استخاره اولام دیوب بعد اول قطا شله زید
 نه لازم اولور **الجواب** بیایه اولوق اعتقاد نده اولوب اشکلیه کفارت بیایه کافر اولوق
 اعتقاد نده اولوب اشکلیه تجدید ایمان و نکاح لازم اولور
 زید فلانہ ضعی ابشر سم حضرت رسول لعنت استخاره اولام دیدک نضکر زید
 ضعی شله زید شرعاً نه لازم اولور **الجواب** بیایه اولوق اعتقاد نده اولام اشکلیه
 کفارت بیایه کافر اولوق اعتقاد نده اولوب اشکلیه تجدید ایمان و نکاح
 لازم اولور
 بجز اولام زید فرق و کشته کومدینه اول نورسم الله ایکی ویش لونه اولام دیدک نضکر
 فرق باشنه کیر مدینه اولام زید نه لازم اولور **الجواب** بیایه اعتقاد اولام دیوب
 اولندی ایسه کفارت بیایه کافر اولوق اعتقاد نده دیوب اولندی ایسه تجدید
 ایمان و نکاح لازم اولور
 زید زیدجسی نضکی تطلیق ایدک نضکر بعد ایوم بندی تزوج ایدسم الله ایکی
 ویش لونه اولام دیوب بعده بندی تزوج ایسه زید نه لازم اولور **الجواب** بیایه
 اولوق اعتقاد اولام دیوب تزوج ایسه کفارت بیایه کافر اولوق
 اعتقاد نده اولوق تزوج ایسه تجدید ایمان و نکاح لازم اولور
 زید قرنداشم عروک اوینه دارسم کعبه مکرمه به طاش استخاره اولام دیوب بعده عروک
 اوینه دارسم زید نه لازم اولور **الجواب** بیایه اعتقاد نده اولوب وار دسه کفارت
 بیایه کافر اولوق اعتقاد نده اولوق وار دسه تجدید
 ایمان و نکاح لازم اولور
 زید قایمه انام بندی بردخی منزله فورسم دینم کاتوک اوسون دیدک نضکر زید زید
 قوس زید نه لازم اولور **الجواب** کافر اولام دیدک مرد ایتمد سینه
 لازم اولام
 زید حجه کتک مرد ایدن عرو و بکن سز کله بوسنه حجه کتک سز دیندن و نیش اولام دیوب

45b

بصحة اول سنه عمرو و بکبر کجده زید کما زید نه لازم اولور **الجواب** بیخه اولوق
 اعتقاد بیل دیوب کتاهه کفارت بیخه لازم اولور
 زید فلان کون فلان محله وار منسم امت محمدون اولایم دیدکد نصکر اول کون مردی
 زید اول محله وار صا سه زیده نه لازم اولور **الجواب** کاز اولوق اعتقاد نه اولوب وار صا
 تجدید ایمانه و نکاح لازم اولور بیخه اولوق اعتقاد نه اولوب وار صا سه
 کفارت بیخه لازم اولور

في النذر

بره بار اولایسنده زید بر خصوص ایچونه شو قد راجه نذر ایله اوله و یارک قاضی سی
 زید اولوق راجه بی بکاد برینه استدیکم بره یم دیوجانه قادر اولورمی **الجواب**

اولاز

زید فلان ضعی ایسترسیم ایلا عرف طائفه سنه شو قد راجه نذریم اولوق دیدکد نصکر
 زید اولوق ایسترسیم ایلا عرف طائفه سنه شو قد راجه نذریم اولوق دیدکد نصکر

اولورمی **الجواب** اولاز

زید دینی عمره و بیخی فلان کونه دک سکا ایلمسم امام اعظم تر بکنک قنا دینه شو قد
 وقیه یاغ نذریم اولوق دیدکد نصکر اوله کونه دک اء دینه ایله ما اول تر بکنک
 تر بدارمی بکنک نذر ایلمک دیو زید نه سنه الفه

قادر اولورمی **الجواب** اولاز

زید عمره و یاغهم اولورسم میری بیخی بو ذرشم دیم اولوق دیدکد نصکر زید عمره
 یاغهم زید عمره بوله دیکله میری بیخی بو ذرشم دیم اولوق دیدکد نصکر

اولوق اولورمی **الجواب** اولاز

كتاب الحدود و فحده الزنا

زید عمره و زوجه بنده زنا ایلمک دیو دعوی و عمره انکار ایلمک زیدک مدعی
 ثابت اولوق قول مجرد بله عمره کوزرینه موجب زنا

اجرا اولورمی **الجواب** اولغاز

زید بنده زنا ایلمد دیو بر کوا قراریسه مجرد بر کوا قراریسه زیدک اوزرینه حد
 زنا اقامت اولورمی **الجواب** اولغاز

زید محصنه هند بکنک جبراً زنا ایلمک بکارتنی ازله ایله زیده نه لازم اولور
الجواب رجم

زید محصنه اوغلا عمره کوزوجه سی بنده زنا ایله زیده نه لازم اولور **الجواب** رجم

46

ہند محصنہ طالبہ نفسی زینہ تکلیف ایدوب زینہ خنی ہند زنا ایسہ ہند نہ لازم اولور

الجواب رجم

زینہ محصنہ زوجہ سی ہندی اوج طلاق ایلہ تطلیق ایدوب عدق منقضیہ اولد قد نصکری
زینہ ہندہ حل ایدور میسوق عقد نکاح اتمدینہ ہندی وطنی ایسہ زینہ نہ لازم

الجواب اولور

زینہ زوجہ سی ہندی اوج طلاق ایل تطلیق ایتدکد نصکری ہندہ حل ایتدہ مدینہ ہندی
تزوج و وطنی ایسہ زینہ نہ لازم اولور **الجواب** تفریشدیند

محصنہ اولیاء زیند تفریند ایشی قری زینیک جاریہ سنہ زنا ایسہ زینہ حد زنا لازم اولور

الجواب اولور

زینہ یک نفر بکر جاریہ لرینہ عمرہ ایداع و سیم ایتدکد نصکری عمر اول جاریہ لری اتمسز

و وطنی ایدوب بکار لرینی ازالہ ایسہ عمر محصنہ اولما بقیہ عمر نہ لازم اولور
یوزہ کنک و وریور جاریہ لری نقصانہ قیصرینی زمانہ لازم اولور

زینہ ذمی بکر اولہ ہند نصکری ایسہ بکار زنا ایدوب بکارینی ازالہ ایسہ زینہ نہ لازم اولور

الجواب یوزہ کنک اور یلور

زینہ ذمی ہند مسلمہ یا خابگار زنا ایسہ زینہ نہ لازم اولور **الجواب** یوزہ کنک اور یلور

آخر حد زنا اقامت اولد قد نصکری جس مدید ایل

حس اولنور

زینہ ذمی شرف لاسلا میلہ مشرف ولوب یدکی یا شندہ اولہ قری ہندک زینہ بیعت
ایلہ اسلامہ حکم اولد قد نصکری عمر ذمی ہندی تزوج ایسہ عمر نہ لازم اولور

الجواب تفریشدیند اولنوب تفریق اولنور

زینہ متوفانک زوجہ سی ہند عدق منقضیہ اولدینہ نفسی عمرہ تزوج ایتدکد عمر
بیلور کما ہندی وطنی ایسہ عمر نہ لازم اولور

الجواب تفریشدیند

حاصل اولہ ہند محصنہ تک زنا ایتدکی وجہ شری اور زہ ثابت اولوب رجم لازم

اولد قد نصکری ہند وضع عمل ایدوب طوعور یعنی ولدک آخر زمینی اولہ ہندک
رجم بریا ایکی سنہ تأخیر اولنوق لازم اولور **الجواب** اولاز

نوع فی التواط

زینہ ہند اجنبیہ بی منزلہ کتور و جبہ الواط ایسہ زینہ نہ لازم اولور **الجواب**

تفریشدیند و توبہ و صلاحی ظاہر اولنوب زینداندہ جس اولنور

زید زوجه سی چندہ لواطہ ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شد بدین

وجس

زید زوجه سی چندہ و برندن و طئی ایسہ چند زیدہ نہ بوش اولورمی **الجواب**

اولاز تقریر لازم اولور

زید عمروک قوی بکره جبراً لواطہ ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شد بدین و

و صلاحی ظاہر اولیجہ جس مواضعہ جس

زید عمرو صغیر جبراً لواطہ ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شد بدین و

و صلاحی ظاہر اولیجہ زند اندہ جس

زید عمرو صغیر جبراً لواطہ ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شد بدین و

قتلی مشر و عمید **الجواب** مشر و عدل

زید دورت نفرکت لرون بکا جبراً لواطہ ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شد بدین و

مدعا ایسہ اقامت بشیہ ایسہ کده حاکم مزبور لوی تقریر شد بدین ایسہ تقریر شد بدین و

اولا مفسله قتل و لینیق توبه و صلاحی ظاہر اولیجہ زند اندہ جس ایسہ کده مضکره

مزبور لوی اطلاق ایسہ زید و جهم عمرا و زره لواطہ ایسہ کده قتل لازمه مددیو

مزبور لوی حاکم قتل ایسہ کده قادر اولورمی **الجواب** اولاز

زید عمروک ایسکنی و طئی ایسہ زیدہ تقریر لازم اولورمی **الجواب**

اولور

زید عمرو مسلم بر قاج ذخیر ایسہ مجلس قوروب شرب خمر ایسہ لر زید و عمرو نہ

لازم اولور **الجواب** حد شرب

زید سم اجانبند بر قاج کندی زید و جهم سی چندک یان کتور و مزبور ایسہ

شرب خمر ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** حد شرب و تقریر شد بدین

زید حصنه اولان قرقند ایسہ چندہ برن حجب برن روسبی ذکره فرجه دیس زیدہ نہ

لازم اولور **الجواب** تقریر و حد قذف

زید عمروک زوجه سی چند حصنه برن زانیہ دیس زیدہ نہ لازم اولور

الجواب حد قذف

زید زوجه سی چند عقیقہ برن زانیہ دیو قذف ایسکه چند زیدی موجود ایسہ مطالبه

اید و شرایط لعان موجود ایسکه لعان تکلیف اولدقده زید لعانن اباید و تقبیح

ایسہ

47a

ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** حد قذف
 بنده زینب متوفانک اوغلی عیون بره ولد الزناد بیوشتم ایسه زینب محصنه اولیجی عیون
 طلبی ایله بنده حد قذف لازم اولور **الجواب** اولور
 زینب عیون محصنه بره زنی دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 حد قذف

فصل فی التفریر

زینب امام اولان عیون بره کفن صومی دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب صلحان عیون بره بزینک دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب صلحان دن زینب بره بزینک دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب صلحان دن عیون بره بلان شامدی دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

برقاج کسندر صلحان دن زینب چکشوب زیده بره شتر بره تلبیس دیوشتم ایسه
 مزبور لر نه لازم اولور **الجواب** تفریر

زینب صلحان دن عیون بره ظالم دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب جاهل اهل علم وصلح اولان عیون سنه سنه بره ظالم دیوشتم ایسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تفریر

زینب صلحان دن عیون بره پادشاه خانی دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب صلحان دن عیون بره واجب القتل دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زینب سادات کرامدن عیون بره بوغارندن اصلا حق دیوشتم ایسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تفریر

زینب عیون ایله جکشد کده عیون بره کیدی بره اصلا حق دیوشتم ایسه زیده نه لازم
 اولور **الجواب** تفریر

زینب عیون بره دیوت دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تفریر

زید عمرو سلمه بن خنیز بر منطوقه دیشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید صلحا دن عمروه بر خنیز دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید صلحا دن عمروه بر شیطان دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید صلحا دن عمروه بر ارغاد بر حمار دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

اراددن زید علما و اشرفدن اولان عمروه بر ارغاد دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید عمرو سلمه شتم قصد یله اسلامک و دینیک یوقده ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید عمرو سلمه بر دیشتم دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

بر محله تک زید ایلمدن عمرو و کبر مکملو مسلمون بر طهارتسز کافر دیوشتم ایسه ^{اسامی}
 زیده نه لازم اولور **الجواب** تفریر

زید بابا سلم اولان عمرو سلمه بر کافر بر یهودی اوغلا دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید اشرفدن اولان عمروه بر کوبک دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید اشرفدن اولان عمروه بر نجاست دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید زوجه سی هند صلحا بر فاحشه دیوشتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید زوجه سی هند بر قحبه ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید هند صلحا بر فاحشه ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر

زید بر جماعتی یاشنه اوید و دروب عمرو ایله چکنمه دارد قدده عمرو زینلیه بر جمعیت

باش

48

باشی و پیش اولی عمر نیست لازم اولور **الجواب** اولور
زید عمری بره حرام زاده دیوشتم ایله زیده نه لازم اولور **الجواب**
تغزیر

نوع آخر

زید ذمی برجامعک دیوارینه شیوالا ایله زیده نه لازم اولور **الجواب**
تغزیر شدیدا ایله زجر و منع
زید ذمی مسلمان بر قاج کسه له لغت سزه و دیکون دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تغزیر شدیدا

زید ذمی عمری ایله جکشد کده عمره صفا لکد بستره لیم دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تغزیر

زید ذمی عمری بوخه بکتر سن دیوشتم ایله زیده نه لازم اولور **الجواب**
تغزیر

زید ذمی ایله جکشد کده زیده اغز نیکه بستره لیم دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تأدیب

زید سادات و اشرف ذمه عمره غضب ایوب بوخ برسن دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تغزیر

زید علما ذمه عمره غضب ایوب بوخ برسن دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
تغزیر

اراد لده زید علما و اشرف ذمه عمره تحقیق ایوب بوخک می دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تغزیر

زید سادات کرم ذمه عمره بن حکما ر قوی جم سنه نه اینک سکی سن دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تأدیب

علما ذمه امام و خطیب اوله زیده عمره منزلکی بعض فسقه ایجار ایلمن سن لایق ده کلدر
دیدکده عمره نه یوز ایدو سن ادمین بر نیکلی حریف سن سنک سوز کله عمل اتمم دیسه
عمره نه لازم اولور **الجواب** تغزیر

بوقریه طایفه زید ساکن اولدیغی منزلک دیوارنده کله شهادت یازنشا و لغله هالیده
عمره ذمی واروب کله شهادتک اورنیه مجاست سورس عمره نه لازم اولور **الجواب**
تغزیر

زید سادات بر اعجاز قطع ایوب صحاح ذمه عمره و بکیر زیده بخونه کسدک دیوشماله اینده کله
تغزیر

زید عمرو دیکم سبت رستم هر قبیله سزاوه اعاجه طابوب اشراک ایدر سزاونکجه کدم
دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تفریر

نوع اخر

زید بنده بر اناسنی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
تفریر

زید دجه سی بنده اناسنی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم اولور
الجواب تفریر

زید باباسی عمرو بر اناسنی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم اولور
الجواب تفریر لازم اولور عفو شک جزاسنی آخرتوه
کودر

زید عمرو عورتنی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم اولور **الجواب**
تفریر

زید صکادنه عمروه اغرنی یا اناسنی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم
اولور **الجواب** تفریر

زید ذمی عمرو سده بر دینه و ایواننی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم
اولور **الجواب** تفریر شد بد و حبس

زید ذمی عمرو راهبه بر دینه و ایمانی فلان ایتدیکم دیوجام لفظیله شتم ایسه زیده نه لازم
اولور **الجواب** تفریر

نوع اخر

زید بنده بوخ بر سینه دید کده هند زیده بوخی سینه بر سینه دیسه زیده شتم ایدک دیو
هندی تفریر ایتدیکم قادر اولور **الجواب** اولور

هند زینک غیا بنده زینب فاحشه در صوباشی بر قلاچ دفعه اوینی با صدک دیسه
زینب ایتدیکم غیا بنده بنی شتم ایدک دیو هندی تفریر ایتدیکم قادر اولور
الجواب اولور

زید عمرو ستم شاکردی بکرم عمروک غیا بنده عمروکی کافر یهودیدنه اوقیوب نه تحصیل
استک کرک دیسه زیده نه لازم اولور **الجواب** استغفار
لازم اولور

زید ذمی سادنده عمروک غیا بنده عمروه لعنت دیسه عمرو ایتدیکم غیا بنده بویه
دینت بدک دیو زیدی تفریر ایتدیکم قادر اولور **الجواب** اولور

زید ستم

49

زید سم شرت ایدم و غرضتک ظلما اوج سبک غرضتی ادر در قدح عمر و زیدک غیا بنده
 زید بنم اوج سبک غرضتم ادر مغه سبب اولدی به دخی زیده اوج سبک کر لغت ایدم و پیش
 اولد حالاً زیده استماع ایتدکن سن بنم ایچونه سنولده دیمشیدک دیوموروی تقریر ایتد رسدک
 قادر اولوری **الجواب** اولاز

نوع آخر

مضمونی مطابق شرع قویم اولان خط هما یونیه اطاعت استیمه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تقریر شدید

مضمونی موافق شرع شریف اولان امر سلطانی به اطاعت استیمه زیده نه لازم اولور **الجواب**
 تقریر شدید

زیدک محدود و اولیایه هند ایلده دعوائی اولوب نهدی شرعه دعوت استدکده هند تیره
 ایدوب کتاسه هند نه لازم اولور

الجواب تقریر

زیدک عروا ایلده دعوائی اولوب عروا شرعه دعوت ایتدکده عروا ایدوب کتاسه عروا نه لازم
 اولور **الجواب** تقریر

زیدک عروا ایلده بر خصوصه منطبقه دعوائی اولوب عروا محکمه دعوت استدکده عروا زیده
 بودی بویغیمه دیوب کتاسه عروا نه لازم اولور

الجواب تقریر

زیدک عروا ایلده بر خصوصه منطبقه دعوائی اولوب عروا شرعه دعوت ایتدکده
 عروا لهن سکاوه شارعیتمکده و دیرسه عروا نه لازم اولور

الجواب تقریر شدید

زیدک عروا ایلده دعوائی اولوب عروا شرعه دعوت ایتدکده عروا محکمه تقریر منجمه کیم
 دیوب کتاسه عروا نه لازم اولور **الجواب**

الجواب تقریر

زیدک عروا ایلده دعوائی اولوب عروا شرعه کتور کیم کبر و بشور عروا جبرگاریتک بدین
 اوب شرعه کتور مکدن منع ایسه لوبک و پیش نه لازم اولور

الجواب تقریر

زید عروا متند اولان سنو قدر اجه حقایق عروا دعوی و بعد الاشیات و احکم عروا مما طایفه
 استکمله زید عروا حسب ایتد رسدکن بر قاج کسه لوبک و زیدک بدیندن

الجواب تقریر

اوب حسب دن منع ایسه لوبک نه لازم اولور **الجواب** تقریر

نوع آخر

بر خصوصه شهادت ایدنه زیدک بلانیه من شهادت ابتدیک شرکات اولسه زیدنه
 لازم اولور **الجواب** تفریر بر باشت بهر

زید غماز اولوب ناسی ال عرفه غمز و قهریم ابتدیک عاوق اولسه زیدنه نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر شدیده بله زجر و منع اولور

اسام اولانه زید غماز اولوب ناسی ال عرفه غمز و قهریم ابتدیک مملو معتاد اولسه عزله
 مستحق اولور **الجواب** اولور

زید سلم منزله خمر نخا ایدوب بیع ایدر اولسه زیدنه نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر شدیده

زید زجره بند سلمه به اجنبی هلاک بر قیاح کسه لوی دایما غمزه کنوروب بند ایلر **الجواب**
 او تور اولسه لزیده نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر شدیده

بر قریه ایلیسی زید انجند کلرینده زیدک میتی اولدنده وار ماضه اتفاق ایدوب
 زید سلام وبر کده رد سلام اتماسه لوز بولور نه لازم اولور **الجواب**
 آتم اولور

عدا و کسلا او تارک الضلوه اولانه زیدنه نه لازم اولور **الجواب**
 تفریر شدیده

زید علاده و صلحانه اولانه غمز و بکری ظلا اخذ و زجره طاقوب بر مده حبس
 ایلمه زیدنه نه لازم اولور **الجواب** تفریر شدیده و حبس

زید و ایسک استبا عندله غمز و بکری قاضی بی غیر حق اخذ و قونا غمز کنوروب اباعنه
 بو قناغوروب بر اولده بر قیاح کونه حبس ایدوب بعد بر صل بیفیله خلاص اولسه
 غمز و بکری بولده ابتدیک بکری نه لازم اولور **الجواب** تفریر شدیده
 و حبس

زید استبا عندله غمز و بکری قتل ایچونه غمز و بکری و سوق اتمکله غمز و بکری قتل ایلمه
 زیدنه نه لازم اولور **الجواب** تفریر شدیده و حبس

زید بابا سے غمز و بکری نو کوروب و غمز و بکری ضرب قصد بله اوزرینه غمز و بکری ایدوب غمز و بکری
 طریقاً خلاص اولسه زیدنه نه لازم اولور **الجواب** تفریر شدیده لازم اولور

عقوقتک جزاسنی آخرتده کورور

زید بابا سے غمز و بکری ضرب ایلمه زیدنه نه لازم اولور **الجواب** تفریر شدیده

دیند کوروی

زید عروقی قتل قصده بله آت حرمله عروک اوزرینه هجوم ایدوب عرو بر طریقه خلاص
اوله زیده نه لازم اولور **الجواب** نفریشد بد و حبس
زید نه ادا عروک منزلتی با صوب شوقده انیاسنی زب و غارت ایله زیده نه لازم
اولور **الجواب** الدینی البور بلوب نفریشد بد و حبس اولور
زید عروک نه ادا ایولنی با صوب بعض اشیا سنی غضباً الیه زیده نه لازم اولور
الجواب الدینی البور بلور نفریشد بد و حبس اولور
زید برکنه ایله عروک کیجا ایله منزلتی با صوب قتلکه فرمانه واردر دیو عروقی بو بهانه ایله
اخذا ایدوب مانی زب و غارت ایله زیده نه لازم اولور **الجواب** الدینی البور بلور
نفریشد بد و حبس اولور
بر قاج کسینه لر زیدی جبراً منزلتده چقاروب فعل شنیع قصده بله بر حمله کتوروب
بند بر طریقه کتورده خلاص اوله زبور له نه لازم اولور **الجواب** نفریشد بد
وصلا حار ظاهراً اولجه حبس اولور
زید و عرو بیکر امر دی جبراً منزلتده چقاروب فعل شنیع قصده بله بر حمله کتوروب
بکر بر طریقه خلاص اوله زیده و عرو نه لازم اولور
الجواب نفریشد و حبس
زید بنده زنا قصده بله زیدک منزلتده کتوروب بند بر طریقه خلاص اوله زیده
نه لازم اولور **الجواب** نفریشد و حبس
زید عروک جاریه سی هندی غضباً اخذ و منزلتده کتوروب برسنه الی قریبه قد نصکون عرو
هنده الیه زیده نه لازم اولور **الجواب** نفریشد
بر بنده ضابطی زید هند مسلمی جبراً عرو و غیره تزویج ایدوب هند عرو تسلیم
ایله زیده نه لازم اولور **الجواب** نفریشد بد و حبس
هند نصرانیته نک زوجی زید مسلم آخرد یاره کند که نصکون عرو اب هند اصلا ل
ایدوب بکر ذمی به تزویج ایله عرو نه لازم اولور
الجواب نفریشد بد
هند مسلمه نفسی زید ذمی به تزویج ایله مزبور له نه لازم اولور **الجواب**
تفریق و نفریشد بد
زید ذمی عرو مسلمک ضمیمه قری هندی ایاردوب دار الحریه کتوروب انده
براق زیده نه لازم اولور **الجواب** نفریشد بد انده نصکون
حبس اولور زب هندی کتور منجه یا خود موقی معلوم اولداتجه

اطلاق اولغاز
 زید فتمی عمر و ملک صفیہ قرنی ہندی ایار دو ب آخرو بارہ کتوروب نقیب ایسہ زیدہ
 نہ لازم اولور **الجواب** تقریر اولنوب صفیہ بی احضار ایدینجہ
 حبس اولنور
 ستامن اولانہ زید عمر و ملک قرنی ہندہ صفیہ بی ایار دو ب نقیب ایسہ عمر و
 ہندی احضار ایدینجہ یا موتی معلوم اولنچہ زیدی حکاکہ حبس ایدینجہ
 قادر اولوری **الجواب** اولور
 زید عمر و ملک زید جسمی ہندی اضلاع ایدوب ہندی وانو اینی آخریہ کتوروب بعض عمر و
 ہندہ منزله کتور زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شدید حبس
 ہند نصرانیہ مسلمان محض ہندہ شرف اسلام ایدینجہ اولد قد نصیحتہ فوت اولد
 زید بابا سے اسلامتہ واقف ایکن کفرہ مقابر ہندہ دفنہ
 ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب** تقریر شدید

تقریر الزوج
 زید زوجہ ہندی بغیر وجہ شرعی ضرب ایسہ زیدہ نہ لازم اولور **الجواب**
 تقریر
 زیدک زوجہ ہندی تارک الصلوٰۃ اولمصلیٰ زید ہندہ ادا صلوٰۃ امر ایدینجہ
 ہند نماز قلم مصلیٰ زید ہندی تقریر ایسہ ہند عمر زورہ تقریر ایدینجہ حکاکہ تقریر
 ایدینجہ قادر اولور **الجواب** اولور
 ہند زوجی زیدک اذ نسز بغیر حق زیدک منزلتہ جقوق اجانبہ نہ بعض کسینہ
 لروک منزلتہ زورہ اولسہ زید ہند تقریر قادری
 اولوری **الجواب** اولور

کتاب السرقة
 زید عمر و دن سن بنم مکان عمر زیدن شو قد زیدک ایسہ سرقہ ایدینجہ دیو دعوی
 ایدینجہ عمر و وجہ عمر زورہ سرقیہ اقرار ایدوب رجوع ایتما عمر و نہ لازم
 اولور **الجواب** قطعید
 زید صفیہ عمر و ک منزلتہ اولان مکان عمر زورہ قیمتہری نصاب سرقہ بہ بالغ
 اولان شو قد اشیا سنی خفیہ اخذ ایسہ زیدہ قطع
 بد لازم اولوری **الجواب** اولور
 زید عمر و دن سن منزلتہ مکان عمر زیدن شو مقولہ شو قد زیدک ایسہ قیمتہ مستاعی
 سرقہ
 ایدینجہ

۵۱

۵۱

ایندک دیودعوی و عمر و انکار ایله زید مدعاسنی وجه شری اوزره اثبات ایدمک
 عروک الی قطع ایندکمه قادر اولورمی **الجواب** اولور
 زید عروک جاریه سی هند دن سه بنم مکانه محرز مدن ضومقوله شوقده بیک آنچه
 قیمته متاعی سرقه ایندک دیودعوی ایندکده هند وجه محرز اوزره سرقیه اقرار ایدو
 رجوع ایلمک زید عروک حضورنده هندک الی قطع
 ایندکمه قادر اولورمی **الجواب** اولور
 زید عروک عبد مادی بکونه سن بنم منزله صدوقه محرز اولاه اوج یوزکرد
 سرقه ایندک دیودعوی ایندکده بکوجه محرز اوزره سرقه به اقرار ایدوب رجوع
 اتمک زید بکون یدینی قطع لیدوب سیلغ مزبورده بکون دینا
 قایم اولای بکرون المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
 زید عروک شوقده آنچه سرقه ایدوب بعده عرو اول ایچی زید دن السه کوم عرو
 زید بنم دعوی شوقده آنچه سرقه اتمشید اوله اولیک الی بیک الی نک شوقده
 باکم دیره بیکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

باب قطع الطريق

قاطع الطريق اولاه زید ابناء سبیلده عروک بولنی باصوب عرو قتل و مکنه
 نهب و غارت ایتدکد نصیحه زید اخذ اولسه
 زیدک قتل لازم اولورمی **الجواب** اولور
 قطع طریق دن بر قاج کسه لر بر قریه ایالیندن زیدک منزلی کچی ایله آت
 حربله باصوب مالنی نهب و غارت ایدوب هر بیک الی نصاب سرقه به
 بالغ اولوب بعده زید اول کسه لر دن عروه ظفر بولوب قاضی حضورنده
 دعوی ایتدکده عروه مشروح اوزره اقرار ایدوب رجوع اتمکله قاضی
 عروک صاخ ایله صول ایچی مفصلرندن قطع اولنوق اوزره حکم ایدوب
 زید قاضی لر بیه عروک وجه شری اوزره صاخ ایله صول ایچی قطع ایله
 حاله عرو زیدک وجه محرز اوزره قطع بونه زیدک الی وایغنه کدر مک
 و یا خود زید دن سنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
 استقیاده بر قاج کسه لر کچی ایله آت حربله زید و عروک منزلی باصوب
 مزبور لر قتل و مالزینی نهب و غارت ایله لر اول کسه لر شرعاً لازم
 اولور **الجواب** الی فکر استرده اولنوب قتل اولنوب
 حربله ایالیندن زید بر مت قطع طریقله کروب بعده توبه و استغفار ایدو

51b

صلاحی ظاهر اولد تدفین بده سینه قلیضه یار ایچره مقدما قطع طریقله کورمتد که دیورنیه
اورین قطع طریق حکیمه اجراء قاده اولورگر **الجواب** اولازلر

التعاده والظلمة

استقیابیر ایس اولوب بلاه اسلامیه ده مسلمینک ظلمه مالذین الرب والد ورب
بومقولا ظلم و تعدی عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد اولان زیدنی اخذ اولوب
قاضی شریفیم ایچونه قتل اولغی اوزرا حجت دیر لکه عموالی زید قتل ایله زیدک ورثه
عمودله دیت نامنه سنه المنه قاده اولور لر **الجواب** اولازلر

ظلمه دن زید ناسک مالذین المظلمه اخذ وجس اولوب بعده توبه اظهار اتمکله اطلاق
اولوب لکن ظلم و فساد ترک اتیموب فرصت بولد فیه ناسک ظلمه مالذین لوب ظلم
وفساد عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد اولدنی شرعاً ثابت اولسه شریفیم
ایچونه امرولی الامر ای قتل اولغی مشر و عمیده **الجواب** مشر و عمیده

برطانیه مسلمینک مالذین ظلمه اخذ و اکثرینی ایلان ایدر و قطع طریق یا تدریب
بومقولا ظلم و فساد عادت مستمره لری اولوب ساعی بالفساد اولدنی طائفه مزبور
اخذ و شر لری فیه مأمور اولان زید والی طائفه مزبوره یی اخذ مراد ایتد که مزبور لری
شریفیه و اولر سلطانیه اطاعت اتموب معاربه صده دنده اولسه امرولی الامر
ایله طایفه مزبوره ایله مقابله ایدر و شر لری دفع اتمک ایچونه قتل اتمک

جایز اولور سی الجواب اولور

زیدک ظلم عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد اولدنی شرعاً ثابت اولسه
زیدک امرولی الامر ایله قتل مشر و عمیده **الجواب** مشر و عمیده

کتاب التیر

مسلمیندن برطانیه حربی کفره دن مسلمینک ضعف اولوب زیاده اولیان طایفه
ایله معاربه ایدر و مسلمیه کفریه غلبه اوزره ایکن مسلمینک رب سلی اولان زید
فرزایدوب مسلمینک انهن ازمنه باعت اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** کفر زیدیه
لازم اولور ارتکاب ایتدیک معصیت شنیعه نکت

جزاسی آخرتده کورر

حرب کفره بلاه اسلامیه دن بعض بلدییه مستولی اولوب مسکر حکیمه ایله
بادشاه اسلام خلعت خلافت الی یوم القیام حفر تیری طویف عسکریه دن
برطانیه کفره مزبوره ایله مقابله مقابله امر ایتد که طایفه مزبوره امتناع
واطاعت اتموب بلا عنده شرعی کتاسلر مزبور لری نه لازم اولور **الجواب** آنهم

عظیم

۵۲

۵۲

عظیم الیہ آئم اولوب نوزیرشیده مستحق اولورلر حری کفره بلاد مسلمده بریندی پستوی
 اولوب بلده نوزوره و تورینده اولاه بلادک ایالیسی دفعه قدر اولماسه لک کفره نوزوره یی
 دفعه ممکن اولاجق مسجینک جهاده قادر ایالیسی جهاد فرض عین اولورسی **الجواب** اولور
 تکاسر و مسامحه ایدر لر ایسه انم عظیم الیہ آئم اولوب دنیا ده نوزیرشیده و عقبا ده عذاب
 الیهمه مستحق اولورلر

عسکر اسلام د احریمه داخل اولوب طرف سلطاننده تسبیح عام دفع اولد قد نصکده
 عسکر دن بر قاج کسده لوجه یه کند کلرنده ایچلرنه زید مستقل براسیر طرف نوب اخراج
 ایله سایلر زید بهر وجهه به مساکتیک ایله اسیر و سکا متارک اولور زیدیکه
قادر اولورلری الجواب اولمازلر

عسکر اسلام د احریمه داخل اولوب طرف سلطاننده تسبیح عام دفع اولد قد نصکده
 عسکر دن زید و نوزور هر قنقره اسیر سی ایله بنیزده مشترک اولسونده یوقولاید و بعد
 زید مستقل براسیر سی و اخراج ایله عسکر و نوزور من بویه بنیاء اولد اسیر لوده
 متارک قادر اولورسی **الجواب** اولمازلر

بلاد حربیه ده برینده ایالیسی نندن زید حرب سی و دارا سلامه اخراج اولوب عسکر
 زیده ساکت اولد قد نصکده بر مدت مرو زیده اول بلده ایالیسی اهل اسلامه مواده
 ایله لر زید عسکر دینم بلده ایالیسی اهل اسلامه مواده متارکله بیه ازاد اولمش اولورم
 دیکه قادر اولورسی **الجواب** اولمازلر

حرب کفره دن بر طائفه باد شاه اسلامه مصلحت مواده ایچد کلرنده نصکده اصل
 اسلامدن بر قاج کسده لر باد شاه اسلامه نوزور ایلی طائفه تک ولا تیرینه واروب
 طائفه نوزور دن هر کس قهر ا اخذ و دارا سلامه اخراج اید و زید بیع ایلمه لریند زیدکن
 جاریه سی اولوب هندک و صلی زیده حلال اولور **الجواب** اولمازلر

هند و زینب حربیه لر د احریمه اسلامه کلوب کفره دارا سلامه جفته قدر ترک
 اولد مصلد احریمه قریه لرینده ساکنه لر ایکن اهل اسلامدن بر طائفه اولد قریه غارت
 ایتد کلرنده نوزوره لری اخذ و دارا سلامه اخراج ایلمه لریند و زینب مقدمه اسلامه
 کلا کلری وجه شرعی و زوره ثابت ایکن نوزوره لر استرقاق

اولنورلری **الجواب** اولمازلر
 زید حربی د احریمه اسلامه کلوب کفره دارا سلامه جفته قدر قری و طائفه دارا سلامه
 قریه سنه ساکنه ایکن اهل اسلامدن بر طائفه اولد قریه غارت ایتد کلرنده زیدیکه صغیر
 اولنورلری اخذ و دارا سلامه اخراج ایلمه لریند و مقدمه اسلامه کلا کلری وجه شرعی

اوره نابت ایکنه عره استرقاق اولورمی **الجواب** اولناز
 زید حربی دار اسلامه امانه کلوب اولاد صفاری دار لری بده قالد قد نصکره زید دار اسلامه
 اسلامه کلوب بده زیدک اولاد صفاری دار لری بده سبی دار اسلامه اخرج اولورمی
 صفار مزبوره لراسترقاق اولورمی **الجواب** اولورمی

باب الاستیلاء الکفار

زید ذمی یی حربی اسیرا ایدوب دار حربیه ایدکلرند نصکره ایا اسلامدن برفاق کس
 زید کسیردن قهرگلوب دار اسلامه اخرج ایله لور قورلر مجرید دار حربیه اخرج ایله
 دیوزیدی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
 زید مسلمی حربی اسیرا ایدکلرند نصکره مجاهدن مجرید مسلم زیدک امر سزنی یی حربی ایدون
 شوقه راجعه به اشترا ایدوب دار اسلامه اخرج ایله مجرید به بکا اولقد اجد ویر
 والاسنی استرقاق ایدوب هم دیمکه قادر
 اولورمی **الجواب** اولماز

زید حربی عمرو مسلمی اسیرا ایدوب شوقه راجعه به ایدوب کس کد نصکره عمرو مبلغ مزبور
 ویرمدین فرار ایدوب دار اسلامه کل زید امانه دار اسلامه کلا کده به ایدوب
 کسشایدیم دیوزمردن منسه المنه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
 زیدک قوی عمروی سم اباق و دار الحربیه داخل اولوب لکن مرند اولیمو بده حربیه
 عمر اخذ و بکر تاجر به بیع و سلیم ایدوب بکر وحی دار اسلامه اخرج ایله زید عمره
 مجازا بکر دن المنه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک قوی عمرو مرند اولد قد نصکره اباق ایدوب دار الحربیه داخل اولد قد حربیه
 عمروی اخذ و تصید انجیبوب بده عمرو حربیه لور سلفه جفد قد سلمین
 عمروی قهرگلوب اخذ ایله لور زید عمروی کیمک بدنده بولور مجازا المنه قادر اولورمی
الجواب اولور لکنه عروه اسلام عرض اولوب قبول

انترسه قتل اولور

زیدک قوی عمروی حربی کفره سبب ایدوب دار حربیه کتوره کلرند نصکره عمروی دار الحربیه
 اباق ایدوب دار اسلامه کل زید عمروی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب**
 اولماز

زیدک قوی عمروی نصاری اباق و دار الحربیه داخل اولوب لکن حربیه عمروی اخذ
 و تقبیل انجیبوب بده عمروی حربیه ایدوب عسکر اسلامدن بر طائفه ایل قالم جفما غله
 اخذ اولوب دار اسلامه جفد زید عمروی کیمک بدنده بولور مجازا المنه قادر
 اولورمی

